5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1654. — Mercuri 1 August 1912

Națiunea politică

De și cu toții purtăm pe buze cuvîntul *națiune* și *naționalism*, și ne facem din el o platformă de luptă politică, aruncîndu-ne unii altora învinuirea că nu suntem destul de naționaliști, totuși fie căruia din noi îi place a se ținea cît se poate de departe de masa cea mare a norodului, a nu ne amesteca cu el și a-l trata în cucerit.

Toate legiuirile noastre cu caracter fundamental, fie liberale, fie conservatoare, au acest deplin caracter, unele sunt făcute pentru rurali, altele pentru urbani.

Nicăiri ca la noi, nu se evidențiază mai bine acest dualism de legi organice, care distanțiază satele de orașe, lăsînd pe sate hăt în urmă de tot față cu orașele.

Regimul legal cu care s'a dotat țărănimea e acel regim tutelar, socotindu-ne pe noi — clasa diriguitoare, de tutori și pe țarani, drept tutelați.

Cu toții dorim și ne înbătăm cu ideia să dăm țaranului carte; dar cartea pentru țaran nu o transformăm în armă de predomnire ca la tîrgoveți.

S'a dat pămînt țaranilor, dar atîta că legea organică l'a oprit de la vot, nepuîndu-i da 300 lei venit fonciar. Cu țaranul ne slujim și astă-zi să ne facem drumurile, să ne păzim satele, să ne facem havalelele noastre, ca și pe vremea lui Caragea.

Și pentru ce toate acestea? Pentru că am crescut și trăim într'o mentalitate politică foarte curioasă: Ni e drag țăranul, dar pînă la poarta cetățeniei.

In cetățuia națiunei cu drept de diriguire politică țaranul e împiedicat să intre căci s'ar da țara pe mîna celor nealeși și nechemați.

Și țaranul e nechemat încă la viața politică. El s'a pus la cei ce votează cu hurta și cu de-a ridicata, ca votul lui să n'aibă nici un preț și să poată vota în locul lui ori ce jandarm, sfidînd și bruma de drepturi cetățenești, ce le mai are. Din regimul nostru politic de azi, țărănimea are parte de drojdiile acestei vieți, de drojdiile acestei pături. Ori ce încercare de a spune ceva limpede, și lămurit țăranului e act de răzvrătire; ori ce tendință de luminare a minții e anarhie; din bunurile vieții obștești, discuția bună oară, el parte nu are. E dus ca vita e îmbătat ca vita, e bătut ca vita, și ca și tamazlicul de vite e dus și adus de agenți, lăsîndu-i-se în suflet acel desgust de nefolosul unei forme a cărei rațiune de a fi nu o prinde.

Și de ce ne arătăm așa de zgîrciți, cînd e vorba de a lărgi bazele vieții națiunii politice?

De ce unii ne mulțumim cu vorbe sforăitoare și declarațiuni vagi, iar alții tratăm aceste chestiuni cu prisoselnicie? Pricina e că noi n'avem vlagă îndestulătoare nici pentru a frămînta asemenea idei, ne cum de a le înfăptui tot prin legi.

Istoria politică a sec. al XIX-lea ne explică că în această privință, porțile națiunii politice au fost deschise cu forța ori de puterile garante ori de voința hotărîtă a unui domn ca Cuza.

Eșiți dintr'un sat curat boeresc, unde boeria era titlul de trăit în sat, și toți care trăiau în stat ținteau să capete o cît mai mică boerie, ca acea de nafir peste țigani, nu se putea ca lumea deprinsă ca și vermele în acest hrean al vieții politice, să găsească în ea destulă putere să schimbe această stare de lucruri. Și apoi nici nu atîrna de dînsa această schimbare. Supuși politicește Turcilor și Rușilor, primenirea păturii politicește și cercul națiunei politice atîrna de la 2 Curți. De aceia în secol. al XIX noi găsim că prin înrîurirea Rușilor ni se dă adunările obștești de la 1831, cu un cerc foarte îngust de alegători și o clasă mică de boeri — 50 la număr — din care aveau să se aleagă domnii. Boerimea țării nu cu ușurință a primit această înoire, garantîndu-i-se în schimb mari înțelesuri economice. La 1858 August boerimea a isbutit să reducă Cercul națiunii politice la 4000 de inși în ambele principate și Europa să ne creeze prin convenția de la Paris din 1857 o viață politică într'un cerc foarte îngust de alegători.

Cuza Vodă mai apoi cu de la sine voință veghiată, contra asentimentului partidelor, a lărgit viața publică prin lovitura de la 2 Mai, spîrcuind viața interesată politică a micului număr de alegători prin deschiderea de ferestre nouă în păretele înfundat al marei clădiri politice.

Constituția de la 1886 a mănținut principiul ciururirii cetățenilor pe 4 clase, pe 4 colegii și opera liberală dela 1884, a redus numărul colegiilor, dar n'a surpat principiul, căci Brătianul a învins pe Rosetti, la 1884 și l'a rupt de sine pănă la mormînt.

Astăzi a venit vremea să se pună din nou pe tapet chestiunea cea mare a națiunii politice. Pînă cînd să mai trăim sub un regim învechit de viață politică, în care cetățenii sunt socotiți, unii numere întregi, alții jumătăți, alții sferturi, alții cincizeci zecimi de cetățeni. Rodul acestei selecționări a vieții noastre politice pe baze de cenz și carte, e guvernul d-lui Carp, urmarea fatală a boerismului în politică. Ori cît de scumpă ne ar fi această națiune politică, care a dus lupta țării pentru a ei propășire pe sama sa și cu riscul ei; dar noi credem că societatea națiunei romînă are de desvoltat în sînul ei multe mii de noi energii, care se hirosesc în regimul actual, putrezit prin lungul traiu de privilegiu al națiunei politice.

Ca semn al timpului e că partidul *conservator progresist*, prin organul șefului său, d. Take Ionescu, a cerut ca să se evidențieze mai tare în luptele noastre de partid, necesitatea lărgirei vieții politice, și deci chemarea la viața publică a cît mai mulți fii ai țării. Iar dacă în creștere partidul liberal pune ca platformă de luptă tocmai această lărgire a națiunei politice, cu toată teama de frazeologie goală a lui 1892, și de atunci de 19 ani încoace, dorim din toată inima ca acțiunea să fie sinceră, plecată din o adîncă convingere, pentru ca înainte de a închide ochii să vedem și acest vis al generației noastre, că națiunea politică s'a identificat cu națiunea cea mare și în tendințe și în răspundere.

După cum simțul de proprietate s'a întărit prin împroprietărirea a 600000 de săteni, sub Cuza Vodă, creînd pe lîngă marele și unicul proprietar, atîtea sute de proprietari, care vor apăra prin instinct bunul lor, tot asemenea prin împroprietărirea nouă politică se va desvolta în sufletul săteanului nostru acel simț al demnității și al răspunderei de neam, căci funcțiunea dezvoltă organul, și unui popor, care nu e chemat în mod direct și larg la exercițiul vieței unei națiuni politice i se atrofiază tocmai cel mai de răspundere simț: *civismul*.

Deschideți largi porțile la națiunea politică, căci aceasta e chestia chestiilor, de la cari vor urma toate celelalte.

Vînzarea bisericii Bucur din Capitală

S'ar zice că suntem în lichidare generală. Stîlpii regimului au început să desfacă totul, au început să vîndă și bisericele.

Capitala țării e un oraș nou, ca și Berlinul. Bucureștiul n'are mai nici un monument istoric. Singură bisericuța ztsă a lui Bucur își are legenda ei. Se zice că ar fi fost zidită de intemeietorul Capitalei. D. Dobrescu însă, care nu prea are simț istoric, are în schimb partizani, cari trebuesc săturați. De aceia primarului Capitalei i-a venit insipida ideie de a dărîma bisericuța lui Bucur pentru a putea vinde terenul de sub ea unui partizan politic. Cu chipul acesta Capitala va fi lipsită de aproape unicul ei monument istoric.

Lucrul în sine nu ne miră. D. Dobrescu lichidează de mult averea Capitalei în folosul agenților săi electorali. Ne miră însă că același primar care se arată de o lărgime fără scrupul cînd e vorba de averea obștească, e prins totuși de o grijă specială, am putea zice ad-hoc, *cînd e vorba de afacerea tramvaielor. E parcă un alt Dobrescu în d. Matache al Capitalei.*

Pe de o parte averea comunei e expusă la un jaf fără frău, iar pe de altă parte d. Dobrescu, sub cuvînt că apără banul obștei, refuză societății comunale de tramvaie curentul electric. Ce bine i-ar fi stat d-lui Dobrescu să se fi purtat omenește în chestia tramvaielor, iar în restul administrației comunale cu strășnicia cu care se poartă în afacerea tramvaielor.

In cazul acesta, sigur n'am fi asistat la scandalul vînzării bisericuței lui Bucur.

„Neues Wiener Journal" despre regele Carol

Ziarul „Neues Wiener Journal" publică un lung articol cu privire la opera regelui Carol. Autorul articolului, își exprimă admirația pentru regele Romînței, care spune el, a găsit țara în pragul dezastrului financiar, din care cauză nu numai că a renunțat la o parte din lista civilă, dar a făcut din propria sa avere cheltueli importante pentru nevoile statului. Regele a avut de suportat mari greutăți din afară, fiind susținut la început numai de Franța și dușmănit de Austria. A fost continuu amenințat cu Rusia și Turcia să năvălească în țară, iar din partea Germaniei n'a avut nici un sprijin. Nici greutățile interne n'au lipsit însă. Două treimi din timpul domniei sale Carol de Hohenzollern le-a cheltuit în lupta cu supușii săi pe care i-a dus fără voința lor la buna stare și vaza de care se bucură azi.

Lupta, spune autorul articolului, a fost grea și de multe ori regele a fost gata să abdice. In cele din urmă însă a biruit pe toată linia.

Tot progresul țărei se datorește inițiativei lui. Meritul lui cel mare este organizarea armatei, dar tot el a organizat marina militară, căile ferate, șoselele, podul peste Dunărea, telefoanele cari sunt răspîndite pînă și în cel mai mic sătuleț, navigația maritimă și a prefăcut Bucureștii dintr'un sat mare într'un oraș mare și modern.

Personal regele nu este o figură simpatică; el nu are nimic atrăgător. Are însă un profil foarte expresiv și în ochii lui este o vecinică întrebare.

Nimeni nu l'a văzut rîzînd, deși are în totdeauna pe buze un zimbet care nu se schimbă. Știe să asculte cu răbdare ceea ce îl interesează. Este neîncrezător față de artă și nu admiră de cît după ce s'a produs succesul.

Cea mai înaltă răsplată ce-o poate da este încrederea sa. In simpatiile și antipatiile lui ceea ce este omenesc, nu are preț. Nu iubește de cît o singură ființă: pe principele Carol. Consideră presa ca indispensabilă și vede fără necaz cum progresează pe fie-ce zi.

Regele Carol a fost pururea amărît de răceala Impăratului Wilhelm al Germaniei, cari s'a dus de două ori la Constantinopol, încă pe timpul lui Abdul Hamid, fără să se abată și la București. Cu prilejul unei înmormîntări la Sigmaringen, Impăratul Wilhelm a întîlnit pe regele Carol și pe regină și abia de le-a adresat un cuvînt de salutare și îndată după ceremonia funebră a plecat.

Ce s'a petrecut în sufletul regelui, el n'a spus'o nimănui.

Intrevederea din Petersburg

D. Poincaré, primul ministru al Franței a fost primit de Țar.

Călătoria în Rusia a ministrului francez, a fost urmărită cu o vie atențiune de toată lumea politică.

D. Poincaré a fost primit cu mari onoruri, ceia ce flatează negreșit pe francezi.

Se'nțelege că nu se cunosc încă amănunte despre convorbirile avute între miniștri ruși și primul ministru al țărei aliate. Fapt cert, că n'a fost numai o călătorie de curtuasie, în scop de a cimenta din nou prietenia între aceste două țări.

Scopul intrevederei nu este și nu poate fi, decît în interesul marelor chestiuni, ce se găsesc azi la ordinea zilei.

In primul rînd vine situația din Turcia, care se agravează pe fiece zi. Probabil că diplomații francezi și ruși s'au înțeles pentru a exercita o presiune asupra Turciei, de a o sili să incheie pacea, in condițiunile ce le cere Italia.

Și negreșit s'au ventilat și mișcarea ce se va produce, în cazul cînd Turcia, apărîndu-și demnitatea, nu va putea accepta pacea, în condițiunile ce i se impun.

A doua mare chestiune ce a fost probabil desbătută, e situația din China, unde Rusia ar dori să intervie cu energie.

In această privință, avem însăși declarația d-lui Katsura, representantul Japoniei, care a vizitat zilele aceste pe Țar.

Katsura, intrebat de un ziarist, a declarat că misiunea sa, a avut un deplin succes. Și a mai adăugat, că dacă situația in China va continua să fie aceiași, o intervenție a Rusiei și a Japoniei se va impune.

Probabil dar, că consiliul de azi din Zarskoe-Zelo, s'a chibzuit și modalitatea acestei intervențiuni.

Cu drept dar, presa mondială a dat călătoriei în Rusia a d-lui Poincaré, o importanță atît de mare,—și consecințele nu vor întîrzia a se arăta. N.

IARĂȘI POLIȚIA

O nouă crimă a fost descoperită în Capitală,—cea din str. Temișana,—conform obiceiului luat de o bucată de vreme, poliția și siguranța sunt pe urmele criminalului, care sigur nu va fi prins, ca și cel din Constanța, și ca și cel sau cei din str. Italiană din București.

De la o bucată de vreme încoace, poliția noastră se arată de-o incapacitate periculoasă.

Criminalii cari nu binevoiesc să-și lase cărțile de vizită la locul făptuirilor lor, nu pot fi prinși și descoperiți.

In schimb cetiți în ziare isprăvile zilnice ale comisarilor și sub-comisarilor; copii, femei și bărbați schingiuiți pe la secții, ca în Inchiziția spaniolă; furturi și exploatări de tripouri și de prostituate făcute direct de polițiști sau în tovărășia lor.

Spionarea oamenilor politici, organizarea de comploturi și atentate, formarea de dosare secrete, menite vre-unui eventual șantaj—iată ce absoarbe pe cea de a doua a noastră magistratură.

In zadar protestează ziarele în zadar publicul îngrozit cere să fie păzit, cei cari au menirea să vegheze ca poliția să-și facă datoria, par'că nici nu aud.

Numărul polițiștilor crește pe fiecare an, bugetul siguranței a luat proporții colosale, și totuși paza publică dă îndărăt pe fiecare zi.

E aceasta o stare de lucruri intolerabilă și una din sarcinile viitorului guvern va fi să pună la locul lor pe toți panaiteștii pripășiți pe la polații.

OAMENI ȘI LUCRURI

JUBILEUL UNEI FLORI

In una din zilele aceste o gazetă germană anunță într'o notiță a unui specialist, că s'a împlinit în acest an un al unspre-zecelea centenar de cînd rozele fură aduse în Germania,

In 1812 anume, Carol cel Mare, ar fi ordonat plantarea și cultivarea de trandafiri în grădinile sale regale. Iar de atunci începînd rozele devenîră treptat una din florile obișnuite și favorite ale Germaniei.

Călătorul care a trecut prin această țară a putut să observe lesne, că abia intrat în Germania, obiceiul garnizirii cu flori a ferestrelor și a balcoanelor își face loc pe o scară tot mai întinsă.

Cu deosebire Capitala imperiului arată preste tot locul un cult extrem de întins pentru flori în general, pentru trandafiri în special.

Lipsit de curți și ogrăzi mari, în înțelesul nostru oriental — căci terenul s'a scumpit enorm—orașul acesta a întocmit întru cîtva și uneori, chiar în largă măsură, lipsa grădinelor prin așezare de flori, în buchete, în straturi, în ghirlănzi pe marginele ferestrelor și în jurul balcoanelor.

Se acordă premii, adesori, în diferite tîrguri germane, acelor locatari cari au realizat cele mai impunătoare imagini de frumusețe estetică, prin mijlocirea floritor abundente, dispuse în cele mai variate culori, în cele mai pitorești forme și cele mai durabile în acelaș timp.

Floarea este dragă ori cui. Dar este cu deosebire dragă poporului, pe care l'a legănat cîntecul poetului liric în melodia gingașă între toate:

Du bist wie eine Blume
So hold, so schön, so rein...

Cîți artiști de geniu n'au dat întreg temperamentul lor, toată dragostea pentru a legăna sufletul Germaniei în aria cea mai grațioasă țesută în jurul acestor versuri ale lui Heinrich Heine...

Dar rozele sunt, dintre toate florile, acele cari tronează mai mult, mai netăgăduit, mai deplin în țara cîntecului.

De săptămîni de zile avem prilejul de a trăi în tovărășia lor. Preste tot, prin grădini vaste, pe ziduri, împrejur de balcoane și de chioșcuri, în piețe, la mese de restaurant,—dar mai cu samă în piepturi sănătoase și frumoase, rozele ne întîmpină și ne alintă cu parfumul lor, cu bunătatea lor, cu graiul lor.

Dacă au venit, acum unsprezece secole, din Orientul fermecat; dacă au făcut într'adevăr înceata și obositoarea călătorie tocmai din văile Șirazului, din grădinele Persiei,—nu știm. Cînd au fost aduse și încetățenite preste tot, ar fi greu de zis. Dar ce ne-ar privi lucrul acesta?

Generațiile de astăzi cunosc pretutindeni vraja blîndă a trandafirilor, fără de care nu poate fi serbătoare ori plăcere nicăiri în univers, nu poate fi nici o încîntare, nici-o mulțumire.

Ori-cine v'a adus, îmbătătoare flori; ori-cine v'a ajutat să dobîndiți aroma voastră, culorile voastre, frumusețea voastră, a fost unul din marii binefăcători ai omenirii și i se cuvine slava noastră a tuturor, în ziua cînd se amintește iubileul celei mai dulci dintre flori, — iubileul rozei nemuritoare, dătătoare de vise și de poezie.

Rodion

Oare de filosofie...

Iunie 19..

. . . . . .

Nu mi-am închipuit să-ți fac atîta plăcere cu destăinuirile mele, despre care n'am avut intenția nici odată să-ți desvălui. Condeiul m'a furat fără să iau sama. La rîndul meu, nici eu n'am știut că d-ta îți puseseși de mult în minte să mă îndrumezi indirect pe calea adevărului adevărat.

Nu îndrăzneam să presupun interesul ce mi-l purtai.

Așa dar, am fost și mai fericită de cît îmi închipuiam... Și numai acum, cînd privesc în urmă văd ce mult îți datoresc Desigur, fără d-ta nu m'aș fi putut bucura de atîtea mulțumiri sufletului, de care mă bucur astă-zi.

Fără să bănuesc eram obiectul studiului și al observațiilor d-tale.

Imi amintesc cum de cîte ori mă întîlniai, nu era dată fără să nu mă aduci prin întrebări să știi ce cuget și cum cuget.

Eram destul de stingherită în răspunsurile mele; dar dacă aș fi simțit că întrebările d-tale nu mi se pun incidental, de bună seamă, m'aș fi încurcat astfel în cît să-ți răspund tocmai pe dos de ceea ce trebuia.

Nu înțeleg pentru ce vorbele mele se iau așa de pe dos. Cum? Dacă aș fi întîlnit mai multă simpatie ca ale d-nei Richard, legăturile mele din țară ar fi devenit mai slabe? Nu pot să cred că această presupunere puțin măgulitoare pentru mine ar veni din partea d-tale. E o mică răutate așa cum știu că ai în momentele de bună dispoziție. Ceea ce mi s'a sădit în inimă cu putere, cu greu se mai poate desrădăcina.

In sfîrșit ultima lecție la literatură despre Rousseau.

Și fi voit să nu-ți mai dau lucruri pe care le știi foarte bine. Dar dacă dorești — o fac.

Și cu toate acestea... Nu înțeleg ce motiv te face, să mi le ceri. Imi spui că dorești să cunoști în total părerile d-lui S. Nu văd cum se poate eși de aci. Ori d. S. e de părere cu d-ta — și atunci ce nevoe să-ți detailez faptele; ori e contrar părerilor ce le ai — și atunci pentru ce să o mai știi.

Și admite această curiozitate cînd d. S. ar fi o somitate; sau însfîrșit cînd trebuind să vii în contact cu el, ai avea nevoe de a-l cunoaște întru cîtva.... Atunci dacă aceste motive lipsesc, ce poate rămînea? — Un mic truc nevinovat pentru a...

Dar la urmă ce mă privește intenția ce o ai.

Imi ceri ceva și eu cu toată inima caut să te satisfac. Știu că nici într'un caz nu poate fi ceva rău din partea dumnitale.

Privește! Vezi cum nu pot stăpîni condeiul? Trebuia să-ți spun despre Rousseau. Ei bine, profesorul îi recunoaște tot meritul și geniul cu toate contrazicerile ce se găsesc în el. D. S. spune că umanitatea nu se poate reduce la prima înocență; dar că cel puțin o putem ține în oare care limite. Emile e omul natural.

Noua Heloiză e familia reînoită prin sinceritate și încredere.

Imi permiți să deschid o mică paranteză?

Mai ales că neputînd să i-o fac celui în drept d-lui—S. nu—nu pot rezista să nu exprim, ce cred, către d-ta. Julia îmi

place mult; dar ea nu dă idealul soției așa după cum înțeleg eu... Eroinele din romanele d-tale sunt cu totul din altă școală. Menajul Volmar e numai o parodie a ceea ce trebue să fie.

Apoi ni se vorbi despre Religia naturală proclamată de Rousseau. Influența considerabilă a lui, asupra politicei din sec. al 17-lea Rousseau amicul naturei. Deosebirea mare dintre Rousseau și Voltaire.

Relevă faptul că Jean Jacques n'a fost precursorul romantismului; că chiar scriitorule romantic.

Ultima oară la Filosofie a fost consacrată mișcării filosofice contimporane. Lupta dintre inteligență și voință. Prevalarea acestei din urmă.

. . . . . .

— Am început preparativele de plecare. Am despoiat camera de micile nimicuri ce-mi aparțineau.

Acum e trist în camera mea—așa de simpatică mai înainte! E un gol... Și-mi pare rău mie însu-mi de plecarea mea ca de a unui intim al meu.

Nelly tot timpul e cu mine. E tăcută și numai din cînd în cînd îmi spune fără a rîdica ochii, și ca și cînd și-ar vorbi numai ei: „Cel puțin, dacă s'ar putea vedea cei cari se despărțesc!...

Aceasta tot ar fi ceva.... Acum, iată: totul e vid... camera... și tot. Uf! nu pot suferi plecările... Pentru ce să plece cine va, după ce s'a stabilit într'un loc? Știi, scumpă d-nă, aceasta e un capriciu".

Vorbele din urmă sunt împrumutate de la mine.

Cînd n'o puteam convinge de ceva îi ziceam: „Știi scumpă Nelly, aceasta e un capriciu".

Apoi după cîte-va momente, iar zice pe acelaș ton:

„Eu n'am să fiu așa de crudă. N'am să plec de nicăeri, ca să nu fac nimărui rău".

Acestea toate adaogă, se înțelege la indispoziția mea. Chiar cînd am început scrisoarea ea era lîngă mine. Eu scriam și ca-mi spunea:

„Și tot aș înțelege, dacă ai pleca acasă la d-ta, dar așa pleci, în altă parte.

— Poate că mai găsesc o altă Nelly— îi răspund eu.

Să fi văzut ochișorii ei limpezi ce speriați s'au fixat asupra mea și cum ea, cea atît de guralivă, n'a mai putut zice nici un cuvînt.

A trebuit să las condeiul, s'o mîngăi și să o asigur că acea altă Nelly va fi tot ea, pe care n'am s'o uit nici odată.

Contactul cu această fetiță m'a făcut să cuget mult la copii, în general, la sufletul lor așa de curat, la crima ce s'a făcut pînă acum de a-i fi crescut așa de tiranicește, la indiferența cu care îi tratăm. In sfîrșit am înțeles, că dacă profesorii pe mîna cărora se lasă copiii, ar căuta să pătrundă mai bine lumea interioară a copilului, cît de bogate roade, n'ar da învățămîntul, educația, și ce fericită ar ajunge societatea.

Și pînă acuma Pedologia, atît de mult trîmbițată de cîți-va ani, mă lăsa rece. D-ta ai fost cel întăi care mi-ai atras atenția.

Iar aci m'am convins că fără un studiu mai aprofundat asupra copilului, creșterea lui nu mai poate fi de nici o valoare.

In sfîrșit îmi rezerv multe chestii pe care să le discutăm cînd ne vom vedea, corespondența mea nemărginindu-se numai la cîte-va cuvinte pentru a-ți da vești pur personale

. . . . . .

Maria C. Buțureanu

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.
3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu încasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.
7) *Primește sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajossă.
8) *Primește efecte publice spre pastrare*

Higiena în școala primară

School-nursiug.—In camera medicală.—Măsuri preventive și corective.—Educația părinților.—Rezultate.

Am arătat în numărul de eri al ziarului, cum Consiliul Municipal din Londra a organizat supraveghierea copiilor în școală. Dăm astăzi cîteva amănunte asupra shool-nursing-ului, la New-York.

Inspecția medicală a copiilor este asigurată aici prin 150 inspectori și 141 Nurses. Intemeiată la început pentru a preveni propagarea contagiunii printre tinerii și adulții din școli, ea cuprinde astăzi.

1). Examenul medical al fiecărui elev, de către medicul inspector, examen care are de scop să descopere defectele ce-ar putea împiedica progresul copilului în școală, care ar putea opri desvoltarea sa normală sau să-i cauzeze dureri inutile.

2). Invățămîntul legilor higienei, precum și utilitatea măsurilor preventive și corective pentru a împiedica sau vindeca diformațiunile fizice. Acest învățămînt se face de către Nurses atît pentru copii cît și pentru părinți.

Nu e sistem mai bun de a ajuta pe infirmiere în opera lor, de cît indicațiunile date mamelor și copiilor pentru a-i familiariza cu primele principii ale higienei.

Fiind-că orașul New-York cuprinde școli și în foburgurile Sichmont și Gueu, munca acestor nurses nu mai e aceiași pretutindeni, dar metoda este aceiași ca și în cele 458 școli cuprinse în perimetrul orașului.

*

Să presupunem, spre exemplu, o școală mare cu 2000 copii în populatul cartier italian. Aici infirmiera are două școli de examinat; ea vine în fie-care zi și-și împarte dimineața între aceste două școli. Uniforma ei se compune dintr'un șorț alb, cu bretele. Intr'o cameră rezervată pentru acest scop, ea examinează copiii, îi tratează sau îi instruește, caută pe cei trimiși de inspectori, directori sau profesori. Cazurile de tratament sunt limitate și se fac mai cu seamă demonstrațiuni.

Demonstrațiunile constau în spalarea mînelor și în curățirea dinților. Cazurile ce necesită un tratament mai lung și continu sunt adresate unui spital sau dispensariu.

Inspecția obicinuită a claselor este inaugurată la începutul periodei școlare de către inspector și apoi continuată de nurse.

La această inspecțiune părul, ochii, pielea, gura, gîtul sunt examinate. Copilul fiind instruit de poziționea ce trebue s'o aibă, nici nu mai e atins cu mîna.

Mai multe clase pot fi examinate într'aceiași zi. Numele copiilor, cari necesitează un tratament, sunt înscrise pe o listă și ei sunt ținuți în observație de către infirmeră pînă la complecta restabilire. Atunci, numele este suprimat din listă.

Copiii, cari ar prezenta defecte fizice, sunt trimiși în fie-care zi la Nurse, în timp ce părinții sunt înștiințați că copilul lor este îngrijit sau că trebue arătat la un medic. In unele cazuri, notița trimisă părinților este saficientă. Cei negligenți, indiferenți sau cei incapabili de a face sacrificii materiale recurg la Nurses.

*

Părinții sunt chemați la școală pentru consfătuiri cu Schoolnurse și sunt instruiți de către ea.

O parte din munca ei, infirmiera o cheltuește la școală; dar cîteva ore pe zi sunt rezervate vizitelor la domiciliu, unde începe partea cea mai importantă a activității sale.

In drumul ei, ea va găsi multe obstacole; ea nu trebue să uzurpe drepturile medicului; nu trebue să provoace certuri în familii; trebue să cunoască limba acestora, să înțeleagă obiceiurile lor și să le respecte mîndria.

Făcînd aceste lucruri, ea este recompensată prin ameliorarea adusă în sănătatea copiilor.

La un semn, copiii ale căror nume au fost trimise de mai înainte institutorilor, merg la camera medicală pentru a se arăta inspectorului, la un alt semn, cei ce trebue să se arate la Nurse, merg în spre ea.

Fiecare copil capătă o cartă timbrată dela inspector sau nurse, dovedind că a fost instruit sau îngrijit.

Acesta este mijlocul cel mai metodic, care înlătură confuziunea satisfăcînd atît pe institutor cît și pe infirmieri. Adesea se întîmpină oarecare opozițione, multă ingnoranță și indiferență, care însă trebue combătute. Resultatele sunt satisfăcătoare.

In cursul anului școlar 1908—1909, aproape 30,000 copii au fost supuși unui examen medical fizic complect. Trei sferturi dintr'înșii au fost găsiți bolnavi de boli necontagioase; jumătate dintr'aceștia erau îngrijiți în familie.

Scrisori din Bucovina

— De la corespondentul nostru special —

Afacerea furtului de bancnote

Cernăuți 29 Iulie.—Chestia care continuă săpreocupe spiritele în localitate. este tot senzaționala afacere a furtului de acum cîteva zile în detrimentul deputatului Blum din Cernăuți.

Pungașii n'au făcut pînă în prezent nici o declarație nouă, din care ar putea ieși cum că ei au săvîrșit furtul, lucru ce indignează în mod general opinia publică, de oare ce serviciul de siguranță al poliției noastre, într'un timp relativ scnrt, a reușit să adune dovezi suficiente că autorii marelui și senzaționalului furt nu sunt de cît acești periculoși pungași, cari deși dotați cu o inteligență foarte pronunțată, n'au știut destul de bine să se sustragă ochiului vigilent a acestei poliții, care a dovedit cu această ocazie destul tact și prudență și grație căreia este de atribuit fuptul că mai întreaga sumă de 40.000 coroane a fost descoperită.

Eri, pungașii au fost înaintați parchetului. Banii găsiți se află în posesiunea poliției din localitate, care nu poate încă dispune de a se înapoia păgubașului, din cauză că pînă în present lipsește orice declarație din partea pungașilor, prin care aceștia ar recunoaște că în adevăr ei au comis furtul asupra d-lui deputat Blum.

După terminarea anchetei, se va forma dosarul și pungașii N. A. Bercu, Isac Rosenfeld și Schwarz, vor fi trimiși în judecarea curții cu juri pentru delictul de furt.

Cum delictul de furt care trece suma de 2000 cor., și este săvîrșit de mai mulți pungași la un loc este pedepsit cu închisoare grea de la 5—10 ani și mai avîndu-se în vedere că unii dintrînșii sunt recidiviști, mai avînd la activul lor diferlte condamnări chiar în Austria, și fiind chiar expulsați de pe teritoriul austriac, pedeapsa care îi așteaptă la o eventuală condamnare este de cel puțin 6 ani.

In legătură cu acest îndrăzneț furt se mai anunță că zilele acestea s'a găsit într'un vagon de cl. I, dintr'o stație în gara Lemberg, portmoneul deputatului Blum împreună cu toate polițele pentru suma de 38.000 cor. aflate întrînsul.

Acum a mai ramas de stabilit unde se află și suma de încă 5000 cor., care lipsește, ca apoi întregul furt de 80.000 cor, să fie complect descoperit, grație abilității serviciului nostru de siguranță.

Cercetările începute pentru a se afla în localitate vre-o persoană, care să fi servit de călăuză pungașilor, n'au dat nici un resultat pînă acum.

Numeroase persoane presupuse a fi venit în contact cu dînșii sau a-i cunoaște într'o cîtva, au fost cercetate la poliție, dar fără nici un rezultat positiv.

Cu toate acestea poliția va continua cu aceste cercetări, de oare ce e imposibil de admis că pungașii cari sunt străini în localitate să fi lucrat din propria inițiativă cu atîta siguranță și precisiune, sperînd că mai curînd sau mai tîrziu, aceste cercetări trebuie să lămurească și această afacere de o importanță incalculabilă.

Pungașii sunt depuși și refuză cu tenacitate de a se da de gol.

Gama

INFORMAȚIUNI

:: Funcționarii c. f. r.—Am arătat că în curînd se vor pune bazele în Iași unei societăți a funcționnarilor căilor ferate.

Din cîte am putut afla, statutele noului societăți, sunt croite pe niște baze, nici că se poate mai largi și mai democratice. In societate va putea intra ori-ce funcționar C. F. R. de la funcțiunea de sub-inspector neinginer, în jos. Societatea va acorda ajutoare în caz de boală; în caz de licențiare din serviciu din cauză de boală; în caz de destituire din serviciu (afară de cazurile pedepsite de Codul Penal); ajutoare în caz de decese societarilor, soțiilor și copiilor societarilor; după o' cotizare de 15 ani, societatea va acorda pensiuni lunare membrilor săi; ajutoare pentru operațiuni grele, atît în țară cît și în străinătate; ajutoare la diforite stațiuni balneare și climaterice; ajutoare copiilor în învățămînt; societatea va acorda burse copiilor societarilor pentru desăvîrșirea studiilor; în fie-care an, prin tragere la sorți, societatea va înzestra 5 fete de funcționari C. F. R., membri în societate; societatea va veni în ajutorul membrilor cari vor avea nevoe și-i va apăra în cazuri dr nedreptăți și prigoniri, punîndu-le gratuit un avocat la dispoziție; pînă la suma pe 200 lei, va acorda împrumuturi fără nici un procent tuturor membrilor cari vor cere ajutor, etc., etc.

Statutele societăței sunt gata și peste cîte-va zile se vor vota. In acest scop se va trimite un apel tuturor amploiaților, pentru a veni la votarea lor.

:: Congresul cîntăreților bisericești.—Precum am anunțat, în zilele de 21, 22 și 23 August se va ține la Iași al doilea congres general al cîntăreților bisericești din țară.

Iată programul acestui congres:

Ziua I, Marți 21 August, orele 7 jumatate dimineața

Toți congresiștii sosiți la Iași din ajun vor merge la gară spre a primi restul congresiștilor (Oltenia, etc.): vor porni la Mitropolie unde se va oficia un Te-Deum de către I. P. S. S, Mitropolit Pimen, iar răspunsurile vor fi date de corul cîntăreților ieșeni.

La orele 11 se va deschide congresul în sala ce se va hotărî.

După amiază

Orele 2 jum. (întrunirea la sală)

1). Darea de scamă asupra deziderateelor I-lui congres; demersurile făcute, rezultate obținute.

2). Dare de seamă asupra mersului Casei cîntăreților; distribuirea cărților de membru.

3). Alegerea biuroului.

Orele 5. Procesiune la statuia lui Cuza, unde cîntăreții vor depune o coroană.

Orele 6. Vizitarea diferitelor monumente.

Ziua II. Mercuri 22 August.

Orele 8 dim. 1). Chestiunea salariilor cîntăreților bisericești; dreptul lor la gradație și pensie.

Orele 2 jum. după amiazi: Lecțiuni practice despre citirea și cîntarea bisericească, cu aplicațiuni asupra unor texte anumite. Repetițiuni pentru concert.

Orele 5. Vizitarea monumentelor.

Seara, la orele 9. Concert bisericesc național.

Ziua III. Joi 23 August

Orele 8 dim. 1). Chestiunea societăților culturale; organizarea și uniformizarea lor.

2). Chestiunea revistei *Cultura* ca organ al societăților culturale.

3). Inchiderea congresului; hotărîrea celui de al treilea congres.

După amiază. Vizitarea mănăstirei Cetățuia.

Plecarea congresiștilor se va face treptat și în aceiași ordine ca la venire.

Oratorii, cari doresc să discute chestiunile din program, vor trebui să se înscrie din timp la paședintrle congresului. (București Olimp 6) arătînd în rezumat concluziunile. Nimeni și sub nici un cuvînt nu va putea vorbi neinscris.

:: Ministerul cultelor și instrucțiuni publice, face cunoscut că la școala de menaj „Principesa Maria" din Iași, sunt vacante 10 burse cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Doritorii de a ocupa aceste burse vor trebui să înainteze cererile lor ministerului.

:: Ministerul de interne a primit din partea prefecturei județului Iași o telegramă prin care i se anuuță că în cursul săptămînei trecute timpul a fost frumos și cald.

Semănăturile de toamnă și cele de primăvară sunt frumoase. Viile se prezintă bine și se prășesc. Se continuă cu activitatea, secerea, trerul și coasa. Arborii sunt frumoși, pășunele și fînețele sunt abondente. In urma imediatelor măsuri luate insecta cochilis a dispărut.

:: „Centrala telefonică" din București se va amenaja pe dea'ntregul în Octombrie cînd va putea deservi 6000 de abonați în loc de 3000 ca pînă acum.

Instalațiunile vor fi astfel aranjate ca să poată da comunicația la 14.000 abonați.

Direcția poștelor va înlocui firele aeriane prin cabluri subterane, astfel ca să nu se mai întrerupă comunicația din cauza perturbărilor atmosferice etc.

Comunicațiile cu provincia și străinătatea vor fi de asemeni ameliorate. In afară de firul direct București-Viena, se vor inaugura în Octombrie linii noui cu Brăila, Constanța și Sinaia.

Toate bune,—dar tot nimic pentru Iași.

:: Pe ziua de azi s'a constatat în oraș un nou caz de anghină difterică.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: In urma agravărei situațiunei la Constantinopole, mai multe case comerciale din Brăila, au telegrafiat eri dimineață sucursalelor de acolo să suspende ori ce fel de afacere cu importatori din Turcia.

:: Iată condițiunile ce se cer pentru examenul de capacitate, pentru numirea profesorilor de Limba romînă și limba Latină, ce se va ține la 1 Noembrie viitor — *la București* — călcîndu-se legea d-lui Arion, care prevedea că se vor ține *la Iași*:

Limba romînă. a) Morfelogia, sintaxa stilistica, retorica și poetica într'o măsură mai largă de cît o cere programa de liceu.

Se exclude însă studiul comparativ al limbii, origina și istoria formelor precum și studiul comparativ și istoric al foneticei, afară de strictul necesar pentrn caracterizarea particularităților de limbă din diferite școale de la 1500 încoace.

b) *Istoria limbii*: Origina și formațiunea limbei romîne, elementele din care s'a format, timpul și locul formațiunii ei din aceste elemente. Limba latină vulgară cu deosebirile ei esențiale de cea clasică. Dialectele cu particularitățile lor. Urmele cele mai vechi de limbă romînă, caracterizarea limbei din secolul XVI, XVII și XVIII din punct de vedere fonetic, morfologic și sintactic. Desvoltarea limbei literare, diferitele curente și influențe. Scrierea cu litere cirilice și latine, principalele sisteme de ortografie și de ortografia de astă-zi.

Istoria literaturii: c) Cunoașterea și caracterizarea din punctul de vedere literar și linguistic a principalelor texte de scriere religioase din secolul XVI, XVII și XVIII. Literatura veche istorică, școala latinistă, activitatea ei filologică și istorică, influența ei asupra redeșteptărei neamului romînesc. Literatura istorică din secolul XIX, desvoltarea literaturei poetice cu diferitele ei genuri, pînă în zilele noastre, cunoașterea scriitorilor și a curentelor literare din punct de vedere critic, literar și al limbei. Literatura modernă, literatura populară, caracterizarea ei în comparație cu cea cultă și influențele ei asupra acesteia. Se va constata maturitatea candidatei ca gust, cunoștințe și judecata critică literară.

Limba latină.—Cunoștințele obișnuite de morfologie și sintaxă, noțiuni de prozodie și metrică. Traducere și interpretare din autorii prescriși în programa liceului: *Caesar*, De Bello Galico, *Cicero*, In Catilinam, Brutus Sive De claris oratoribus, De Officiis. *Ovidius*, Cristium Librii, Metamorphoseon Librii, Epistolae Ex Ponte, *Salustius*, Opera. *Livius*, Istoriae. *Virgilius*, Aeneis, Georgica. *Oratius*, Epistolae, Carmina, Satirae, *Tacitus*, Annales. Cunoașterea elementelor literaturei latine pînă la Boethius.

PĂRUL ALB
DENOTĂ BATRÂNEȚA
Intrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii și Parfumerii
Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

Primarul orașului d. Gh. Botez, continuă să lipsească din oraș.

Unii spun că d. Botez, s'a întors din nou la Odesa, cu toate că își terminase cura ce o făcea la Liman, alții cred, că d. Botez s'a dus să se întîlnească cu primarele din Moscova, pentru a s'abili legături serioase economice între Rusia și Romînia.

Ori-cum vom fi curînd informați—căci se zice că cc. Iancu Stamatiu, face o anchetă discretă cu privire la dispariția primarului.

Un cuirasat italian, a oprit Sîmbătă noaptea în scop de a perchiziționa pachebotul romîn Regele Carol, care părăsise Alexandria și se îndrepta spre Pireu.

E a șesa oară cînd italienii supun astfel la investigațiuni vapoarele romînești, cu toate că la nici una n'au descoperit ceva suspect.

Din Bacău ni se telefonează, că astă noapte doi deținuți, anume Teodor Nikiti și Ilie Cristof, au evadat din arestul preventiv.

De fuga lor s'a aflat abia azi dimineață.

Ambii sunt niște vechi pușcăriași, cont damnați la mai mulți ani de închisoare.

Autoritățile au luat mari măsuri pentru prinderea lor.

Față de primejdia holerei, administrația comunală, va publica zilele aceste o ordonanță, prin care impune tuturor stabilimentelor a se conforma de urgență regulamentelor sanitare, căci altfel ele vor fi închise.

Autoritățile sanitare au fost alarmate astă noapte, de un caz suspect, ce s'ar fi constatat în strada Morilor 26.

Se afirma că acolo ar fi încetat din vieață un muncitor, prezentînd simptomele holerei.

D. dr. Tudor, medic comunal, s'a prezintat imediat la fața locului, unde a constatat că nu e vorba de un caz suspect.

Bolnavul care a încetat din vieață, era muncitorul Vasile Nemțeanu, care suferea de mai multă vreme de o boală cronică.

Alegerea de mîine.—Preuții din oraș și județ, sunt convocați pentru mîne pentru a alege un candidat la unul din locurile vacante la consistorul superior bisericesc.

Pînă în acest moment se cunosc trei candidați: preuții Savin, Dăringă și Șerban.

Alegerea va avea loc în amfiteatrul liceului național și va fi prezidată de preutul Călinescu din București, desemnat de Casa bisericelor.

In vederea acestei alegeri, un mare număr de preuți rurali, au sosit azi în localitate.

A apărut *Punctuațiunea*, manual didactic datorit d-lui Fl. Crasan, profesor la București.

In cursul ultimelor luni, s'au constatat 69 de cazuri de antrax la vitele cornute.

Ministerul de domenii, va da în curînd la lumină o lucrare statistică, cu privire la întinderea recoltei în țară, în anii 1911 și 1912.

Se constată că pe cînd grîul a luat o mare extindere, orzul și ovăsul au avut o scădere simțitoare.

Porumbul e în anul acesta la nivelul culturei din anul trecut.

Cît privește grîul se constată că terenul cultivat atinge 2 milioane hectare. Socotindu-se un chilo de pogon, rezultatul ar fi un total de 28 până la 30 milioane de hectolitri, ceva inferior față de rezultatul din anul trecut, care era de 39 de milioane.

Camera de punere sub acuzare, a admis eliberarea lui Haralamb Golimaș, deținut pentru tăinuire, pe o cauțiune de 100 lei.

D. dr. Iliescu, medic șef veterinar a surprins alaltă-seară doi minori, cari introducîndu-se în locuința d-sale din strada Cuza-Vodă, cercau să fure lucrurile din casă,

S'a constatat că alarma dată de d. dr. Iliescu, a făcut să dispară alții cari pătrunseră în locuința d-lui dr. Socor din aceiași curte.

Ceiarestați refuză a da ori-ce lămurire, — poliția însă crede că fac parte dintr'o bandă bine organizată.

Administrația comunală din Roman, ce-i dreptul în acord cu ministerul de interne, a luat o sumă de măsuri vexatorii, pentru comercianții străini din localitate, care să instalează acolo provizoriu, pe timpul bîlciului.

Măsura pare a fi luată, pentru a se protegui pe comercianții localnici însă pe lîngă că se fărîmă o tradiție, care tocmai prin aglomerarea comercianților străini făcea reputația bîlciului, apoi e și tardivă și causează daune însemnate negustorilor, cari au făcut cheltueli,

O atare măsură trebue luată de timpuriu,—ceia ce ne face a crede că pentru ăst an, administrația comunală din Roman va reveni asupra ei.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Lucrătorii hamali de la gară, cari lucrează la descărcarea vagoanelor, s'au pus în grevă.

Ei cer a li spori plata de la 8 la 10 lei, pentru fie care vagon.

Serviciul sanitar a cerut închiderea fundacului Nițescu, care e un adevărat cuib de mare infecțiune, și de îngrijirea căruia nu se interesează chiar aproape nimenea.

Examinarea elevilor amînați în Iunie, la conservatorul de muzică și declamațiune, se va face între 8 și 15 Septembrie.

Domnul Aurel Elefterescu, din str. Păcurari, No. 46 a încercat aseară, să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

D. Elefterescu este, în urma îngrijirelor date, în afară de ori ce mare pericol.

Rezerviștii din contigentul 1910, vor fi concentrați, cu începere de la 5 Septembrie.

Vor fi chemați și cei din contigentul 1909, care n'au participat la manevrele din anul trecut.

Din Poeni ni se comunică : pe cînd lucrătorul I. Danicea, lucra la o carieră de piatră, un bolovan i-a căzut drept în cap.

Nenorocitul încetă din viață, după cîte va minute.

Monumentul lui Gr. Patriciu.—In urma încetărei din viață la o vrîstă atît de timpurie a lui Gr. Patriciu fost inspector general al învăț. primar și normal primar și profesor de pedagogie la școala normală din Bîrlad, foștii săi elevi ca semn al recunoștinței și dragostei fostului lor dascal au hotărît a-i ridica un monument, care va fi așezat în curtea școalei normale din Bîrlad.

Pentru acest scop s'au lansat *cinci sute liste* de subsripție încredințîndu-se la persoane bine cunoscute comitetului de inițiativă.

Pe lista încredințată d-lui N. Rîpeanu institutor în Tg. Bivolari, au subscris următoarele persoane :

N. Rîpeanu, Bivolari 5 lei. D. Sachelarescu, institutor Iași 1 leu. D. Țaicu avocat, șef. compt. B. N, Vaslui 1 leu. Lazăr Grecea, institutor Iași 2 lei. Preot A. Popovici, institutor Iași 2 lei. P. I. Motăș institutor Panciu 2 lei. A. D. Niță, învățător Iași 1 leu. C. I Negrei, învăț. Iași 1 leu. Alex. Părvulescu, învăț. Ilfov 1 l. Victor Munteanu instit. Iași 3. Gh. Carp, învăț. Iași 1 leu. M. Mocanu învăț. Botoșani 0.50 b. I. Teodorescu învăț. Iași 0.50 b. D. Ionășescu, învăț. Iași 1 leu. I. Coman, Vaslui 1 leu. A. Birzu, Iași 1 leu. Viorica Lecca institutoare Iași 1 l. N. Lozbă învăț. Vaslui 1 leu. V. C Negoitză, Iași 0.50 b. Elena D. Sachelarescu Iași 1 leu. X et J 0.50 b. Casuca Tincu instit. Iași 1 leu. Henriette Miculeanu Iași 2 lei. Lucreția Lt. Borcescu, Iași 1 leu. Elena Porusan Iași, Iași 0.50 bani. Ecat. Casian, învăț. Popești Iași 0.50 b. Sofia Rădulescu, Dorna-Suceava 0.50 b. M. Ignat, Dorohoiu 0.50 b. Maria Vinograschi Iași 1 leu. Maria Gheorghiu instit. Iași 1 l. N. C. Munteanu Iași 1 l. M. Popovici, Cucuteni Iași 1 leu. Ecaterina Covăsneanu învăț. Iași Poeni 1 leu. Smar. Prahoveanu, Ilfov 1 l. C. Prahoveanu, Ilfov 1 leu. I. Danoș, Vaslui 1 l. Gh. Milies, Iași 1 leu. Elvira Florian Ciurea Iași 1 leu. C. Zaharia, instit. Iași 1 leu. C. V. Bușureanu, inst. Iași 1 l. C. Andriescu Iași 1 leu, Emilia Ionescu Iași 1 l. Elena Vasiliu Iași 1 l. Elena Stamboliu Iași 0 50 b. C. Nanu, Iași 0.50 b. M. Lăzărescu, Roman 0.50 b. I. Petrov, sub revizor școlar Iași 50 b. C. G. Mihailescu, Iași 2 lei. Elena Dimachi, Iași 1 l. Nat. Popovici Iași 50 b. D-ra Zagher inst. Iași 50 b. Student-institutor Iași 50 b. I. Ionescu Iași 50 b. I. Dimitriu C. Caprei 1 leu. Euf. Dimachi. Iași 2 lei. I. Petrescu, Iași 1 l. Anania Rotundu, Botoșani 1 leu. D. Bejenariu, Iași 1 leu. Un dascal de sat, 50 b. C. T. Cristea, propr. 2 lei, Nat. Petrovici. Dorohoi 50 b. Nat. Zaharescu, Botoșani 50 b. V. Oiaga, Iași 1 leu. A. Gellert, inst, Iași 1 l. Finkelstein, comp. Bivolari 3 lei, Gh. Rotaru, Roșcani 50 b. Bernardin, Hermeziu 1 l.

Total 72 lei.

Din această subscripție publică se constată că defunctul Gh. Patriciu, se bucura de o mare simpatie mai ales printre membrii corpului didactic primar.

Moartea sa a lăsat un gol ce multă vreme, cu greu va fi umplut.

Iată noul program de astă seară Marți al teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec :)

Țarul Nicolae și armata rusă—Boneta Ivonei scene comice—Secretul Emei, mare roman contimporan—Tîndală e om prea cinstit—Ușurința fatală. (Déception), mare piesă in 2 părți.

Veneția, orașul visurilor, (impresii de călătorie)—Ticnilă biciclist etc.

Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sf. SPIRIDON DIN IAȘI

Se face cunoscut că în ziua de 1 Octombrie anul curent, orele 2 post meridiane, se va ține licitație prin oferte sigilate în cancelaria acestei Epitropii, în conformitate cu legea din 1884, pentru vînzarea a nousprezece loturi de teren din reionul băilor Slănic și din satul Slănic, Județul Bacău, pentru construirea de vile, case de comerciu și hoteluri particulare.

Condițiunile privitoare la vînzarea loturilor, la felul clădirilor cum trebue a se construi pe acele loturi, la garanțiile provizorii ce trebue depuse și detaliile privitoare la situațiunea și suprafețele loturitor, se pot vedea în ori ce zi de lucru, la serviciul domenial din cancelaria Epitropiei.

No. 6082 27 Iulie 1912

Pe ziua de 8 Septembrie, va avea loc inaugurarea pavilionului pentru boale de copii, ce se construește în curtea spitalului Central.

Se știe că cheltuiala acestei construcțiuni o suportă d. Colonel Langa.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 31 Iulie

Omnibuse-automobile în București

București.—D. Dobrescu, primarul Capitalei, fiind la Paris, a primit diferite oferte de la numeroși capitaliști, pentru a organiza un serviciu de automobile-omnibuse la București.

D. Dobrescu însă socotește să constitue pentru acest scop o societate romînească.

Jurămîntul ofițerilor turci

Constantinopol.—In urma propunerei ministerului de război sancționată de o iradea, toții ofițerii vor presta jurămîntul după o nouă formulă, luînd angajamentul să nu mai facă parte din nici un partid politic, public sau secret. Ofițerii vor semna o declarație în acest senz.

Ministerul de război a adresat armatei o circulară justificînd pe larg măsura luată. Ofițerii care vor refuza să semneze acea declarație, vor fi pedepsiți.

Intăia femee avocat

Roma. — Eri d-ra Cabriola, prima femee avocat italiană, avea să pledeze pentru întăia oară înaintea tribunalului.

Se adunase multă lume, care însă fu desiluzionată, de oare-ce d-ra Cabriola a cerut amînarea procesului,—ceia ce tribunalul a admis.

Incidentul Turco-Muntenegrean

Constantinopol.—Agenția otomană află că ministrul Italiei la Cetinge s'a asociat demersului colegilor săi spre a invita guvernul muntenegrean, să arăte dispozițiuni pașnice față de Turcia.

Cercurile competinte otomane, au fost favorabil impresionate de graba pusă de cabinetele europene spre a veni în ajutorul turcilor în recentele incidente de la granița dintre Turcia și Muntenegru.

Situația în Turcia

Salonic.—Se afirmă că singura condiție a albanezilor pe care Poarta nu e dispusă să o primească, e punerea în acuzare a fostului cabinet Kaki și Said.

400 ofițeri absolvenți ai academiei militare au prestat jurămînt de credință în fața Sultanului și a miniștrilor. Ei au jurat că nu vor face parte din nici un partid politic și că nu se vor amesteca nici odată în politică.

Intre guvern și arnăuți, s'a stabilit o înțelegere, în urma căreia albanezii s'au reîntors la vetrele lor.

Nenorocirea din Kiev

Kiev.—O casă prăbușindu-se, a acoperit un mare număr de locatari.

Pînă acum, s'au scos 15 morți, și 27 grav rîniți.

Funeraliile Micado-ului

Berlin.—Imparatul Wilhelm a însărcinat pa Principele Henric al Prusiei să-l reprezinte la înmormîntarea Micado-ului.

Cutremurul din Constantinopol

Paris.—Președintele Fallières a adresat Sultanului o telegramă de condoleanțe pentru catastrofa pricinuită de cutremur.

Atentat contra unui tren

Salonic. Pe linia Klindis-Karasuluc, s'au găsit două bombe cu dinamită legate de o baterie electrică puse sub șine.

Bombele au fost găsite cu puțin înainte de trecerea trenului. Supravegherea a fost sporită pe toate liniile.

ATENTAT

Monastir. — Comandantul radiilor din Gora a fost rînit de moarte de un necunoscut, pe cînd mergea la Prisrend.

Muncitorii bulgari în Romînia

Sofia.— Le „Courrier de Bulgarie"—zice că ministrul de agricultură al Bulgariei, a sfătuit pe muncitorii bulgari să nu se mai angajeze în Romînia, de oare-ce sunt maltratați acolo.

SBORURILE LUI VLAICU

Virsetz.—Aviatorul romîn Vlaicu a făcut splendide sboruri în localitate. Peste 20000 oameni se adunaseră. Erau de față ofițorii garnizoanei din Biserica Albă și ofițerii de ponoezi din Virsetz.

Aviatorul Vlaicu s'a înălțat cu toate că sufla un vînt puternic și amenința o furtună.

După 17 minute de sbor, cînd Vlaicu a aterizat, a isbucnit o furtună groaznică.

Vlaicu va mai sbura la Alba Iulia la 18 August și la Tîrgul Mureșului la 20 August.

Scandalul din Constanța

Constanța.—In urma scandalului provocat la Constanța, prin chemarea la poliție a baronesei de Hohenau, ministrul de interne a suspendat pe d. maior Buhlea, polițaiul orașului.

In locul d sale a fost detașat d. Vasile Audriescu, inspector de poliție în Capitală.

Condamnare la moarte

Agram. — Jacluci autorul atentatului contra comisarului Croației Cuvoy, a fost condamnat la moarte prin spînzurătoare. Un acuzat a fost condamnat la 6 ani muncă silnică și 5 la cîte 5 ani închisoare, 6 acuzați au fost achitați.

Cazurile suspecte din Prahova

București.—Analisa bacteorologică a cazurilor suspecte, constatate în județul Prahova, a dat un rezultat negativ.

Examen de magistrați

București. — Examenul de capacitate pentru judecători de tribunale, de ocoale etc., se va ține la Bucureşti, în ziua de 1 Octombrie viitor.

Cererile se vor primi pînă la 10 Septembrie.

AFIPT

Noi judecătorul sindic al tribunalului Neamț, în conformitatea jurnalului acestui tribunal sub No. 6148 din 12 Iulie 1912, se publică spre cunoștința generală că în ziua de 4 August 1912 orele 9 a. m. urmează a se vinde prin licitație publică averea falitului M. L. Abeles, din urba Piatra-N., averea ce consistă în diferite articole de librărie și papetărie cum și averea mobilă din casa de locuință a cărei valoare totală este de 39,370 lei 34 bani.

Această vînzare se va face la magazinul falitului din piața orașului în ce privește librăria iar mobilierul la casa din strada Ștefan cel Mare.

Judecător sindic, **G. Badareu**

No. 780 29 Iulie 1912

Funcționar de stat tînăr, transferat din Londra la Iași, dispune de timp de a da lecțiuni în limba engleză.

Răspuns la ziar.

Inștiințare

Domnii **C. Romanescu**, licențiat în matematici, profesor și **G. Nica**, licențiat în litere, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, prepară cu începere de la 1 August candidați la examenele de admitere, integrale și corigență pentru școalele secundare, concurenți la Burse, liceul Internat, școala normală, seminar, precum și pentru școalele militare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, și Cavalerie. A se adresa la d-nii C. Romanescu la liceul militar dela 3—6 p. m. în fie care zi și G. Nica la liceul Național.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

La farmacia **D. HERZENBERG** IAȘI

este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă**, *asemenea și pentru* **asistent**

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Bisale.

Prețul fasonatului fiind cu ora, se calculează foarte ieftin.

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iași—Fondat 1873—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

și orice altă fabricațiune,

se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIONE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.

Fides *Berlin 18.*

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m..

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin fost timp îndelungat medic secundar a; Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gîrei) No. 11.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra îndăuşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbrannatwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrannatwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbrannatwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi la toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocin 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gutu-algiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și dureroase cari [illegible] color-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.

Laboratorii mari

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidite şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări Nchidate . 430 .

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654.389.184 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,252 63 | 100**

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1655. — Joi 2 August 1912

O INSANATOȘIRE

Revin de la țară; am văzut și lucruri vechi și lucruri nouă. De cele vechi, ori cît de interesante ar fi, tot vechi rămîn și fără preț de actualitate. Poți să-ți legi pagini din trecut prin pietrele mormîntale de la biserici, prin lespezile cu slove cu inscripții, prin uricile și hrisoavele din lăzile răzeșilor și proprietarilor, prin cărțile cu notițe de pe la biserici, prin amintirile orale ale bătrînilor satului; toate aceste pot interesa la un cerc restrîns în jurul mesei, ca intermediare de la un pahar de vin la altul, de la un fel de bucate la altul, ori ca o sistematizare a celor ce se vorbesc de unii și alții din bătrîni. Din totalul acestor răsfoeli ale trecutului se urzește istoria pămîntului, prin istoria pămîntului se urzește istoria oamenilor ce după vremi au fost stăpîni ai pămîntului; prin istoria oamenilor stăpîni ai pămîntului se urzește istoria politică a statului, frămîntările interne ale politicei vechi, punerile și răpunerile de domni, de boeri, de slujbași; în sfîrșit tot acel lanț de fapte și bune și răle și înălțătoare și deprimante, cari constitue istoria noastră publică.

In afară de cercul stăpînilor de pămînt noi n'am avut istoric publică, căci din vechi și pănă azi, de la 1349 și pănă în anul mîntuirei 1912, tot stăpînii de moșii au fost și stăpînii diriguitori ai țării, cu toate schimbările ce au luat domniile în cursul vremilor.

E acel drept istoric izvorît din desfășurarea evenimentelor politice, cari constitue pentru proprietarii de pămînt o primă de atenție în diriguirea publică a țării, față de noile revendicări politice și sociale.

Dar nu de aceasta mă duce gîndul și condeiul; ci de la cele vechi, inima mă duce la cele nouă, la partea economică a vieții de la țară. Tocmai în aceste luni miliardele țării stau la arșița soarelui, la bătaea ploaei, la vrerea lui Dumnezeu. Cît vezi cu ochii pe dealuri și văi, pe coclauri ca și pe șesuri, numai rod al lui D-zeu și al muncii omului. Țărănimea toată din zori de zi în noapte, ba încă și brațe străine, lucrează, muncesc, asudă. Și această țărănime își culege pentru sine tot rodul muncii sale, cu cît bunul D-zeu s'a milostivit să-i dea; dară din puțin ce are nu poate strînge de cît puțin. Pe ogoarele lor se hrăneau eri o sută de guri, azi se hrănesc cinci sute; mîne se vor hrăni o mie; cum pămîntul nu se întinde ca o gumă după îmulțirea gurilor, și grija zilei de mîne devine tot mai strașnică și mai deprimantă.

Pe nesimțite cu zilele ce trec, cu anii ce se numără, cu gurile mai multe eșite la mîncare—și sînt pe an cîte 100000 de guri nouă — problema se naște, chestia gurei se pune și ziua de mîne cată s'o rezolve. Nicăiri, ca la noi nu s'a pus în mod mai regulat și mai periodic chestia pămîntului întreagă, deschisă, crudă chiar. Cine n'o vede e orb; cine nu aude strigătul e surd; și nu e de vină orbul și surdul din născare, ci acei ce au ochi și nu văd, au urechi și nu aud.

Pe cînd aceste se petrec evolutiv jos, sus faptele se desfășoară deandoasele. O clasă de proprietari obosiți, o boerime istovită de vlagă și amețită de farmecul apusului, la a căruia atingere și-a uitat de cea dintăi ocupație: munca cîmpului. Intre 1840—1890 a fost o deprimare a clasei marilor proprietari, cari au luat în necinste munca cîmpului, ocupația rurală.

Apoi bunurile mînăstirești fiind arenduite, s'a inventat o clasă de arendași: din mazilii satelor răzășești, din negustorii tîrgurilor și tîrgușoarelor noastre, din vechilii și logofeții de moșii, cari unii înlesniți au zburat economicește, alții s'au prăpădit cu neexperiența lor, dar au început a roi o clasă de arendași străini greci și Bulgari în Muntenia, bulgari și sîrbi în Oltenia, greci și evrei în Moldova iar de 20 ani încoace era o adevărată invazie a comercianților, misiților, rentierilor și bancherilor evrei la căutarea moșiilor.

Era o durere generală, o ruină a unei clase, cari ori cum ar fi fost și era avea în ochii țării un titlu istoric de atenție.

Cînd țaranul a văzut că nu mai are de stăpîn pe boerul adevărat s'a burzuluit și cu cît s'a întins pecingina străinismului în arendășie, cu atît s'a întins coarda raporturilor, pînă ce ne-a dat pe 1907.

De cît tot răul spre bine. Faptele ele prin ele se produc; ele prin ele contenesc de a fi. Omul cu vroința lui mai mult e verigă de înlănțuire, de cît cauză eficientă deși în egoismul lui se crede a fi.

Din cenușa trecutului ruinător se renaște ziua de azi. De unde pînă mai eri feciorul de proprietar își cheltuia vremea și banii pe la Paris și alte locuri străine, azi suflă un cuvînt de ordine: îndărăt la moșie, îndărăt la munca cîmpului. Și nu la una, nu la două, la sute de moșii, sute de tineri feciori de proprietari își reculeg forțele, își înfiripează sufletul și sub zburdălnicia tinereții sug din raza soarelui și picul de ploae; acea sete de pămînt, acel drag de brazdă, acea aromeală de boarea vîntului de țară, că-i vezi din zori în noapte umblînd, priveghiind și îndemnînd la muncă, iar cînd de pe gura mașinei curge grîul auriu, aur adevărat, sufletul li se umple de acea mulțumire adîncă, lăudînd pe D-zeu, mulțumind săteanului cu a căruia muncă se urzesc averile.

La muncitori țărani noi, stăpîni noi, și unii și alții, duși în comun acord să-și petreacă traiul la țară, armonizîndu-se, înțelegîndu-și nevoia și pasul, vor fi chemați că ei în de ei să dezlege problema economică și anume aceasta: pentru cîți mari proprietari avem moșiile le sunt prea multe; adică prea multă întindere de pămînt se rezervă marelui proprietar, și se prea îngustează glia celui mititel și nevoiaș.

La cerințele noui sociale, tineretul proprietar trebue să se gîndească mai adînc, că pentru asigurarea zilei de mîine și pentru el, și pentru săteni și pentru Stat deci o nouă acomodare se impune.

El, tineretul, să prindă din mersul problemei economice, rațiunea lor de a fi, ca distribuitorii luptei sociale și înlesnirii bunului traiu celor de jos: mulți și slabi, dar mulți și periculoși; ei, țăranii, să vază cu revenirea la pămînt a tineretului proprietar, însănătoșirea economică a țării, din care se va revărsa și pentru dînsa o mai bogată dreptate, o mai bogată stare bună de lucruri, ca așa în comun acord să bine cuvînteze soarele și pe D-zeu, care cu mila lui dă lumina și căldura, ploae și căldură ca să ne sporească din unul zece, din zece o sută, din sute mii, spicele holdelor noastre, și să fim mîne mai bine pregătiți pentru toate cerințele mari ale neamului nostru.

Gh. Ghibănescu

Între d-nii Marghiloman și Filipescu

D-lui Marghiloman îi vine greu să se obicinuiască cu ideia căderii sale iremediabile. Singurul răspunzător în acest faliment politic al fostului ministru de interne e, după d-sa, d. N. Filipescu. De aceia d. Al. Marghiloman nu pierde nici o ocazie ca să nu lovească sau să încerce a lovi în fostul ministru de Război.

Se știe, în adevăr, că d. N. Filipescu a făcut să se voteze un proect de lege, prin care se recunoaște cercurilor ofițerești, calitatea de persoană morală și juridică. In Capitală, cercul urmeazâ să-și clădească un palat în fundul squarului Sărindar, vis-à-vis de clubul liberal. Cum locul de care dispune cercul militar e prea mic, comuna s'a obligat să doneze ea cercului o porțiune din locul ei, din squar.

D. Marghiloman, în patima sa contra d-lui Filipescu, a încercat să zădărnicească opera al cărei inițiator este fostul ministru de Război, și în adevăr, d-sa a dat ordin d-lui Matache Dobrescu, primarul Capitalei, să nu dea locul cerut de cercul militar. Din pricina aceasta clădirea n'a putut fi începută.

Față de refuzul primarului, Ministerul de Război a intervenit, printr'un domn general, la d. T. Maiorescu. Primul ministru a chemat pe d. Dobrescu și i'a întrebat de ce nu dă locul promis, cerîndu-i, în acelaș timp, să se execute.

D. Dobrescu a refuzat să dea locul promis, iar la insistențele d-lui Maiorescu, primarul Capitalei a declarat că mai curînd demisionează de cît să cedeze. Neapărat, om cuminte cum este, d. Matache s'a oprit la vorbe, s'a lăsat rugat, și în cele din urmă a cedat.

Omul și-a făcut cu chipul acesta datoria: n'a cedat de cît în ultimul moment. D. Marghiloman nu-i va putea face nici un reproș.

Colonille școlare

Mendonidi a mîncat paralele

D-rul Mendonidi a mîncat banii destinați de Comuna București, pentru trimiterea copiilor săraci la coloniile școlare.

După socotelele făcute, fondul adunat prin subscrierea primăriei, a publicului și produsul serbărilor ar fi trebuit să fie o sumă de peste 50,000 lei. Ori, nu s'au putut trimite copiii decît în limita unui budget de 9000 lei. Deci, peste 40 mii au fost mîncați de bandiții de la Primăria Capitalei.

In zadar presa din București protestează contra hoției, în zadar ziarele de opoziție fac socotelile și cer legitimarea întrebuințării banilor. Cei de la comună tac, ca și cum nimic nu s'ar fi întîmplat.

D rul Mendonidi, principalul vizat, pare că doarme; d-sa, asemenea șarpelui Boa, a înghițit cît a înghițit, iar acum își face digestia, într'o semi-inconștiență.

Așteptăm să plece de la Primărie. Parcă-l vedem clădindu-și un palat în Capitală.

IARĂȘI EXTERNELE

Ce se petrece la externe. — Diplomații d-lui Titu Maiorescu, rechemați mereu în administrația centrală.—După d. N. B. Cantacuzino, rîndul secretarului de la Haga.

Asanatorii noștri de moravuri, odată ce au escaldat puterea, au încercat să-și facă o cetățuie a lor din corpul diplomatic.

S'au numit fel de fel de oameni și creaturi ale guvernului, s'au înmulțit locurile iar pentru cele existente, d. Maioroscu a știut să provoace vacanțe premature—și creaturile regimului au fost cocoțate acolo unde nu meritau.

Bandele acestei nenorocite politici au început să se arăte, mai înainte chiar de cît ne-am fi așteptat.

Unul din miniștrii noștri plenipotențiari d. N. B. Cantacuzino — pentru care s'a creat special o legație nouă—cea de la Berna—a fost nevoit să părăsească postul din cauza unui scandal. Acum în urmă a fost rechemat în administrația centrală a ministerului afacerilor străine, d. Rășcanu, secretar al legațiunei noastre din Haga.

Motivele acestei noui rechemări nu se indică, precum nu s'au indicat nici motivele rechemării d-iui N. B. Cantacuzino.

O fi și d. Rășcanu eroul vre-unui scandal? Sau s'a făcut d-sa vinovat de altceva?

Ori-cum ar fi, roadele incuriei și amestecului politicei în diplomație au început să se arate. D. Carp care avea pretenția să asaneze administrația, unde în adevăr ar fi fost ceva de asanat, a isprăvit prin a infesta corpul nostru diplomatic, ținut pînă acum departe de politică și de favoritism.

Toate i-au eșit pe dos marchizului civilizației de la gurile Dunărei.

Activitate întreruptă

La Primărie ori ce activitate este întreruptă. Primarul și ajutorii săi, se mulțumesc a rezolvi lucrările curente, pentru care cetățenii vin însuși să ceară rezolvirea lor, lucru ce pot prea bine face numai funcționarii.

De fapt funcționarii conduc azi destinele Primăriei, administrația mulțumindu-se în a-și pune apostila și nimic mai mult.

In primul an, s'au invocat interese politice, ce au împedicat pe primar și pe ajutori de a se ocupa mai mult de interesele comunale, de a le studia și a le aduce la bun sfîrșit.

Bine înțeles nu era o scuză. Cetățenii nu-și trimit reprezentanți la comună, in scop de a găsi pretexte și a nu face nimic în folosul orașului, ci din contra pentru a munci în folosul ridicărei orașului și a grăbi satisfacerea nevoilor imperioase.

De astă dată însă nu se mai invocă nici o scuză, Primarul venit pe neașteptate se simte străin la comună. El are conștiință că e în trecere acolo și nu va putea rămîne multă vreme.

Chiar bunăvoință să aibă și încă nu poate întreprinde studiul unei importante lucrări de edilitate.

La aceasta se mai adaugă complecta lipsă de armonie ce domnește în sînul administrației comunale.

Ținem să nu fim învinuiți de a formula încriminări, fără a le dovedi. Un singur exemplu va fi suficient pentru a ilustra zisele noastre.

Se știe că în anul trecut, alarmat de primejdia holerei și de alarma dată de primarul de atunci, că nu dispune de mijloacele necesare, pentru o sumă de lucrări ce nu comportă nici o întîrziere, —d. Marghiloman, pe atunci ministru de interne, a cerut și obținut de la cousiliul de miniștri o danie de 200,000 lei pentru comuna Iași, cu condițiune de a se îndeplini imediat acele lucrări importante. Banii au sosit repede la comună. După cîte-va zile s'a întrunit și consiliul de higienă al orașului, și a aprobat la rîndul lui, acele lucrări imperioase cerute de ministrul de interne.

Consiliul comunal s'a întrunit în ședință solemnă și primarul a rostit o cuvîntare, prin care a relevat succesul administrației comunale, care e pusă în posițiune de a realiza repede o sumă de lucrări, fără a atinge veniturile ordinare ale comunei.

Vra să zică toată lumea, ministrul, consiliul de higienă, primarul și consiliul comunal, erau în acord, pentru a afirma bucuria, că s'au găsit mijloacele necesare, de a se realiza o sumă de îmbunătățiri, ce nu mai pot fi întîrziate.

Și cu toate aceste, banii trimiși de către d. Marghiloman, în scop determinat și urgent, zac în mare parte și azi în lada comunală, și cu toate că au trecut doi ani de zile, nu s'a ajuns nici la realizarea îmbunătățirilor imperioase.

Aceasta dovedește după cum am aratat mai sus, că ori ce activitate comunală este întreruptă, — și însiși cei din fruntea administrației au a recunoaște, că au format un provizorat, — în dauna intereselor orașului.

OAMENI ȘI LUCRURI

UNDE E MINTUIREA

Ce ar rămînea oare din marea virtute a apelor, dacă s'ar lua sufletului omenesc —omului suferind—puterea credinței în ele.

Tot atîta cît ar rămînea artei și științei medicale în genere, dacă i-ar lipsi omenirei principiul etern, adoptat și de evanghelie: „credința ta te va mîntui".

Dar ce este vindecarea? In ce consistă și cum se manifestă efectul tămăduitor al stațiunilor balneare în genere, al apelor minerale în specie?

Iată o întrebare ori o îndoială care ar pune multă lume în nedumerire, și în revoltă.

Dar miile, zecile de mii, cari an cu an de secole încoace, au venit să ceară surselor, apelor, nămolurilor, leacul împotriva unor grele și vechi suferințe,—nu știu oare nimic *sigur*? Dar ei singuri, sunt doară dovada puterei tămăduitoare. Ei, cari au venit de atîtea ori și vor mai veni la aceleași izvoare. Iar dacă nu sunt ei profanii, dovada—atunci iată medicii cari i-au trimis și mai presus de aceste —iată atîția și atîția medici, cari au venit ei însuși și din atîtea țări și depărtări, să se caute aci în potriva unor afecțiuni de care nu-i scutește arta lor proprie. Din potrivă...

Cura marilor stațiuni balneare nu se poate despărți de forma unui *cult*, înțelegîndu-se prin aceasta că se stăruie mult asupra elementului de credință,— „crede și nu cerceta!"—și pentru a se inlătura cît mai mult elementul vătămător al îndoielei.

Priviți în ochii tuturor care tremură de emoțiune cînd duc paharul la gură, ascultați convorbirile lor, cînd își spun unul altuia ceea ce știu ei,—și toți știu cu speranță!—despre eficacitatea, despre însușirea apelor. Veți găsi pretutindeni, încredere, speranță, credință.

Iar pentru a se întreținea focul sacru în spiritele credincioșilor,—s'au construit aceste mărețe temple suggestive prin însăși alcătuirea lor.

Iată aceste enorme colonade cu bolți formidabile, cu promenade nesfîrșit de lungi, inundate de lumini, parfumate de flori, încununate de lauri și palmieri, așternute cu covoare moi cari înnăbușă pașii; iată basenurile de marmoră albastră, cu mausolee de cristal, strălucitor prin care se întrezărește jocul spumegător al binecuvîntatelor soarelor izvoare, —„Racoczy", „Pandur" ocrotite de indiscreția prea mare a privirilor, păzite pururea de blondele vestale cu aere de „Grätchen" inocente și cari dindărătul barelor de bronz strălucitor împart paharele de apă, odată cu surîsurile tot așa de darnice ca și izvoarele...

Toate acestea sunt făcute să compună „atmosfera" de adorațiune și să împărtășască sentimentul unui adevărat „cult", pe urma căruia, fără îndoială, se folosesc destui muritori și se înlătură destule suferinți. De cînd lumea, suferința, durerea fizică, a fost supremul mijloc de a se alimenta credințele, adorările, fetișismele, fiindcă de nimic nu se teme omul ca de durere și nimic nu-i suggerează mai mult ideia unei puteri superioare și mistice.

De aceea e atîta solemnitate cînd, în oarele matinale, miile de vizitatori se perindează, în sunetele evlavioase ale muzicei ducînd paharele la buze, ori cînd— mai apoi — se risipesc prin sanatorii și prin instalațiile de băi și de nămol.

Omul e o biată ființă care multă, multă vreme încă, nu va fi mîntuită de suferințe, fără de care însăși viața pămîntească ar fi grozav de monotonă și grea de conceput în același timp...

Rodion

Cum cultivă fetele romînce limba lor maternă

I.

Un examen particular mă făcu să cunosc un oraș romînesc cu multă însemnătate istorică, cu mare activitate negustorească, cu un aer curat și cu privelişti deosebite, pe rîulețul către care inimile atîtor generații pline de entusiasm au vibrat de cel mai adînc simțimînt național înfrățirea deplină a celor de o parte și de alta a lui. Am intrat într'insul cu oare care emoțiune și părea că în înfățișerele oricărui trecător vedeam o părticică din ideile sublime ale trecutului urbei lor, în privirile fiecăruia o înălțare. La aceste impresiuni adăugă de bună seamă fizicul impunător pe care clima orașului li l-a dat ca o distincțiune, mersul sigur și nesovăitor ca al oamenilor cu ținută sigură, și, fără să șovăesc a spune, aveam impresiunea că în fiecare cetățean era ceva mai mult din firea noastră, mîndra noastră fire romană, de cît aiurea.

Cu aceste gîndiri, am intrat în sala liceului local unde nouă zeci și vreo cinci de domnișoare, vlăstare ale acelui oraș plin de distincțiune, așteptau să facă proba cunoștințelor, gîndurile, pregătirii lor în legătură cu limba și literatura noastră națională.

Din figurile fiecăreia, din ochii lor plini de vioiciune și de înțelepciune, din staturile măreț înfăptuite, erai fără înconjur întărit în convingerea că impresiunile prime nu te-au înșelat întru nimic și că într'adevăr orașul acesta mîndru al Romîniei a fost pus în calea norocului.

O, deziluzii, cît amăriți voi zîmbetul unei arătări, cît frîngeți voi încordarea entusiasmului pentru ce e frumos. Cît rămîi de contrariat în sufletul tău, cînd și avîntul ce ți-a rămas pentru cultul limbi, tale naționale este spulberat de realitate de realitatea aproape o sută de fete romînce care pășesc în drumul educației și al vieții fără să fi pătruns cîtuși de puțin farmecul limbii pe care o vorbesc a literaturii cu care se hrănește spiritul nostru național.

Incepem cu elevele din ultimul an; adică din ultima zi a școlii, din pragul vieții.

Erau mulți cari spuneau că cea mai bună pregătire pentru fetele noastre e un liceu, adăugau însă de sigur, un liceu bine făcut.

Aveam în față exemplele acestei pregătiri. Chestiunea cea mai de seamă, vitală pentru orice romîn cu o cultură generală, chestiunea care dărămînd vorbele goale, întărește sufletul prin siguranța faptului științific, chestiunea originii limbii romîne, n'are un crîmpeiu de loc în căsuțele intelectuale ale candidatelor noastre de viață socială. Iți vorbesc de războaiele lui Traian cu Dacii și astfel ajung numai de cît la concluziunea că

limba noastră e de origină romană și dacică.

O frază bombastică încheie lucrarea: „să fim mîndri că...“

Mai cităm în rezumat:

1) D-rele cu pregătirea formată nu știu ce-i limba literară.

2) D-rele n'au cetit nimic din Ureche (cronicarul).

3) N'au ideie de cel mai important fenomen fonetic în textele secolului al XVI-lea — rotacismul.

4) N'au cetit Satira I de Eminescu.

5) N'au cetit progresul Adevărului de Maiorescu.

6) N'am mai cetit nimic din studiile lui Odobescu.

Trecem la clasa VII-a In rezumat:

1) O serie de d-re recomandate de direcțiile institutelor particulare locale, nu știau, fiind-că nu cetiseră nimic din Amintirile lui Creangă.

2) Idem din Kogălniceanu.

3) Idem din Hașdeu, despre care nu știau decît că s'a ocupat cu spiritismul.

4) Nimic din Klein, Petre Maior, Cipariu.

O elevă habar n'avea de vre-o monografie a lui Bălcescu, alta n'avea ideie că Alexandrescu a fost și fabulist, o a treia nu cetise nimic din acelaș poet, necum din Cârlova și alții, și pentru o a patra, cea mai iscusită de sigur, d. Maiorescu, care a fost un foarte mare arheolog, a scris însemnate studii arheologice.. Iar din acelea cari n'aveau în sufletul lor nici cel mai mic criteriu ca să știe că Pseudochinegheticos *este* o operă literară, cu duiumul...

Și în fața acestei situațiuni, să te mai miri că elevele de clasa VI-a și a V-a nu știau să-ți arăte în ce constă rima și ritmul la o poezie, să te miri că nu-ți dedeau o exprimare clară unei idei, cît de sărace, să te mai miri, în sfîrșit, că nu-și aveau nimic precis din genurile literare...

Dar programa, care e rezultatul unei chibzuiri pedagogice a unor oameni cari mai au și oare-care experiență didactică, cere ca o complectare a studiului limbii romîne, multe lecturi particulare, atingătoare de obiectul fie-cărei clase. Nimic. Și ce e mai rău e faptul că vina e în mare parte a îndrumătorilor acestor suflete.

Am întîlnit chiar o profesoară, care cu o referință la o elevă de clasa I-a, ce nu-și cetise cărticica sa de literatură, Robinson Crusoe, a isbucnit, sigură de efectul gestului:

— Ce vreți, domnule examinator, dacă nu le place să cetească... Eu le-am recomandat, dar nu le place...

Auziți onorați cetitori... Unei fetițe din clasa I-ia să-i vină din senin inspirațiunea gustului de literatură. Auziți minunea înzestrării naturale... De ce nu vă înarmați cu armele revoltei sufletești și bătînd la porțile ministerului, să exclamați și d-voastră la rîndu-vă, chiar cu mai multă tărie:

— Ce datorie au îndrumătorii educațiunii naționale, Domnule Ministru? Pe ce mîini întră copilul inocent, uluit, dacă nu e dus cu binișorul pe calea pregătirii sale sufletești și nu i se arată unde trebuie să se oprească în grădina lecturilor, ce trebue să aleagă pentru înobilarea sufletului său.

Cetiți fetelor, că pentru voi cetiți... Și după acest sfat, pare că și văd pe mulțumitul îndrumător așteptînd minută cu minută, sfîrșitul ceasului său de lucru... Educația s'a făcut, revistele pot trîmbița progresul pedagogiei, ministrul poate pregăti certificatele de bune aptitudini și țara crește, crește, mîndră de rodul muncii fiilor...

II

După examen...

D. X, mare avocat, îmi cere printr'o scrisoare intimă să clasifice printre cele dintăi pe eleva cutare, care a afirmat cu convingere că d. Maiorescu a produs minunate scrieri arheologice...

D. Y, profesor secundar, insistă din răsputeri să treacă eleva din clasa VII-a, care nu cetise nimic din o serie de scriitori și mai cu seamă din Grigore Alexandrescu, pe motivul că fata se mărită la vară...

D. I. intervine hotărîtor pentru eleva dintr'a opta, care în anii ei de pînă acum a îndurat o sumedenie de mizerii din cauza vieții păcătoase sociale în care trăim.

D. V. amintește rudenia sa cu o elevă care în timpul celor zece minute regulamentare a excelat prin tăcere.

D-ra N., studentă în litere, se plînge și nu-mi mai răspunde la salut, fiind-că mica ei soră din clasa III-a n'a lucrat de loc tema propusă și la oral. a dat probă de multă, multă incoherență...

Ne uită d-șoara directoare, una din dînsele, să amintească si un cutremur recent ca motiv de scepticismul elevelor în privința studiului limbii și literaturii naționale.

Și ast-fel, una soră de prietin, alta vară de profesor, o a treia nepoată de director; una în ultima clasă de școală, alta gata de măritat, o a treia cu suferințe familiare; una timidă pînă la lacrămi și alta neaptă pentru acest fel de examinare instituit de minister.... toate, toate își au motivașul asigurător că clasa se va trece.

III

După rezultat, da, după rezultatul pregătirii fetelor noastre în studiul limbii materne, atît de dulce și frumoasă după bietul nostru Sion; după ce rezultatul e în mîna secretarului comisiei și înainte de anunțarea oficială. Căci așa merge la provincie. Orice secret, impus de regulament, devine lucru pnblic. Știa lumea precis că au căzut treizeci și patru de fete, mai știau și notele fiecăreia, își mai aruncase echii și prin lucrările scrise mîhniți că nu pot găsi motive de casare, cunoșteau pe larg și impresiunile pe cari le comunicam într'un raport d-lui președinte al comisiunii. Ce vreți, așa e la provincie. Vine un prieten—mă asigura secretarul comisiunii — și fură o clasă, alt prieten altă clasă, altul citește prin hîrtii și așa mai departe.

Lumea pe picior de răsboiu. Și aveau dreptate Dintre ceilalți profesori, numai vre-o doi mai găsise slab preparate. Incolo, excelență, pe toată linia—ai impresiunea că acolo e un principiu trecerea din clasă în clasă. Mă ridic contra pomenei, în școală, precum mă ridic și contra cerșetoriei. E deplorabil. Vom ajunge la o negare la sensului școalei, educațiunii, dacă cel puțin tineretul ce pătrunde în rîndurile corpului didactic nu-și va îndeplini cu seriozitate datoria.

Părinții se revoltă, directoarele pensioanelor și mai mult. Sub impulsul, lor, ai și spectacolul să vezi chiar profesori universitari, excelent reputați în privința corectitudinii didactice, bătînd drumurile spre București și spre minister și cerînd favoare, favoare.

Indiferent de ce se face în urma justei mele aprecieri. Am o singură mîngîiere. Era de față, la examenul elevelor de cl. VII-a și a VIII-a, un inspector al învățămîntului particular. D-sa a privit spectacolul în care fete romînce rămîneau mute la numele lui Cîrlova, Alexandrescu, Maior, Șincai, Cipariu; răspundeau absurdități la numele cele mai strălucite ale literaturii romîne, au făcut proba minții lor sterpe și inimilor lipsite de cel mai mărunt entusiasm.

Și știu prea corect pe inspectorul care asista, ca să nu am imaginea raportului pe care d-sa îl va face ministerului și va cere, în binele educațiunii naționale, altă modalitate și pentru pregătirea elevilor și elevelor pe cari nu-i încap școlile publice.

Iar ultimul meu cuvînt, plin de amărăciune, îl îndrept către tinerii mei colegi de învățămînt, cerîndu-le să ne înfrățim sforțările pentru stîrpirea pomenei cerșetoriei, milei, protecțiunii injuste în școala romînească.

V. V. Haneș

Litere-Științe-Arte

Plagiatul englez.—Un proces de plagiat destul de interesant a avut loc la Londra. Cunoscutul poet dramatic, director și artist în același timp, David Balasco fu acuzat de către un lucrător croitor Abraham Goldknopf — cunoscut și prin oarecari lucrări teatrale scrise în oare de repaos — că i-a plagiat piesa „Dragostea falșă“. Belasco și-a aparat lucrarea sa, susținîndu-i originalitatea. Ca dovadă, propuse judecătorilor următoarea soluție: să fie jucate ambele piese în teatrul său propriu și spectatorii—între cari vor întra gratuit și judecătorii bine înțeles — să-și deie seamă că piesele se deosebesc radical. Soluția fu acceptată de ambele părți.

Croitorul Abraham Goldknopf are noroc că nu e... economist. Altfel l'ar fi plagiat A. C. Cuza și l'ar fi făcut să asude la juați...

*

Anatole France lucrează actualminte la un livret de operă, pentru care muzica va fi scrisă de compozitorul Henri Busser. Subiectul libretului e brodat pe tema unui conflict între iubire și credință religioasă.

*

„King-Bao“, cea mai veche gazetă din lume—apărută în Peking acum 1500 — una mie cinci sute de ani—și-a încetat apariția.

*

După Anuarul statistic publicat de ministerul instrucțiunei publice al Rusiei la cele două universități—în Petersburg și în Moscova—cari posedă cursuri pentru femei au urmat în 1910—11 studente în număr de 10,496.

*

Noua piesă a lui Hermann Sudemann „Renumele bun“ a fost primită pînă acum de 26 scene germane, spre a fi reprezentată în iarna viitoare.

*

Autorul „Stîngerei“, Franz Adam Beyerlein a terminat o piesă modernă, sub titlul „Femei“ în 4 acte.

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 2,500,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.

2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.

3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.

4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.

5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.

6) Se însărcinează cu incasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.

7) ***Primește sume spre fructificare:***

a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.

b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.

8) ***Primește efecte publice spre pastrare***

INFORMAȚIUNI

Ziarele guvernamentale au desmințit demisia d-lui C. Pariano, prefect de Constanța. Cu toate acestea faptul este perfect exact. Ba ceva mai mult putem adăuga că de cînd polițaiul Buhlea a fost pedepsit, prefectul n'a mai dat pe la birou și n'a mai rezolvat o singură hîrtie de a județului D. Pariano primește în apartamentul d-sale particular, din palatul administrativ, dar prin birou n'a mai dat.

Așa că de fapt județul Constanța se află azi fără prefect.

In învățămîntui primar s'a făcut următoarele transferări:

D. Gh. Bărbulescu de la Macai-Cuca la Uda de Jos (Argeș).

D-na Octavia Domide de la Piatra (Romanați) la Tîncăbești-Cioflencea.

Domnul Șt. Matache de la Baschioi (Tulcea) la Călărași Vechi-Mircea Vodă (Ialomița).

D. I. Popescu de la Gligani de Sus la Valea Danului (Argeș).

D-na Alexandrina Purcaru de la Plescoiu (Buzău) la No. 5 mixtă din T.-Severin.

Domnul C. Scărlătescu de la Băsești (Teleman) la Rădulești—Resimnicea (Iffov).

D. Ioana Crutescu de la școala mixtă din Roșiori de Vede la No. 5 mixtă Cîmpu Pleșoianu din București.

Domnul N. Balan de la Cogealac Imancișme (Constanța) la Codrești Ciorași (R.-Sarat)

D. T. Rădulescu de la Osio la Cesov. (Romanați).

Domnul Al. Dumitriu din Madeni Parîul Carpei (Suceava la Trusești Guranda (Botoșani).

D-na Olga Cocea de la Anadalchioi (Constanța) la școala No. 3 de băeți din orașul Constanța.

D. Leonida Marineanu de la Cilieni la Pia Mare (Romanați).

D-na Elena Nestor de la Breaza-Bădeni la Pietroasele (Buzău).

D. I. Pîrvulescu de la Bostești-Puțu cu Salcia (Dîmbovița) la Gruiu Cacaleții de Jos (Argeș).

Domnul G. Rădulescu de la Leu (Romanați) la Livezile Țugului (jud. Dolj).

D. I. Buluc de la Gudalbi (Covurlui) la Roșcani Vlădești (Covurlui).

D. Alexandru Chiriță de la Dumbrăveni la școala No. 2 din Simnea (Botoșani).

Cu începere de Joi 2 (15) August a c. se vor pune în circulație trenurile Exprese No. 23 și 24 între București-Constanța după mersul următor: Trenul No. 23 va pleca din București la ora 7 a. m. și va sosi la Constanța la orele 11.30 a. m. iar trenul No. 24 va pleca de la Constanța la orele 3,25 p. m. sosind la București la orele 7.55 seara.

Comisiunea de examinare pentru intrarea în gimnaziul militar din Craiova și liceul militar din Iași se compune ast fel: Președinte: domnul locot. colonel Vasilescu I. comandantul gimnaziului militar; membrii; domnii maior Bovițeanu E., comandantul liceului militar din Iași; Pandelea N. consilier de învățămînt din ministerul de războiu ca delegat al ministerului: Petronau I. profesor la liceul militar din Iași și Dumitrescu Marin profesor la gimnaziul militar din județul Craiova.

Anul acesta se primesc elevi în liceul militar de la Mînăstirea Dealului, numai în cl. I-a și a V-a.

Examenul de admitere în această școală va avea loc la 15 August, la București în localul școalei militare de infanterie.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Următoarea mișcare s'a făcut la ministerul lucrărilor publice:

D-nul inginer V. Gheorghiu, a fost înaintat conducătorul principal clasa II, Crist. Alexandrescu, sub șef de serv. cl. V la clasa IV-a, St. Ștefănescu și Mihail Iordănescu controlor, clasa IV, înaintați clasa III-a.

D-nii M. Ciochina Toplinescu, D. Cr. Bănceanu, St. Pavelescu, I. N. Gheorghiu, N. A. Petrescu, Gr. N. Bauleanu, Al. P. Iordănescu și Tr. C. Simulescu, înaintați impiegați de birou clasa I-a, D. I. Rădulescu, rediționar de mărfuri, înaintat la clasa IV-a, Gh. Crăjdeoni, N. Călugăreanu, și D. C. Dima, șefi de gară clasa III-a înaintați la clasa II-a. Eduard Lăpușneanu, înaintat impiegat de birou clasa II-a, P. N. Broșteanu și V. Florin, impiegați de mișcare clasa I-a, T. Dumitrescu, înaintat casier clasa V-a, N. V. Jecu, înaintat impiegat be mișcare, clasa II-a.

Astăzi s'au reîntors în localitate, cei 90 soldați, din reg. 13 Ștefan cel Mare, care au făcut o lună de zile gardă la penitenciarul Tg.-Ocna, sub comanda d-lui căpitan Drăgulănescu.

Serviciul stradelor.—In istoricul actualității consiliului de higienă, alcătuit de d. Floru, medicul șef al orașului găsim o serie de amănunte interesante, cu privire la reorganizarea serviciului de curățire a stradelor.

2) ***Curățirea și îndepărtarea gunoaielor solide***, a făcut obiectul discuțiunilor din cîte-va ședințe; a fost rezolvate de către consiliu în mod următor: ședința 12 Februarie 1911) a onor. Primăria să ea urgente dispozițiuni pentru reorganizarea serviciului de rîdicat gunoaie, mărind personalul și îmbunătățind materialul acestui serviciu.

b) Să se realizeze obligațiunea societății tramvaelor în ce privește transportul gunoaelor de pe liniile parcurse de tramvae și să facă învoială și pentru restul orașului. Transportul cu căele ferate romîne considerat ca fiind utilitate reală și practică.

c) Distrugerea gunoaelor se face prin ardere.

d) Supravegherea serviciului de rîdicat si transportat gunoaele să fie dată în sama serviciului sanitar al orașului.

Ca un corolar al chestiunei în general, consiliul se ocupă și de rîdicarea și tranportarea gunoaelor de la particulari, pentru care în ședința de la 26 Februarie 1911 dă soluțiunea:

a) Chestiunea rîdicărei și transportărei gunoaelor de la particulari nu se poate despărți de chestiunea serviciului municipal.

b) Consiliul cere cu insistență reorganizarea fundamentală a serviciului primăriei de rîdicarea și transportarea gunoaelor, atît în ce privește personalul cît și în ce privește materialul acestui serviciu care trebue transformat în raport cu cererile higienei moderne și în raport cu necesitățile.

c) Intru cît serviciul municipal așa cum e organizat și condus astă-zi nu corespunde scopului seu, consiliul cere ca acest serviciu să treacă imediat sub conducerea și controlul serviciului sanitar al orașului, exprimîndu-și convingerea că chiar dacă acest serviciu ar fi insuficient ca personal, totuși bine și rațional condus ar putea aduce foloase creale și imediate.

O chestiune în materie care a fost în mai multe rînduri reluată, este chestiunea gunoaelor (în care intră și bălegarele) din centrul militar (platoul copou). In adevăr consiliului motivat de faptul că gunoaele din instituțiunile militare se depozitau în susul orașului, a decis ca și aceste instituțiuni să transporte gunoaele lor pe locurile destinate și numai în josul orașului.

Ușor reiesă din modul cum sunt formulate deceziunile cît de complexă este chestiunea gunoaelor în acest oraș; ușor reesă motivele reale care au îndemnat consiliul să ceară modificări urgente de fond și de supraveghere; precum și din o ochire repede asupra părței orașului ușor reesă soluțiunea care de alt-fel se impune de a se utiliza căile cele mai expertive, mai garantate și mai economicoase chiar pentru transport, adică tramvaele și c. f. r.

In practică s'a înregistrat faptul că s'au cumparat cai și s'au mai înmulțit căruțele de aceiași construcțiune cu cele vechi.

Astăzi 1 August (Scoaterea sfintei cruci), începe postul Sf. Marii, care ține pînă la 15 a. c.

De azi va toca la orele 4.

Trenul expres ce sosește la ora 11 în Iași, a surprins în apropiere de halta Nicolina, pe locuitorul C. Abitei, care venea a galea, ținînd un cal de căpăstru.

Mașinistul a putut micșura viteza trenului, așa că Abitei, a putut să fugă.

Calul însă a căzut victimă, fiind rupt în două.

La spitalul sf. Spiridon a fost internat lucrătorul Gh. Freamăt, care a căzut de pe o schele, pe cînd lucra la o construcțiune, în str. Sărărie.

D. Al. Falcoianu, directorul serviciului comunal la ministerul de interne, lucrează la alcătuirea unui tablou, din care să rezulte datoriile de care sunt grevate comunele urbane și rurale.

Consiliul inspecturilor învățămîntului particular, se va întruni la 25 August în București.

Inscrierile la liceul național se vor face între 16 și 31 August.

CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

EDUARD FABINI

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

și

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Sanatorul Dr. Taicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

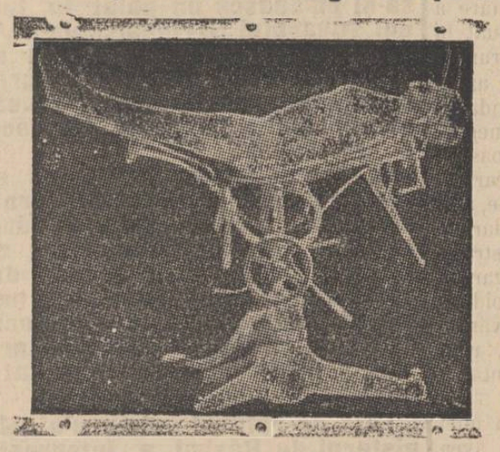

Facori. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Frantașii conservatori au fost înștiințați că au a sosi în București, la o consfătuire politică, ce va avea loc în cursul septămînei viitoare.

Această consfătuire are loc, după dorința d-lui P. P. Carp.

Ministrul de industrie s'a grăbit și a și numit pe d. Gh. A. Scorțescu, membru în comitetul bursei din Iași.

Se pare că d. ministru habar nu are, că această bursă nu s'a înființat și că nu se va înființa, știut fiind că atît marii cerealiști, cît și unanimitatea agricultorilor refuză de a participa.

In cursul nopței, s'au constatat în localitate trei cazuri suspecte.

Autoritățile au fost înștiințate, că în strada Carol, ar fi încetat din viață un copil, cu simptome suspecte, iar în strada Morilor și strada Păcurari, s'ar fi găsind cîte un bolnav, cari sufer de vărsături și diaree.

De la serviciul sanitar ni se asigură, că alarma nu este întemeiată, de oare-ce controlul sanitar a dovedit, că nu sunt cazuri bănuitoare.

'La tribunal, secția a 3-a, s'a autentificat azi actul de ipotecă dat de d-na Eleonora N. Volenti, Băncei de credit romîn care i-a avansat 4 milioane asupra moșiilor ce posedă.

D. Stamatiu, ajutor de primar, împreună cu d. dr. Stenner, medic comunal, au inspectat eri numeroase prăvălii din stradele Nicolina și șoseaua Nicolina.

Multe prăvăli de alimente, au fost găsite în stare de murdărie, și proprietarii lor au fost somați de a se conforma redulamentelor sanitare.

Ministerul de domenii a comunicat societății viticole, că a autorizat pepinierile statului, de a lua parte la expoziția viticolă din Iași.

Aceiași autorizație a dat-o administrației domeniilor comunei, pentru a se expune produsele din fermele domeniului.

Membrii societății viticole din Chișinău au comunicat celei din Iași, că vor participa în grup numeros la expoziția ce se organizează în Iași, în cursul lunei Septembrie.

Alegerea pentru Consistoriu. Alegerea pentru consistoriul superior bisericesc a început la orele 9 dimineața. Biroul este compus, din preotul Călinescu, din București, prcședinte, asistat de preotul Mitru de la Mitropolie, Ionescu de la biserica Toma Cozma, și Diaconii Vărlănescu și Olteanu.

Votarea continuă. Pănă la ora 3 au votat un număr de 100 de preoți.

Sergentul de stradă Ion Dumbravă, sărind din tramvaiu, și-a fracturat piciorul sting.

El a fost transportat la spitalul central.

In comuna Erbiceni, s'a înregistrat eri un omor din imprudență.

Iată împrejurările:

Locuitorul Gh. Constantinescu, curățind un revolver, fără a ști că era încarcat, la un moment dat arma s'a descărcat și a lovit mortal pe femeea Manda Cristea.

In urma diferitelor plîngeri primite, medicul șef al orașului, a înaintat azi administrației comunale o adresă, prin care arată că serviciul barometric, se execută de antreprenor în chipul cel mai desordonat și incomplect, iar antreprenorul are aerul de a desprețui nu numai bunele intenții ale administrației și ale serviciului sanitar, dar toate regulamentele existente.

In cursul lunei Iulie, s'au constatat în localitate, 3 cazuri de cori, 2 de varicel, 3 de oreillon, 2 de tusă convulsivă, 11 de scarlatină, 16 de anghină difterică și 14 de febră tifoidă, dintre care 2 mortale.

Ministerul de instrucțiune pare a fi dispus să dea dreptate plîngerilor formulate de elevii liceului național din Iași, căzuți la examenul de capacitate de clasa a 8-a.

După cum suntem informați, ministrul a mai cerut cîteva lămuriri, după care se vor stabili condițiunile, în care se va admite pe viitor acelor elevi un nou examen în Septembrie.

Cu prilejul serbătorii Adormirea maicii Domnului (Sf-ta Maria cea Mare), care cade anul acesta la 15 August, își sărbătorește hramul biserica Lunca Cetățuei din com. Galata și cea din satul Uricani.

Pe lîngă parohii bisericelor vor fi poftiți a oficia și părintele Pavel Savin la Uricani și Protopopul orașului, părintele Țincoca, la Lunca Cetățuei. Va cînta și corul școlarilor din acele comune.

Ministerul cultelor și instrucțiuni publice, face cunoscut că la școala de menaj „Principesa Maria" din Iași, sunt vacante 10 burse cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Doritorii de a ocupa aceste burse vor trebui să înainteze cererile lor ministerului.

Doleanțele preoților rurali. —In toiul alegerei de azi, pentru consistoriul superior bisericesc, preotul econom. N. A. Popovici, de la Ciurea, a făcut să se răspîndească manifestul următor:

„Astăzi ne pronunțăm în conștiință prin vot a alege membrii în Inaltul Consistor bisericesc.

Cunoașteți, e 1 zi August 1912, zi de executarea drepturilor noastre preoțești legale și de aceia afirmare că trăim, iar nu vegetăm.

Nu putem de cît să depunem respectuos omagiu de nețărmurită recunoștință a acelor Inalți și prea sfințiți părinți ce au bine voit prin o muncă fără preget și nu fără sacrificii, după cum știm din partea unora, ne-a deschis ușa și așezat între ei spre a ne manifesta și a expune nevoile îndurate de la hirotonisire încoace și cele ce credem necesare în interesul general religios, moral, ameliorarea soartei noastre preoțești și menținerea prestigiului moral religios în popor.

Iată care sunt în parte dolențele noastre:

De interes religios moral.—1) Respectul zilei a 7-a, prin repaosul complect (Porunca a 2-a bisericească unită cu a opta.

2) Concursul tuturor instituțiilor din comuna rurală în aplicarea legilor de conținut moral religios și național spre fortificarea neamului romînesc.

3) Serviciul necondiționat în toate interesele generale bisericești și chiar personale.

4) Realizarea congresului general preoțesc din țară în fie care an cu învoirea Inalților noștri Chiriarhi respectivi și a Inaltului Guvern.

5) Realizarea a nu se lua pămînturile împroprietărite bisericilor prin legea din 1864 (8 jumătate fălci și loc de a face casă.

In interesul personal preoților rurali.—

1) *Unificarea* și darea salariului lunar preoților rurali.

2) Ridicarea curbei de 5 la sută.

3) Inaintarea parohilor rurali la reședința în orașe, în urma unui concurs și după un stagiu de 12 ani.

Nu ne îndoim un moment că expresiunea votului nostru fiind prea Cucernicul Păr. Stravrofor P. Savin recunoscut de fapt ca autoritate, ne va susține aceste aratate stăruind a se adeveri împreună cu ceilalți membri din Inaltul Consistor Bisericesc.

Cred că alți prea cucernici confrați mult mai complentenți vor complecta lipsurile.

Iată condițiile cerute licențiatelor, care au a se prezenta la examenele de capacitate, ce se vor ținea la toamnă:

Pentru *limba franceza*, examenul începe la 1 Decembrie.

Cunoștințe desvoltate de gramatică; origina și desvoltarea limbei franceze; cunoașterea exactă a ortografiei.

Cunoștințe elementare de literatura evului mediu; istoria desvoltată a literaturei secolul XVII, XVIII și XIX; cunoașterea din citire proprie a scrierilor mai însemnate din autorii principali: Corneille, Racine, Molière, La Fontaine, Buffon, Chataubriand, Victor Hugo, Lamartine, M-me de Stael, Balzac, Michelet, Taine (ca istoric și critic), Sully Prud'home.

Limba germană: examenul începe la 8 Ianuarie 1913.

Cunoștințe precise de morfologia și sintaxa limbei de azi, noțiuni de metrică. Noțiuni generale de limba și literatura veche medie și modernă. Cunoașterea mai amănunțită a literaturii secolului XVIII și XIX. Operile principale ale lui Klopstock, Wielad, Herder, Lessing, Goethe Schiler, Heine, Grilparzer, Freitag, Heise, Hauptmann. Școalele literare din această epocă cu principalii lor reprezentanți.

Istoria Universală, a Romînilor și istoria Artelor; examenul începe la 1 Februarie.

Materiile prevăzute în programa de liceu cu o desvoltare mai largă a istoriei moderne și contimporane. Cunoașterea mai amănunțită a evenimentelor din țările vecine, cu care am fost în relații politice și economice. Orientare în literatura istorică generală, noțiuni despre isvoarele istorice.

Materie din programul clasei VIII de liceu cu desvoltarea părților mai însemnate din punct de vedere cultural și politic. Cunoașterea literaturii noastre istorice și a isvoarelor (cronici, colecțiuni de documente și istorici).

Noțiuni elementare de estetică, în ceea ce privește frumosul și artele. Istoria artelor, după programa școalelor secundare de fete, în deosebi arhitectura și sculptura greco-romană, arhitectura romano-bizantină, arabă și gotică din evul mediu; artele plastice din timpul renașterii, în deosebi în Italia. Reprezentanți principali ai școalei olandeze și germane. Influența bizantină asupra artei la popoarele din orientul Europei, în deosebi la romîni. Cunoașterea principalelor monumente de arhitectură și pictură veche din țările romînești.

Filosofia cu Pedagogia și Educația și Estetica, Economia politică și instrucțiunea civică. (Examenul la 1 Decembre.

Pshilogia și logica de pe programul clasei VII, iar pedagogia și educația de pe programa clasei VIII a școalelor secundare de fete cu oare care desvoltări în privința evoluției puterilor psichice ale copiilor. Metodica studiilor specialității respective.

Materiile prescrise în programa clasei VI și a VIII de liceu cu oarecare desvoltări,

După cîteva luni de dispariție de pe pînza cinematografică abilul șef de siguranță Nick Winter, reapare astă seară Mercuri, în noul program cinematografic dinnoua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

„Invierea lui Nick Winter" este titlul romanului detectiv în care se distinge eroul polițist. Piesa admirabil înscenată și compusă cuprinde două părți.

Iată și restul programului nou de astă seară:

Gorgibus și Sganarelle, scene comice, adaptare după scrierea lui Molière.—Peninsula Malacca (Sudul Asiei), escursiuni pitorești.—Billy nu prizează tabac, scene comice.—Prince tenor, scene comice.—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, care cuprinde:

Concursul de frumusețe organizat de „Minerva" la Parcul Oteteleșanu din București—Serbarea zilei de 14 Iulie la Paris—Serbările inaugurărei statuei lui Columb la Washington—Moda Pariziană—Sporturi nautice—Școala de gimnastică din Vincennes—Beiul din Tunis la Paris, etc.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		6 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 1 August

Meetingul din Sofia

Sofia.—Meetingul convocat asupra afacerei de la Coceana s'a ținut în mijlocul unei enorme asistențe, cum nu s'a văzut nici odată în Sofia și la care au participat mai bine dc 30000 de oameni.

Erau de față numeroase corporații cu drapele înfășurate în doliu. Magasiile erau închise. Toți oratorii au pronunțat discursuri foarte energice, invitînd pe guvern să rezolve chestiunea macedoneană prin resboi. Rezoluția adoptată relevează necurmatele provocări turcești de la graniță și atitudinea totdeauna amănătoare a Porței în fața demersurilor Bulgariei.

La sfirșit rezoluțiunea cere ca guvernul să ia toate măsurile spre a libera Macedonia și vilaetul Adrianopole de sub jugul Turcesc.

Deraiarea unui tren

Bochum. — Din cauza deraerei unui tren electric, 20 persoane au fost rînite, dintre care 10 grav.

Sunt 3 uciși.

SITUAȚIA IN TURCIA

Constantinopol. — Ministrul de interne și-a dat demisia.

NOU CUTREMUR

Constantinopol.—Azi s'au simțit în diferite localități noi cutremure de pămînt.

Panica este foarte mare.

Capturarea unui vas turcesc

Roma.—In dreptul Alexandriei vasul turcesc Evanghelista, a fost declarat prins de flota italiană.

RASBOIUL

Bengazi.—O patrulă de cavalerie a fost atacată de o mare colonă de beduini ascunși în dosul dunelor.

Italienii care au reușit să fugă, au avut un mort și doi răniți ușor.

Groaznică nenorocire într'o mină

Dortmund.—Pe cînd lucrătorii erau ocupați la crasierul minei Kaiserstul, gazurile produse acolo din cauza umezelei au făcut explozie.

O parte din etasier s'a prăbușit. S'au scos numai 3 sau 4 lucrători.

Din mină au fost ridicate 12 cadavre cu totul carbonizate. Mai mulți morți se află încă sub dărămături.

PIERDUT

Frahturile cu rambursurile notate mai jos, le-am pierdut. Cine le va găsi este rugat să le aducă la subsemnatul de la care va primi o recompensă. Am avizat C. F. R. și nimeni nu poate face uz de ele. Aceste rambursuri sunt și rămîn anulate în orice mînă s'ar afla, de oarece aparțin numai mie.

Predător	No. Cupon	foaia	data	suma	Vagon. No.	Stația
Șulem Solomon	833	762/3297	22/5	408 —	64489	Bărlad
Z. Lederhandler	5075	332/5983	29/7	160 —	64187	Galați
„	5106	751/6121	„	145 —	63376	Giurgiu
M. Haimovici	5274	14/138	1/8	104 20	63380	Moinești
p. Simon Herșcovici						
„	5296	25/135	„	153 80	63380	„
Abr. Leibovici	5417	23/906	5/8	129 —	51715	Pașcani
„	5651	46/1917	9/8	500 —	34734	Dorohoi

H. HELLMAN

Iași, strada Gîndu No. 5.

Păduri incediate

Arhangelok.— Un enorm incendiu al unei păduri a ajuns pînă la stațiunea Plesevscaia a căilor ferate de nord, Locuitorii din satele vecine au fugit.

Mai multe sute de soldați sunt ocupați cu stingerea focului.

Acidentul unui aviator

Londra.— Un aviator al cărui nume nu este cunoscut a căzut cu aeroplanul lîngă Salisburi și a fost omorît.

Furtună groaznică

Saint Sebastien.— O puternică furtună a bîntuit aci în noaptea trecută. Torpilorul Haleon sfărămîndu-și lanțurile a trecut printr'o mare Primejdie însă a fost remorcat în port. Mai multe vapoare erau aproape să naufragieze.

*

Dortmund.— După o explozie o mare cantitate de grăsime topindu-se și scurgîndu-se pe craiser, a acoperit 11 lucrători. Toți aceștia au fost uciși.

INCENDIU

Constantioopol.—La Argiroiastro și Ianina au fost distruse de un mare incendiu, 66 de prăvălii.

Cutremurul din Turcia

Constantinopol. — O comisiune tehnică va inspecta toate clădirile statului, pentru a constata stricăciunile cauzate de cutremur. Turnul Seraschieratului a fost serios vatamat și amenință să se dărîme.

Victimele cutremurului

Constantinopol — Pînă în acest moment, numărul victimelor cutremurului din Turcia, e de 1200 morți și 5000 răniți.

Incendiu din Capitală

București.—Un incendiu puternic a distrus azi fabrica de vată din strada Mihai Bravu.

Pagubile sunt mari.

Focul n'a putut fi localizat.

Cazuri suspecte

București.—Populațiunea Capitalei a fost alarmată, de svonul că s'ar fi constatat trei cazuri suspecte.

Svonul nu era întemeiat.

Consiliul de miniștri

Sinaia.—Azi la ora 4 se ține la Sinaia un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui Maiorescu.

MOARTEA LUI MASSENET

Paris. — Marele compozitor Massenet a murit

Marele compozitor Jules Massenet, născut în 12 Mai 1842 în St.-Etienne, își făcu studiile sale la conservatorul din Paris, unde avu între alții pe Ambroise Thomas, profesor special de compoziție; obținu în 1863 pentru cantata sa „David Rizzio" „premiul Romei" statornicindu-și de atunci în lumea întreagă un renume de strălucit compozitor francez. Din lucrările sale cităm: „Maria Magdalena" (dramă biblică, 1873) „Eva" (1875) „Erinnyele" (dramă cu subiect antic 1873), „Fecioara" (legendă biblică în patru scene) și două opere celebre: „Regele din Lahore" și Herodiada"; apoi: o operă comică în trei acte „Don Cezar de Bazan", numeroase și foarte cunoscute uverturi, fantazii pentru orchestră, compoziționi pentru piano, cîntece, scene, etc., etc.

In factura muzicală e cu totul modern; operele sale dovedesc o minuțioasă îngrijire a orchestrației, o bogăție neasămuită a ritmului, și după părerile unor critici muzicali o sărăcie în melodie. Massenet a fost membru al Institutului de France și de la 1878 profesor de Compoziție la Conservatorul din Paris. Cu el dispare compozitorul savant și patetic în acelaș timp. compozitorul cu inspirație originală al lui „Werther", „lo Cid", „Manon", „Esclarmonde", etc.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

Scandalul din Sinaia

Sinaia.—Zilele aceste a sosit în localitate tînărul Paul A. elev, despre care se zice că e originar din Iași.

Curînd a fost văzut în tovărășie de alți doi tineri, dintre care unul anume Nicu Neculau, bine cunoscut poliției de siguranță.

După două zile de ședere la otelul Drăgușin, s'a descoperit la acest otel un furt de 100 lei.

Poliția ar fi stabilit că furtul a fost săvîrșit de Nicu Neculau, în tovărășie cu elevul originar din Iași.

S'au mai constatat, că în odaia lor, toți trei să dădeau la acte de homosexualitate.

Inștiințare

Domnii **C. Romanescu**, licențiat în matematici, profesor și **G. Nica**, licențiat în litere, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, prepară cu începere de la 1 August candidați la examenele de admitere, integrale și corigență pentru școalele secundare, concurenți la Burse, liceul Internat, școala normală, seminar, precum și pentru școalele mililitare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, și Cavalerie. A se adresa la d-nii C. Romnnescu la liceul militar dela 3—6 p. m. în fie care zi și G. Nica la liceul Național.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

DE INCHIRIET

în Iași, Str. Anastasie Panu No. 48 **opt dugheni** *cu cîte o odaie cu subsol și în etajul de sus* **opt apartamente** *pentru locuință, cîte 2 camere, o bucătărie și o camară pentru lemne; iar în str. Pomir 1,* **jos 2 odăi cu bucătărie** *și pivniță de vr'o 30 m., poate servi de crîșmă, locantă sau* **pivnița singură,** *toate față la stradă, halta tramvaiului în față, aproape de piața Halei, aproape cu Palatul Administrativ. Toate reparate; apă, canal, closete.*

Doritorii se pot adresa prin scrisori către mine sau d-lui Mendel Godel, în acea casă.

N. Morghenstern

Podul-Iloaie

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

De vînzare *o* **garnitură de treerat** *(locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Dr. Suzana WEXLER-GROSI

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Strada Anastasie Panu 43 —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpăta imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari nu resistă la nimic alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor
Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acconto —
— *Catalogage gratis* —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Iuțerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende Lei 1,986,251 63 | 100
Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1656. — Vineri 3 August 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ

I-a sărutat mîna

La casa ușiarului Gheorghe zarvă mare. Toți ai casei stau pironiți în jurul patului bătrînului ușiar, care stă gata să-și dea duhul. Intr'o căsuță mică, pitită, ca acele ce să vedeau dese pe la 1650 în Iași, case de bîrne, unele lipite cu lut, altele legate în paiantă mai toate însă cu cerdac în față, în ulița veche armenească, ce da colț cu ulița chervasaralei, adică a vămii vechi celei mari, stătea familia ușiarului celui mare Gheorghe.

Văzuse acest ușiar domnia fericită a lui Vasile Vodă; apucase răzmerița de Paști a logofătului celui mare Gheorghe Ștefan ajuns apoi și Vodă; petrecuse cu bine domniile lui Gheorghe și Grigore Ghica, a lui Ștefăniță Vodă Lupul, cel mort de lăngoare; văzuse ridicat la domnie pe Istrati Dabija Vodă, cel ce bea vin din oală nouă, și după deșărtatul fiecărei oale o spărgea, căci strașnic îi plăcea ca vinul să aibă iz a oală nouă. Era Vodă acum în scaun Iliaș Alexandru cel din urmă vlăstar al Mușatinilor, însă mai înstrăinat de țară, ca mulți alți domni mai noi ridicați la stępenele domniei din boeri veliți.

Bătrînul ușiar din slujbușoara lui își agonisise o leacă de stare; își cumpărase un rînd de case de la jupăneasa Avrămoaea, care fiind rămasă văduvă și ne mai avînd chip de traiu fu silită să se tragă cu traiul mai la margine, în jos de Muntenimele Capitalei, în satul Rufeni, ce număra cîte-va case de mici slujbași și de negutitori pe coasta dealului din față dinspre noua bisericuță a lui Aldea Misai egumenul de la Aroneanu, cu hramul sfîntului Dumitru. Mușterii găsi îndată și ușiarul Gheorghe își strămută femeia și copii în casa Avrămoaei.

Casa venia în dosul lui Sfeti Sava, pe ulița Chervăsăriei, ce dădea cu un capăt în ulița Armenească și cu altul în ulița Băibărăcăriei. Aci se așează către 1650 ușierul Gheorghe, cu jupăneasa lui Bălașa și cu fii săi Andronache și Dumitrașco și cu fata lor Armanca.

Armanca era întăiul copil la părinți, pe cînd ceilalți 2 coconi erau cu mult mai mici, toți frați drepți din același tată și aceiași mumă.

Și, cum am zis, în casa aceasta a ușierului Gheorghe, mare mișcare între slugi și cei ai casei. Jupânul boer căzuse năprasnic la pat, și cu toată căutarea babelor cari fusese chemate în grabă nu fu chip să-l scape.

Jupăneasa Bălașa își adunase copiii pe lîngă patul tatălui lor să le dea cea din urmă blagoslovenie, și să lese cu limbă de moarte diata lui, ne mai putînd lăsa în slove scrise pe hîrtie cele ca avea să se urmeze.

Copiii stăteau jos în genunchi la picioarele patului. Fata Armanca, ca mai mare, cu capul plecat în pumnii bătrînului său tată, iar Adronachi și Dumitrașco la picioarele lui.

„Dragii mei copii, Dumnezeu sfîntul a sorocit veleatul meu și eu mă duc la locașul de veci, de unde nimeni nu să mai întoarce. Mama voastră n'are nici o altă putere de cît căsuța aceasta și cele ce sunt întrînsa. Sora voastră e mai mare ca voi, e fată de măritat; voi ca băeți să aveți în grijă ca la măritatul Armancăi, să-i lăsați ei casa; voi vă puteți schivirnisi traiul și alt-fel, pe cînd ea ca o biată fată nu poate de cît cu ajutorul vostru.

Să țineți minte voi, băeți, căci tu Andronachi ești băet de 12 ani, iar tu Dumitrașco, de 6 ani, că asta e dorința mea. Ca unul ce nu mi-a îngăduit Dumnezeu zile să o pot vedea pe Armanca mireasă, eu vă leg dorința mea cu...

Vorba i se leagă în gură. Bătrînul în neștire și ne mai putînd urma vorba, lua capul fetei ce-l ține în mîni, făcu semn să se ridice fata în picioare și cu acel nesaț și jind al omului, ce se desparte de cei ai lui, luă mîna fetei, i-o sărută lung, lung și.. mulțumit că a putut cel puțin sfinți în ochii băeților săi cea din urmă a lui vroință despre căsătoria fetei sale Armancăi, își aplecă capul pe pernă și muri.

Ușiarul fu dus la țintirimul bisericei cu multă cinste, urmat de jupîneasa lui, de cei trei copii ai săi, toți în zabranice negre, și de alte rude și cunoscuți ai săi.

Nu trecu mult și petitori se iviră pentru a cere mîna Armancăi. Era vornicul de poarta Teofil Frîncu. La întrebarea ce li se făcu că cam ce zestre au de dat surorii lor, frații Andronachi și Dumitrașco zise că ei lasă din partea ei surorii lor Armanca casele cu toate pojijia lor, căci așa i-a lasat tatăl lor Gheorghe biv-vel ușiar.

Vornicul Frîncu se prinse și atunci frații, pentru a-și lega cuvîntul lăsat cu limbă de moarte de tatăl lor, se duse și rugînd pe diiacul Tiron să le facă zapisul, el începu astfel:

„Adecă noi Andronachi și frate-mieu Dumitrașco, ficiorii lui Gheorghe ce a fost ușiar mare, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru precum noi de nime siliți și asupriți, ci de a noastră bună voe am daat un loc de caasă aici în tîrg în Iași pre ulița Armenească, care loc de caasă au fost adevărată cumpărătură rapousat părintelui nostru lui Gheorghii ce au fost ușiar mare de la Avramoae și de la ficiorul ei de la Ionașco, acel loc noi l'am daat și l'am dăruit surorii noastră Armancăi, careia ieste sora nouă direptă dintru părinții noștri. Și acestu loc de casă au fost daat și dăruit zeastre tot surorii noastră Armancăi de părintele nostru Gheorghie ușiarul pînă au fost viu, cînd au fost fată fecioară nemăritată, și i-au fost sărutat și mîna... și Zapis încă n'au fost apucat să-i facă părintele nostru, nădăjduindu cîndu o va încăsători să o înzestreaze; apoi i s'au prilejit de s'au săvîrșit degrabă".

Vornicul Frîncu făcu nuntă cu alai și la masa cea mare frații Andronachi și Dumitrașco povesteau celor de față cum au fost cu datul caselor surorii lor de către însuși tatăl lor Gheorghie ce au fost ușiar mare.

Iar jupîneasa Sanda lui Alexa Arapul și el vornic de poartă tălmăci celor de față cum e cu acest obiceiu, ce-l spun băeții Ușiarului Gheorghie, că l'a înfăptuit tatăl lor.

— Era din vechi obiceiu că atunci cînd tatăl își mărită fata, ca semn vădit că de acum își dă fata la casa ei și că are a fi jupînească, ca să fie și ea la rîndul ei mamă, de feciori ori cuconi după cin și boerii, mama își săruta fata mireasă pe frunte, iar tatăl ca barbat, săruta el cel dintăi mîna fetei sale, ca semn vădit de cinste și vază între oameni.

Bietul cumătrul ușiarul Gheorghe, tatăl vostru, neavînd parte să și vază cu ochii pe fata sa fecioara Armanca mireasă, i-a dat binecuvîntarea de mireasă o dată cu darea sufletului. Nu e mai mare bucurie pentru părinți de cît cînd își văd ajunsă mireasă pe fata lor, căci atunci știu că se pune o nouă temelie a unei case nouă. Biata Armancă n'avu parte să-i trăiască tătică-său acum la căsătoria ei; dar însă ca băeți buni, și frați adevarați, ați făcut astăzi o faptă creștinească, îndeplinind în totul vrerea tatălui vostru. Să vă blagoslovească Dumnezeu și pe voi să vă dea Domnul să ajung să vă văd și pe voi așezați la casele voastre.

Un pahar de vin se închină pentru jupăneasa Sanda, iar jupîn Alexa Arapul își dresе mustățile lui cele mari să poată bea cel pahar, mulțămind de frumosul tălc, ce soțul său Sanda, fata diacului Focea, îl făcuse la masa cea mare, obiceiului din strămoși.

Gh. Ghibănescu

LA FALIMENT

Dacă mai are cine-va vre-o îndoială asupra moralității și a numărului zilelor regimului de asanare, nu are de cît să studieze puțin ceea ce se petrece în administrațiile publice și va vedea, că nici pe vremurile de cea mai tristă memorie nu s'a practicat patronajul potlogăriilor pe o scară mai întinsă și mai fără rușine, ca în acest sfîrșit de regim.

Este, în preziua falimentului, goana ce fie-care întreprinde, pentru a'și salva polița lui, fără a se uita dacă prejudecă sau fură pe cel de alături.

In Iași la masa falimentului guvernului, numai Epitropia Sf. Spiridon este administrația în care se mănuesc fonduri mai de seamă și în care, deci, se pot asigura faliții frauduloși. La Epitropie, s'au azvîrlit prin urmare cioclii dezastrului junimismului.

Se știe, că unul din favoriții regimului, Dimitriu, a fost prins furînd în paguba Epitropiei sume însemnate; dat pe mîna parchetului, s'au dovedit în sarcina lui, potlogării ordinare. Nu ne importă în ce mod familia vinovatului s'a oferit a restitui banii ce lipsesc; ne importă, însă, moralitatea acelora, care de și au văzut pe vinovat dat pe mîna justiției, îl scot de acolo mai candid ca un crin și au pretenția să-l pună din nou tot în moșiile Epitropiei, pe care le-a jăfuit. Cel ce face stăruința în acest sens, este însuși... prefectul poliției.

Această culme trebuia s'o atingă junimismul, pentru ca la un guvern de operetă, să se dea și Iașul în spectacol, ca oraș de operetă, în care, ca în codrii unde se desfășură opereta „Prinț și bandit", polițaiul sărută mîna banditului și'l patronează.

Pentru ca, însă, hazul să fie desăvîrșit, prefectul de județ — și de astă-dată în discordanță cu colegul său de la Poliție—stărue în același timp pentru a se pune în locul hoțului un protejat al său.

Sfîntul Spiridon însuși n'ar putea, sărmanul, cît este el de sfînt, de cît să-și pună mînile în cap, cum a făcut epitropul dr. Riegler, cînd a văzut ce 'și închipuesc prefecții că este o instituție de binefacere.

Distinși bărbați

Ziarul guvernamental din localitate, a inaugurat o rubrică interesantă: aceia a distinșilor barbați.

Pentru acest organ, care reprezintă partidul conservator în localitate, numărul distinșilor barbați din partid,—ale cărora păsuri trebuesc urmărite, înregistrate, pentru a le aduce la cunoștința generațiunei actuale și să amintească și generațiunilor viitoare,—se reduce la trei și numai trei: d-nii Stroja, Grecianu și Meisner.

Am așezat numele în ordinea cronologică, după importanța ce le dă organul guvernamental.

In primul rînd vine grăjdarul de la poliție. El are cinstea, de a figura în frunte, el e șeful real al partidului, d. Grecianu nefiind de cît o unelță, ce se poate asvîrli la cea dintăi ocaziune.

Pentru a nu încăpea nici o îndoială, *Evenimentul*, înjurîndu-ne pe noi în numărul seu de alaltăeri, ne spune categoric că în partidul nostru, nu vom avea nici odată un om ca Grecianu, dar mai ales un distins politic, ca Prefectul de Poliție.

Am reprodus aidoma, pentru ca nici o confuziune să nu se întîmple.

După *Evenimentul* d. Grecianu nu este de cît un om, ca toți, dar acela care e distins om politic, care să știe să lupte, e grăjdarul de la Poliție.

Alții nu mai există în partidul guvernamental din localitate.

După acest ziar—scris în stil de grajdi pompieresc,—d. Constantin Negruzzi, e un incapabil, căruia grajdarul i dă lecții cum trebue să procedeze cu un ordin ministerial.

Epitetul de distins nu i se poate acorda.

Doctorul Riegler e un simplu epitrop, un funcționar, care trebuie să se mulțumească cu bucata de pîne ce i-a dat grajdarul și care prin urmare trebue să fie ascultător, modest și să nu crîcnească.

Pentru viziteii de la „Evenimentul" doctorul Riegler nu poate fi barbat distins. Se'nțelege că despre d. Cristofor, nici numele nu poate să-i figureze în gazetă, e atît de mic în ochii deșteptului polițist.

Cît despre d. Mateiu Cantacuzino, rămîne o cantitate neglijabilă, un om chiar inferior d-lui Grecianu și ca atare nu merită nici o atențiune.

Nu-i vorbă, toți acești neglijați nu se supără,—din contra sunt încîntați că nu fac parte dintre barbații distinși ai grajdurilor de la poliție.

Ca la noi la nimeni

Nu mai țin minte de cîți ani se agită în cercurile universitare și la ministerul instrucțiunei publice, ideia de a se complecta și facultatea de medicină locală cu secția de farmacie.

De un timp toți rectorii și toți miniștrii își făceau o reclamă și o cinste de a'și înscrie în program, cu litere mari, această complectare.

Dar pînă anul acesta totul ramase numai ca... program.

In trecuta legislatură, odată cu reformarea întregului învățămînt superior, s'a trecut în lege și faimoase complectare.

Deci un pas mai înainte s'a făcut: din punct de program a devenit..... articol de lege; dar atita tot.

Cum la noi majoritatea legilor nu se aplică, și școala ieșană de farmacie închină a crede că va avea ființă numai pe hîrtie.

Ce mă îndeamnă să cred ceva așa?

Zilele trecute găseai în toate ziarele din capitală și locale o informație tipică identică — denotînd aceiași sursă: Birourile ministerului Instrucției — care anunța că „domnul ministru a bine voit a aproba regulamentul facultății de medicină din Iași"; nici o vorbă de școală de farmacie.

Intrebînd la Secretariatul facultății mi s'a răspuns că nu se știe nimic, că nimic nu-i sigur, și că chestiunea depinzînd de buget — necesară fiind înființarea a două catedre noi — nu se speră în punerea în practică a legei nici în anul acesta.

In adevăr, nu știu dacă în buget s'au trecut sau nu sumele necesare pentru cele două catedre, știu însă că nu s'a publicat nici un concurs pentru ocuparea lor și nici nu s'a făcut vre-o numire provizorie.

Atîta neglijență e blamabilă.

Nu găsește domnul Ministru ca o lămurire se impune?

La drept vorbind școala din București e prea încarcată cu cei 500 studenți ai ei, și mulți de acolo mai ales Moldovenii, ar fi foarte bucuroși să poată trece la Iași, și cînd cazul ar fi posibil, ar trebui să'l cunoască de pe acum, ca să știe cum să-și aranjeze afacerile, unde să-și caute angajamente sa sustendanți, cum să-și echilibreze bugetele, căci altceva e să stai în București, unde nu toți pot găsi locuri de sustendent, și alta-i în Iași, unde, de altfel, și viața de student e mai puțin scumpă.

Sunt mulți care ar dori să se înscrie în școală dacă ea ar fi în Iași, și care se văd siliți a apuca alte drumuri, de cît să se ducă în București.

O explicație a ministrului Instrucțiunei clară, precisă, categorică, se cere, se impune, e așteptată.

Pierre D'olty

OAMENI ȘI LUCRURI

Umbra lui Schlemil..

Cui nu i-a rămas, săpată în amintire, din anii copilăriei—figura simbolică a lui Peter Schlemil, din duioasa povestire a lui Adalbert von Chamisso?

In schimbul unor bunuri pămîntești, Schlemil și-a cedat... umbra sa. Atîta-i s'a cerut și atîta a dat. A dat bucuros, —pentru că n'avea ce să facă doară cu umbra sa. La ce e bună o umbră? Cine nu se poate lipsi de umbră? Cine pune preț pe dînsa?

...Nu știu de ce îmi vin în minte peripețiile și suferințele de apoi ale sărmanului Schlemil, cel rămas fără de umbră, de cîte ori văd priveliștea convoiului variat și numeros care, din zorii zilei, împresoară aci izvoarele—și se împrăștie, apoi, în toate părțile, fie prin parcuri, fie prin pădurile cu aleele umbroase, fie pe poteci singuratice, fie în sălile de lectură,—ori în grădinile vilelor, în hotelurile cu mari verande înflorite, sau chiar în discretele uliți mai sărăcăcioase ale orășelului tăcut și curat preste tot.

Am impresiunea, cele de mai multe ori, că nu e nici unul căruia să nu-i lipsească ceva. Nu vorbim numai de sănătate. Intăia „datorie" a oricui a venit într'o stațiune balneară este ca să simtă, ori măcar să *creadă* că i lipsește ceva — și să se poarte în consecință!

Uneori suferința nu e reală; dar omul, odată aci, e obligat să poarte cu el un neajuns oare-care și-l poartă într'adevăr. Ii lipsește măcar... umbra.

Sunt miliardari care tîrăc după dînș'i răspunderea unor mari și importante afaceri și cari, în timp ce-și sorb paharul, ori cînd sunt serviți la masa cupioasă,—parcurg cu ochii îngrijorați cursurile de bursă, scrisorile aduse în curier, telegramele afișate preste tot de către marile ziare. De ce se arată îngrijorați? Ce le pasă de o urcare ori de o scoborîre în cursul zilei?

E... umbra, care lipsește lui Schlemil, chiar cînd e apărat în potriva nevoilor vieței, mai cu seamă de atunci.

Unul e prea gras, prea voinic; celălalt prea delicat și prea simțitor. Amîndoi la fel se arată temători și cu aceeași posomorîtă figură intră în cabinetul doctorului, ori pleacă de acolo; cu aceeași mînă tremurătoare pun mîna pe paharul umplut la sursă. E întemeiată temerea lor? E îndreptățită înnourarea priviriilor lor? Poate da, poate nu... Dar *umbra* siguranței, le lipsește, umbra lipsei de griji.

Intr'un colț al grădinii, plină de mese și de vizitatori, e un stingher, — palid la față, posomorît la vedere, scump la vorbă. Cine știe din ce ungher al lumei a venit, cu ce sacrificii adevărate, ori luptînd cu avariția sa proprie.

De ce atît de izolat, atît de gînditor și de preocupat? Pe cine a lasat acasă? Ce n'a putut lua cu sine? Cine știe! E poate numai o himeră toată tristețea lui, *părerea* că-i lipsește cineva, că-i lipsește ceva.

I-o fi lipsind umbra existenței lui de acasă și jîndește în dorul ei.

A venit oare pentru a-și căuta de sanatate întreg acest furnicar de tinere fete care împlu uneori cu zvonul lor aleele toate, ritmînd în glasurile lor frumusețea cîntecelor orchestrei din parc, adunînd în ochii lor toate feeriile luminilor ce se aprind pentru înveselirea lumei? Fie-care din ele însă, în unele clipe, se arată preschimbată, tăcută, îngîndurată! E vre-o știre sosită? E o scrisoare așteptată cu înfrigurare și care *n'a* venit? E pribegia unui gînd, trezirea unei amintiri, revederea unui chip, tresărirea unui dor? Firește!

Depărtarea nu cruță de atari subite întunecări a ochilor strălucitori și a sufletelor tinere, lesne biruite de frivolitate și de încîntări.

Ce s'așterne atunci pe frunțile preocupate? Este umbra, umbra care lipsia și care a revenit de departe, ca să însoțească pașii pribegi, dorințele potolite.

E umbra lui Schlemil care-i trebuește omului ori cînd, ori-unde, pe care vrea s'o iee neaparat cu sine în ori-ce colț al lumei.

E neliniștea de acasă de care îi-e dor și în sînul căreia instinctul îl reîntoarce mereu, mereu...

Rodion

Pe țărmul lacului

Lucerna. Iunie 19..

. . . . . .

Cele ce-mi scrii le înțeleg și sunt foarte fericită, dacă dau loc într'adevăr unui interes așa de vădit, cum zici d-ta. Dar scrisorile mele nu vor mai avea nici un rost.

Căci ce aș putea să-ți spun în afară de descripția locurilor și a orașelor pe care le cunoști atît de bine. Aș face-o bucuros, cînd ar fi să stau mai multăvreme, ca să cunosc oamenii din aceste locuri, tonul general al societății lor. Cît privește natura în variatele ei aspecte, la ce ți-ar servi, cînd știi s'o înțelegi fără a ți se mai descrie. Și apoi cuvintele mele nu vor avea puterea nici odată să-ți dee tablourile ce sufletul d-tale ar dori poate.

In schimb dacă pretenția nu mi'ar fi prea mare, eu aș dori ca în fiecare localitate în care mă voiu opri după itenerarul dat de d-ta, să găsesc cîte o veste de la cei dragi.

Ai fost profet. Așa-i. In momentul cînd am părăsit B. uitasem pe ai mei. Și nici să putea astfel. Cele 3 familii cu care am fost mai în contact m'au petrecut pînă la gară. Nelly se urcase în vagon și nu voia să se mai coboare. Intr'un moment dat mă întrebă dacă pînă în țară la mine trebue de trecut vre-o mare. Ea are frică de apă.

D. Ch. mi-a făcut adevărată surpriză. Fusesem cu el cu o zi mai înainte de plecare la d. G. inspectorul școlar, ca să-i mulțumesc de informațiile ce mi le dăduse la început, și să-mi iau adio. Ce mișcată, am fost de primirea și despărțirea acestui om. El are o inimă mare și slabă ca a unei femei. Printre altele îmi spuse că-i plac mult temperamentele vii, chiar dacă acestea sunt supuse să cadă de multe ori sub decepții, mai des de cît ceilalți. El îmi zise: prin d. Ch. am știut ce urmărești, D-nă. Și am înțeles din primele momente, de altfel intenția d-tale.

Te-am văzut entuziastă și pornită numai spre ideile ce nu sunt încă hrana sufletească a tuturor.

Pentru aceasta n'am putut să-ți recomand de cît pe d. Ch., singurul pus pe adevărata cale — și cu regret o spun, că și în țară la noi ca și prin alte părți, învățămîntul și personalul didactic lasă mult de dorit. La noi învățătorii au un merit.

Ei sunt foarte conștiincioși, dar: viața grea, salariile mici, și mai ales lipsa de pregătire fac din ei mai mult sau mai puțin niște automate. Ideile învechite cu greu să pot scoate și la noi.

Lupta există încă între credință și știință.

Salturi nu se pot face; totuși s'ar putea mult mai multe schimba. Avem însă

speranță. Suntem puși pe cale. Eu lucrez, în ceia ce privește Școala nouă, de ani de zile. Mă bucur de multă simpatie, dar e așa de mult de făcut, în cît ceea ce fac eu abia se simte".

El îmi dădu și 2 volume ale lui „Educația din punct de vedere social". Le-am foiletat. Nu știu bine ce conțin, dar din cîte-va pasaje citite îmi pare că-i mai interesant de cît cel mai senzațional roman—și nu vorbesc despre romanele de fasciculă.

Te rog, lasă-mi plăcerea să ți le trimit. Cînd mă voiu lutoarce le voiu găsi la d-ta.

S'ar zice că ești înzestrat cu dublă vedere.

Ei bine, așa-i. Ultima seară am petrecut-o pe cheiu.

M'am furișat de Nelly și de ceilalți, cari mă întrebau ce gînd am să fac în acea seară. Căutai să le spun că avem cîte-va afaceri de regulat în oraș. In realitate petrecui două ore în fața lacului. Plana însă.... Și cu toate acestea farmecul cu atîta iu mai mare pentru mine. Căci nu știu dacă melancolia din sufletul meu ar fi cadrat cu strălucirea lunei și a întregului tablou ce l'aș fi avut sub ochi.

Și nici lacul nu mai era liniștit. Valurile lui agitate se isbiau de mal cu un sgomot surd. Cerul era întunecat. Munții acoperiți de coajă deasă dispăruse. Iar apa lua aspectul unei mări.

Din cînd în cînd, adiind puțin vîntul, norii să răceau lăsînd să se vadă o parte din lună, care apărea și mai strălucitoare de cît pe cerul senin. Cînd părăsii banca, norii aproape dispăruse, dar cu ei și luna apusese.

Gîndul meu era trist : ultima seară petrecută în locurile în care atîta timp am gustat mulțumiri sufletești din cele mai alese.

Și dacă am fost lipsită de contactul acela intim și cald al persoanelor către care inima mea totdeauna s'a îndreptat ; totuși am avut momente de adevărată exaltare... Natura mi-a ținut loc de multe...

Aci m'am cunoscut pe mine mai bine, aci am înțeles și pe ceilalți oameni mai mult ; aci am învățat a judeca, a pătrunde și chiar a tolera în alt chip și cu altă măsură, ceea ce mi se prezinta. Aci mi s'a scurs o parte din viața mea... Și atunci cum s'ar putea să rămîn indiferentă ? Mă doare această plecare și această dispărțire ca după un prieten scump cu care comunitatea de suflet a fost strînsă, plăcută și duioasă.

Mă rup de aci pentru a vedea și alte locuri, dar gîndul meu în urmă va rămînea. O simt. De 4 zile de cînd am plecat, ochii mei sunt loviți de atîtea tablouri: orașe, lacuri, munți, clădiri pompoase, monumente vechi ; totuși inima mea îndărătnică nu voește să înțeleagă nimic...

Nu ai grijă. Iți mulțumesc. De cînd mă voiu simți obosită, voiu face un pampas mai lung.

Iți voiu trimite cîteva cuvinte din locuri în care nu am de gînd să mă opresc. Cît privește impresiile, le voi păstra pe cînd ne vom întîlni.

Nu înțeleg la ce voești să faci aluzie. Eu îmi doresc țara, și o doresc mult. Aștept să văd pe ai mei, pe toți.

Aștept să întru în țară cu toată ardoarea. Și nimic nu mi-a stîrbit din sentimentele mele. O schimbare însă există : inima mea e mai bogată, mintea mea vede mai departe, sufletul meu cuprinde mai mult. Atunci ?

. . . . . .

Maria C. Buțureanu

CRONICA VITICOLA

Influența mildiului (manei)

asupra culesului

Anul acesta pare a se apropia de anul viticol pe care l-a avut Franța în 1910 ; din cauza ploilor abundente condițiunile climaterice au fost cu deosebire favorabile dezvoltărei boalelor cryptogamice astfel că mai cu seamă în podgoria Iașului mana a atacat cu furie cea mai mare parte din vii. Anul acesta mai mult ca în oricare altul poate, s'a văzut importanța tratamentului cupric și necesitatea ca astfel de tratamente să fie făcute în mod absolut rațional.

Cu toate că epoca culesului e încă îndepărtată se poate prevedea de pe acum că, culesul viilor manate va avea necesitate de o vinificație rațională dacă voim a obține un vin comercial și legal. Prin vin comercial și legal vreau să înțeleg un vin care se poate prezenta pe piață atît din punct de vedere negustoresc cît și din punct de vedere al regulamentului asupra privigherii sanitare a băuturilor.

Prin vii manate înțeleg vii care-și păstrează strugurii căci, în cazul cînd strugurii dintr'o vie sunt atinși de mană în timpul maturității ei dispar înainte de a ajunge a fi culeși; strugurii atinși se înegresc, se usucă, se strafidesc și la urmă cad reduși în scrum cînd sunt atinși. Prin urmare nu de un asemenea caz avem a ne ocupa cînd e vorba de influența manei asupra culesului.

Cînd însă, viile fiind atinse de mană, își păstrează strugurii, perderea unei părți însemnate de frunze distruse de mană, are ca urmare imediată, o lipsă de coacere complectă a strugurelui. *A vinifica prin urmare strugurii de vii atinși de mană înseamnă a vinifica struguri neajunși încă la complectă maturitate.*

Prin ce se caracterizează astfel de struguri ? Mai întăi printr'un exces de aciditate (acreală) datorită acizilor tartic și malic liberi; apoi printr'o lipsă de zahar și de substanțe mirositoare cari la strugurii negri se găsesc în raport direct cu substanțele colorante și concentrate mai cu seamă în pielița boabelor; aceste substanțe iau naștere mai cu seamă în ultima perioadă de maturitate a strugurelui. In sfîrșit ciorchinii sunt bogați în substanțe speciale, puțin studiate încă, care se găsesc în abundență în struguri tineri și în mult mai mică cantitate în strugurii ajunși la maturitate complectă.

Vinul rezultat din asemenea struguri va fi sărac în alcool, la început foarte acid (acru) și expus la oxidare, lucru ce face ca vinul alb să-și schimbe culoarea în contact cu aerul, scimbare de culoare însoțită în acelaș timp de o scădere a buchetului și o producere a unui miros și gust particular, numit de unii „gust de mană" fără ca germenii acestei boale să aibă cîtuși de puțin a face cu acest miros și gust.

Aciditatea fixă a vinului, datorită acizilor liberi, micșorîndu-se imediat în mod simțitor, păstrarea vinului devine un lucru foarte greu, căci mediul fiind foarte sărac în alcool, devine favorabil dezvoltărei boalelor bacteriene; și aci e răul cel mare ce ni-l aduce mana.

S'a observat, că aproape totdeauna vinurile ce provin din vii atinse de mană sunt expuse a se tulbura, boală pe care francezii o numesc „la tourne" ; boala aceasta e atît de obișnuită la vinurile provenind din vii manate încît de la apariția mildiului Francezii au dat boalei vinului de a se tulbura „boala vinurilor manate" [1]).

Cercetările făcute la stațiunea oenologică din Bordeaux au arătat că această alterație nu e datorită cîtuși de puțin manei ce atacă viile, ci numui tot unei specii de bacterii de „tulbureală" descoperită încă din 1868 de către Pasteur. S'a constatat că nu avem de cît să pasteurizăm sau să îndepărtăm bacteriile printr'o filtrare și un clei puternic, pentru ca vinul atacat să poată fi conservat cu ușurință. Prin urmare, gustul de mildiu nu există, după cum nu există nici „boala vinurilor manate".

Vinificarea strugurilor din viile manate va trebui condusă prin urmare, ca și vinificarea strugurilor necopți.

Vinificarea în alb. Strugurii cei mai stricați chiar, dau vinuri ce se păstrează bine, cînd se va avea în vedere:

1) A se încorpora imediat chiar în timpul mustuitului o doză suficientă de acid sulfuros (cel puțin 10 gr. de metabisulfit de potasiu pulverizat pentru un hectolitru de must); legea ne autoriză a întrebuința acid sulfuros în proporția ca 100 cm. de vin, să nu conțină mai mult ca 0,035 gr. anhidridă sulfuroasă. Se mai poate adăuga acidul sulfuros și prin afumare cu pucioasă sau direct sub forma de acid sulfuros licid.

2) A se limpezi mustul, adică a nu-l lăsa să fermenteze în contact cu toate necurățeniile cari i-ar putea comunica un gust rău.

In cazul cînd fermentația întîrzie de a pleca, se vor aera dese-ori cu o pompă și se va adăuga cîte-va litruri de must sănătos în plină fermentație. Cel mai bun mijloc de a micșora aureala vinului este însă îndulcirea lui. Și, anul acesta mai mult ca ori-cînd, se poate vedea insuficiența legiferărei noastre relativ la îndulcirea mustului ; într'adevăr, legea noastră nu ne dă voie a îndulci mustul de cît tot cu must concentrat. Noi suntem singura țară viticolă, unde adăugarea zaharului la must e prohibită, pe cînd în toate celelalte țări adaosul e permis pînă la obținerea unui must de un procent în zahăr egal cu acel din anii normali. Se va zice însă, că noi nu avem stațiuui oenologice cari să facă regulat în fie-care an analiza vinurilor din fie-care regiune și prin urmare Statul n'ar fi în stare să controleze; să se facă atunci ca în Franța unde legea permite adausul zaharului la must în cantitate de 10 kg. la 30 de decalitri de cules sau 20 decalitri de must. Nu cred că toate celelalte țări viticole să fie în eroare și tocmai legiuitorul romîn să aibă dreptate.

Permisiunea ce ne-o dă legea ca să îndulcim mustul numai cu must concentrat e încă o dovadă de insuficiență de cunoștinți oenologice ; știut, fiind, că concentrarea mustului cere o technică și a paratură specială și chiar țări viticole occidentale sunt încă numai la începutul acestei industrii. In toată regiunea Burgundiei din Franța, nu există de cît Casa Latour, care posedă instalație de concentrare a mustului și nu știu, dacă în țară la noi posedăm așa ceva. In tot cazul în starea în care suntem astăzi, nu cred ca mulți din viticultorii noștri să poată beneficia de avantajul ce i'l acordă legea dar, sunt sigur, că mai numeroși sunt aceia cari într'un caz de forță majoră cum e de ex. anul acesta, vor deveni fraudatori.

Vinificarea în roș—După mustuirea și zdrobirea strugurilor, să se încorporeze mustului o doză de acid sulfuros astfel ca orice gust empireumatic străin să dispară. Ciorchinul va fi înlăturat complect, mai cu samă la gamai, printr'un aparat ce se adaptă la zdrobitor. Mustul va fi indulcit la maximum.

E de la sine înțeles, că toate aceste vinuri vor fi riguros controlate, vor fi trase în prima iarnă, dacă se poate, de două ori. Drojdiile se vor cerceta cu minuțiozitate din punct de vedere a bacteriilor. Indată ce o boală bacteriană va fi constatată, lucru ce se constată din mărirea aciditătii volatile a vinului, se va recurge la o pasteurizare imediată a vinului, sau în cazul cînd așa ceva nu e posibil, se va filtra și se va incleia în mod intens.

Toate vinurile ce provin din via minate, vinificate în mod rațional, vor putea să se păstreze cu ușurință și în același timp trece pe piață ca vinuri absolut sănătoase.

Dr. Ilie Pisovschi

[1]) Revue de Viticulture t. I, p. 88.

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 2,500,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.

2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.

3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.

4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.

5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.

6) Se însărcinează cu încasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.

7) *Primește sume spre fructificare* :

a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.

b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.

8) *Primește efecte publice spre pastrare*

INFORMAȚIUNI

:: In proectul pentru îmbunătățirile ce urmează a se aduce gărei locale, se va prevedea și suma de 250,000 lei, pentru linia Abator gara Socola.

:: Ministerul de justiție a acordat suma de 40,000 lei, pentru a se construi localuri de judecătorii, in comunele Șipote și Țiganași.

:: Incă în cursul acestei campanii de lucru, se vor executa două poduri de beton armat peste Jijia, unul la Bivolari și altul la Sculeni.

:: Noii ofițeri repartizați la reg. 13, s'au prezintat eri la corp. Ei au fost prezintați trupei de către d. colonel Cernătescu.

:: **Higiena orașului.**—Am reprodus eri adresa serviciului sanitar, prin care se plînge din nou, în potriva modului cu serviciul barometric, își face datoria.

Această chestie a fost mult desbătută în consiliul de higienă.

*

Iată ce găsim în această privință în istoricul, elaborat de către domnul dr. Flor :

2) A capatat soluțiuni deosebite pentru regiunea canalizată și pentru regiunea necanalizată.

Concluziunile raportului comisiunei numită ad-hoc au fost discutate, modificate în parte, căpătînd astfel forma de hotărîri care au fost formulate astfel.

1) Pentru regiunea canalizată :

a) In timpul cel mai scurt posibil primăria să aducă la îndeplinire proectul existent pentru construirea emisarului de pe malul stîng al Bahlului, cu realizarea instalațiunei de epurațiune biologică înainte de deversarea conținutului acestui emisar.

b) Să se impună ca toate locuințele, fabricele, atelierele etc. adică toate clădirile din străzile canalizate, în cel mai scurt timp posibil să fie recordate incanalele străzei.

Fabricele și ori ce industrie care prin materia operațiunei lor emit un afluent cu conținut toxic caustic, preacid, prealcalin, etc. prin urmare cu acțiune vătămătoare, să fie obligate a neutraliza apele industriale înainte de a fi deversate de canal.

Consiliul de higienă va indica în parte dacă apele industriale au nevoe a fi neutralizate și acolo unde va găsi cu cale, va impune la fiecare imparte modul de purificare.

Ca un intermediu între măsurile pentru regiunea canalizată și cea necanalizată și necanalizabilă încă, consiliul formează o altă deciziune și anume :

c) Complectarea sau mai bine zis generalizarea rețelei conductelor ; ca început al lucrărilor consiliului găsește absolut necesar ca rețeaua canalizărei să fie complectă în acele străzi din centrul orașului, care sunt mult populate și care nu au pantă suficientă cum ar fi: strada de sus, podul vechiu. Alexandri, restul din strada Golia, Sft. Teodor. Arcu, Universității cu facultatea de medicină etc.

II. Pentru regiunea necanalizată, consiliul discută în mai multe ședinți și se oprește la deciziunea următoare :

a). Aprobă și recomandă în principiu pentru orașul Iașul aplicarea principiului de epurațiune biologică pentru apele uzate din regiunea necanalizată la fabrici, ateliere, localuri publice destinate a primi aglomerațiune de oameni sau animale la locuințe colective, ca instalațiuni de băi publice și în mod treptat la toate locuințele unde s'ar dovedi că e nevoe.

Inainte de reglementarea acestui principiu a se cere Primăriei să facă cît mai curînd pe socoteala sa, pentru expermentare cîteva tipuri de instalațiuni casnice de epurațiune biologică, rămînînd ca în urmă să se avizeze la alegerea unui sau mai multor tipuri care se vor dovedi a fi practice și bune.

b). Se admite în principiu că în regiunea supt urbană, acolo unde există curți mari și grădini de cultură totalitatea locului ocupînd o suprafață de cel puțin 1 ha și unde locuința nu-și poate da mai mult de jumătate cub apă uzată pe 24 ore, să se permită sistemul de epandaj primitiv adecă stropirea cu apă uzată a locului de cultură și a curței.

Pentru regiunea de pe solul Bahluiului care nu poate fi supusă la nici una din regulele stabilite consiliul opiniază pentru asanarea acestei regiuni după normele stabilite deja în principiu, în urma studierei chestiunei de către o comisiune ad-hoc.

In fine ca ultima comisiune, cere un regulament, cu aplicarea art 70 L. S. bazat pe principiile aprobate și notate de consiliul în chestiunea îndepărtărei apelor menajere și industriale. Tot în această chestiune ivindu-se specia de instalațiune de epurațiune biologică la stabilimente industriale de pe malul drept al Bahluiului, consiliul stabilește principiul că : apele industriale de la stabilimentele industriale de pe malul drept al Bahluiului pot fi date direct în Bahlui după ce au fost neutralizate și trecute prin instalațiuni de epurațiune biologică.

In ședința de la 13 Septembrie 1911, întru cît pînă atunci nu putură aplica principiile stabilite, consiliul dă o deciziune în senzul :

Pînă la rezolvarea definitivă a chestiunei apelor uzate menagere din regiunea ne canalizată care va avea loc odată cu rezultatul obținut din experimentarea aparatelor casnice de epurațiune biologică, recomandînd ca fie care locuință să aibă unul sau mai multe vase pidonate sau de metal, cu capac, așezate pe roți pentru a fi transportabile în care vase să se adune toate apele menagere și să se verse la cea mai apropiată gură de canal pe socoteala proprietarilor sau chiriașilor. Aceste vase să fie desființate odată cu darea soluțiunei de finitive pentru tratarea apelor menagere din regiunea necanalizată.

*

După cum se vede Consiliul de higienă s'a ocupat serios de chestiune, din administrația Comunală nu i-a dat nici o chestiune.

:: Azi dimineață a încetat din viață d. Th. Grumezescu, intendentul creditului urban, și fratele directorului liceului din Pomîrla.

:: Administrația comunală, asediată de cereri de vînzarea de locuri în mahalaua Țuțora, a cerut avizul consiliului de higienă, în ceia ce privește starea sanitară a acelei regiuni.

:: Simbătă în 4 August se va ținea la Primărie, licitația pentru furnizarea lemnelor necesare comunei.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: **Dela Mănăstirea Neamțului.**—In sezonul acesta a fost multă lume, ca să petreacă vara ; însă din cauza ploilor incontinue și din cauza excesivei scumpiri a traiului, au început mulți a pleca. Iată unele prețuri de alimetele ce se vînd aici :

Zaharul	1 leu	40 b. kilo.
Carnea	1 leu	20 b. „ (proastă).
Pîinea		35 b. 850 gr.
3 chiperi		15 bani
Varză mică		25 bani.
Oul		8 „

O pereche pui 2 lei 50 b.—3 lei.

Și de multe ori nu găsești nici de asta

Pinax.

:: Pavarea stradei Șoseaua Arcu, întreruptă din ordinul primarului Botez, de oare ce nu se făcea în condițiuni durabile, nu s'a mai reînceput. Pavajul ajunsese în dreptul depozitelor de lemne ale d-lui Stamatiu și probabil că e suficient.

Restul stradei, partea cea mai rea, plină de gropi și mlaștini neavînd pe ea nici un depozit sau grajd al vre unui edil al orașului a rămas absolut în vechea stare.

Proectul de reparație, există aprobat, fonduri sunt — și lipsește numai buna voință.

Și la încheerea budgetului anului viior se va publica ca și anul trecut că s'a făcut economii de la capitolul reparațiilor stradelor !

:: **Alegerea de eri.**—Alegerea pentru consistoriul superior bisericesc, s'a terminat la orele 5.

Au fost 93 de votanți. Patru buletine au fost anulate.

Au fost aleși părintele Stravrofor Savin cu 87 voturi și preotul Șerban cu 80 voturi. Au mai întrunit preutul Dinescu 15 voturi. Proclamarea aleșilor a provocat un mare entuziasm.

Un grup numeros de preoți s'au prezentat preutului Savin, felicitîndu-l de succesul obținut.

Preuții rurali au formulat unele desiderate, pe care preutul Savin, s'a obligat, în cas de confirmarea alegerei sale, să le susție în sinul consistorului.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.80

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

PĂRUL ALB
DENOTĂ BATRÂNEȚA
Intrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și in modul natural părul albit sau cărunt, după dorință in :
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii și Parfumerii
Depozit general : București, Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

Grăjdarul de la poliției, a provocat un nou scandal la epitropia Sf. Spiridon, unde venise pentru a pretinde nici mai mult, nici mai puțin de cît mușamalizarea plîngerei adresată de epitropie contra lui Dimitriu, fostul administrator al moșiei Băcești.

Familia lui Dimitriu propuse să depuie suma delapidată, la care consimțise epitropia, însă în urmă pusese o sumă de condițiuni, ce calcau nu numai interesele epitropiei, dar și dispozițiunile regulamentelor de contabilitate ale epitropiei.

D. dr. Riegler refuză categoric acceptarea acestor condițiuni, fiind ajutat de către d. Grosu, șeful contabilității.

La un moment dat, grăjdarul răstindu-se, zise d-lui Grosu, că el trebue să asculte ordinele ce-i dă.

A căpătat însă răspunsul ce merita, căci șeful contabilității trîntindu-i ușa în nas, zise că nu știe dacă a fost cumva numit al patrulea epitrop.

Cît privește pe doctorul Rigler, dezgustat de aceste intervențiuni ale grăjdarului, a declarat că va demisiona, pentru a scăpa de o așa situație.

Poveste orientală.—A fost odată un oraș bătut de Dumnezeu. Fusese altă dată capitala unei țări bogate și plină de oameni de inimă și cu dragoste pentru vatra lor. Fusese acest oraș și leagănul de vitejie și izvorul de cumințenie pentru o țară întreagă; dragostea de țară îl făcuse să renunțe și la titlul de Capitală și să dea tot ce a avut mai bun în el, pentru ca să dea viață unei țări amenințate.

Pe acele vremuri, în orașul acela îndepărtat, inima curată a cetățenilor și preocupările lor sufletești mai deosebite, a făcut ca tot în el să se nască și mișcări de seamă ale minței. Una din acele mișcări dăduse chiar numele ei unui sîmbure de oameni adunați la o laltă, cu deviza că în toată țara trebue să se întindă sănătatea morală care 'i însuflețea pe dînșii. „Asanarea" spune povestea, era numele acestei familii de oameni.

Au trecut veacuri, poate; orașul acela prin vre-un cataclism al soartei, a fost se vede, îndepărtat mereu de lumea civilizată, în cît într'o vreme cînd „Asanarea" era chemată la sfatul țărei, în orașul din poveste n'a mai ajuns se vede cu destulă tărie aerul de curăție sufletească în care trăise familia.

In adevăr, soarta vitregă care a lovit mereu acel oraș, a făcut că într'una din zile unul din scăpătații familiei, să fie pus ajutor de primar în orașul uitat de Dumnezeu.

Nu era deștept, dar se credea vrednic. Vrednicia lui stătea mai cu seamă în gură. Și vorbea așa de gros și făcea atita sgomot la vorbă, în cît Primăria de cînd el îi luase fără țidulă niște scînduri îl tocmise—spre despăgubire—roată de moară la iazul ei, căci stropea la vorbă ca la moară.

Nu era nici frumos; sămăna mai mult a Satyr, de cît a Adonis, totuși vrednicia despre care am vorbit, l'a făcut ca în scurtă vreme să descindă virtuțile lui divine, asupra unei fericite alese sufletești care trăia tot în orașul acela. Zilnic trăsura Primăriei stătea ceasuri întregi la poarta Dulcineei, iar cetățenii își scoteau pălăria cu respect, în fața vehiculului care anunța puterea Suverană.

Și'și trăia viața sa indiferentă, sărmanul oraș care era deprins să vadă pe vremea aceia toate rușinile abătute pe capul lui. Cînd a văzut Satyrul că ori ce este permis fără cîrtire în acest oraș a dat și el drumul „asanărei".

Intr'o zi, mai mult de dragul gurei și a sgomotului, de cît din dorința de a apăra sănătatea publică, a găsit că laptele ce vindea o lăptăreasă nu e bun; a dat, deci, ordin s'o oprească de la vînzare, să'i închidă vacile și alte măsuri dictate numai de sănătatea orașului. Sărmana lăptăreasă a aflat că o fericită pămînteană are la poarta ei ceasuri întregi trăsura cu cerberul orașului; a căzut deci la picioarele fericitei, cu rugămintea să întrebuințeze trecerea ei ca s'o scape din ponos. Era însă, în vremea cînd și trecerea se plătește, în cît noua Dalilă a știut că puterea e trecătoare și că trebue bătut ferul cît e cald. De aceia a cerut 400 lei pentru a pune cuvîntul ei; se vede că și în orașul acela tot leii erau moneda curentă.

Treaba a mers minunat; lăptăreasa și-a capatat din non permisiunea ei.

De-atunci, însă, toate lăptăresele din orașul unde pe stradă curge lapte și miere, au început să tremure la gîndul că nu vor avea de unde să găsească fie care acei 400.

Lăptăreasa care ducea lapte chiar la Primarul cel mare, s'a rugat de el s'o împrumute cu 400 lei, ca să îi aibă gata de dat la casieria ajutorului de Primar. Ce va fi făcut Primarul cînd a auzit de isprava ajutorului său, este continuarea povestei, care va veni la timp.

Și acum, cititorul, e dacă crezi că orașul ie Iașul și eroul este Stamatiu, fă rugăciuni să obladuiască vreme îndelungată asanarea pe pămîntul fericit al lui Ștefan cel Mare.

Din Cernăuți.—Pungașii Aron Rosenfeld și Schvartz, care au comis marele furt asupra bogătașului Blum din localitate, au făcut azi înaintea judecătorului de instrucție mărturisiri foarte complecte.

Ei au declarat că au comis furtul asupra d-sale, ast-fel că suma găsită asupra lor îi poate fi d-sale înapoiată, lucru ce s'a și făcut astă-seară.

Mai rămîne de stabilit acum cine a săvîrșit furtul, că cei trei pungași caută să arunce unul pe altul vina.

Se speră însă, că în cel mult 2—3 zile judecătorul va lămuri, și această chestiune.

De asemenea și suma de 5000 cor. care, lipsește încă n'a fost găsită.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

S'a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului Isac Rubin din Tg.-Frumos.

Termen la 9 August.

Domnul Petru Nicolaescu, inginer la circumscripția locală a C. F., a fost înaintat șef de secție la serviciul lucrărilor conductei de petrol Băicoi-Constanța.

Judecătorul de instrucție cabinetul II și-a dat ordonanța referitoare la furtul automobilului din garajul Leonida, filiala Iași.

Trei din autori au fost dați judecății, pentru furt cu efracție, la judecătora ocolului II, iar al 4-lea, studentul Gîrcineanu, a fost scos din cauză.

Domnul I. Stamatiu, ajutor de primar, este și negutitor de lemne, în care calitate furnizează lemne Epitropiei casei sf. Spiridon.

La toate furniturile făcute în timpul pin urmă, s'a constatat că ajutorul de drimar, care spera că nu va fi controlat, a omis să dee cantitățile exacte.

Cinstit bărbat!

Aseară individul Ion Florea, din mahalaua Frumoasa, luîndu-se la ceartă cu concubina sa Anica Ponici, a lovit-o cu un drug de fier în cap.

In stare gravă Anica a fost internată la spitalul central.

In urma intervențiunei prefectului de județ, orașul și județul Iași au fost trecute ca făcînd parte din regiunea hipică.

Ministerul de domenii, va acorda o subvențiune, pentru crearea de expoziții regionale de vite.

D. dr. Grossi, medic legist, a făcut eri autopsia cadavrului femeei Maranda Horga, despre care se spunea că ar fi murit, în urma unor maltratări.

Autopsia a dovedit, că moartea are drept cauză o perforație intestinală, consecința febrei tifoide.

La siguranță se continuă cercetările, cu privire la banda vc minori, despre care am vorbit în unul din numerile precedente.

S'a mai constatat că fetița prinsă la locuința d-lui dr. Iliescu, a mai comis un furt la hala de bere din strada Anastasie-Panu.

Uniunea meseriașilor ieșeni, societate din nou constituită. a ținut aseară o nouă consfătuire.

S'a desbătut modalitatea luptei ce are a începe, pentru a obține modificarea legei meseriilor.

La Prefectura de județ se studiază facerea unui împrumut, pentru realizarea digului de aparare în de lungul Prutului.

Digul ar avea o lungime de 140 Kilm. și ar necesita un cost de aproape un milion de lei.

In cursul lunei Iulie, s'au confiscat și distrus în piața Halei, 2060 Kgr. zarzari, 3770 kgr. prune, 2255 kgr. pere, 440 kgr. mere, 50 kgr. vișine, 10 kgr. cireșe, 870 crastaveți și 140 bostănei.

Starea tînărului Deleanu, care a încercat eri să se sinucidă e din cele mai grave.

De azi dimineață a intrat în agonie. Asupra lui s'au găsit două scrisori, una adresată părinților, alta procurorului.

Deleanu cere ertare părinților pentru durerea ce le-a cauzat, iar parchetului cere să nu i se facă autopsia, de oare ce s'a sinucis din cauza unei boli incurabile.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANȚA

Noi Primarul Comunei Iași pe baza Art. 58 din Legea Comunală și Art. 70 din Legea Sanitară.

DISPUNEM

Toate localurile în care se prepară sau se vînd alimente și băuturi, dacă nu vor fi găsite că sunt curat întreținute, se vor închide imediat pe cale Administrativă fără nici o somațiune, această ordonanță ținînd loc de înștiințare.

No. 20757 1 | 14 August 1912

După cîteva luni de dispariție de pe pînza cinematografică, abilul șef de siguranță Nick Winter, reapare astă seară Joi, în noul program cinematografic dinnoua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

„Invierea lui Nick Winter" este titlul romanului detectiv în care se distinge eroul polițist. Piesa admirabil înscenată și compusă cuprinde două părți.

Iată și restul programului nou de astă seară:

Gorgibus și Sganarelle, scene comice, adaptare după scrierea lui Molière.—Peninsula Malacca (Sudul Asiei), escursiuni pitorești.—Billy nu prizează tabac, scene comice.—Prince tenor, scene comice.—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, care cuprinde:

Concursul de frumusețe organizat de „Minerva" la Parcul Otetelișanu din București—Serbarea zilei de 14 Iulie la Paris—Serbările inaugurărei statuei lui Columb la Washington—Moda Pariziană—Sporturi nautice—Școala de gimnastică din Vincennes—Beiul din Tunis la Paris, etc.

Mîne Vineri program nou.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 1 August

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a III a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

5000 lei 5441.

500 lei 45679.

300 lei 2603, 15309, 16117, 34443 46151.

250—44833, 32348, 13175, 26215.

200—8221, 14374, 18296, 28051 29888 2485, 14675, 12418, 15092, 23949, 26507 30191, 32901, 45760, 54076, 34743 41025 45013, 57822. 4981, 54530, 56192, 917 32800, 3727, 36531, 19658, 38471 42793 12790, 12442.

Destăinuirile „Viitorului"

București.—Prin cercurile politice se comentează arătările ziarului „Viitorul", care afirmă în numărul seu de azi, că revista *Facla* **este în solda guvernului.**

Meetingurile din Bulgaria

Sofia.—Eri s'au ținut în întreaga țeară meetinguri contra guvernului. Mai toți oratorii au cerut o intervenție energică în Macedonia.

Omorul din Janina

Viena. —Ziarul Allgemeine Zeitung, spune că la Ianina a fost asasinat Cadri Bey, șeful naționaliștilor albanezi.

Faptul a produs o mare surexcitare printre albanezi, cari învinovățesc pe greci de acest omor.

DECES

București.—A încetat din viață, d-na Zoe Neculau, soția d-lui Gr. Neculau, medic primar la Prahova.

Sinuciderea din Capitală

București. — La locuința ei din calea Griviței, s'a sinucis astă noapte prin asfixiare d-na Dorotea Caligaris.

Cauza sinuciderei ar fi niște neînțelegeri familiare.

Fundația Gojdu

Budapesta.—La 19 August va avea loc adunarea generală a consiliului fundației Gojdu.

Pînă acum s'au înaintat 500 cereri de stipendii.

Presa ungurească se folosește de acest prilej, pentru a ataca pe romîni și presa romînă.

Noul Episcop

Buda-Pesta —La gerlă a sosit eri, noul Episcop Vasile Hosu.

Episcopul a fost primit cu un deosebit ceremonial.

Incendiul din Bușteni

București.—Din Bușteni, se telegrafiază că un incendiu a distrus un deposit al fabricei de hîrtie.

Focul a fost localizat.

Cutremurul din Turcia

Athena.—Guvervul elen a dat 300,000 drahme pentru victimile catastrofei din Dardanele.

PIERDUT

Frahturile cu rambursurile notate mai jos, le-am pierdut. Cine le va găsi este rugat să le aducă la subsemnatul de la care va primi o recompensă. Am avizat C. F. R. și nimeni nu poate face uz de ele. Aceste rambursuri sunt și rămîn anulate în orice mînă s'ar afla, de oarece aparțin numai mie.

Predător	No. Cupon	foaia	data	suma	Vagon. No.	Stația
Șulem Solomon	833	762/3297	22/5	408 —	64489	Bărlad
Z. Lederhandler	5075	332/5983	29/7	160 —	64187	Galați
„	5106	751/6121	„	145 —	63376	Giurgiu
M. Haimovici	5274	14/138	1/8	104 20	63380	Moinești
p. Simon Herșcovici „	5296	25/135	„	153 80	63380	„
Abr. Leibovici	5417	23/906	5/8	129 —	51715	Pașcani
„	5651	46/1917	9/8	500 —	34734	Dorohoi

H. HELLMAN

Iași, strada Gîndu No. 5.

Intoarcerea lui Panaitescu

București. — D. Panaitescu, directorul siguranței s'a întors în Capitală, terminîndu-și concediul suspect, luat în urma destăinuirelor făcute de presa rusească, asupra spionagiului din România în favoarea Rusiei.

Jubileul Țarului Bulgariei

București.—La biserica bulgară, s'a oficiat un Te-Deum, cu prilejul serbărei jubiliare a Țarului Bulgariei.

Au azistat autoritățile și d. Rustici ministrul Bulgariei la București.

Măcelul din Coceana

Sofia.—După informațiuni din loc competent se află că guvernul bulgar a supus marilor puteri cererea de a se sprijini demersul făcut la Constantinopol privitor la ancheta și pedepsirea vinovaților măcelului din Coceana. Au sosit pînă acum respunsuri de la puterile care formează tripla alianță, care au promis că vor sprijini cabinetul din Sofia.

Noul Sultan al Marocului

Rabat.—Mulai Iusuf a fost proclamat Sultan al Marocului. Populația pare indiferentă.

Serbările din Bulgaria

Sofia.—Jubileul de 26 ani de domnie al regelui Ferdinand va fi celebrat în mod solemn la Tîrnova la 2 August. Regele, Regina, principii de Tîrnova și de Preolav, principesele Eudoxia și Nadeja cu suitele lor, vor sosi la Tîrnova cu un tren special Joi dimineață. Vor sosi de asemeni cu trenuri speciale, corpul diplomatic, cdnsiliul de miniștri, președintele și vice-președinții adunării naționale, reprezentanții celor mai înalte instituții ale statului, membrii deputațiunei, care acum 25 de ani 'a înștiințat pe regele Ferdinand despre alegerea sa pe tronul Bulgariei, precum și alți învitați.

Solemnitatea va fi anunțată prin 31 lovituri de tun. Clopotele tuturor bisericilor vor suna, pe cînd cortegiul se va duce de la gară la cîmpul de la Marnojole. La ora 7 se va oficia o slujbă religioasă, iar sfîrșitul Tedeumului va fi anunțat prin 31 lovituri de tun.

Trupele garnizoanei vor fi trecute în revistă. La sfîrșitul paradei va avea loc o recepție într'un pavilion special.

La ora 1 va avea loc un dejun în sala soc. Nadejda, iar după amiază se vor da serbări populare în oraș.

Inștiințare

Domnii **C. Romanescu**, licențiat în matematici, profesor și **G. Nica**, licențiat în litere, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, prepară cu începere de la 1 August candidați la examenele de admitere, integrale și corigență pentru școalele secundare, concurenți la Burse, liceul Internat, școala normală, seminar, precum și pentru școalele mililitare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, și Cavalerie. A se adresa la d-nii C. Romnnescu la liceul militar dela 3—6 p. m. în fie care zi și G. Nica la liceul Național.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin fost timp îndelungat medic secundar a; Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.
dă consultațiuni
de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Contabil și Corespondent
rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.
Adresa la ziar sub Corespondent.

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.
Prețul fasonatului fiind cu ora, se calculează foarte ieftin.

La farmacia D. HERZENBERG
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *aseminea și pentru* **asistent-**

Funcționar de stat tînăr, transferat din Londra la Iași, dispune de timp de a da lecțiuni în limba engleză.
Răspuns la ziar.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.
Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.
A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

DE INCHIRIET
1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.
2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.
Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.
Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Națională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

De vînzare o garnitură de treerat
(locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.

Viițe americane altoite
La rafie și în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăți superioare, perfect selecționate, port altoi cei mai resistenți.
DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*
Biuroul Comuna Copou Catalogul gratis la cerere

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. „In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra mătrăgunei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cervalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabil

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor
Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— Catalogue gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.509 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende Lei 1,986,25 63 | 100
Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Nesnulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
JOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

ULTIME INFORMAŢIUNI

— —

D. Cuza denunţă pe d. profesor dr Em. Riegler ca autor al articolelor în chestia Şumuleanu apărute în ziarul nostru.

Domnul Cuza pretinde că ştie pertinaminte că acele articole sunt ale destinsului profesor universitar, de vreme ce poartă, ca semnătură, iniţialele R. M

R = Riegler, iar M = Emanuel. Adevărul este, că Opinia *nu numeră printe colaboratorii săi şi pe d. profesor Riegler şi că afirmarea d lui Cuza se reduce, ca de obicei, la un patent neadevăr.*

D. Cuza aduce, însă, d-lui profesor Riegler, o altă acuzare, cu adevărat gravă: profesorul universitar Cuza scrie, sub a sa semnătură, că profesorul universitar Riegler, ar fi fost plătit de cîrciumarii evrei, în proces cu d. Şumuleanu, ca să depună concluzii ştiinţifice în favoarea cîrciumarilor, în ce priveşte amestecul vinului cu acid salicilic.

Noi, de şi adversari politici ai d-lui profesor Riegler, respingem cu indignare acuzarea d-lui Cuza—de şi omul acesta, care n'are nimic mai uşor de cît calomnia, nu mai poate face impresie, cînd calomniază o dată mai mult.

Dar cînd un profesor universitar aduce unui coleg al seu o acuzare atît de gravă, nu se poate ca Universitatea să nu se simtă atinsă în prestigiul ei şi de aceia nu se poate, ori cît de imun ar fi ajuns d Cuza, în profesia de calomniator, ca „afacerea" să nu fie adusă în judecata marelui colegiu universitar.

Primarul Iaşului, s'a întors ascară, cu expresul de Rusia. Azi s'a prezintat la Primărie. Părea foarte bine dispus.

Cc. Iancu era încîntat de asemineo, căci şi a regăsit primarul.

Cazul Dr. Anghel.—*Suntem siliţi să revenim asupra tristei afaceri a banilor ce a pretins D-ul Anghel de la un bolnav, pentru a'l primi în secţia sa în spitalul Sf. Spiridon.*

In această afacere ziarul în care d. Anghel îşi publică de obicei cataplasmele, n'a făcut de cît să confirme cele relatate de noi, cum că în adevăr zisul medic n'a vrut să primească un bolnav în spital, de cît în schimbul sumei de 100 lei.—D. Epitrop Riegler printr'un interview ce a acordat ziarelor, a mai complectat informaţia, arătînd că deşi d-sa ca epitrop dăduse ordin să fie primit în spital acel bolnav, totuşi dr, Anghel l'a dat afară în coridor.

Neapărat Epitropia a trebuit să învingă, în cît bolnavul a trebuit să fie primit în spital. Totuşi umanul nostru medic nu s'a dat învins: a obiectat că de oare-ce bolnavul e evreu, trebue să plătească după regulament întreţinerea în spitol, cîte 3 lei 50 pe zi. Nenorocitul bolnav a strîns cu ajutorul comunităţei israelite din Vaslui, de unde este, suma de 35 lei, pentru a plăti întreţinerea pe 10 zile înainte, conform regulelor spitalului.

S'ar crede că la o asemenea lipsă elementară de umanitate, acela care a avut un moment slăbiciunea de a se lăsa prins, ar trebui să aibă cel puţin picul de înteligenţă ce trebue pentru a acoperi o aseminea gafă. In loc de aceasta, distinsul caracter protejat de Epitropie, care l'a numit medic primar fără concurs, a vrut să se răzbune pe bolnavul care i a fost impus în acest mod: l'a ţinut cele 10 zile în spital, fără să'l îngrijească. Nu 'i-a făcut operaţia de care avea nevoe, în cît astăzi, cînd cele 10 zile plătite au expirat, a trebuit să se facă o cheltă în oraş, pentru a se plăti din nou capriciile unui om pe care faptele îl califică mai bine ca ori ce.

Chiar dacă Epitropia, uzînd de dreptul ce 'l are, ar avea să primească acest bolnav fără nici o plată, dr. Anghel va fi silit Epitropia să piardă întreţinerea pe 10 zile a unui bolnav, care a fost hrănit şi întreţinut la pat inutil, de oare-ce nu i s'a făcut nici un tratament.

Sperăm că astăzi şi Epitropia s'a convins că am avut dreptate să arătăm ce caracter au drenat poftele către partidul de la guver.

Ziarul *Berliner Tageblatt* se ocupă în numărul seu de azi, de scandalul din Constanţa, unde Baroneasa de Hohenau, ar fi fost dusă la poliţie.

Ziarul german spune că ministrul Germaniei la Bucureşti, intervenind cu toată energia, a obţinut o deplină satisfacţie şi anume pedepsirea ofiţerilor şi suspendarea poliţaiului. Tot din cauza aceasta, a demisionat şi d. Paryano, Prefectul judeţului.

Curios însă, că nici *Berliner Tageblatt*, nu prea ştie, cu toate cercetările făcute, ce fel de baroneasă, e eroina din Constanţa.

Ziarul francez *L'information*, ocupîndu-se de avîntul economic din România, zice:

„Avutul economic al României e un spectacol îmbucurător. E de dorit numai ca ţara să nu se lese a fi antrenată, prin mulţimea de bănci şi o exagerare a creditului, la o speculaţie prea intensă, care în caz de an reu agricol, poate aduce după sine o crisă gravă."

O prea rapidă şi prea mare prosperitate —termină ziarul francez — are şi ea primejdia ei.

In *Anuarul* casei bisericei pe 1919 se dă lista bisericilor din Iaşi, dar cu foarte mari lipsuri şi greşeli. Date mai exacte se găsesc în broşura d-lui Gh. Ghibănescu „Bisericile din Iaşi" şi în *Ghidul* pentru Iaşi ce s'a scos de libraria Şaraga, cum şi de liga Culturală în 1910, cînd cu serbările Universitare.

Iată cîteva greşeli colosale:

1). Biserica sf, Atanasie e zidită cătră 1650.—2). Biserica Vulpei e zidită cătră 1779; 3). Biserica Banu e zidită la 1704, nu la 1808, cînd e refăcută de Mitropolitul Iacov Stamati. 4). Mitocul maicilor e zidită cătră 1670. 5). Buna vestire exista în 1760; dar s'a rezidit de log. Ion Tăutul în 1816. 6). Frumoasa e vechea biserică a Balicăi hatmanul din 1620, rezidită pe la 1740. 7). Biserica sf. Dumitru Balş e din mijlocul secl. al XVII-a; a ars în 1720, 8). Sf. Dumitru Misai e clădită pe la 1710 de Aldea Misai. 9) Biserica 40 de sfinţi e zidită la 1758, nu la 1683. 10). Sf. Haralambie e zidită la 1805, nu la 1779; aşa spune clopotul. 11). Sf. Paraschiva de lîngă Tufli e de prin 1720, nu din 1853. 12). Biserica sf. Constantin pe strada Palatului e zidită la 1768 de preutul Papazolu nu la 1814; 13). Curalari era zidită pe la 1660; are cel mai vechiu cimitir şi e pomenit în actele casei Başotă, gimnazul azi Stefan cel Mare încă din 1668. 14) Sf. Lazăr e zidit la 1704 de M. Racoviţă Vodă, nu în 1795. 15). Ziua Crucei era la 1802. 16). Nicoriţă e a hatmanului Nicoară supt Barnovski Vodă deci la 1627 o dată cu Barnovski.

Regretăm că în publicaţii oficiale se strecoară aşa mari greşeli.

Ministerul de instrucţiune, face cucunoscut că în învăţămîntul secundar şi normal al fetelor, sunt vacante pentru Iaşi, 8 ore de desemn şi pictură.

Mîine se va ţine la Primărie, licitaţie pentru aprovizionarea comunei cu lemnele necesare.

Ministerul de interne comunică prefecturei de judeţ că după constatările inspectorilor sanitari, sunt fabrici numeroase care funcţionează fără autorizarea prealabilă, cerută de legea şi regulamentele sanitare.

Faţă cu această stare de lucruri se cere să se ia măsuri riguroase ne mai acordîndu-se actualelor fabrici nici o autorizare de reparaţiuni şi îmbunătăţiri, de cît după avizul consiliului de higienă. In acelaşi timp se va mai cere proprietarilor şi un memoriu, în care să se arăte condiţiunile de higienă şi salubritate în care va funcţiona fabrica impunîndu-se modificările ce trebuesc aduse pentru a se asigura sănătatea lucrătorilor. Se va mai ţine seamă apoi de măsurile luate în contra accidentelor, pentru încălzit, luminat si ventilaţiune.

Acordarea autorizărei de construcţie şi instalaţiuni se va da în totdeauna sub rezerva avizului favorabil al consiliului de higienă.

Ministerul cultelor şi instrucţiuni publice în vederea aprobărei de a se ţine un nou examen în luna Septembrie pentru elevii corijenţi, a cerut direcţiunei Liceului Naţional din Iaşi, ca de urgenţă să-i înainteze un referat, asupra examenului ţinut în Iunie, şi asupra elevilor căzuţi, atingînd următoarele puncte: a) situaţia matricolă, b) vrîsta elevilor căzuţi, c) dacă elevul căzut, merită a da un nou examen, d) dacă la examenul ţinut, nu s'a întrat în prea multe amănunte, în loc să se facă în mod general, cum e spiritul regulamentului şi e) dacă elevul e căzut repetent, fiind ameninţat să peardă dreptul de a mai frecventa şcoala.

D. Eduard Nelken, din localitate, a dat cu deosebit succes examenul de doctorat în drept, la facultatea din Heidelberg, obţinînd cum laude.

Biserica de la Socola, — vechea mînăstire—îşi serbează hramul Luni. Vor oficia părintele Stamate şi Florescu.

La 15 August—S-fta Maria—la mînăstirea Schitul lui Tărţă, va oficia serviciul religios Vlădica Mitropoliei locale, Bartolomei-Stănescu, cu ocazia hramului.

Cc. Iancu Stamatiu, a dat azi o nouă ordonanţă, prin care opreşte trecerea camioanelor prin piaţa Unirei şi străzile Lăpuşneanu şi Carol.

In urma raportului făcut de serviciul sanitar, administraţia comunală, a somat azi printr'o ordonanţă, pe toţi brutarii, de a se conforma de urgenţă indicaţiunilor serviciului sanitar.

Ordonanţa mai spune, că în caz contrar brutăriile vor fi închise.

Mîne su va ţine la prefectura de poliţie licitaţie pentru darea în exploatare a mai multor păduri ale statului.

Judiciare. — Camera de punere sub acuzare a respins apelul falitului Şulem Halpern din Iaşi, pentru bancrută simplă şi frauduloasă, menţinîndu-l arestat.

— Lui Neculai Ţurcanu din Răducăneni, iud. Fălciu, pus sub inculpare pentru faptul de bigamie, infirmîndu-i-se mandatul de arestare emis de cătră tribunalul Iaşi, a făcut apel de primul-procuror din Iaşi, care a fost respins astăzi de camera de punere sub acuzare.

— D. Carol Weintraub a făcut contestaţie la sechestrul sumei de 20,000 lei, pus de către Banca Moldova.

Contestaţia se va judeca la 16 August.

In Sinaia sezonul este în toi. Strălucirea Casinoului, atracţiunile admirabile şi numeroase ale Teatrului, splendoarea restaurantului şi teraselor, ochestrele de virtuoşi ale Casinoului, balurile şi petrecerile, dau acestei localităţi fără pereche o animaţie identică cu cele mai celebre staţiuni climaterice din lume.

Astfel se explică mulţimea din ce în ce mai mare a vizitatorilor Sinaei. Sîmbătă 4 şi Duminică 5 August numeroase noui atracţiuni între cari cităm: trupa de comedii romînească, trupa de comedii franceză, teatru de varietăţi cu numere extraordinare, Vitagraful Foissart etc. etc.

In fie-care Luni, serată dansantă cu orchestră de 30 muzicanţi virtuoşi.

Preţurile tuturor atracţiunilor Casinoului sunt foarte moderate.

Pentru examenul de burse la şcolile normale de băeţi şi fete din ţară s'au declarat vacante pentru toamna lui 1912 un număr de 520 burse şi 82 solve, dintre locurile de burse 95 sînt rezervate actualilor solvenţi ai şcolilor normale, cari concurează pentru burse fiecare la clasa lui respectivă, iar 425 burse s'nt rezervate numai la clasa I.

Cum la toamnă se vor deschide 3 şcoli normale din nou, la Constanţa, la Turnu-Severin şi la P.-Neamţ, s'au rezervat lor cîte 45 de burse toate pentru cl. I-a.

Din acest număr de burse, Iaşii au 108 burse şi solve, întru cît şcoala Normală „V. Lupu" are clase paralele de la I—IV-a inclusiv.

Inmulţirea bu selor ca şi a şcoalelor normale era o nevoe bine simţită, întru cît în învăţămîntul primar sînt peste 1500 de suplinitori, apoi e nevoe de a se creia şcoli rurale pentru nevoile ţărănimei, aşa că numărul învăţătorilor să crească de la 6000 la 11000 cîţi ne trebuesc.

Iată noul program cinematografic de astă seară din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Asasinul fiicei sale, măreţ roman contimporan în două părţi de cinem.—Oraşul Verona (Italia), scene şi vederi de călătorie — Nick Winter şi bancherul, ingenioasă desfăşurare cu abilul şef de siguranţă publică. — Iubire şi automobil, piesă comică sentimentală.—Onomastica lui Ţicnilă, scene comice cu simpaticul humorist André Deed.

Mîne Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères.

Poimîne Duminică program nou duminical cu: Incăpăţinare, comedie cu Max Linder—Circuitul alpin de automobile—Dreptate! roman modern—etc.

Luni 6 August program nou.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		6 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 2 August

O dramă din dragoste

Bucureşti.—In urma unei scene de gelozie, d-na Marioara Gavrilescu, din str. Sf. Apostol, a tras un foc de revolver a supra amantului ei, Dumitru Cota telegrafist.

Nereuşind să-l nimerească, a încercat să se sinucidă, însă de asemenea fără a reuşi.

In urma însă a acestor frămîntări nenorocita şi a perdat minţile.

NENOROCIREA DIN ROMAN

Roman.—Trenul No. 16 a calcat aseară pe locuitorul Mihai Ianni şi pe soţia sa. Ambii au ramas morţi pe loc.

S'a constatat că vina este a cantonierului, care a lasat rampa deschisă, de şi era în apropierea sosirei trenului.

Sboruri la C.-Lung

C.-Lung.—Ofiţerul aviator Protopopescu a executat eri aci mai multe sboruri, perfect reuşite.

Mari furtuni

Madrid. — In întreagă Spania bîntuie mari furtuni.

Sunt şi numeroase victime.

Grevă generală

Madrid.—E vorba să se declare grevă generală în întreaga Spania.

Călătoria d-lui Poincarè

Petersburg.—D. Poincarè s'a întors la Petersburg, venind din Moscova.

Accident în timpul unei solemnităţi

Bruxeles.— In cursul recepţiunei suveranilor la Camera de Comerţ din Anvers, o tînără fată a căzut printr'un geamlîc pe o galerie, rînindu-se grav. S'a Provocat cu această ocazie o mare panică.

Regele şi-a întrerupt discursul, continuîndu l puţin mai în urmă.

SERBARILE DIN BULGARIA

—Presa streină şi jubileul de 25 ani de domnie a Regelui Ferdinand.—Serbările din Tirnova

Viena. — Cu prilejul jubileului regelui Bulgariei ziarul Frembdenblat spune următoarele:

Cei 25 ani trecuţi, constitue o epocă în istoria Bulgariei. Rar a fost dat unui suveran să aibă o domnie atît de agitată şi atît de plină de emoţii, dar şi în acelaş timp atît de încununată de succese ca domnia regelui Ferdinaud. Ziarul face apoi un scurt istoric al perioadei ce a precedat suirea pe tron a actualului rege, perioada de lupte date pentru asigurarea existenţei naţiunei şi spune că regele actual a ridicat starea Bulgariei la rangul de astăzi.

Bulgaria condusă de regele ei urmăreşte cu prudenţă şi încredere calea ce o va duce la consolidarea internă şi la prestigiul intern.

*

Tîrnova.—Familia regală a sosit aci azi dimineaţă cu trenul regal, corpul diplomatic, miniştrii, reprezentanţii corpurilor constitutive au sosit cu trenuri speciale.

De la gară regele s'a dus la lagărul din Maxnopole unde a fost salutat de municipalitate.

După serviciul divin a avut loc revista trupelor apoi recepţiunea într'un pavilon ad-hoc, unde suveranii au primit felicitări. După amiazi au avut loc serbări populare.

A asistat o enormă afluenţă de lume, care a făcut mari ovaţiuni.

In cuvîntările rostite la masă s'au relevat progresele făptuite sub domnia regelui Ferdinand, graţie căruia Bulgaria a devenit un factor de pace şi civilizaţie în Balcani.

Resboiu între Bulgaria şi Turcia

Viena.—Ziarele publică ştiri alarmante, cu privire la relaţiunile dintre Turcia şi Bulgaria.

După ultimele telegrame, relaţiunile între aceste două ţeri au fost întrerupte şi se aşteaptă din moment în moment, ca Bulgaria să declara războiu Turciei.

Deraiarea trenului Budapesta-Vărciorova

Bucureşti. — Astă-noapte trenul dintre Budapesta şi Vircicrova a deraiat, în apropierea de staţia Oglamont. Trenul s'a rupt în două. Trei vagoane s'a resturnat.

Sunt numeroşi răniţi.

Amănunte mai precise lipseso încă.

Dispariţia unui casier

Bucureşti. — Casierul biuroului căilor ferate din Palatul Camerei de Comerciu, anume Paul Ionescu, a dispărut, după ce a delapidat suma de 40,000 lei.

Parchetul a inceput cercetările.

ATENTAT

Salonic.—Căpitanul de artilerie Zia Efendi a fost ucis în drum spre Ucitroviţa de un necunoscut.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a III a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

60,000 lei + 1000, No 5671.

20,000 lei 5512.

2000 lei 36705.

1000 lei 10786, 49711, 16216.

1500 lei 1598.

500 lei 12941, 42145, 20590, 42719.

300 lei 50403, 54017, 18133, 32583

250—1237, 12650, 44195, 44422, 7113 28762, 41580. 41042, 44030.

GIMNAZIUL „Moritz şi Betti Yachtel" Iaşi

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invăţămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în şcoală, în faţa unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală şi laborator chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai şcolilor statului.

Inscrierile se fac în cancelariă şcoalei de la 10 August.

DIRECŢIUNEA

DE INCHIRIET

în Iaşi, Str. Anastasie Panu No. 48 **opt dugheni** *cu cîte o odaie cu subsol şi în etajul de sus* **opt apartamente** *pentru locuinţă, cîte 2 camere, o bucătărie şi o camară pentru lemne; iar în str. Pomir 1,* **jos 2 odăi cu bucătărie** *şi pivniţă de vr'o 30 m, poate servi de crîşmă, locantă sau* **pivniţa singură,** *toate faţă la stradă, halta tramvaiului în faţă, aproape de piaţa Halei, aproape cu Palatul Administrativ. Toate reparate; apă, canal, closete.*

Doritorii se pot adresa prin scrisori cătră mine sau d-lui Mendel Godel, în acea casă.

N. Morghenstern

Podul-Iloaie

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOŞ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Dr. Suzana WEXLER-GROSI

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Strada Anastasie Panu 43 —

La farmacia D. HERZENBERG IAŞI

este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *aseminea şi pentru* **asistent-**

Funcţionar de stat tînăr, transferat din Londra la Iaşi, dispune de timp de a da lecţiuni în limba engleză.

Răspuns la ziar.

Magasinul de Muzică „MICHELSOHN"

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

Inştiinţare

Domnii **C. Romanescu**, licenţiat în matematici, profesor şi **G. Nica**, licenţiat în litere, profesor, autorizaţi de Onor. Minister al Instrucţiunii Publice, prepară cu incepere de la 1 August candidaţi la examenele de admitere, integrale şi corigenţă pentru şcoalele secundare, concurenţi la Burse, liceul Internat, şcoala normală, seminar, precum şi pentru şcoalele mililitare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, şi Cavalerie. A se adresa la d-nii C. Romnnescu la liceul militar dela 3—6 p. m. în fie care zi şi G. Nica la liceul Naţional.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iaşi.

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin fost timp îndelungat medic secundar a; Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA)
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cişigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Cervalgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari [illegible] celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droguiștii şi Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

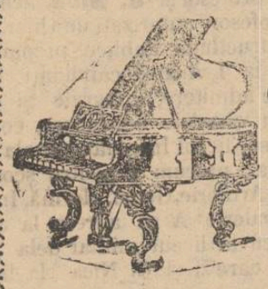

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

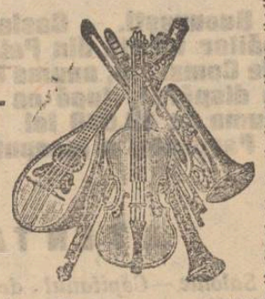

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— *Catalogue gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,251 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1658. — Duminică 5 August 1912

ROMÂNIA BIBLIOTECA CENTRALĂ

Cum guvernează

D. P. P. Carp își atribuie multe calități și revendică multe merite.

Așa, printre calități, d-sa, alături de „Fliegende Blaetter“, se crede omul cel mai spiritual al țării și în acelaș timp cel mai inteligent, cel mai cinstit și cel mai intransigent. Unde l'au dus aceste calități, pe fostul președinte al consiliului, știe toată lumea, Ce-a făcut d. Carp cu intransigența d-sale, o pot spune alegătorii schingiuiți de d. Marghiloman, trădătorii și transfugii cumpărați de partidul d-lui Carp cu banii publici, administrațiile statului împănate cu toate nulitățile și cu toții certații de justiția — o pot spune cârciumarii păcăliți de d-nii Marghiloman, Filipescu, M. Cantacuzino și Maiorescu, o poate spune și d. Emil Costinescu care și-a văzut legea ciuntită de acelaș Petre Carp, care o susținuse la prima ei votare; o poate spune țara toată.

Meritele pe cari și le revendică d. Carp ca: chestia Dunării, desființarea agiului, împroprietărirea sătenilor, ocupă un loc așa de mic în istoria noastră politică, iar în realizarea lor d, P. P. Carp un loc atît de minuscul, încît sculptorul viitoarei d-sale statui va avea foarte puțin de lucrat la inscripția de pe soclul ei.

*

Decît, d. Carp are totuși mari merite. D-sa a inventat la noi, venitul și plecatul de la putere la date fixe. D-sa este autorul acestei curioase teorii constituționale de descoperire a coroanei în ori-ce împrejurare. D. Carp e acela, care a încercat să amestece persoana Suveranului în luptele dintre partide. Discursurile d-sale dela 2 Iulie 1908, în care afirmă că M. S. Regele va fi nemilos cu d. Take Ionescu, va rămîne pururea ca un model de constituționalism în țara românească, la începutul veacului XX-lea.

Prea adevărat d. Carp se crede încă un geniu neînțeles de timpul în care d-sa face cinste omenirei să trăiască. Partizanii d-sale nu s'au împăcat nici odată cu felul d-sale de a fi, mulți din locotenenții săi cei mai de seamă nici nu l'au priceput. De-aici și grațioasa poreclă de „gugumani“ cu care îi gratifică.

*

In schimb însă există un factor important în viața noastră politică, care deși disprețuit de d. Carp, a dat însă dovadă complectă că l'a priceput de minune. Factorul acesta este presa guvernamentală. Deși d. Carp nu citește nici un ziar romînesc, totuși d-sa a fost priceput de ziare mai bine de cît l'a priceput d. Maiorescu sau d. Al. Marghiloman.

In adevăr presa guvernamentală are exact tactica d-lui Carp.

Ori de citeori vre-un ministru promitea ceva ce nu-i convinea d-lui Carp sau cînd vre-un altul făcea ceva împotriva crezului politic al șefului junimist—d-sa adopta atitudinea struțului : închidea ochii își astupa urechile, ca să nu vadă și să nu audă ceiace știa bine că se petrece în jurul d-sale, pentru ca apoi, tare pe surzenia și orbirea d-sale trecătoare și voită să poată rămîne acelaș d. Carp imaculat, consecvent și de granit ca înainte de alegerile d-lui Marghiloman de pildă.

La fel se comportă și presa d-lui P. P. Carp. Ridică celelalte ziare acuzațiuni împotriva gheșefturilor regimului, se citează fapte positive, se aduc, învinuiri bazate pe acte, se dau nume și cifre,—presa guvernamentală își astupă hermetic urechile, închide bine ochii și tace de parcă ar fi mută.

Așa de pildă, noi, am ridicat acuzațiuni precise contra d-lui D. Dobrescu. Am arătat că d-sa a înlăturat prin fraudă o ofertă de un milion pentru Cișmegiu ca să poată arenda grădina lui Mihalcea-Vrînceanu cu ridicola sumă de 2,500 lei pe an,—totuși presa guvernamentală n'a suflat un cuvînt.

Mai departe am arătat că acelaș d. D. Dobrescu a dat lucrările parcului Herestrău unui protejat de-al d-lui Al. Marghiloman, fără concurs și fără licitație. Am citat numele beneficiarului acestei lucrări de peste cinci milioane lei—și cu toate acestea presa guvernamentală n'a îndrăznit să scoată un cuvînt.

Ne-am ocupat de afacerea acțiunilor Sinaia, și am aratat că scăderea lor bruscă ca și imediata lor revenire la cursurile anterioare, se datorează unui matraprazlic al necinstitului sindic al Bursei din București, d. Jipescu,—totuși ziarele guvernamentale n'au găsit de cuviință să sufle un cuvînt.

A acordat domnul general Argetoianu un interview „Universului“, interview în care ministrul de război afirmă că la toamnă guvernul Maiorescu pleacă și că probabil vom avea un guvern Take Ionescu, — aceiași tăcere de mormînt se încinge și în jurul interviewului d-lui general Argetoianu.

Intr'o singură împrejurare a vorbit „Epoca“. A încercat să ne arăte că dacă lucrările Primăriei și ale noului Palat al ministerului de interne, au fost date în întreprindere d-lor architect P. Antonescu apoi aceasta nu s'a făcut pentru că d-sa e cumnatut d-lui Paul Teodoru, ci pentru că e un excelent architect.

Răspunsul „Epocei“ în această chestie e la înălțimea tăcerei ei în celelalte afaceri. Noi n'am negat capacitatea technică a d-lui architect Antonescu — am arătat numai că acele două mari lucrări i s'au dat în întreprindere înainte chiar ca planurile lor să fie întocmite, lucru pe care nu'l puteau legitima talentele d-lui architect Antonescu, oricît de mari și de recunoscute ar fi ele.

Dar „Epoca“ nici nu răspunde la această chestie. Imitîndu-și șeful, și-a astupat urechile, în închis ochii și răspunde ca ori cine care are interes să bată cîmpii.

*

Iată dar cine secondează pe d. Carp : presa, guvernamentală, pe care d-sa totuși o disprețuește atîta de mult și așa de pe nedrept.

Adresa confidențională

A fost destul ca Viitorul **să ridice numărul și data adresei confidențiale, trimisă de d. Ion Lahovary, interimarul Internelor, Primarului Capitalei, pentru ca** Epoca **să publice ca prin minune textul acelui document. Iar după ce ziarul guvernamental l'a publicat, se întreabă naiv : ce era confidențial în această adresă ?**

Chestia însă n'a stat aci :

Punctul principal în această afacere, e că a trecut prin cîteva faze bine distincte, de natură a da în vileag complecta desorientare a guvernanților noștri.

In adevăr la început presa guvernamentală nu nega existența adresei confidențiale, dar refuza s'o discute.

Mai în urmă a primit ordinul să o nege pur și simplu. Iar atunci cînd ziarele liberale insistau asupra existenței ei, presa guvernamentală dîndu-și seamă că această insistență e bazată pe o cunoaștere sigură a realității, acuza pe d. Vintilă Brătianu că are spioni la Primărie.

In cele din urmă, presa guvernamentală s'a hotărît să publice adresa confidențională și se întrebă naiv : ce are ea secret într'nsa ?

Răspunsul e foarte simplu : azi cînd ea a văzut lumina tiparului nu mai e secretă !

Tripotajul de la Bursă

Opinia *a fost primul ziar, care a dat în vileag tripotajul cel nou al d-lui Jipescu, cu cele 2000 acțiuni ale societății „Sinaia“,*

Chestia aceasta preocupă azi întreaga presă din Capitală. Cu toate însă că s'au citat nume și cifre, nici ziarele guvernamentale și nici cei direct vizați nu îndrăznesc să sufle un cuvînt de desmintire sau de apărare, lucru care dă cea mai strălucită confirmare celor relatate de noi.

Chestia e totuși una din cele mai simple : să răspundă cei de la Eforie, dacă da sau nu : au trimis d-lui Jipescu un ordin de vînzare a 2000 acțiuni „Sinaia“ ? Și în caz afirmativ : care a fost motivul acestei vînzări ?

Tripotat-a d. Jipescu cu acest ordin, în așa chip în cît d. Rosetti Bălănescu, directorul Eforiei, s'a văzut nevoit să revoace ordinul ?

Intrebările acestea au fost formulate și de ziarele din Capitală, dar nici Eforia și nici d. Jipescu n'au găsit de cuviință să răspundă la ele.

Atitudinea Bulgariei

Eri au circulat svonuri grave, cu privire la atitudinea Bulgariei. Se pare că guvernul bulgar a pregătit totul, pentru a putea fi scuzat de intervenția ce face, pentru a mai complica situația din Turcia.

S'au ținut numeroase întruniri în țară, în care se cerea ca Statul bulgar să nu piardă nici un moment, și să caute a profita de ocazie, pentru a obține satisfacerea Bulgariei, în chestia Macedoniei.

Formele sunt dar îndeplinite, pentru ca guvernul bulgar, să poată afirma, că intervențiunea lui se datorește presiunei opiniei publice.

Mai interesant însă e faptul, că știrile alarmante ce circulă, coincidează cu întrevederea din Rusia.

Și firesc se naște întrebarea, dacă în convorbirile dintre primul-ministru al Franției și ministrii ruși, nu cumva s'a ventilat această intervenție a Bulgariei, fie pentru a sili pe turci să încheie pacea după condițiunile Italiei, fie chiar a mări cîmpul războiului.

Ori-ce ar fi,—trebue să așteptăm desfășurarea evenimentelor, cari pot, dintr'un moment în altul, să ieie un caracter excepțional de grav, care ar necesita ca și noi să eșim din espectativa neutră de pînă acum.

Sfârșitul unei prietenii ?

— A. C. Cuza în lumină grecinistă —

O adevărată surpriză: *Evenimentul* îl atacă pe plagiator, îl atacă foarte vehement și — ca desmințire a întregei prietenii trecute—ziarul d-lui Grecianu afirmă, posterior, că „lucrarea d-lui Cuza, pe baza căreia a fost numit profesor universitar, este un furt „fapt ce a fost dovedit, înaintea juraților, în mod clar, evident, strălucit“.

Noi cînd am citit afirmările acestea în gazeta d-lui Grecianu, am avut impresia că suntem în fața unei spovedanii făcute de cine-va înainte de moarte.

Ziarul grecinist se pusese în capul bandelor în timpul procesului Cuza—Socor; pledase în articole răgușite, pentru originalitatea „operei“ „savantului profesor“—iar acum vine și spune: „Cuza a furat—iar furtul a fost dovedit clar, evident, strălucit“.

Face, dar, să reproducem întreg articolul, apărut în *Evenimentul* de ieri, sub titlul „A. C. Cuza—calomniator imoral“.

«Corect în viața pri-
«vată și desinteresat în
«viața publică...

D. A. C. Cuza, profesor universitar, ar trebui mai mult de cît ori care alt muritor să aibă în vedere acest percept lapidar și plin de adevăr și să înceteze cu insultele prin pamfletele sale la adresa prietenilor noștri, din cauză că iubitul său amic, d. C. Șumuleanu, a fost destituit din postul său și înlocuit prin d. Petrovici, care este un chimist distins.

D. A. C. Cuza are pretenția de asanator moralizator, A. C. Cuza a făcut matrapazlicuri imorale și pe care îi promitem a le publica, îndată ce acest asanator nu va înceta să calomnieze și să injure pe prietenii noștri, cum numai oamenii lipsiți de bună cuviință și perverși o pot face.

A. C. Cuza, de două ori înfierat de justiția țărei, autorul unui plagiat unic în felul său, și cu care a venit să înșele un juriu cari nu și-a închipuit că un om care se respectă, un profesor universitar, să fie capabil să se prezinte cu lucrări furate de la alți autori, fapt dovedit înaintea juraților într'un mod clar, evident și strălucit.

Imoralul Cuza nu injură numai pe adversarii săi politici, ci față de colegii săi de la universitate în pamfletele sale murdare, debitează aceleași, necuviințe și infamii : *„că nu stă de vorbă cu oameni „ca profesorul Bujor“* care face parte *„din dezonorați“*. Această îndrăzneală e fenomenală, auzi el Cuza, califică pe un om onorabil și distins ca profesorul Bujor de desonorat...

Nimernicul amic al ignorantului Șumuleanu, destituit pentru fapte incorecte, de la Institutul de Chimie, debitează în pamfletele lui infamii la adresa unui alt profesor universitar dr. Riegler, că ar fi luat bani de la jidani în procesul cu cîrciumarii de la Vaslui. Cum se poate răspunde unui păcătos vicios, destrabalat și deschilibrat, care calomniază pe un om, care este o cinste a științei noastre, care și-a făcut datoria la Curtea cu juri, unde a fost numit ca expert ?

Sfătuim pe d-l dr. Riegler să dea în judecată pe acest desechilibrat imoral și criminal lipsit de rușine, să cunoască lumea încă odată mentalitatea'i perversă, imorală și periculoasă.

Acest apostol păcătos al neamului în zădar încearcă să mistifice lumea cu infamii mizerabile la adresa d-lor Cădere și Bujor si a tuturor care nu s'au pretat matrapazlîcurilor lui.

Ne revoltă toate aceste și-i promitem păcătosului, care răspunde la numele A. C. Cuza că la cea întâi ocazie cînd va mai îndrăzni a aduce învinuiri infame și calomnioase la adresa prietenelor noștri, îi vom trage urechile murdare, parfumate cu antisemitism, căci acest imoral, este în acelaș timp și un filosemit, cînd este vorba de evreice....

Vom arata publicului mare toate murdăriile, și toate matrapazlăcurile acestui infect personagiu ca să se știe că este un vicios fără altă ocupațiune și ținută de cît a înșala buna credință a prietenilor sei în scopuri infernale.

Nimene nu poate scapa de secrețiunea balelor sale, — înjură și 'guvernul că nu voește să numească definitiv pe amicul său Șumuleanu, care are singurul merit ca și patronul său, se înjure și se calomnieze pe toată lumea, — și care a dovedit nepriceperea și incorectitudinile sale cînd era în capul Institutului de chimie, fapte iarăși constatate de anchetele de profesori Universitari, pe care-i mai înjură.

Iată ploșnița societății, acesta este A. C. Cuza profesorul Universitar care suge din budgetul Statului fără nici un folos pentru țară și neam, fără nici un merit afară de acel a ploșnițelor de care se deosebesc numai prin meseria de a calomnia și a înjura, avînd totuși un punct comun, acel al mirosului urît care-l răspîndesc de o potrivă.

Un conservator

OAMENI ȘI LUCRURI

IN AMERICA...

In presa berlineză circula zilele aceste, următoarea notiță :

„Agata Bărsescu va relua în toamnă, activitatea ei artistică și va începe prin un mare turneu de recitări, urmînd invitațiunii ce a primit din partea unui număr de societăți germane din America de Nord.

Artista a fost silită să renunțe la acest proiectat turneu iarna trecută din cauza unui mare număr de angajamente pe care le contractase cu scenele engleze și germane din America ; s'a decis însă a le accepta pentru iarna care vine, cu care ocaziune nu este esclus ca să reapară și în unele din importantele ei creațiuni teatrale.

E posibil, de asemenea ca turneul să fie lărgit, ca să cuprindă și centrele artistice ale Americei de Sud, așa că de abia în primavara viitoare d-na Bîrsescu să poată apărea și juca definitiv, pe o scenă germană...“

Un călător, sau un vizitator romîn, în trecere prin Berlin, cetind o asemenea notiță într'un important ziar german—cum este „Lokal Anzeiger“—n'ar putea să nu se simtă mulțumit și chiar mîndru întru cîtva de succesele Agathei Bîrsescu și să nu admire nerăbdarea cu care unele teatre berlineze așteaptă eliberarea compatrioatei noastre de angajamentele americane, ca să poată relua, cu o oară mai înainte, activitatea ei la Berlin,—așa cum spune notița ziarului.

Și ce bine e cînd ești un simplu — și întru cîtva naiv — cetitor de informațiuni, cînd nu ai „favoarea“ de a fi un inițiat—un om bine informat despre adevărata stare de lucruri.

Noi însă, cetind această notiță aci în Germania, nu ne-am putut reținea reflecțiile triste, pe care ni le-a suggerat, mîhnirea ce ne-a trezit regăsirea numelui marei noastre artiste în presa germană, în condițiunile în care l'am regăsit. Pentru că din nefericire, nouă nu ne-a spus știrea nimic altă ceva de cît ceea ce este într'adevăr.

Eminenta noastră compatriotă, cea mai strălucită apariție ce a putut înregistra istoria dramaturgiei romîne, Agatha Bîrsescu se află din nou în ajunul unor lungi peregirinări în America, unde activitatea ei artistică se va reduce, vai! la acele recitări puternice, admirabile, cari însă *nu* sunt expresiunea valoarei sale dramatice și *nu* vor însamna o reîntoarcere a ei la teatru cu adevarat, nici o salvare de pribegie. Din potrivă. Condițiunile de activitate... americană știm noi că însamnă renunțarea la arta dramatică înaltă, părăsirea unui repertoriu clasic, îmbrățișarea genurilor mai accesibile publicului și—ca mîne, din nou—asociarea cu una din trupele evreo-romîne ale Newyorkului, fie pentru a juca în vre-o dramă pe o scenă populară, fie pentru a găsi un public care să cunoască și, cît de cît, să recunoască în Agatha Bărsescu și pe artista romînă... emigrată.

De ce am ocoli adevărul ? Din nefericire așa stau lucrurille. Artista e o naufragiată a artei, lipsită de patrie, lipsită de o situație în țara ei de naștere, cu toate că nimeni nu i-a tăgăduit marele ei talent,—prea mare pentru o țară prea mică și cu gustul artistic rudimentar. Detaliile cu care ziarul berlinez decorează plecarea Agathei Bărsescu în America, nu pot consola nici pe minunata creatoare a atîtor roluri, nici pe compatrioții ei, cunoscători ai adevăratei situațiuni.

Nu de mult Berlinul a văzut murind în străini pe cel mai mare scriitor al României, pe Caragiale, dramaturgul de geniu. Acum asistă la bribegia, la moartea artistică a unei geniale interprete, pentru care nu s'a găsit în țară o catedră, o pensiune, un angajament onorabil.

Adevărul acesta e și nu altul, din nefericire, și rușine pentru Romîni.

Rodion

Spre reîntoarcere

Vörishofen. 12 August 19..

. . . . . .

După atîta oboseală, sosind aci pentru a mă restabili puțin, alerg la poștă.

Dar nu găsesc nimic. E mai mult de 10 zile, de cînd eu nu știu ce se petrece în țară.

Sunt foarte îngrijită. Știu că n'ai fost tocmai bine. Și pentru aceasta mai mult de cît ori cînd aș fi voit să am vești. Cura ce ai urmat ți-a făcut bine ?... Nu mi se spune nimic despre aceasta. O, dar e crud din partea celor, care știind ce înseamnă a fi lipsit de vești despre cei dragi, nu vreau să se gîndească. In ce neliniște mă aflu.

Ce șubredă e viața aceasta ! Și cît suntem de prezumțioși ! Credem să cuprindem totul.

Raționăm, ne înflăcăram, credem că nimic nu se poate stingheri în planurile și aspirațiile noastre. Și iată un moment cînd soarta pare că și-ar răzbuna zicîndu-ți : nu poți face nici un pas liber, tu, om mic și neînsemnat !

Vezi : boala d-tale, plecarea nepreveăzută, scrisorile așa de laconice ce mi le trimiți, totul mă îngrijește așa de mult și mă face să-mi fie necaz pe tot ce mă înconjoară. Știu că dacă aș fi fost lîngă d-ta, nu ți-aș fi putut ajuta cu nimic. Dar e vorba de liniștea mea crezînd neaparat că fiind în țară faptele ar fi cu mult mai îmbucurătoare de cît mi le imaginez de la distanță.

Cine știe cît suferi ! Cred că cei care te înconjoară au cele mai bune prevenience către d-ta și eu n'aș însemna aproape nimic ; dar mă gîndesc numai la mine — ți-o repet. Ce liniște ! Ce neliniște ! Cîtă schimbare între mine de acum și între mine cea entuziastă de reformele și ideile ce am văzut, ce am constatat în altă parte ! Ce deșărtăciune sunt toate ! Știu ce nu-ți pot face de loc plăcerea.

Știu că refrenul repetat de atîtea ori : iată femeea ți-l repeți poate — deși direct de la d-ta nu l'am auzit nici odată Totuși sunt cazuri — și eu mă găsesc acum într'unul din acele — cînd tot avîntul sufletului omenesc nu valorează nimic. In fața unei dureri.

Dar ce fac ? Te rog nu face atenție De sigur că d-ta ești bine ; că acum te primbli prin aleele umbroase ale cochetei stațiuni balneare.... de sigur că ți-ai revenit și că poate mi-ai și scris că în curînd vei fi acasă.

Ce-s iluziile la om ! Imi închipuiam ca printre cei dintăi pe care îi voiu vedea, vei fi d-ta.

Imi apăreai de atîta ori cu aerul rece —pentru cei cari nu tn cunosc mai de aproape—așteptînd să treacă momentul primelor efusiuni sentimentale și apoi venindu-ți rîndul să-mi pui întrebări la care eu—ca totdeauna să dau răspunsuri hotărîte la suprafață, dar cu teama ascunsă că nu vor fi aprobate de d-ta.

Ce plăcere simțiam imaginîndu-mi scena revederei !... Și acum iată !... Toți vor fi,

afară de d-ta. Căci judecînd mai sănătos, nu cred ca întoarcerea d-tale să fie așa de curînd. Cine știe cît va trebui să stai în străinătate?... Și cel puțin dacă aș fi putut găsi un cuvînt de la d-ta ca să mă pot liniști în privința sănătății.

Te asigur că n'aș fi nemulțumită de loc, dacă ar fi sa stai de plăcere numai. Nu pot termina scrisoarea înainte de a nu vedea încă odată, dacă e ceva sau nu la poștă. E tocmai ora sosirei trenului.

Plec la poștă să aștept vre-o scrisocre.

. . . . . .

Intr'adevăr răspunsul a sosit. Ce bucurie. Ești bine. Dar ai suferit mult. Și cu toate acestea pot eu crede că ești bine, cînd mi-ai ascuus suferința d-tale. Mi-ai prezintat lucrurile foarte ușor. Acum însă, văd că a fost ceva mai grav.

Și nu-mi spui dacă răul ți-a trecut cu desăvîrșire și dacă nu poate reveni.

... Și apoi nu înțeleg. Pentru ce dacă ești așa de bine, trebue să mai stai încă două luni? E convalescența care cere aceasta; sau cura care trebue s'o urmezi? Nu-mi spui nimic. De ce atîta mister? Aceasta mă nelinștește mai mult de cît ori-ce... Ce contrazicere cu mine însu-mi! Mai sus te asiguram că, dacă știu că ești bine, voiu fi liniștită. Acum o știu; dar neliniștea mi-e mare. O, dar această neliniște sufletească a mea nu se poate tolera...

De ce nu ești clar? De ce nu poți înțălege pe cei cari țin la sanatatea d-tale și pe care cea mai mică indispoziție ce ți-ar presupune îi neliniștește?..

Imi zic că poate, dacă aș fi în țară, veștile avute și prin ceilalți ar fi mai juste...

Și apoi aci, în lumea asta curioasă nu mă simt bine... E liniște. E comod—o comoditate ideală, pe care numai Vörishofenul o poate avea, dar pe mine nu mă încîntă acum nimic.

Limba ce se vorbește aici, mă supără—deși altă dată rîvniam s'o cunosc mai bine. Plimbările ce, știu că mi-ar prii, m'ar încînta, dacă gîndurile triste m'ar lăsa— mă supără... Nu. Hotărît, nu știu dacă trebue să rămîn aici sau nu.

... In această localitate vin oameni bolnavi, dar nu cei obosiți ca mine... Și apoi eu nici nu mai sunt obosită... Sunt numai supărată... peste samă de supărată... Și nu mă reține nimic aici... Bagajul mi-e la gară încă...

Stau și mă gîndesc... Să rămîn?.. Să plec?.. Nu. Nu pot rămînea. Plec. Plec în țară, unde cel puțin voi ști mai bine tot ce vreau să știu.

. . . . . .

Maria C. Butureanu

Litere-Științe-Arte

O decepție.—In ultimul număr al revistei pariziane „Mercure de France", într'un studiu intitulat „Henri Heine et son Nationalism", se arată între altele, că marele poet franco-german a găsit și a întrebuințat, cel dintăiu, cuvîntul de „naționalism", și înțelesul de astăzi,—înțelesul de dușmănire a străinilor.

De la Heine cuvîntul a fost luat de Maurice Barrès, care în timpul campaniei dreyfusarde, i-a dat înțelesul mai restrîns de antisemitizm.

Așa că reiese de aci următorul lucru: Economistul A. C. Cuza luînd cuvîntul de la Barrès—evreu botezat și devenit fervent catolic—a plagiat în primul loc pe jidanașul Heine, inventatorul cuvîntului, adoptat astăzi de către naționaliștii noștri.

Incetul cu încetul d. Cuza o să ajungă să decepționeze pe toată lumea cu... originalitățile d-sale naționalisto internaționale.

*

Dintr'o anchetă a ziarului „Le Temps" reiesă că aproape toți autorii dramatici ai Franței au în pregătire lucrări noue pentru iarna viitoare și cari au fost promise diverselor teatre. Unii autori se plîng că nu vin la rînd pe unele scene, din cauza numeroaselor piese puse în repetiție.

Dintre dramaturgi mai renumiți, Henri Bernstein anunță că nu pregătește nimic pentru stagiunea de iarnă, afară de unele reluări.

*

Noua piesă a lui Suderman—pe care am amintit-o într'un număr recent al ziarului—va fi tradusă în limbile următoare: franceza, engleză, suedeză, italiană și rusă.

*

Universitatea din Oxford a capatat din partea unui maharadjah 7000 de manuscrise pe foi de palmier spre a fi fotografiate.

Foile sunt în mărime de 5—10 cm. lărgime și de o lungime între 20—50 cm. Manuscrisele datează dintre secolul al 5-lea și al 15-lea al erei creștine.

*

▪ A apărut No. 2 „Familia Literară" revistă bilunară, avînd următorul sumar: „La întrecere cu soarta" (nuvelă)—Pe țărmul mărei! (poesie)—Genul Eremic (poesii antice)—Bucur ești? (legendă)—O victimă a zburdălniciei, etc.

Epidemiile în Iași

Boalele contagioase în 1911.—Cum au fost combătute.—Declarațiunea boalei. Izolarea.—Serviciul de desinfectare.—O cerere dreaptă.

E foarte interesant raportul pe care d. dr. Flor, medicul șef al orașului, l'a înnaintat direcțiunei generale a serviciului sanitar, cu privire la epidemiile din 1911 și a chipului cum au fost combătute.

Cetitorii vor urmări cu interes aceste amănunte, pe care le reproducem textual:

*

In anul 1911 orașul Iași a avut a înregistra un număr total de maladii infecto-contagioase superior celui din anii precedenți că declarațiunea lor s'a făcut destul de regulat. Din cifrele ce vor urma se va vedea ca în afară de difterie, celelalte boli sunt reprezentate prin numere mai mici.

In general măsurile pentru combaterea maladiilor infecto-contagioase au fost cu insistență cerute, iar acele cari intrau ca execuțiune, în atribuțiunile serviciului sanitar au fost cu multă încăpăținare reclamate. In totdeauna, în afară de declarațiunea obligatoare, izolarea și desinfectarea, au stăruit în totdeauna pentru întreținerea curățeniei în general în cele mai bune condițiuni posibile.

Declarațiunea.—Căreia i-am dat o deosebită importanță, a fost obținută în mod destul de satisfăcător; dacă pentru maladiile cu caracter puțin grav insistențele n'au fost tocmai mari, în schimb pentru acelea cu caracter grav existent sau posibil, insistențele au fost duse pînă la extrem și au mers pînă la a da în judecată pe un coleg, care de și achitat pentru lipsă de formă, totuși a servit ca exemplu de limita pînă la care se poate ajunge.

Folosind faptul că în localitate există o presă bine reprezentată, am cerut ajutorul și care mi-a fost acordat cu mînă largă în materie cu epidemiologie, fapt pentru care găsesc foarte nimerit a-i adresa sentimentele mele de mulțumire, aci în mod oficial.

Cu toate că textul legei în această materie era cunoscut, totuși am adresat circulări d-lor medici din orașe reamintindu le obligativitatea declarațiunelor văzînd și textul consecințelor în caz de ne conformare.

Considerînd școalele, și cu drept cuvînt, ca localuri de propagare de boli molipsitoare, am întocmit instrucțiuni asupra modului cum personalul didactic trebue să se comporte în materie. In afară că am cerut să se trimită de copii care lipsesc cîte-va zile nemotivate, care liste trebuiesc adresate direct comisariatelor pentru a nu se perde timpul, am indicat și măsurile provizorii de luat pînă la sosirea personalului sanitar. In deosebi, am înființat buletine în care pe lîngă numele bolnavului, se trece și numele tuturor acelora care trăind în aceiași locuință trebuiesc izolați pînă la noui dispozițiuni scrise.

Aceste buletine pe hîrtie de culoare albastră sunt complectate cu hîrtie albă cu care se înștiințează terminarea izolărei, prin urmare persoanele notate sunt libere a frecquenta școala. Rezultatul acestor modificări fiind destul de bun am generalizat întrebuințarea lor la fabrici, ateliere, și la ori ce instituție unde azi stă aglomerări de persoane. (Cîte un exemplar anexez la urma raportului). Obiceiul fiind alt-fel legal ca toate declarațiunile să se facă la cancelaria medicului șef, pentru ca fie-care domn medic de circumscripție să poată avea cunoștință, a supraveghea și lua măsurile legale, am înființat înștiințări scrise care complectate se înaintează zilnic d-lor medici de circumscripție. Rezultatul e bun de oare ce cel întăi factor important în combaterea epidemiilor—medicul — are cunoștință imediată de existența cazului și prin urmare poate să ia de îndată măsurile legale începînd prin vizitarea casei molipsitoare.

Izolarea.—Importanță cu totul deosebită să dă izolării efective. Pentru efectuarea izolărei am întîmpinat mari dificultăți; cea mai însemnată însă a constat în faptul că pavilionul „Pașcanul" destinat pentru acest scop, era o clădire care atît ca mod de construcție cît și ca înfățișare chiar era o oroare pentru acei care trebuiau a fi izolați. Era o construcție care nu îndeplinea nici una din condițiile cerute în acest scop, veche și de impresie dureroasă chiar. Cu punerea în funcționare a noilor pavilioane din str. Universității de către Epitropia casei Sf. Spiridon, Ceia ce avu loc la sfîrșitul anului, chestiunea se ușurează și nu ne rămîne a lupta de cît cu moravurile și cu reaua credință a celor interesați, cauză care trebue să dispară curînd cu toate dificultățile întîmpinate, totuși am avut a înregistra un rezultat destul de satisfăcătoar de oare ce din cei 669 bolnavi de maladii cu caractrr grav, numai 109 au fost căutați la domiciliu și din aceștia 44 au fost difterici. Asupra căruia voi reveni. In cîte-va cazuri am fost silit a aplica art. 59 L. S. abică darea în judecată cu efect destul de bun. Trebue să notez că transportul bolnavilor de boli molipsitoare la pavilioanele de izolare se fac cu multă anevoință. Trăsurile de piață au fost și sunt oprite de și tot mai servesc din cînd în cînd; Primăria are o trăsură în acest scop care cu toate defectele sale de construcție și înfățișare este utilizată în marea majoritate a cazurilor. Am intervenit și am cerut înființarea a cel puțin 3 trăsuri de transportul unor asemenea bolnavi, dar pînă în prezent n'am obținut nimic deși găsesc de cea mai mare necesitate existența și funcționarea acestor vehicule.

Desinfectarea.—S'a aplicat în toate cazurile după transportarea bolnavului sau după terminarea boalei.

Pentru desinfectat s'a utilizat aparetele și personalul de care am dispus adică: 2 etuve, 3 pulverizatoare, 2 aparate sistem Lüguer, un aparat sulfuritor; persoanele cu dare de mînă și-au procurat singure soluțiunile desinfectante, în celelalte părți s'a dat în contul serviciului. Pentru transportul etuvelor Primăria ne-a pus la dispoziție animale și oameni de care am avut nevoe.

Desinfectările s'au făcut după indicațiune adică la întrebuințarea aparatelor celor mai complicate pe care le avem pînă la desinfectarea manuală prin lapte de var, soluțiuni etc. Toate cererile particulare chiar dacă nu au fost motivate de cazuri de boli molipsitoare au fost satisfăcute. Școlile, atelierele și toate localurile publice au format obiectul celei mai mari atențiuni în materie. Pentru prima oară am încercat și reușit să desinfectez casa de rugăciune (mozaică) cu care ocazie am întîmpinat cea mai mare bună voință din partea celor interesați.

Ca un corolar voi menționa întîmpinele din curțile sau din vecinătatea locuințelor cu bolnavi de boli transminsibile prin apă au fost desinfectate cu hipermanganat de potasă, curățite, iar unele chiar astupate definitiv.

Pentru împlinirea acestui greu și extrem de important serviciu o bună parte a anului nu am avut un personal aparte, serviciul se făcea de către mecanicul ajutat de agentul sanitar al circumscripției. Această insuficiență de personal a îngreuiat pînă la a-l face inrealizabil în multe cazuri.

In repetate rînduri am raportat, am cerut reorganizarea definitivă a unui serviciu de epidemii special de desinfectări, serviciu în care mecanicul care nu are nici o educațiune nici mentalitatea cuvenită, să nu mai joace rolul principal în desinfectări, ci să rămînă acolo unde știe ce are de făcut; am cerut un serviciu permanent compus din un medic și doi agenți sanitari care avînd insărcinări bine stabilite să aibă și respunderea de fapt. Modul acesta de a vedea al meu nu a fost luat în considerare și numai motivată de amenințarea extinderei unei epidemii de febră tifoidă din luna August, onor. Direcțiune aprobă cu pecetea provizoratului, un medic și patru agenți sanitari iar din luna Noembre numai 2 agenți sanitari pe lîngă medicul suplimentar. Cu această ocaziune m'am convins că felul meu de a vedea tradus în fapt prin cererile repetate, era just de oarece modul de funcționare și rezultatele la care a ajuns acest timpurar serviciu a fost din cele mai bune, desinfectările s'au făcut de fapt, iar cazuri de aceliași boală molipsitoare nu s'a mai ivit în locuințele desinfectate odată.

Insist și în presentul raport, asupra necesității reale și imperioase a unui serviciu de epidemii, special de desinfectări; numai un personal anume educat, cu însărcinări bine definite, poate fi făcut respunzător de fapt de îndeplinirea atribuțiunilor sale. In condițiunile de insuficiență în care a funcționat acest serviciu avem și în cursul anului 1911, 591 locuinți.

—

INFORMAȚIUNI

▪ Iată condițiunile cerute candidaților la examenul de capacitate, pentru secțiunea știinților fizico-chimice și matematici, care au loc la 1 și 2 Februarie, și fiziconaturale, de la 8 Ianuarie viitor.

Chimie și mineralogie, pentru grupa e) științele uaturale, chimie, merceologia, higiena și geografia.

1) Noțiuni de termo-chimia.

2) Teoria atomatică. Hipoteza lui Avogadro.

Legile de pe care au loc combinările chimice.

Constituția materici. Determinarea greutăților automatice și moleculare.

3) Disociația.

4) Noțiuni despre selen, telur, stibiu și bismut.

5) Tecnologia acidului sulfuric, a carbonatului de sodiu, a argintului a ferului și a aurului.

6) Noțiuni despre lithiu, crom, cobalt.

7) Petroleu și derivatele din petroleu.

8) Nomenclatura corpilor dechimia organică.

9) Constituția hidrocarburilor.

10) Noțiuni despre pyridine.

11) Techologia glucozei, a zaharului, a spirtului și a hîrtiei.

12) Legile de simterie; tipuri cristaline.

13) Polarizare.

14) După refracțiune la cristalele uniaxe.

Igiena pentru grupele e) „științele naturale, chimia mercelogia, igiena și georafia; f) fizico-chimia, matematicele, elementare, merceologia, higiena și geografia".

1) Pendulul cu demonstrarea formulei pendulului.

2) Determinarea densităților cu picnometrele.

3) Difuziune. Osmoză.

4) Lichifacerea gazurilor.

5) Calorimetre.

6) Condesatori electrici.

7) Izvoare de energie în natură și mijlocul de a le utiliza.

8) Mijlocul de a transmite energia la distanță.

9) Analiza mișcărei vibratoare; unde sonore, electrice, luminoase, lungime de undă. Interferență.

10) Mijloacele de măsurarea iuțelei de propagare a luminei.

11) Polarizație rotarie. Sacharimetri.

12) Radioactivitate.

13) Formula lentilelor.

14) Telegrafia fără fir.

15) Noțiuni de mecanică și tecnologie după programa analitică de matimatici din clasa 7 reală a liceelor.

Merceologia pentru grupele: e) „științele naturale, chimia, merceologia, higiena și geografia; f) fizico-chimia, matematicele elementare, merceologia, higiena și geografia".

1) Grafitul ca produs comercial și industrial.

2) Principalele varietăți de lemn întrebuințate pentru construcțiuni, mobilier, obiecte de artă.

3) Vinurile, berea și alte băuturi alcoolice, ca produse comerciale.

4) Cum se crează debușeuri pentru un anumit produs comercial?

5) Mijloacele obișnuite de ambalat, de transport și de păstrat mărfurile.

6) Principalele piețe străine pentru mărfurile de provenienței romînească; în deosebi pentru cereale, făinuri, petroleu și derivatele, lemnărie, pește, piei, sare vite și carne.

Matematici elementare pentru grupa: f) fizico-chimia, matematici elementare, merceologia, higiena și geografia.

Din algebră. Ecuații bipatrate. Aranjări. Permutări, Combinări. Binomul lui Newton. Determinanți, Limite, Continuitate. Variația funcțiunilor. Maximum și minimum. Noțiuni despre derivate. Serii. Proprietăți generale ale ecuațiilor algebrice, dupe programa clasei VIII R. de liceu. Teorema lui Rolle. Teorema lui Descartes.

Din geometrie. Triunghiuri sferice.

Din geometria analitică. Geometria analitică plană, dupe programa analitică a clasei a 8 R. din liceu.

Aritmetica comercială pentru grupa: g) „matematici, fizică, aritmetică comereială și geografia".

1). Titlul monedelor. Etalon monetar. Calculul monedelor. Diverse sisteme monetare. Bare de aur (lingots) agiu; Valoarea legală și comercială curs.

2). Determinarea prețului de cumpărare și de vînzare a unei mărfi. Cotele burselor de mărfuri. Afaceri de warante.

3). Schimbul. Cote. Calcularea valorii de plată și a valorii nominale. Diferitele căi pentru achitarea și încasarea prin trate a unei datorii contractate în străinătate.

4). Probleme de arbitraj.

5). Din algebra elementară comercială, cele cuprinse în programa analitică pentru clasele a 2-a și a 3-a a școalelor superioare de comerț.

Geografie pentru grupele:

d) Limba romînă, cu istoria și istoria artelor și cu geografia și instrucția civică;

e) Științele naturale, chimia, merceologia, higiena și geografia;

f) Fizico-chimia, matematici elementare, merceologia, higiena și geografia:

g) Matematici, fizică, aritmetică comercială și geografia.

1) Noțiuni de geografie generală, de pe programa cl. 5-a de liceu.

2) Noțiuni de antropogeografie.

3) Populația globului, împărțirea ei etnografică și distribuirea geografică, Curenți de emigrare și de colonizare.

Mijloacele principale prin care se determină recensămîntul populației.

4) Distribuirea geografică a limbilor.

5) Distribuirea geografică a religiunilor.

6) Relațiunile economice ale Romîniei cu celelalte State.

Lucrări de laborator la merceologie.—O încercare a unei mărfi uzuale de puterea acelor care se fac în școalele superioare de comerț.

Lucrări practice de chimie.—O lucrare de puterea acelor obișnuite în cursul superior al liceului.

Lucrări practice de fizică.—Experiențe de puterea acelor obișnuite în cursul superior de liceu.

▪ Față cu cazurile de holeră, din Basarabia, direcția generală a serviciului sanitar, a luat dispoziția ca mărfurile ce vin din localitate, contaminate, să fie desinfectate.

▪ Muncitoarea Elena Iordache din mahalaua Frumoasa, fiind în piața halei a căzut jos în nesimțire

A fost transportată la spital.

▪ Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iași

Imobilele din Iași ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 și pentru care se va ține licitație la sediul Societății din Iași, Str. Lăpușneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada și No. Casei*	*Felul încăperilor și numele actualului chiriaș*
Ire Schuțman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărășanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu și Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lătescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L.Ițicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol și drept la pivniță ocupate de d-l Dr. I. Tatos și o odaie și bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft și Birnberg	Rășcanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ș. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi și bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck și o odaie și bucătărie de d-l Weisman
Ath. și N. Popescu	Sărărie 106	O odae și bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-l M. Haim.
Șm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Șos. Racoviță	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelștein	Pomir 6	2 Odăi și bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de școala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piața Halei 3	O odaie, camară și un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz și Zussman	Pomir 8	2 odăi și bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer și o odaie servește de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Vițu	Șc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniță și camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L.Ițicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie și dependințe ocupate de d-l Nută sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîșmă, 2 odăi, bucătărie, pivnița crâșmei, un beciu sub casă; și un apartament de 2 odăi și bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Șmilovici, Sofia Moșcovici și A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel și O. Avram.
Emil Ortony	Șos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECȚIUNEA

ULTIME INFORMAȚIUNI

In cercurile politice și militare din Capitală, a produs o vie senzație, parte din discursul rostit de Țarul Bulgariei, cu prilejul serbărei jubiliare, în care spunea că își va da toate silințele pentru mărirea Bulgariei.

Declarațiunea aceasta e viu comentată.

Lipsa de vagoane a început să se simtă din nou, de pe acuma, cu toate că traficul de cereale n'a început încă.

Astfel o mulțime de străzi, în curs de executare, au trebuit să fie lasate în părăsire, din cauză că antreprenorii nu și pot aduce materialul comandat.

Toate intervențiile făcute de administrația comunală au rămas pînă acuma fără răspuns.

Debitele de tutun, din localitate, în urma convențiunei stabilite între debitanți, vor respecta de mîine repausul duminical, în hinzînd debitele de la ora 1 după prînz.

Din Ploești ni se telegrafiază, că eri, o furtună, urmată de o ploaie torențială și grindină, a bîntuit județul.

Furtuna a făcut adevărate ravagii. Pagubile sunt foarte mari.

Salariile personalului bisericesc.—Primim următoarea plîngere:

Vă rugăm cu multă insistență a da publicității aceste cîteva rînduri în ospitalierul dv. ziar, de oarece se face o mare nedreptate cu plata personalului bisericesc din orașul Iași:

Toți funcționarii de la toate instituțiile au luat leafa pe vacanță în primile zile ale lunei Iulie.

Lefurile personalului bisericesc din orașul Iași n'au fost luate nici pînă azi de și s'au cerut să se facă statele pe ambele luni de vacanță. Nu se gîndește oare d. Administrator al casei Bisericei, că dacă d-sa și cei din jurul său au încasat leafa pe vacanță, personalul bisericesc din Iași nu poate trăi oare numai cu cuvîntul lui D-zeu și cu aer?

Aceasta e o adevărată bătae de joc, în loc de a ni se achita lefurile atît de mici la timpul cuvenit cînd i-au toți funcționarii lefurile, noi trebue să răbdăm de foame.

Cu felul acesta de a se plăti personalul bisericesc e mai rău de cum era înainte cînd se plătea de comune. Dacă d. Administrator nu dispune ca de urgență să ni se facă plățile trimițînd mandatele, vom fi nevoiți a reclama cazul d-lui ministru, care habar n'are de grijă, că personalul bisericesc din Iași nici pînă azi n'a fost plătit pe luna Iulie, da de cum pe întreaga vacanță.

Oare noi nu avem aceleași nevoi ca toți ceilalți oameni? Noi n'avem interese? De ce să răbdăm de foame? N'avem dreptul la viață?

Sperăm că d. administrator va face cum va fi mai bine și ne va satisface dorința fără întîrziere.

Primiți vă rugăm d-le director asigurarea osebitei noastre stime.

Mai mulți preoți și cîntăreți necăjiți

Record muzical.

Evenimentul anunță că trupa de operă Castellano a cîntat opera Lucia, și că doamna Pierroni a fost excelentă în rolul lui... Donizetti.

Donezetti este, precum se știe, autorul operei Lucia, iar „Evenimentul" muzical, excelent ca și cel prozaic, a făcut din Donezetti un erou al operei, erou al cărui rol a fost împlinit de o femee.

Criticul muzical al *Evenimentului* este d. I. Stamatiu.

D. Fara, directorul general al închisorilor, a inspectat azi penitenciarul local.

D. dr. Mironescu, a obținut un congediu de o lună zile.

Ziarul „Le Temps" publică următoarea știre din București:

„Prințul Carol, care împlinește curînd 19 ani, va pleca imediat după manevre, în Germania, unde urmează să-și completeze studiile militare.

Ministerul de interne a intervenit la administrația comunală, cerînd să nu se mai dea autorizație pentru fabrici, și stabilimente, fără a se cere de mai înainte avizul consiliului de higienă.

Administrația comunală a făcut azi cunoscut antreprenorului serviciului barometric că în cazul cînd se va mai repeta vre-o plîngere în potriva felului: cum nu se face acest serviciu, pe lîngă că i se va aplica amenda prevăzută în contract, se va proceda la resiliarea de tot a contractului.

Muncitorul Ch. Mitran, lucrînd la o mașină de trier, pe moșia Sorca, din comuna Sculeni, din nebăgare de seamă, apropiindu-se prea mult mașină i-a prins și rupt mîna stîngă.

In stare gravă a și fost transportat la spital.

In strada Toma Cozma femeea Elena Merescu a încetat azi dimineață subit din viață.

Pe ziua de azi s'a constatat în oraș un nou caz de scarlatină.

In Sinaia sezonul este în toi. Strălucirea Casinoului, atracțiunile admirabile și numeroase ale Teatrului, splendoarea restaurantului și teraselor, orchestrele de virtuoși ale Casinoului, balurile și petrecerile, dau acestei localități fără pereche o animație identică cu cele mai celebre stațiuni climaterice din lume.

Astfel se explică mulțimea din ce în ce mai mare a vizitatorilor Sinaei. Sîmbătă 4 și Duminică 5 August numeroase noui atracțiuni între cari cităm: trupa de comedii romînească, trupa de comedii franceză, teatru de varietăți cu numere extraordinare, Vitagraful Foissart etc. etc.

In fie-care Luni, seară dansantă cu orchestră de 30 muzicanți virtuoși.

Prețurile tuturor atracțiunilor Casinoului sunt foarte moderate.

Școala de țesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înființată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învățînd acolo a țese tot felul de stofe, scorțuri și covoare naționale, diferite cusuturi romînești, creștere de viermi de matasă etc.

Școala se află sub ordinul Ministerului de industrie și elevele se bucură de drepturile școalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, și de la 3—5 p. m., în localul școalei.

Condițiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naștere și vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoțite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

Duminică, 5 August a. c., ora 4 p. m., d. dr. Zosin va ținea, în Amfiteatrul liceului național, a șesea prelegere științifică pentru cultura generală pozitivă.

Intrarea liberă pentru toată lumea.

La biserica catolică din localitate se va oficia mîne un Te-Deum, pentru aniversarea de 82 ani ai Imparatului Frantz Iosef.

Mai mulți locuitori din Cotnari, s'au plîns prefecturei de județ, cerînd să se facă o anchetă privitoare la construcția școalei de acolo.

Rezultatul anchetei încă nu se cunoaște, dar o victimă a fost făcută în persoana funcționarului Niculescu, care a fost mutat, bănuit că el ar fi pus la cale plîngerea lucrătorilor.

Birjarul Herșcu Marcu, trecînd prin strada Crucei, a căzut jos de pe capră, lovit de un ușor acces de insolație.

Domnul Alecu Morțun, cerut a fi pus sub interdicție, a vîndut ieri două din moșiile sale din județul Rnman, d-lor Pop și Lazăriu din Craiova.

Domnii Tancred Constantinescu și Cihodariu, trimiși să studieze funcționarea conductelor de petrol în America, s'au întors în țară.

Regulamentul de aplicare legei privitoare la școalele medii, a fost în definitiv alcătuit.

S'a hotărît în principiu a se creia 3 școli medii de care una în Iași.

O mare societate de export de carne, a cerut autorizația de a se folosi de clădirea deja rîdicată la Burdujeni pentru a începe importul de carne din România.

Societatea va intra în legături cu casapii din Iași.

D. Grosu, șeful comptabilității casei Sf. Spiridon, a obținut un congediu pînă la 1 Septembrie.

Azi s'au ținut la Primărie licitație pentru aprovizionarea comunei cu lemnele necesare, pentru diferitele instituții.

Furnizarea s'a acordat provizorie asupra d-lui Pettigrew.

Aseară o ordonanță, venind la cofrarnicăria Dulbergher, din str. Seulescu, pentru a da un ceas la reparat, s'a folosit de prilej, pentru a fura un ceas și a-l ascunde în cisme.

Hoțul însă a fost descoperit.

D. M. Boldur, fost magistrat, avocat s'a înscris în partidul conservator-democrat din jud. Suceava.

Iată noul program cinematografic de astă seară Sîmbătă din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Asasinul fiicei sale, măreț roman contimporan în două părți de cinem.

Dreptul altuia, istorisire însuflețită.—Nick Winter și fuga bancherului, ingenioasă desfășurare cu abilul șef de siguranță publică. — Iubire și automobil, piesă comică sentimentală.—Onomastica lui Țicnilă, scene comice cu simpaticul humorist André Deed.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères, program nou duminical cu: Incăpățînare, comedie cu Max Linder—Circuitul alpin de automobile—Dreptate! roman modern — „Morții nu vorbesc", roman în două părți cu d-ra Henny Porten, distinsa artistă berlineză, care a interpretat rolul principal în „Amor Mascat", etc.

Poimîne Luni 6 August program nou (matineu la Circ și reprezent. seală în grădina Pathé-Freres),

Din cauza serbătoarei de Luni, „Schimbarea la față", numărul viitor al „Opiniei", va apare Marți, la orele obicinuite.

Consiliul de război al corpului IV de armată va judeca procese dela 20—24 August inclusiv.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANȚA

Noi Primarul Comunei Iași, avînd în vedere că s'au ivit mai multe cazuri de holeră în Basarabia;

In interesul salubrității Orașului pe baza art. 58 din Legea pentru organizarea Comunelor Urbane,

DISPUNEM

Este cu totul interzisă introducerea și punerea în vînzare a fructelor necoapte, fie chiar dacă sunt destinate pentru facere de compoturi.

Toți proprietarii și chiriașii vor ține în cea mai perfectă curățenie atît curțile cît și latrinele, cari vor trebui să fie deșertate până la fund și în urmă desinfectate.

Toți fabricanții de apă gazoasă și mineralizate, nu vor întrebuința de cît apa din conducta de la Timișești. Contravenienții la această ordonanță vor fi dați judecății.

No. 21393 3 | 16 August 1912

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 3 August

Călătoria d-lui Tache Ionescu

Evian. — D. Take Ionescu fost ministru de finanțe, care se află de vre-o 15 zile aci, a vizitat azi dimineață pe d. Klotz.

Acesta a reținut la dejun pe d. Take Ionescu împreună cu d. Ferdinand David ministrul de comerț.

Tratativele de pace

Roma. — „Giornale d'Italia" scrie că propunerea d-lui Bertold este demnă de cea mai mare atențiune și relevă cu mulțumire că d. Berthold probează intențiunea sinceră de a obține pacificarea orientului European.

Ziarul Tribuna comentează deasemeni propunerea d-lui Bertold aprobînd-o și declară că în ce privește guvernul italian sunt motive a crede că va intra în schimb de vedere cu celelalte guverne.

Numire în diplomație

Berlin. — Ministrul la Copenhaga dr. Von Waldthausen, a fost numit ministru la București.

RASBOIUL

Roma. — Agenția Stefani declară că protestarea guvernului turc în contra bpmbardărei spitalului din Bengazi este absolut lipsită de temei, de oare ce de la 27 Iulie nici o bombă nu s'a mai aruncat în tabără turcească.

*

Roma.—Decretul privitor la declararea suveranității Italiei asupra Tripolisului, a devenit o lege neviolabilă, scoasă din ori ce discuțiune.

O CATASTROFA

Londra.—Ziarul „Daily News", comunică din Svițera, că un grup de escursioniști, între cari se găseau profesorii Iohner, cu soția sa, Waimar și alți, au căzut într'o prăpastie, pe cînd urcau un munte.

Pînă acum s'au găsit două cadavre.

CREMA PUDRA SAPUN FLORA POMADA Capilogen (Apă de păr)

Deraiarea expresului Budapesta—Vărciorova

București.—In deraiarea trenului Budapesta—Vărciorova, 30 persoane au fost rănite.

Holera în Rusia

București. — Direcția generală a serviciului sanitar, face cunoscut că, holera continuă să bîntue în localitatea Astrahan, din Rusia.

Până acuma s'au constatat 11 cazuri, cu un deces.

Inspecții sanitare

București.—D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, a plecat în inspecțiune, la Bacău și Piatra Neamț.

Aniversarea nașterei Imparatului Frantz Iosef

București.—Cu prilejul aniversărei nașterei Imparatului Frantz Iosef, se va celebra mîine un Te-Doum la biserica catolică la care vor asista autoritățile și Principele Furstenberg, Ministrul Austriei la București.

Seara va avea loc un banchet la otelul Bulevard.

Consiliu de miniștri

București.—Luni, la orele 3, p. m. se va ține un consiliu de miniștri la Sinaia sub președinția d-lui Maiorescu.

Doliul Curței

Sinaia.—In urma încetărei din viață a contesei Elisabeta de Genna, curtea noastră a luat doliu pe 15 zile.

Revoluția în Macedonia

Bandele comitagiilor bulgari.—Populația din Bulgaria cere războiu contra Turciei.—Un apel către Rege.

Salonic.—Teroriști bulgari au adresat cîtorva consulate anunțari, înștiințînd revoluția va începe în toată Macedonia pentru a se obține libertatea și autonomia acestei provincii.

La Corița s'au afișat pe strade și în biserici placarde prin care poporul este invitat la revoluție. Numărul arnăuților adunați la Uskub se rîdică la 4000.

*

Sofia.—Zilnic se anunță meetinguri cu privire la afacerea măcelului din Coceana.

După ziare la Varna se pregătește un apel către Rege prin care se cere a se declara război Turcei.

Un grup de macedoneni a cerut a fi înrolați în armata bulgară în scop de a primi educația militară.

Ardelenii în Capitală

București.—Un grup de ardeleni a sosit azi în Capitală și au vizitat diferitele instituțiuni.

D. Livescu, secretar la Teatrul Național, li-a oferit o agapă.

Arestarea a doi comercianți

Galați.—Comerciantul Gh. Moldovanu, a fost înaintat parchetului, bănuit ca tăinuitor, în furturile de la societatea Lloyd.

A fost arestat și comerciantul Ion Sioinea, bănuit a fi complice.

Pacea între Italia și Turcia

Constantinopol.—Ziarul Zanzimiat publică destăinuiri asupra tratativelor de pace dintre Said și delegații italieni, conduse după inițiativa financiarului Volpi.

Negocierele înaintaseră pînă la semnarea preliminărilor, cînd sosi știrea despre căderea cabinetului Said. Intre condițiunile de pace ziarul relevă că Italia s'a angajat a varsa din fondurile secrete casei comitetului june turc, o destulă sumă ce trebuia să se pretindă pentru școalele ce se vor crea de comitet.

GIMNAZIUL „Moritz și Betti Yachtel" Iași

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarią școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie și de Frizerie.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

MOBILIER DE VÂNZARE

Adresa la Administrația ziarului.

Funcționar de stat tînăr, transferat din Londra la Iași, dispune de timp de a da lecțiuni în limba engleză.

Răspuns la ziar.

„MILLA" Gummiwaren-Importgesellschaft, Czernowitz.

Se caută agenți și vînzători harnici.

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.

Fides *Berlin 18.*

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

Inștiințare

Domnii **C. Romanescu**, licențiat în matematici, profesor și **G. Nica**, licențiat în litere, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, prepară cu începere de la 1 August candidați la examenele de admitere, integrale și corigență pentru școalele secundare, concurenți la Burse, liceul Internat, școala normală, seminar, precum și pentru școalele mililitare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, și Cavalerie. A se adresa la d-nii C. Romnnescu la liceul militar dela 3—6 p. m. în fie care zi și G. Nica la liceul Național.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 80 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gerralgiile*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari resistă tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de GLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.

Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complet după Programa Conservatorului

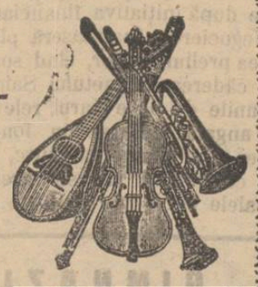

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate si ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— Cataloage gratis —

INCHIBIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a asumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iasi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Din nou debitarea apei de Timișești a fost întreruptă. Administrația comunală a făcut cunoscut, că această întrerupere va dura..... trei zile.

La Piatra N a încetat alaltăeri din viață băetul Neculai Vasiliu, prezintînd simptomele holerei.

Dejecțiunile au fost înaintate institutu lui antirabic din localitate.

Azi după prînz, s'a terminat analiza bacteorologică, care a dat un rezultat negativ.

Unii din membrii comisiune, numite pentru a modifica nomenclatura stradelor, s'au prezintat d-lui Gh. Botez, primarul orașului, și i-au propus, să dea unei strade numele de Gh. Botez.

„Înțeleg—a răspuns d. Botez—ca faptele mele să mă facă nemuritor, dar nu țin să devin nemuritor, prin numele unei strade, oferită de prietini".

Oare la cine a făcut aluzie d. Botez?

Odysea unui caracter.—Pe vremurile tulburi în care trăim și cînd, pe piața de cunoștiințe, în fața poftelor stomahului, au trebuit să sucombe toate mințile slabe, a vorbi despre șovăirea caracterelor, este aproape de prisos.

Cînd, însă, spectacolul ce ni se oferă, are savoarea fină a reprezentațiilor alese, cînd caracterul are pretenția să stea în vîrful piramidei sociale, ne face o plăcere deosebită să constatăm la ce naufragiu ajung toate mințile care n'au știut să facă să tacă voacea stomahului.

Exemplul ni-l dă de rîndul acesta un caracter care s'a vîndut pentru a fi numit medic la spitalul Sf. Spiridon; este d. Dr. Anghel, pe care în ultimul timp l'a făcut celebru și apetitul nesățios, cu care n'a vrut să primească un bolnav în spital fără plată personală.

Se știe că între vechii socialiști d-sa a fost unul dintre cei mai fervenți; a trecut la liberali o dată cu toată gruparea socialistă. In calitatea aceasta trecutul guvern liberal a creat în spitalul sf. Spiridon o secție pentru d sa.

La venirea actualului guvern, d. Dr. Anghel a arătat că poate fi unicul socialist care să devină boer, de hatîrul unei căpătueli. Evoluția aceasta este în adevăr rară; dar nimic nu este greu la un intelectual care are stomahul acolo unde alții au mintea.

Se știe în ce mod, pentru a-l satisface, Epitropii sf. Spiridon au trebuit să calce legea, s'au expus la ocări și la campanii violente, pentru a'l numi fără concurs medic primar.

Astăzi distinsul caracter a avut prostia să se lase prins cerînd bani de la bolnavii din spital și în loc să tacă, începe el să insulte pe acei cari l'au prins speculînd spitalul în folosul său personal. Ne este indiferent modul cum insultă pe Dr. Riegler, care totuși l'a ajutat și l'a numit în mod nelegal; ne este iarăși indiferent în ce mod dă informații calomnioase despre binefăcătorul său, în gazeta calomniei și a minciunei—înțelegem canalul lui A. C. Cuza—.Ne face, însă, plăcere să constatăm că acel caracter care a lins până acum atîtea mîni, a trecut acum și la naționaliști, din cauză că bolnavul care a reclamat Epitropiei că 'i-a cerut bani, era evreu.

Nu mai surprinde pe nimeni astăzi lipsa de scrupul cu care calomniază naționaliștii; de aceea ori ce scrie Cuza n'are nici un ecou. Sistemul lui de calomnie, însă, a ajuns ca un fel de pecete care ilustrează pe toți acei cari intră în partidul său; de aceia după felul calomniei putem conchide că dr. Anghel a trecut în ultima evoluție la naționaliști.

Dovada o facem numai pentru a ilustra această afirmație, cu toate că am vrea bucuros să lăsăm pe d. Dr. Riegler să guste din plăcerea de a patrona asemenea caractere, care 'l lovesc pe d-sa, după ce le a ajutat.

In adevăr, în gazeta ignoranței și a calomniei (înțelegem Șumuleanu—Cuza), se afirmă cu amănunte pe care nu le putea da de cît Dr. Anghel, că la ancheta ce s'a făcut în potriva doctorului Anghel, un bolnav ar fi spus că a plătit doctorului Riegler o vizită acasă, pentru a'l primi în spital.

Ori-cît am fi adversari ai d-lui Dr. Riegler, suntem însă în măsură a cunoaște adevărul, și de aceea suntem datori să'l spunem. Realitatea pe care o mărturisesc acei ce au asistat la această anchetă, este urmatoarea:

D. dr. Riegler informat că dr. Anghel a cerut bani de la un evreu, a crezut că a făcut'o din excesul de zel al neofitului întru naționalism și l'a întrebat dacă acesta este motivul conduitei sale. Naționalistul pentru a demonstra contrarul, a mers la un alt evreu, ce era pe un pat și l'a întrebat să răspundă dacă și-a cerut parale. Evreul s'a grăbit a respunde: „nu pot să zic că am dat parale; am dat numai vizita acasă lui d. dr. Anghel și pe urmă m'a primit în spital".

De altfel asupra celor ce se petrec în secția d-lui dr. Anghel, asupra îngrijirei bolnavilor mai mult de cît nenorocită, a scris sub proprie semnătură d-na Ella Negruzzi, în o revistă feministă acum un an, rînduri foarte demonstrative, trăite de d-sa personal și care arată mai bine ca orice, modul cum înțelege acest medic spitalul și bolnavii.

Cînd astfel stau lucrurile, ne face plăcere să constatăm că la naufragiul caracterului, vechiul nostru client a adăugat minciuna și calomnia. Este cea mai bună dovadă, că a trecut la Cuza, dar este și exemplu pentru acei cari, plecați pe povîrnișul abjurărilor de tot soiul, percurg pînă în fund abisul tuturor degradărilor.

D-na și D-nul Lascar Antoniu, terminînd cura la Ems, au plecat la Paris.

Administrația comunală din Podul-Iloaie, a dat la lumină o ordonanță prin care recomandă populației măsurile ce au de luat, pentru a se feri de holeră.

D-ra Elena Nistor, învățătoare la școala din comuna Galata, a încetat din vieață.

Școlare.—D. Grigore Racoviță, învățător din comuna Fîntînele, a fost permutat la școala din Șipote.

— D-ra Margareta Vidrașcu de la școala din Răcăciuni, a fost permutată la Bivolari.

In comuna Buznea s'a declarat epidemie de anghină difterică.

De cîtva timp, locuitorii din comune Focurile, sunt victimele unei îndrăznețe bande de hoți de vite.

Se află acuma, că jandarmii rurali sunt pe cale de a descoperi pe autorii numeroaselor furturi din acea comună.

D. Petrea, directorul Prefecturei de județ, a obținut un congediu de zece zile.

D. Dr. A. Steuerman, reîntors în localitate, și-a reluat ocupațiile.

De la 3 August a început bălciul de la abator, care prezintă în anul acesta o animație deosebită.

S'au făcut numeroase și mari transacțiuni.

Prețul vitelor cornute a fost foarte mare. Eri s'a vîndut perechea de boi, între 5 și 6000 lei.

Bălciul va ține până la 14 a lunei.

D. dr. Floru, medic primar al orașului, a plecat azi în inspecțiune, pe malul Prutului, în vederea măsurilor de luat, după ordinele direcției generale a serviciului pentru a preîntimpina o eventuală invaziune a holerei, oficial constatată în Basarabia.

Mișcarea meseriașilor.—Agitația meseriașilor în potriva legei meseriilor a luat și în orașul nostru proporțiuni serioase. Meseriașii încă de o lună de zile au început să se agite în potriva acestei legi, care le impune numai obligații și nu le aduce nici un folos. In special asistența medicală care era atît de trîmbițaiă ca mana cerească după urma acestei legi, s'a dovedit a fi o adevărată povoară pe capul meseriașilor. Ceasuri întregi stau meseriașii și perd vremea delucru, așteptînd prin gangurile așa zisei case medicale. Aceasta din pricină că medicii pot să hotărască ceasuri fixe la consultații, dar meseriașii nu'și pot hotărî ceasurile la boale și la accidente.

Agitația meseriaților a luat o formă definitivă, sub forma unui organ de luptă, care este „Cercul uniunei meseriașilor", o asociație a tuturor meseriașilor de ori ce ramură și de ori ce naționalitate.

Duminică 5 August, un număr de peste 250 meseriași s'au adunat în sala d-lui I. Constantinescu, bărbier, în strada Sf. Andrei No. 15. După numeroase cuvîntări a meseriașilor, cari cu toții au arătat toată povoara ce legea meseriilor aduce pe capul meseriașilor, s'a hotărît în unanimitate începerea unei acțiuni energice în potriva acestei legi, scoaterea unui ziar al meseriașilor, care să le apere interesele și să lupte pe ori ce căi în potriva legei.

In special, meseriașii din corporația confecțiilor au arătat cu durere cum numai într'o lună de zile casa centrală a meseriilor le-a aplicat amenzi de peste 8000 lei, din pricina unor pretinse abateri de la prescripția legei meseriilor.

Toată adunarea a aprobat aceste dorințe și s'a înființat definitiv „Cercul uniunei meseriașilor", s'au aprobat statutele și s'a ales comitetul definitiv pe 3 ani, compus din d-nii: V. Arsenie, președinte; I. Constantinescu și N. Teleman, vice-președinți; P. Smoc, secretar; membrii: C. Vlădescu, G. G. Crișu, C. Stoian, Ilie Rosen, Kiva Pollah, N. N. Vasilescu, M. Vladimir, M. Miller, B. Goldman, B. Leinștein, S. Măzăreanu, T. Șerbănescu, M. I. Șloimovici, Iosef Schwartz, N. Vasiliu, Frantz Saica și Calman Mayer.

Apoi, comitetul începe o acțiune energică, rugînd pe toți meseriașii, de ori-ce branșă și ori-ce naționalitate, să se înscrie în acest cerc, de oare-ce numai unirea solidară a tuturor, poate aduce izbînda cauzei.

Viitoarea întrunire generală va avea loc Duminică 12 August, în localul foastei școale primare de fete din Nicolina, proprietatea d-lui Inginer Brill.

Vine toamna. Astăzi dimineață au plecat în stol melancolic cocostîrcii. Timpuriu!..

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Prevenirea holerei.—Din partea prefecturei de județ, s'au luat o sumă de măsuri, pentru a preveni o invaziune a holerei, ce bîntuie în Basarabia.

*

S'a hotărît a se publica sub formă de ordonanță, sfaturi către locitori, arătîndu-se chipul cum se pot feri de teribilul flagel. Aceste sfaturi vor fi afișate în toate satele.

*

Prefectul de județ a intervenit la minister, pentru înmulțirea posturilor de grăniceri, spre a se împedica trecerea clendestină în țară

*

La Ungheni s'a organizat un serviciu deosebit pentru desinfectarea vagoanelor ce vin din Rusia.

Meseriașii cari se agită în potriva legei meseriilor, sunt pretutindeni opriți de autorități, cari fac tot felul de greutăți pentru obținerea sălilor de întrunire. De aceea comitetul ales alaltăeri se grăbește a mulțumi d-lui inginer Leon Brül. care a bine voit a le pune la dispoziție pentru Duminica viitoare, sala sa de pe Nicolina, foasta școală primară de fete.

La școala Medie de agricultură de la Roman se primesc în anul acesta tineri cu 4 clase gimnaziale terminate, sau cu un curs echvialent.

De asemenea se primesc absolvenții școlilor inferioare de agricultură și viticultură cari au cel puțin 2 clase gimnaziale.

Concursul de admitere pentru bursieri și solvenți va avea loc la școală în ziua de 1 Septembrie, din următoarele obiecte:

Limba romînă, matematici, științe naturale și științe fizico-chimie.

Iscrierile se fac pînă în seara zilei de 31 August, fiind nevoe de actul de naștere, de vaccină și certificatul de studiu.

Pentru ocuparea burselor aparținînd județelor, se va ține concurs la prefecturile respective în ziua de 16 August. Cursurile durează 3 ani în șeoală și 1 an și jum. stagiul de practică.

Diploma de absolvire dă dreptul la reducerea stagiului militar la 1 an.

Casa centrală a meseriilor, a aplicat pînă acuma amenzi la următorii patroni meseriași evrei: Haim Bercovici, Șapsa Bercovici, Moise Grün, Haim Pollac, Gh. Goldștein, Iancu Goldschlager, H. Goldstein, Isidor Fulman, Iosef Pascal, Ilie Avram, Goldstein, Ghizela Șaraga, Sura Segall, Iosef sin Riven, Avram sin Aizic, Haim Glantz, Avram Iosef Șmil, Ilie Lazăr, Lupu Moșcovici, David Bercovici, M. Rechler, Moise Volanschi, Roza Moșcovici, Maier Lerner, Solomon Katz, Leib Lipa, MoiseIțicovici, Zeilic Margulies, Leiba Schlesingher, Adolf Gherșin, Herșu Iancu, Leib Goldstein, Pincu Gold, Iancu Segal, Pincu Seinfeld, Froim Avram, Leiba Vexler, Leiba Vinter, Iancu sin Herșu, Filip Bercovici, și Lazăr Rabinovici.

Totalul amenzilor se urcă la 7453 lei.

Școala de țesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înființată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învățînd acolo a țese tot felul de stofe, scorțuri și covoare naționale, diferite cusuturi romînești, creștere de viermi de matasă etc.

Școala se află sub ordinul Ministerului de industrie și elevele se bucură de drepturile școalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, și dc la 3—5 p. m., în localul școalei.

Condițiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naștere și vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoțite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

Iată noul program cinematografic de astă seară Marți din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Mitamorfeze, scene comico-fantastice. —Iubire și știință, roman.—Ultima îmbrățișare, măreață piesă teatrală două părți de cinem.—Cînele hoț, scene comice.—Serbările la Durban (Indii).—O partie de tandem, comedie.

Mîne Mercuri 8 August program nou cu: Jocuriie olimpice care au avut loc la Stockholm în cursul lunei trecute (partea I-a și a II-a)—Cesar Borgia roman istoric—Milioanele Orfelinei, dramă—Pathé Journal etc. etc.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.25, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 7 August

Crima din Ploești

Ploești.—Locuitorul Stan Ion, a asasinat pe stăpînul său Gh. Marin, dîndu-i mai multe lovituri de topor.

Asasinul a fost arestat.

Greva din București

București.—Greva chelnerilor de la Terasa Otetelișanu, a încetat.

Excrocheria din Botoșani

Botoșani.—In urma cererei guvernului austriac, poliția a arestat pe individul Iițic Steinberg, originar din Siret, care a excrocat pe contele Krasnasefski, cu suma de 20,000 lei, sub cuvînt că i va vinde moșia Mihaileni.

Excrocul va fi extradat.

Spovedania lui Azev

Paris.—Celebrul revoluționar rus Bursew, publică în ziarul „Le Matin" o convorbire ce avuse cu faimosul spion Azev.

Acesta i-a zis că a ramas credincios revoluțiunei, și dacă a tradat pe unii revoluționari, a făcut'o pentru a ușura organizarea atentatelor hotărîte de comitetul central revoluționar.

Explozia din Capitală

București.—In strada Traian Vasilescu copilul Mihai Vernicu, jucîndu-se cu chibrituri, pe lîngă un vas cu benzină, aceasta a făcut explozie, rînind grav pe Vasile Dutescu, și Iancu Iordan, care se aflau în apropiere.

Accident de automobil

Ploești.—Automobilul No. 701, aparținînd d-lui Căpitan Ion Manu, a calcat lîngă Comarnic, pe copilul Ion, omorîndu-l pe loc.

Șoferul a fost arestat.

Situația în Albania

Constantinopol.—Consiliul de miniștrii s'a ocupat aproape exclusiv cu chestiunea albaneză, care neliniștește din nou pe Poartă.

Consiliul a hotărît să proclame amnistia condamnaților politici albanezi.

*

Salonic.—O iradea de amnestiare, cuprinde și pe Takir Bey și alți dezertori.

ATENTAT

Viena.— Azi diminiață la ora 11 episcopul Pfluegher, mergînd la catedrala sf. Ștefan să asiste la serviciul divin, a fost lovit pe la spate cu cuțitul de un individ.

Atentatorul a fost arestat. El se numește Herman Prinț și fusese nu de mult internat într'un ospiciu

Starea episcopului e gravă, dar nu-i pune viața în pericol.

Acțiunea flotei italiene în Dardanele

Roma.—Regele a conferit medalia de aur pentru vitejia militară, drapelelor celor 5 torpiloare care au luat parte la incursia în Dardanele.

*

Londra.—Agenția Reuter a făcut o depeșă din Dardanele cu data de 17 August, spunînd că flota italiană a apărut noaptea în fața insulei Tenedos.

Măcelul din Cotceana

Sofia.—Din Cotceana vine vestea că în timpul măcelului mai mulți bulgari au găsit adăpost și aparare într'un han și în niște prăvălii ale unor Kuțovalahi, cari s'au distins printr'o atitudine curagioasă acordînd protecția lor populațiunei bulgare, fugind în fața agresiunilor mulțimei întărîtată.

Rusia în ajunul unei revoluții

Paris.—Ziarele de azi, se ocupă de arestările din Kronstadt și de mișcarea ce se observă în împrejurimi.

Ziarele adaugă, că Rusia se află în ajunul unei mari revoluții.

Arestarea unui casier necinstit

Fiume.—Poliția Portului a arestat pe P. Ionescu, fostul casier de la biroul căilor ferate din palatul Camerei de Comerciu din București, care dispăruse, după ce delapidase suma de 40,000 lei.

O dramă familiară

Londra. — Căpitanul Hecks Murray, a ucis azi pe doi copii ai săi, pe o rudă, a rănit grav pe soția sa și apoi s'a sinucis.

Mobilul încă nu se cunoaște.

Aniversarea nașterei Imparatului Franz Iosef

Iveh.—Imparatul a azistat la serviciul divin, apoi a primit felicitările familiei imperiale.

Masa a luat'o în familie. Principele Lepold de Bavaria a tuastat pentru bătrînul Suveran, care a răspuns pe scurt, bînd pentru comeseni. Toți oaspeții au primit ca dar cîte o statuetă de argint representînd pe împarat ca colonel al regimentului seu de vînători.

*

Aniversarea împaratului a fost serbătorită în toată monarhia și de coloniile Austra-Ungare din străinătate.

*

Berlin. — Cu prilejul aniversărei a 83 ani a împaratului Frrntz Iosef, s'a dat la curte un prînz la care împaratul Vilhelm a tuastat pentru „prietenul seu credincios și statornic aliat și frate de arme."

Tulburările din China

Londra.—O știre din Peking anunță că azi dimineață a fost executat generalul Țsang-Tsingen.

*

Peking. — La Hanghen, au fost executați doi generali, învinuiți că voiau să organizeze o contra revoluție.

Turcia în plină anarhie

Salonic.—Se spune că albanezii ar reclama punerea în acuzare a foștilor miniștrii și remaniarea cabinetului. Un regiment a fost trimes din Adrianopol la Koepruli.

Se svonește că chiar trupele din Dardanele ar fi fost trimese la Salonic.

Consiliul de miniștrii a hotărît să atace pe albanezi dacă aceștia ar voi să înainteze asupra Salonicului.

Zuschneider

cu experiență îndelungată, cu croiala sigură, care e în stare să producă lucruri cu gust, se caută la o croitorie din București. Salar începător lei 300. Oferte scrise la Hotel- Continental Iași sub C. G. pînă cel mai tîrziu Mercuri 8 August dimineața.

Zuschneider

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

MOBILIER DE VÂNZARE

Adresa la Administrația ziarului.

Funcționar de stat tînăr, transferat din Londra la Iași, dispune de timp de a da lecțiuni în limba engleză.

Răspuns la ziar.

De vînzare *o garnitură de trasrat (locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin fost timp îndelungat medic secundar a; Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Mobile Löbel

Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași

DORMITOARE

SUFRAGERII

SALOANE

BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.

Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,

—Covoare, Perdele, storuri —

— Ultimele noutăți —

Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă

BIROURI AMERICANE

— Lămpi electrice —

— PREȚURI EFTINE —

Face și condițiuni de plată avantajoase. Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE scurtează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Guturaiele, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari [illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antaiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vre'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, la Paris, cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT
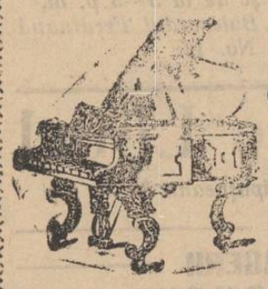
complet după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acont —
— Cataloage gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate . . 430 .
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995.501 72 | 100 rentă
Cauțiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100
Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX – No. 1660 – Joi 9 August 1912

Asupra manevrelor noastre

In epoca aceasta de la sfîrșitul sezonului mort,—după expresiunea consacrată,—și în preajma începutului sezonului marei activități politice și sociale odată cu ivirea toamnei, toată lumea trece prin momente de nerăbdare și intensă curiozitate. Ori-cine așteaptă eșirea gazetelor cu nesațiu și după ocupație și înclinări: Vezi pe unii urmărind cu asiduitate ce e nou pe orizontul politic; pe alții satisfăcîndu-și veșnica înclinare de noutăți în știrile de pe cîmpul de războiu Italo-Turc; pe cei din lumea industrială, comercială, agricolă, a sporturilor, a literelor, a artelor: ce e nou în rubricele respective și mai ales ce e probabil că va fi în viitor. Se simte de ori-cine că prezentul e un simplu provizorat; plutește în aer credința de toți împărtășită că ne aflăm în ajunul unor schimbări, cari pot da altă față lucrurilor prezente. S'ar putea caracteriza faza aceasta sub denumirea de „epoca neliniștei și a curiozității".

Special, pentru țara noastră însă, în această fază, există o rubrică gazetărească căreia ar fi de dorit a-i se da o extensiune cît de mare, căci ea întrunește sufragiile de curiozitate, de entusiasm și de însuflețire ale tuturor Romînilor: ***este rubrica marilor noastre manevre.*** Față de proverbialul nostru indiferentism știrile despre manevre, mai ales în împrejurările speciale prin cari trecem, sunt menite a ne scoate din amorțeală și a ne deștepta pe toți asupra realității pe deoparte;—a ne găsi uniți în cuget, în simțire și în dorința de sacrificii, pe de altă parte.

In adevăr, dacă am roti ochii de jurîmprejurul Țărei noastre, și chiar mai departe, am vedea o mișcare febrilă și neobișnuită. Am întîlni, mai întâi, acel foc central,—războiul Italo-Turc,—unde Vulcanii subterani sunt transportați deasupra pămîntului acestor două țări în cari de la o margine la alta nu întâlnim de cît focul mistuitor, care nu se știe cînd se va opri, cum se va opri și mai ales ce va aduce în urma lui. Intocmai ca magneții cei puternici, în haosul și prăpastia dintre ei, acești doui beligeranți, fatal, atrag după dînșii pe cei din jurul lor. Intre aceștia, veșnic stînd la pîndă, în primul loc gălăgioșii noștri vecini de Sud, Bulgarii. Că vor întra în horă sau nu, aceasta e o problemă; dar că ei sunt pregătiți de harță și caută să profite de apa tulbure, în care cred că vor pescui gros: ***aceasta e o realitate.*** Poporul Bulgar e conștiincios de menirea lui și poate deveni periculos multora, dar mai ales nouă, Romînilor. Ceea-ce i face îndrăsneți și încrezători fanatici în steaua lor, este, indiscutabil, sprijinul eficace și necondiționat al Colosului de la Nord, altă pragmatie de vecin veșnic hrăpareț și totdeauna puternic. Dacă ne-am uita de cealaltă lature înconjurătoare, de astă dată să nu-i tăgăduim sentimentele de prietenie ce ni le manifestă: Austria își preface materialul de artilerie pe o scară întinsă și demonstrativă. (Să sperăm că focurile ei vor fi îndreptate în aceiași direcțiune cu ale noastre). Mai departe, am zări toate popoarele cum stau la pîndă, destinînd Molohului Războiului, în material de mare sau de uscat, sume colosale și brațe nenumărate.

In mijlocul acestui imens arsenal, înzestrat cu incalculabile mijloace de luptă și distrugere: cum stăm noi Romînii și ce facem ca să preîntîmpinăm evenimentele?

. . . . . .

Tot e bine că facem... măcar mari manevre! Dar la o eventuală încăerare generală suntem noi destul de pregătiți?

— Mi aduc aminte de un fapt, devenit istoric, întîmplat cu zece ani în urmă, la Constanța. Se anunțase inspecția defunctului General G. Manu, care ocupa și funcțiunea de Ministru de Război. Comandant al Regimentului din Constanța, pe atunci, era cu adevărat distinsul și marele patriot domnul colonel Mărășescu. (Afirm aceasta, căci am avut distinsa onoare de a servi sub ordinele sale, acum 6 ani, în urmă, la o manevră în jurul Romanului, unde am constatat că domnul Colonel Mărășescu era idolatrisat atît de ofițeri, dar mai ales de trupă, pentru care era un adevărat părinte). La inspecție, domnul colonel Mărășescu a înșirat Regimentul, cam în felul următor: 1/4 echipat perfect, cu muniție nouă, ca de paradă; alt 1/4 echipat la o limită posibilă de serviciu, cu muniție uzată; iar restul de 1/2 din Regiment, cu oameni desculți, cu echipamentele scoase din uz și cu un aspect lamentabil.

Se înțelege, domnul Ministru a ramas consternat; comandamentul superior s'a alarmat și fulgerile n'au încetat de a curge contra acestui act de adevărat eroism, în timp de pace, al curagiosului colonel Mărășescu. Se poate că eroul să fi plătit scump, actul seu de bravură, dar nu se poate tăgădui că de atunci s'a pus în curs de rezolvire *marea problemă a echipamentului nostru.*

E iarăși un fapt, ce nu se poate tăgădui, că în ultimul deceniu, cam de la conflictul cu Bulgaria, ori cine a trecut pe la Ministerul de războiu, împreună cu guvernele respective, au arătat cea mai mare solicitudine Armatei. Dar tot așa de adevărat este, că și astă-zi, din cînd în cînd, cîte un politician, reputat abil tactician, cînd vrea să joace Șah.... unde trebue, și oportun și neoportun, aduce vorba și de echipament și de Armată. Ceva mai mult, s'a căutat a se complica cu diferite floricele retorice și insinuări, rolul armatei în timpul răscoalelor de tristă memorie din 1907.

Iată dar lucruri și fapte, unele din ele devenite legende, care ca toate legendele conțin și neadevăruri istorice, — destinate a fi limpezite și scoase din Vocabularul luptelor noastre pătimașe. Și cum vorbele au zburat în totdeauna.... cu vorbele; iar faptele au ramas veșnice: e bine ca de astă dată ce s'a spus vreo dată rău despre ale Armatei să rămînă înmormîntat, iar marile manevre regale din acest an să ne dea proba complectă a bunei noastre pregătiri, la ori ce eventualități.

Iată de ce ziceam, încă de la început că cu toate celelalte evenimente, destul de răsunătoare, la ordinea zilei, chestiunei manevrelor trebue să'i dăm cea mai întinsă popularizare, căci ea este granitul în fața căreia se sfarmă toate patimele și disensiunile, rămînînd simbolul către care trebue îndreptate cele mai înalte ale noastre aspirațiuni naționale.

Iată de ce în special anul acesta trebue să urmărim cu entuziasm marile rile manevre din Dobrogea, care evoacă locurile sfinte unde a luptat altă dată Voevodul Mircea cel Bătrîn, — și peste Dunărea albastră, acolo unde ne arată minunata figură turnată în bronz a Dorobanțului de la Tulcea, locurile pe unde a luptat neobositul voevod Ștefan cel Mare și Sfînt. Iată de ce trebue să fim mîndri de trecut, către care timpuri eroice trebue să ne înălțăm, dovedind prin prezent că vom ști ce o fi la înălțimea misiunei noastre istorice, prin serioasă pregătire militară și luminat patriotism.

George Scarlet

Iarăși răscoalele

Epoca *a capatat ordinul să se ocupe iarăși de chestia represiunilor din 1907. Ziarul guvernamental vrea să facă o diversiune asupra afacerilor guvernamentale și încearcă să tîrască presa pe panta discuțiunilor represiunei.*

De cît, dacă în justiție există lucrul judecat, în politică numai puțin sunt chestiuni asupra cărora nu se mai revine.

D. N. Filipescu a ridicat astă iarnă chestiunea, la o întrunire publică din Capitală, și cît a fost d-sa de ministru și a pățit o. Guvernul a fost desaprobat atunci și îi s'a impus un comunicat, prin care atît guvernul cît și partidul de la cîrmă, așteptau inschiderea chestiunei și promiteau a nu mai reveni nici odată.

Epoca *a uitat însă pațania d-lui Filipescu, precum a uitat și comunicatul guvernului Carp, și azi revine asupra chestiunei.*

Ii prezicem totuși că în scurtă vreme va trebui să închidă discuția și asta repede de tot.

DESPĂGUBIRILE

—498,600 lei—

Efectul scumpei guvarnări a d-lui Carp, a început să-și facă drum. Monitorul Oficial **cu data de 5 August publică decretul regal, prin care se deschide, pe seama ministerului de Interne, un credit extraordinar în sumă de 498,600 lei, pentru a se plăti societățel comunale de tramvaie din București daunele și cheltuelile de judecată la care a condamnat acest minister.**

Iată dar, în cifre, costul ambițiilor d-lui Marghiloman. Din fericire însă, legea pentru răspunderea ministerială prevede o prescripție de cinci ani. Cum d-l Al. Marghiloman a fost debarcat din guvern la 28 Martie 1912, prescripția d-sale se împlinește abia la 1917, așa că pînă atunci tot e de sperat că se va găsi o Cameră care să'i ceheme la răspundere pe fostul Ministru de Interne, pentru toate fără-de-legile și pagubele pe care le-a cauzat statului, în timpul cît a fost la guvern.

În ajunul revoluției

Presa franceză se ocupă cu starea din Rusia, în urma celor petrecute la Cronstadt, unde s'a constatat un început de mișcare revoluționară, printre marinari.

Știrile ce vin din Rusia, arată bine înțeles, că liniștea s'a restabilit, în urma măsurelor drastice luate de guvern.

Dar presa franceză și chiar cea amică Rusiei, afirmă că în Rusia clocotește un foc ascuns, care nu va întîrzia a isbucni.

Regimul continuă să fie același și în anii din urmă el s'a înăsprit încă. Arestările, executăile și exilările prin minele siberiane se practică în chip și mai selbatic, ca și înainte ca Rusia să fi avut o Dumă, menită să controleze actele guvernului.

Agenții provocatori sunt și azi a tot puternici în Ohrana și victimele lor sunt nenumărate.

Poporul rus n'a simțit nici o ameliorare în starea lui, prin darea constituției, și începe s'o considere ca ceva fictiv, scris pe hîrtie, dar fără nici un rezultat practic.

Se înțelege că o asemenea stare, provoacă o reacțiune. Spiritele iluminate se întîlnesc în aceiași concepție cu massa, și în comun acord se rîdică și protestează în potriva unei stări de lucruri, ce nu mai poate dăinui.

Presa democrată străină, s'a folosit tocmai de călătoria în Rusia a primului ministru francez, pentru a desvăli rana rusească și a atrage atențiune lumei civilizate asupra ei.

S'a liniștit mișcarea din Cronstadt, — dar ea va renaște din nou, și va isbucni cu și mai multă putere, căci suferințele sunt prea mari și nu mai pot fi înăbușite.

Și cu drept cuvînt presa franceză, înspăimîntată de soarta aliată, spune că Rusia se află în ajunul unei mari revoluțiuni.

Opera guvernului

Ziarul guvernamental „Epoca" pentru a ridica moralul partisanilor sei, moral pe care nu l'a avut nici odată, căci ce moral poți găsi în transfugi și ahtiați după gheșefte,—în fraze sforăitoare caută să arăte că legea vînzărei bunurilor de mînă moartă, legea meseriilor și regularea situației muncitorilor, cum și legea tramvaelor au fost opere de salvare a societății, lucrări care au dus la fericirea poporului romîn, la moralizarea lui.

O întrebare se impune; care este rezultatul aplicării legilor votate de adunările inconștienților transfugi, adunați în jurul guvernului actual? Nu e destul să spui că ai făcut cutare lege, trebue să arăți consecințile la care a dus.

Legea meseriilor știm în ce condiții s'a votat; de la început au întîmpinat cea mai mare opoziție în țară, a trebuit intervenția cea mai odioasă a poliției, pentru a stoarce adesiuni, și acolo unde nu reușia, a trebuit să întrebuințeze brutalitatea dusă la exces, pentru a dizolva întrunirile de meseriași, spre a nu se putea protesta contra unei legi care este o povară pe capul celor visați. Auziți guvernul a avut solicitudine pentru meseriaș și muncitor, după ce contribue cu patru lei lunar după etate de 65 ani primește 250 lei pensie anuală; nici un leu pe zi, dar în schimb guvernul a creat inspectori plătiți cu 1500 lei lunar, revizori și controlori numiți dintre partizani și plătiți pe spatele și din punga bietului meseriaș și muncitor.

Se lăuda că a făcut legi moralizatorii, voește a face aluzie la legea tramvaelor, mă mier de atîta îndrăsneală ca un guvern să se laude cu această lege pe care toate instanțele judecătorești, au declarat'o de inconstituțională și inaplicabilă, încît inițiatorul ei s'a îngrozit de prostia ce a făcut și a trebuit cu rușine și dezaprobat de partizanii săi chiar, să se retragă de la guvern, spre a-și putea în tihnă ispăși pacatul.

De ce „Epoca" fără cuvinte sforăitoare nu ne-ar spune ce s'a făcut cu mult trîmbițata chestie a eftenirei traiului?

Ce s'a făcut cu promisa reformă a legei băuturilor spirtoase? căci bieții comercianți bazați pe promisia dată în campania electorală, s'au dus să ceară guvernului ca promisiunea să se traducă în fapt; dar ce voiți? Puteau cei de la guvern, oameni parfumați, să stea de vorbă acum cu niște crîșmari care miros'au a spirit? fără multă vorbă le-a spus să iasă afară.

Acum cînd guvernul se vede pe pragul mormîntului, crede că prin aseminea minciuni grosolane, va convinge pe cineva, și că opinia publică va trage cu buretele peste ilegalitățile guvernului și-i va întinde iar mîna; se înșală; mîne cînd acest guvern se va retrage, — căci trebue să se retragă, zilele fiindu-i numărate,— să bine voiască a-și pune în opoziție vre unul din membrii lui candidatura și atunci își va constata popularitatea, nici chiar mercenarii de astă-zi nu-l vor vota, căci ce se poate conta pe oameni fără scrupule, fără conștiință?

Nu va îndrăzni nimenea în alegeri să dea piept cu partidul conservator democrat, căci atunci se va isbi de o stîncă atît de resistentă, în cît acei ce s'ar hazarda la așa ceva, ar cădea zdrobiți.

A. G. D.

OAMENI ȘI LUCRURI

CUNOȘTINȚELE...

...Puțină vreme după ce ai părăsit localitatea—ori localitățile—unde ai petrecut luna de vacanță te întrebi: cine sunt? ce or fi făcînd acum? Pe unde s'or fi împrăștiat? Cari anume or fi mai fi rămas acolo unde tu ai fost, la fel cu dînșii, un simplu trecător de astăzi pe mîine?...

E capitalul de psihologie specială a cunoștințelor pe cari le faci în stațiuni balneare, în locuri și în lumi de vacanță. O psihologie cu totul particulară, pentru că și condițiunile în care ai trăit acolo sunt de natură specială.

E curios și întru cîtva complex modul cum se nasc și se întemeiază cele dintâi cunoștințe... balneare.

De ordinar se fac chiar din vagoane— unde împărtășesc aceleași neajunsuri și aceleași emoțiuni, călătorii, cari nu s'au văzut—și poate nu se vor mai vedea nici odată.

Dar cu deosebire viața balneară propriu zisă—hotelul, vila, escursiunile, parcul, sălile de odihnă după baie, cabinetul de așteptare a medicului sunt pepinierele unde se făuresc cunoștințele ceva mai trainice ce se preschimbă adesea ori în sinceră prietenie.

Tocmai calitatea de străini formează marea însușire care înlesnește în stațiunile balneare internaționale formarea de cunoștințe în înțelesul aratat mai sus. Oamenii văd, reciproc, partea bună și simpatică din personalitatea lor, nu-și stau în cale unul altuia și nu au nici un motiv de a se bănui, ori a se teme. Din potrivă: se întregesc oare-cum, se complectează, se instruesc, își comunică neîncetat lucruri noue, observațiuni și impresiuni aduse din depărtări,—de multe ori din locuri exotice, învață cîte ceva unul de la celalalt.

Fără a mai vorbi că, în genere, îi leagă comunitatea unei cauze superioare, adînc omenești: trebuința, reală sau imaginară, de a se tămădui, de a scapa de vre-o suferință fizică...

Și astfel clipă cu clipă se statornicesc acele cunoștințe multiple din care se recrutează adevărate prietenii.

Ce este la baza lor? Cît vor dura și cari le vor fi urmările?

Cele de mai multe ori, vor avea viața tot așa de scurtă ca a trandafirului,— viața unei dimineți,—clipa ultimei vederi cînd sună despărțirea, ca să plece din nou, care 'ncotro, care în altă parte a lumei...

Sunt despărțiri eterne. Oamenii cari își strîng mîinile știu bine că, în genere, nu se vor mai revedea. Poate, întîmplător, se vor regăsi în vr'un tren, în vr'un hotel la vr-o altă stațiune. Dar atunci nu se vor mai recunoaște.

Vor lega din nou cunoștința, ori amiciția; își vor face din nou confesiuni, se vor sfătui încă odată, își vor arata iară unul altuia știri de acasă, ori rezultatele vre unei consultații medicale. Și apoi, încă odată, se vor despărți, buni și sinceri prieteni; de par'că s'ar fi legat prin cine știe ce îndatoriri și simpatii reciproce...

Și totuși e mai multă sinceritate în aceste prietenii de cît în celelalte, pentru că e mai multă desinteresare și mai multă omenie.

Fără îndoială că se întîmplă și legături mai puțin platonice. Uneori „flirtul" balnear lasă urme de săgeți mai pătrunzătoare. Undeva în vre-un colț al pămîntului va vegeta vre-un suflet, va jindui vre-o simțire, va lăcrima vre-o privire pe urma unei amintiri, a unei figuri dispărute... Se poate, Dar vremea și depărtarea sunt tămăduitoare.

Din toate va rămînea numai o vagă și plăcută reminiscență a unor oare petrecute în tovărășie binevenită și armoneoasă, a cărei scurtime este condițiun a esențială care-i garantează sinceritatea.

In psihologia călătoriilor de odihnă aceste „cunoștințe" formează grțioase intermezzuri și reale mulțumiri, iar despărțirile umplu atmosfera hotelurilor, parcurilor și vilelor de umbre și regrete...

Bună oară acum, în momentul, cînd— urcați în trenul spre Svițera, proprietarii poeticei vile Arndt ne fac surpriza de a ne aduce, drept dar de plecare, buchetul de roze scînteietoare de frăgezime și culori,—avem impresiunea că într'adevăr ne-am dobîndit prieteni nuoi, nu numai cîteva platonice cunoștințe, ce vor trece repede în uitare și indiferență...

Rodion

Pregătirea Institutorilor și Invățătorilor

Doctorul *Emanuel Labat*, întru'un articol foarte judicios publicat acum de curînd în *„Revue des deux Mondes"* cere pentru Franța o reformă în învățămîntul primar în senzul ca să se dea o pregătire specială viitorilor învățători de țară și viitorilor institutori de orașe.

La țară, zice autorul articolului e nevoe de oameni, care să cunoască și să înbească pămîntul pentru a putea face pe elevii lor să aibă aceleași sentimente. Pregătirea învățătorilor în școale orășenești, cu disciplină urbană, e poate una din cauzele fundamentale, pentru care învățămîntul rural ne dă roadele așteptate în Franța.

De aceea, autorul articolului propune școale de formațiune specială pentru fie care categorie de membri ai corpului didactic.

De bună seamă, că numai printr'o îndrumare de practicitate rațională se va putea și în Franța ca și la noi, îndruma și pregătirea institutorilor și a învățătorilor după nevoile școalei de orașe și de sate.

Noi am ajuns la o organizare a școalelor normale de învățători așa fel, că procesul de trecere a elementelor de la țară la oraș, se va face invers tot ca în Franța.

Institutorii se recrutează dintre învățătorii înaintați și după un stagiu de 12 ani la sat.

S'au emis păreri și la noi, că sistemul nu aduce foloase, nici școalei urbane nici celei rurale.

Nu aduce foloase școalei urbane, căci școala primară urbană, cu sistemul acesta, va fi totdeauna lipsită de institutori tineri, plini de energie și va fi condusă totdeauna de elemente cu începere de la vrîsta de 33—40 ani. Și vine întrebarea logică: oare elementele tinere nu sun folositoare de loc în învățămîntul urban.

Apoi s'a mai zis că învățătorul, care și-a apropiat felul de traiu la sat, și-a făcut un rost, o gospodărie, vine el cu inima întreagă la viața de oraș după 12 ani petrecuți la țară?

Sunt drepte aceste considerațiuni. Sunt însă întemeiate considerațiunile, că făcîndu-se o reformă radicală în învățămîntul primar, vor fi necesare școale speciale pentru institutori și școale speciale pentru învățători.

Nu se poate concepe.

Un învățămînt complimentar urban la fel cu unul rural, după cum nu se poate concepe că viața de gospodărie rurală e aceiași cu acea a orășanului.

Unele sunt nevoile de la oraș, altele cele de la țară. Una-i starea socială și economică a săteanului, alta-i a orășanului.

CASINOUL DIN SINAIA

Mari atracţiuni în tot timpul sezonului

TEATRU de comedii şi varietăţi.—
Trupa romînească şi franceză

Artişti celebri de pe primele Scene ale lumei.

Direcţia artistică MORLAN. Preţuri foarte moderate

Restaurant şi Terase de Consumaţiuni

Bucătărie de prima ordine sub conducerea celebrului şef HEYRAUD.

Serviciu luxos şi îngrijit sub direcţia d-lui BOTTINELLI

ORCHESTRA TEATRULUI compusă din 30 artişti sub direcţia d-lui POMPILIO

PE TERASE: ORCHESTRA de virtuosi sub direcţia d-lui Nisotti din Montecarlo

Serbări—Baluri—Tir Aux Pigeons
NUMEROASE ATRACŢIUNI

Admit egalizarea copiilor din toate clasele sociale în cultura formală ; Aprob cursul inferior a şcoalei primare uniform la sate şi la oraşe, dar nu se poate concepe a se continua cu organizarea actuală uniformă a şcoalei primare, care nu pregăteşte pentru viaţa practică.

E natural atunci să se deosebească şi pregătirea elementelor ce vor face educaţia şi instrucţia tinerilor generaţiuni.

Să se lase porţile deschise învăţătorilor care voesc a veni la oraşe, însă cu garanţii de specializare în chestiunile ce privesc îndrumarea specială a şcoalei urbane.

Nu e vorba, cum susţin unii colegi învăţători, că burghezimea de la oraşe s'ar simţi jenată pe a-şi da copii în educaţie pe seama învăţătorilor veniţi de la sate, cari sunt în majoritate fii de ţărani.

Cu atît mai puţin serioasă e părerea, ce au unii învăţători, că institutorii au păreri tendenţioase asupra principiului de pregătire a învăţătorilor de la sate şi învăţătorilor de la oraşe.

Nevoia specializării va determina pregătirea corpului didactic, potrivit necesităţilor fie-cărei categorii de învăţămînt.

Din chestiuni de organizare a scoalei, a nevoilor şcoalei, nu trebue să se desvolte chestiuni de interese personale ale corpului didactic, tendinţe de arivism, şi nici bănueli de divizări pe motive de mediuri şi păturí sociale.

Institutorul să studieze firea orăşanului, învăţătorul pe a săteanului, fie care din noi apostolii să ţintim a călăuzi pe orăşan şi pe sătean la o viaţă economică înfloritoare, prin cultura făcută în şcoala adevărată, *şcoala vieţei practice*.

Pedagogia nu e nici reacţionară, nici liberală, nici socialistă, nici conservatoare, nici democrată.

Ea e veşnic, trebue să fie *oportunistă*, oportunistă în cel mai înalt şi mai bun înţeles al cuvîntului.

Nu se pot neglija trebuinţele necesare ale vremei, ale poporului.

Vremea cere duh nou în şcoala primară şi sistemul de specializare şi practicitate va avea ca efect, de bună seamă, necesitatea de pregătire specială a institutorilor şi pregătire specială a învăţătorilor în viitor.

Victor Munteanu

BANCA IAŞILOR

Societate Anonimă

Capital 2,500,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Naţională)

1. Cumpără şi vinde efecte publice.
2. Scontează efecte comerciale (poliţe), cupoane şi titluri eşite la sorţi.
3. Scontează trate şi cecuri, asupra casolor din ţară şi străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăţi în ţară şi străinatate putînd emite şi cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri şi efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanţii ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu incasarea poliţilor plătibile în orice localitate din ţară sau străinătate.
7) *Primeşte sume spre fructificare*:
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută şi care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convenţională cea mai avantajoasă.
8) *Primeşte efecte publice spre pastrare*

Litere-Ştiinţe-Arte

Duble şi triple.—Vacanţa e, în genere, o epocă de ananghie pentru publicaţiunile literare. Cine să alimenteze atîtea reviste—căci sunt multe număr revistele noastre—în lunile de căldură, de zăduf, de secetă şi de lene.

De aceea unele reviste îşi suspendă apariţia, comptînd pe îngăduinţa cetitorilor, obosiţi ei însuşi, doritori de repaos, pînă şi în ce priveşte senzaţiile, ori emoţiile beletristice şi literare. Altele însă, simţindu-se mai mult legate de public, ori cel puţin de abonaţi—recurge la sistemul de economie al numerilor duble: economie relativă la scris, la expediat, economie în administraţie şi aşa mai departe.

Sistemul s'a cam generalizat, ba chiar s'a perfecţionat. Aşa, pe cînd „Viaţa Romînească" ne-a dat un singur număr dublu—un formidabil volum în nota „magazinurilor" din străinătate, revista „Versuri şi proză" dă pentru a doua oară în cursul vacanţei cîte un număr triplu. Cel mai nou apărut poartă data de 15 Mai—1 Iulie şi mai puţină proză şi mai multe versuri,—în schimb mai multă poezie în proză de cît în versuri,—pe alocurea.

*

Intre primele piese ce vor fi jucate cu mult succes în actuala stagiune teatrală la Iaşi, este „Le petit Cafe" de Tristan Bernard, spiritualul scriitor parizian.

*

In camera belgiană un deputat a comunicat date statistice ce dovedesc că Belgia e ţara unde fiece locuitor are cea mai mică povară de impozite şi că Anglia e aşezată la celalt capăt al scării statistice,

Astfel în Anglia fiece locuitor plăteşte 82,06 lei pe an, în Franţa 78.98, în Olanda 57.59, în Germania 43.37, în Italia 45.04, în Austria 49.05, în Belgia 34.00 lei.

Dacă s'ar pune aceste date în legătură cu fenomenul general al scumpirei traiului, s'ar găsi o corespondenţă directă între cantitatea impozitelor şi preţul total al subzistenţei în diferite ţări.

*

La Londra se va cînta în Septembrie o operetă cu titlul „Văduva tristă" de Dzerweschi.

Se pare că noua operetă îşi caută succesul în amintirea ce va provoca titlul: amintirea „Văduvei vesele".

*

O engleză originală, ocupată în serviciului telefonului unei importante clinici chirurgicale s'a sinucis bînd un amestec de trei otrăvuri felurite.

Cu amestecul acesta s'a servit întâiu pentru a-şi scrie... testamentul, economisind cerneala, apoi a băut din el. Cauza desperării a fost... telefonul, care-i făcea mari neajunsuri.

Dacă-i vorba de neplăceri telefonice, ar trebui să se sinucidă toţi iaşanii, noroc că ei sunt mai... engleji adecă mai cu sînge rece şi răbdători. Numai telefonista engleză s'a desperat...

*

O nouă ediţie a piesei „Manasse" a defunctului Ronetti Roman s'a pus în vînzare de cătră o editură din Piatra Neamţ.

Tot acolo se va retipări şi „Radu", poema de mult epuizată în librării, a defunctului poet.

INFORMAŢIUNI

Joi 9 August este aniversarea naşterei A. S. Regina Eleonora a Bulgariei

Pentru înlesnirea mărfurilor la vămile : Burdujeni, Palanca, Predeal, Rîul-Vadului şi Vîrciorova, direcţiunea vămiler, din ministerul de finanţe, a hotărît ca să nu se mai prezinte facturile odată cu depunerea actelor vamale, iar şefii staţiunilor de destinaţie, nu vor libera transporturile de cît atunci cînd li se vor prezenta copii de facturi.

Ministerul de finanţe a încasat următoarele sume din veniturile vamale pe ultimile 10 zile din luna Iulie şi pe întreaga lună comparativ cu epoca corespunzătoare a aceleiaşi decade şi a aceleiaşi luni din anul trecut:

Incasările vamale pe decada a III-a a lunei Iulie au fost de lei 2,725.627,15; cele din taxa de poştă, au fost de 147,967, 70 lei şi încasările fondului comunal au fost de lei 141.306,80. Faţă cu anul trecut aceiaşi decadă, încasările vamale au fost cu un plus de lei 516,617,75 cele din taxa de porto cu un minus de lei 31,976,50 şi încasările fondului comunal au fost cu un plus de de lei 11,131,55.

Pe întreaga lună Iulie, încasările vamale au fost de lei 6,827,733,90 cele din taxa de porto au fost de lei 286.190.90 şi incasările fondului comunal au fost de lei 409.155.45.

Faţă de anul trecut aceiaşi lună încasările vamale au fost cu un plus de 1.007.864.80 lei, din taxa de porto au fost cu un minus de lei 84,845,15 şi încasările fondului comunal au fost cu un plus de lei 38.655.90.

Direcţiunea generală a poştelor, telegrafelor şi telefoanelor, a convenit cu administraţiunile poştale din Viena şi Berlin, spre a face schimb între funcţionarii cari lucrează la aparatele telegrafice ce sunt în legătură directă cu aceste două Capitale. Prin acest fapt se va stabili o camaraderie între funcţionarii ce lucrează la aceste aparate, iar acei ce vor să fie trimişi să facă practică în birourile telegrafice din Viena şi Berlin, care sunt model de organizare şi instalare, şi vor îmbogăţi cunoştinţele îşi vor perfecţiona în limba germană.

Luni au sosit în Bucureşti venind din Viena, oficiantul Huga Vicenzi şi cunoscutul Leon Lougule.

Aceşti domni vor lucra în biroul telegrafic timp de 3 luni întocmai ca şi funcţionarii noştri.

In curînd se aşteaptă sosirea şi a celor din Berlin, iar la întoarcerea lor aceşti funcţionari vor fi întovorăşiţi de camarazii lor romîni aari vor fi trimişi la Viena şi Berlin.

Higiena alimentară. — In ceia ce priveşte higiena alimentară, găsim în raportul d-lui dr. Flor, următoarele amănunte asupra bunurilor săvîrşite de serviciul sanitar şi consiliul său de higienă.

*

Reproducem întocmai:

II.—*Higiena alimentară*, este un capitol foarte important care a cerut din partea personalului serviciului o activitate excepţională în timpul acestui an, pentru a putea îndrepta, în parte numai aceia ce puţina şi lipsa unei supravegheri insuficiente transformase în stare anormală.

Mai mult ca în ori ce altă ramură de activitate sanitară, tinzînd la protecţiunea sănătăţei publice, s'a aplicat principiul că individul este dator cu partea sa de contribuţie la îndreptarea stărei sanitare generale.

Brutăriile şi toate localurile de fabricat alimente făinoase au fost sever supravegheate şi îmbunătăţite, în ce priveşte întreţinerea curată şi modul corect de fabricare. Prea puţine brutării au mai rămas cu frămîntarea manuală şi acele în mod deghizat; s'a complectat măsura luată în puterea regulamentului de introducere a malaxorilor mecanici. Pentru supravegherea sanitară a personalului s'a făcut prea puţin din cauza recalcitranţei patronilor şi a lucrătorilor.

Este o chestiune care va mai cere încă multă stăruinţă.

Localurile de vîndut alimente şi băuturi s'au îmbunătăţit, mult întreţinerea lor s'a modificat şi azi puţine localuri mai există cu înfăţişare urîtă şi murdară.

Aproape în toate localurile cu alimente şi băuturi s'a introdus apă de conduct.

S'a încercat şi reuşit în mare parte, suprimarea obiceiului de a se acoperi cu pînze alimentele destinate a fi consumate în stare—în care sunt vîndute; aceste pînze nu aduc nici un folos sanitar ba se poate afirma că erau elemente care accentuau posibilitatea de contaminare a alimentelor. Inlocuirea lor s'a făcut prin dulapuri închise, cu geamuri de sticlă sau pînze de sîrmă şi cu acoperişul lor cu geamuri de sticlă sau de pînză de sîrmă, sistemul acesta tinde a deveni obicei.

O deosebită atenţiune s'a dat alimentelor din Hală şi de pieţe cu oare-care rezultat îmbucurător în privinţa păstrărei lor.

Fabricele de apă gazoasă artificiale au fost nevoite a introduce guri de apă din conducta publică, legate direct la maşină. Cu acest mijloc s'au suprimat faimoasele filtruri individuale, care erau un element de contaminare mai mult, prin modul lor de funcţionare şi întreţinere.

S'a oprit cu desăvîrşire punerea gheţei direct în băuturile răcoritoare; s'au admis în urma sfatului laboratorului de chimie, vase de zinc. In multe ocaziuni pedeapsa contravenientului a constat în distrugerea imediată a mărfei fără a mai fi dat judecăţei, măsura e foarte bună.

S'a încercat oprirea comerţului cu alimente şi băuturi de prin ganguri; multe asemenea localuri sau închis definitiv, sau amenajat. A mai ramas şi pentru viitor.

De asemenea s'a încercat oprirea comerţului cu alimente şi băuturi de prin gherete în rele condiţiuni de construcţiune şi chiar de pe tarabe deschise. Puţin s'a cîştigat în această materie şi rămîne a se mai stărui mult şi în viitor. Comerţul ambulant cu alimente ne-a preocupat mult fără a avea satisfacţia că am făcut ceva. Personalul sanitar cu toată stăruinţa nu poate executa nici controla serios şi continuu din cauza numărului prea mare de comercianţi şi din cauza lipsei de penalitate pentru asemenea comercianţi fără autorizări în regulă. Comerţul ambulant clandestin cu alimente, nu intră în atribuţiunile serviciului sanitar. Vînzarea fructelor, mai cu samă la începutul verei, a fost supravegheat în deosebi şi cu mare încordare. Puţini au fost comercianţii care au fost daţi judecăţei; distrugerea imediată a mărfei a făcut, în cazurile cele mai dese singura penalitate. In cursul anului, au confiscat şi distrus o cantitate enormă de 14.693 kgr. fructe de neconsumat şi anume :

In circ. I au fost distruse		250 kgr.	
In circ. II „ „	„	720	„
„ „ „ „	„	1706	„
„ „ „ „ „	„	11123	„ hala
„ „ „ „ „	„	891	„

Centrul alimentelor şi băuturilor prin luare de probe şi trimitere la analiza institutului de chimie s'a făcut în condiţiunile următoare :

Vin, 53 probe cu rezultat de doză neregulamentare; (6 probe la circ. I, 15 la a doua, 6 la a III, 14 la IV, 24 la a V, iar şapte probe au fost luate direct de medicul şef).

Bere, o singură probă, s'a găsit bună de la circ. IV.

Băuturi alcoolice destilate, 43 probe din care 7 s'au constatat nereglementare; (şase probe la circ. I, 12 la II, 8 la III, 13 la IV, 4 la V.

Unt de lemn, s'a luat numai două probe din care una neregulamentară (I la circ. IV şi una la V).

Oţet, patru probe din care două neregulamentare (1 la circ. II şi 3 la IV).

Masline, 6 probe din care una neregulamentară (3 la circ. II, 3 la a III).

Conserve de peşte, [sardele scrumbii) s'a luat patru probe toate găsite bune (1 la secţia IV şi 3 la V).

Conserve de carne, salam, slănină (două probe constatate bune) 1 la circ. I şi I una la a V-a).

Paste alimentare, (macaroane fedea) s'au luat două probe, ambele de la circ. II şi constatate bune.

Cacao, una bună de la circ. IV.

Cafea măcinată, 11 probe, din care 8 au fost găsite neregulamentare de oarece conţinea materii amidonoase străine (3 la circ. III, 5 la a IV şi 3 la a V).

Făină de grîu o probă la circ. IV, s'a constatat bună.

In afară de aceasta s'a mai luat de către comisariatul disp IV şi trei probe de apă de la o fabrică de ape gazoase, apă care s'a constatat că e o apă contaminată şi prin urmare nu poate servi; fabrica s'a închis pînă la procurarea de apă bună.

In total s'au luat 122 probe de alimente şi băuturi. Comersanţii găsiţi neregulamentari s'au dat judecăţii; restul din mărfurile constatate regulamentare nu au putut fi denaturate de oarece la cercetare după obţinerea rezultatului analizei, nu se mai găseau din acele substanţe. Explicaţia ar sta în acea că probele nu s'au luat din depozitul, ci din vasul care se vindea în momentul luărei probei. In afară de controlul alimentelor prin institutul de chimie, prin inspectarea alimentelor, găsindu-se de personalul sanitar de acele alimente care se pot constata stricate prin simpla observaţiune fără a mai fi nevoe de o analiză de laborator, cu îndeplinirea tuturor formelor cerute de art. 63 L. S. s'au distrus următoarele cantităţi de alimente surprinse înainte de a fi puse în consumaţie.

Conserve de carne, 50 kgr. 400 gr. din care 400 gr. de către medicul circ. II şi 50 kgr. de către medicul şef.

Masline 1120 kgr. din care 520 kgr. de medicul circ. II şi 600 kgr. de cătră medicul circ. IV.

Conserve de peşte (peşte sarat, ţîri, sardele de lisa, scrumbii, Lacherdă) 2915 kgr. şi anume 1294 kgr. de medicul circ. II 1107 kgr. de medicul cir. IV, 200 kgr. de medicul şef, 13 kgr. denunţate de la vamă.

Icre (negre şi de somon) 1 kgr. de către medicul circ. IV.

Fructe uscate şi conserve (strafide, smochine, curmale, povidlă) 134 kgr. de către medicul circ. II.

Muştar 12 borcane că către medicul circ. IV.

Halva 14 kilograme de către medicul circ. II.

Tarhon 2 kilograme de către medicul circ. II.

Brînză 36 kgr. din care 25 de către medicul circ. III şi 11 kgr. de medicul circ. IV.

Ouă 90 bucăţi de medicul circ. IV. Inainte de a termina acest foarte important articol a higienei alimentare ţin a accentua insuficienţa regulamentelor în materie de autorizare a funcţionărei localurilor de vîndut alimente şi băuturi, care se bucură de protecţiunea nejustificată a art. 30 din regulamentul industriilor insalubre, precum şi modul defectuos de supraveghere a comerţului ambulant cu alimente, care ar trebui să fie supus celui mai riguros control.

Elevii preparaţi în particular, cari au dat examen pentru absolvirea cursului inferior şi absolvirea cursului superior în Iunie a. c. şi au obţinut la 2 probe note între 3 şi 5, vor trece în Septembrie a. c. examenul de corijenţă la aceste materii.

Tot asemenea elevii preparaţi în particular cari dau examen în Septembrie a. c, examen integral de cl. IV şi examenul de corijenţă la aceiaşi sesiune şi examenele de capacitate (absolvire).

Cererile se vor înainta de urgenţă ministerului de instrucţie împreună cu recipisa doveditoare că s'a plătit taxa de 25 lei.

Şcoala de ţesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înfiinţată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învăţînd acolo a ţese tot felul de stofe, scorţuri şi covoare naţionale, diferite cusuturi romîneşti, creştere de viermi de matasă etc.

Şcoala se află sub ordinul Ministerului de industrie şi elevele se bucură de drepturile şcoalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, şi dc la 3—5 p. m., în localul şcoalei.

Condiţiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naştere şi vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoţite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		7 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.25, oca 0.35
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

ULTIME INFORMAȚIUNI

Din sorginte demnă de încredere, ni se comunică, că zilele trecute o consfătuire secretă a avut loc la o mînăstire din Muntenia, la care au luat parte mai mulți episcopi și frunțași ai bisericei

In această consfătuire s'ar fi discutat toate evenimentele ce au frămîntat biserica în ultima vreme, și s'ar fi luat deciziunea de a se chibzui la o reorganizare solidă, ce va face pe viitor imposibilă repetarea unor atari fapte.

S'ar fi discutat și modalitatea unei satisfacțiuni de dat fostului episcop de Roman și arhimandritului Scriban.

In sfîrșit s'ar fi hotărît a se sprijini convocarea unui congres al preoților, în care aceștia pentru întâia oară să și poată da în vileag doleanțele lor.

Se știe că Duminecă s'a oficiat la biserica catolică din localitate aniversarea de 82 ani ai Imparatului Frantz Iosef.

Au participat toți consulii, precum și reprezentanții corpului 4 de armată.

A produs însă o adevărată indignare faptul, că la această serbare, n'a azistat nici un reprezentant al autorităților civile.

In special consulii au comentat viu această lipsă de tact.

Consiliul de miniștri, a hotărît ca toți anii serviți ca fochiști la căile ferate, vor intra în calculul dreptului la pensie.

Se știe că până acuma, fochiștilor înaintați mecanici, nu li se număra de cît 5 ani de serviciu, ori care ar fi fost numărul anilor serviți ca fochiști.

Ancheta de pe malul Prutului.—După cum am arătat, d. dr. Flor, a inspectat eri satele de pe malul Prutului.

D-sa a inspectat satele Ungheni, Golăești, Sculeni, Hermeziu, Bivolari și altele.

Peste tot loc a găsit o curățenie exemplară. Locuitorii și-au îngrădit casele, își ard gunoaiele și se conformă în totul sfaturilor higienice, afișate în fie care localitate.

*

D. dr. Flor, comunicînd direcțiunei generale a serviciului sanitar rezultatul acestei inspecțiuni, a făcut și cîte-va observațiuni, ce probabil vor da loc la o anchetă.

Ast-fel ministrul de interne, în urma cererei direcțiunei generale a serviciului sanitar, a cerut a se închide toate vămile de pe malul Prutului, nerămînînd deschise de cît vama de la Ungheni și cea de la Gura-Prutului.

Ori cu tot ordinul sever, vama de la Sculeni continuă a funcționa.

*

Medicul șef a mai observat, că nu se execută de loc ordinul direcției sanitare, de a se supune la desinfectare la Ungheni pe toți călătorii ce vin din Rusia.

Funcționarii de la gara Ungheni, refuză de a executa acest ordin.

*

In raportul său, d. dr. Flor mai cerea se aduce o îmbunătățire în aparatele de desinfectare din Ungheni.

Dl. D. Goian, ctitorul frumoasei biserici din Bazga, Fălciu, a donat 200 lei pentru zidirea unei biserici în satul Podu-Hagiului, format din noii împroprietăriți după 1878.

In consiliul de miniștri ce s'a ținut eri, s'a hotărît afectarea unui credit de 1,500,000 lei pentru mărirea gărei din localitate.

Suma va fi acoperită din excedentul ultimului exercițiu.

Joi 9 August, va avea loc în sala societății Cultura, a IV-a conferință publică, a ciclului de medicină populară, în legătură cu starea social-higienică a funcționarilor comerciali.

Va vorbi d. dr. B. Brandmark, despre Munca și repaus.

D. Derevleanu, trecînd cu o căruță prin strada Eminescu, a căzut din acea căruță și și-a fracturat piciorul stîng.

Pe moșia Cepleniței un incendiu a distrus 9 girezi de mazere.

Pagubile se evaluiază la suma de 38,000 lei.

Tabloul condamnărilor suferite de meseriași s'a publicat eri incomplect în „Opinia". Amenzile ating numai în Iași sumi de zeci de mii lei, din care cea mai mare parte urmează să se preschimbe în închisoare. Noroc că administrația d-lui Nenițescu nu va îndrăzni să meargă pînă acolo unde o împinge nesățiosul și epilepticul Scorțescu, parazitul meseriașilor și — în perspectivă — al comerciauților iașani.

La condamnările nebune meseriașii vor răspunde prin o grevă monstră.

Locuitorul C. Tasache, din Cepleniță, curățînd un revolver, a împușcat din imprudență pe locuitorul D. Morariu, care în stare gravă a fost transportat la spitalul din Hărlău.

De la 1—8 August, au fost în localitate 1 caz de tusă convulsivă, 5 de scarlatină și 1 de anghină difterică.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Mîni 9 August este ultima zi în care se pot achita taxele de corijare, la administrațiile financiare.

D. R. Magder, președintele societății corpului didactic israelit din Iași, a fost primit azi în audiență de ministrul de răsboiu, pe lîngă care a intervenit, ca și membri corpului didactic israelit, să fie scutiți de manevre.

Din Sinaia.—Societatea „Chindia" din București,—sub președinția de onoare a A. S. R. Principesei Maria—dirijată de D-ra Seculici, — și din care fac parte D-ne și D-re din elita societății Bucureștene,—a dați aci o serbare; a cărei reușită a întrecut toate așteptările.

Jocurile trebuiau să aibă loc pe platoul batalionului de vînători; însă, din causa timpului nefavorabil, a avut loc în localul școalei „Carmen Sylva".

S'a jucat cu multă insuflețire, toate dansurile naționale muntenești și cele din Oltenia. Notez în treacăt, dansatoarele cele mai neobosite în costume naționale din cele mai frumoase și variate. D-ra Seculici, d na locot.-col. Berindei, d-na general Perticari, d-na A. Berindei, d-na Dinu Brătianu, d-ra Olga Berindei, d-ra Lilyana Costinescu, d-ra E. Costinescu, d-ra Arabela Iarca, d-ra Procopiu, d-ra Cantacuzino, D-na Gr. Filipescu.

Dintre dansatori, d. locot.-col. adjutant Gr. Berindei, Locotenentul Th. Skeletti, d. N. Nenițescu și tinerii Berindei.

Printre asistenți: General Perticari, d. A. Berindei, d-na și d. C. Iarca, d. Dinu Brătianu, d-ra Romalo, d-na și d-nu I. Miclescu cu d-rele, Maiorul C. Nădejde, Căpitanul Gh. Diamandi, D-na Matei Cantacuzino, d-na și d. Procopiu, d-na și d-ra Arghiriade, Sub-locot. D. Strat.

*

Duminică 5 August, seara — a avut loc în saloanele hotelului Capșa, — un mare bal dat în beneficiul societății „Crucea Roșie". După pregătirile ce se fac, — se speră în cea mai perfectă răușită. Luni 6 August — serbarea va continuat la ora 4 p. m. pe platoul mînăstirei Sinaia.

Muzeul etnografic. — Iată lista persoanelor donatoare de bani și obiecte de la 1—30 Iunie 1912: Direcțiunea Salinei Tr. Ocna, Ioseph Munteanu, Tr. Ocna; Inginer V. Hălăceanu, Iași; I. T. Cosma, Slănic Moldova; d-ra Maria Sturza, Iași; Epitropia Sf. Spiridon, Iași; D. Marmeluk student, Viena; d-na Elena Stanislav, Iași; Em. Bardasare, profesor și maestru pictor, Iași; Inginer șef I. Apostoliu, Iași; d-ra Affenduli, Iași; C. Neculau, proprietar, Pașcani.

De la 1—31 Iulie: d-nii Gh. Coustantiniu, Iași; C. Motăș, București; Tuffli, comerciant, Iași; Zdrobici, Directorul Prefecturei poliției Iași; N. Gheorghiu-Chinopsi, București; Comandamentul Corpului de Grăniceri, București; Gh, Șerban, mare industriaș, Iași; Inginer D. Mandrea de la Divizia C. F. R., Iași.

Azi s'au făcut în localitate numeroase transacțiuni de cereale.

Vagonul de grîu s'a plătit 1700 lei.

Aseară a avut loc e întrunire a membrilor societății fraterna-romînă.

D. Prof. Dr. C. Thiron, a plecat la băile Carlsbad, după care va lua parte la congresele de *Educație morală* de la Haga; de *Filosofie monistă*, Sociologie și Morală raționalistă, de la München și Magdeburg.

Mai mulți fabricanți din țară au adresat legitima întrebarea Casei Centrale a meseriilor și asigurărilor muncitorești, de modul cum trebue să procedeze cu muncitorii pentru industrie, străini, aduși în țară cu învoirea Ministerului de Interne și cu condițiunea de a fi repatriați la sfîrșitul lucrărilor pentru care au fost aduși.

Consiliul de administrație al Casei Meseriilor s'a ocupat de chestiunea aceasta a lucrătorilor vremelnici și a hotărît, în primul rînd, ca atunci cînd se aduc asemenea lucrători să se aibă și învoirea Casei Centrale, ca aceasta să poată lua măsurile necesare pentru îndepărtarea neajunsurilor la care ar putea da loc această importare de brațe.

In al doilea rînd a găsit nemerit ca patronii cari aduc muncitori industriali străini să aibă pe lîngă îndatoririle obișnuite și aceea de a face rețineri și pentru acest fel de muncitori, lipind timbre pe cărțile chitanțe pentru asigurarea invalidității și pentru pensia de bătrînețe, dînd și patronii partea lor legală de contribuție.

D. ministru a aprobat acest aviz al consiliului, în care scop a intervenit pe lîngă ministerul de interne.

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.
Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Anticele jocuri olimpice, reconstituite sub formele moderne, au loc din patru în patru ani, în cîte un oraș mare din cele cinci continente. Prima olimpiadă reconstituită a avut loc la Atena în 1896, apoi la Paris în 1900, la St. Louis (America) în 1904, la Londra în 1908 și cea din urmă la Stockholm în cursul lunei trecute. Mai toate țările civilizate au luat parte la aceste grandioase organizări.

Cinematograful Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), în noul său program de astă seară Mercuri, ne reproduce exact toate fazele și desfășurările acestor jocuri (partea I-a și a II-a), în care se concentrează în același timp toate genurile sporturilor moderne.

Noul program de astă seară cuprinde apoi:
Cesar Borgia roman istoric—Milioanele Orfelinei, mare roman contimporan. Rolurile sunt interpretate de artiști dramatici pariziani, două părți de cinemat.—Prince hoț, scene comice. — Precum și cel mai nou număr din Pathé-Journal.

Mîne Vineri 10 August program nou: Cînd iubirea se stînge, roman contimporan (film danez)—Deed portar, comedie.—Eclair-Journal etc. etc.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 8 August

Conflict între Romînia și Italia

Constanța.—Căpitanul vaporului Imparatul Traian, care a sosit azi la Constanța, a reclamat ministerului, că în apropiere de Alexandria, a fost percheziționat de un torpilor italian.

De astă-dată autoritățile italiene au procedat cu o brutalitate extraordinară.

Nu s'au mulțumit numai cu percheziționarea, dar au ridicat de pe vapor doi călători turci și i au arestat, sub învinuire de spionagiu.

După cum aflăm guvernul romîn considerînd aceasta ca o încălcare de teritoriu, va cere o grabnică satisfacțiune.

Călătoria Principelui moștenitor turc

Constanța.—Principele moștenitor al Turciei, a sosit azi la Constanța, unde după o ședere de cîteva ore, și-a continuat drumul spre străinătate.

Dorințele Albanezilor

Constantinopol. — Albanezii au făcut cunoscut, că nu vor înceta mișcarea lor revoluționară.

Ei cer înainte de toate abdicarea Sultanului.

ATENTAT

Constantinopol.—Două bombe au fost descoperite pe linia Accincioli-Porol pe calea ferată Constantinopol.

Trenul a trecut peste ele fără a le atinge.

Cutremurul din Turcia

Viena. — Impăratul Frantz Iosef a dat 10000 de coroane pentru victimile cutremurului de pămînt din Dardanele.

Manevrele armatei germane

Berlin.—Agenția Volf, află din Sofia că cei doi fii ai Regelui se vor duce în Germania în urma invitațiunei făcute de Impăratul Wilhelm, spre a asista la manevre.

Tratative de pace

Londra.—La ministerul de interne circulă svonul că ambasadorul turc din Londra și miniștrii de la Cetingo și Sofia, merg spre Paris unde se vor întîlni cu un fost ambasador italian însoțit de doi secretari pentru a încerca să găsească baze pentru pace.

Atentatul din Varșovia

Varșovia.—Un soldat înrolat în batalionul de pedeapsă a atacat pe șeful acestui batalion, principele Tumanov și soția lui, rănindu i grav. Un gardian a ucis pe atentator cu un foc de pușcă.

Accidentul unui balon

Sebastopul.—Un balon militar în care se aflau trei ofițeri a fost luat de vînt și dus deasupra mărei.

Balonul a căzut pe un torpilor ce-i fusese trimis în ajutor.

Un aviator locotenent s'a înecat. De asemenea s'a înecat un matelot.

Ceilalți ofițeri au scapat.

Intervenția d-lui Berchtold

Sofia. — Se dă ca sigur că inițiativa d-lui Berchtold a fost primită de către guvernul bulgăresc într'un mod cu totul afabil cu atîta mai mult cu cît descentralizarea ar răspunde dorinței generale și ar fi de natură a îmbunătăți soarta naționalităților din Turcia, de asemenea celelalte cercuri politice, judecă în mod favorabil de oare-ce văd în ea prima etapă a dezlegărei politice, nu deslegărei chestiunei macedonene. Numai naționaliștii și macedonenii nu sunt mulțumiți de oare ce văd în acea inițiativă tendința de a se păstra cu ori ce preț.

*

Constantinopol.—Levant Herald, socotește că inițiativa comitetului Berchtold este o adevarată bine facere pentru turci, ea este cu totul altceva de cît o intervențiune. Va trebui ca Europa să primească această propunere în profitul bunei stări din Turcia și în interesul propriei sale liniști. Această inițiativă ar conduce și la deslegarea chestiunei albaneze.

Omorîrea unui urmărit

București. — Sergentul Tudor Grigore, zărind azi dimineață pe un individ ce transporta mai mulți saci, l'a somat să steie.

Individul refuzînd aceasta, o bataie se încinse între dînsul și sergent, care la un moment dat îl culcă la pămînt cu nn foc de revolver.

Individul, a căruia identitate nu s'a stabilit încă, a încetat curînd din viață.

Conflictul de la granița turco-muntenegreană

— Ciocniri între trupele turcești și muntenegreni —

Berlin.—Inainte de a merge în ajutorul celor din Berana, cordoanele turcești împreună cu arnăuții din Rugova au ars Blokhausul de la granița muntenegreană pentru ca acel blockhaus, să nu cadă în mînile insurgenților.

Măcelul continuă în districtul Berana.

Provinciile limitrofe muntenegrene sunt pline de refugiații răniți.

La Cetinge s'a ținut un mare manifest de protestare în contra ferocităților turcești.

Prin resoluția acestui meeting se cere guvernului să se declare răsboiu Turciei.

Conflictul Turco-Muntenegrian

Constantinopol.— Știri sosite aci, arată că trupele muntenegrene au trecut pe teritoriul turcesc și au ocupat localitatea Dezama.

Știrea a produs aci o vie mișcare.

Guvernul turc s'a grăbit să trimeată Muntenegrului un ultimatum, cerînd imediata rechemarea trupelor.

Se crede că un răsboiu între Turcia și Muntenegru e inevitabil.

GIMNAZIUL „Moritz și Betti Yachtel" Iași
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelariă școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin fost timp îndelungat medic secundar a; Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.
dă consultațiuni
de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

MOBILIER DE VÂNZARE
Adresa la Administrația ziarului.

Indurerații: Ioan și Ecaterina Horga, Mariette, Jean, Emil-Gică și Aurora Horga, au nemărginita durere a vă anunța pierderea prea iubitului lor fiu și frate.

✝

Adrian I. Horga

Elev bursier al Liceului Internat din Iași

Incetat din viață în urma unui accident în comuna Zvorîștea.

Inmormîntarea va avea loc în comuna Zvorîștea, Jud. Dorohoi.

In locul ori-cărei invitațiuni.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie și de Frizerie.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

Inștiințare

Domnii **C. Romanescu**, licențiat în matematici, profesor și **G. Nica**, licențiat în litere, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, prepară cu începere de la 1 August candidați la examenele de admitere, integrale și corigență pentru școalele secundare, concurenți la Burse, liceul Internat, școala normală, seminar, precum și pentru școalele mililitare de Artilerie, Geniu, Marină, Infanterie, și Cavalerie. A se adresa la d-lui C. Romnnescu la liceul militar dela 2—4 p. m. în fie care zi și G. Nica la liceul Național.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Magasinul de Muzică „MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albinet No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.

Fides *Berlin 18.*

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlocie 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ameliorează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele*, *Cefaleiele*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* care se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antîiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, care se găsesc la toți Drogheriștii şi Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI
NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Reprezentanța şi Depositul renumitelor
Piane şi Planine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acento —
— *Cataloage gratis* —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate . 430 .
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995.501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casa de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,980,253 63 | 100
Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Instacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: **Operă.... postumă.**—*Literatura eroică s'a îmbogățit cu o nouă operă a lui Cervantes, care vede lumina zilei mulțumită zelului d-lui dr Anghel. D-sa a început să vadă, în sfîrșit, că sunt ceva racomodări de făcut prestigiului onoarei sale și a cerut — cam postum — redacției noastre astă-zi, satisfacție pe calea armelor, pentru informațiunile pe care de vre-o două luni le publicăm relativ la tribulațiunile sale politice.*

Redacția noastră s'a grăbit a'și constitui martori pe domnii Ioan Nădejde, Ion I. C. Brătianu, P. P. Carp și..... A. C. Cuza, șefii partidelor politice în care, pînă acum, d dr. Anghel și-a aranjat onoarea politică și cari, deci, pot fi martori pentru noi, în ce privește activitatea politică a eroului nostru.

Sunt cam mulți martorii noștri, și deci nu sunt în conformitate cu codul duelului; vina este, însă, a adversarului nostru, care atîția ne-a furnizat.

* * *

D. dr. Anghel a amenințat «Opinia» cu o provocare la duel.

Duel? Pe cine vrea să 'nșale?
Nici cea mai rea zgîrietură,
Ori cea mai proastă tăietură—
Cum face zilnic în spitale—
N'ar face fără de... parale.

:: Școlile particulare au primit astăzi ordinul No. 49,718 din partea ministerului instrucțiunei publice cuprinzînd următoarele dispozițiuni:

Să se facă pînă la 1 Septembrie reparația integrală a localurilor de școală să se zugrăvească lemnăria în ulei. Elevii să nu fie primiți în școli fără un certificat medical atestînd că el și membrii familiei sale nu sufăr de vr'o boală contagioasă.

:: E vorba ca d. D. Nenițescu, ministrul industriei și comerțului să vină în Iași în ziua de Sf. Maria, 15 August pentru inspectarea corporațiilor. Va putea constata cu acea ocazie cît de mari sunt nemulțumirile printre meseriași cn privire la legea d-sale.

:: La gimnaziul Wachtel din localitate vor funcționa în acest an clasa I, ordinară și divizionară, a II-a și a III-a. Probabil că se va înființa și clasa V-a în vederea însemnatului număr de elevi căzuți la examenele de capacitate.

:: Un Te-Deum se va oficia Sîmbătă la Mitropolie, cu prilejul aniversărei nașterei prințului Ferdinand.

:: Congresul cîntăreților bisericești, va avea loc în definitiv, în zilele de 21, 22 și 23 August.

După noi dispozițiuni, desbaterile vor avea loc în sala Sidoli.

:: D. C. Meisner, secretar general al ministerului de culte, pleacă în concediu la 10 August.

:: Administrația comunală a transmis azi tuturor patronilor brutari somațiunea următoare:

Patronii tuturor localurilor de fabricat și vîndut pîne, sunt datori a se supune întocmai Regulamentelor în vigoare, privitoare la fabricare și vînzarea pînei.

Toate persoanele aflate în localurile de fabricat pîne (patroni, funcționari, lucrători, servitori) precum și acele persoane întrebuințate la vînzarea pînei atît în localuri, cît și în mod ambulant, vor fi supuși la vizite medicale lunare. In acest scop, fie care patron va înștiința Primăria de ziua și oara ce-și alege, în care personalul se va prezenta medicului de Circumscripție în localul Comisariatului respectiv.

Dovada examinărei medicale se va face prin viza medicului circumscripției respective, care se va pune pe carnetul ce fiecare interesat, va trebui să aibă de la Serviciul Sanitar al Orașului.

Neesecutarea acestei dispozițiuni, atrage darea în judecată a patronului și a persoanei (funcționar, lucrător, servitor, vînzător) găsită fără această viză; după două dări în judecată, localul patronului în care nu s'a îndeplinit această dispozițiune, se va închide pe cale Administrativă în mod temporar sau definitiv după apreciare.

Latrinele de la toate localurile de pitării vor fi recordate la canal în străzile canalizate, vor avea cisterne impermiabile în străzile ne canalizate, indiferent de zona în care se vor afla. Grajdurile anexate la pitării, vor fi îndepărtate suficient de localul de fabricat, ele vor fi construite în zidărie masivă și legat la canal în străzile canalizate, iar în acele necanalizate cu cisterne impermiabile pentru adunarea tuturor lichidelor.

Contravenienții la aceste dispozițiuni, (patroni, funcționari, lucrători, servitori, vînzători) vor fi dați judecății, iar după două contraveniri, localul se va închide pe cale Administrativă temporar sau definitiv.

:: Azi s'au făcut în localitate numemeroase transacțiuni de cereale.

Vagonul de grîu s'a plătit 1700 lei.

Marele incendiu de astă-noapte

Ca și incendiul din strada Sărărie, prin o coincidență fatală, și focul ce a distrus astă noapte fabrica de mobile Fortuna, a isbucnit într'un timp, cînd orașul era lipsit de apă.

Isbucnirea incendiului

La ora 12 de noapte, o flacără eși din grajdul brutăriei Dreicher, situat în str. Răscanu.

Acest început de incendiu ar fi putut fi localizat ușor, dacă ar fi fost la dispoziție o cantitate oare care de apă.

Dar apa lipsea cu desăvîrșire. Focul a fost însă lăsat la voia întîmplărei și s'a transmis repede asupra caselor Iancu Lepadatu.

In acest moment, începură să sosească pompierii,

Localizarea focului

Pompierii începură prin a dărîma un gard vechiu, ce încunjura grajdul și căsuța Lepadatu.

Din ordinul d lui primar Botez, se deschise rezervoriul din Păcurari, și se dădu drumul apei în hidrantul din strada Uzinelor.

A trecut timp, până a se efectua toate aceste măsuri, așa că nici după o oră de muncă, nu se putea utiliza apa ce se pusese la dispoziție.

Față cu această situație, pompierii se mulțumiră, în a dărîma casa Lepadatu și grajdul Dreiser, ca prin acest mijloc, să localizeze focul.

La orele 1 jum. de noapte, se putea considera focul ca localizat.

Autoritățile părăsiră locul incendiului.

Deslănțuirea furtunei

La ora 2 do noapte, după liniștea ce domnia pînă în acest moment, se deslănțuise o furtună îngrozitoare. Vîntul sufla cu putere și scînteile de la incendiul din strada Răscanu sburară în toate direcțipnile. Totuși se credea focul terminat, și nimeni nu-și putea închipui că se va preface curînd într'un adevărat dezastru.

Cu toate aceste așa s'a întîmplat.

Fabrica Fortuna în flacări

La un moment dat, luă foc un deposit de paie din strada Platon 6, care alimentat de vînt, se răspîndi asupra uuei cantități de lemne fasonate, ce erau așezate lîngă zidul fabricei Fortuna. După alte cîteva clipe, focul cuprinse un vechiu paravan, tot în apropierea fabricei și nu trecu mult, însăși clădirea fabricei era cuprinsă de flacări.

Panica

Fu un moment de nedumerire generală. Nimeni nu știa ce măsuri să se ieie, pentru a evita catastrofa, sau cel puțin a micșura întinderea ei. Și pe cînd autoritățile se consfătuiră, se auzi o explozie îngrozitoare, produsă de o cantitate de benzină, ce se găsea în una din magaziile fabricei.

Fu o panică indescriptibilă. Explozia aceasta, fu urmată de alta și mai puternică, provocată de astă-dată de motorul și cazanele fabricei.

Toate geamurile clădirei se sparseră, și flacările eșeau din toate unghiurile imensei clădiri.

Dra un spectacol ce umplea de groază, pe toată lumea, care se afla adunată prin împrejurimi, cu toată ora înaintată.

Alt incendiu

Focul se intinse și asupra circiumei Zaleș Matei din str. Morilor.

Și aci focul cuprinse casa într'o clipă. Nu mai era chip de a se salva nimic.

Printre obiectele distruse de flăcări, se afla și o canapea, în care proprietarul circiumei, avea suma ascunsă de 6000 lei, în hărtie. Totul a fost distrus.

Fără apă

Nici un ajutor nu se putea da fabricei Fortuna.

Pompierii încercară să aducă apa din hidrantul din str. Uzinelor, însă pe lîngă că distanța era prea mare, apoi hurtumurile erau sparte, așa că apa țișnind din toate părțele, se răspîndia prin străzi, dar nu putea ajunge la destinație.

De altfel nici apa nu avea presiunea necesară.

Părăsirea fabricei

Apa prin urmare nu putea fi utilizată pentru stingerea focului.

Dar nici prin dărîmare nu se putea aduce vre o salvare, din cauză că pompierii nu se putură apropia de clădire, care era înconjurată într'o mare de flăcări.

Fabrica a trebuit să fie părăsită, iar pompierii s'au grăbit să iee măsuri de apărare, pentru a nu lasa ca focul să se întindă asupra caselor din mahala, care ar fi mărit cu mult întinderea catastrofei.

Scene triste

Locul catastrofei se află înconjurat de numeroase căsuțe. locuite de o populație muncitoare, dar saracă.

Toți au fost siliți ca pe această furtună să-și părăsească locuințele și să-și transporte lucrurile, prin curți și locuri virane.

Era o jale de nedescris.

Abia pe la orele 3 de noapte, au început să sosească trupele chemate în ajutor. S'a putut ast-fel organiza un serviciu de ordine și de pază.

Focul a continuat pînă în ziuă, cînd se putea considera ca localizat.

Nu e însă cu desăvîrșire stins nici la această oră.

Pagubele

Pagubele sunt imense și se pot evalua la mai bine de un milion.

Fabrica Fortuna a fost distrusă cu desăvîrșire. Au ars toate mașinile, motorul și marele cazan. Asemenea marele depozit de lemne fasonate; parchetele pregătite pentru palatul administrativ, precum și o cantitate de 20 vagoane lemne, ce erau pregătite pentru lucru. In magazie se aflau mari depozite de mobile gata, prefăcute de asemenea în cenușă.

Fabrica era asigurată la societatea Dacia, pentru 800,000 lei.

Și celelalte clădiri distruse ast-fel casa Lepadatu era asigurată la soc. Națională, pentru 7000 lei, iar crîsma lui Zeleș Matei, la Dacia, pentru 60,000 lei.

Ancheta

D. procuror Lefter Dimitrescu, sosi între cei dintăi și începu cercetările la fața locului, pentru a stabili cauzele incendiului.

Ancheta nu e încă terminată.

Fabrica Fortuna

Fabrica de mobile Fortuna, aparține azi d-lui Ostersetzer.

Ea a fost întemeiată în anul 1877.

Fabrica ocupă 139 lucrători cari azi au rămas fără ocupație.

O fatalitate pune însă a urmări această fabrică, cari se numără printre cele mai moderne din localitate; înzestrată cu toate aparatele necesare, căci e pentru a 3 a oară cînd focul o distruge pînă la temelie.

:: Tot cu ordinul direcției generale a serviciului sanitar, administrația comunală a lansat azi ordonanța următoare:

Noi Primarul Comunei Iași, avînd în vedere că s'au ivit mai multe cazuri de holerină în Basarabia:

In interesul salubrității orașului pe baza art. 58 din legea pentru organizarea Comunelor Urbane, dispnem:

Este cu totul interzis introducerea și punerea în vînzare a fructelor necoapte, fie chiar dacă sunt destinate pentru compoturi.

Toți proprietarii și chiriașii vor ține în cea mai perfectă curățenie atît curțile cît și latrinele, cari vor trebui să fie desartate până la fund și în urmă desinfectate.

Toți fabricanții de apă gazoasă și mineralizate, nu vor întrebuința de cît apă din conducta de la Timișești.

Contravenienții la această ordonanță vor fi dați judecății.

:: Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		7 lei suta
Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca		0.35
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul		0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:		Litrul
Vin alb vechiu		1.—
Vin negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar și Bordeaux		1.60
Vin otonel tămăios		2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

:: A apărut: excelenta revistă *Ilustrațiunea Romînă*, No. 7 anul II-lea cu următorul bogat sumar:

Dr. C. Istrati de la Academia Romînă „Cetatea Hotinului"; A. D. Herz..... cronica; D. Karnabat..... Sufletul lucrurilor; Corneliu Moldovanu.... Hoțul; G. Cair.... Niroana; L. Rebreanu..... Barba; T. A. Teodoru..... Un concurs de cotume naționale.

Accidentul aviatorului A. Popovici; Govora-Călimănești; Inspecția M. S. Regelui la Sinaia; Incendiul de la Moreni; Recenzii etc.

Printre numeroasele ilustrațiuni artistic executate, remarcăm „Cetatea Hotinului" (pe 2 pagini).

Redacția și Administrația: Strada Academiei 6 București.

Se caută la biroul Isidore Margulies din str. Ștefan-cel-Mare 27 nn **Domn** sau o **Domnișoară care să știe** corespondența **germană, francază** și eventual **engleză.**

Casinoul din Constanța

MARI ATRACȚIUNI DE SENZAȚIE

SERBARI DE ZI ȘI DE NOAPTE

TEATRU de comedii romînesc sub direcția d-lui DAVILLA

TEATRU de Comedii francez

TEATRU de varietăți și MUSIC-HALL

ORCHESTRA de virtuoș sub direcția d-lui REYNAUD din Montecarlo

Cei mai celebrii artiști de pe scenele Europene

Restaurant și Terase de Consumațiuni

MARI SERBĂRI—FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marelor casinouri din lume

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 9 August

Guvernul în chestia vaporului Traian

București.—In cercurile bine informate, se asigură, că guvernul nu va da nici o urmare chestiei percheziției făcute vaporului Impăratul Traian.

Aceasta, pentru că consideră că Italia avea tot dreptul să viziteze vaporul și să reție pe cei trei călători turci,

Mișcarea din Albania

Constantinopol.—O știre din Ipek arată că albanezii, cari sunt stăpini pe situație, au deschis închisorile, eliberînd pe toți deținuții.

Svonuri politice

București.—Carpiștii au răspîndit svonul, că în cazul cînd nu se va putea face concentrarea și nici nu se va putea efectua o revenire a d lui Carp, guvernul să se retragă, iar partidul conservator să înceapă o violentă acțiune împotriva noului guvern.

Nenorocirea din Săveni

Săveni.—O nenorocire, a costat viața a 6 oameni.

Iată amănuntele celor întîmplate: opt muncitori și anume C. Bujor, Iancu Insurățeiu, Mihai Stolojan, Ion Dronciu cu soția și un copil Mihai Bujor și Ilie Hociung, toți din satul Sîrbu, pe cînd lucrau la o lutărie, malul s'a surpat peste dînșii.

Numai cei doi din urmă, au putut să se ferească. Cailalți șase au fost îngropați de vii.

S'au început curînd lucrările de salvare, dar de sub pămînt nu s'au scos de cît 6 cadavre.

Procesele din Moinești

Moinești.—Azi, în urma celor petrecute, aveau să se judece trei procese intentate d-rului Lieblich.

Primul a fost cele intentate de către d-nii Aron Grimberg, Leon Leventer, S. Leventer și Isidor Cahana, căci învinuiau pe d-rul Lieblich pentru distrugere.

Al doilea a fost intentat de d-ra Feldman pentru insultă și în find un al treilea proces intentat d-rului Leiblich de către d. Isidor Cahana, pentru amenințări.

Procesele au fost amînate pentru 10 August.

Discursul lui Poincaré

Dunquerque.—La un banchet dat de municipalitate, d. Poincaré, a ținut un discurs, în care între altele, a zis că amiciția între Franța și Rusia, e azi mai temeinică ca ori cînd.

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie și de Frizerie.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

Societ. filantropică „Steaua"

Școala primară și profesională israelito-romînă de fete

Iași—str. Elena Doamnă (Albă) 23

In anul acesta va funcționa cursul primar complect *cu un adaus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I a și a II a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *și* teoretic, *limbele* Romînă, Franceză *și* Germană. Belgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică și gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August și vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria școalei între oarele 10—12 a. m. și 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul.

Maedchengymnasium mit Oeffentlichkeitsrecht staatsgiltige zeugnisse deutsche Unterrichtssprache in Czernowitz.

Auskunfte beim Leiter K. K. **Prof. Leo Tumlirz,** *Czernowitz Gartengasse. 38*

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîsmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Națională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE asuprează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.
Laboratorii mari

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne I şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,561 72 | 100 rentă

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în cenă acţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc.

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
JOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 106
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X - No. 1662 Sîmbătă 11 August 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ ROMÂNIA

CHESTIA TRAMWAYELOR

DAUNELE INTERESE

Oamenii de la guvern sunt și ridicoli și de rea credință.

Pe ziua de alaltăeri a apărut în *Monitorul Oficial* decretul regal prin care se deschide pe seama Ministerului de Interne un credit de 498,600 lei destinați a fi plătiți Societății comunale de tramwaye ca daune-interese și cheltueli de judecată, la care a fost osîndit acel minister în procesul cu tramwayele.

In loc ca d. Al. Marghiloman să adopte o atitudine modestă, a omului pocăit, a omului care vede că a greșit, — d-sa și presa d-sale ridică acuzări. Ii pare rău fostului Ministru de interne că Societatea comunală de tramwaye va încasa ceea ce a fost recunoscut de către Justiție, că e dreptul ei să încaseze.

Nici înaintea lucrului definitiv judecat d. Marghiloman și oamenii d-sale nu se astîmpără.

*

In adevăr, ziarul personal al fostului Ministru de interne, *La Politique*, publică pe ziua de eri un articol intitulat „Passez à la Caisse", în care înjură Societatea de tramwaye pentru că va încasa suma ce i-a fost atribuită de Justiție și o întreabă dacă, în cele din urmă, s'a săturat de-a mai lua bani de la Stat.

Și aceasta e o atitudine.

In loc ca noi contribuabilii să luăm de piept pe d. Al. Marghiloman și să-i cerem socoteală ce a făcut cu banii Statului și să-l tragem la răspundere că, pentru a-și satisface urile și ambițiile sale personale, a vîrît Statul într'un proces ruinător, a oprit peste un an de zile funcționarea unui serviciu public,— s'a supărat ca văcarul pe sat, și tot d-sa cere socoteală Societății de tramwaye, — victima samavolniciilor sale — că de ce încasează niște daune-interese pe cari i le-a recunoscut în chip definitiv Justiția.

In atitudinea aceasta a presei marghilomaniste se oglindește întregul sistem de gîndire și de acțiune a fostului ministru de interne. Arogant și autoritar, d. Al. Marghiloman cînd își găsește omul care să-l pună la locul său, se revoltă și formulează tot el pretențiuni.

*

Singura atitudine, pe care o putea avea d. Marghiloman și presa d-sale, față de decretul apărut alaltăeri în *Monitor*, ar fi trebuit să fie tăcerea, dacă nu chiar o recunoaștere francă și leală a greșelei comisă.

Cînd noi am rîdicat chestia răspunderei ministeriale și cînd am dovedit, cu legea în mînă, că d. Al. Marghiloman poate fi tras la răspundere penală pentru că a propus parlamentului o lege constituțională, și la răspundere civilă pentru că a cauzat Statului daune bănești, — presa guvernamentală a sărit ca friptă și a invocat buna credință a fostului ministru de interne.

Azi însă, deși Justiția și-a dat hotărîrea ei definitivă înlăturînd legea d-lui Marghiloman ca neconstituțională, azi cînd Statul a eșit definitiv condamnat în virtutea aceleiași hotărîri, — d. Marghiloman, care înainte de judecată tot mai putea fi considerat de bună credință, persistă totuși în punctul d-sale de vedere.

Față de o aseminea atitudine, d. Marghiloman mai poate fi considerat de bună credință?

Azi cînd Justiția țărei s'a rostit contra vederilor d-sale, îi mai este îngăduit fostului ministru de interne, să considere hotărîrea definitivă a Justiției ca greșită, iar punctul d-sale de vedere ca adevărat și să aibă în același timp pretenția că e de bună credință?

Iată ceea ce nu se poate concepe.

Dacă domnul Al. Marghiloman ar fi fost în adevăr de bună credință, înțelegem ca d-sa să fi persistat în ideile și în concepția d-sale, atîta vreme cît fapte obiective cu forță probandă obligatorie n'au intervenit să-i demonstreze greșala în care se găsește.

Din moment însă, ce asemenea fapte au intervenit — și hotărîrile judecătorești fac parte din ele — părerea sa personală, individuală nu mai are de loc ce căuta.

Poți fi greșit numai înainte de proces, după ce te-ai judecat însă, hotărîrea judecătorească îți este singurul criteriu de judecată, singurul adevăr.

Res judecata pro servitute habetur. Neaparat cînd ești de bună credință și cu capul cu temperatură normală,

Domnul Marghiloman are împotrivă-i o hotărîre definitivă, iar alta e pe drum. Cu toate acestea, d-sa a ramas tot la vechea d-sale ideie, tot la vechea d-sale părere.

Greșită este justiția țării, greșită este întreaga opinie publică, greșiți sunt și ar fost chiar cîți-va din colegii d-sale din minister — numai d-sa e pe calea adevărului adevărat.

Încăpățînarea aceasta și ridicolă și periculoasă, ia d-lui Marghiloman ori ce presumție de bună credință. D-sa a știut că e greșit înainte de a fi rostit Justiția, precum știe și acum că e greșit, cînd are împotrivă-i hotărîrile judecătorești. Dar aceiași patimă care l'a îndemnat pe domnul Marghiloman ca să deschidă afacerea tramwayelor, îl face și acum să vadă roșu înaintea ochilor.

Decretul pentru mandatarea daunelor interese a fost încă un postav roșu pentru ochii lesne iritabili ai fostului ministru de interne.

Armata și amenințările Bulgariei

In toate timpurile și în toate statele mari sau mici, armata a garantat integritatea teritoriului și liniștea internă.

O armată bine organizată și bine echipată, este o garanție de liniște.

Armata noastră, sub toate guvernele, s'a bucurat mai mult de atenția conducătorilor ei, cu excepția numai cînd d. Dim. Sturdza în excesul seu de economie redusese pentru trei soldați două cămeși.

Cei competenți însă în ale armatei au căutat a-i da desvoltarea cît de mare, sub toate raporturile. Astăzi avem un stat major foarte instruit, avem ofițeri superiori și inferiori, cei mai mulți cu școli de rezboi, cari atît în timp de pace sunt competenți a instrui trupa, și în timp de rezboi a-o conduce acolo unde datoria o va chema.

Cu 40 de regimente de infanterie a patru batalioane, cu 20 regimente de artilerie prevăzute cu munițiuni suficiente. Cu 10 batalioane de vînători, cu mitralii la fie-care batalion de infanterie. Cu 20 sau mai multe regimente de cavalerie, cu batalioanele de pioneri, cu o marină care poate ține piept pe Dunărea și apara și portul Constanța. Această armată este atît de bine și complect echipată, în cît după experiențele făcute de marele stat major, în trei zile poate fi tăbărată la ori-ce punct al țărei și în ori-ce parte, nu mai vorbesc de cadrele de rezervă și de trupele de rezervă cari pot fi concentrate în ori-ce parte, în cel mult zece zile, echipate și gata a'și face datoria.

De aice se poate vedea, că mai cu seamă de cîți-va ani încoace toți cei însărcinați cu conducerea armatei s'au convins că ea nu trebue să fie și să servească numai la părăzi.

Bulgaria are veleități de mărire, Dobrogia îi stă ca un ghimpe, ar voi să pue mîna pe ea, deși știe că aparține României și va fi a României, au plătit sume enorme jurnalelor străine, spre a'și lăuda forța armată, crezînd că va spăria pe cineva, dar miniștrii noștri de Resboi nu le-a opus la aceste reclame decît înființînd regimente, complectînd armamentul și echipamentul, avînd gata pe picior de răsboi 300,000 oameni.

Romînii au constatat că cu tot sîngele varsat, cu toate sacrificiile făcute, Bulgarii sufăr de ingratitudine, nu vor fi nici o dată recunoscători, chiar dacă primul ministru al Austriei nu le-ar fi temperat acum de curînd alurile resboinice, România era gata a-i astîmpara pentru multă vreme, căci, cu un stat major de astăzi, cu comandanții ce avem, cu trupa atît de bine instruită, și cu un comandant neadormit și atît de vigilent ca A. S. Principele Ferdinand, noi ceștialalți muritori trebue să rîdem de donchișotismul Bulgarilor.

Nu e mai puțin adevărat și să se știe că locuitorii din România fără deosebire de naționalitate sau coloare politică, a căror sacrificii la 1877 a mers până la abnegație de persoană și avut, vor fi gata în ori ce timp și în ori ce împrejurări, a-și face datoria, căci dacă am sta indiferenți ar fi să fim lipsiți de patriotism, ceea ce nu se poate admite nici un moment.

Dar se va zice, nu este destul numărul oamenilor, nu este destul să ai muniții și echipament și nici sacrificiul material al cetățenilor, îți trebue bani pentru aprovizionări, despre aceasta nu trebue a se îngriji cred nimene, căci avem un excedent bugetar de cîteva milioane, cu care se poate întreține o armată pe picior de resboi un an și doi fără a se simți cea mai mică lipsă, astfel fiind cred că nimeni nu se poate îngriji de amenințări care nu pot duce decît la ridicol.

A. G. D.

O SĂ-I STRICE!...

Mai alaltăieri, ziarele guvernamentale ridicau osanale d-lui sublocotenent Verzea pentru ideea genială ce a avut de a cere poștelor din Berlin și Viena cîțiva funcționari, cari să facă serviciul la noi. In schimb d. locotenent Verzea, a oferit să trimită și d-sa la Berlin și la Viena cîțiva funcționari romîni.

Ideea d-lui căpitan Verzea e excelentă, și nu ne îndoim că funcționarii noștri, dacă vor fi oameni cu cap, vor avea multe de învățat la poștele celor două mari Capitale apusene Ne îndoim însă de altă ceva; ne îndoim de foloasele pe cari le vor putea trage funcționarii nemți, aduși la noi de către d. maior Verzea. Ce vor învăța ei la noi? Cum să răspundă obraznic abonaților la telefon? Cum se citește *Universul*, sub nasul d-lui locotenent-colonel Verzea, în orele de slujbă? Cum se bruschează publicul care are nevoe de serviciile poștale, și cum colonelul Verzea nu ia nici o măsură contra rabiaților săi?

Hotărît lucru, ideea d-lui general Verzea de a trimite funcționari de ai noștri la Berlin și la Viena e excelentă; nenorocită însă e ideea de a aduce funcționari străini în birourile noastre poștale.

O să-i strice.

Cele două dezastre

Cel mai mic incendiu, se preface în localitate într'un dezastru. Aceasta s'a putut constata cu prilejul incendiului din strada Morilor, care a distrus fabrica de mobile. Aceiași constatare s'a putut face la incendiul, care a distrus un bloc de case, în strada Cuza-Vodă.

Inceputul de incendiu din strada Morilor, ar fi putut fi stins cu desăvîrșire, dacă ajutorul era imediat.

Dar procedarea la noi, în aseminea triste ocaziuni, este de o indolență patentă.

Pompierii sunt înștiințați din sergent în sergent, astfel cum se urma cu ani de zile înainte, cînd orașul nu avea încă o rețea telefonică. Fe-care sergent își face serviciul agale, puțin îi pasă de consecințele la care poate da naștere.

Am observat la București une-ori un incendiu stins prin ajutorul sergenților de stradă. Așa pe cînd unul alarmează pompierii prin telefon, alți cîțiva se întrunesc la locul incendiului și dau un ajutor eficace și priceput.

La noi poliția stă indiferentă. Sosirea pompierilor pare a fi la noi un serviciu de prisos, dacă nu se poate întrebuința apa ce de astă-dată o avem în abundență.

Toate hurtumurile sunt sparte. Apa țîșnește din toate părțile, așa că întrebuințarea pompelor, în loc de a servi la stîngerea focului, produce inundarea străzilor.

Numai acestor împrejurări, se datorește dezastrul, ce a distrus fabrica de mobile, care pe lîngă că lipsește Iașul de o industrie însemnată, a mai asvîrlit pe drumuri aproape 200 de lucrători.

Negreșit că și incendiul de astă-noapte, care a adus după sine atîta mizerie, ar fi putut fi redus, dacă mijloacele de combaterea focului ar fi putut fi mai eficace.

Nu vrem să spunem că pompierii nu-și fac datoria cu prisosință, ajutați de trupele ce sosesc repede. Dar defectuositatea sistemului de a se folosi de apă, trăește de un timp îndelungat, fără a se fi luat vre-o măsură de îndreptare.

Se prea poate ca șeful pompierilor să fi cerut aceasta, iar ministerul de rezboi să nu fi dat atențiune cererei.

Dar era o datorie elementară a administrației comunale, care subvenționează acest serviciu, să ceară ca totul să corespundă nevoei. Dar a cere pricepere lui Cc. Iancu, e un ce la care nu răvnim.

HOLERA

— De-ocamdată numai cazuri suspecte. —

D. dr. Bărdescu nu doarme, aceasta însă nu însemnează că-și caută de treabă, nu, d. dr. Bărdescu acordă interwievuri ziarelor. I se publică portretul și se desmint știrile despre sosirea groaznicului mosafir, care ne-a vizitat anul trecut, —holera.

După cum se vede dar, d. dr. Bărdescu nu doarme, dar nici măsuri contra holerei nu ia. Și anul trecut tragedia a început la fel, și anul trecut s'au înregistrat cazuri suspecte, pe cari d. dr. Bărdescu se amuza mereu să le desmintă. Pînă ce, într'o bună zi, cazurile suspecte s'au transformat în cazuri pozitive, și holera de care ne feriseră pînă atunci toți directorii generali ai serviciului sanitar, și-a făcut macabra ei operație.

Anul acesta ținem deocamdată la cazurile suspecte, dacă căldurile se mențin, nu va mai trece vreme multă și d. dr. Bărdescu nu va mai avea ce desminți.

Pentru Holeră, directorul general al serviciului sanitar e pregătit chiar de pe acum; d-sa însă nu știe în ce oraș să-și dea anul acesta tradiționalul banchet.

Anul trecut, și l'a dat, în toiul holerei, la Brăila, anul acesta unde și-l va da?

OAMENI ȘI LUCRURI

Ce și de ce admirăm?

E fără îndoială, un grad de închipuire și de nobizm în sentimentul de adîncă admirație ce simte călătorul cînd stretaie Elveția cea bogată în frumuseți; este educarea sufletească a omului în înțelesul că se cuvine să admire neapărat ceea ce au admirat alții de atîtea ori, ceea ce, din cetire, din auzite, știe că a fost privit cu elan și cu entuziasm din generație, în generație.

Poate că dintre sutele de mii de turiști cîți străbat, în toți anii, țărișoara aceasta începînd cu englezii și americanii obligatori, cu obosiții, bolnavii, neurastenicii, flegmaticii ne vin cu,.. ordonanța medicală în buzunar, — n'or fi cu toți de o potrivă de sinceri admiratori ai acestui extra-ordinar de frumos colț de pămînt. Dar el este în afară de ori-ce îndoială, un raiu pămîntesc,—un loc bine cuvîntat și s'ar zice creat cu dinadinsul pentru educarea și alimentarea în om a simțului de frumos.

Nu e cu putință ca vederea peisagiilor elvețiane să nu atingă, să nu tulbure, să nu înfrumusețeze un temperament, o simțire de om, întru cît nu e vorba de un bolnav, ori de un anormal. Imi revine în minte un epizod din anii de student cînd, împreună cu un prieten—acum dus dintre cei vii—am vizitat Elveția pentru întăia dată. Fu o exploziune de bucurie ce semăna cu delirul.

Pe înălțimile dimprejurul Zürichului, apoi pe colinile păduroase ale Interlakenului și Lucernei—izbucnirăm în țipete sălbatece, tăvălindu-ne în iarbă și în frunziș, ca și cum am vrut să simțim de apururi, parfumul acestui pămînt paradiziac și voluptos.

Ce ar fi însă munții aceștia — cari nu se deosebesc de munții altor țări de cît ici-colo prin giganticele înălțimi, — ce ar fi dacă firea darnică nu le-ar fi dat tovărășia lacurilor, în cari își oglindesc puterea și veșnicia lor de frumusețe nebiruită?

Lacul Bienne — e poate rău ortografiat, de oare ce călătoriam fără Baedeker — deschide seria.

Lac întins, albastru-verzuiu, calm, neagitat de nici o suflare și oglindind strălucirea cumpătată a soarelui de dimineață. Une ori apa e albă, de par'că ar resfrînge numai zăpezile, — ori ar purta numai apele ghețarilor proaspăt topite; alte ori o culoare se preface repede într'alta, ca și cum s'ar juca soarele în valurile clare, înainte de a lumina coastele viguroase ale munților....

Va rămînea una din nepătrunsele enigme ale universului această alăturare accidentală — urmarea unor milenare și mari frămîntări ale pămîntului—a colosilor de piatră și țărînă de massele de apă ale lacurilor... Aproape în nici o altă parte a lumei alăturarea nu e mai frequentă și mai armonioasă. Armonioasă, pentru că domnește în toată întinderea lacurilor acestora o liniște ideală, neturburată de nimic, ca și cum giganții muntoși ar sta de pază ca nimic să nu altereze limpezimea valurilor. Și armonia s'a întins la natura cea vie. Lacurile par tovarăși credincioși, prieteni buni ai oamenilor din împrejurimi,— cum trebue să domnească pacea, buna înțelegere între elemente și ființe crescute de miimi de ani împreună și cari vor trăi tot astfel pe viitor. Omul de aci are, de sigur, firea lui specială la făurirea căreia au ajutat elementele naturei, — munții și lacurile.

Ele mai cu seamă,—lacurile limpezi, șerpuitoare, moi, cari se întind și se leagănă la poalele munților, apropiindu-se de om, înconjurîndu-i locuințele, pătrunzînd pînă sub șoproane, intrînd în curți, —netemute de nimeni, nebănuite de nimeni, pentru că n'au făcut nici odată vre-un rău cuiva...

Din potrivă. Sunt așa de liniștitoare prin întinderea și frumusețea lor,—prin albastrul lor ceresc, pururi aceleași!

Așa l'am admirat—lacul Bienne—cu ani în urmă, cînd, în prada întăielor neliniști, am venit aci—în rînd cu atîția alții—să-mi port melancolia sfioasă a dorințelor pe malul acestor misterioase și blînde ape. Va fi același albastru peste sute, peste mii de ani, cînd alții le vor admira și cînd de mult vom fi încetat de a iubi, de a urî...

De aceea vin mulți în trenurile elvețiane în timpul lunilor de vară. Ce păcat că necontenita succesiune a tunelurilor întrerupe meditarea și plăcerea, schimbînd lumina în întuneric și puritatea aerului în miros de cărbune!

Rodion

Boala aviatorilor

De cînd aviațiunea a început a fi un sport mai mult de cît profesional și de cînd se caută a fi folosită pentru comunicațiile la distanță, s'a văzut mai adesea ori că acest sport nu este așa de inocent pentru sănătatea aviatorilor și că în afară de pericolele ce ei riscă prin căderi și accidente, sunt oare care tulburări a sănătății, pe care le încearcă toți aviatorii, chiar în afară de orice accident. Este o stare, care se și numește boala aviatorilor, precum există răul de mare și răul de munte.

In această privință o importantă revistă franceză publică lucruri foarte interesante, pe care ne grăbim a le împărtăși cititorilor noștri.

Sborul care o sforțare fizică și intelectuală necontenită, în niște condiții la care organismul nu'i deprins.

In general sborurile de distanță nu se fac la înălțimi mari, în cît pot să aibă o durată cît de lungă fără primejdii pentru aviator.

Sborurile la înălțime mari însă, cum le fac aviatorii, au o durată de cel mult 45 minute.

Inălțimea de 2000, 2500, 3000 metri este atinsă în 30—40 minute și de acolo aparatul se precipită pînă la pămînt în 5—7 minute. Cehavez în timpul trecerei tragice a Simplonului s'a rîdicat în 19 minute de la 880 metri (Brieg) pînă la 2010 (Kulm); Morane la Havre ajunge la 2600 metri în 24 minute și se scoboară în 6 minute. Aceștia pilotau monoplanuri; pe biplanuri înălțimile mari sunt atinse mai încet, dar scoborîrea se face tot atît de repede; ele cer, prin urmare o muncă mai lungă din partea aviatorului.

In aceste sboruri de suiș repede și de coborîre vertiginoasă, pe lîngă scoborîrea presiunei atmosferice, modificarea compoziției aerului, cu cît se sue mai sus, scoborîrea temperaturei (cînd pe pămînt e 25 grade, la 3000 metri este 8 grade), intervine munca intensă a aviatorului în niște condiții de încordare nervoasă, cu care tot organismul nu e deprins de loc. Acești factori dau cu toții tulburări serioase.

La suiș respirația devine mai scurtă pe la 1500 metri, inima bate mai repede; este o neliniște pe care unii aviatori o atribue șingurătății în care se află. Pe la 1200 metri auzul slăbește, sgomotul motorului devine mai slab și această slăbire este mai mare pe timp nouros; pe la 1800 metri se simt vîrtejuri mari de urechi.

Vederea este întotdeauna limpede, cu toate că lucrurile se micșurează și se depărtează așa de iute, în cît par'că joacă înaintea ochilor. Pe timp de ușoară ceață soarele se reflectează pe ceață ca pe o oglindă și supără manevrele, mai ales la cotituri.

Un aviator a avut tulburări de vedere părîndu-i-se că la stînga sa erau mereu două cruci de pe o biserică, deși nu era nimic.

La aviatorii deprinși începe pe la 1500

TIFOSUL, HOLERA

și toate bolele intestinale (diareea dezinteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

metri o ușoară durere de cap, la tîmple, la novici mai curînd.

Frigul devine insuportabil de la 2000 metri în sus ; în Septembrie la Bordeaux un aviator a declarat că la 2000 metri temperatura era — 15°.

Peste 1500 metri aviatorii simt o nevoe violentă de a urma.

Din cauza tuturor acestor tulburări, mișcările devin mai nervoase și întrerupte.

La scoborîre inima cate mult mai repede și palpitațiile devin cu atît mai tari cu cît se coboară mai iute. Iuțeala de scoborîre, care ajunge la 300—400 metri pe minutu, provoacă o nelinișe ca acea ce produce scoborîrea prea iute într'un ascensor ; vîjîiturile și fluerăturile în urechi devin mai tari. Cu cît se apropie de pămînt, aviatorul începe să simtă tot mai tare arsură la obraz, cu roșață și căldură foarte pronunțate ; ochii sunt injectați și ustură, nările devin umede ; durerea de cap devine tot mai tare.

Un fenomen statornic este somnul ce îi lovește și care este așa de tare, în cît ochii se închid uneori cu toate sforțările de a'i ține deschiși. Aceasta se observă și în scoborîrile cu funicularul pe munți ; călătorii cari pe Jungfrau se scoboară de la 3200 metri la 2000 metri, adorm cu toții în compartimente, de și drumul nu ține de cît 15—20 minute.

Se povestește chiar că un aviator tînăr plecat în excursie, a fost găsit în cîmp adormit în aeroplan, fără să-și amintească cum a ajuns la pămînt.

Pe lîngă aceasta, chiar aviatorii cei mai tari simt o nelinișe foarte mare în această scoborîre vertiginoasă ; une ori îi iea chiar frica, căci gîndul și imaginea morței le stau mereu înainte, Aviatorul Renaux, care s'a scoborît pe un vîrf de munte la Puy-de-Dôme istorisește că în momentul așezărei pe munte i se părea ca toate siluetele munților i se prezintă dușmănoase și se gîndea mereu la nenorocitul Chavez, care a plătit cu viața victoria sa gigantică.

La scoborîre mișcările voite sunt foarte încet și lenișe, ceia ce surprinde pe niște oameni vioi și voinici. Unii aviatori își dau seamă de această lene care le întîrzie mișcările necesare pentru descindere, alții din contra n'au cunoștință. Cînd a ajuns la pămînt, aviatorul de și ar vrea să arăte voinic, sare din aeroplan cu o evidentă încetineală ; se duce încet cîți-va metri pînă la hangarul lui, dar vîjîiturile de urechi sunt așa de tari în cît eroul pare că e surd, abia aude cînd i se vorbește sau îl aclamă ; unul a căzut chiar amețit reîntrînd în cortul său.

Durerea de cap mai ține cîte-va ceasuri după scoborîre ; tot așa și somnolența ; unul din aviatori dormita încă 6 ceasuri după scoborîre, nu răspundea la întrebări și la masă nu mînca nimic, ci avea mai mult gust de somn.

Aceste fapte sunt mărturisite chiar de aviatori încercați.

Toate aceste turburări nu sunt la fel pentru toți aviatorii, ci variază după tăria individului, întocmai ca și pentru răul de munte ; unii îl au la înălțimi mici, alții nu 'l au nici odată, chiar la înălțimi foarte mari.

Ori cum ar fi, însă, este constatat că în aceste ascensiuni cu aeroplane, răul vine mai iute și la înălțimi mai mici de cît în ascensiuni pe jos sau cu balonul.

Toate acestea sunt de natură a ne arăta că sportul aviațiunei nu este fără primejdii, chiar în afară de primejdiile de cădere și că în tot cazul, această petrecere nu va putea fi așa de accesibilă pentru toți și fără nici o pregătire, cum este automobilismul.

Aviațiunea va cere pe lîngă o perfectă cunoștință a manevrelor de motoare și o deprindere treptată a organizmului cu greutățile cu care va fi chemat să lupte.

DE LA ȚARĂ

Scrisori prietenului C. Z. asupra organizării școalei primare.

III

Duhul școalei noastre primare trebue să fie acel de îndrumare spre o fractricitate națională, pentru a se putea creia forțe vii sociale și economice și a nu mai duce lumea toată la budget.

Prin o organizare temeinică, să țintim la scopul nu numai de a întreține și propăși intelectualitatea națiunei, prin cunoștințele strict necesare teoretice, ci să se dea putința fiecărui absolvent de a-și apropia mijloacele de traiu prin exercitarea unei profesiuni, a cărei pregătire de bază să i-o dea însăși școala primară.

Școala primară ar trebui organizată pe baza a două cursuri: *inferior*, și *complimentar* (superior).

Cursul inferior pe trei ani, uniform.

Cursul complimentar să fie organizat deosebit la orașe și la sate după necesitățile locale ale vieții—pe regiuni.

Sistemul claselor preparatorii ar da rezultate foarte bune, mai ales la noi și în special la școala primară, în lipsă de școalele fröebeliane, sau a *școalele infantine* cum sunt în Elveția, unde copiii sunt educați și pregătiți de la 5—7 ani.

Copiii ar putea fi chemați la vrîsta de 6 ani în clasa preparatoare, unde într'o oră, după amiază, ar fi suficient să pregătească pentru școală. Mulți părinți chiar astăzi, stăruiesc în a da copiii la școală la vrîsta de 6 ani cu cerere de dispensă conform legei actuale.

La sate, acest curs preparator s'ar putea face cu mult succes de preotul satului, care cu o disciplină blîndă va bine cuvînta începutul la învățătură a copiilor, ținînd și la deșteptarea sentimentului religios.

Ba acest curs preparator ținut de preoți s'ar putea începe închegarea *legăturii indisolubile a Școalei și a bisericei*, a preoților și a învățătorilor ; legătură, care s'ar întări și mai mult prin participarea preotilor la predarea religiei și moralei în cursul complimentar și la activitatea extrașcolară rațională, despre care vom vorbi.

De bună seamă că pentru munca depusă de preoți va trebui să se țină socoteală în sporirea salariilor și îmbunătățirea stării lor materiale.

După terminarea cursului inferior de 3 ani (7—10 ani) elevii cari vor să urmeze școalele secundare, ori speciale ar fi foarte nimerit dacă ar fi obligați să facă clase preparatorii la școalele respective, unde li se va putea studia aptitudinile, pentru a nu pierde vremea degeaba acei cari nu le posed.

La noi în țară se face această practică cu anul preparator la școala de poduri și șosele și dă rezultate foarte bune sistemul de selecțiune.

De sigur că instituirea claselor preparatorii e un sistem bun, însă și costisitor.

Pentru economie s'ar putea legifera condițiuni anumite în eliberarea certificatelor de curs inferior pentru că nu toți nechemații să umple liceele și gimnaziile.

Elevii cari nu se dedau unei învățături mai superioare vor fi obligați să facă cursul complimentar (superior) al școalei primare, așa că absolventul să iasă din școala primară la vrîsta de 14—15 ani, bine pregătit pentru viața practică.

Acest curs complimentar trebue să fie astfel organizat la sate, bună oară, ca să poată instrui și educa pe elevi în mod experimental, în toată arta gospodăriei rurale.

Se va avea în vedere dexteritatea unei industrii manuale regionale pentru utilizarea timpului liber de iarnă întrebuințîndu-se materialul brut al regiunei : *lemnul*, *mlaja*, *papura*, *paiul* etc.

Nu se va neglija nici cultura științifică din întregul complex al știinților naturale, higienă, medicină populară, din istoria neamului, din științele literaturei romîne și din tot în fine, ce contribuie la desvoltarea simțului de om, simțului de neam punîndu-se astfel o temelie solidă bunilor însușiri a unei generațiuni bine educată și bine instruită.

Tot astfel și la orașe, se va avea în vedere, prin înființarea cursului complimentar (superior), nu îndrumarea elevilor spre cunoașterea și învățarea cunoștințelor necesare vieții lor practice, potrivit nevoilor vieții pe oraș.

Educația morală și națională solidă.

In programul școalelor de fete se va prevede tot ce are nevoe o bună gospodină să cunoască în viața practică.

Arta bucătării, spălătoriei, conducerea unei gospodării, țesutul și croitul tuturor feluritor de lenjuri și cu toate felurile de împletituri, cultura zarzavaturilor, și a florilor, cultura viermilor de mătasă, cultura albinelor, cultura cînepei, a inului, cultura păsărilor de curte, creșterea copiilor etc.

Iată în trăsături generale cum s'ar organiza rațional școala noastră primară, pentru ca absolvenții și absolventele cari nu vor urma mai departe cursuri mai superioare, să aibă o cultură temeinică la vrîsta de 15 ani și *să nu uite drumul croit de școală în viața practică.*

Victor Munteanu

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Litere-Științe-Arte

Consacrare.—Am înregistrat de curînd apariția într'unul din recentele numere ale bibliotecei germane „Reklam" a unei colențiuni de nuvele și schițe de Mihail Sadoveanu.

Nu credem că în acea colecțiune s'au ales cele mai bune dintre bucățile scriitorului romîn. In această privință gustul traducătorului e totdeauna suveran și totdeauna relativ.

Dar nu lucrul acesta e în discuțiune, ci constatarea că e un îmbucurător succes al literaturii noastre editarea în biblioteca „Reklam" a unui literat romîn.

Caragiale fu primul care a pătruns în acea universală editură cu geniala bucată „Pacat". Din nuvelele d-lui I. Slavici —pe nedrept uitatul prozator romîn—a fost tradusă, în aceiași editură „Moara cu noroc"—Die Glücksmühle.

Iată acum și pe d. Sadoveanu adăpostit sub No. 5046 al bibliotecei universalmente reputată. Ca tînăr, a fost tipărit însoțit de o prefață a unui profesor-filolog, d-rul Weigand.

In Germania d-rii în filologie au pînă și căderea de a recomanda pe nuvelești. Aceasta însă nu ne poate supara întru nimic. Consacrarea unui excelent prozator romîn într'o țară culturală ca Germania este o cinste care va bucura în mod sincer pe toți Romînii.

*

Tot mai există nedumeriri cu privire la moartea lui Oscar Wilde.

Se știe că mulți îl cred încă viu și că moartea lui n'a fost de cît un simulacru pentru ca prietenii să poată salva de privirile lumii, viața lamentabilă din ultimul timp a marelui poet și estet.

In „Le Temps" de acum cîtva timp, se aduc însă mărturii noi asupra autenticului și tragicului sfîrșit al scriitorului englez.

*

Influența colosală a lui Jean Jacques Rousseau asupra tuturor curentelor și mișcărilor filosofice și sociale de 150 de ani încoace, în Europa întreagă și cu deosebire în Anglia se arată în mod foarte clar într'un studiu tradus din englezește în ultimul număr—1 August—al revistei „Mercure de France".

*

In „Medical Record", d-rul William Anderson, director al „Yale University Gymuasium" studiază longevitatea la atleți după statistici de 50 de ani.

Cea mai mare parte din atleți mor de iulburări pulmonare, dar nu într'o măsură mai mare ca ceilalți muritori. In genere însă, e dovedit că sporturile atletice nu prelungesc viața.

*

De Marți a început la Milano procesul de calomnie intentat de Enrico Caruso foastei sale soții, cîntăreața Ada Giachetti cum și altor personagii mai mult ori mai puțin din lumea artistică : agentul teatral din Newyork Loria, șoferul Romati, Nicolizzi=Turco și d-na Chiaro—autorii unui complot de calomniări internaționale pe sama „bietului Caruso.

Foasta femee a tenorului, soprana Giachetti a apucat zilele cele mai grele din menagiul cu Caruso. Acesta, la începutul carierei, era foarte nevoiaș, așa că odată în timpul boalei, a trebuit să-și amaneteze puținele ei juvaericale.

Odată cu celebritatea și cu veniturile.., americane, Caruso deveni infidel și se despărți de vechea lui tovarășă.

*

Invadarea carierei pedagogige de către femei a ajuns așa de mare în Statele-Unite, încît mulți își pun întrebarea, cu oare care neliniște, dacă nu cumva se apropie ziua cînd femeile vor expulza complect din învățămînt pe bărbați.

Această neliniște și-o exprimă d. Bardeen în „Educational Review", cu oare care humor plin însă de tristețe. După ce demonstrează influența nefastă a fetei bătrîne, desgustată și de ea însăși și de viață, în timp ce în tinerețe fusese o excelentă educatoare, d. Bardeen stabilește și necesitatea absolută pentru o țară de a recurge adesea la pedagogi bărbați.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANȚA

In interesul salubrității publice și pentru menținerea curățirei stradelor din centrul orașului, unde aglomerația este mai mare precum și a ordinei :

DISPUNEM

Cu începere de astăzi circulația cotiugarelor încarcate sau deșarte, precum și a carelor cu boi și căruților, nu este permis, pe stradele Carol, Lăpușneanu, Ștefan cel Mare, Cuza Vodă, Piața Unirei, și Aleele Ghica Vodă decît pînă la orele 10 a. m.

Asemenea nu se permite vînzătorilor de alimente și băuturi a circula pe această stradă decît pînă la ora 10 a. m. iar pe strada Ștefan cel Mare pînă la 12 a. m.

Contravenienții la prezenta ordonanță vor fi dați judecății,

No. 22037

INFORMAȚIUNI

Activitatea medicilor comunali.—Credem interesant a reproduce din memoriul atît de documentat al d-lui dr. Flor, amănuntele asupra activității desfășurată cu medicii comunali, în anul trecut.

*

D. dr. Flor, ne zice:

In cursul anului 1911 serviciul sanitar al orașului a avut următorul personal.

1) Medic șef.

5) Medici de circumscripție, cîte unul din fie-care despărțire administrativă.

Din luna August a funcționat un medic suplimentar pentru desinfectări.

Șapte agenți sanitari și anume cîte unul atașat la fie-care medic de circumscripție și doi agenți sanitari vaccinatori.

Patru moașe ;

La circumscripția III nefiind o moașă titulară cea de la secția I i-a făcut serviciul. Nesuficiența aceasta de personal a fost relevată de către medicul circ. a III care a arătat necesitatea absolută a înființărei unui post de moașă ; ceia ce am raportat cu multă insistență pentru bugetul de 1912 13 c. a creat post.

Un secretar pentru toate lucrările așa de multe și împovorătoare iar ca o edificare a muncei excesive la care este pus acest funcționar voi da numai cifrele de peste 16000 hîrtii întrate și eșite în cursul anului.

In luna Martie am avut dureroasa ocaziune a înregistra moartea prin exces de datorie, a colegului nostru dr. A. Rudescu medic al circ. II-a, care căutînd a scapa viața a cîtor-va lucrători asficsiați într'un rezervor de benzină, moare și el asficsiat. In ce privește activitatea fiecărui funcționar în parte, cele raportate pînă acum pot face o idee destul de complectă ; totuși pentru o mai bună lămurire ; în afară de îndatoririle legale în general voi menționa în mod individual și sumar extractdin rapoartele anuale alcătuite în urma cererei mele.

Circumscripția II.—Dl. dr. B. Stenner începe serviciul la 1 Aprilie așa că notele date încep de la acea dată.

Din raportul de activitate anuală No. 8 rezultă: a inspectat localurile de fabricat și vîndut alimente și băuturi, atelierele, etc. etc.

A inspectat școalele.

A inspectat Hala, Nicolina, aproape zilnic.

A inspectat aproape toate imobilele din circum. sa.

A înaintat 135 rapoarte de asanare de piețe, locuri virane, străzi, construiri și reconstruiri de latrine, instalare de apă, etc., etc.

A cerut motivat construirea unui canal pe albia veche a Nicolinei.

A cerut motivat astuparea albiei vechi a Bahluiului.

A cerut astuparea a trei izvoare din circ. sa izvoare care produc infecție focare de infecțiune.

A cerut prin opt rapoarte ameliorări de localuri de fabricat alimente.

Localurile publice au fost supuse supravegherei iar 18 din ele care nu erau întrebuințate în bune condițiuni au fost închise timporar.

A dresat 184 procese verbale de dări în judecată pentru contravenție la regulamentele și ordonanțele comunale.

A făcut 312 somațiuni pentru îmbunătățiri de localuri publice, curți, îngrădiri, reconstruire de latrine etc.

Din acest număr 62 somațiuni au fost împlinite 28 sau realizat în parte, iar restul nu sau conformat de loc.

Circumscripția III.—Din raportul N. 6 de activitatea anuală rezultă : a dat o deosebită importanță higieniei școlare ;

A controlat sanatatea școlarilor mai cu seamă în cazuri de ivire de boli molipsitoare printre școlari.

A vizitat localurile de școli insistînd mai mult asupra școalelor primare care au fost văzute lunar.

Localurile publice, în special acele unde se fabrică sau se vînd alimente și băuturi, au fost dese ori vizitate cerînd îmbunătățiri acolo unde găsește de nevoe.

A făcut 755 somațiuni sau cereri pentru somațiuni privitoare la îmbunătățiri de localuri publice, păvări de curți, îmbunătățiri la localurile de fabrice s'au vîndut alimente și băuturi, introducere de apă în localuri cu sau fără racordare la canal (după regiune), construiri sau reconstruiri de latrine. De rezultatul acestor somațiuni nu se menționează la raport de cît că s'a făcut proces-verbal de judecată, pentru cei cari nu s'au conformat, iar unele localuri publice s'au închis temporar.

S'a inspectat fabricele și atelierele industriale.

A făcut 12 referate generale cu cereri de asanări la diferite regiuni din circumscripția sa.

Ciscumscripția IV.—Raportul anual cu No. 19 poate fi rezumat în :

A făcut 157 examinări la lucrătorii din abator, la vînzătorii de lapte, la lucrătorii brutari.

A făcut 78 examinări a lucrătorilor minori pentru fabrică.

A făcut 152 reparații privitoare la higiena industială și la provenienta boalelor molipsitoare.

A făcut 18 referate privitoare la higiena și salubritatea pbblică.

A făcut 339 somațiuni pentru construiri de latrine, pavări de curți, introducerea de apă în localurile de alimente și băuturi, îngrădiri etc. Nu se menționează rezultatul acestor somațiuni.

A făcut 74 referate cu cereri de îmbunătățiri la debitele de mîncări și băuturi, obținînd pentru unele închiderea lor temporară.

A făcut 90 referate privitoare la aplicarea a diferite regulamente comunale cu menționarea cazurilor industriale.

Circumscripția V. In raportul No. 24, d. Medic rezumă starea sanitară a întregei circumscripiii, dînd o clară ideie despre modul cum se prezintă această circumscripție, precum și de modul cum d-sa înțelege rolul medicului sanitar, care nu trebue să se limiteze numai la forme de multe ori fără un rezultat practic folositor.

In această circumscripție s'a născut 335 copii vii și au murit 332. In 132 morți de la 0—1 an mortalitatea excesivă în considerațiunea bunei situațiuni topografice a acestei circumscripții.

Direcțiunea școalei Profisionale de fete „Hristache Zănescu", aduce la cunoștința părinților și elevelor, că înscrierile încep la 15 August a. c. iar începutul școalei la 9 Sept.

Informațiunile se dau de pe acuma la cancelaria școalei între orele 9—12 diminiață.

In cercurile financiare din Londra se crede că Banca Angliei va ridica în curînd scontul care notiază azi 3 la sută. In anul trecut Banca ridicase în Septembrie scontul dela 3 la 4 la sută, deși situațiunea financiară a fost mai prosperă decît cea actuală.

Un incendiu a distrus o gireadă și un stog de grîu, aproximativ 14.000 kgr. pe moșia Cepleniță.

Pagubile sunt de 2750 lei.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

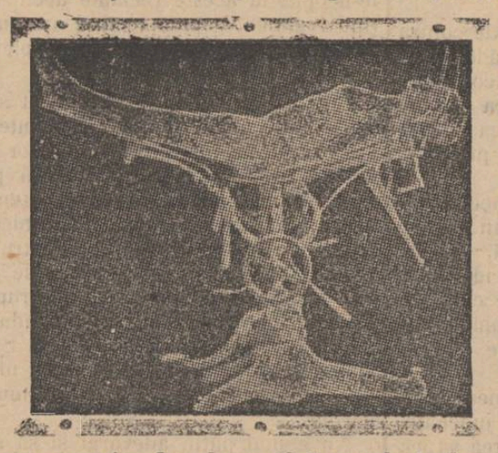

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparete de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢIUNI

■ Cc. Iancu se plimba astă noapte ţanţos, în preajma incendiului din strada Veche.

Văzînd că nimenea nu-i dă nici o atenţiune, cc. Iancu se repezi la un pompier şi cercă să-i dea ordine.

Bine înţeles că pompierul—nu e vorba de cel de la poliţie,—nu-i dădu nici o atenţiune şi atunci, cc. Iancu, înfuriat începu a ţipa :

— Ştii cine sunt eu!

— „Nici nu vreau să ştiu, răspunse soldatul conştiincios şi întoarse spatele ajutorului de primar.

In mijlocul durerei cauzate de dezastru, această scenă a produs totuşi un haz indiscriptibil.

■ Ministerul de instrucţie a aprobat regulamentul, în virtutea căruia şcoala de farmacie va funcţiona în aceleaşi condiţiuni, ca şi celelalte catedre ale universităţei din Iaşi.

■ Direcţia generală a serviciului sanitar, a cerut să se aplice măsurile de desinfectare şi pentru călătorii din guvernămintele ruseşti Astrahan Vitebsk.

■ Intr'n acces de pelagră, s'a spînzurat muncitorul Neculai Zaharia, din com. Roşcani.

Nenorocitul era în vrîstă de 64 de ani.

■ La 14 Septembrie, urmează să aibă loc o agapă, ce va aduna la un loc pe absolvenţii şcoalei de mişcare a căilor ferate, promoţiunea 1883—1884.

Iată absolvenţii ce vor lua parte :

A. Bărbulescu, şef de gară principală, Sinaia. V. Leiter, demisionat. Florian G, şef de biurou, Bucureşti. I. Iarca, şef de gară, R.-Sarat. M. Rădulescu, Craiova. C. Marinescu, Galaţi. I. Onuţă, Vîrciorova. I. Săvescu Bucureşti. Dimbianu Isidor, Filaret. Arsente Nicolae sub şef de gară Brăila. Profiriu Ioachim, pensionar. Alexandrescu Ioan, pensionar. Albini V. şef de st. pr. P.-Neamţ. A. Teodoriu dest. N, Buga dest. S. Codreanu, contr. pr. c. 4 Bucureşti. Ioanid F. şef de st. pr. Oltenița. I. Călinescu, Zimnicea. Agricola Iulius Imp. pr. serv. com. Bucureşti. Nicolau Ioan, şef de staţie pr. Craiova. Savopol Pericle, imp. principal Bucureşti, Anastasiu Mihail, şef de gară, Trg. Jiu. Măcărescu Vasile, şef de gară, Bucureşti. Ohan Apenache, destituit. Iordănescu Nicolae, şef de gară pr. Iaşi. Arghiretcu Gh. destituit. Dumitrescu Ioan, destituit. Băleanu Const. şef de staţie, Slatina. Savopol Emilian, destituit. Popescu Tacke, şef de staţie Băbeni.

Iniţiativa a fost luată de domnul Iordănescu, şeful gărei din localitate şi Albini, şef de gară la Piatra N.

■ I. P. S, S. Mitropolitul Moldovei' continuă să se găsească la Varatic, unde se interesează cu deosebire de şcoala de ţesătorie, înfiinţată acolo.

■ D. Chr. Staicovici, secret ar genera al ministerului de industrie, va sosi în cursul săptămînei viitoare la Iaşi, în scop de a inspecta principalele stabilimente industriale din localitate.

■ Aseară comitetul nouei asociaţii a meseriaşilor, „cercul uniunei meseriaşilor" s'a întrunit şi a ales ca Preşedinte pe D. V. Arseni cu 15 voturi, Constantinescu cu 14 voturi şi Teleman cu 12 voturi ca vice-preşedinţi, P. Smoc cu 15 voturi şi B. Leinştein cu 13 voturi ca secreteri, Kalman Mayer cu 14 voturi casier.

In urmă comitetul a delegat din sînul său o comisiune compusă din d-nii Teleman, Constantinescu, P. Smoc şi B. Leinştein, care să se prezinte d-lui Ministru Neniţescu cu ocazia apropiatei veniri în Iaşi pe care a anunţat'o şi să'i arăte toate nemulţumirile meseriaşilor în potriva legei meseriilor.

Comitetul a hotărît ca acţiunea energică ce va întreprinde, să nu fie stînjenită prin absenţa membrilor aleşi şi de aceea, i-a invitat pe toţi a veni la toate şedinţele, fără de care vor fi înlocuiţi fără nici o formă după două absenţe.

S'au luat toate dispoziţiunile că întrunirea de Duminică 12 August ora 3 p. m. să aduc pe toţi meseriaşii, spre a se porni mişcarea energică în potriva legei meseriilor.

■ Şeful de Post al Comunei Ciurea, Gh. Bogan, după o muncă de două nopţi a reuşit să prindă pe ţiganii Apostol Ganea şi Ioan Marin, autorii cari au eşit la drumul ce duce spre Vaslui, în noaptea de 6—7 August, înaintea d-nei Sofia D. Harhas, soţia d-lui D. Harhas, funcţionar al serviciului tehnic, al judeţului Iaşi.

■ La Seminarul pedagogic, vor fi primiţi în clasa I-a, nou înfinţată, 30 de elevi; un număr identic va fi primit în clasa V-a.

■ D. Şt. Costinescu, preşedintele corporaţiei Constructorilor. a raportat Cassei Centrale, că nu-şi poate lua răspunderea bunului mers al Corporaţiei, dacă nu se lasă preşedintelui atribuţiile şi libertatea de a dispune în conformitate cu Statutul.

D-sa a mai intervenit ca să nu se execute amenzile excesive aplicate meseriaşilor. mai cu seamă că s'au încasat din cotizaţiuni sume foarte mari.

Marele incendiu din str. Cuza-Vodă

Incă nu e pe deplin localizat groaznicul incendiu, ce a distrus fabrica de mobile Fortuna şi avem de înregistrat un nou incendiu, care a prefăcut în cenuşă, un întreg bloc de case.

Isbucnirea focului

La orele 11 jun. de noapte, flacări isbucniră, din nişte atenanse ale caselor Dulbergher, din strada Veche No. 2.

Focul cuprinse curînd întreaga clădire, ce formează colţul din străzile vechie şi Cuza Vodă.

Cele mai multe din prăvălii eran închise,—cei mai mulţi dintre locatari dormeau.

Se produse o panică indescriptibilă. De nicăiri însă nici un ajutor.

Cei mai mulţi dintre locatari, abia avură timpul, să părăsească locuinţele, lăsînd tot avutul lor prada flacărilor.

Alţii încercau să-şi salveze unele lucruri, asvărlindu-le prin ferestre.

Era o învălmăşeală, ce nu se poate descrie.

Cădeau mobile pe stradă şi se sfărâmau.

Lucrurile erau asvărlite şi rădicate la întîmplare de trecători.

Ţipetele şi vaetele erau sfăşietoare.

Dar nici acest fel de salvare nu mai era cu putinţă.

Curajoşii au fost siliţi să părăsească în grabă locuinţele, căci focul înconjurase întreaga clipă şi viaţa lor era foarte ameninţată.

Salvarea mărfurilor

Cea mai uşoară era salvarea mărfurilor din prăvălii, care situate în etajul de jos al clădirei, se pretau mai cu uşurinţă la aceasta.

Dar şi această operaţie era foarte anevoioasă.

Acolo unde nu isbucnise încă flăcările, fumul era înăbuşitor.

Pe lîngă aceasta era o lipsă de braţe aşa că şi din acest punct de vedere, ajutorul era ineficace.

Mărfurile fură literalmente azvîrlite în stradă, aruncate unele peste altele, într'o complectă desordine.

E greu de precizat, unde era paguba mai mare, acolo unde focul a distrus totul, sau acolo, unde s'a putut salva ceva, în condiţiunile descrise mai sus.

Focul se'ntinde

In acest interval, focul continuă opera sa distrugătoare, cuprinzînd casa cu două etaje din strada Veche a d-lui Ludaicer.

Şi aci aceiaşi panică, aceiaşi învălmăşală, aceleaşi vaete

Şi la această clădire se aflau un şir de prăvălii, care cu toate au căzut prada focului.

Scoaterea mărfurilor s'a urmat şi aci, ce aceiaşi grabă şi bine înţeles cu aceleaşi mari pagube.

Curînd trecerea prin strada Cuza-Vodă şi Veche, devenise anevoioasă.

Mormoane de mărfuri, mobile şi lucruri de casă, zăceau îngrămădite pe trotuare şi lungul stradei.

Nu se mai ştia cui aparţin mărfurile, atît erau de amestecate.

Nici pînă în acest moment aceste mărfuri n'au fost rîdicate, pentru bunul motiv, că proprietarii lor, n'au putut încă găsi case disponibile pentru a le pune la adăpost.

Opera de salvare

Trebue să recunoaştem, că de astă dată, atît pompierii, cît şi trupele chemate în ajutor, au sosit de timpuriu.

Dar din aceleaşi cauze, ce s'au observat la incendiul din strada Morilor, Opera de salvare a fost de tot fără nici un folos.

Curînd şirul de case a fost lasat în voia întîmplărei, iar pompierii au procedat la măsuri, pentru a apăra casele din vecinătate.

Se înţelege, că aceasta a provocat adînca mâhnire a victimelor, care credeau că poate aceasta se face intenţionat.

Aducerea trupelor a fost de mare folos, căci soldaţii dădeau un ajutor efectiv atît la salvarea mărfurilor, cît şi la paza lucruriior scoase.

Pagubile

Pagubile sunt foarte mari. Cele două corpuri, precum şi unele din prăvălii erau asigurate. Sunt însă şi mulţi locatari, cari astfel şi au perdut tot avutul lor, fără a putea obţine vre-o compensaţie.

Cei mai mulţi dintre cei astfel crud loviţi, au petrecut noaptea sub cerul liber şi mulţi din ei vor face acelaşi lucru şi în noaptea aceasta, negăsind nici o casă disponibilă.

Au suferit pagube de pe urma acestui groaznic incendiu următorii comercianţi :

Iţic Bercovici, magazin de încălţăminte, Iosub Haim Şvarţ, magazin de pălării, Haia Golştein, magazin de lenjerie, Mendel Şaraga, magazin de furnituri de croitorie, David Solomon, magazin de incălţăminte, Noeh Bercovici, magazin de pălării şi încălţăminte, Haim Beer Faierştein, haine gata, Naum Spiru, cofetărie, Moriţ Herşcovici, magazin de furnituri de croitorie, Strul Herşcovici, magazin de haine gata, Iosub Sfarţ, magazin de pelărie, Nuhăm Strulovici, cărciumar, A. Şohr, magazin de haine, Fraţii Raites, maguzin de manufactură, Aizic Helevici, magazin de perii, Sura Segal, magazin de hamuri, Avram sin Şmil magazin de încălţăminte, Simca Şmilovici, magazin de haine gata, Ghitla Ludaicer, magazin de încălţăminte, Iţic Avram Bercovici magazin de haine şi Gherşin Herşcovici magazin de galanterie.

In afară de aceşti comercianţi au suferit pagube mai mici : Leizer Rubin, Carol Schönfeld, David Solomon, Fotel Herman, Nuhăm Strulovici, Iţic Goldenberg, Iosef Teitler, Samoil Ludaicer, magazin de pălării, Şmil Leib Lerman, Fraţii Boghen magazin de haine gata, Lupu Cahane magazin de cojocărie, Aron Riven, magazin de încălţăminte, Leizer Schönfeld, David Leib Ghelberg, Moise Golştein şi Bei Segal et F. Feifeld, magazin de furnituri de croitorie.

Localizarea

Abia spre ziuă focul a putut fi localizat, astfel ca să nu mai prezinte o primejdie pentru casele învecinate.

Totuşi focul nu e încă pe deplin stins, şi în jurul lui s'a postat o gardă, care să vegheze, pentru a preîntimpina o eventuală isbucnire din nou.

■ D. C. Dafinescu, inspector şcolar, se va retrage la pensie, la 1 Aprilie viitor.

■ Un mare număr de învăţători din judeţ, se vor întruni zilele aceste, pentru a redacta un memoriu de protestare, în potriva înlocuirei din directorat a d-lui Răpeanu, activul învăţător al şcoalei din Bivolari.

Trebue notat că activitatea d-lui Răpeanu a fost găsită exemplară, ceia ce face ca această înlocuire să fie considerată cu drept, ca o nedreptate revoltătoare.

■ Cu prilejul focului de astă noapte, un curajos soldat din pompieri a fost victimă.

Suindu-se prin o fereastră pentru a pătrunde în o odaie din care să salveze pe cei cuprinşi de foc, după ce aceştia fură ajutaţi şi salvaţi, el sări pe un balcon de alături cu gîndul să ajungă scara de coborîre.

Dar în momentul în care sări, balconul care fusese cuprins de flăcări se prăbuşi cu el împreună.

In dureri groaznice provocate de arsuri bravul soldat abia fu scos dintre tăciuni şi trimis la spitalul militar.

Comandantul pompierilor, dl. căpitan Sturdza şi ofiţerii săi l'au vizitat azi la spital.

❑ Iată noul program de astă seară Vineri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec:)

Cînd iubirea se stinge, (Quand l'amour meurt) (film danez) mare roman contimporan. Rolurile sunt interpretate de artiştii dramatici din Copenhaga, două părţi de cinemat.—Un complot la serbătorirea lui Cristofor Columb. Reminiscenţe istorice.—Primul juriu femenin, comedie. —Deşteptătorul lui Marcotin, scene comice.—Căutarea pietrelor scumpe în Madagascar.

Al 3-lea ziar însufleţit „Eclair-Journal"

Concursurile Conservatorului din Paris : Comedia, stele viitoare—Bois-de-Boulogne şi modele pariziane—Sporturi nautice în Franţa—Curse de motociclete —Mounet Sully, 40 ani de teatru, maestrul primind felicitări—Serbări la Veneţia etc. etc.

Mîne Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères.

Poimîne Duminică program nou duminical cu : Max Linder boxeur—Se readuce după stăruinţile vizitatorilor „Amor mascat" cu d-ra Henny Porten, din succesele universale ale cinematografiei actuale.—Afişul, comedie etc.

■ Şcoala de ţesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înfiinţată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învăţînd acolo a ţese tot felul de stofe, scorţuri şi covoare naţionale, diferite cusuturi romîneşti, creştere de viermi de matasă etc.

Şcoala se află sub ordinul Ministerului de industrie şi elevele se bucură de drepturile şcoalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, şi de la 3—5 p. m., în localul şcoalei.

Condiţiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naştere şi vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoţite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAŞI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 10 August

Sinuciderea din Capitală

Bucureşti.—La sectorul 3 de gunoaie, s'a găsit aseară pe un cotiugar pe Badea Marin, muiat complect în acid fenic concentrat.

După cîteva minute el a încetat din viaţă.

S'a constatat că e o sinucidere şi acum se cercetează de unde a putut să-şi procure o cantitate atît de mare de acid fenic concentrat.

Hrana Soldaţilor

Bucureşti.— Ziarele oficiale publică următoarele :

Mercuri s'a semnat ordinul respectiv, privitor la sporirea imediată de alocaţiunei pentru hrana soldaţilor.

Situaţia în Albania

Salonic.— Un raport al Valiului din Ianina, spune că toţi şefii arnăuţi din Algirocastr'o, Valona, Borat Eirava şi Elboson sau întors la vetre cu oamenii lor.

Hasan Bei a declarat că arnăuţii au convingerea că toate stipulaţiile lor vor fi păzite de guvern în care au absolută încredere.

Consiliul comunal şi Tramvaiul

Bucureşti. — Consiliul comunal al Capitalei, a ţinut azi o consfătuire, în care s'a ocupat din nou de chestia Tramvaiului.

Consiliul a hotărît să ceară sprijinul ministerului de interne, pentru a opri continuarea lucrărilor de tramvai.

S'a mai numit o comisiune, care să studieze şi să refereze, dacă nu cumva, comuna poate să ceară anularea contractului cu societatea tramvaiului pe motiv de dol.

Manevrele regale

Bucureşti.—La manevrele regale, vor fi chemaţi şi contigentul 1907, aparţinînd corpului 2 de armată.

Contele Berchtdold la Sinaia

Sinaia.—Contele Berchthold, cancelarul austro-ungar, sosecte mîne la Sinaia, unde va fi toată ziua oaspele Suveranului.

Seara va avea un dineu de gală urmat de concert.

Accident de automobil

Constanţa.—Automobilul No. 3973 a calcat în strada Carol pe băetul Sotir Smolenschi.

Victima în stare gravă a fost transportată la spital.

Interview cu admiralul Skryvlov

Bucureşti.—Corespondentul „Adevărului" din Viena, a putut obţine o convorbire cu admiralul rus Skryvlov, care a luat parte în războiul rus-romîno-turc.

Admiralul îşi aminteşte cu plăcere de timpul petrecut în Romînia.

In timpul războiului fu rînit şi căutat apoi în spitalul Brîncoveanu din Bucureşti.

Vorbeşte cu elogii de vitejia soldatului romîn.

Cu privire la relaţiile dintre Rusia şi Romînia, admiralul a zis că afirmările presei ruseşti sunt exagerate. Nu cred că să se nască o duşmănie între Rusia şi Romînia, căci în tot cazul Romînia n'ar fi un duşman de despreţuit.

Intrebat, ce crede asupra afirmărei presei ruseşti, că Romînia ar fi pe cale să întocmească o flotă puternică pentru a paraliza acţiunea flotei ruseşti din Marea Neagră, admirabil a zis :

— „Ar fi o ideie irealisabilă, de oare ca întreţinerea unei flote puternice e legată cu mari cheltueli, ce nu ar fi compatibilă cu resursele Romîniei.

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOŞ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar a Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.
dă consultaţiuni
de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Caut un post de Casier la o casă în Iaşi. Se depune o garanţie în numerar pînă la 25,000 lei.
A se adresa sub A. X. la administraţia acestui ziar.

CECILIA SCHWARTZ
MAX LEIBOVICI
LOGODIŢI
Iaşi *Fălticeni*
Felicitările se primesc la d. Z. Schwartz Bulevardul Ferdinand 18

La Atelierul *Profesional de croitorie „Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.*
Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria şcoalei Zănescu.

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei.
MAMOŞ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

DE INCHIRIET
1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere şi un beciu.
2) Un local de crîşmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte şi o mare pivniţă avînd toate canal, apă şi lumină electrică situate în str. Ştefan cel Mare No. 52 şi 54 vis-a-vis de Banca Naţională.
Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.
Amatorii se vor adresa la Reprezintanţul general al Societăţei de Asigurare „Naţionala" str. Ştefan cel Mare No. 39.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar şi secundar.
Preparaţiuni pentru examene corigenţă admitere în ori ce şcoală a statului.
V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

Societ. filantropică „Steaua"
Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete
Iaşi—str. Elena Doamnă (Albă) 23
In anul acesta va funcţiona cursul primar complect *cu un adaus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*
Un curs profesional *cu clasele I a şi a II-a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *şi* teoretic, *limbele* Romînă, Franceză *şi* Germană. Belgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică şi gimnastică.
Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August şi vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria şcoalei între. oarele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.
Cursurile încep la 1 Septembrie.
Comitetul.

GIMNAZIUL
Moritz şi Betti Vachtel' Iaşi
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu
Invăţămînt secuudar după programa statului.
Elevii depun examenul de fine de an, în şcoală, în faţa unei comisiuni oficiale.
Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.
Muzeu de istorie naturală şi laborator chimico-fizic.
Corpul didactic compus din membri ai şcolilor statului.
Inscrierile se fac în cancelariă şcoalei de la 10 August.
DIRECŢIUNEA

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iaşi, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viţă veche, casă cremi, coşere, fîntîni, fînaţ, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.
Aseminea una casă strada Albineţ No. 12, Iaşi, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniţă, etc. Ambele cu mici sarcini.
A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iaşi.

DE ÎNCHIRIAT
Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piaţa Unirei şi toate dependinţele şi prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie şi de Frizerie.
A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iaşi.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (PHUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti—Il. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăbușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlocia 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vro ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de Paris, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

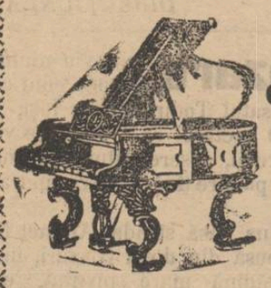

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

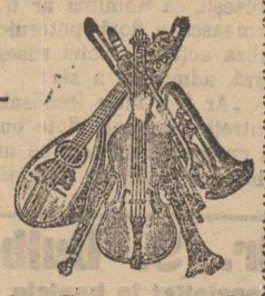

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără aconto —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate . 430 .
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,801 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,980,253 63 | 100
Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX - No. 1663 — Duminică 12 August 1912

Frecventarea neregulată la școalele rurale

ȘI

MIJLOACELE DE INDREPTARE

Majoritatea învățătorilor se plîng de frecventarea neregulată a elevilor. Sunt mai multe cauze, care fac ca frecventarea copiilor din școalele primare rurale să nu fie regulată.

Măsurile prescrise de legile și regulamentele școlare, pentru aplicarea obligativității, adesea ori nu se pot aplica.

Acolo, unde starea materială a săteanului este mai proastă, sunt și mai multe piedicele, care contribue la frecventarea neregulată a copiilor.

Săteanul nevoiaș, apăsat de necazuri, cufundat în valurile nevoilor, să gîndește mai mult cum să iasă din nevoi — utilizîndu-și copii la munca zilnică — decît să-i trimită la școală. Mulți săteni preferă să plătească amenzile școlare, decît să-și piarză cîștigul zilnic care e covîrșitor amenzilor.

Intr'adevăr, mulți elevi n'au iarna haine călduroase, n'au încălțăminte, n'au cărți, iar în stomahul lor adesea au gol înspăimîntător.

Silit ești, tu învățător, adesea ori să treci cu vederea și absențe și întârzieri, pentru că foarte adeseori trebue să te silești ca să înăbuși un oftat adînc, o lacrimă de compătimire, văzînd pe bieții copii săraci vineți și sgribuliți de frig, în cîte o haină de vară. Vezi bine, cu inima înduioșată, că bietele ființe obidite sunt destul de pedepsite de restriște...

Iată tabloul ce ți se desfășoară privirii și sufletului tău, atunci cînd în dimineațile de iarnă faci poliția clasei; iată cauza de seamă, cea mai de seamă, care te oprește pe tine învățător a împlea tablourile de absențe pentru aplicarea amenzilor. Iată una din cauzele frecventării neregulată.

O cauză însemnată, pentru care mulți locuitori nu pot să-și trimită copii regulat la școală, este *departarea prea mare de școală.*

Pe lîngă acestea două însemnate piedici de frecventare regulată, urmează apoi, că acolo unde se simte rea voință din partea familiilor, să se știe cum învățătorul poate influența pe săteni, convingîndu-i de binefacerile școalei; nu numai cu vorbe și îndemnuri, ci prin mijloace faptice, care se hotărască pe țăran să-și trimită cu drag copii la școală.

Să vedem acum, care ar fi mijloacele de a căpata o frecventare regulată în școalele primare rurale?

Aci, are loc, în cea mai mare măsură, activitatea extrașcolară a învățătorului.

Această activitate extrașcolară ar trebui să plece de la necesitatea, ca învățătorul să deștepte și să cheme familia să colaboreze cu toată inima la activitatea din școală a învățătorului.

Prin orașe, vedem cu plăcere că lumea cu dare de mînă se gîndește la binele celor săraci.

Diferite instituțiuni de binefacere administrația comunală, activitatea institutorilor, contribue în largă măsură la ajutorarea nevoilor celor săraci, la îmbunătățirea școalei, cu ce are nevoie, la îndemnarea familiei să vadă în școală mîntuirea neamului nostru romînesc.

La sate, ar trebui să se urmeze exemplele date la orașe. In fiecare sat din țara noastră ar trebui să se înființeze cîte o societate, cu drept de persoană morală, la care să se înscrie toți sătenii de la cel mai bogat până la cel mai sărac.

Această societate, cu *tendință culturală*, să fie condusă de un comitet, în care să între neapărat învățătorul, preotul, primarul, perceptorul, notarul și mai mulți fruntași ai satului.

Cotizațiile să se dea fie în bani, fie în natură: *cereale, fructe, păseri, legume, etc. etc.*

Primarul să aibă puterea, că din fondurile comunei să facă hambare, unde să se depună productele date de săteni.

O parte din producte se pot utiliza ca hrană pentru elevii săraci și cei departe de școală, întreținîndu se ast-fel cantinele școlare mai îmbelșugat; iar o parte din producte se pot vinde, ca pe prețul lor să se procure haine, încălțăminte și cărți elevilor nevoiași.

Aceste societăți, organizate în felul *„protecțiunilor școlare"* ca în Franța, ar aduce imense foloase culturei satelor; căci pe lîngă realizarea spiritului de asociație, de ajutor, de bine facere, vor determina și aceste curente de civilizațiune.

Inițiativa privată se va deștepta la sate, deșteptarea și desvoltarea interesului ce trebuie să poarte sătenii pentru viața lor culturală economică și socială, căutînd ca prin ei însăși, prin colaborare, să rezolve nenumăratele probleme ale vieții, neașteptînd numai de la stat totul.

Aceste societăți, conduse de fruntașii satului, sub ochiul vigilent al învățătorului, vor studia și alte chestiuni importante pentru binele populației ca: *Cooperarea la experiențe agricole*—în afară de grădina școlară,—*corurile de adulți, frecventarea bisericei, frecventarea școalei și aplicarea amenzilor* (scotîndu-se învățătorul din *hula satului), împădurirea coastelor și rîpelor, plantări, hrana săteanului, construirea caselor igienice, concubinajul, alcoolismul*, etc....

Iată chestiuni așa de însemnate de activitate extrașcolară a învățătorilor, care s'ar putea realiza și studia din societățile propuse, *înlesnindu-se frecventarea școalei*, prin influențarea spiritelor sătenilor, despre raportul între știința de carte și factorii gospodăriei sătești.

Învățătorul trebuie să convingă pe sătenii noștri, că una din pricinile mizeriei, și cea mai însemnată, la sate, este lipsa de cultură a populațiunei.

Nu numai împroprietărirea țăranilor îi va scoate din mizerie, ci, în primul loc, educația lor ar contribui la aceasta.

Învățătorul să nu uite a convinge pe săteni, că școala trebuie să pregătească generații de oameni, care trebuie să știe să găsească cîștigul vieții lor și în afară de îndeletnicirea cu plugăritul. Trebuie să cucerim industria și comerțul. Țara noastră e un cîmp enorm de afaceri pentru țăranii doritori de muncă și exempie vii vedem cu ochii, cum miile de străini în fie-care an duc de la noi economii, cu care trăesc familii întregi.

Munca și economia, iată calitățile esențiale, care împreună cu cultura, desvoltate în săteni, vor stabili raportul între știința de carte și starea materială înfloritoare a țăranilor.

Pe lîngă mijloacele arătate, pentru frecventarea regulată a elevilor se cere și tactică foarte abilă din partea învățătorului, pentru a evita neplăcerea ce școala tot o mai inspiră și astăzi copiilor. Învățătorul trebue să știe a face învățămîntul interesant, trebuie să-l facă atractiv, utilizînd toate mijloacele pentru ca copii să nu vadă în școală o unelță de chin, care conspiră în contra dragostei lui de a fi. Numai așa se va evita neajunsul ce-l procură fuga de școală a unor copii—*fugari.*

Mult ar trage inima pe sătean să-și dea copilul la școală regulat, dacă ar vedea pe învățător cîntînd cu copii sărbătorile la biserică.

Corurile bisericești vor atrage pe sătenii la biserică. Cînticele patriotice, jocurile naționale executate în anumite ocaziuni, anume alese, sunt mijloace iarăși foarte hotărîte că sătenii să se bucure de copiii lor, să vadă în școală, în mod faptic, un factor social realist, care știe cum să desvolte în sufletul copiilor simțul de om, simțul de neam. sentimentul religios; punînd astfel o temelie socială bunelor însușiri.

In sfîrșit un al mijloc însemnat pentru a căpăta o fregventare regulată este și acela de a se îngriji statul, comuna ca localurile de școală să fie bine întreținute din toate punctele de vedere.

In multe școli copiii se îmbolnăvesc de frig, de fum, iarna; de miros greu vara. Material didactic lipsește la unele școli

Aceste și alte neajunsuri, care stînjinesc progresul evident al școalei, fac ca sătenii să cîrtească contra școalei și învățătorului.

Iată cauzele nefrecventării regulate și mijloacele de îndreptare.

Victor Munteanu

CONCENTRAREA

— *Atitudinea contrazicătoare a ziarelor guvernamentale* —

Chestia concentrării neliniștește somnul multora din guvernamentali. Sunt oameni care-și văd amenințată de concentrare, nu situația politică dar însăși existența politică, rațiunea de a sta în viața publică.

De-aceia și atitudinea contrazicătoare a ziarelor guvernamentale. In adevăr, pe cînd *Seara* **și** *Conservatorul* **discută posibilitatea unei concentrări,** *Evenimentul* **d-lui D. Greceanu nici nu vrea să audă de așa ceva.**

Fără a ne ocupa de chestia în sine, care cade în competința altora mai autorizați, nu ne putem totuși opri a nu releva atitudinile acestea atît de deosebite.

Sunt unele corpuri plăpînde, pe cari le impresionează cea mai mică înăsprire a climei; sunt altele cari nu pot rezista unei ciime mai aspre, și atunci sau dispar sau duc o viață vegetativă de hibernație, pentru a nu se înviora de cît la mingîierile unui soare mai blînd.

Concentrarea conservatoare e pentru mulți, ceiace e pentru reptilă larna, — dispariția definitivă sau hibernația vegetativă. Iată de ce e atît de contrazicătoare atitudinea guvernamentalilor față de ideia unei concentrări.

CONTRA LEGEI D-LUI NENIȚESCU

Cînd d. Nenițescu și-a pus în aplicare legea la Aprilie, d-sa și-a axprimat convingerea că legea d sale nu va putea fi pusă în lucrare decît numai cu vărsări de sînge.

Ar fi dorit d. Nenițescu să aibă pe lîngă gloria de reformator social, și pe aceia a unui provocător de revoltă. Ce frumos ar fi înregistrat istoria țării numele aceluia, care prin cuvîntul seu, prin bronzul nemuritor în care a turnat prima lege de asigurări muncitorești a provocat o revoluție.

Dar muza Clio s'a dat și ea cu moda timpului și în locul togei practice și a tabliței de ceară, și-apus un Droit devant *și a luat în mînă un* riticule, *și cu el l'a bătut peste ochi și peste gură pe ridicolul dela Industrie.*

In loc de revoluție, d. Nenițescu a avut ironiile d-lui Carp, și în loc să-l înregistreze istoria, l'a căutat Minerva *pentru tipăriturile grase, pe care i le-a dat fără licitație.*

D. Nenițescu, în loc să pornească în fruntea armatelor la răsboiu civil, s'a dus la Ploești în fruntea d-lui Gidei și acolo, resemnat și timid, a promis lucrătorilor că dacă încetează greva, d-sa, Ministrul Industriei, suspendă partea întîia din legea d sale.

Cu chipul acesta visatele vărsări de sînge n'au mai avut loc și d. Nenițescu va trebui să se mulțumească cu inscripțiile de pe pietrele de hotare ale d-lui Gh. Gr. Cantacuzino.

Mișcarea meseriașilor

Din ce în ce mai tari sunt plîngerile meseriașilor, în potriva legei meseriașilor.

Se plîng de opotrivă patronii și lucrătorii.

Patronii se plîng în potriva felului cum sunt împovorați cu dări, și au a răspunde de lucrători, care de multe ori sunt numai temporari.

Lucrătorii sunt cu totul nemulțumiți. Ei văd cu amărăciune risipa ce se face la Camera de meserii, în dauna meseriașilor și din produsul lor.

Căpătuiala e la ordinea zilei la această instituțiune a avut un exemplu frapant și ultimile file.

La camera de meserii nu s'a ținut în seamă alegerea făcută pentru două locuri vacante în consiliul casei centrale ci s'a procedat și aci, ca și cu alte numiri, căpătuindu-se doi favoriți.

Lucrătorii din fabrici, sunt chiar disperați. In cele mai multe fabrici mari, ei se bucurau de numeroase avantage, în schimbul unei contribuții derizorii. Aveau la îndămînă toate îngrijirile.

Astă-zi totul a dispărut și cu drept cuvînt proprietarii acestor stabilimente industriale au renunțat la acordarea acestui ajutor, de oare ce sunt impuși la dările prevăzute prin legea meseriilor, iar meseriașii sunt cu desăvîrșire nemulțumiți de ceia ce li se mai acordă și astă-zi.

Și pe deasupra în aceste instituții create prin noua lege a meseriilor, meseriașii se simt streini, ei nu sunt în casa lor.

Unii funcționari îi bruschează, și la unele corporații sunt tratați mai rău, ca la poliție.

Alții zeloși reprezentanți creați prin legea meseriașilor, se amestecă vădit în relațiunile dintre patroni și lucrători, favorizînd pe cei din urmă.

A fost o lege pripită și e firească această mișcare a meseriașilor pentru a provoca modificarea ei.

OAMENI ȘI LUCRURI

O ȚARA UNICA...

Fumul tunelurilor... Iată o neplăcere de care, pînă acum, prea puțini— poate — s'au arătat supărați în potriva Elveției.

Fumul este, negreșit, un însemnat neajuns în trenurile acestor regiuni și—meditînd asupra condițiunilor în care se fac poeticele călătorii legate de încîntări fizice și sufletești, mă întreb ce ar fi dacă toate trenurile Republicei—care e împărăția tuturor visătorilor—ar fi electrizate. Față cu scurtimea liniilor, față cu abundența de apă,—și de încasări în același timp —îmbunătățirea s'ar înfăptui ușor și rentabil în această mică țară de mari întreprinzători. Căci Elvețienii nu se mulțumesc preste tot numai cu exploatarea farmecelor de care dispune țara lor, ci cultivă industria, întreprinderile și școlile superioare,—acestea din urmă chiar însemnate sacrificii în folosul tuturora, cari vin aci să se instruiască.

Și cîți vin!... Din țări înfinit mai mari de cît mica Elveție; din regiuni extreme ale universulni vin și se adăpostesc în lumina culturii vaste, pe care o împrăștie cu generozitate răcoroasa țărișoară ascunsă ea însăși între munți, ca o cetate modestă pe care o ocrotesc ziduri puternice, cu neputință de biruit.

S'o biruiască—cine? Elveția este un avut al tuturora, un bun al lumei întregi și nimănui nu i-ar trece prin minte că s'ar încumeta vr'un dușman—cît de puternic, cît de bine înarmat — să se atingă de teritoriul scump al Sviterei. Poporul mic, dar istet, poporul care a dat pe Wilhelm Tell ar sări ca un singur om ca să scape patrimoniul acesta care e al universului, pentru că e un azil al tuturor libertăților și al libertății pentru toți.

Iar puterea cea mare a Elvețienilor stă în conștiența înaltei lor valori, în convingerea ce au despre cultura lor, care e a lor proprie, deși se face în trei limbi europene și prea puțin în dialectul elvețian. Cine nu privește pe Jean Jacques Rousseau ca pe un clasic.. francez? Dar cine, în același timp, nu e convins că nicăiri aiurea nu s'ar fi născut un spirit ca al lui Rousseau?

De aceia se cuvine și este loc ca să admire nenumărații călători această mică republică nu numai ca pe o mîndră panoramă a naturei ci ca o țară de înaltă cultură etică. E drept că în lunile de vară vizitatorii vin pentru frumusețile oare-cum... fizice, podoabele naturale ale Sviterei.

De astfel Elvețienii, popor mic, dar cuminte și practic, au înțeles lucrul acesta și în afară de trenurile care au directe și urgente legături cu țările învecinate, cu trenurile repezi ale străinătății, nu circulă nici un tren după miezul nopții. Este într'adevăr prea mare pierderea pe care ar avea-o călătorii, dacă, în decursul unei singure nopți—și nu măcar a unei nopți întregi—ar străbate Sviția, fără să-i vadă priveliștele splendide pe care natura, dintr'un capriciu genial pare că, le-a sămănat aci cu atîta îmbelșugare.

...Puțin după plecarea de la Basel, spre răsărit, va începe desfășurarea panoramei elvețiene în întregimea ei,—prin minunata întovărășire de munți înalți și de lacuri limpezi.

Alpii se înșiră, cînd în lanțuri mai largi cînd în brîie cuprinzătoare, cînd în culminante săgeți de stînci pierdute între mase enorme,—cu vîrfurile topite în nori, —pururi aceiași Alpi, despre cari d-na de Stael scria că-i inspiră une magnifique horreur"...

Ceea ce face într'adevăr sublimul acestor locuri este îmbinarea în măsură egală de gingașe frumuseți și culori—și de prăpăstioase abisuri, în care cine-va, cîndva, nu se știe cum,—va trebui să cadă: va fi un om, va fi un copac,—un codru întreg—un organizm, ori-cum...

Dar „groaza" ce inspiră enormele contraste e numai un nou element în feeria șviteriană, în orgia de culori și de arabescuri a acestei unice țări, din care trecătorul ar vrea să nu se mai întoarcă nici odată, în prezaice locuri.

Rodion

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Regele numerilor

— **Curiozități și fantezii matematice** —

IV

La sfîrșitul lunei Martie avem deci 10 sextilioane de lei.

Luăm ca unitate nouă—sextilionul de lei.

Iată calculul pentru Aprilie:

Luna Aprilie
(30 de zile)

(Martie) — —	10 sext.	lei
1) — —	10	„
2) — —	20	„
3) — —	40	„
4) — —	80	„
5) — —	160	„

Să ne oprim puțin.

In ziua de 5 Aprilie avem în total 320 de sextilioane de lei. Știind că 3200 lei =1 kgr. de aur. deci 320 sextilioane de lei=100 cincilioane kgr. de aur.

Luăm ca unitate nouă cincilionul de kgr. de aur. Această unitate poate fi concepută de ori și cine—un cincilion însemnează 1 miliard de miliarde.

In ziua de 5 Aprilie singur avem 50 de cincilioane kgr. de aur, iar cu suma din urmă avem în total 100 de cincilioane.

Să continuăm calculul.

Suma din urmă:	100 cincil. kgr.	aur
6) — —	100	„
7) — —	200	„
8) — —	400	„
9) — —	800	„
10) — —	1600	„
11) — —	3200	„
12) — —	6400	„
13) — —	12800	„
14) — —	25600	„
15) — —	51200	„
16) — —	102400	„
17) — —	204800	„
18) — —	409600	„
19) — —	819200	„
20) — —	1638400	„
21) — —	3276800	„
22) — —	6553600	„
23) — —	13107200	„
Sf. Gheorghe. Total.	26214400	„

Avem deci în ziua de Sf. Gheorghe 25 de mii de sextilioane de kgr. de aur.

Pămîntul cîntărestc 5875 sextilioane de kgr.

Deci avem 1 Pămînt de aur de 4 jum. ori mai greu ca planeta noastră. Mai rămîne 214400 cincilioane de kgr.

Impart această sumă la toți nababii din lume.

Un lucru însă. Banii (chilogramele de aur) nu pot fi ținuți în buzunar, ci trebuiesc puși într'o casetă care poate fi făcută din ori ce material, însă atrag atenție asupra mărimei.

Pentru a încăpea paralele pe cari le dau gratuit, trebue o casetă care să aibă o capacitate nu mai mică de cît a oceanului Pacific luată de 30 de ori.

Voiu pune chiar să se astupe toate oceanele și mările și vă asigur că nu se va mai înneca pentru a doua oară bietul miliardar Astor...

La Paștele Calului—am să dau negreșit la toți cetitori mei cîteva ouă roșii-gălbii—pămînturi de aur de 4 jum. ori mai grele ca mica noastră lume.

Pînă atunci dormiți liniștiți.

Luăm ca unitate nouă Pămîntul de aur. Știți ce însemnează aceasta?

Cînd din înălțimile munților Himalaia a Mont Blancului, ori a Ceahlăului—privești în depărtare și cînd te gîndește că toată imensa panoramă ce se desfășoară la picioarele tale și se întinde pîn'la albastrele orizonuri cari sunt la depărtări de 200... 500 și chiar 1000 de km., și cînd te gîndești că toată aceasta imensă întindere nu-i de cît a milionimea parte din suprafața Pămîntului,—atunci poți să-ți dai seamă ce uriașă bombă este Pămîntul, cît de vast, cît de imens este el!

Și cînd cugeți că Pămîntul de aur este de 4 jum. ori mai greu ca acest corp uriaș care nu poate fi cuprins cu mintea noastră!

*

Inainte de a continua calculul, deschid o mare paranteză care nu interesează pe cititorii cari au înțeles calculul și cari pot pricepe jocurile de cincilioane și sextilioane.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

Repet pentru unii cititori cari vor să înțeleagă calculul și nu pot,—cît și pentru cei cari pot înțelege dar nu vreau—următoarele:

Noi am făcut convenția: azi 1 bob, mîine 2, poimîne 4 etc. și cum de am ajuns la Pămînturi de aur?

Iată cum... trebuie să ni se deie atîta grîu, a cărui valoare, ar fi așa de mare, în cît ne-ar trebui aur atît de mult... cît 1 Pămînt de aur.

Și mîine cantitatea de grîu va fi îndoită... deci 2 pămînturi de aur; poimîne catitatea de grîu împătrită valorează... 4 pămînturi de aur.

Iată cum se explică prefacerea unităților.,. una într'alta.

1000 de	milioane	—1	miliard (bilion)
„ „	bilioane	—1	trilion
„ „	trilioane	—1	patralion
„ „	patral.	—1	cincilion
„ „	cincil.	—1	sextilion
„ „	sextil.	—1	septilion
„ „	septil.	—1	octilion
„ „	octil.	—1	nonilon
„ „	nonil.	—1	decalion
„ „	decal,	—1	unsprezecilioane.

Iată tabloul numerilor de pînă acum. E de 10 linii. La acest tablou mai adaog eu încă 26 de linii... de numere noi cari încă n'au existat pînă acum.

Numere noui: vigintaltoane, vigintasextilioane etc., cari nu vor fi pricepute de cei cari nu știu ce este un cincilion.

Așa dar de acum eu sunt în spațiu, în univers.

Nici un zgomot de pe Pămînt nu-l aud. Plutesc acum în eterna armonie. E o tăcere divină.

Cu averea voiu face totul. Pe cînd Flammarion nu putea face de cît niște punți de aur de la Pămînt pînă la Venus-Marte Jupiter și Saturn, punți subțiri și înguste.... eu sper că voiu face păduri gigantice de aur, a căror grosime să nu fie mai mică de 4300 de milioane km. adică cît distanța de la Iași pînă la Neptun. Lățimea podului va fi tot atîta. Iar lungimea va fi ca de aci și pînă hăt dincolo de Crucea de sud.

*

Urmăm calculul luînd ca unitate nouă Pămîntul de aur.

Luna Aprilie
(30 de zile)

23)	— —	1	Pămînt de aur
24)	— —	1	„
25)	— —	2	„
26)	— —	4	„
27)	— —	8	„
28)	— —	16	„
29)	— —	32	„
30)	— —	64	„

Luna Maiu
(31 de zile)

1)	— —	128	„
2)	— —	256	„
3)	— —	512	„
4)	— —	1024	„
5)	— —	2048	„
6)	— —	4096	„
7)	— —	8192	„
8)	— —	16384	„
9)	— —	32768	„
10)	— —	65536	„
11)	— —	131072	„
12)	— —	262144	„
13)	— —	524528	„
14)	— —	1048576	„
15)	— —	2097152	„
16)	— —	4193304	„

Mai rămîn încă 9300 de Pămînturi de aur. Punînd aceste pămînturi cap în cap putem face un pod pînă la Saturn, care să treacă pe lîngă Marte și Jupiter. Mai rămîn totuși destule pămînturi pentru a face un pod pînă la Soare să treacă pe lîngă Venus și Mercur.

0000000000000000000000000000000000

Restul care-mi va rămînea cît și cele 24 de Pămînturi de la coadă le împart după cum am promis cititorilor mei.

Să urmăm mai departe luînd ca unitate nouă soarele de aur.

16)	— —	4	ori de aur
17)	— —	4	„
18)	— —	8	„
19)	— —	16	„
20)	— —	32	„
21)	— —	64	„
22)	— —	128	„
23)	— —	256	„
24)	— —	512	„
25)	— —	1024	„
26)	— —	2048	„
57)	— —	4096	„
28)	— —	8192	„
29)	— —	16384	„
30)	— —	32768	„
31)	— —	65536	„
Total		131072	„

Arcturus

Mînăstirea Varatec

Concertul Prof. Kneisel

Aflîndu-se că marele violonist, profesorul Kneisel va da cîte-va concerte în Piatra Neamț, vizitatorii mînăstirei Varatec, l'au invitat să dea un concert care a și avut loc în sala Primăriei Filioara în ziua de Duminică 5 August.

Cu o minunată technică și cu caldul său temperament, marele maestru a executat un bogat program ce cuprindea printre altele divina „Sonate Kreutzer" de Beethowen, „Nocturne" de Chopin; Sarasate, „Havanaise" de Saint-Saëns, în care maestrul a excelat cît și alte compoziții proprii în deosebi compozițiile în motive romînești au plăcut mult și au dovedit că deși compozitorul are un nume străin sufletul său e romînesc.

Din asistența numeroasă am remarcat: D-na și d. Em. Gîrleanu literat, (Craiova) colonel Nisipeanu, (București) maior Botez, (T. Severin) d-na și d-rele Davidescu, (Botoșani) d. locot. Angelescu (București), d. Al. Holban, (Iași) d-ra Elena Deleanu, (Iași) d. Alexandru Ionescu student, (Iași) D-ra Mariaș Constantinescu, (Focșani) d. Dim. Ionescu, prof. (Iași) d. Dim. D. Ionescu, ajutor de primar (Botoșani) d. Culică Mandolină stud. (Focșani) Aurel Cernătescu, inginer (București) d-na și d-ra Teodorescu (Bacău) d. St. Cristescu-Varatec, d-na Agripina Ionescu, prof. (Galați) d-ra Gavrilescu, (Galați) d-na Prundescu, (Galați) doamna Maro locot. Voinescu. (Bacău) căp. George Anastasiu (Focșani), d-na și dl. dr. Popescu, (Roman) căp. farmacist Costică Popescu, (Focșani) Gigică Popescu, (Palanca) d-ra Vasilescu, (Focșani) Adolph Căpățină, (Panciu) d. căpitan Ionescu-Berchet (Focșani).

*

Intîlnindu-mă cu d. Gîrleanu directorul teatrului Național din Craiova, între altele mi-a spus că a primit o cerere din partea centrelor studențești universitare și prin care i se cere a dispune că pentru congresul studențesc ce va avea loc la Craiova să pue la dispoziție congresiștilor sala Teatrului Național.

D-sa a primit cu plăcere cererea și tot odată a dispus ca la festivalul ce va avea loc cu ocazia acestui congres, să se joace de către artiștii teatrului Național piesele: „Conul Leonida față cu Reacțiunea" (Carageale) „Barbul Lăutarul" (Alexandri) cu artistul Anestin și un act (II-a) din „vechiul Heidelberg".

Alin

Litere-Științe-Arte

„Actuali" și „uitați". — Cînd am scris eri, în această rubrică, numele nuvelistului Slavici, ne-a venit în minte categoria întreagă de scriitori „uitați"—și, în același timp, toată tristețea legată de această categorie.

Ion Slavici, negreșit, ilustrează gîndul nostru și ceea ce'înțelegem sub denumirea de scriitori uitați. Cine, din generația noastră, se mai gîndește la nuvelele și romanele lui, cine intră în librării ca să le cumpere. Și nu numai aci în Regat, dar poate chiar și peste munți, de unde e originar autorul atîtor bune și atît de puțin cetite lucrări în proză.

Rîndul este acuma al altora. Sunt scriitori de „actualitate", pe cari tineretul de astăzi îi cetește, îi gustă, îi cunoaște și-i încunună în diferite concursuri cu voturi, mai mult ori mai puțin glumețe.

Ar fi nedrept, cu toate aceste, să zicem că scriitorii „uitați" sunt, ei singuri, vinovați de a fi pierdut popularitatea, de a nu mai fi de „actualitate", într'un cuvînt.

Cum dară, atunci, se explică formarea celor două categorii de scriitori amintite mai sus: a scriitorilor „actuali" și „uitați",—dacă într'adevăr diferența literară nu e atît de mare între unii și ceilalți"?

Ne vom ocupa de această întrebare altă dată.

*

Cu ocazia apariționii unor nuoi lucrări biografice asupra defunctei Impărătese Elisabetha, aflăm că și Maria Valeria — fiica defunctei Suverane și a lui Franz Ioseph posedă numeroase lucrări literare, versuri și proză, cari însă nu sunt destinate tiparului.

*

Fostul căpitan Dreyfus a terminat o edițiune nouă și mult mai completă de Memorii cari vor fi publicate abia după moartea eroului.

*

Richard Strauss lucrează la o nouă compozițiune pentru un balet compus de Hugo von Hofmannsthal și contele Kessler. Baletul e destinat pentru trupa specială a Operei imperiale din Petersburg.

*

Să organizează acum în Anglia o mare călătorie, rezervată numai aviatorilor englezi, de la Londra pănă la Indii, sau aproape 7250 kilometri. Călătoria va avea loc în luna Septembrie și va atinge și frontiera romînă.

Plecarea se va da din Londra, se va trece canalul Mînicei, se va traversa Franța și Bavaria pănă la Viena, de aci se va continua pe litoralul Dunărei pănă la Nicopoli, apoi prin pasul Șipca la Constantinopol, pe linia ferată germană pănă la Adana, pe Eufrat pănă la golful Persic și de aci pe granița indiană.

INFORMAȚIUNI

▪ La ministerul de războiu s'a făcut următoarele mutări în armata din infanteriei:

D. căpitan Foteade Achile din regimentul Ștefan cel Mare 13, în reg. 7 Rachova 25, domnul locot. Crăciunescu Grigore, din reg. Neagoe Basarab 38, la cercul de recrutare și bat. de rezervă Neagoe Basarab.

D. locot. Nisipeanu C., din regimentul Vlașca 5, a fost mutat ca măsură disciplinară în reg. 5 Ialomița 23.

D. sublocot. în rezervă Conduratu Grigore, din reg. Dolj 1, a fost mutat în reg. Siret. No. 11.

Imbunătățiri la serviciul sanitar.—D. dr. Floru, medic șef al orașului termină prima parte din documentatul său raport, asupra mersului serviciului sanitar din anul trecut, cerînd o sumă de îmbunătățiri pentru serviciul propriu zis.

*

Iată ce spune:

Pentru încheerea acestui cu totul sumar raport, voi menționa cîteva îmbunătățiri de serviciu pe care le-am cerut în repetate rînduri și pe care continuu a le cere și voi continua pînă se vor realiza de oare ce le consider ca absolut necesare pentru crearea unui serviciu sanitar de oraș așa cum localitatea le cere.

1. Intemeiat pe cifrele statistecei care din momentul cînd au început a fi înregistrate maladiile infecto-contagioase arată o continuitate pînă la endemicitate în orașul Iași, am cerut crearea unui serviciu de desinfectări căci așa cum l'am găsit organizat și modul cum funcționa, acest serviciu era o parodie și dacă nu servea ca element de propagare de boli molipsitoare, în cazul cel mai bun a servit la descreditarea instituțiunei în sine așa că în preîntimpinarea și combaterea maladiilor epidemice era lipsiți de unul din cei mai importanți factori: desinfectarea.

Persist în a cere inființarea unui serviciu permanent de desinfectări compus din cel puțin un medic și doi agenți care împreună cu mecanicul existent să aibă îndatoririle cuvenite.

2. Cele aproape 50 școli aflătoare în oraș cer o supraveghere continuă.

Populațiunea școlară ce e atît de numeroasă are nevoe de o educațiune de la care sîntem în drept a cere satisfacerea muncei noastre și a sacrificiilor statului. Corpul didactic primar, în special are nevoe de îndrumări raționale dacă printr'un personal competinte cu demonstrațiuni practice, nu prin ordine care au soarta eroinelor neînțelese.

In aceste condițiuni se simte absolută nevoe de cel puțin un medic școlar pentru început, urmînd ca în viitor și acest serviciu să ne îndrumeze în vederea de a deveni realminte folositori bunului obștesc.

3) In ce privește cancelaria propriu zisă ajunge de a afirma că asistența numai singură a unui singur secretar nu numai că e cu totul insuficientă, din care cauză de multe ori lucrările cele mai urgente sunt în suferință, dar e chiar o barbarie a se cere imposibilul acolo unde e dovedit ca atare.

Am cerut și persist în a cere un secretar la cancelaria serviciului sanitar al orașului.

4) Unul din cele mai mari neajunsuri pentru dispensariile circumscripțiilor este lipsa lor totală, de oare ce cer înzestrarea și indemnizarea.

Actualminte dispensariile sunt instalate în localurile comisariatelor în camere rele care servesc pentru alte nevoi ale circumscripțiilor și pe deasupra s'a mai așezat cîte o masă și un scaun pentru medicul cirumscripției.

In ce privește înzestrarea aceasta e cu totul negativă nu există nimic.

In aceste condițiuni lesne se poate închipui în ce constă examenul unul bolnav și mai cu seamă a unei bolnave în prezența personalului administrativ care e nevoit a eși afară în cazuri ceva mai serioase.

Avem nevoe de instalarea dispensariilor în localuri apropiate și de înzestrarea lor cu articolele necesare.

▪ La ministerul de finanțe, s'a mai făcut următoarea mișcare:

D. Al. Panaitescu, actual impiegat, în direcția vămilor din ministerul de finanțe, a fost numit controlor fiscal pe lîngă administrația financiară din județul Brăila.

D. Gh. Ionescu, impiegat în direcția pensiilor din ministerul de finanțe, a fost numit oontrolor fiscal pe lîngă administrația financiară Vlașca.

D. D. Păunescu, impiegat la administrația financiară din Dolj, a fost numit controlor la administrația financiară din Vlașca. D. D. Niculescu, sub șef de secție, la administrația financiară, Ilfov, a fost numit controlor fiscal la aceiași administrație.

Domnul C. Apostol controlor fiscal, la administrația financiară din Vlașca, a fost transferat la Brăila.

▪ Societatea „Ion Cucuzel" a cîntăreților bisericești a obținut prin ordinul d-lui Ministru al lucrărilor publice No. 26,446,912 o reducere de 75 la sută pe căile ferate în vederea congresului general ce se va ține la Iași în zilele de 21 22 și 23 August a' c. Toți cîntăreții bisericești cari doresc a lua parte la congres vor trebui să se adreseze la sediul societății din calea Moșilor No. 237 spre a li se elibera cărțile de legitimație.

▪ Acum cîte-va zile a încetat din viață în comuna Bădeni, femeea Maranda Roșu.

Se credea că ea a fost asasinată de către un anume Alex. Boian.

Eri d. dr. Grosi, făcînd autopsia cadavrului, s'a dovedit că moartea a survenit în urma unui cancer intestinal.

▪ Direcția generală a serviciului sanitar, a fixat pentru 1 Noembrie, examenul de capacitate, pentru medicii de spitale și medicii veterinari.

▪ La cimitirul de la Galata a avut loc eri, înmormîntarea foastei învățătoare din comuna Galata, d-ra Elena Nestor.

▪ Consiliul comunal va fi convocat la sfîrșitul lunei, pentru a rezolvi diferite chestiuni ce nu pot fi altfel tranșate.

❑ Iată noul program de astă seară Sîmbătă al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Cînd iubirea se stînge, (Quand l'amour meurt) (film danez) mare roman contimporan. Rolurile sunt interpretate de artiștii dramatici din Copenhaga, două părți de cinemat.—Un complot la serbătorirea lui Cristofor Columb. Reminiscențe istorice.—Primul juriu femenin, comedie. —Deșteptătorul lui Marcotin, scene comice.—Căutarea pietrelor scumpe în Madagascar.

Al 3-lea ziar însuflețit „Eclair-Journal"

Concursurile Conservatorului din Paris: Comedia, stele viitoare—Bois-de-Boulogne și modele pariziane—Sporturi nautice în Franța—Curse de motociclete —Mounet Sully, 40 ani de teatru, maestrul primind felicitări—Serbări la Veneția etc. etc.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères, program nou duminical: Max Linder boxeur—Se readuce după stăruințile vizitatorilor „Amor mascat" cu d-ra Henny Porten, din succesele universale ale cinematografiei actuale.—Afișul, comedie etc.

Poimîne Luni, program nou: Rip van van Winkle, după Erving, 2 părți—Prin Alpii Sviterei, călătorie—Tîndală a furat un copil etc.

▪ Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

▪ Școala de țesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înființată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învățînd acolo a țese tot felul de stofe, scorțuri și covoare naționale, diferite cusuturi romînești, creștere de viermi de matasă etc.

Școala se află sub ordinul Ministerului de industrie și elevele se bucură de drepturile școalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, și dc la 3—5 p. m., în localul școalei.

Condițiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naștere și vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoțite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iași

Imobilele din Iași ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 și pentru care se va ține licitație la sediul Societății din Iași, Str. Lăpușneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada și No. Casei*	*Felul încăperilor și numele actualului chiriaș*
Ire Schuțman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărășanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu și Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lățescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L.Ițicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol și drept la pivniță ocupate de d-l Dr. I. Tatos și o odaie și bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft și Birnberg	Rășcanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ș. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi și bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck și o odaie și bucătărie de d-l Weisman
Ath. și N. Popescu	Sărărie 106	O odae și bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-lM. Haim.
Șm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Șos. Racoviță	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelștein	Pomir 6	2 Odăi și bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de școala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piața Halei 3	O odaie, camară și un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz și Zussman	Pomir 8	2 odăi și bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer și o odaie servește de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Vițu	Șc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniță și camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L.Ițicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie și dependințe ocupate de d l Nuță sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîșmă, 2 odăi, bucătărie, pivnița crâșmei, un beciu sub casă; și un apartament de 2 odăi și bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Șmilovici, Sofia Moșcovici și A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel și O. Avram.
Emil Ortony	Șos. Moara de foe	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECȚIUNEA

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Tache Ionescu șeful partidului conservator-democrat, se'ntoarce în țară la 23 August.

Lipsa de vagoane a început să fie grea simțită Toate cererile ce fac comercianții rămîn pe hîrtie.

Depozitarii de lemne au și profitat de acest prilej, pentru a urca de pe acum prețul lemnelor.

Cu toate acestea ni se afirmă. că pesle 300 de vagoane stau răslețite pe la diferite gări sub cuvînt că sunt defecte.

Aceste defecte însă s'ar putea lesne înlătura, dar se pare că lipsește pînă și puțintică bunăvoință

Dl. doctor Anghel a crezut că trebue să lasă din viața sa.... inocentă de pînă acum și a adresat ziarului nnstru o provocare la duel. Ori-care ar fi izvorul de unde a împrumutat aerele sale de bravură, îl înștiințăm că noi, în ce privește onoarea, suntem, mai curînd de cît a dat d-sa dovezi, simțitori la deficitele onoarei și nu la a le celei scrise în coduri.

Onoarea ziaristului stă în vîrful peniței și ori ce zgîrietură făcută în alt mod, nu spală o bună rană făcută cu arma ziaristului; dovada a putut'o avea cavalerul nostru. Pentru un intelectual ca d-sa, duelul ce a pornit este ultima dovadă că a abjurat definitiv democrația din care a pornit și căreia îi datorește de sigur, multe zile bune.

Intelectualul modern, dacă știe să țină un condei, are mijlocul să se apere de ceea ce crede că este o calomnie; are la îndămînă gazetele — la nevoe 'i-am fi deschis și pe-a noastră—ca să dovedească (bine înțeles nu cu insulte, ci cu argumente,) că ceea ce se scrie pe socoteala lui, nu este adevărat. Pentru aceia în materie de ziaristică, nu mai există astăzi duel și niei un ziarist nu mai dă satisfacție pe această cale. Ori cine trebue să se apere cu aceiași armă cu care a fost atacat, în cît arma onoarei în secolul democrației, este condeiul.

Dacă d. dr. Anghel se crede lezat prin articolele noastre, redacția își iea întreaga răspundere penală și civilă a urmărilor. Primim să dovedim în justiție, că tot ce-am scris pe socoteala d-sale este adevărat și, precum poate vedea, sancțiunea civilă a greșelei eventuale 'i-o acordăm mai dinainte, prin despăgubirile ce 'i oferim fără judecată, dacă ne va dovedi că n'avem dreptate.

Pînă atunci amenințările sale nu intimidează pe nimeni. Il înștiințăm că nu i vom rămîne datori nici cu o iotă; vom continua a arăta tot ce, în conduita sa, oferă o priză cnndeiului și 'l sfătuim, în interesul său propriu, să-și astîmpere zelul, căci nu noi vom perde.

* * *

DEMOCRATIC

Tot despre provocarea la duel de către d-rul Anghel.

Ne-a provocat, socot, atletul
Ca să-l aplaude Jockeyul...
Na-i vrem nici spada, nici stiletul,
Ci l operăm tot cu... condeiul.

O afacere de onoare. — Subsemnații, invocați ca martori de către ziarul „Opinia", în diferendul de onoare, pe care l'a născut Doctorul Anghel în potriva numitului ziar, am constatat cele ce urmează:

Mărturisim de la început că Doctorul Anghel era în dreptul său să „ceară" satisfacție zisului ziar, fiind-că, după cîte îl știm, așa l'am pomenit, „cerînd".

Sub-semnatul, Ioan Nădejde, mărturisesc că în adevăr zisul domn, a frequentat casa mea din Sărărie, în Iași, vreme îndelungată; a luat parte asiduă la toate întrunirile vechiului partid socialist, în care, dacă n'a produs nimic, vina uu e a partidului. Din informațiile ce am, a manifestat aceleași aptitudini și la Paris, în cercul socialiștilor romîni și le-a continuat apoi întors în țară, pînă la trecerea partidului la liberali.

Subsemnatul Ion I. C. Brătianu recunosc că l'am primit zestre de la d. Ion Nădejde și că în calitate de liberal „a cerut,—și i s'a dat—un loc de medic la spitalul Sf. Spiridon.

Subsemnatul P. P. Carp, recunosc că l'am primit bagaj politic o dată cu deschiderea iarmarocului din Februarie 1911; „a cerut" atunci—și i s'a făgăduit—a fi numit fără concurs medic primar la Iași. Fiind-că deviza locală la Iași era „tenir c'est noble" nu i s'a putut îndeplini făgăduiala la moment; cu toate dezmințirile partidului de la Iași, dovedesc, însă, că este înscris în partidul meu, prin o notiță publicată în ziarul „Evenimentul" din 10 August 1911 și în care este numit „amicul nostru".

In această calitate „a cerut" să se respecte făgăduiala ce i s'a făcut. Partidul de la Iași a calcat legea, a sucit regulamentul și l'a numit.

Din informațiunile ce avem se constată că înainte de venirea guvernului conservator, zisul domn neputînd ști care din cele două grupări conservatoare va fi chemată la guvern, a tratat și cu partidul conservator-democrat modalitățile unui contract de vindere-cumpărare, stabilindu-se prețul și condițiunile.

Din relațiunile ce ne-a dat d. dr. Riegler se constată că reclamantul are obicei de „cere" bani de la bolnavi, ca să'i caute în spitalul Sf. Spiridon; din informațiunile ce avem se stabilește, apoi, că o plîngere identică s'a formulat și către foștii epitropi liberali, de către bolnavii cărora le-a „cerut" bani, pentru a le face pansamente la consultațiile *gratuite* a le spitalului.

Constatîndu-se apoi, din un articol publicat de către d-na Ella Negruzzi, că în secția zisului domn la spitalul Sf, Spiridon, căutarea bolnavilor, neglijentă și nenorocită, este dată pe mîna servitorilor;

Constatînd, în sfîrșit, că toate aceste afirmațiuni pe deplin dovedite, cu acte și mărturii vrednice de credință, formează numai ele miezul articolului „Odisea unui caracter" pentru care d. Doctor Anghel „cere"—boala veche—satisfacție ziarului „Opinia".

Pentru toate aceste cuvinte, subsemnații suntem de părere că ziarul „Opinia" a scris numai cu fapte sigure zisul articol și că, prin urmare, nu are „a da" nimic zisului dom.

(ss.) *Ioan Nădejde, Ion I. C. Brătianu, P. P. Carp.*

Nota redacției. — *Redacția în dorința de a tranșa cu d. doctor Anghel această „afacere" într'un mod care să-i convină, îi oferă zece mii de lei (atîta cît ar fi luat de la o sută de evrei în spitalul Sf. Spiridon), dacă va dovedi,* că un singur fapt *nu e adevărat din ce'e precizate în sarcina d-sale în rîndurile de mai sus*

Ii propunem această afacere, ca mai sigură de cît provocarea ce ne-a adresat, căci prin rățoeli care provoacă zîmbetul la cei cari 'l cunosc, nu ajunge să înspăimînte pe nimeni.

In ce privește amenințarea de corecțiune ce face, îl anunțăm că îi oferim și o partidă de Wilhelm Tell, la care se pretează foarte bine și pe care o vom moderniza cu ajutorul lui Browning.

Din ordinul parchetului, a fost înaintată judecătorului de instrucție, femeia Marta, ce se crede a fi soția grecului Haralambos, care a încercat să excrocheze Banca de Credit.

Se bănnește că Marta Haralambos, la care s'a găsit și o sumă de bani, ar fi fost ținută ascunsă de către un agent polițienesc.

Duminică, 12 August, ora 4 p. m., d. dr. Zosin va ținea, în Amfiteatrul liceului național, a șaptea prelegere științifică pentru cultura generală positivă.

Intrarea liberă pentru toată lumea.

D. Doctor Ștefănescu-Galați ne face cunoscut că în ziarul „Evenimentul" de aseară, una din obișnuitele coloane care pînă acum cuprindea grosolănii si murdării anonime la adresa sa, de rîndul acesta este iscălită de către d. dr. Anghel. Anonimă sau iscălită, este aceiași proză și d sa i dă aceiași atenție.

D. B. Delavrancea a sosit aseară în localitate, venind din Vaslui.

Cu prilejul celei a 47-a aniversare al nașterei A. S. R. Principelui Ferdinand, un Te-Deum s'a oficiat azi la Mitropolie de către P. S. S. vicarul Mitropoliei, însoțit de clerul catedralei. Au asistat autoritățile civile și militare.

D. Dăscălescu a fost numit grefier la corpul IV de armată al consiliului de răsboi, în urma concursului depus.

Pentru școalele medii, care se înființează în țară începînd din Septembre vor fi numite profesoare din cele 15 licențiate în litere, rămase pe tabloul reușitelor la capacitate, din sesiunea trecută.

La 1 Septembrie o comisiune de institutori, convocată în ședință solemnă —ca pentru Prințul Carol—va avea să exameneze de corigență pentru clasa a patra primară pe d. dr. Anghel. Se vor face comentarii gramaticale asupra scrisorei ce a adresat într'o afacere de onoare.

In urma inspecțiunei făcută de către d. dr. Flor, direcțiunea generală a serviciului sanitar va instala la Ungheni noi aparate de desinfectare.

Instalarea se va face sub privigherea d-lui dr. Petrovan.

D. Th. Burada, a pus sub tipar, istoria documentată a teatrului din Moldova.

Opera aceasta, care promite a fi foarte interesantă, va fi complectă în două volume.

Bursele școalelor normale.— La școala normală V. Lupu, din Iași, sunt anul acesta pentru clasele I A și B. 45 de burse și 25 de solve.

Pentru clasele a II și a VI, 25 burse pentru solvenții școalei.

Sunt admiși la concurs:

Pentru clasa I normală (băeți și fete), absolvenții școalelor primare urbane și rurale, avînd etatea de la 13—17 ani împliniți la 1 Septembrie a. c.

Pentru clasa III normală (băeți): seminariștii cari au absolvit 3 clase de seminar și nu au trecut de vrîsta de 19 ani, în momentul începerii concursului.

Pentru clasa IV, normală de învățători, gimnaziștii cu certificatul de promovare din cl. IV de gimnaziu sau din liceu.

Acești candidați vor face proba că nu au trecut peste vrîsta de 19 ani în momentul începerii concursului.

Pentru clasa II—VI normală inclusiv se admit la concurs elevi solvenți ai școalor normale cari au fost promovați la finele anului expirat, dacă au purtare bună și sunt lipsiți de mijloace.

Candidații trebue să aibă o vedere foarte bună și să fie normal desvoltați la corp, în raport cu etatea, cei slabi de constituție, cei atinși de vre-o boală ereditară, șchiopi, gîngavi, cei cari vorbesc pe nas, vor fi respinși de la concurs.

Deasemenea candidații trebue să aibă și ureche muzicală. Cei cari se vor dovedi lipsiți de simțul muzical vor fi respinși.

Cererile de înscriere la concurs se vor adresa cel mai tîrziu pînă la 20 August direcțiunii școalei, pentru care aspiranții doresc să concureze. Concursul se va ține în localul fiecărei școale.

Cererile de înscriere la concurs pentru locurile vacante din școalele normale de învățătoare „Elena-Doamna", din București și „M. Sturdza", din Iași, precum și pentru cele de la școalele normale de învățători din Constanța, P.-Neamț, se vor adresa la minister cel mai tîrziu pînă la 20 August.

Candidații concurenți pentru clasa IV normală din T.-Severin, pot da examen la ori și ce școală normală de învățători din țară, iar cererile de înscriere le vor adresa direcțiunii școalei unde vor să dea examenul.

Candidații cari vor să dea examen pentru această clasă, în orașul T.-Severin, vor adresa cererile de înscriere la minister, pînă la 20 August.

Pentru școalele normale de fete, ținîndu-se concurs în orașele: Bucnrești, Craiova, Galați și Iași, se va arăta precis în cererea de înscriere pentru care școală și în care din aceste patru localități, aspiranții doresc să depună examenul.

In cererile de înscriere la concurs pentru ori care școală normală, se va specifica dacă aspirantul sau aspiranta, concurează pentru un loc de bursă sau de solvă. Cererile vor fi semnate totdeauna de reprezentanții legali ai candidaților (tatăl, mama sau tutorul), cu arătarea prosiunii și a locuinței.

La cererile de înscriere la concurs se anexează următoarole acte:

1) Extractul de naștere al aspirantului sau aspirantei;

2) Un certificat al primăriei locale, prin care să se constate calitatea de fiu sau fiică de romîn;

3) Actul de vaccină, sau dovadă că a zăcut de vărsat;

4) Certificatul de studiile făcute;

5) Certificat de purtare exemplară liberat de direcția școalei pe hîrtie simplă, unde aspiranții sau aspirantele au urmat cursurile în timpul din urmă;

6) Certificatul perceptorului fiscal în care să se arăte amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal, către Stat, județ sau comună. Acest certificat trebue vizat de administrația financiară respectivă;

7) Un certificat al primăriei locale în care să se arăte amănunțit numărul copiilor, fiecăruia, vîrsta precum și averea ce posedă reprezentantul logal a copilului.

La condițiunile și actele arătate mai sus se fac următoarele excepțiuni:

Fii de romîni din afară de regat, chiar dacă sunt născuți din părinți cari n'au obținut recunoașterea, cari însă sunt stabiliți în România, sunt admiși la concurs, dacă satisfac și celelalte condițiuni.

Se acordă dispensă de cel mult 6 luni în plus, pentru candidatele la școalele normale de învățătoare de minister; iar pentru candidații la școalele normale de învățători, de către directorul școalei respective.

Dispensa în minus nu se acordă.

Totuși comisiunea examinatoare luîndu-și avizul conform al medicului, poate declara admisibili pe acei candidați care ating limita minimă de vrîstă în timpul concursului, dacă se constată că sunt destul de desvoltați.

Elevele absolvente ale școalelor primare a azilului Elena Doamna vor fi primite să concureze cu orice vrîstă vor avea la terminarea școalei; iar celor cari sunt orfane provenite din asistența publică, nu li se va cere nici actul de naștere.

Aspiranții care candidează pentru solve, nu vor alătura la cererea de înscriere și actele prevăzute la No. 6 și 7 de mai sus.

D. dr. Slătineanu, inspector sanitar, va sosi mîine în localitate, de unde va pleca la Ungheni, întovărășit de d. dr. Flor, medicul șef al orașului și județului Iași, spre a se convinge de aplicarea măsurilor luate, ca apărare în contra holerei.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 20 August a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație prin oferte închise cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din Legea asupra comptabilității publice pentru furnitura a 20 vagoane ovăz.

Garanția provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Odată cu presentarea ofertelor concurenții vor depune și probe din ovăsul ce voesc a fuzniza.

No. 22150 10 | 23 August 1912

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 11 August

Oaspeți bucovineni în Capitală

București.—Un grup de 50 bucovineni absolvenți ai școalei normale din Cernăuți, au sosit azi în Capitală. Ei sunt găzduiți la Liceul Sf. Sava.

Oaspeții vor sta în Capitală 9 zile.

Furturile din Tramvaie

București.—De la 1 pînă la 9 August s'au comis în Capitală 52 de furturi în tramvae, fără ca îndrăznețul pungaș să fie prins.

Interesant e că pungașul, furînd punga scoate banii, apoi retrimete punga și hîrtia păgubașului.

Accidantul unui torpilor

Paris.—Torpilorul francez Catapulte, a suferit un accident la Saint Malto, cu greu torpilerul a putut fi transportant la Cherburg.

Regele Spaniei la Paris

Saint-Sebastien.—Ministrul de externe a declarat, că după ce tratatul franco-spaniol, privitor la Maroc, va fi semnat, regele va vizita în mod oficiai pe domnul Fallièrei

Crimă misterioasă

Coblent. — Locotenentul colonel Reinbolen comandantul unui regiment de artilerie, fratele ministrului, a fost găsit ieri în locuința sa ucis de un glonte de pușcă.

Este cu putință ca acest ofițer fiind invitat la o vînătoare să fi suferit un accident mortal pe cînd își examina arma de vînătoare.

O desmințire

Atena.—Agenția telegrafică ateniană declară înfundat zvonul despre neînțelegeri ivite între ministrul de externe și ministrul Turciei,

Relațiile sunt cordiale.

O audiență

Constantinopol. — Sultanul a primit în audiență pe principele Sabahedin, care precum se știe, a propagat odinioară sistemul administrației descentralizate.

Conflictul turco-muntenegrean

Constantinopol.—Insărcinatul de afaceri muntenegrean, a desmințit față de Poartă, știrea că muntenegrenii ar fi atacat și ocupat Brana. Nici un soldat muntenegrean n'a pus piciorul pe pămîntul turcesc.

Presa străină și vizita d-lui Berthold

Viena.— Neus Viener Tageblat publică o scrisoare din București prin care spune că toți romînii vor ura bună venire d-lui Berthold.

Poliția representată de d-sa este și a fost foarte bine voitoare pentru România. Scrisoarea relevează meritele regelui Carol, desvoltarea țărei și excelentete raporturi austro-romîne

Romînia a fost întîmpinată de recunoștinți cuncelariei vieneee și mai ales a împaratului Frantz Iosef. Scrisoarea închee spunînd că Romînia este un factor al menținerei păcei.

MALVINA MIHALOVICI
GHERȘIN LEIBOVICI
LOGODIȚI
Iași
Felicitările se primesc la d. Mihalovici
Str. Cruce No. 23

La farmacia **D. HERZENBERG**
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *aseminea și pentru* **asistent-**

La Atelierul *Profesional de croitorie*
„Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.
Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria școalei Zănescu.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

Dr. Suzana WEXLER-GROSI
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Strada Anastasie Panu 43 —

Funcționar de stat tînăr, transferat din Londra la Iași, dispune de timp de a da lecțiuni în limba engleză.
Răspuns la ziar.

De vînzare *o* **garnitură de treerat** *(locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Mobile Löbel
Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași
DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROURI
Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri—
— Ultimele noutăți —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREȚURI EFTINE —
Face și condițiuni de plată avantajoase.
Primește comenzi, care se execută prompt în fabricaproprie str. Păcurari 106.

Institutul Liceal de Domnișoare
„HUMPEL"
din Iași
Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.
Acest institut cuprinde:
1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.
2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.
3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.
Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912
Directoară, **Ada d'Albon**

DE INCHIRIET
în Iași, Str. Anastasie Panu No. 48 **opt dugheni** *cu cîte o odaie cu subsol și în etajul de sus* **opt apartamente** *pentru locuință, cîte 2 camere, o bucătărie și o camară pentru lemne; iar în str. Pomir 1,* **jos 2 odăi cu bucătărie** *și pivniță de vr'o 30 m, poate servi de crîșmă, locantă sau* **pivnița singură,** *toate față la stradă, halta tramvaiului în față, aproape de piața Halei, aproape cu Palatul Administrativ. Toate reparate; apă, canal, closete.*
Doritorii se pot adresa prin scrisori cătră mine sau d-lui Mendel Godel, în acea casă.
N. Morghenstern
Podul-Iloaie

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia
Acostăchioaei
Comarna—Iași

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (83 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucuresti—11. Șoseaua Vitan 11—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăușelei întrebuințează numai „Diana Franzbrantwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbrantwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocie 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăsit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tăietură, *Migrenele*, *Durerile de cap*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *cronice* care resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mese, în diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 3 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue de luat mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

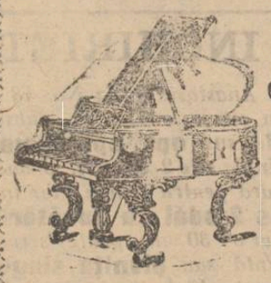

ASORTIMENT complet după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără acconto —
— Catalouge gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1.995.501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453 500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,968,251 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Instacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România,
BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX – No. 1664 – Marți 14 August 1912

ULTIMA LUNA

Guvernul d-lui Tit Maiorescu a intrat în cea din urmă lună a gestării trebilor publice. Chemat la lumina zilei din roua Regală, pentru a amăna și a zădărnici o situație, care devenia imperioasă după evenimentele de la 7 Ianuarie, guvernul Maiorescu a dat de la început dovada provizoratului misiunei sale. El, de și nu ființa de drept și legal de cît din ziua iscălirei decretului de d. P. Carp, adică în Mart, guvernul Maiorescu a fost urzit și plămădit încă de la 8 Ianuarie, avînd o viață uterină de 2 luni de zile.

Venit la viață fără vrome și fără știrea nimărui, a stat și dăinut la putere în virtutea altor motive de cît acele ale rațiunii de a fi a unui guvern.

Un guvern temeinic și tare își ia rațiunea ființării sale din nevoile țării și din desfășurarea faptelor obștești. Chestia națională în 1899; criza financiară din 1901, mișcarea agrară din 1907, iată împrejurări cari silesc căderea unui guvern și aducerea unui alt guvern. Iar mai pre sus de toate e creditul politic, de care se bucură un guvern în fața țării. In dorul tuturor altor împrejurări grele sau ușoare, imperioase sau nu, ori-ce guvern își razimă puterea sa în creditul public al țării.

Așa, acest credit slăbise foarte mult guvernului conservator din 1895, în urma legilor votate, căci e lucru îndeobște cunoscut că puterea și făurirea de legi uzează un guvern. Tot așa slăbise creditul în țară guvernului din 1904 și din 1910, și se cerea o schimbare.

Ei au fost inventați și de aceia au și inventat legi și chestii ca eftenirea traiului. Datorită acestei invenții de situații, guvernul d-lui Carp a inventat legi, pe care le-a retras imediat după plămădirea lor, neapucînd a se usca nici tușul de la tipografie.

Tot ei au inventat și chestia tramvaiului, care dacă ei ar fi fost tari și normali, nici n'ar fi avut nevoe de a o inventa; dar așa din slăbăciunea lor au scos năzuința de a slăbi pe adversar terfelindu-l și astfel a guverna el în liniște și pace.

Urmarea unei asemenea făuriri de situații este că avem astăzi guvernul d-lui Maiorescu, care a fost silit să lase curs mersului judecătoresc al afacerii, fără a prezinta acea unitate în direcțiunea afacerii, neavînd autoritatea cerută. Azi tribunalele au hotărît definitiv afacerea și în toate acestea nu s'a isprăvit cu guvernul, pentru că alții mai mici ascultînd altor cuvinte se mai silesc să încurce lucrurile.

Cît despre a doua parte a misiunei guvernului d-lui Maiorescu, la aceia e o necesitate generală. E bine, e politic ca tot ce e conservator să fie la un loc; așa e la liberali, așa ar trebui să fie și la noi. De cît cine a creiat situația aceasta? Cine e vinovatul? Asupra cui apasă răspunderea situației?

Răspunsurile sînt de două feluri, după punctul de vedere în care te pui. Lascar Catargi a condus ca șef partidul conservator 28 de ani. Cum l'a avut pe d. P. Carp? Totdeauna în coastă, dacă nu chiar și în față *contra*. Din această atitudine pentru-contra, de colaborare, nu de contopire, elementele conservatoare n'au putut fi sincer și unit una. Fuziunile d-lui Carp au fost fapte mai mult de culise, de cît de cerință imperioasă, și totul se datorește unui gest a lui Conu Iorgu, care de frica Takismului, adică a noului curent și duh ce stăpînea suflarea conservatoare, s'a asvîrlit în brațele dușmanului său, care l'a depreciat, l'a insultat ca supt formula sacrificiului de sine, și să dea totul pentru țară; de fapt a făcut o uneltire să ducă partidul conservator spre slăbire și peire.

Și iată doar că a doua cerință politică, întregirea partidului conservator, trece de pragul competenței d-lui Maiorescu, fiind că aceasta nu e o chestie inventală, ci o cerință reală, și la cerințele reale, nu guvernul domnului Maiorescu poate da soluții.

Iată de ce ziceam că situațiunea guvernului d-lui Carp e a ultimei luni de existență.

Luna lui Septembrie cere situații clare, căci sub nici un cuvînt el nu mai poate dăinui, căci guverne inventate n'au chemarea de a legifere temeinic, apoi opoziția continuă de a sta în afară, de parlament; legile votate și-au capătat verdictul de condamnare a instanțelor noastre judecătorești și totul, dar totul arată că s'a împlinit vadeaoa guvernului.

E convins, Regele de acest fapt? Cine oare se îndoește astăzi de aceasta? Regele care vede de sus și mai bine știe toate acestea; dar mai știe ceva că în numele ideii conservatoare se mai poate guverna, trebue să se guverneze, întru cît șeful nostru, care a făcut să strălucească guvernele conservatoare dela 1891—1907 are astăzi și dreptul de a dirigui el ideia conservatoare alt-fel de cît cîrmacii de azi, cari au întinat'o și scoborît'o în ochii țării.

Regele mai știe că noua îndrumare, în numele căreia șeful nostru, a grupat pe toți cei ce l'au recunoscut de șef, este acea care vine în numele țării, a vremei; că țara a confințit prin repetate alegeri încrederea sa și că a venit vremea să se satisfacă de Vodă această încredere.

Mult a fost, și puțin mai este. Guvernul a întrat în ultima lună a gestării sale și după vorba cea proastă trebue.... să fete.

Gh. Ghibănescu

Bălți 10 August 1912

Mentalitate ciocoiască

Toată lumea a crezut că binefacerile Constituției, care garantează libertatea presei, vor face să apară un soare nou pe orizontul vieței publice a României. Ne-am bucurat vreme îndelungată de binefacerile acestei libertăți și în adevăr mulțumită ei, nu există act public, care să nu poată fi discutat prin presă, în toată libertatea.

Toate aceste, însă, date pe mîna unor oameni din a căror minte n'a dispărut încă amintirea zilelor în care ziariștii puteau fi bătuți la scară, a făcut ca și gazetăria să fie considerată ca o „valetaille“ boerească. Aceasta s'a întîmplat, neapărat, pe vremea cînd boerii au fost chemați să conducă destinele țărei.

Nu rare ori se întîmplă, sub guvernarea celor cari se cred încă stăpîni pe destinele acestei țări, să vedem pe acești stăpîni, cari au rămas astăzi cu mentalitatea dinainte de Constituție, silind cu ori-ce mijloace, să tacă, conștiința tuturor acelor cari ar putea să le judece actele. Cu aceiași banalitate cu care au zugrumat conștiința publică, în campania electorală trecută, în toți acei cari puteau să fie influențați; cu aceiași lipsă de scrupul cu care au brutalizat conștiința funcționarilor, îi vedem astăzi profesînd încă, părerea că funcționarii n'au voe să aibă o părere politică.

Înțelegem să oprim de la aceasta pe funcționarul de carieră, slujbaș administrativ, care prin îndeletnicirea lui veșnică, nu este în măsură să judece acte publice, care nu sunt în căderea lui. Dar ca să se interzică această critică oamenilor a căror lumini în viața publică pot să fie de folos, și să 'i oprești de la această viață numai fiind-că iau o leafă de la o administrație oare care, iată ce nu se putea intîmpla de cît pe vremea boerilor.

Cu această mentalitate, ziarul „Epoca“ de astăzi invită pe d. Cotescu, directorul general al C. F. R., să iee măsuri în potriva unui medic de la drumul de fer, care scrie la „Viitorul“.

Dacă numai acest mijloc a mai rămas guvernului, pentru a zugruma conștiința publică a țării; dacă cu aceiași bani ai Statului, cu care au răsplătit pe clienții lor politici, astăzi caută să oprească de la critică pe acei cari nu le sunt prietini, ne convingem că pînă și presa, singura instituție care nu putuse să fie atinsă de mentalitatea ciocoiască, caută să fie murdărită de acei cari n'au mai lăsat nimic curat.

Chestia tramwayelor

D. D. Dobrescu primarul Capitalei nu se astîmpără. Văzînd că societatea de tramwaye bizuită pe hotărîrea definitivă a justiției, își continuă lucrările întrerupte de D. Al. Marghiloman în chip samavolnic, primarul capitalei încearcă o nouă lovitură și vrea să redeschidă un proces pentru care există autoritatea lucrului judecat.

D. Dobrescu vrea să atace legea din 1909, recunoscută valabilă de justiție, pentru motivul de dol. Primarul Capitalei afirmă prin *Epoca* de azi, că de oare ce membrii fostului consiliu comunal sunt și acționari ai societății de tramwaye, contractul dintre Primărie și societate e nul, fiind obținut prin dol.

In primul loc, nu e cu nimic dovedit că foștii consilieri comunali au fost sau sunt acționari ai societății. Apoi uită d. Dobrescu că în privința constituirei societății de tramwaye există o lege votată în toată regula de Parlament, și că de aici își trage societatea existența ei — rolul consiliului comunal a fost aci cu totul secundar. Puteau fi cumpărați toți consilierii comunali, precum întregul consiliul municipal, putea fi de cea mai curată bună credință—dacă Parlamentul nu găsea de cuviință să voteze legea tramwayelor, n'o vota, oricare ar fi fost atitudinea și interesele membrilor consiliului comunal. Așa fiind ce rost mai are procesul cel nou pe care'l anunță d. Dobrescu?

Sau vrea primarul Capitalei să joace rolul gîștelor din capitoliu? Știind că guvernul Maiorescu trebue să plece imediat după terminarea proceselor tramwayelor d. Dobrescu vrea să lungească afacerea doar o lungi și existența cabinetului.

In așteptarea unor evenimente grave

Presa mondială acordă o mare atențiune vizitei făcute de Contele Bercthold la Sinaia. Cele mai autorizate ziare, comentează faptul, în zenzul că această întrevedere între Regele Romîniei și Cancelarul austro-ungar, trebue pusă în legătură cu evenimentele zilei, a cărora precipitare se prevede.

Vizita aceasta, pune un răspuns la întrevederea între Țarul Rusiei și primul ministru francez, ce a întărit dualitatea franco-rusă.

Ambele evenimente politice, par a nota o agravare a situațiunei în orient, situațiune care cere o clarificare repede.

Situația internă în Turcia, în loc de a deveni mai liniștită, în urma schimbărei regimului, s'a înrăutățit încă.

Acum se vorbește și de demisia noului cabinet.

In Albania mișcarea revoluționară continuă, și albanejii vor să profite de prilej pentru a obține autonomia Albaniei.

Conflictul cu Muntenegrul a intrat într'o fază acută și toate sforțările diplomației, par nepătrunse pentru a evita un conflict sîngeros.

Resboiul din Tripolis continuă în mod latent, ceia ce însă nu convine Italiei.

Astfel s'a răspîndit din nou svonul, că Italia proectează un nou atac asupra Dardanelelor, pentru a sili Turcia să-i accepte condițiile de pace.

Și ultima știre alarmantă, vine din Rusia. Astfel se afirmă că Rusia mobilizează la fruntariile din spre Romînia. Știrea nu e încă confirmată, dar oricum a produs o vie ingrijorare.

Toate aceste fapte, puse în legătură cu vizita contelui Berchtold, dă o confirmare perspectivei unor mari evenimente, și care Romînia va avea un rol preponderent.

Remîne să așteptăm desfășurarea evenimenteler.

Falșificarea băuturilor și alimentelor

— Pe cine legea îndrituește a le judeca? —

In ultimul număr din *Curierul Judiciar*, găsim un interesant articol, cu privire la chestiunea de a ști care sunt instanțe judecătorești, în competința cărora intră judecarea și pedepsirea faptului de a pune în comerț. sau a da în consumație alimente sau băuturi stricate ori falșificate.

*

Autorul se întreabă, cine e competent a judeca aceste delicte, după promulgarea noei legi sanitare și între altele zice:

„Inalta Curte de Casație s. II, chemată a se pronunța asupra acestei chestiuni a variat—chiar în cursul acestui an—în soluțiile sale.

„Această supremă instanță prin deciziunile cu No. 194, 196, 197 și 501, 912 a decis că, judecătorul de ocol este încă competent a judeca abaterile de la regulamentul de priveghere sanitară, cum și de la dispozițiunile art. 63 din legea sanitară, în ultimul timp însă revine asupra acestei soluțiuni și prin deciziunile cu No. 749, 752 și 753 din 3 Aprilie 1912, fixează atît calificarea abaterilor prevăzute de art. 63, cît și competența instanțelor chemate a le judeca și pedepsi“.

Și după ce analizează jurisprudența stabilită de Inalta Curte de Casație și o pune în legătură cu articolele din lege, autorul—d. V. Alexandrescu, magistrat stagiar, termină zicînd:

„Așa fiind, art. 26 din legea m. v. b. spirtuase nu-și mai poate avea completa sa aplicațiune în urma promulgării actualei legi sanitare.

„Dispozițiunile cuprinse în aliniatele 1, 2, 3, 4 și 5 din acest articol sunt în întregime abrogate, iar dispozițiunile din aliniatele 6 și 7 nu rămîn în vigoare, de cît întru cît se referă la cazul cînd cîrciumarul lasă cîrciuma sa lipsită de vin, singura dispoziațiune din art. 26 abrogată de legea sanitară.

„Judecătorii de ocoale nu mai sunt competenți să judice și să pedepsească abaterile prevăzute în aliniatele 1, 2 și 4, întrucît aceste abateri sunt prevăzute și pedepsite de art. 63 din legea sanitară și se judecă după dreptul comun, potrivit art. 65 din citata lege“.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd te-ai înstrăinat...

După o pauză — care n'a fost tocmai un repaos — de cîteva zile în diferitele părți ale Elveției,—sosirăm în fermecătorul Tyrol, la Salzburg, mai drept—la oficiul poștal al acestui oraș... Ce lung șir de clienți așteaptă aci, în ordinea sosirii lor! Fiind zi de sărbătoare, — oficiul s'a deschis pentru singur ceas, cu două ghișeuri alfabetice. Sezonul e în toiu și călătorii mulți la număr; Tyrolul e încîntător, iar Salzburgul este cheea unui paradis,—punctul de trecere către nenumărate localități adorabile.

Numai cîte-va zile, de cînd nu mai primisem obișnuitele ziare, noutăți, scrisori și se părea atît de lungă vremea!... Vorba unui tovarăș de vagon — avocat craiovean—care se întorcea de la Brünig, din Svițera:

— „Șase săptămîni, de cînd n'am mai vorbit romînește“.

Cu toate aceste cetise ziarele; romînește însă nu vorbise, de sigur, de cît cu tînăra și bruna lui soție, pe care o dusese pentru o cură de îngrășare...

Intelectualii suportă anevoie cîte un asemenea *lapsus* de tăcere. In același vagon cu noi, un comerciant din Odobești, în reîntoarcere de la Vichy, părea mult mai calm și mult mai puțin afectat că nu cetise ziarele. Dar nu mai puțin ne spunea că auzia cu multă emoțiune, pe ici colo, vorbindu-se romînește, pe unde călătorise.

Dar iată ziarele: un morman întreg! Blonda distribuitoare de la ghișeu avu o formidabilă plăcere cînd i-am dăruit dintr'odată atîtea mărci poștale romînești. De mult, pe semne, nu mai fusese pe aici un călător cu atîtea pachete de odată...

Cînd însă văzui, la rîndu-mi, ziarele toate, pe cînd treceam cu teancul subsuori pe marea piață „Victor Ludwig“, unde se desfășură o strălucită serbare populară în vecinătatea statuiei lui Mozart,—am resimțit oarecum jena — poate rușinea—de a fi adunat atîta maculatură „poste-restante“, atîtea gazete în care se găsesc retipărite, sub forme prea puțin variate, aceleași și iar aceleași banalități —să zicem—de vacanță.

Strînse la o laltă,—văzute într'o repede ochire unul după altul, mi se păreau ziarele noastre nu numai monotone, dar grozav de asemănătoare, dezastros de invariabile în tonul lor și cuprinsul lor.

Era, poate, din pricina că veniam din localități atît de încîntătoare; era—poate — atmosfera cu totul nouă a Tyrolului. Cine știe! Pentru întăia dată însă, după săptămîni de zile, tiparul mi-a fost indiferent și de prisos; am lăsat pachetele de-oparte și urcînd cu ascensorul electric la sute de metri, de pe terasa lui „Mönchsberg“, în sunetele unei admirabile orchestre; am privit desfășurîndu-se panorama dimprejur în amurgul nouros întretăiat de rare lumini—din mijlocul cărora lipsia numai un splendid Apus de soare; vedeam împrejur atîția turiști—barbați și femei, cari purtau în ranițele lor din spinare singurul lor bagaj de preocupări... fizice: lipsa lor de griji și de preocupări; vedeam curgînd, colo jos, Salzachul grăbit, ca ori-ce apă de munte; vedeam în gînd frumusețea escursiunilor ce ne așteptau a doua zi—pe lacurile Bavariei— și am înțeles, atunci abia, de ce ziarele mă lăsau rece, acum, cu banalitățile lor monotone, cu plicticoasele lor goluri de vacanță...

Rodion

Folklorul și Cuza-Vodă

In studiul d-sale publicat în „Noua Revistă Romînă“ despre „Selecțiunea naturală în Folklor“, domnul Th. Speranță se ocupă cu deosebire cu „păstrarea temelor“.

Ce anume teme de legendă, se întreabă autorul în închierea studiului menționat, rezistă vremei și supravețuesc mai cu tărie, știut fiind că poporul variază necontenit tema unei legende și că aplică una și aceiași țesătură de peripeții cîte unui alt erou legendar.

D. Speranță, în exemplificarea abundentă, ajunge și la un nume de actualitate. Cuza-Vodă și scrie:

„Lui Cuza i se atribue faptul că din cînd în cînd umbla schimbat în haine ca să fie necunoscut. Dar același lucru i se atribuie vestitului Harum-al-Rașid califul Bagdadului (între anii 765—809).

Aceasta este o temă populară foarte veche. Poporul nostru o atribue lui Cuza, în Bagdat s'a atribuit lui Harum-al-Rașid și în cîte țări s'o fi atribuit și atribuind la diferite persoane. Chiar în Bagdat de atunci și pîn'acum s'o fi mai atribuit și la alții. Și la noi poate cu vremea se va uita de Cuza și se va atribui altui personaj cunoscut țării, se va lega de alt nume al vremii“.

Folkloristul crede că „se va uita de Cuza“ — pentru a se atribui virtuțiile lui, faptele ori însușirile lui — altora, bine înțeles.

Pentru moment însă — îndoială nu se încape. Vodă Cuza e una din acele istorice personalități cari inspiră numeroase legende populare.

Relativ foarte numeroase, dacă ținem seama de faptul că nu e încă o jumătate de secol de cînd a domnit și că sunt atît de mulți contemporani ai fostului Domnitor.

In colecția de amintiri și tradiții tipărită de d-nii Ov. Densușianu și I. A. Candrea — „Din popor“—găsim variate și interesante legende culese din gura unor contemporani ai Voevodului.

Vorbesc, firește, țăranii, chiar în toată simplicitatea și toată naiva bună credință a lor.

„....De Cuza știu c'a venit odată aicea la pod la Brăileanu și era o frumusețe mare.

Cuza ăsta a dat pămînt la lume. Și atuncea a ieșit fata lui Iordăchiță Zapciu, că tatăsău era boier mare și fata era gătită numai în fir, de frumoasă ce mai era.

Și era acolo frumusețea din toată lumea: cîntau lăutarii; peste o sută de scoarțe erau pe jos așternute.

Și era umbrar frumos făcut acolo de n'oi mai uita nu știu cît o mai avea de trăit.

Cuza ăsta dacă a venit, a făcut mult bine în țară, că el a dat la toți oamenii pămînturi. Ferice și halal să-i fie de sufletul lui!“

*

„.... Am făcut oștire — spune un altul — pe vremea lui Cuza. He, he, săracu, ce mai barbat era! Tocmai în noaptea cînd l'a dat jos din tron eram de gardă la palatul lui.

Nu știam nimic ca ce să fie.

Tocmai noaptea tîrziu văzui că întrau tunari cu roatele de la tunuri îmbrăcate cu rotogoale de paie. Ce să zic? n'am văzut cum l'a izgonit. Spuneau unii că l'ar fi învelit cu un cearceaf și l'ar fi suit într'un rădvan și a luat-o la goană.

Tot în privința „degradării“.

„Pe șaizeci și patru, cînd s'au delimitat moșiile, eram în București. Am fost și cînd a degradat pe Cuza Domnul colonel Hert probase că Cuza umblă să vînză țara, să pue domn din Ovrei, și atuncea pe Cuza l'au prins, cu povața lui Hert, și l'au pus într'o caretă, cu o scufă în cap; era la 17 Ianuarie, și l'au plimbat toată strada, și striga toată miliția ca să trăiască d. colonel Hert.

In anii Cuzii, la șaizeci și patru, am avut înnec mare în București, că am cărat trei zile și trei nopți pîine pe apă, și mergea armata cu podurile pe apă și striga la fie care casă:

— E om aici? te dai jos?

— Nu mă dau.

— Ia ascultă, mă, dacă nu te dai o să se surpe casa de apă.

— Bine, bine.

— Primiți pîine?

— Primim, că murim de foame.

Inte'o dimineață aruncîndu-ne ochii pe

TIFOSUL, HOLERA

și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

apă la deal, vedem că pe apă vine o albie. Poruncește Cuza, „îndreptați podurile pe apă de vedeți ce vine". Văzînd că vine o albie, numai de cît, prinzînd albia găsirăm un copil și pisica la cap. I-au oprit copilul, și Domnul Cuza a spus să-l dea la cutie, la doici, să-l crească la școala lui Davilla.

S'a întîmplat pe atunct și revoluție mare, cît omora Ovreii și-i da pe gîrlă, pe Dîmbovița, și le-a spart lavra.

Dacă mai sta Cuza era ferice de noi; dacă mai sta ne făcea pe noi Romîni, pe boeri Țigani"...

Ideea predominantă în legende create în jurul figurii lui Cuza Vodă este belșugul obștesc. Dovadă următoarea mărturisire:

„... Bine mai era cînd a avut țara asta pe Cuza. Era bun romîn bietul Cuza și mult ajuta el pe sărăcime.

Să vezi d ta ce pățeau bieții Romînii înainte de a fi el domnitor.

Ciocoii erau mai mari, lucram pînă nu nu mai puteam, și ședeam pe urma noastră și nu ne lăsau să ne odihnim un minut, par'că am fi fost robiți de tot la el.

De ce să mai zici de bieții țigani, cari munceau pentru o țandără de mămăligă?

Da dacă'ar fi fost numai atît nu era nimic, dar bieții oameni făceau toată noaptea de caraule la casa ciocoiului, și vai de spinarea acelora care nu veneau să facă caraulă, că a doua zi de cu noapte chema pe consilieri la curte și-i suduia. Cum am spus, eram flăcău de optsprezece ani cînd spunea taica, că Cuza e Domnitor. Dumnezeu să-i ierte păcatele, că mult bine a mai făcut la biata sărăcime. Numai ce ne pomenim într'o zi că a depeșat Cuza în toată împărăția ca să se desrobească oamenii de la ciocoi. Hei, ce chef pe capul nostru! Inainte de depeșa asta a venit alta și spunea că fie care Romîn să aibă pușcă în casă și ce mai vorbeau oamenii și spuneau că o să-i sune biata spinare a boierului de acum în colo.

Da ocaua lui Cuza! că te săturai cînd beai vin, dar nu ca acum, cînd d'abea pui pe limbă.

Da cînd se ducea Cuza la Galați, depeșa să eșim înaintea lui; să fi văzut, ne duceam o grămadă la satul ăsta care'i acu Bîlhacu și numai vedeai cum vine delejanța cu Cuza: avea și pe urmă și'nainte militari de-l păziau. Cînd ajungea în dreptul nostru îi făceam salutul și el ne mulțumea. A stat numai vre-o cîți-va ani și era, cică, de loc din țara Moldovei. Și numai aud c'a plecat din țara asta și ciocoii credeau că el s'a dus să vie cu Turcul și atunci ei s'au apucat și s'au dus la Brăila și au luat pe militari grăniceri și l-au dus la brazda Turcului, ca să nu mai vie Turcul; ce s'a mai făcut cu el n'a mai auzit nici azi. Dar dac'o fi murit, să'l ierte Dumnezeu și să-i fie țărîna ușoară, că ne-a scos din robia ciocoilor, și era bine dacă avea feciori că mai căpătam și noi o țăndură de pămînt".

*

Că se va uita de Cuza, e natural, de la Nu a avut la activul lui cuceririle și de la o vreme.
isprăvile unui Alexandra Machedon. Dar, pînă la uitare, se vor întemeia încă multe și fermecătoare legende, prin care poporul va preamări acea însemnată personalitate care a fost Vodă Cuza.

As.

Institutul Liceal de Domnișoare

„HUMPEL"

din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Excursiunile coloniei școlare de la M-rea Secu

Chiar de sub zidurile mînăstirei, înspre cele patru puncte cadinale, se rîdică munți, dintre care unii ajung la 700 m. înălțime. Pe ei sunt diferite poteci, se ridică spre vîrfurile lor. La început, s'au făcut excursiuni pe cei mai mici, spre a se putea depinde copiii la rîdicat și pe cei mai înalți, cum a fost Vasanul, cu ocazia acestor escursiuni.

Au putut observa pe acești munți, cum cu schimbarea atitudinei, se schimbă și vegetația. Li s'a atras atenția copiilor, asupra diferitelor specii de copaci, ce acopăr aceste păduri, precum și a modului cum se pot orienta în o pădure, unde nu cunosc în ce parte sunt așezate punctele cardinale.

Au avut exemple de acțiunea torentelor asupra schimbărei suprafației pămîntului; de modul cum din torente se formează pîrae, iar din pîrae, rîușoare etc. Au văzut modul de tăere și transportare a lemnelor din aceste păduri. Au avut ocazia să vadă ceea ce popular se zice „rupere de nouri" căci în ziua de 25 Iulie, a fost o ploae torențială, însoțită de trăsnete ee se repetau la intervale foarte mici; chiar în apropierea mînăstirei, trăsnetul a lovit un stîlp pe telefon, rupînd în lungime, jumătate din el, lucru ce a fost foarte su mirare observat de copii.

Excursiunea de la Mînăstirea Sehăstria. La o departare de 3 km. de M-rea Secu, e M-rea Sehăstria.

Acest drum l'au parcurs copii pe jos. Plecați la 7 a. m. la ora 12 jumătate au fost înapoi.

Drumul șerpuește tot pe malul rîului Secu, întretăindu-l de mai multe ori.

Lipsa de poduri, i-au forțat să treacă rîul desculți, adîncimea cea mai mare fiind de 30 c. m. De oparte și de alta a drumului sunt păduri seculare, care numai în parte sunt tăiate.

In acest drum, au dat peste un fag bătrîn; ciconferența lui a fost atît de mare, în cît opt copii ținîndu-se de mînă, l-au putut înconjura.

Tot în acest drum, au dat peste o smeuriște, dar cam cu frică au trecut prin ea, căci erau în multe locuri rămături de mistreț.

Excursiunea de la Mînăstirea Agapia. La o distanță de 2 jum. km. de M-rea Secu și trecînd peste muntele Arsița, e situată M-rea Agapia. Drumul e cam greu căci coasta muntelui e tare înclinată. Nu se poate parcurge de cît pe jos sau calare, căci e o carare destul de îngustă pe unele locuri.

Au parcurs copiii drumul în 2 ore; Au admirat în acest drum poeana lui Isachie și Arșița.

I-au impresionat mult M-rea Agapia din deal, unde nu e biserică, căci s'a daramat, iar locașul de rugăciune e instalat în o chilie amenajată în acest scop Au văzut și piatra lui Aron-Vodă, unde se zice că s'a rătăcit acest drum, și scobitura cărei pietre, a servit mult timp de aghezmătar.

In biserica Agapia din vale, au admirat bogăția icoanelor, mai aproape toate îmbracate în aur și argint, precum și picturile lui Grigorescu.

De și drumul e greu, copii nu s'au simțit obosiți.

Excursiunea de la Mînăstirea Neamț. La 8 km. spre Nord de M-rea Secu, e situată M-rea Neamț. Porniți în trei cari după două ore de drum, au ajuns în M-rea Neămț.

Pe drum au fost foarte veseli, intonînd diferite cîntece naționale. Au fost găzduiți, la colonia școlară din acea localitate.

D. Cazacu, conducătorul coloniei trimisă de casa Școalelor a primit cu multă bunătate să le dea toată ospitalitatea coloniștilor din Secu.

In timp ce o colonle stătea la masă, ceilaltă intona diferite cîntece naționale și patriotici.

Au vizitat în interior M-rea Neamț, iar la ora 4 p. m. după o dispărțire cu adevărar colegială între cele 2 colonii, și-au reluat drumul spre Secu, unde au ajuns la orele 7 p. m.

Vizita I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei la Mînăstirea Secu. Inspectarea Coloniei

Simbătă 11 August ora 10 jumătate a venit I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei la M-rea Secu. La intrarea în mînăstire s'a rădicat un arc împodobit cu brad și steaguri; deasemenea I. P. S. S. Mitropolitul a fost primit în sunetul clopotelor, de arhimandritul și starețul Partenie Antohi, și condus în biserică, unde s'a celebrat un mic Te-Deum; răspunsurile au fest date de corul coloniei, condus de domnul C. Constantinescu.

După Te-Deum, părintele stareț a ținut un discurs, urare de bună venire I. P. S. S.

I. P. S. S. a mulțumit pe primirea ce i s'a făcut, și prin o cuvîntare aleasă, a pus în evidență importanța acestei mănăstirei.

După cuvîntare, I. P. S. S. a venit în mijlocul copiilor, interesîndu-se de starea lor.

D. Gr. Stegărescu, conducătorul coloniei' școlare a ținut următoarea cuvîntare de mulțumire:

Iubite Prea Sf. Părinte,

Prezența Inalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul acestor copilași, umple de mare bucurie inimile lor, căci au ocaziunea să cunoască pe protectorul lor sufletesc și trupesc și să-i aducă cele mai sincere mulțumiri pentru înalta buna voință ce a avut-o față de ei, acordîndu-le găzduire în această Sfîntă mînăstire.

Grație înaltului suflet cu adevărat creștinesc, ce înobilează persoane Inalt Prea Sfinției Voastre, acești copilași au putut să cunoască multe așezeminte creștinești, la vederea cărora, sentimentul lor religios s'a întărit și mai mult și să contempleze multe localități frumoase, pe care nu le-ar fi putut cunoaște, de cît în un chip palid, din cărțișoarele lor. Au văzut locurile unde s'au retras adevărații creștini, în timpurile de restriște prin care a trecut țara noastră, au văzut locuri unde voevozii noștri și-au făcut cetăți pentru apărarea țării. Pe lîngă mulțumirile lor, vă rog, Inalt Prea Sfinte, să primiți și pe acele ale comitetului coloniei școlare din Iași, căci fără sprijinul Inalt Prea Sfintei Voastre, nu s'ar fi putut face nimic, suma disponibilă fiind mică.

Rugăm dar, pe bunul D-zeu să vă dăruiască ani mulți spre fericirea acestei țări.

Să trăiți întru mulți ani.

I. P. S. Sa, a mulțumit pentru urările ce i se aduc, însărcinînd pe d. Stegărescu să transmită onor. comitetului coloniei școlare din Iași, mulțumirele sale.

După eșirea din biserică, colonia școlară, în frunte cu I. P. S. Sa, a fost fotografiată. La ora 1 s'a servit masa, după care la ora 4, a plecat spre M-rea Agapia.

Litere-Științe-Arte

Un „ravanit".—O localizare a cuvîntului francez „revenant". Termenul se aplică, de obiceiu, acelor pe cari ne-am obișnuit a-i socoti drept niște dispăruți, niște duși pe cea lume și cari pe neașteptate, se reîntorc între cei vii.

De ce ne-am amintit de cuvîntul acesta tocmai aci în rubrica notițelor literare? In mod foarte natural—cetind în fruntea revistei săptămînale „Flacăra" o bucată semnată de Alexandru Macedonski.

Afară de categoriile despre cari am vorbit—scriitori actuali și scriitori uitați, —avem și o a treia: a acelor reîntorși. Dintre aceștia face parte și poetul—de mare talent, fără îndoială—Macedonski, reîntors de curînd din Apus, unde plecase să se consoleze de indiferența publicului romînesc.

Redobîndi-va poetul faima de acum trei decenii? Il va obijdui mereu publicul romîn cu indiferența sa? „Va prețui actul reîntoarcerei, ori va încuragia—prin nepăsare—vre-o nouă „fugă" în alte țări?

Viitorul ne va da răspunsul la toate aceste întrebări și nedumeriri.

*

In articolul ultim semnat „Arcturus", s'au strecurat oare-cari erori de tipar destul de regretabile. E fatal!

*

Se păstrează o mare tăcere asupra sumelor strînse, prin subscripție națională, în favoarea aviațiunei militare în Germania, totuși se crede că ele întrec cifra de trei milioane mărci.

Această sumă e suficientă a cumpăra o flotilă de aeroplane egală cu acea posedată astăzi de Franța.

Se întrebuințează multă activitate la formarea ofițerilor aviatori. O nouă trupă se va forma la Doeberitz.

Ea se va compune din un ofițer de stat-major, trei căpitani, 11 locotenenți, 29 subofițeri și 183 de soldați, sau în total 227 oameni.

O parte din acești aviatori vor rămîne la Doeberitz, alții vor fi detașați la Darmstadt, Strasburg și Metz.

Aviatorii civili vor face numai un an de serviciu militar în Germania.

*

Maurice Maeterlinck e pe cale de a funda un nou teatru, cu destinația specială de a reprezenta escluziv piese de ale acestui scriitor.

Teatrul va funcționa la Nizza, cu începere din luna Februarie, în timpul carnavalului, sub direcția Georgettei Leblanc artista cunoscută, soția lui Maeterlinck.

Inaugurarea s'ar face cu drama „Maria Magdalena" jucată pînă acum numai în America, nu încă în Europa.

Mai tîrziu Maeterlinck are intenția de a reprezenta și piese de ale altor autori.

*

Intre operele inedite și postume ale lui Jules Massenet figurează și una cu titlul de „Cleopatra".

Tot aceeași celebră eroină ispitește în momentul de față pe alți doi compozitori renumiți: ps Mascagni în Italia și pe Camille Erlanger în Franța.

*

A propos de „Cleopatra".

Grație unei recente lucrări, apărută la Georg Müller în Lipsca, se cunosc acnm o sumă de noui detalii asupra amorului lui Bonaparte și a Paulinei Forès, în timpul expediției din Egipet.

Frumoasa Paulina, femee de ofițer, ajunsă amanta oficială a lui Napoleon, fu supranumită în Cairo „Cleopatra" sau încă „Notre Dame de l'Orient".

Legătura nu dură mult, pentrucă după vorba eroului Bonaparte,—Paulina,... nu se pricepea să facă copii.

Reîntors în Franța o mărită cu un diplomat de carieră, trims in Suedia. Mai apoi Paulina avu încă o serie de aveniuri în Europa si America de Sud. Ea muri în 1869, adecă aproape 50 de ani după moartea lui Napoleon în S-ta Elena.

INFORMAȚIUNI

Erată. In numărul nostru de Duminică 12 August, s'a strecurat o greșală de tipar, care schimbă sensul frazei.

In pag III-a coloana 2, rîndul întăi, în loc de „stabiiindu-se", trebuia să se citească „stabilindu-și".

In guvern au isbucnit grave certuri cu privire la noua atitudine a primarului în chestia tramvaielor.

Așa, pe ziua de azi, d. Dodrescu a cerut poliției Capitalei să suspende lucrările societății comunale de tramvaie. D. C. C. Arion a intervenit însă și a oprit poliția să facă vre un act de impiedicare.

Din această pricină au isbucnit certuri între miniștri.

D. I. Lahovari a plecat azi la Sinaia pentru a raporta cele întîmplate d-lui Titu Maiorescu și M. S. Regelui.

Manevrele.—Cercul de recrutare București face cunoscut tuturor rezerviștilor Contigentului 1904, care au servit în infanterie precum și complectașilor Contigentul 1907, care nu au fost concentrați în anul curent la Regimentnt 6 Mihai Viteazu și domiciliază în orașul București să se prezinte toți la reședința regimentului de rezervă Cazarma Regimentului 40 Călugăreni, în dimineața zilei de 3 Septembrie a. c. pentru a lua parte la manevre.

Se vor prezinta chiar și acei care din diferite cauze nu vor fi primit ordinul de chemare.

Inscrierile în învățămîntul secundar pentru clasa întăia, se vor primi la toate liceele și gimnaziile din țară, cu începere de Joi 16 August și pînă în seara zilei de 29 August.

Ziarul „Le Jeune Turc" din Constantinopol publică următoarea talegramă dată din București, transmisă prin Agenția Orientală:

„Se declară în cercurile financiare că guvernul romîn are intenția să contracteze un mare împrumut pe piața Parisului.

E probabil că pentru a înlesni operațiunea să fie dispus a acorda Franței concesiuni comerciale".

Am fost cei dintăiu care am anunțat înființarea la Londra a „Soc. gen. a morilor din Romînia Limited". Pînă acuma soc. a cumpărat următoarele mori:

Moara „Primei soc. a morilor de aburi" din Botoșani.

Moara „Popăuți" tot din Botoșani și moara „Raiul" din Iași.

Acum, în urmă soc. a cumpărat și moara „Isac I. Beligrădeanu fils" din Craiova.

Iată cari sunt condițiunile principale din contractul încheiat între Soc. și firma Isac I. Beligrădeanu fils:

Firma Isac I. Beligrădeanu fils, în calitate de proprietară a morei zisă „Beligradeanu", aflată în Craiova, a terenurilor, atelierilor și accesorilor după inventarul făcut de sus numita firmă, alăturat în prezentul contract, vinde Soc. generale a morilor din Romînia Limited societate engleză pe acțiuni, cu sediul principal în Londra și cu unul secundar la Botoșani, întreaga proprietate menționată mai sus, cedînd și clientela sa. Firma Isac I. Beligrădeanu Fils va primi ca preț de vînzare și cesiune:

350.000 franci în acțiuni pe deplin plătite de ale nouei societăți anonime numite „Societé Generale des Moulins de Roumanie Limited";

500000 franci în numerar după cum urmează:

a) 50.000 franci în numerar, pe cari vînzătorii i-au primit;

b) 150.000 franci plătibili la Craiova la domiciliul firei Isac I. Beligrădeanu, în ziua de 30 Septembrie 1912 stil nou.

c) 300000 fr. plătibili în ziua de 30 Decembrie 1912 st. n.

Pentru acest preț și în momentul cînd el va fi pe deplin vărsat, sus ziza proprietate se cedează liberă și descarcată de orice sarcini, datorii și ipoteci și totdeodată cumpărătorul va intra în posesia efectivă a lucrului vîndut în momentul în care imobilul va fi complectamente achitat.

Congresul asociațiunei romîne pentru înaintarea și raspîndirea științelor ce urma să aibă la Galați în zilele de 26, 27 și 28 Septembrie a fost amînat pentru zilele de 4, 5 și 6 Octombrie.

Vor fi ședințe generale în care se vor ține conferințe și ședințe pe acțiuni în care se vor face comunicări. Se fixează deocamdată secțiunile următoare:

Secțiunea I. Matematica, geniul civil și militar.

Secțiunea II. Științele fisico-chimice. Technologia industrială.

Secțiunea III. Științe naturale.

Secțiunea IV. Medicina umană și veterinară, Farmacia.

Secțiunea V. Științele agricole.

Sectiunea VI. Științele economice și sociale.

Secțiunea VII. Archeologia.

Secțiunea VIII. Invățămînt, Istorie, Filosofie; Religie (secția cultului).

Școala de țesetorie de sub conducerea d-nei directoară Lucia Niculescu înființată de un an în strada Eternitatea 38, a dat la finele anului cele mai strălucite rezultate, elevele învățînd acolo a țese tot felul de stofe, scorțuri și covoare naționale, diferite cusuturi romînești, creștere de viermi de matasă etc.

Școala se află sub ordinul Ministerului de industrie și elevele se bucură de drepturile școalelor statului.

Inscrierile se fac de la ora 9—11 a. m, și dc la 3—5 p. m., în localul școalei.

Condițiunile de admitere:

1) Certificat de absolvire a cursului primar;

2) Acte de naștere și vaccini;

3) Etatea să fie de la 12 ani în sus, toate aceste însoțite de o cerere pe 30 bani.

Cursurile încep la 17 August.

CASINOUL DIN SINAIA

Mari atracțiuni în tot timpul sezonului

TEATRU de comedii și varietăți.—
Trupa romînească și franceză

Artiști celebrii de pe primele Scene ale lumei.

Direcția artistică MORLAN. Prețuri foarte moderate

Restaurant și Terase de Consumațiuni

Bucătărie de prima ordine sub conducerea celebrului șef HEYRAUD.

Serviciu luxos și îngrijit sub direcția d-lui BOTTINELLI

ORCHESTRA TEATRULUI compusă din 30 artiști sub direcția d-lui POMPILIO

PE TERASE: ORCHESTRA de virtuosi sub direcția d-lui Nisotti din Montecarlo

Serbări—Baluri—Tir Aux Pigeons
NUMEROASE ATRACȚIUNI

ULTIME INFORMAȚIUNI

Vizita contelui Berchtold

Cu ocazia vizitei sale la Sinaia, contele Berchtold, ministrul de Externe al Austro-Ungariei, a primit o scrisoare din partea d-lui C. G. Dissescu, prin care distinsul nostru fruntaș cere ministrului imperiului în care zac atitea milioane de Romîni subjugați ca să aplice și acestor romîni, ceea ce contele Berchtold propune, în cunoscutul său act, pentru populațiile creștine din Turcia, adecă libertatea politică și religioasă.

Este—vor zice poate gazdele care au prînzit cu contele Berchtold la mesele de gală—un „guet apens", a prinde pe conte în vizită, că să'i dai să înghiiă noduri, în loc de prînzuri de gală.—Pentru diplomația austriacă, însă, care are în tradițiile sale pe Metternich, o propunere pentru alții ceea ce nu vrea să realizeze la dînșii, este o nouă dovadă că note și propuneri diplomatice, nu sunt de cît convențiuni și jonglerii de interese.

Aceasta ne amintește o scenă neperitoare din epopea nenorocitului fiu al lui Napoleon, în care Rostand pune pe o arhiducesa de Austria să vorbească despre bunătatea de inimă și mărinimia împăratului Austriei, în vreme ce din album ti cădeau notițe de ale împăratului care erau ordine de a se șarja cu armata mulțimea, de a încorpora în armată pe studenții care se revoltau și altele.

Ori cum ar fi, contele Berchtold va păstra din vizita sa în Romînia și o amintire care va cîntări cît stelele și prînzurile ce a căpătat.

Onoarea după coduri.—Am dat într'un număr trecut al ziarului nostru, motivele pentru care, în ziaristică, nu se dă satisfacție prin arme, pentru articolele de gazetă. Pentru aceia la provocarea d-lui Dr. Anghel, ziarul nostru n'a putut să răspundă după codul onoarei provocatorului, care—o mărturisim—se deosebește de a noastră.

Mărturisim în adevăr, că în ce privește codul onoarei elegante, personalul redacției noastre este foarte înapoiat. Ce voiți? Oameni de origine modestă, ai căror părinți și bunici au fost oameni simpli, țărani, negustori, profesori, unii chiar crișmari, n'am avut de unde să știm—ca d. dr. Anghel—subtilitățile și finețele delicate ale onoarei după cod.

Pentru aceia în urma observațiilor bine meritate ce s'a făcut acestui personal, de a căuta să ascundă defectele de naștere și a se sili prin studiu, să se rîdice la nivelul cu care ne onorează adversarii noștri distinși, s'a cumpărat la redacție un cod al duelului și am pornit cu mic cu mare în cucerirea onoarei noastre, serios amenințată.

După nopți îndelungate de studiu, redactorii noștri s'au întrunit din nou, dar au rămas consternați văzîndu'și unul altuia figurile descurajate. După explicaiuni reciproce, s'a aflat că pricina nenorocirei era o diferință fundamentală între cele citite în cod și cele ce au văzut făcînd d. dr. Anghel, care pentru noi este arbitrul onoarei fine.

In adevăr, în cod se spune, că satisfacția prin arme se cere cel mai tărziu la 24 ore după cunoașterea ofensei; arbitrul nostru, însă, o ceruse după două luni, de și cunoscuse presupusa ofensă chiar de acum 2 luni, de oare-ce atunci s'a dus singur acasă la un redactor al nostru—iarăși nu știm după care articol al codului—ca să ceară el, fără martori, satisfacție.

Apoi, chiar în ziua cînd, după 2 luni, a cerut din nou satisfacție, a venit la redacție tot el în persoană, împreună cu un prieten al nostru, ceea ce ne-a făcut un moment să credem în vre-un demers amical, cum știam că face d-sa uneori.

Cînd au aflat, în sfîrșit, redactorii noștri, că chiar după ce 'și-a constituit 2 martori, d-sa tot lua parte personal la discuția afacerei, 'și-au zis cu toții că de sigur ni s'a vîndut vre-o ediție veche, a vre-unui cod de duel revăzut și adăugit.

Pentru aceia astăzi întreaga noastră redacție este în consternare și are pentru ce, dacă ne gîndim că a învățat fără folos un cod care nu mai are trecere. Singura consolare a noastră, este că restul afacerei s'a petrecut întocmai după cod; cuvintele d-lui dr. Anghel, scrisoarea sa, gesturile sale, totul fusese prevăzut de noi cu o zi înainte, după cod, în cît aceste momente ori s'ar fi petrecut la 1700, ori astăzi, aveau aceiași curgere.

Făcînd acum bilanțul onoarei după d. dr Anghel, constatăm că ceea ce a fost original în conduita sa, nu era după cod, iar ceea-ce a fost în adevăr după cod, era împrumutat. Care este, prin urmare, partea proprie, personală, a onoarei adversarului nostru? Ce lecție profitabilă am putut noi să luăm, de la acest expert al onoarei, care în adevăr a vrut să ne dea o lecție?

Mărturisim că după ce am întors această onoare și pe față și pe dos, rămînem tot la onoarea noastră; nu este elegantă, dar e personală și cinstită.

S'a declarat epidemie de anghină difterică, în comunele Băiceni, Sculeni, Andrieseni și Glăvănești.

Una din atracțiunile cele mai frumoase ale Sinaei este tirul de porumbei instalat pe poteca Spitalului.

Tirul este deschis de la 10 a. m., pînă la 6 p. m. și este frecventat de cei mai reputați trăgători, între cari cităm: Principele Fürstenberg, Marchizul de Bellay, D. de Szent-Ivany, Principele Gr. Cantacuzino, Contele Czernin, Baronul Edm. de Marçay, d. și d-na de Hallay, d-nii I. Arion, Plagino, Rosetti-Bălănescu Costinescu, etc.

Toate armele și muniațiunile acestui tir sunt de prima calitate.

Duminică 19 August la orele 3 p. m., va avea loc marele concurs de tir pentru obținerea cupei Casinoului din Sinaia.

Cînd se zgîrie coaja.—Instituția Sfîntului Spiridon trebue să poarte deosebită recunoștință unuia din medicii săi, d. dr. Angbel, mulțumită căruia în presă nu se discută astăzi, de cît chestiunea paralelor ce se pretind bolnavilor de către medici, pentru a'i căuta în Spitalul Sf. Spiridon. Este vorba veche a mirosului ce exală oare-care resturi, cînd li se sparge coaja.

Acest fapt trist, ar fi trebuit pentru prestigiul instituției, să aibă o sancțiune care să servească o singură dată și repede, ca exemplu dureros, pentru acel care l'a ilustrat.

Din nenorocire, însă, faptul a căzut pe mîna penei noului Moralescu, care, întocmai ca acei monștri veninoși din povești, împrăștie pe ori-unde trece o respirație pestilențială. Este vorba de A. C. Cuza.

Mulțumită nenorocirei ce a lasat soarta, pe capul orașului în ca e s'a pus acestui om în mînă un condei, întocmai acelor copii cari, cînd încep a scrie, fac întăi pe placa lor chipuri spurcate, tocmai așa Cuza nu poate să scrie, fără să nu spurce ceva. De rîndul acesta spurcă instituția Sf. Spiridon, ca să poată lovi într'un dușman al lui Șumuleanu.

Dacă informațiile ce are i s'au dat sau nu de către dr. Anghel, ca să tălmăcească în stilul lui, nu ne privește; știm numai că acest domn îi adresează astăzi prin publicitate o scrisoare prin care îi spune lui Cuza că nu i-a dat el informațiile acestea. Chiar faptul că doctorul Anghel a consimțit să scrie acum la gazete, în loc să trimeată martori doctorului Riegler, care poate crede contrarul de ce crede d. Anghel, este un bun cîștig pentru instituția democratică a presei și ne mîndrim că am putut, cu ocazia duelului nostru să dăm această lecție adversarului nostru.

Cum că Cuza terfelește astăzi instituția Sf. Spiridon, numai ca să poată lovi în dr. Riegler, este un sistem propriu Cuzist. Calomnia la el e bună pe ori ce cale și dacă într'o zi a insulta vre-o sfîntă taină a sfintei religii creștine pe care o apără, i-ar putea sluji să lovească un adversar, ar face-o fără rezervă.

Dacă astăzi scrie că doctorul Riegler favorizează la spitalul Sf. Spiridon pe evrei în paguba creștinilor, este o chestie care ne face personal plăcere, numai în ce privește constatarea finală, a schimbărei la care poate ajunge Cuza chiar față de acei pe care i-a aparat odată și cu care a jucat valsul. Afirmarea, însă, este o calomnie de cel mai pur cuzism, de oare-ce toată lumea știe că la Epitropie tocmai actualii Epitropi au făcut întăi să se aplice un regulament, care pune la taxe pe străini în spitale.

De alt-fel credem că și scrisoarea profesorului Bujor și constatarea unanimă a tuturor oamenilor cum se cade, scoate pe Cuza din rîndul oamenilor a căror afirmări sv discută. *Guarda e passa.*

Nu se știe, cînd urmează să înceapă lucrările pentru lărgirea gărei din Iași, în virtutea creditului admis de consiliul de miniștri.

Dar ori cum, în proectul pregătit nu figurează de loc vre-o îmbunătățire, de adus localului gărei centrale, care se găsește într'un hal indescriptibil.

*

Intreaga clădire amenință prăbușire.

Sănătatea funcționarilor este periclitată, atît din cauza umezelei din odăi, ce se întinde mereu, cît și din cauza infecțiunei în care se găsesc latrinele din gară necanalizate și nici vidanjate la timp.

Toate reclamațiunile făcute de funcționari, rămîn fără nici un răspuns.

D. dr. Moisescu, numit auxiliar la Ungheni, și-a luat eri postul în primire.

Intrunirea meseriașilor a avut loc eri în mijlocul unei deosebite însuflețiri și, după ascultarea cuvîntărilor, s'a votat în unanimitate următoarea moțiune:

Noi meseriașii din orașul Iași întruniți astăzi 12 August în mare număr în localul d-lui Ing. Leon Brüll (foastă școala de fete) în urma discursurilor rostite:

1). Cerem modificarea art. 223 în sensul ca un meseriaș contravenient la legea meseriilor să nu-și atragă în nici un caz pedeapsa cu închisoare.

2). Cerem reducerea quantumului cotizației care să nu treacă de *un leu* lunar la lucrător și *un leu și cincizeci bani* la meșter.

3). Cerem egalarea în fața legei a meseriașilor *evrei supuși romîni* cu ceilalți meseriași romîni.

4). Cerem reducerea vrîstei de pensie la 60 ani și majorarea sumei până la 300 lei anual.

5). Cerem să se acorde ajutoare de medici și medicamente și familiilor noastre, cu totul gratuite.

6). Cerem ștergerea art. 135 care poate da loc la abuzuri în detrimentul asiguraților.

7). Cerem ca meșterul să fie degajat de datoriile lucrătorilor față de lege.

8). Cerem ca medicii de pe lîngă Casa medicală să fie aleși de o adunare generală a tuturor corporațiilor din fie-care oraș în parte.

*

In curînd va avea o nouă întrunire într'un alt cartier al orașului.

Direcția generală a serviciului sanitar, a trimis medicului șef al orașului, ordinul ministerului de resboi, cu privire la viza libretelor personalului medical, ce urmează a se face între 15 Septembrie și 15 Octombrie.

Personalul medical nu e pus în categoria acelora, ce pot fi scutiți de o eventuală mobilizare.

Un mare număr de năsipari din Aroneanu s'au prezentat azi la Primărie, pentru a protesta în potriva faptului că sunt opriți a scoate năsip, din locurile indicate lor de către serviciul tehnic.

Protestul năsiparilor a avut succesul dorit, căci au capatat din nou autorisația cuvenită.

La o nouă întrebare a ministerului de domenii, administrația comunală a răspuns azi, că această comună nu posedă proprietăți care să între în vederea legei pentru vînzarea bunurilor de mînă moartă.

Băetanul Constantin Ursachi, din Cotnari, jucîndu-se cu un revolver încărcat, a împușcat din imprudență pe copilul Vasile Morariu, care în stare gravă, a fost transportat la spital.

Părinții, ai căror copii au fost trimiși în colonia școlară la M-rea Secu, sunt rugați ca Mercuri 15 August, ora 11 noaptea, să fie la gară, spre a-și primi copii.

Din comuna Rediu lui Tatar a fost adus azi un copil bolnav de anghină difterică.

Un alt copil suferind de aceiași boală, a fost adus din Popricani.

Ambii copii au fost internați în pavilionul de izolare.

D. dr. Slătineanu, inspector sanitar, a promis să intervie la direcția generală a serviciului sanitar, spre a se complecta serviciul de desinfectare din Iași.

Lucrătorii caretași de la fabrica Rosen, s'au pus azi din nou în grevă.

Ei se plîng, că patronul nu a adus la îndeplinire, angajamentele ce și-a luat, cînd cu ultima grevă.

D. dr. Slătineanu, inspector sanitar, s'a întors din inspecția făcută la Ungheni.

D-sa s'a declarat de acord cu cererea făcută de către d. dr. Flor, de a se schimba aparatele de desinfectare.

D. dr. Slătineanu a mai cerut personalului gărei Ungheni, de a se conforma în totul ordinelor, date de direcțiunea generală a serviciului sanitar, privitor la desinfectnrea călătorilor ce vin din Basarabia.

Iată noul program de astă seară Luni, al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Rip van Winkle, după celebra legendă a lui Washington Erving, Splendidă punere în scenă și magistrală interpretare, 2 părți.

Franța pitorească, scene de călătorie. —Sărutarea Emmei, scene comice.

Inima care vorbește, mare roman contimporan.—PrinAlpii Sviterei, călătorie—Tîndală a furat un copil etc.

Poimîne Mercuri matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères. program nou: Iubita cu Napierkowska—Jocurile olimpice din Stockolm (a 3-a serie) etc.

D. Căpitan Mihai Negrutzi, și-a reinoit demisic din armată.

D. Colonel Grecianu, comandantul regimentului de 7 Cuza-Vodă a obținut un concediu de 2 luni de zile.

In strada Smîrdan s'au constatat 3 cazuri de anghină difterică, copiii au fost izolați la spitalul Caritatea.

La Sinaia se prepară mari serbări cari vor avea loc în tot cursul săptămînei viitoare. Atracțiunile numeroase ale Casinoului vor avea o strălucire deosebită cu ocazia acestor serbări. Teatrul Casinoului și a concentrat numerele cele mai senzaționale în această săptămînă.

Mai adăogăm la aceste atracțiuni: **Splendide focuri de artificii, iluminație feerică a Parcului și a Casinoului, serate dansante, reprezentații de gală, serbările tradiționale ale Sinaiei de Sf-ta Maria, balul Societății Ortodoxe a Femeilor Romîne, tir de porumbei, etc.**

D. maior dr. Ioan Vereanu, medicul șef al regimentului 13 Ștefan cel Mare, care fusese în concediu s'a reîntors la post.

Ni se scrie din Folticeni că „Pajura" fabrica pentru mobile curbate se va deschide în primele zile ale lunei Septembrie a. c.

Fabrica fiind înzestrată cu cele mai noui mașini va putea produce fabricate superioare celor din străinătate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 13 August

Boala împăratului Germaniei

Berlin.—Wolffbureau comunică că împăratul a căzut bolnav la Wilhelmahoehe din cauza unei răceli.

Situația în Turcia

Constantinopol.—S'a promulgat iradeaua prin care senatorul Halimbey este numit ministrul de justiție, iar Danech-Bey ministru de intevne.

*

Patru crucișătoare italiene au intrat la 19 August la Marmara și au plecat după o oră.

*

Albanejii strînși în destrictul Preneti vilaetul Ianina, s'au întors la satele lor, atacurile sînt preîntîmpinate de întăriri.

Incepe să se zvonească că Husemi-Hikmi, ar putea deveni mare vizir.

*

Salonic.—După știrile din Durazzo, detașamentele militare care ocupau calea la Dorazzo, au fost atacate de arnăuți, incăierarea a fost foarte violentă lîngă Raspol; se zice că sînt 10 răniți. Pierderile trupelor nu se cunosc. Albanejii care se întorceau din Uescub, au forțat depozitul de arme de la Pechtea și au luat 300 de puști Nauser.

* * *

Constantinopol.—După un raport oficial din Dedaghaci, patru vase italiene de răsboiu, au apărut alaltăeri seara în fața Dedeaghiciului, dar s'au departat după o scurtă ședere.

*

Se comunică din A-koval de pe granița Muntenegreană, că împușcăturile dintre locuitorii de la graniță și garnizoanele turcești de la Enaniei, peștera Zaraniei și Perevici au reînceput și durează deja de 12 ore.

O schiță de Caragiale

Viena.—Ziarul *Die Zeit* publică în numărul său de azi, o schiță a lui Caragiale.

Presa străină și relațiile ruso-romîne

Triest.—Ziarul *Picolo* reproduce articolul din *Odeski-Novoschi* telegramele *Adevărului* și comentariile presei romîne, cu privire la relațiile dintre România și Rusia.

Consiliul de miniștri

București.—Astăzi la orele 5 p.m, are loc la Sinaia un consiliu de miniștri, sub prețedenția d-lui Maioresou.

Consiliul va discuta nouă întorsătură dată de d. Dobrescu chestiei tramvaiului.

Accident de automobil

București. — Eri, un automobil venind de la gara de Nord, a dat peste o trăsură în momentul cînd un soldat sări dintrînsa.

Șoferul văzînd primejdia, cîrmi automobilul, care pătrunse printre două trăsuri, sfărîmînd pe una și rănind caii de la a doua.

Dar și soldatul a fost greu lovit la cap.

Dispariția d-nei Hardt

București.—Am dat la timp amănunte despre dispariția d-nei Hardt.

Toată căutarea în principalele orașe din Europa remănînd zadarrice, inginerul Hardt s'a adresat acuma poliției din America, bănuind că fugara sa soție s'ar afla la New-York.

Contele Berchold la Sinaia

Sinaia.—Aseară, la orele 6, a avut loc la Castelul de la Zahorna, un ceaiu oferit de d. Gr. Cantacuzino, în onoarea oaspeților streini.

Au participat toți miniștri. și cîți-va oameni politici, între cari d. Nicu Filipescu.

Regele și regina au sosit cu automobilul.

Regele, regina, Contele și Contesa de Berchold, d. și d-na Caatacuzino, au luat ceaiul împreună.

A urmat apoi o representație teatrală

*

Contele și contesa Bercholtd au părăsit Sinaia, la orele 8 jum. seara cu trenul de Arad.

Au asiststt la plecare toți miniștri, d. col. Baranga, aghiotant regal, principele de Fürstenberg cu personalul legației austro-ungaro.

Contele și contesa Berthold s'au despărțit de cei presenți, în chipul cel mai afabil.

Arestările de pe vaporul Imparatul Traian

Milano.—Ziarul *Il Secolo*, ocupîndu-se de arestările făcute pe bordul vaporului Imparatul Traian, spune că cei doi turci erau ofițeri deghisați.

Ei vor fi retrimiși în Turcia, dar guvernul egiptean va lua măsuri, pentru ca ofițerii turci să nu se mai poată strecura spre Tripolitania.

RASCHELA WEISSMANN
MAURICE BARAFF
CĂSĂTORIȚI
Paris

Școala profesională de fete
Tereza Paraschiva
General Milicescu
sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU
— Iași—Strada Albinet 5 —

Curs profesional cu programa proprie.
Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.
De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.
Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.
Direcțiunea.

BULETINE de VACCINARE
pentru școli eliberează
Dr. A. STEUERMAN
Strada Golia 13

Liceul particular
„Profesorii Asociați"
Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.
Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.
Preparații de 2 clase într'un an
Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2
Se primesc și interni în condițiuni speciale
Prospecte la cerere
Director
Titus G. Patriciu—Iași
Profesor

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar și secundar.
Preparațiuni pentru examene corigență admitere în ori ce școală a statului.
V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

GIMNAZIUL
Moritz și Betti Yachtel Iași
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.
Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.
Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.
Muzeu de istorie naturală și laboratoi chimico-fizic.
Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.
Inscrierile se fac în cancelariă școalei de la 10 August.
DIRECȚIUNEA

La Atelierul *Profesional de croitorie*
„Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.
Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria școalei Zănescu.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 60 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de rămăsuri, *Migrenele*, *Gutaralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea dintâiu să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro ugurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue ca să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.

Laboratorii mari

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complet după Programa Conservatorului

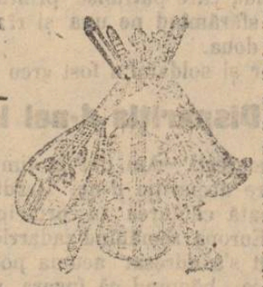

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— *Catalogue gratis* —

ÎNCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1.995.501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1835

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1665 - Miercuri 15 August 1912

Iarăși tramwaiele

Incercările d-lui Dobrescu

Chestia tramvaielor întră într'o nouă și neașteptată fază. Se părea că în urma hotărîrei definitive, dată în procesul dintre societate și ministerul de interne, — societatea comunală de tramvaie și-a cucerit definitiv dreptul de-a așeza șinele pe străzile Capitalei, precum și existența ei legală, în virtutea legii din 1909, recunoscută validă de Justiție ca și în virtutea vechilor statute repuse în vigoare. Cu toate că societatea are în favoarea ei autoritatea lucrului judecat, d. Dobrescu lucrînd din îndemnul și din ordinul d-lui Al. Marghiloman, încearcă să înlăture cu totul hotărîrea justiției și a cerut poliției Capitalei să împiedice lucrările pe pe străzile Bucureștilor.

Dl. C. C. Arion, care știe că ministerul de interne are împotriva lui o hotărîre definitivă, care îl obligă să lase lucrările libere, a refuzat să dea Primarului Capitalei sprijinul, autorității polițienești

Ce va ieși de aici nu știm. Probabil că d. Dobrescu își va da pentru nu știu a cîtea oară demisia și apoi va reveni asupra ei.

*

Comedia pe care o joacă d. Dobrescu merită totuși să fie analizată ceva mai de aproape.

In adevăr, consiliul comunal, întrunit Vineri, a hotărît în umanitate să se deschidă un nou proces societății comunale de tramvaie și să ceară Justiției anularea contractului dintre Primărie și societate pentru că a fost obținut prin dol.

Am arătat că motivul invocat de Primărie—că foștii consilieri comunali sunt și acționarii societății—chiar dacă ar fi adevărat, încă e copilăresc, pentru motivul că nu consiliul comunal liberal a fost acela care a perfecționat contractul, ci parlamentul, care a votat legea dela 1909, azi recunoscută ca validă printr'o hotărîre definitivă a Justiției.

Dar, în definitiv, nu despre aceasta poate fi vorba aici. Mirarea cea mare a noastră e cum de același consiliu comunal care la 29 Martie a. c., votase o moțiune prin care cere imediata punere în circulație a noilor tramvaie — azi, după ce ministerul de interne a perdut definitiv procesul și Primăria pe jumătate, se pune în așa flagrantă contrazicere cu sine însuși și votează o rezoluție de nou proces cu societatea comunală de tramvaie ?

Contradicția aceasta evidentă, își are cîntecul ei. In adevăr, nici domnul Dobrescu și nici consiliul d-sale comunal nu are convingeri proprii. Ei se conduc după ordinul și injoncțiunile d-lui Al. Marghiloman.

A doua zi după prăvălirea din guvern a fostului ministru de interne, d. Dobrescu și consiliul comunal, crezînd în seriozitatea rolului de îmblînzire a raporturilor politice, pe care și-l luase guvernul d-lui Maiorescu, s'a dovedit a fi o simplă jucărie în mîinele d-lor Carp și Marghiloman. Domnul Dobrescu și consiliul d-sale comunal, slugile plecate ale fostului ministru de interne, n'au ezitat un singur moment și chiar a doua zi au dat un răsvot anulînd rezoluția din ajun.

S'a așteptat atunci cuvîntul definitiv al Justiției. Cuvîntul acesta e azi cunoscut de întreaga țară.

Ministerul de interne a perdut definitiv procesul, iar peste trei săptămîni urmează să-și dea sentința Curtea de Apel și în procesul societății cu Primăria Capitalei.

Domnul Dobrescu cunoaște mai dinainte hotărîrea Justiției, căci procesul Primăriei a fost pe jumătate judecat cu prilejul procesului cu ministerul de interne.

De aceia domnul Dobrescu crede că deschizînd alt proces va putea să mai amîne cuvîntul definitiv al justiției.

Pe de altă parte, se știe că durata guvernului Maiorescu e limitată la durata proceselor în afacerea tramvaielor comunale.

Or, domnul Dobrescu, simplist cum este crede că prelungind procesele în jurul acestei chestii, va prelungii și existența veselului cabinet de azi.

Primarul Capitalei se înșală însă. Atitudinea d-sale deșanțată de azi constitue încă o dovadă că d-sa nu e animat de binele public și de spiritul de apărare a averei comunale. D-sa e însuflețit de duhul răzbunărilor pătimașe ale d-lui Al. Marghiloman.

Fostul ministru de interne, scos din guvern și pus în imposibilitate să mai facă răul, a găsit în domnul Dobrescu un instrument docil și inconștient al răzbunărilor d-sale.

Intrebarea însă e : dacă domnul Marghiloman a fost periculos ordinei în Stat și a fost dat afară din guvern, oare d. Dobrescu, care nu face de cît să continue opera nefastă a d-lui Marghiloman, nu constitue și d-sa acelaș pericol pentru averea comunală și nu trebue să urmeze și d-sa pe d. Marghiloman.

Iată o întrebare de o simplicitate uimitoare, dar pe care nu și-a pus-o pînă în prezent nici domnul Dobrescu și nici cei din guvern.

Poate că se vor dumeri cel puțin acum.

CONCENTRAREA

Nu e vorba de concentrarea vre unui corp de armată în vederea manevrelor de toamnă.

Nu e vorba nici de concentrarea forțelor noastre militare în vederea, sau de teama vre-unei încurcături exterioare, care ar pune în pericol interesele noastre actuale ori viitoare.

E vorba de ceva mai important chiar de cît o conflagrație exterioară, pentru că e vorba de o forță interioară, care pe timp de pace și în rezboiul păcei, pe cîmpul muncei și culturei, e chemată să conducă și să pregătiască țara pentru evenimentele ce mîine se vor desfășura în Balcani.

E vorba de concentrarea tuturor forțelor și inteligenților conservatoare.

Nu știu care sunt vederile șefilor, nu sunt inspirat de nime și aci, nu spun decît ideia mea personală.

Nu e practică constituțională, dusă cu folos pentru țară, atunci cînd aspirațiile neamului și interesele națiunei sunt conduse și servite numai de un partid însuflețit de anumite orientări și principiu.

Țara ca și regimul constituțional au nevoie de concursul și munca a două partide, care să reprezinte două doctrine, două tradiții două orientări politice și economice.

Dar partidul Conservator de astăzi, ca și în lungul său trecut, e prea slab față cu marea chemare ce are în serviciul țărei.

Acest adevăr a ajuns istoric în partidul conservator și cred că e un adevăr ce nu se poate contesta.

Frămîntările din sinul său, au pus partidul conservator în posiție de inferioritate față cu partidul liberal,

In partidul conservator s'a praticat prea mult domnia personalităților *și s'au trecut pe a doua linie valorile și principiile.*

In toate timpurile s'au găsit personalități care să pună ambițiile lor personale mai presus de interesele partidului sau a le țării.

In partidul Liberal, direcțiunea partidului și unitatea lui în acțiune a știut să reducă personalitățile subordonîndu-le principiilor.

Partidul conservator n'a avut alt noroc. Aci personalitățile au covîrșit principiile și iată-l rămas în urmă față de partidul Liberal care l'a luat cu mult mai înainte-

Șefii însă trebue să impună direcția și să impună unitatea. Personalitățile ori să se plece, ori să plece.

Sunt oameni care ocupă situațiuni numai mulțumită desbinărilor, situațiuni pe care le-ar perde, în cazul cînd concentrarea s'ar înfăptui în mod durabil și serios. Aceștia trebue dați la o parte de la direcție, cari direcții trebuesc pe lîngă valoare și vederi largi care să interesezе și partidul și țara.

Partidul conservator are elemente de mare valoare sub toate punctele de vedere și lipsește direcția și lipsește sacrificiu de sine în interesul partidului.

De aceia cînd vorbim de concentrarea forțelor conservatoare într'un singur mănunchiu, nu trebue să ne uităm la personalități ci la interese superioare de partid și ale țărei.

Șefii sunt datori să realizeze concentrarea cu sacrificiu—chiar pe ambele părți, dar de sigur cu mare și larg folos pentru țară.

Iată de ce cred că or ce conservator și bun romîn trebue să fie partizanul concentrărei.

D. G. Șerban

Romînii din Transilvania

Scrisoare deschisă

adresată contelui Berchthold de către d. C. G. Dissescu

Fruntașul nostru, d. C. G. Dissescu, ne trimite următoarea scrisoare deschisă, adresată contelui Berchtold, cu rugămintea de a fi publicată, scrisoare în care fostul ministru al instrucției publice, se ocupă de situația religioasă și politică ce se creiază romînilor din Transilvania prin înființarea nouei episcopii :

Constanța, 25 August.

Domnule Ministru,

România ca și diplomația europeană, au primit cu satisfacție inițiativa luată de Excelența Voastră pentru pacificarea spiritelor și pentru încetarea conflictelor în Balcani.

Descentralizarea politică și administrativă, accesul creștinilor la guvernămîntul Imperiului otoman, — iată, fără îndoială, soluția chestiei Orientale pentru lungi ani. Cît suntem de fericiți a ști în mijlocul nostru pe eminentul bărbat de stat, pe ministrul de externe al Imperiului austro-ungar, pe apostolul egalității în Stat, fără privire la credințele religiorse !

E pentru prima oară că vine în România o personalitate, ocupînd în Imperiu o situație politică așa de însemnată. Și ceea ce ne umple și mai mult inimile de bucurie, e că Excelența Voastră a venit la Sinaia, după cum a zis „Neue Freie Presse", ca purtător al simpatiei tuturor popoarelor din Monarchie.

In numele acestei simpatii, în numele dragostei Voastre pentru libertatea religioasă, pentru egalitatea în Stat, dați voe, Excelență, ca un cetățean al Regatului romîn să vă roage să împiedecați nedreptatea, cu consecințe desastruoase, pe care P. S. Papă și guvernul ungar sunt pe punctul de a o face, prin punerea în lucrare a Bulei papale, *Christi fideles Graeci*, remisă de către cardinalul Mery del Val, ministrului austro-ungar pe lîngă Sfîntul Scaun.

Nu, noi nu putem crede că diplomatul fin, bărbatul de Stat experimentat, ce este Excelența Voastră, vrea să apere drepturile de conștiință în Imperiul otoman și să rămînă indiferent atunci cînd aceleași drepturi sunt lezate sau amenințate în Imperiul austro-ungar.

Indrăznesc să nădăjduesc, Excelență, că vizita Voastră în România, nu va rămîne numai ca o manifestație a unei curtoazii amicale, dar și ca chezășia unei politici menită să satisfacă interesele și năzuințele legitime ale popoarelor din Monarchia austro-ungară și din Regatul României.

Vă rog să credeți, Excelență, în expresiunea stimei mele admirative pentru nobilele simțiminte, cari inspiră acțiunea Voastră politică și umanitară.

C. G. DISSESCU
Fost ministru. Decan al facultății de Drept din București

Farsa din strada Stefan cel Mare

Intîmplarea ne-a făcut, să trecem prin strada Stefan cel Mare, în clipa inaugurărei localului Bursei.

Era un spectacol ridicol și stupid.

Morarul de la Lungani, — cum într'un acces de mare entuziasm, prefectul județului intitulează pe prezidentul Camerei de Comerț, prevăzînd un fiasco complect, și a luat măsurile și a sosit însoțit de d. general Skeletti și de inevitabilul Scorțescu. Dar atîta tot. Restul se compunea din spectatori. trecători cari asistă la ori ce spectacol gratuit.

N'a luat parte nici un mare cerealist, nici un mare agricultor.

Toți au refuzat categoric, participarea lor și înscrierea lor la Corporația, arătînd că nu numai împrejurările fac această instituțiune iluzorie, dar însuși compunerea comitetului și comisia de arbitraj, fac cu neputință pentru oamenii serioși, de a-și încredința averile într'o atare combinațiune.

Noi am prevăzut aceasta și am adăugat, că în aseminea împrejurări, a smulge banul din punga cuiva. este a se proceda la felul cum precedează une-ori poliția cu desfacerea de bilete de teatru.

Nici un comerciant care se respectă, nici un mare agricultor serios, nu va calca localul acesta al bursei, unde a fost altă-dată o cafenea.

Desfidem pe morarul de la Lungani să ne dovedească contrariul.

Pentru ca o bursă în Iași să poată dăinui, trebuia și schimbată legea, și conducerea ei încredințată la oameni destoinici, cari știu nevoile comerțului, cunosc ruagiul lui, și pot fi garanți de buna funcționare. Dar tipul care a înjghebat-o astăzi, a mers cu îndrăzneala, pînă a amenința pe marii agricultori și pe marii cerealiști.

Amenințarea aceasta a provocat un rîs homeric.

OAMENI ȘI LUCRURI

Lumini în umbră...

Ploile sunt foarte frequente, aproape nelipsite în poeticul oraș tirolez al Salzburgului. Dar ele nu împiedecă vederea numeroaselor împrejurimi senine,—senine chiar cînd pătrunzi în întunecimile și profunzimile pămîntului.

Intr'adevăr.

Din Salzbourg-ul austriac, o simplă plimbare de aproape două oare în trenul electric ne duce în Bavaria, la Berchtesgaden unde admirăm opera naturii unită cu opera umană grandioasă, în salinele celebre, în care ne scoborîm îmbrăcați în costumele tradiționale. Cu deosebire femeile apar extrem de picante, îmbrăcate cum sunt pentru escursiune. Bonetele albastre-negre, bluzele de culoare cu totul opusă pantalonilor albi ; curagiul cu care se ivesc piciorușele lor... europenești de desubtul acelor costume de munte — toate aceste le fac nespus de atrăgătoare în varietatea cea mare a tipurilor, după țări și origini. Impărțiți în grupe mai mici — căci sunt sute care-și așteaptă rîndul!—străbatem galeriile lungi, infinit de lungi, pe cărucioarele înguste, ținîndu-ne strînși unul de altul, aproape îmbrățișați;— galeriile obscure, în care numai arare-ori pătrunde o zare de lumină electrică. Ce ne supără întunericul—cînd suntem atît de apropiați, corp de corp, voioși cu toții și conduși de un cicero ager care ne va arăta curînd, în amănunțimi, galeriile vaste ale salinelor, acum luminate de mici feerii luminoase, acum numai de discrete felinare ce-și resfring lumina prin blocuri mai mari și mai mici de sare, ori de cristale multiforme ?

Arareori, la ivirea neașteptată a unei lumini mai mari, ne vedem și ne recunoaștem,—rîzînd—reciproc—de ciudățenia costumelor noastre. Acele bărbătești sunt în adevăr cam caraghioase, — dar sunt practice și simplicitatea lor, de alură monahală și mai cu samă grație pielei protectoare, de o remarcabilă rezistență — care ne căptușește. Căci vizitarea nemăsuratelor galerii nu se poate face nici cu micile funiculare numai, nici pe jos, urcînd și scoborînd scările de lemn, ori de piatră, — ci adese ori se cere să executăm mișcările originale de lunecare în albiile de scînduri — faimosul *„rutschen"* — ca să ajungem repede în subterane. Alunecarea se face vertiginos și nu fără emoțiuni. Călătorii de ambele sexe pornesc în jos în grupuri compacte, ținîndu-se pe la spate cît mai strîns, cît mai tare...

N'aibi nici o teamă, călătorule, dacă în acest „rutschen" formidabil ai strîns ceva mai mult pe înaintașa ta. E spre siguranța ei, ca să nu cadă alături... Iar pedeapsa ți-o vei primi numai de cît. La rîndul ei, o altă tovarășă de drum, tot așa de necunoscută, dar destul de... devotată și de voinică—te va strînge dindărăt și te va păzi de... cădere.

De aceea e lumea voioasă și cărucioarele de călători, cînd se încrucișează pe șinele de fier în fundul minelor sunt întîmpinate cu strigăte entuziaste, iar cînd ciceronele repetă mereu, cu bonhomie plină de subînțelesuri și cu clipire din ochii lui sireți:

— Nachher kommt wieder „rutschen"— asistența, cu o prefăcută frică ori nemulțumire, se gîndește numai la avantagiile întunericului și al amestecului de cunoscuți și necunoscuți, cari—odată îmbrățișerile discrete trecute,—nu se vor mai revedea nici-odată, nici-odată...

Salinele sunt fără sfîrșit. Nu te poți gîndi fără o adevărată tresărire, colo în profunzimi, că te afli subt un munte uriaș, în ale cărui ascunzișuri și taine, — opt sute de metri, mai jos de nivelul orașului !— se frămîntă atîta activitate, se se pregătesc atîtea operațiuni tecnice, cari au cerut și cer energie, îndemînare, artă, pentru scoaterea necontenită a sării, începînd cu acea obicinuită și sfîrșind cu acea renumită *„Sole"*, care alimentează stațiunele celebre europene, ca Wiesbadeu, Franzensbad, Marienbad și cîte altele unde aleargă sutele de mii să-și refacă sănătatea ?

Operațiunea nu este ușoară, nici simplă ; dar ce este munca și priceperea omenească pe lîngă infinita prevedere a Naturei și față de bogăția resurselor ei ?

Rodion

Rivalitatea aeriană

Puteri aeronautice.— Lupte viitoare.— Scopuri și mijloace. —Elemente de rivalitate.—Budgete și sacrificii.—Armamente în spațiu.—Ambițiunea Germaniei.

Nu se știe, de obiceiu, cum se prezintă situația aeronautică militară a marilor puteri europene. Totuși informațiunile publicate în diferite reviste pot să ne dea o ideie destul de exactă asupra sforțărilor făcute în străinătate, dacă nu perdem din vedere că lupta aeriană este sfîrșitul fatal al preparativelor de pretutindeni.

Lupta aeriană nu este un scop, ci un mijloc ; ea este un mijioc, care adăugat la celelalte mijloace existente, poate asigura victoria într'un conflict.

Aceste considerațiuni de ordin general servesc ca punct de plecare a rivalității aeriane.

De oare-ce ce războiul aerian este realitatea de mîine, de oare ce toate armatele admit azi acest principiu, trebuie să existe o rivalitate aeriană. Căci cum s'a mai zis : fără a pierde speranța într'un viitor mai bun, trebue să recunoaștem că omenirea extinde tot mai mult cîmpul de luptă; beligeranții moderni, pe lîngă cîmpia închisă unde se războiau părinții noștri, au mai cucerit spațiul submarin și azurul.

Există deci între națiuni o rivalitate aeriană. Ea se manifestă :

1) Printr'o luptă budgetară ; 2) printr'o emulațiune între corpurile diferitelor armate. Să mai examinăm în detaliu aceste două puncte.

*

Guvernul francez a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a crea arma a cincia. Entuziasmul deslănțuit de aviațiune s'a putut vedea din sumele enorme strînse din subscripțiunile particulare. Creditul înscris în budget și milioanele date de marele public au permis de a se cumpăra dirijabile și aeroplane, de a a se construi ateliere și hangare, de a se acorda indemnizări piloților, etc., într'un cuvînt de a se organiza definitiv arma a cincea.

Anglia, după cum se spune Sub-secretarul de stat la Departamentul Războiului, este dispusă să facă sacrificiile considerabile. Germania a lucrat în tăcere, dar cu stăruință ; ea a desvoltat navigațiunea aeriană a dirijabililor și vrea să păstreze primul rang în acest domeniu ; dar mai are ambițiunea de a poseda tot atîtea aeroplane, ba chiar mai multe poate de cît Franța. Și probabil că puterea, care a hotărît să mărească, cu 50 de mii de oameni efectivul destul de mare al armatei sale, va suporta toate cheltuelile pentru a avea supremația aerului.

Italia este a doua în materie de aviație militară, venind îndată după Franța. Războiul ce-l susține acum contra Turciei, o costă scump.

De aceia ministrul de războiu italian, unul dintre cei dintăiu care a prevăzut valoarea și viitorul aviațiunei militare, nu poate găsi sumele necesare pentru desvoltarea armei a cincea.

Rusia, Austro-Ungaria fac fie care sforțări mari. Statele-Unite, cu toate că n'au a se preocupa de un războiu continental consacră aeronauticei militare sume din ce în ce mai mari.

*

Aceste cuvinte de lupte budgetare ar putea face iluzii. Cînd e vorba de sporul armamentelor, se evocă îndată greutățile formidabile ce apasă popoarele, aceste 1—2 miliarde, ce marile puteri sunt silite să convoace pentru a ține armata și marina la nivelul necesar. Pentru aeronautica militară nu e nevoie de cît de 10, 20, cel mult 30 milioane. Lupta provine din faptul că a găsi 20—30 milioane este foarte greu chiar într'un total de venituri și cheltueli de 5 miliarde, căci toate cheltuelile din acest bilanț își au importanța lor.

Tîmplari buni
pentru
MOBILE ŞI BINALE
LUCRATORI la MAŞINE
Găsesc **lucru incontinu, bine plătiţi** *la Fabrica* **Bucher & Durer, Bucureşti.** Şoseaua Basarab No. 27.

Dar unele naţiuni sunt mai bogate de cît altele, aşa că cele dintăiu au mai multă uşurinţă de a-şi organiza aeronautica militară după cum le dictează interesele.

Totuşi sub un singur raport toate naţiunile sunt egale. E vorba de curaj. Considerăm prea sus pe ofiţer, ori cărei armata ar aparţine, pentru a crede că emulaţiunea între piloţi a putut stabili o scară a îndrăznelii.

Emulaţia nu există de cît între diversele naţiuni pentru organizarea armei a cincea.

Considerînd numai dirijabilele, Germania întrece pe toate celelalte naţiuni. Nu discutăm valoarea „Zeppelinului" rigid. Ştim numai că baloanele germane sunt: 1) mai repezi şi se pot lupta cu uşurinţă contra vîntului, deci pot eşi mai multe zile pe an; 2) sunt mai numeroase.

După Germania se pare că Italia posedă cele mai bune unităţi. Franţa are mai multe baloane de cît ea, dar mai inferioare ca valoare.

Lucrurile se schimbă dacă trecem de la dirijabile la aeroplane In ce priveşte aviaţiunea militară, Franţa stă în primul rînd: numărul aparatelor, gradul de organizare a armei etc., totul e în favoarea ei.

Italia şi Rusia revendică de o potrivă titlul la rangul al doilea,

Dacă planul englez, ast-fel cum a fost elaborat de curînd, se realizează, puterea aeriană, a Albionului va fi considerabilă.

Dar trebue să mărturisim că cu toate accidentele multiple ce-o îndoliază, armata germană a profitat în ultimul timp, cel mai mult din descoperirile făcute.

Germania, care are premiul întâiu la dirijabile, ar putea avea şi premiul al doilea de aeroplane. Iată de ce realitatea aeriană este sşa de mare.

Mişcarea populaţiunei Romîniei pe anii 1901-1911

Direcţiunea statisticei generale de la Ministerul agriculturii şi domeniilor a publicat în *Monitorul Oficial*, datele definitive ale mişcarei populaţiunei din Romînia, pe anii 1901—1911.

Din aceste date rezultă că mişcarea populaţiunei din Regat, în anul 1911, se prezintă în condiţiunile cele mai favorabile.

Astfel la 299.870 de naşteri nu s'au înregistrat de cît 179.075 de decese. Diferenţa între aceste două cifre reprezintă cea mai mare creştere naturală a populaţiei, pe care a înregistrat-o pînă acum ţara Romînească.

Rezultatul acesta, comparat cu al celor 9 ani din urmă, ne permite să constatăm din capul locului, un excedent al natalităţei asupra mortalităţei..

Pînă acum nu înregistrasem de cît 3 ani în care populaţiunea ţărei a crescut cu mai mult de 100.000 de suflete: anii 1904, 1906 şi 1910, excedentul natalităţei asupra mortalităţei, în anul 1911, a adus cifra de 120.794 de suflete.

Fenomenul acesta demografic se datoreşte creşterei considerabile a naşterilor cari au atins cifra de 300000 de suflete.

Aceasta este cea mai mare natalitate înregistrată pînă acum în Romînia; ea reprezintă în raport cu anul 1910, un spor de 27.000 unităţi sau circa 10 la sută, iar faţă de mijlocia decenală sporul este de 16 la sută.

Excedentul naşterilor asupra mortalităţei mai este determinat şi de micşorarea considerabilă a numărului deceselor, ceea ce dovedeşte o îmbunătăţire simţitoare a condiţiunilor sanitare ale ţărei,

*

Ar rezulta din datele statisticei oficiale, că la sfîrşitul anului 1911, populaţiunea probabilă a Romîniei era de 7086796 de suflete. In 12 ani, de la următoarea din 1899, populaţiunea regatului a sporit cu peste 1100000 suflete.

Dar această cifră este inferioară, realităţei, fiind că ea nu cuprinde populaţiunea flotantă, adică emigrările şi imigrările de străini, cari şi ele trebue să se rîdice la cifre însemnate.

Iată într'adevăr cîteva cifre, reprezentînd excedentul de emigrări asupra imigrărilor:

In 1905	excedentul	e de	35,311	persoane
„ 1506	„	„ „	45,072	„
„ 1907	„	„ „	29,365	„
„ 1908	„	„ „	13,369	„
„ 1909	„	„ „	24,175	„
„ 1910	„	„ „	11,534	„
„ 1911	„	„ „	19,225	„

Aşa dar, ar rezulta din aceste cifre că numai în aceşti din urmă 7 ani, populaţiunea a trebuit să crească cu 178.081 străini veniţi din afară să se stabilească în ţară.

Populaţiunea de astă-zi a Romîniei ar trece deci de 7,250,000 suflete. In această privinţă vom fi lămuriţi în curînd căci operaţiunile noului recensămînt general al populaţiunei vor începe la sfîrşitul acestei.

*

Trebue să înregistrăm, de asemenea importantul spor de căsătorii au fost celebrate în număr de 74.542, în anul 1911 cifră care este cea mai ridicată şi înregistrată pînă acum în Romînia.

Această înmulţire însemnată a căsătoriilor constitue o îndemnare a populaţiunei noastre rurale spre viaţa casnică şi un puternic curent contra celibatului. Acestea sunt constatări de ordin special şi moral care ne bucură, cu atît mai mult cu cît ele se referă la populaţiunea noastră rurală care este baza edificiului nostru social.

Din nenorocire, acestui spor de căsătorii îi corespunde şi înmulţirea divorţurilor care au ajuns, în 1911, la 3,029, faţă de 2,847 înregistrate în anul din 1910.

In fine, în raport cu starea civilă a locuitorilor, s'a înregistrat, în anul 1911, un număr de 1,170 adopţiuni şi anume: 220 în comunele urbane şi 950 numai la sate.

Reounoaşterile de copii naturali, făcute prin act autentic, sunt mai puţin numeroase: 21 în oraşe şi 13 la sate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ţiganii-romîni.—Le este dat ca, din cînd in cînd, să ne facă puţină glorie sau măcar, puţină reclamă.

Intrebat asupra senzaţionalei sale operete, anunţată în Septembrie în hypodromul din Londra, Leoncavallo a spus următoarele:

„Libretul noului mele compoziţii e mult mai dramatic şi mai de efect de cît textul operei „Pagliacci". *Acţiunea se petrece în Romînia.* Un prinţ s'a înnamorat de o ţigancă. El îşi părăseşte castelul, ca să poată sta mereu în apropierea ei. Frumoasa Ileana îl iubeşte şi dînsa, dar are prea mult sînge de Carmen, ca să poată fi credincioasă cuiva. De aceea pe lîngă prinţ—care a luat-o în căsătorie—ea ţine să fericească şi pe tînărul Radu, cîntăreţ al vieţei ţigăneşti. Prinţul află despre tradarea ei. o surprinde în braţele poetului într'o colibioară pe care o zăvoreşte şi o incendiază".

Piesa cuprinde două acte. Autorul speră că muzica va îndulci cuprinsul brutal al piesei, fără a-i scădea efectul.

Leoncavallo speră de asemenea că va dovedi admiratorilor săi că n'a sacrificat nimic înălţimei dramatice abătîndu-se de la operă la operetă.

E pur şi simplu norocul ţiganilor-romîni.

*

„Caragiale" se intitulează broşura No. 7 din „Biblioteca Iaşilor". E o colecţiune laborioasă de fragmente din studii mai vechi, ori din articole recente scrise asupra ilustrului scriitor. Autorul culegerei este d. Octav Minar.

Despre aceasta şi alte broşurl tipărite în vacanţă în zisa „Bibliotecă" vom mai vorbi.

*

D. C. V. Buţureanu colaboratorul nostru, publică în „Biblioteca pentru toţi" —No. 770-771—o excelentă traducere după „Tratat de pedagogie" de Emmanuel Kant, servindu-se de textul francez al lui Jules Barni.

Vom reveni mai pe larg asupra lucrării acesteia.

*

Principele moştenitor al Turciei acordînd un interwiev unui redactor de la „Nues Wiener Journal" la Semmering, a lăudat foarte mult împrejurimile Vienei unde locueşte acum şi spune că ele 'i aduc amiate de frumuseţea Sinaiei.

*

Contesa Montignoso scrie un text de operetă—în limba germană—pentru muzica scrisă de soţul ei Toselli.

...Cînd vă spuneam că e un menaglu de operetă!

*

Caruso va cînta peste puţin în Opera Regală din Berlin. De asemenea va lua parte la un concert bisericesc în ziua de naştere a Impărătesei.

*

Ziarul parizian „Gil-Blas" afirmă că Ţarul Nicolae II nu e numai un om cu aptitudini muzicale, dar că e şi poet.

Sub pseudonimul Olaf ar fi publicat chiar şi volume,—nu numai bucăţi sporadice.

Are, probabil, viziuni de... sînge în oare de meditări şi de poezie.

*

Alexei Suvorin, directorul ziarului „Novoje Wremja", a murit la Petersburg în vrîstă de 78 de ani.

*

STRUNĂ ZILEI

PROVOCARE

Donnei Clara, care a alimentat rubrica şi revenită din Tîrgul-Ocna.

Dacă vii de la saline.
Doamnă, ştii ce teamă-mi vine?
Că în strune ai fi în stare
Să ne pui prea multă... sare!

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iaşi pe baza art. 58 din Legea pentru organizarea Comunelor Urbane,

DISPUNEM:

Toate otelurile şi hanurile vor fi aduse în condiţiunile Regulamentului special şi întreţinute în perfectă stare de curăţenie. In regiunea canalizată vor avea latrinele racordate la canalul public, iar în regiunea necanalizată, latrinele vor fi de zid cu haznale zidite impermiabile şi vor avea şi haznale etanşe pentru zoi.

Toate hotelurile şi hanurile care primesc cai sau alte animale, vor avea grajduri de zid, care în regiunea canalizată vor fi racordate la canal, iar în regiunea necanalizată vor fi legate cu hazna zidită şi impermiabilă.

Toate otelurile şi hanurile care nu vor îndeplini aceste condiţiuni se vor închide pe cale administrativă.

No. 22143 10 | 23 August 1912

INFORMAŢIUNI

:: Ministerul de finanţe, a încasat următoarele sume din taxele fondului comunal:

In luna Iulie anul curent s'a încasat din taxa fondului comunal suma de lei 2.802.272.33, adică un plus de 595.866.71 lei faţă de aceiaşi lună a anului trecut, iar de la 1 Aprilie 1912 până la 31 Iulie a. c. s'a încasat din aceleaşi taxe 10.894.064 lei, 80 bani, adică cu un plus de 1.904.960.02 faţă de epoca corespunzătoare a anului trecut.

:: Pe ziua de azi au fost internaţi la spitalul central trei bolnavi de febră tifoidă, aduşi din judeţ, şi anume unul din Gropniţa şi doi din Miroslava.

:: In vederea trupelor ce vor fi concentrate la Hărlău şi Podul-Iloaia, a sosit la comandamentul corpului IV, un ordin ca să se ia măsuri în consecinţă.

:: La spitalul central a fost internată tînăra Eugenia Pilescu, care a căzut jos în poarta Halei, leşinînd.

Se bănueşte că ar fi înghiţit o substanţă otrăvitoare.

:: **Agitaţia meseriaşilor.**—Meseriaşii de ori-ce naţionalitate în număr de aproape 500, au început alaltăeri agitaţia în potriva legei meseriilor. Cuvîntările energice şi inimoase ale meseriaşilor au arătat că o solidaritate desăvîrşită îi uneşte pe toţi în această mişcare, ceea-ce le garantează mai dinainte izbînda unei lupte pornite cu atîta suflet.

Mulţi meseriaşi au declarat că legea d-lui Nenişescu este actul de deces şi testamentul meseriaşului romîn, iar dacă d. ministru a anunţat venirea sa la Iaşi, nu o face pentru înaugurarea localului casei meseriaşilor, ci pentru a deschide puşcăria în care va fi închis pe veşnicie sufletul meseriaşului romîn.

S'a arătat că d-nii Gădei şi Take Georgescu, nu sunt de cît spoliatori ai meseriaşilor, iar ajungerea lor la conducerea casei meseriilor este prin zugrumarea voinţei acestora, de oare-ce nu aduc nici un folos şi nu sunt de cît salariaţii cotizaţiilor vărsate cu atîta greu de meseriaşi.

Intrunirea viitoare se va ţine Duminică 19 August,

Comitetul uniunei meseriaşilor s'a intrunit aseară şi a discutat toate chestiunile de administraţie, în legătură cu funcţionarea deplină a acestui cerc.

:: Escadronul de escortă regală din localitate a plecat azi la Bucureşti, unde va remîne 60 de zile.

:: Ministerul agriculturei şi domeniilor publică o dare de seamă asupra situaţiei agricole şi viticole din ţară, din care extragem următoarele:

In Oltenia recolta grîului deşi nu corespunde întocmai aşteptărilor totuşi e mulţumitoare, avînd o producţie medie de 16—18 hl. la ht. cu o greutate medie de 76—77 kgr. hl.

Orzul are o producţiune medie de 18 hl. la ha., în majoritate însă şi-a pierdut din culoare şi aceasta datorită ploilor. Ovăsul a dat o producţiune slabă, media 14—15 hl. la ha. Secara iarăşi o producţiune slabă media 12—14 hl. la ha.

In Muntenia se confirmă constatările noastre din luna Iunie, producţia medie a grîului 14 jum.—15 hl. la ha., greutatea medie 77 kgr. hl. Orzul producţie bună 20—22 hl. la ha.

In judeţele Brăila, Buzău, Ialomiţa şi R.-Sărat rocolta grîului este sub mediocră variind între 8—12 hl. la ha.

In Moldova de asemenea se confirmă constatările noastre din luna Iunie. In judeţele Botoşani, Dorohoi, o parte din Iaşi şi Suceava, producţinnea este slabă şi ca cantitate şi ca calitate, media 14 hl. la ha. greutatea 75—76 hl. In partea centrală a Moldovei producţiunea mulţumitoare ca calitate şi aceiaşi de 14—16 hl. la ha., greutatea medie 77 kgr. hl. Orzul, orzoaica şi ovăsul, recolta mediocră, mazărea în nordul Moldovei din cauza ploiei în timpul recoltei şi ulterior a încolţit în grămezi, iar restul Moldovei este de bună calitate producţiunea media 18 hl. la ha.

:: Inscrierile de participare la congresul studenţilor, ce se va ţine la Craiova, se mai primesc pînă în seara zilei de 20 August.

:: O copilă de 12 ani, Paulina Gavriliu s'a plîns azi poliţiei, că mergînd cu stăpînii săi la Botoşani, a fost violată de un prietin al stăpînilor săi.

Fata povesteşte, că fiind singură în casă, acel domn a închis uşa, şi cu toate ţipetele ei a violat-o.

Cazul a fost transmis parchetului.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: **Congresul cîntăreţilor bisericeşti.**—Comitetul de organizare al congresului cîntăreţilor bisericeşti, ce urmează să aibă loc în Iaşi, în zilele de 21, 22 şi 23 August, s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Gh. Grigoriu.

*

Comitetul a luat o sumă de dispoziţiuni, cu privire la recepţia oaspeţilor, chibzuind ca ei să poată fi găzduiţi şi să aibă totul la îndemînă.

Programul a fost complectat şi toate măsurile au fost luate, pentru ca succesul congresului să fie asigurat.

*

S'a mai luat în discuţiune o acţiune specială luată de societatea Cucuzel din Bucureşti.

Această societate. a lansat invitaţiuni aparte pentru acest congres şi a obţinut pentru membrii sei reducere pe căile ferate.

Nu se cunosc motivele ce au făcut această societate să iee o iniţiativă aparte în loc de a se uni cu ceea luată de asociaţiunea generală a cîntăreţilor bisericeşti.

Pentru a se evita o confuziune, comitetul organizator, în consfătuirea de aseară, a hotărît ca ordinea cuvîntărilor să nu fie modificată, putînd lua cuvîntul numai acei membri, cari s'au înscris la timp prin intermediul comitetului organizator al congresului.

:: *La Sinaia se prepară mari serbări cari vor avea loc în tot cursul săptămînei viitoare. Atracţiunile numeroase ale Casinoului vor avea o strălucire deosebită cu ocazia acestor serbări. Teatrul Casinoului şi-a concentrat numerele cele mai senzaţionale în această săptămînă.*

Mai adăugăm la aceste atracţiuni: **Splendide focuri de artificii, iluminaţie feerică a Parcului şi a Casinoului, serate dansante, reprezentaţii de gală, serbările tradiţionale ale Sinaiei de Sf-ta Maria, balul Societăţii Ortodoxe a Femeilor Romîne, tir de porumbei, etc.**

:: *Se aduce la cunoştinţe onor. Public, că înscrierea în şcoala Reuniunea Femeilor Isr. Str. Lozonschi No. 11, începe de la 15—25 August a. c. în orele 10—12 a. m. şi 3—6 p. m.*

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

Imobilele din Iaşi ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 şi pentru care se va ţine licitaţie la sediul Societăţii din Iaşi, Str. Lăpuşneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada şi No. Casei*	*Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş*
Ire Schuţman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărăşanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu şi Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lăţescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L. Iţicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă ocupate de d-l Dr. I. Tatos şi o odaie şi bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft şi Birnberg	Răşcanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ş. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi şi bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck şi o odaie şi bucătărie de d-l Weisman
Ath. şi N. Popescu	Sărărie 106	O odae şi bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-l M. Haim.
Şm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Şos. Racoviţă	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelştein	Pomir 6	2 Odăi şi bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de şcoala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piaţa Halei 3	O odaie, camară şi un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz şi Zussman	Pomir 8	2 odăi şi bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer şi o odaie serveşte de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Viţu	Şc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societăţii	Lăpuşneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniţă şi camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie şi dependinţe ocupate de d l Nuţă sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîşmă, 2 odăi, bucătărie, pivniţa crâşmei, un beciu sub casă; şi un apartament de 2 odăi şi bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Şmilovici, Sofia Moşcovici şi A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel şi O. Avram.
Emil Ortony	Şos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢIUNI

La Sinaia s'a ţinut ieri un consiliu de miniştri, în care s'a discutat votul luat de consiliul comunal al Capitalei de a opri lucrările de tramvai.

Consiliul, în unanimitate, asupra propunerii ministrului de interne, a respins cererea primarului Capitalei ca ministerul de interne să intervie pentru oprirea lucrărilor, intru cît există o sentinţă judecătorească, rămasă definitivă prin care comuna şi ministerul sunt condamnate să lase liberă continuarea şi terminarea lucrărilor.

*

Hotărîrea consiliului de miniştri va fi comunicată astă-zi primarului şi astfel conflictul va deveni oficial.

Contrar altor ştiri, nici primarul nici consilierii nu vor demisiona, ci vor lua decizia de a intenta o nouă acţiune societăţei de tramvaie.

Aceasta reiese dar dintr'un articol apărut astă-zi în ziarul francez al d-lui Marghiloman, articol care scrie între altele „dacă ministrul de interne s'a supus hotărîrei instanţelor judecătoreşti, nici o raţiune nu obligă pe primărie să se apere contra unui tovarăş de rea credinţă. Comuna Bucureşti se va adresa, deci justiţiei a-şi apara interesele.

:: **Epitropia junimistă şi pădurile.**—*Sfîrşitul regimului continuă să ne arăte, cum se întîmplă de obicei la plecarea guvernelor, toate afacerile şi căpătuelile partizanilor. După moşii, după Dimitriu şi Mareş, a venit rîndul pădurilor. Un brigadier silvic a fost dovedit însuşindu'şi banii încasaţi în contul Epitropiei; căutîndu-se a se controla registrele, spre a se putea şti suma ce lipseşte, nu s'a găsit nici registrul à souche, care constată sumele încasate. Imediat s'a arătat înculpatului o adresă a Epitropiei către Parchet, făcîndu-se cunoscută lipsa acestui registru şi dînd afacerea pe mîna parchetului.*

Impricinatul fără a se perturba, a primit soluţia, dar a înştiinţat Epitropia că el are şi un complice. Aplecîndu-se la urechea unui advocat al Epitropiei, inculpatul 'i-a spus atunci numele complicelui şi imediat toate feţele s'au schimbat; ori-ce urmărire a încetat şi adresa către Parchet a fost distrusă.

Cine va fi oare pădurarul junimiştilor?

:: **Ocupaţiile marilor oameni politici.**—*Europa este în tulburare; Romînia n'are guvern; contele Berchthold ne face o vizită fără îndoială foarte importantă; guvernul ţărei se frămîntă în spasmurile agoniei. In toate acestea care e preocuparea actuală a d-lui Grecianu? Zi şi noapte nu are de cît un gînd: pe cine să pună intendent la spitalul Paşcanu, în locul decedatului Stihi? Va pune pe Colceag, sau pe unul din ceilalţi 17 candidaţi?—Orientul de sigur se va linişti, cînd d. Grecianu va hotărî în acest mod soarta guvernului şi a partidului.*

:: *Ministrul domeniilor a intervenit la epitropia sf. Spiridon să-i trimeată de urgenţă tabloul moşiilor de mînă moartă pentru a proceda la cumpărarea lor.*

:: *Un ordin al direcţiei generale a serviciului sanitar, opreşte a se face injecţiunile preventive cu serul antidifteric.*

Nu se cunosc motivele ce au îndemnat direcţia generală a serviciului sanitar, de a lua această dispoziţiune.

Ea însă a alarmat viu pe medici, ştiut fiind că aceste injecţiuni preventive sunt indispensabile pentru a combate această teribilă boală.

:: *Mai mulţi fruntaşi guvernamentali din localitate au fost înştiinţaţi, că mîine se va ţine un nou consiliu de miniştri la Sinaia.*

Unii aşteaptă ca acest consiliu să ieie nişte deciziuni hotărîtoare.

:: *In capitală persistă svonul, că d. Dobrescu, primarul Capitalei, în urma celor petrecute la consiliul de miniştrii, şi-a înaintat demisia.*

:: **Bursa din Iaşi.**—*Cu mare desfăşurare de forţă guvernamentală şi cu o mare trataţie de spanac ocazional, s'a inaugurat eri Bursa Iaşilor. Negustorimea însă care trăeşte din cifre, nu din discursuri nesărate, se întreabă, cu cifre, unde sunt sumele de bani, pe care domnul Cerchez, preşedinlele Camerei de Comerţ, le-a încasat de pe la negustori, ca să cumpere mobilier pentru Bursă? Nu vor fi mobilat oare „bursa" sa?*

Ca toţii cer lista sumelor adunate, pe care la nevoe o vom publica noi.

Se mai întreabă lumea cu mirare, unde sunt sumele ce a încasat domnul Cerkez ca vărsămînt pentru Banca Podgoriilor şi pe care nu le a varsat nicăeri? Sunt, pare-mi se, vre o 8 mii de lei, de a căror urmă nu se ştie.

Despre astea să ne spună mai curînd discursurile oficiale.

:: *Din cauza serbătoarei de mîine,—Sf. Maria—numărul viitor al „Opiniei" va apare Joi, la orele obicinuite.*

BALADA DUELULUI

PISTOLUL ORI CONDEIUL?

Tot à propos de provocarea d-rului Anghel cătră „Opinia".

Duelul cu dînsul ascunde
O taină şi un mare necaz:
Cu arma 'l ocheşti ori şi unde,
Dar nu-l nimereşti în... obraz.

Cyrano

:: **Nou!! Fenomenal!! Senzational!!**

Cinematograful Pathé-Frères va da astă seară 14 August, după cererea generală, fenomenalul succes *Amor mascat* sau *Cuza—Anghel*, mare film de artă în două părţi, cu d. dr. Anghel în rolul Domnişoarei Porten. Acest spectacol face parte din seria marilor filmuri, jucat de cei mai cunoscuţi actori, ca A. C. Cuza, Şumuleanu şi alţii.

Subiectul piesei. Partea I. Orfanul adăpostit sau dr. Anghel şi junimiştii; amorul adoptiv; „Totul pentru el"; Ovreiul fatal sau „O sută de lei ori moartea", Dr. Riegler—Dr. Anghel; ancheta jidovească sau „nu zgîria că miroase"; Răpit cu automobilul; Dr. Anghel în catacombe, adică în marile égout al Iaşilor sau sala de întrunire a lui A. C. Cuza. Intrunirea. Jos jidanii!

Urmează partea a doua. — In pauză ventilatoare puternice vor primeni aerul. Onor. P. T. Public potrivit emoţiei ce va avea, va pune batistele la ochi sau la nas.

Partea a doua. Cuza—Riegler, sau „de ce-ai dat afară pe Şumuleanu"? Pamfletul cunoscut; informaţiile doctorului Anghel, sau „ia-l de pe mine că'l omor". Reîntors la părinţi; reproches d'amour. Scrisoarea fatală sau „amor mascat". Inocenţa nedovedită sau virtutea dată pe baltă. Apoteoza finală sau „Opinia" are dreptate.

Intre acte orchestra maestrului Dimitriu va cînta „Un ballo in mascherale" sau „să fie la ei, acolo"!

:: **D. dr. Anghel publicist,**—Pentru a doua oară avem ocazia plăcută de a constata, odată cu aptitudinile silistice ale d-lui dr. Anghel, pricina pentru care îi dăm, în fine, dreptate de a prefera duelul ca armă de discuţiune. Se bate omul cu arma pe care o cunoaşte.

Scrisoarea ce a adresat lui A. C. Cuza eri, prin ziarul „Evenimentul" şi pe car, o anunţasem în numărul nostru de eri este cea mai bună apărare ce se putea face ziarului şi campaniei noastre.

Trecem peste stil şi gramatică, trecem peste răsboiul ce a declarat logicei elementare şi să discutăm puţin această epistolă.

Prin ea, d. dr. Anghel vrea să apere pe d. dr. Riegler, pe care l'a atacat Cuza într'un chip nedemn prin ziarul său. In ori ce împrejurare acei cari sunt într'adevăr devotaţii d-rului Riegler, trebue să vadă cu indignare o campanie în potriva sa pe o temă atît de nedreaptă.

Autorului unei aseminea campanii, prietenii d-rului Riegler, nu 'i pot pastra de cît cel mai deplin dispreţ.

D-rul Anghel însă, vrînd să arăte doctorului Riegler că-i este devotat, scrie lui Cuza o scrisoare în care la început îl stimează „stimate d-le", iar la urmă îl salută „distins". Ce fel de dovadă de prietenie pentru d-rul Riegler este aceasta?

Neaparat între un aşa început şi un astfel de sfîrşit, părerea d-rului Anghel merge cînd la dreapta, cînd la stînga, iar logica rămîne la urmă de tot.

Iată în adevăr o scrisoare cu cîntec, în care muzica e de sigur mai de seamă de cît textul.

:: D. Petrea, directorul prefecturei de judeţ, întorcîndu-se din congediu, şi-a reluat serviciul.

:: Domnul Botez, primarul oraşului, a luat în cercetare de aproapechestia canalizărei diferitelor strade, pentru care proprietarii au achitat chiar mai de mult costul.

Se ştie că unii proprietari, faţă cu situaţia rea financiară a comunei, au depus bani pentru canalizarea diferitelor străzi, rămînînd ca să fie scăzuţi treptat din taxele de apă si canal.

Ori aceste canalizări n'au fost încă făcute, cu toate desele reclamaţiuni.

D. Botez ţine acuma să se satisfacă cererile, în cel mai scurt timp posibil.

:: Mîine, Mercuri, are loc în sala Cultura, ultima conferinţă, din ciclul de conferinţe, în legătură cu viaţa funcţionarilor comerciali.

Va vorbi domnul dr. Ghelerter, despre „Boalele speciale ale funcţionarilor comerciali".

Conferinţa anunţată pentru ora 4 p. m. promite să aibă un numeros auditoriu.

:: Regimentul 16 Suceava a fost concentrat pentru timp de 20 zile în tabăra de la Şipote.

:: După sistemul său obicinuit, doctorul Anghel şi-a adus aminte cu o întîrziere numai de 15 zile, că trebue să limpezească chestiunea legăturilor sale cu Cuza, în afacerea anchetei ce s'a făcut asupra cazului său.

A întîrziat şi tot n'a limpezit.

:: Cu ocaziunea aniversărei naşterei A. S. Principelui Ferdinand, la urările adresate Casei Regale de către societatea de binefacere „Jubileul Carol I-iu", aceasta a primit următorul răspuns:

CASA

M S. Regelui

Castelul Peleş 12, Aug 1912.

Domnule Preşedinte,

Bine voiţi a lua cunoştinţă că am avut onoarea a prezenta Majestăţei Sale Regelui adresa d-voastră de felicitare ce I a ţi adresat'o în numele membrilor societăţei de bine facere ce prezidaţi, felicitare adresată cu prilejul aniversărei a 47-a a naşterei Alteţei Sale Regale Princi pelui Ferdinand.

Majestatea Sa Regele a bine voit a mă însărcina să vă exprim mulţumirile sale.

Primiţi d-le Preşedinte asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

Aghiotant de serviciu comandor: indiscifrabil.

:: Din Craiova ni se scrie, că în locul ziarului *Doljul*, va reapare vechiul ziar *Fulgerul*, sub direcţia d-lui C. I. Melinescu.

:: In urma intervenţiunei făcută, personalul gărei din Ungheni, a fost telegrafic înştiinţat, de a încuviinţa şi ajuta la desinfectarea călătorilor, ce vin din locurile contaminate de holeră.

:: Cu mare părere de rău înregistrăm decesul distinsului nostru prieten şi concetăţean G. Maxim.

Defunctul era tatăl d-lui Gh. Maxim, consilier la Curtea de Apel din Bucureşti al d-nei Combatti, doamnei Călugăreanu şi d-lui Maxim, funcţionar la ministerul de justiţie.

Condoleanţele noastre.

:: Direcţiunea Liceului „Naţional" a luat următoarele măsuri în vederea înscrierilor elevilor între 16 şi 31 August de la orele 9—12 dim.

La înscriere ori-ce elev este dator să se prezinte în persoană împreună cu părintele sau tutorul, corespondentul şi gazda sa.

Elevii cari nu locuiesc în Iaşi nu se vor înscrie pînă ce nu-şi vor găsi corespondent şi gazdă.

Se vor respinge de la înscriere toţi elevii de la cl. II în sus, cari nu vor fi în regulă cu uniforma şi tunşi scurt (cu maşina No. 3). Cei de cl. I vor fi supuşi acestei măsuri numai după examenul de admitere.

Potrivit ordinului ministerului instrucţiunii sub No. 50775 din 1911, fie-care elev la înscriere va plăti în numerar o taxă de 5 lei pentru stricăciuni şi de această taxă nu se va face nici o scutire.

:: Astăzi a încetat din viaţă, în urma unei crude suferinţe, Alexandru Stroja, în etate de 19 ani, elev în clasa VII a Liceului Naţional şi unicul fiu al doamnei Emma căpitan Stroja şi d-lui Alexandru Stroja, prefectul poliţiei.

Condoleanţele noastre nemîngîiaţilor părinţi.

❑ Iată noul program de astă seară Marţi al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Rip van Winkle, după celebra legendă a lui Washington Erving, Splendidă punere în scenă şi magistrală interpretare, 2 părţi.

Franţa pitoreasă, scene de călătorie. —Sărutarea Emmei, scene comice.

Inima care vorbeşte, mare roman contimporan.—PrinAlpii Sviţerei, călătorie—Tîndală a furat un copil etc.

Mîne Mercuri matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères. program nou: Iubita cu Napierkowska—Jocurile olimpice din Stockolm (a 3-a serie) etc.

:: Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

:: *Una din atracţiunile cele mai frumoase ale Sinaei este tirul de porumbei instalat pe poteca Spitalului*

Tirul este deschis de la 10 a. m. pînă la 6. p. m. şi este frecventat de cei mai reputaţi trăgători, între cari cităm: Principele Fürstenberg, Marchizul de Bellay D. de Szent Ivany, Principele Gr. Cantacuzino, Contele Czernint, Baronul Edm de Marçay, d. şi d-na de Hallay, d-nii I. Arion, Plagino, Rosetti-Bălănescu, Costinescu etc.

Toate armele şi muniţiunile acestui tir sunt de prima calitate.

Dumini ă 19 August la orele 3 p. m. va avea loc marele concurs de tir pentru obţinerea cupei Casinoului din Sinaia.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 13 August

Intrunirea studenţească din capitală

Bucureşti. — Un mare număr de studenţi, convocaseră o întrunire la Dacia, pentru a protesta în potriva centrului studenţesc.

Intrunirea era să aibă loc aseară, în sala Dacia.

Ea însă a fost împedecată de către d. Cancel, prezidentul centrului studenţesc, care sosise cu un grup de partizani.

In sală se găseau şi un mare număr de muncitori sindicalişti, cari protestau de aseminea în potriva turburătorilor.

Au urmat scene violente şi cît pe ce era să urmeze o încăerare.

Antreprenorul sălei, pentru a pune capăt acestor scene, a stins lumina.

Dar iluminîndu-se din nou sala, scenele violente au reînceput, aşa că întrunirea nu s'a putut ţine.

Discursul deputatului Mangrea

Budapesta. — Vorbind la Bel deputatul Mangrea a expus motivele pentru care s'a înscris în rîndurile partidului muncei, spunînd că acest partid a dat în nenumărate rînduri dovezi că e condus de adevăratele interese ale ţărei şi locuitorilor lor. Politica aşa zisului partid al naţionalităţilor zice Mangrea, nu şi-a atins de loc ţinta. Situaţia culturală şi economică a poporului romîn nu se poate îmbunătăţi de cît pe calea concordiei şi unei apropieri amicale. Mangrea zice că se bucură fiindcă aceasta s'a recunoscut de majoritatea naţiunei romîne. Romînii trebue să sprijinească această ţară şi politica ce conrespunde interesele lor. Partidul muncii naţionale are o astfel de politică.

Puterile şi conflictul Muntenegrean

Cetinge. — Reprezentantul marilor puteri au făcut azi în numele guvernului lor pe lîngă rege şi guvern demersuri amicale spre a recomandă menţinerea păcei. Regele şi guvernul muntenegrean au răspuns că cu toate dificultăţile vor ţine cont de dorinţa puterilor şi că muntenegrenii n'aveau intenţiuni agresive ci vreau numai să-şi apere graniţele contra încălcărilor turceşti, care continuă a avea blockhousuri şi retranşaminte, pe teritoriul muntenegrean. Isi expun dorinţa că puterile vor şti să tranşeze aceste conflicte.

Mişcarea arnăuţilor

Salonic. — In regiunea Elbarza, 4000 arnăuţi din împrejurimi s'au întrunit cercînd să prade depozitele de arme. Autorităţile au cerut ajutoare. Se svoneşte că Albanezii au pradat depozitul de arme din Valona. Se afirmă că căimacanul Berana a fost asasinat.

Noui demonstraţii la Belgrad

Belgrad.—Aseară au avut loc nuoi demonstraţiuni studenţeşti, la care au luat parte şi cetăţenii în favoarea protecţiunei conaţionalilor sîrbi din Turcia.

Manifestanţii trecînd în faţa cazinei ofiţerilor au manifestat pentru armată. Ziarul „Samupnada" vorbind de masacrele sîrbilor în Turcia spune, că Turcia va trebui să dea satisfacţie pentru victimele ce-a făcut ori să-şi asenue consecventele incapacităţei lor.

Boala împăratului Germaniei

Berlin.—Raportul oficial despre boala împaratului, spune că în dimineaţa zilei de 23 August, împaratul a simţit o încordare a muşchiului gîtului din partea dreaptă.

După amiază a avut călduri şi friguri şi s'a simţit destul de rău. D-rii au constatat o inflamaţie palatală a muşchiului drept a gîtului care e tare amorţit glandele din faţa gîtului şi muşchiul umflate şi starea generală mult turburată. Starea s'a îmbunătăţit de atunci, febra a dispărut, mişcările gîtului continuă a fi grele.

Imparatul e silit să se abţie dela călătorii, întruniri etc, cît-va vreme.

Situaţia în Turcia

Constantinopol. — Un ziar tînăr turc zice „sîntem adversarii unei intervenţii pentru descentralizarea politică a Turciei, dar sîntem partizanii unei descentralizări administrative gradate." Ziarul preconizează recunoaşterea existenţei etnice a naţionalităţilor, reprezentarea proporţională în parlament, admiterea într'o măsură a nemusulmanilor în funcţiile publice şi a se acorda o parte mai largă tuturor limbelor vorbite în imperiu.

SITUAŢIA POLITICA

Sinaia.—M. S. Regele, va relua în cursul săptămînei viitoare conferinţele cu fruntaşii conservatori, în scop de a accelera clasificarea situaţiei politice.

D. Nicu Filipescu s'a inscris la Palat.

S'a inscris deaseminea d. dr. Istrati.

Tot în cursul săptămînei, regele va primi în audienţă pe d. G. Gr. Cantacuzino.

Incendiul din Constantinopol

Constantinopol.—In stambul a isbucnit un incendiu în mahalalele Duzunciarsi şi Tastakale au ars mai multe prăvălii de mari meşteşugari, au ars după un raport oficial 23 case, 60 prăvălioare şi o moscheie.

Presa rusească şi vizita Contelui Berthold

Petersburg.—Presa rusească se ocupă de vizita Contelui Berthold la Sinaia.

Ziarul „Novoye Vremea" spune că Austria are tendinţa de a năvăli în Rusia şi a obţinut în această privinţă concursul Romîniei.

Ziarul „Odeski Novosti" zice că vina situaţiei este a naţionaliştilor ruşi, cari au silit Rusia să se duşmănească cu toată lumea.

Rusia nu are numai duşmani în afară dar şi în interior, căci pe cînd Austria poate conta pe străini, Rusia va avea numai duşmani

Şi acest ziar, crede că vizita contelui Berthold însamnă un demers al Austriei, şi cînd trupele austriace vor năvăli în Rusia, vor avea concursul trupelor romîne.

✝

Nemîngîiaţii: *Ema* şi *căpitanul Alexandru Stroja* cu adîncă durere încunoştiinţează rudele prietenii şi cunoscuţii lor că astă-zi 14 August 1912 la ora 1 din zi au perdut pe scumpul şi unicul lor fiu

ALEXANDRU

în etate de 19 ani

încetat din viaţă după o scurtă şi grea suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc la 16 August orele 3 p. m. Cortegiul funebru va pleca de la locuinţa lor str. Carp No. 8.

Societ. filantropică „Steaua"

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

Iaşi—str. Elena Doamnă (Albă) 23

In anul acesta va funcţiona cursul primar complect *cu un adaus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I a şi a II-a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *şi* teoretic, *limbele* Romînă, Franceză *şi* Germană. Belgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică şi gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August şi vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria şcoalei între, oarele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul.

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia)

La Atelierul *Profesional de croitorie*

„Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.

Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria şcoalei Zănescu.

Dr. Suzana WEXLER-GROSI

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Strada Anastasie Panu 43 —

Liceul particular

„Profesorii Asociaţi"

Iaşi.—Str. 40 Sfinţi No. 9.—Iaşi

Liceul intră în al III-lea an de funcţionare sub aceiaşi direcţiune.

Liceul are toate clasele inferioare şi superioarr, secţia modernă şi reală.

Preparaţii de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc şi interni în condiţiuni speciale

Prospecte la cerere

Director

Titus G. Patriciu—Iaşi

Profesor

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucuresti—Il. Soseaua Vitan II—Bucuresti

a inceput fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra mătăușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cervalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari le resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vro ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ȘI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA RORTUL BRAILA"
Iași— Strada I. C. Brătianu 166—Iași
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără aconto —
— *Catalogge gratis* —
ÎNCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Instacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X - No. 1666 - Vineri 17 August 1912

Iarăşi chestia tramvaiului

Din noua decisiune luată de Consiliul comunal al Capitalei în chestiunea tramwayelor, se degajează două învățăminte:

1. Că cei ce conduc interesele comunei n'au avut nici un moment în vedere apărarea unor interese generale, și nici nu și-au dat socoteală pînă ăzi, cum ar putea apăra accle pretinse interese; de oare-ce din primul moment și pînă azi afacerea tramwayului a fost inventată, pentru a se face din ea o mașină, destinată să servească interesele politice ale guvernului junimist.

2. Că dacă a existat cineva care să creadă în rolul politic al guvernului Maiorescu și în falșele declarațiuni program ale actualului ministru de finanțe pînă acum, acel cineva trebue să recunoască că amar s'a înșelat.

Nu vom face copilăria să luăm de la capăt afacerea societății tramwayelor comunale, nici să examinăm din nou chestia, atît de des discutată, dacă prin înființarea societății s'a jignit sau nu interesele comunii. Ca partid politic nici n'am fost acuzați că am fi avut vre-un profit material în campania dusă contra guvernului pe această chestie; pentru ca să insistăm în justificări.

Noi am privit în această afacere, numai și numai chestiunea politică. Atît în Parlament cît și prin presă și întruniri publice, am atăcat cu cea din urmă energie faptul politic, al unui guvern care, nu vrea să facă față semnăturii statului și care pentru a-și ajunge scopul, se sustrage prin legi excepționale jurisdicțiunei tribunalelor ordinare.

Ne-am rîdicat în contra tendinții manifestată pe față în parlament de către d. Carp, ca cluburile politice, să tranșeze diferendele dintre Stat și particulari.

Dacă am reușit în campania noastră să facem să predomine Constituția în contra decisiilor clubului de la Vanicu, credem, că alungarea din guvern a d-lor Carp și Marghiloman o probează suficient.

Cu toate acestea chestiunea nu pare încă a fi definitiv închisă, dovadă svîrcolirile recente ale Consiliului comunal.

Am spus mai sus că aceste svîrcoliri degajează un prim învățămînt:

Că chestia tramwayului merge în bobote din cauză că a fost inventată pentru a servi interese politice, nu a salva interese publice.

Ea s'a născut în urma refuzului d-lui Brăteanu de a face cartel cu guvernul d-lui Carp, și mai ales în urma cartelului anti-guvernamental dintre liberali și conservatorii-democrați.

Născîndu-se în așa împrejurări nici comuna nici guvernul n'au știut de unde să încapă.

Pentru a nu pune comuna în situația de a-și tăgădui semnătura, ministerul de interne a inventat puterea tutelară a ministerului de interne, asupra comunei ce nu știe să'și apere interesele.

Ministerul de interne reprezentînd în această calitate primăria, pierde procesul atunci ca prin farmec dispare puterea tutelară, comuna pretinzînd că ea singură are dreptul să'și apere interesele.

Mai întăi comuna a găsit că Societatea nu există legalmente, și după ce ca să se asigure și mai bine în contra șanselor unei asemenea apărări, guvernul desființează Societatea prin o lege specială ca să'i tae putința de a se mai apara.

Se judecă de un an Comuna pe această chestie, și după ce perde judecătorește, caută să susțină că Societatea nu există din cauză de dol; cu modul acesta se face tabula rasa peste tot ce au susținut în fața judecății un an de zile, și se reia lucrul de la capăt.

Un an de zile interesele contribuabililor au fost date pe mîna lui Solomon Rosenthal și după ce au eșit anapoda, Consiliul comunal cu asentimentul guvernului, le dă pe mîna d-lor Vlădescu, Dărăscu și Poenaru Bordea.

Guvernul e sigur că în chestiunea atît de delicată a tramwayelor comunale, nu te duci cu avocații de clasa a patra, totuși se duce cu ei înainte pentru că nici un moment nu s'a gîndit nici Primarul, nici guvernul să apere serios interesele obștești ci, s'au gîndit să inventeze mașini dubioase pentru a lovi în adversari. Cu asemeni mașini se produc diversiuni în opinia publică; guvernul își dă aere de activitate publică, iar adversarul e lovit în interese materiale.

Această ideie i-a dus așa de departe în cît s'au gîndit, la un mijloc practic de a se răzbuna în contra societății noi de tramwaye.

Cu cît va împedeca circulația noilor tramwaye, vor cîștiga cele vechi. Cine împiedică circularea.

Consiliul comunal. Și cine e în consiliul comunal și în comisiunea specială a tramvaielor? Domnul Vlădescu și Virgil Dărăscu. Cine sunt acești doi domni?

Avocați cu anul al vechei Societăți de tramwaye.

Ce fel de interese apără acești doui domni.

Așa că, pe cînd ministrul de interne ad interim dă ordin primarului comunei de a lăsa neîmpedicată lucrarea nouei societăți, și cînd acest ministru se numește Ioan Lahovari, consiliul comunal se adună, și acest consiliu compus din Marinescu-Sacagiu, Socaciu, Curălescu, Mendonidi, etc., dă ordin să nu se dea curs circulărei d-lui Lahovari, ci să se împiedece lucrările Societății, iar în comisiunea numită pentru a studia șicanele ce sunt a se inventa, ca tramwayele noui să nu circule, se numesc d-nii Virgil Dărăscu și Vlădescu, avocații și oamenii vechiului tramway.

Ce șarlatani!

Al doilea învățămînt, ce am spus că reese din conduita Consiliului comunal, e că dispare legenda că guvernul Maiorescu a avut vre-un rol în chestia tramwayului.

Cînd Regele, pentru a da o satisfacțiune opiniei publice, a îndepărtat de la putere pe d. Carp și Marghiloman, d. C. C. Arion, ministru de interne și purtătorul de cuvînt al noului guvern, a declarat public că rolul acestui guvern este de a îmblînzi raporturile cu opoziția și de a lăsa justiția să se pronunțe asupra chestiunii tramwayului. Atît d. Maiorescu prim-ministru, cît și d. Arion noul ministru de interne, au declarat solemn, că se vor supune hotărîrei justiției.

In această ordine de idei, și pentru a înlesni o conlucrare cu partidul nostru d. Maiorescu s'a înțeles cu d. Take Ionescu ca să lase justiția să se pronunțe, să nu se facă șicane, pentru ca să se poată tranșa de justiție până la toamnă întreaga chestiune.

Bazat pe cuvîntul primului ministru, campania de răsturnare a fost suspendată.

Cu uimire am văzut astă vară, că cuvîntul d-lui Maiorescu a fost călcat, prin faptul că la Curtea de apel Comuna a rămas în opoziție. Guvernul a răspuns atunci că nu are autoritate asupra Comunei. Puterea tutelară cum vedeți dispăruse.

Am spus atunci, că justificarea este o farsă pe care guvernul vrea să o joace opoziției.

De astă dată farsa devine sistem.

Consiliul comunal, după propunerile aduse de acasă de Primar, nu ține seamă de ordinul scris al d-lui Lahovari.

Presa guvernamentală nu ne-a adus știrea că ar fi așa de grave neînțelegeri în guvern în cît Primarul să nu mai asculte de ministrul de interne; așa fiind, altă explicare nu e decît că adresa d-lui Ion Lahovary ca și cuvîntul domnului Maiorescu n'au fost de cît farse.

Vom vedea acum dacă farsa le-a fost de profit sau nu.

Mișcarea meseriașilor

D-lui D. Nenițescu i se spulberă zilnic visurile. Cînd a crezut că va provoca vărsări cu legea d-sale, a fost liniște în țară; azi cînd crede că se va bucura de liniște, meseriașii din toată țara au început să se miște impotriva reformei d-sale.

Vina e a ministrului de Industrie. D. D. Nenițescu a crezut că, cu promisiuni mincinoase va reuși să împace spiritele, va isbuti să înceapă a și aplica legea, și legea odată pusă în lucrare, meseriașii se vor găsi în fața unor fapte îndeplinite și vor primi reforma d sale, oricît ar fi ea de lasantă pentru ei și de potrivnică intereselor lor.

Ministrul industriei s'a înșelat însă. Imediat ce d-sa a incercat să pună în aplicare părțile din legea d-sale, pe care promisese să le suspende, a avut împotriva sa pe socialiști, cari i-au amintit promisiunea făcută lor la Ploești, de către d. Nenițescu.

Pilda socialiștilor a fost imitată de restul meseriașilor, și toți micii patroni, atît de greu loviți de taxele d-lui Nenițescu, au început să se miște, de la un capăt la altul al țării, împotriva reformei ministrului de Industrie.

Păcat numai, că mai sunt cîteva săptămîni—prea puține, vai!—și d. Nenițescu va trebui să se despartă de scumpul său portofoliu, așa că nu va putea vedea ce se va întîmpla cu legea d-sale. Dar cum domnul Nenițescu își va păstra ochii și în viața particulară, nădăjduim că va putea vedea, de departe, neaparat, roadele, puțin studiatei d sale reforme.

Improprietărirea țăranilor

S'au împlinit 48 ani de cînd Vodă-Cuza și primul său sfetnic de atunci — Mihail Kogălniceanu — au improprietărit pe sătenii cîmpiilor noastre.

Atît voevodul cît și ministrul său și-au văzut chipurile nemuritoare în bronz. Statuele rîdicate în Iași celor doui eroi ai Neamului nostru, vor vorbi viitorimei de marile lor fapte. Nu e însă mai puțin adevărat că dacă oamenii merită cinstire pentru faptele săvîrșite, apoi faptele mari merită sărbătorire, pentru că prin sărbătorirea lor să cinstească pe înfăptuitori.

Peste doi ani—la 1914 se împlinește o jumătate de veac de cînd țăranul romîn a fost rîdicat din iobăgia lui seculară și de cînd pămîntul țărei a fost ușurat de toate șerbirile feudale. Peste doi ani se împlinește o jumătate de veac de cînd sămînța aruncată în ogorul mănos al țărei a dat roade binecuvîntate. Peste doi ani se împlinește o jumătate de veac de cînd țara noastră a rupt lanțurile unui veac de mijloc prea întîrziat și a păsit cu încredere și hotărîre spre alcătuirile apusene bizuite pe munca liberă și pe pămîntul slobod.

Se cuvine, așa dar, ca această jumătate de veac să fie sărbătorită, așa cum se cuvine.

ANUL ŞCOLAR

Vacanța e pe sfîrșite și peste cîte-va zile, urmează se înceapă operațiunile obicinuite, în vederea deschiderei noului an școlar.

Direcția generală a serviciului sanitar, s'a gîndit în primul rînd la acest fapt, impunînd direcțiunelor diferite măsuri, pentru a asigura buna stare higienică a localurilor de școli și acea privitoare la elevi.

In baza acestui ordin, direcția liceului național, a și luat o sumă de dispoziţiuni, cari obligă pe elevii acestei instituțiuni de a se prezinta mai de timpuriu la școală, spre a fi cercetați din punctul de vedere sanitar. Dispoziţiunea aceasta, pare a fi supărătoare, căci va răpi din vacanța elevilor și va aduce părinților un spor de cheltuială, totuși nu ne vom rădica în potriva ei, dacă e dictată de interesul general.

Alta însă e chestia ce vrem să relevăm.

De ani de zile se constată insuficiența claselor existente. Inscrierea în școala secundară a devenit de tot anevoioasă.

Nu numai străinii, dar chiar romînii întîmpină aceleași greutăți. Unii directori, merg cu toleranța, până a primi un număr de copii, peste numărul prevăzut în regulamentul învățămîntului secundar, — dar este un paleativ, care nu aduce nici un folos.

De ani de zile, ieșenii cer înmulțirea unor clase la principalele școli secundare. Mai în toți anii directorii respectivi au înaintat ministerului rapoarte documentate, cerînd a se satisface această nevoe urgentă, de a se permite în larg accesul în învățămîntul secundar.

Toate aceste plîngeri, toate rapoartele au rămas fără nici un ecou:

Clasele divizionare cerute n'au fost înființate. De multe ori motivul refuzului e atît de neînsemnat, în cît nici nu merită a fi relevat.

Vom asista deci și în anul acesta la același spectacol: părinții veniți din toate unghiurile Moldovei, colindînd pe la toate școalele, și peste tot locul, obținînd același răspuns stereotip: nu sunt locuri.

Ar fi însă timpul să se puie capăt unei situațiuni atît de dăunătoare și de nedreaptă și anume ca școala să fie numai apanagiul unora.

Cu puțină bună voință, ministrul ar putea veni în ajutorul acestor copii, prin înființarea încă a unor clase divizionare, ce nu cer mari cheltueli și nu încarcă prea mult budgetul acestui minister, știut fiind că aceste cursuri nefiind gratuite, se alimentează în mare parte și din taxele școlare.

UN CUVÎNT

Este încă vie durerea pe care a pricinuit-o tuturora apusul prea de timpuriu al soarelui literaturei noastre: Caragiale, iar cu ocazia doliului național mi-a fost dat să văd atîta jale, atîtea lacrămi sincere dar poate, tot atîta plînset fals!

Mulți, foarte mulți au cutezat să verse lacrămi pe hîrtie și coloane lungi de gazete erau acoperite de lacrimile lor. Cîți simpli admiratori nu și-au permis să-și șteargă ochii cu vălul alb al gloriei lui Caragiale, numai pentru faptul că l'au văzut odată trecînd pe stradă gînditor, trist, distrat sau vesel, alții că au avut ocazia de a sta la berărie alăturea de masa la care sta Caragiale și prea puțini acei ce l'au cunoscut în intimitatea lui.

Am înțeles această bogată ploae de lacrimi, am avut impresia că meritul adevărat și gloria esă la suprafață de la sine ori care ar fi mediul în care ele se desvoltă.

Dar această jale a fost de-o clipă. Dovadă este faptul că îndată ce cîțiva admiratori intimi ai lui Caragiale, cari au crezut că chipul lui trebue să rămîe nemuritor întrupat în bronz, pentru a simboliza perpetuu geniul, au făcut un apel, acest apel a rămas așa de nesocotit în cît te miri cum acei mulți, cari svîrl banul pentru orice nimicuri, nu dau nici un răspuns acestei chemări.

Este mai bine de o lună de cînd pe listele de subscripție deschise nu se mai vede adăogat nici un ban, Aceasta este recompensa națională?!

Dar acest fapt își are explicația: este rodul decadenței sociale în care înaintăm astăzi.

Dacă în loc de un monument de acest gen, apelul ar fi avut un alt scop, un local de distracții banii ar fi curs, listele ar fi fost demult pline iar opera în cel mai scurt timp săvîrșită.

A sacrifica însă ori cît de puțin pentru amintirea celor ce au complectat gloria țării, este o concepție care nu intră în spiritul nostru de astăzi.

Dacă străbunii noștrii au știut să lege orice fapt istoric și cultural de monumente cu cari astăzi facem fala existenței noastre naționale, de ce noi să nu ne gîndim cîtuși de puțin la ce vor zice generațiile viitoare despre noi și că vor condamna cu prisosință micimea de suflet care caracterizează faptele secolului nostru?

Justin Adace

OAMENI ŞI LUCRURI

Firi si destine ciudate

Departe de a evoca figuri și amintiri vesele, frumusețile Bavariei, cu panoramele lor de lacuri, de munți și de castele pustii recheamă mai curînd tristețea unor personagii stranii, în cari se împreună eroismul și martiriul. Numele unui Max ori al unui Ludovic II al Bavariei sunt cu deosebire celebre, chiar dacă nu ar fi legate de castelele extraordinar de bogate și de fascinante. Dar între toate acele figuri—una cu deosebire uimește și va uimi în totdeauna, — acea care era supranumită cîndva „Roza Bavariei“ și care avea să devină, mai tîrziu, Impărăteasa Elisabetha a Austriei.

Ne-a întîmpinat aproape peste lot cîte o reminiscență din jalnica poveste a acestei nefericite Suverane.

In Kissingen—numele ei figură în cartea de aur a stațiunii, cu autografe de recunoștință pentru izvoarele tămăduitoare. In München—orașul de naștere — aveam să vedem popularul „Hofbräu“, berăria în care mai tîrziu a întrat adeseori, seara, ca o simplă călătoare necunoscută...

Cheiul Mont-Blanc din Geneva amintește momentul tragic al morții, — cînd Luccheni a înfipt pumnalul în inima pribegei Impărătese. In Salzburg—un monument public e rîdicat în locul istoric unde, cu decenii în urmă, Suveranii Austriei s'au întîlnit cu Napoleon Bonaparte și Iosefina. Viena, — Capitala de care a fost atît de străină în anii din urmă a vieței sale—i-a așezat un măreț monument public. Vastele grădini ale Schönbrunului, cu aleele nesfîrșite și curate, arată călătorului atîtea ascunzișuri, unde nemîngăiata și neînțăleasa Impărătească se refugia ca să-și ascundă mîhnirea și lacrimile, atunci cînd nu putea să respire aerul singurătății departe de oraș, departe de țară, departe de mediul pretențios al Curții.

Domnia veselie mare în Capitala habsburgică în seara cînd sosirăm acolo. Era serbarea de aniversare—a 82-a — a bătrînului Frantz Ioseph, cel mai în vrîstă dintre Suveranii lumei, cel mai vechiu dintre cîți au împărățit vre-odată. Praterul, în seara de Sămbătă spre Duminica trecută, gemea de lume: un furnicar nesfîrșit de oameni—și tineri și bătrîni—și barbați și femei, bucurîndu-se de tot felul de petreceri patriarhale, dedîndu-se la toate jocurile și capriciile și parodiile ce poate născoci fantazia unei populațiuni variate și voioase cum este acea a Vienei. Toate erau în cinstea Monarhului, bătrîn și alb ca iarna. *El* însă lipsea din mijlocul poporului său, din mijlocul serbătoarei unanime; lipsea din Capitală ca să-și aducă, poate, mai puțin aminte de groaznicele lovituri ale soartei, cîte îndurase aci în decursul timpului,—din Capitala cea mare și bogată, unde de puțină vreme se rîdică statuia în amintirea Impărătesei înjunghiate.

De ce a murit în așa de triste împrejurări? De ce a trăit, așa cum a trăit? Pentru că din mijlocul frumuseților încîntătoare ale Naturei crescuse „Roza Bavariei“, menită unui destin straniu și unei existențe curioase,—la fel cu alte spirite neînțelese, enigmatice și osîndite a suferi...

Rodion

O schiță Sibertană

O prolemă literară în vederea căreia s'ar putea încă medita și spune destule lucruri interesante este problema invențiunei literare.

De fapt chestiunea ar face parte din eterna problemă a imaginațiunei, a fantaziei, ca element creator în domeniul literar.

Ce înțelegem prin invențiune? Procesul mental în virtutea căruia scriitorul izbutește a născoci pentru cititori lucruri pe care nu le-a văzut, nu le-a trăit nici odată în viața reală, ci le-a găsit, le-a construit cu ajutorul însușirilor de imaginație.

Iar arta literară a scriitorului ar fi meșteșugul lui întru a le reda, ca și cum le-ar fi cunoscut aevea, făcîndu-ne să credem în realitatea lor.

Unde e mai mare meritul literar — într'o descriere fidelă, într'o redare cît mai adevărată, a unor fapte văzute — legate, se'nțelege — în anumite forme și combinațiuni, unde intră și o parte de imaginațiune creatoare — ori într'o invențiune absolută? E o întrebare care nu se pune niciodată și care n'ar duce la nimic practic.

E însă în afară de îndoială că darul de a inventa este o calitate înaltă și esclusiv literară. E tot așa de bine înțeles însă, că *numai* invențiunea nu duce departe în literatură. Ea are anumite legi și condițiuni psihologice de îndeplinit.

Altfel ar însemna că invențiunea unui Sherlock Holmes, ori toate acele fantastice călătorii în balon, la poli, sau în statele exotice, întreprinse de atîtea prea lesne uitați scriitori de romane semi-literare și semi-științifice ar însemna adevărate culmi literare, producțiuni de geniu — și atunci Jules Verne ar veni, în galeria literară, înaintea lui Goethe și Shakespeare.

Numai imaginația — înțeleasă ca o putere de viziune în timp și în spațiu — însoțită de talent literar propriu zis, bogată în colorit, în figuri de limbagiu, în ritme — dă loc creațiunilor literare de merit și de viață. Să luăm exemple ceva mai aproape de noi.

*

Intre liricii noștri clasici, Alecsandri și Bolintineanu posedă cele mai multe bucăți cu conținut exotic. Dispunînd de mijloace, bucurîndu-se de o situațiune socială și oficială excepțională, Alecsandri a putut avea prilejul să călătorească în Italia, să se dilecteze de atîtea priveliști pe mări și lagune, în tovarășii foarte plăcute.

Sunt numeroase ideile și cîntece une ori cam frivole în lirizmul lor, în opera poetică a lui Alecsandri.

Nimic zguduitor însă, nimic de reținut ca o bucată într'adevăr clasică. In ce privește Parisul, unde marele poet a trăit atîția ani ca reprezentant oficial al țării, marele oraș n'a lasat urme vii, puternice durabile, în senzibilitatea și în opera scriitorului.

Nici măcar sub forma aceea a unei parodii superioare, cum un ambasador de geniu al Franței ca Chateaubriand — tocmai de mare actualitate acum — a conceput ale lui „Mémoires d'outre tombe“, în Londra.

TIFOSUL, HOLERA

și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

Pentru o imaginație vie și un temperament bogat înzestrat ca al lui Vasile Alecsandri e chiar de mirat cît de puțin rol a jucat Parisul în voluminoasa lui producțiune. Bine înțeles nu socotim aci rolul pe care'l joacă metropola franceză în hazliile comedii care au de eroină pe Cucoana Chirița.

De notat aci, ar fi faptul nou — ce reiese din eruditele cercetări publicate de profesorul Drouhet în „Viața Romînească" — frequența împrumuturilor literare făcute de Alecsandri în reperitoriul teatrului francez ca și în poemele lui Victor Hugo.

E probabil că în anii de ședere la Paris, Alecsandri a devenit un excelent cunoscător al literaturei franceze, care i-a ajutat adese ori inspirația și imaginația. Eminescu n'a văzut Parisul. Cu toate aceste — ce tablou zguduitor al „Comunei" a evocat marele poet în „Imparat și Proletar". N'a văzut Italia, — cu toate aceste ce bucată nemuritoare a scris într'un unic sonet: „Veneția!«

Tot în calitatea sa oficială, poetul Dimitrie Bolintineanu, fost ministru al lui Cuza Vodă, a călătorit în Orient și a scris „Florile Basforului", între care se află unele bucăți admirabile.

Ori cum, toate producțiunile exotice ale poeților romîni nu aparțin mai puțin literaturii naționale, ca bucățile care au subiecte propiu zis romînești. Intreg volumul de poezii pe care domnul Duiliu Zamfirescu— încă un poet fericit care a putut vedea frumoase ceruri exotice în însușirea d-sale de reprezentant oficial — le-a scris „Sub alte orizonturi" sunt producțiuni naționale, între care ne întîmpină cîte-va bucăți de o frumusețe remariabile.

E același lucru în proză. Subiectul poate fi luat ori și unde, — e indiferent Esențial este ca să fie executat cu mijloace proprii și într'un graiu, într'un stil care să fie al nostru.

Cînd, acum un sfert de secol, d. Basarabeanu-Crăsescu publica în „Contemporanul" viața pescarilor dobrogeni, provincia dunăreană, ca moravuri și ca traiu, era foarte puțin romînească. În tot cazul mult mai puțin de cum e acum, cînd în viața și conflictele dobrogene, așa cum le culege un nuvelist ca d. Sadoveanu (In deltă...), ori un observator de oameni și locuri, ca d. Sanielevici—se pot întîni mai curînd conflicte și reflexe specific romînești. Cu toate acestea niciodată, d. Basarabeanu n'a izbutit a da bucăți literare atît de merituoase pentru nuvelistica romînă ca în vremile acele de exotică, dar adîncă observațiune literară.

In nici o țară și în nici o epocă literatura unei țări nu ar renega producțiuni literare al căror cîmp de inspirațiune ori de observațiune este exotic. Am putea să ne ridicăm la nume celebre, la autori clasici, pentru a adeveri această afirmare.

*

Am pomenit într'un loc de Shakespeare și Goethe. Amîndoi nemuritorii și-au căutat atît de adeseori inspirațiile sub cerul senin al Italiei, unde mai tîrziu și și în cu totul alte împrejurări, avea să se ducă mereu scriitori ai tuturor țărilor, ca să culeagă inspirațiuni.

Așa un Ibsen, Zola, după Musset, Georges Sand și cîți alții. La rîndul lor scritori italieni moderni ca d'Annunzio se vor duce în Franța cu bogate episode istorico-religioase; Matilda Serao, departe în Orient unde odinioară francezul Volney plînsese pe „Ruinele" unei bogate antichități și culturi decăzute. Nici unul din ei, nu-i vorbă, nu va elibera Ierusalimul, pe care-l idealizase în fermecătoare strofe un Torquato Tasso.

Cîte frumuseți nu adusese în poezia franceză epicul Hugo, rătăcind cu imaginația și cu cercetările documentare în istoria tuturor statelor începînd cu Spania și sfîrșind cu Austria și Anglia!

De sigur, nu era nevoe de o înșirare atît de abundentă de nume celebre, pentru a confirma o părere spimlăca aceasta,—că a fost și este îngăduit scriitorului, să se servească de cel mai vast cîmp de viață și de observațiune, pentru a concepe producțiuni cari să aparțină *numai* țării în limba căreia își scrie lucrările. Ar fi de-ajuns un singur nume, foarte suggesiv, al unui academician francez, Pierre Loti, a cărui specialitate a constat tocmai în culegerea subiectelor sale și în alcătuirea lucrărilor esclusiv exotice, în regiuni cu totul depărtate de propria sa patrie. Numai întîmplător cîte un erou francez joacă vre-un rol în romanele și cărțile francezc ale lui Loti. Cînd vre-un „spahi"— ca tînărul Jean—își face serviciul în Extremul Orient, sa înțălege că „acțiunea" inventată de autor se învirtește în jurul soldatului francez, deși însăși psihologia acestuia devine, sub puterea mediului nou, cu totul curioasă, cu totul exotică.

Ori, cînd autorul însuși, prin stranii întîmplări, devine eroul cărții, fie că primește confidențe, fie că descopere accidental, anumite rătăciri ale celor strani „Fantome ale Orientului"—ce este oare specific francez în opera lui Loti?

..Este însăși cartea; este stilul, graiul, sufletul scriitorului francez și acesta e de ajuns.

*

Și după lungul ocol care ne servește drept introducere, în lumina unora din reflecțiile făcute pînă aci, vom cerceta, pe scurt, lucrarea—fragmentul de lucrare—publicată de d. C. Nistorul în „Viața Romînească" sub titlul „In voia valurilor, icoane din Siberia". O bucată pe care-o credem menită să aparțină literaturei romînești,—cu tot cuprinsul exotic—tocmai prin însușirile literare și sufletești ale autorului anonim.

As.

Scrisori din Bucovina

— De la corespondentul nostru —

Școala de lemnărit

Inaugurarea unui nou institut romînesc în orașul Cîmpulung.—Rîvna unui romîn cu dragoste către poporul său.—Străinii laudă această inițiativă lăudabilă.

Cernăuți 13 August.—In cursul acestei săptămîni, se va inaugura în orașul Cîmpulung din Bucovina o nouă școală pentru prelucrarea și industria lemnului la care va participa pe lîngă autoritățile locale și ministrul lucrărilor publice d. Toka.

Inaugurarea acestui nou institut romînesc a produs un mare entuziasm în cercurile romînești și fie-care romîn de bine caută să aducă laude desăvîrșite d-lui Ilie Vasilovschi, directorul școalei de lemnărit din Cîmpulung care și-a dat mare silință pentru promovarea acestei frumoase arte în Bucovina.

Iată cum să exprimă în această privință ziarul „Viața Nouă" din localitate:

F prima instituție de felul acesta în Bucovina, care prin conducerea înțeleaptă a directorului ei d. Ilie Vasilovschi a ajuns să se bucure de un frumos renume nu numai în Monarhia noastră, ci și în depărtări mari peste hotare.

Din anuarul de pe anul trecut, vedem ca această frumoasă instituție, — ajunsă să clădească în sînul neamului nostru un izvor de venit temeinic și să generaliseze arta frumoasă romînească,— a fost vizitată de o mulțime de persoane distinse, între cari d. Ionel Brătianu, șeful partidului liberal din Romînia, distinsul scriitor englez William Stead și alții, cari au admirat frumoasele lucrări executate în atelierele acestei școli, și au reținut pentru dînșii multe obiecte de artă.

Zidirea, deși este făcută într'un stil învechit german, are totuși un aspect, care cucerește oare-cum privirea vizitatorului. Jur împrejur este împrejmuită de un parc frumos întreținut într'o formă îngrijită de abilul director al școlii.

In parte sunt întocmite sălile de lucru ale elevilor. Primul etaj este ocupat de expoziția lucrărilor elevilor, cari prin execuția lor artistică țin ochiul vizitatorului într'o continuă atenție. Este o adevărată minune arta desăvîrșită cu care elevi, absolvenți ai cîte patru clase primare, băieți aduși de la vite, execută cele mai grele desenuri în colori, copii după natură, planuri de zidiri de o meșteșugită combinație arhitectonică, desenuri-fantazii, sculpturri în lemn în diferite forme, etc.

O parte din etajul al doilea este ocupată de lucrările în lemn în stil romînesc, specialitatea măiastră a directorului Vasilovschi. Mobile lucrate aci sunt de o rară frumusețe și sunt îmbrăcate toate în motivele romînești, alese din trecutul gospodăresc al neamului nostru. Te crezi într'un palat frumos al vr'unui Făt Frumos de prin povești, atîta romînism e aci și atît de cu gust sunt lucrate și întocmite obiectele expuse.

In altă parte o secția de împletituri, în care micii elevi execută cele mai complicate lucrări artistice.

O deosebită atracțiune are muzeul particular al d-lui Vasilovschi, în care acesta și-a aranjat. diferite obiecte adunate de la particulari, în cari se oglindă trecutul neamului nostru.

Lucruri menite peirii au fost culese de ici de colo prin hărnicia acestui om și așezate mărturii ale vremurilor noastre de glorie în frumosul muzeu al domnului Vasilovschi.

Ghioage, fluere, ploști, cară vechi de două trei sute de ani, molde, icoane, turci, sculpturi în lemn, toate acestea înfrumusețează muzeul atît de artistic întocmite al acestui distins maestru.

Intreagă instituția aceasta, care este un capo d'operă de artă națională este rezultatul hărniciei directorului Ilie Veslovschi, care n'a cruțat nici o muncă pentru a ajunge la splendoarea cu care este îmbrăcată.

D. Vasilovschi a căutat singur să atragă atenția lumei civilizate asupra lucrărilor executate în atelierele acestei școli. Revistele străine au fost informate prin diferite articole și broșuri speciale despre tezaurul produs în atelierele dela Cîmpu lung, așa în cît astăzi străinătatea este mai bine informată, despre arta noastră națională de cît noi Bucovinenii și de cît frații noștri din vecini.

Felicită cu toată căldura pe harnicul director Vasilovschi și după succesele avute îi dorim o singură grijă: să-și crească un urmaș demn de hărnicia și destoinicia sa.

Gama

Litere-Științe-Arte

Kant pedagog.—Numele filosofului de la Königsberg evocă oare care teamă. Filosofia lui amintește termeni obscuri, uneori inaccesibili unor simpli muritori, nu deajuns de bine pregătiți... Ne gîndim la „imperativul categoric" la „noțiunea rațiunii pure" și așa mai departe.

Iată, cu toate aceste, o lucrare fără pretenții. inteligibilă, clară,—„Tratatul de pedagogie" pe care-l publică d. C, V. Bușureanu în „Biblioteca pentru toți".

„Tratatul de pedagogie de față nu este un tratat scris de Kant—ne spune traducătorul romîn în Prefață,—ci numai niște note pe diferite foi, de care se servea el în lecțiunile sale de la Universitate, de cîte ori era silit, ca profesor de filosofie, să ție un curs de pedagogie. Aceste note au fost date de Kant puțin înainte de a muri, unuia din colegi, lui Rink, care le ordonă și le publică la 1803".

Micul tratat apărut în limba romînă, într'o traducere excelentă, va trebui consultat de către toți acei cari se interesează de problema vitală a pedagogiei și a educațiunii.

*

Numărul vlitor al „Vieței Romînești" va fi tot un număr dublu, pe Iulie și August.

*

Ziarele din toată lumea au înregistrat cu părere de rău moartea lui Wilhelm Booth general al „Salvation army", în vrîstă de 83 ani,

Instituția creată și organizată de dînsul se bucură de faimă și stimă universală.

Scopul principal al acestei armate a salutului, care s'a răspîndit în toată Anglia și în mai toate țările protestante, este îmbunătățirea vieței actuale și materiale a claselor de jos.

Armata salutului numără azi 80 mii soldați, posedă așezămînto în 60 de țări dă de lucru la 16 mii bărbați și 3 mii femei și oferă anual peste trei milioane mese gratuite oamenilor cu totul nevoiași.

Acum cîteva luni generalul Booth a suferit o operație de ochi, de pe urma căreia și-a perdut vederea.

Groaza de a nu mai revedea lumina, a contribuit și ea la grăbirea sfîrșitului acestui om de bine.

*

Pentru întăia dată cinematograful va juca un rol efectiv într'o sală de justiție. In Los Angeles din America urmează a se judeca procesul unei altercații între greviști și agenți de poliție.

Din întîmplare, altercația a fost cinematografiată complect și tribunalul pentru a-și da sema de cum s'au petrecut faptelo a ordonat „reprezentarea" filmelor în sala de ședințe.

*

Grava chestiune a scăderii populațiunii în Germania—și a recruților inconvenabili totodată,—a adus în discuțiune cele mai diverse fapte în legătură cu această problemă.

Intre altele se vorbește de originalul „Mittgard-Bund", întemaiat de d-nul Willibald Henschel, naturalist din școala lui Haeckel și istoric în același timp.

E o organizație care urmărește scopul de întărire a rasei germane și între mijloacele propuse are și... polygamia, din rațiuni științifice.

De curînd a avut loc un congres la Iena. Liga publică și o revistă periodică pentru a sprijini soluțiile Bundului.

...Să aibă șanse Mormonii de a găsi imitatori în Germania?

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 15 August. Excelenta revistă de popularizare, cuprinde un sumar bogat și instructiv. Numeroase ilustrații.

*

A apărut No. 3 și 4 din revista „Familia Literară", revistă bilunară, cu următorul sumar:

In cring, (poesie) — Bucur ești? sau Misterul unui sihastru, (legendă după niște documente antice).—Curiozități și fantezii matematice. — Moartea Laurei (fragment).—Din vîltoarea vieței sau credința unei surori (povestire), etc.

*

STRUNA ZILEI

UN RĂSPUNS

...pe care l'ar putea da colaboratoarea, autorului strunei din numărul trecut...

Pe la ocne-am fost, se pare,—
Pentru strune s'adun... sare,
Dumnia-ta ins'ai avut
Mult mai mult drum de făcut:
Tocmai la Salz-*Kammergut!*

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

INFORMAȚIUNI

Agitația meseriașilor.—Pentru ziua de 19 August, Duminică, meseriașii sunt convocați de către „Uniunea meseriașilor" în localul societății „Frăția" din strada Arcu. Vor vorbi, ca și la întrunirea din Nicolina, meseriașii conducători despre isprăvile d-lor Nenițescu, Gideiu et comp.

— După informații sigure ce ni se dau sumele încasate în primul trimestru de la aplicarea legei meseriilor sunt enorme. Așa numai corporația confecțiilor din Iași a încasat 28000 lei, celelalte între 8 și 12 mii. De prisos să mai spunem că cheltuelile au fost ridicule față cu aceste excesive încasări.

— Ca o dovadă în ce mod sunt serviți meseriașii în schimbnl cotizațiilor atît de mari, poate servi cazul tîmplarului I. P. din strada Descălicătoarei No. 7. Timp de 4 zile a apelat la corporația respectivă, ca să-i se acorde o vizită medicală la domiciliu, fiind greu bolnav. Medicul a refuzat cu încăpățînare. Cazul a fost raportat eri Cassei Centrale, ca și nenumarate altele, fără nici o urmare bine înțeles.

Congresul cîntăreților bisericești.—*Cu privire la al doilea congres al cîntăreților bisericești, ce va avea loc la Iași, în zilele de 21, 22 și 23 August.*

Comitetul organizator al congresului, aduce la cunoștința tuturor cîntăreților că, pentru buna ordine ce trebue să domnească la congres, orice societate constituită, precum și orice cîntăreț ce ar dori să participe la congres trebue să se pună în comun acord cu programul și măsurile de ordine ale congresului, ce s'au publicat la timp, înscriindu-se pentru aceasta la președintele comitetului, d. Popescu Paserea-București, sau la *președintele societății cîntăreților din Iași d. Gh. Grigoriu.*

Nerespectarea acestei măsuri va împedica accesul în sala congresului.

*

Cu ocazia acestui congres, publicul aflător in Iași va avea prețioasa și rara ocazie de a asista la un *mare concert bisericesc național.*

S'a obișnuit a se asista la concerte date în majoritate de trupe străine, sau chiar de romîne, dar muzica germană, franceză etc. puțin înțeleasă. Cu această ocazie însă se va putea auzi atît muzica bisericească cît și laică.

Bucățile ce se vor executa, sunt—bine înțeles—cele mai frumoase, cu cari se poate făli psaltichia. Deasemeni și cîntecele laice sunt, după cum se va patea constata, destul de atrăgătoare.

In ceea ce privește muzica bisericească (psaltichia) se vor cînta bucăți din vestiții compozitori Dimitrie Suceveanu (al Moldovei), Macarie (al Munteniei) și Anton Pan (al Olteniei).

După cum se vede muzica atît de variată, pregătirea admirabilă a executanților prevede un frumos succes.

In numărul viitor vom da și programul concertului.

La Sinaia se prepară mari serbări cari vor avea loc în tot cursul săptămînei viitoare. Atracțiunile numeroase ale Casinoului vor avea o strălucire deosebită cu ocazia acestor serbări. Teatrul Casinoului și-a concentrat numerele cele mai senzaționale în această săptămînă.

Mai adăugăm la aceste atracțiuni: **Splendide focuri de artificii, iluminație feerică a Parcului și a Casinoului, serate dansante, reprezentații de gală, serbările tradiționale ale Sinaiei de Sf-ta Maria, balul Societății Ortodoxe a Femeilor Romîne, tir de porumbei, etc.**

Se aduce la cunoștințe onor. Public, că înscrierea în școala Reuniunea Femeilor Isr. Str. Lozonschi No. 11, începe de la 15—25 August a. c. în orele 10—12 a. m. și 3—6 p. m.

Trenul de Pașcani a sosit azi cu o întîrziere de aproape o oră.

Din Scobinți so telefonează că indivizii D. Crucinschi și Ion Roșu au maltratat grav pe caporalul Ghiță Iancu, ce venise pentru a aduce la îndeplinire un mandat de arestare.

In comuna Băiceni s'a declarat epidemia de anghină difterică.

D. Rudolf Suțu, directorul epitropiei sf. Spiridon, întorcîndu-se din concediu, și-a reluat serviciul.

Locuitorul C. Ungureanu din comuna Mogoșești, în urma unei certe cu P. Antoniu, l'a pîndit și a tras asupra lui un foc de revolver.

Victima în stare gravă a fost transportat la spital, iar agresorul arestat.

Casinoul din Constanța

MARI ATRACȚIUNI DE SENZATIE

SERBARI DE ZI ȘI DE NOAPTE

TEATRU de comedii romînesc sub direcția d-lui DAVILLA
TEATRU de Comedii francez
TEATRU de varietăți și MUSIC-HALL

ORCHESTRA de virtuosi sub direcția d-lui REYNAUD din Montecarlo

Cei mai celebrii artiști de pe scenele Europene

Restaurant și Terase de Consumațiuni

MARI SERBĂRI—FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marelor casinouri din lume

ULTIME INFORMAȚIUNI

Acordul și lipsa de vagoane.— Pînă în acest moment, direcția generală a căilor ferate, n'a luat încă vre-o dispoziție mai eroică pentru a face față lipsei de vagoane, ce desesperează pe comercianți.

De o cam dată avem o urcare a prețului lemnelor. De pe acum depozitarii au sporit simțitor prețul și se pregătesc a-l urca încă.

E drept că aci avea de a face cu un cartel patronat, iar lipsa de vagoane e numai un pretext. Lemnarii au avut tot timpul de a se aproviziona cu lemnele necesare și dacă n'au făcut-o, aceasta a fost intenționat, pentru a provoca scumpetea de azi.

Se înțelege că în această privință ar avea un rol decisiv administrația comunală,— care însă nu se prea sinchisește de aceasta.

*

Acei însă care suferă realminte de lipsa de vagoane sunt cerealiști și agricultorii.

Din cauza lipsei de vagoane nici unii nici alții nu pot satisface angajamentele lor și totul provoacă o stagnațiune, cu consecințe dezastroase pentru unica mare atenție a țărei.

*

Am arătat că 300 de vagoane stau reslățite în diferitele stațiuni din Moldova.

Am constatat faptul și l'am găsit perfect adevărat. Aceste 300 de vagoane sunt lăsate în părăsire, sub motiv că sunt defectuoase.

Un cunoscător ne asigură, că la cele mai multe, doar lipsa unui șurub a putut fi constatată. Defectele acestor vagoane s'ar putea cu ușurință îndrepta, dacă s'ar impune atelierilor de a le îngriji în grabă.

Dar nimeni nu se ocupă de aceste vagoane. Ele stau în neactivitate, iar inginerii ocupați cu alte districțiuni trec pe lîngă dînsele, fără a lua măsurile cuvenite, pentru că această avere să nu rămîie imobilizată.

Și cu toate aceste cîte lacune n'ar împlini, dacă la mișcare s'ar mai adăuga încă 300 de vagoane.

*

Dar ni se afirmă, că nici una din cauzele principale ce aduce după sine atîta greutate în obținerea vagoanelor, ar fi acordul ce există în privința descărcărei și încărcărei vagoanelor.

Din cauza acestui acord—de care alt fel statul nu se folosește cu nimic,— se provoacă o întîrziere în descărcarea vagoanelor și o aglomerare, care face ca zile întregi vagoanele să stea înșirate pe liniile de garaj, fără a putea fi eliberate și a servi din nou.

Vom mai reveni asupra acestei chestiuni,—ținem însă de pe acuma să arătăm, că ajunge o atențiune deosebită, pentru ca răul lipsei de vagoane, să fie cel puțin ameliorat.

La Teatrul Național.—Azi dimineață au început repetițiile la Teatrul Național, în vederea noei stagiuni teatrale.

După ceremonia religioasă, d. Sadoveanu, directorul teatrului, a ținut o cuvîntare, arătînd progresele realizate de Teatrul Național din Iași, în ultimii trei ani.

D-sa a invitat pe artiști a-și face datoria în consciință, și a face astfel ca cîștigul moral să crească, și cum aceasta să asigure propășirea instituțiunei.

D-sa a terminat, promițînd ca prin viitorul budget să sporească lefile, atît societarilor, cît și gagiștilor.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a dispus telegrafic a se face de urgență reparațiunile necesare aparatelor de desinfectare, de la stațiile de frontieră.

Aseară au sosit în localitate 60 de absolvenți ai școalei normale de învățători din Cernăuți.

Oaspeții au vizitat azi diferitele instituțiuni.

La prefectura de județ se ține azi concurs pentru două locuri vacante la școala de agricultură. Comisiunea se compune din d-nii C. Negruzzi. Prefectul de județ și institutorii Petrescu și Dimitriu.

Pensionarii C.F.R. din Iași, întrunindu-se eri 15 August, au format o Societate de ajutor reciproc alegînd președinte pe d. Dimitrie I. Ionescu, care este președinte și la societatea de bine-facere Cuza-Vodă, iar casier pe d. Iuster Claudius. Statutele sunt identice cu a Societății Pensionarilor din București, care este Centrala.

Eri, cu prilejul sărbătoarei "Adormirei Maicii Domnului" (Sft. Maria) s-a sărbătorit hramul bisericei, din Uricani. Serviciul religios a fost oficiat de către s. s. Corbu, parohul bisericei din acea comună, asistat un cor format din 40 persoane din corurile sft. Spiridon și mitropoliei.

După serviciul religios a avut loc un prînz, oferit celor ce au luat parte la hram, iar seara, invitații au luat parte la un bal dat de d-na Augustina Grigoriu învățătoare în acea comună și la care s'a dansat pînă la orele 6 diminiață.

Sinuciderea Anei Loster

Afacerea Ana Loster, a capatat un desnodămînt neașteptat.

Instrucția în această afacere, care nu se mai isprăvia, avea să reînceapă azi, după o pauză de cîtva timp. Și cea dintăi Ana Loster era citată a se prezinta în fața judecătorului de instrucție la oara 12.

Ana Loster însă pare a fi preferat moartea, de cît continuarea unei vieți de necaz și de prostituția.

*

Ana Loster se 'ntoarse de la lucru, la orele 11 jum. și stătu puțin timp în locuința ei din str. Șoseaua Arcu No. 41.

Exact la ora 12 eși în curte și alegîndu-și un loc mai umbrit; scoase din buzunar un revolver Buldog, de calibru mare și cu curaj își trase un glonte în inimă.

Scoase un țipet și căzu jos.

*

Curînd vecinii alergară în ajutorul ei. Intre cei dintăi veniți se află sub-comisarul Macarie, care înștiință Salvarea.

'I se dădură oare care ajutoare și fu apoi transportată la spitalul sf. Spiridon. Dar aci orice ajutor era de prisos, după cîteva minute Ana Loster își dădu ultima suflare.

*

Adevăratul motiv al acestei sinucideri atît de dramatice, nu va fi cunoscut. Ana Loster nu și-a revenit în simțire nici o clipă, iar pînă în acest moment nu s'a găsit nici o scrisoare, în care ea să fi arătat motivele ce au îndemnat-o să caute scaparea în sinucidere. Se poate însă, ca ea să fi scris vre-unui cunoscut, sau părinților, cari au fost înștiințați de moartea fiicei lor.

Autoritățile cercetează acum, de unde Ana Loster și-a procurat arma ucigătoare și de cînd, pentru a se stabili dacă această sinucidere era o idee ce o frămînta mai de demult, sau a fost o inspirație de moment.

Ori cum prin această sinucidere, se încheie o afacere, ce ocupase un timp opinia publică ieșană, și se termină cu adevărat romanul real al unei fete nenorocită.

Eri a avut loc la cimitirul Eternitatea înmormîntarea regretatului Gh. Maxim, tatăl distinsului magistrat I. Maxim.

In urma măsurilor riguroase luate de d. dr. Floru, pentru facerea serioasă a dezinfectărei călătorilor ce vin din provinciile rusești, contaminate de holeră, trenul ce sosea la 5 în Iași, a suferit eri o întîrziere de o oră.

Personalul sareiciului de desinfectare din Ungheni, va fi pe viitor mărit.

Se pare că administrația spitalului Maternitatea lasă mult de dorit.

Așa ni se spune, că eri un individ a putut pătrunde în curtea spitalului, unde erau adunați mai mulți orfani, dintre cari și-au ales un copilaș infirm și l'a transportat în piața halei, unde l'a așezat într'un cărucior, după care l'a pornit pe străzile orașului, cerșind mila trecătorilor.

Infirmitatea acestui copilaș încă provine din nesupraveghiere, căci fiind la o crescătoare din comuua Mogoșești și rămînînd singur, porcii i-au mîncat degetele de la ambele mîini.

Micul copilaș a fost readus la institut— dar ori cum aceasta dovidește halul administrațiunei spitalului.

De la 8—15 August au fost în oraș 4 cazuri noi de febră tifoidă, 11 de difterie, 2 de scarlatină și 3 de tusă convulsivă.

După cum am anunțat, manevrele regale, ce vor avea loc între 19 și 26 Septembrie, vor cuprinde și operația trecerei nocturne al unei unități militare pe un pod construit pe Dunărea, puțin timp înainte de a se efectua această trecere.

Trecerea se va face în timpul nopței, în scop de a surprinde trupele, figurînd inamicul.

M. S. Regele va urmărl această operație pe bordul monitorului Lascar Catargi.

Azi la orele 3. p. m. a avut loc înmormîntarea tînărului Alexandru Stroja unicul și mult regretatul fiu al d-nei și d-lui căpitan Stroja.

Multă lume a urmat tristul cortegiu, adînc mișcată de durerea nemărginită a părinților. De asemeni elevii liceului național, care au depus și o coroană pe sicriu.

Ministerul de interne a adresat către prefecturile de județ următoarea circulară :

D. ministru al lucrărilor publice, ne a adus la cunoștință că prin contracte încheiate de unele județe, cu antreprenorii cari construesc diferite localuri, județele își iau obligațiunea de a procura muncitori, transporturile, nisipul, pietrișul și alte materiale, stabilindu-se și prețul de comun acord cu antreprenorul de către prefect sau membrul delegat al județului, inginerul diriginte și primarul comunei respective, avîndu-se în vedere epoca la care s'a făcut și prețurile din localitate ; iar reducerea de deviz a acestor prețuri se va face numai la ultima situație a lucrării.

Cum însă, din cauza deosebirei de vederi ce s'ar ivi între membrii autorităților și antreprenor cu ocaziunea stabilirii prețurilor materialelor procurate de județ se poate da naștere la neînțelegeri și de aici la procese cari pot fi păgubitoare județului iar clauza reducerii prețurilor de deviz numai la ultima situație a lucrării este cu totul onoreasă pentru județ vă rugăm domnule prefect, a îngriji ca la facerea contractelor pentru darea în întreprindere a construirii diferitelor clădiri să nu se treacă clauze ca cele arătate mai sus.

Una din atracțiunile cele mai frumoase ale Sinaei este tirul de porumbei instalat pe poteca Spitalului.

Tirul este deschis de la 10 a. m. pînă la 6. p. m. și este frecventat de cei mai reputați trăgători, între cari cităm : Principele Fürstenberg, Marchizul de Bellay D. de Szent Ivany, Principele Gr. Cantacuzino, Contele Czernint, Baronul Edm de Marçay, d. și d-na de Hallay, d-nii I. Arion, Plagino, Rosetti-Bălănescu, Costinescu etc.

Toate armele și munițiunile acestui tir sunt de prima calitate.

Duminică 19 August la orele 3 p. m. va avea loc marele concurs de tir pentru obținerea cupei Casinoului din Sinaia.

Iată noul program de astă seară Joi al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Incercarea, comedie sentimentală cu d-ra Mystinguett în rolul principal.

Nick Winter și banda mînei negre, scene detective cu abilul șef de siguranță.

Iubita (La bien-aimée), măreață destășurare în două părți de cinematograf. In rolul principal apare d-ra Napierkowska, steaua Operei Mari pariziane.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal.—Max Linder vînător de urși, scene comize.

Mîne Vineri program nou.

Poimîne Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 16 August

Accident de trăsură

București.—Aseară, la orele 8, calul de la o trăsură de casă luînd vînt, răsturnă trăsura asvîrlind pe d-na Dobrovici, care se află în interior.

Viziteul Adrea fu trîntit de pe capră.

D-na Dobrovici s'a ales cu leziuni ușoare, iar viziteul se află grav rînit.

Incendiu

București.—Astă noapte, un violent incendiu a isbucnit, în strada Bolintineanu No, 4, la niște case încă nelocuite.

Se bănuește că focul a fost pus.

Accidentul mortal al unui aviator

Laon. — Aviatorul francez Chaudcnier după ce a trecut cu un biplan de asupra orașelor Donai Chalons sur Marne și Serre a avut un accident.

Aparatul a ars. Cadavrul aviatorului a fost găsit complect carbonizat.

Criza din Croația

Agram.—Faptul că comisarul Ban Cuvaj a fost primit eri la Ischl de împaratul Frantz Iosef, a pricinuit o impresie satisfăcătoare în cercurile croate. Se speră că Banul Cuvaj va ști să pună capăt crizei actuale din Croația.

ASASINAT

Constantinopol.— Căpitanul Sechil partizanul comitetului tînăr turc, a fost asasinat de niște necunoscuți.

Se presupune că e o resbunare personală.

Deraiare

Petersburg.—Trenul în care principele Henri al Prusiei călătorește spre Japonia a deraiat lîngă Ircusk.

Nu e nici un rînit.

Boala Imparatului Germaniei

Berlin,—Despre starea Imparatului Wilhelm se află că simptomele de inflamație precum și durerile reumatismale au dispărut, dar mai trebue încă mai multe zile pînă la restabilirea sa desăvîrșită.

Azi dimineață împaratul a făcut o plimbare.

Sinuciderea unui funcționar comercial

București.— Azi diminiață s'a sinucis, trăgîndu-și un foc de revolver în abdomen, funcționarul comercial Moritz Genzel, originar din Galați.

Mizeria l'a împins la acest act disperat.

Greva din Capitală

București. — Funcționarii de la magazinul de ghete *Cobrac*, s'au pus în grevă, cerînd o îmbunătățire a soartei lor.

Incercare de sinucidere

București. — Azi dimineață un anume Alex. Albinescu, a încercat să se sinucidă, aruncîndu se înaintea trenului București-Giurgiu.

Mecanicul a oprit mașina, dar era tîrziu, căci deja apucase piciorul stîng al nefericitului, pe care îl rupse.

In stare gravă, Albinescu a fost transportat la spital.

In preajma vizitei de la Sinaia

Viena.—Ziarele de aci reproduc o telegramă, după care ziarul *Stambul*, comentînd vizita făcută de Contele Bertchtold la Sinaia, zice că s'a discutat și despre relațiile dintre România și Bulgaria.

D. Nicolaescu la Sofia

Sofia.—Dl. Nicolaescu profesor la școala superioară de resboi din București a sosit la Sofia pentru a studia vechile manuscrise și documente păstrate la biblioteca națională bulgară ce privesc istoria României.

Presa bulgară și propunerea contelui Berchthold

Sofia. — Ziarul „Den" e de părere că propunerea contelui Berchthold al cărui scop adevărat rămîne suspect și mijloacele de realizare lipsite de un caracter serios, nu schimbă întru nimic situația creată de ultimele evenimente din Turcia și că guvernul bulgar nu trebue să se depărteze de datoria sa imperioasă de a întrebuința toate mijloacele spre a impune autonomia Macedoniei.

Ziarul „Bulgaria" organul partidului progresist se îndoește de succesul propunerei contelui Berchthold și crede că e o întoarcere la vechea metodă de pacificare a provinciilor otomane prin satisfacerea cîtorva cereri ale populațiunilor creștine, dar care nu poate schimba în nimic situațiunea.

†

Leopold Müller

în vrîstă de 64 de ani, a încetat din viață Mercuri 15 August.

Soția și întreaga familie pătrunsă de cea mai adîncă durere, roagă pe toți amicii și cunoscuții defunctului să bine voiască a asista la înmormîntare, care va avea loc Vineri 17 August 4 ore p. m. la Cimitirul Eternitatea, parcela evangelică.

Inginer I. CANA

Autorizat de Primăria Iași

Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași

(zisă și str. Golia 28)

—Apă—Canal—Closete *contra* **înghețului—Băi hygienice—etc.**

Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.

Devize—Consultațiuni gratuite.

Condițiuni de plată foarte avantajoase.

Atelier special pentru reparațiuni **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*

Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*

Referencile cele mai **bune la** *dispoziție.*

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Cîrciumă și atelierul Fotografic.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

Se caută la biroul Isidore Margulies din str. Ștefan-cel-Mare 27 nn **Domn** sau o **Domnișoară care să știe** corespondența **germană, francază** și eventual **engleză.**

Liceul particular

„Profesorii Asociați"

Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.

Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.

Preparații de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc și interni în condițiuni speciale

Prospecte la cerere

Director

Titus G. Patrlciu—Iași

Profesor

GIMNAZIUL

Moritz și Betti Yachtel' Iași

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laboratoi chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarią școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar și secundar.

Preparațiuni pentru examene corigență admitere în ori ce școală a statului.

V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

BULETINE de VACCINARE

pentru școli eliberează

Dr. A. STEUERMAN

Strada Golia 13

Școala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— Iași—Strada Albineț 5 —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

De vînzare o garnitură de treerat *(locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocin 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari nu resistă la nimic celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ŞI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE „LA RORTUL BRAILA"

Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi

FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

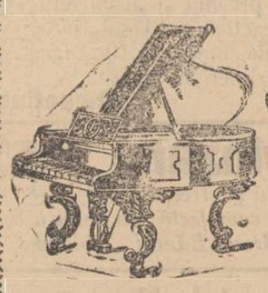

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polițe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canțiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende **Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Polița universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X - No. 1667 — Sîmbătă 18 August 1912

SITUAȚIA POLITICA

Cele două guverne;— Ciocnirea dintre ele

Tara se plînge că n'are guvern și partidul de la putere e mîndru de-a ne fi dat două guverne, cu pretenția de-a ne cîrmui simultan.

In adevăr, de la 28 Martie a. c. avem doaă guverne distincte: unul sub președinția d-lui T. Maiorescu, numit prin decret Regal, cu răspundere—dar fără putere, altul ocult, fără răspundere—dar cu putere reală. Guvernul acesta are numai miniștri în loc de nouă.

Cu toate acestea el a reușit să-și impună voința cabinetului regulat constituit al țării și miniștrii numiți prin decret regal au fost pînă acum nevoiți să se supună sugestiilor, injocțiunilor și chiar ordinelor cabinetului de fapt, compus din d-nii Carp, Marghiloman și Filipescu.

Se pare însă, că de data aceasta echilibrul de atîtea luni dintre cele două guverne e pe punctul de a se strica. Afacerea tramvaielor, care a provocat căderea d-lui Carp de la cîrmă, e menită să producă acum sciziunea definitivă în grupurile guvernamentale.

D. Al. Marghiloman a fost nevoit să părăsească guvernul din pricina atitudinei sale în afacerea tramvaielor. Scoaterea d-sale din guvern ca și a d-lor Carp și Filipescu, era menită să producă nu o simplă schimbare de persoane. ci o schimbare, dacă nu chiar de directivă politică, în orice caz însă de tactică.

Și miniștrii debarcați, au plecat, iar noul guvern, numit cu mandat limitat și imperativ, cu toată buna voința pe care a arătat-o de-a schimba tactica concediatului guvern, nu s'a putut ține de cuvîntul dat.

Miniștrii în funcțiune au fost sistematic terorizați de miniștrii concediați și în multe împrejurări au fost nnvoiți să se supună poruncilor primite de la niște oameni fără situație oficială și fără răspundere în Stat.

Datorită intervenției oculte a d-lui Marghiloman, consiliul comunal a fost nevoit să-și înghită rezoluția de la 29 Martie c., prin care cerea punerea în circulație a tramvaielor electrice, datorită aceleiași presiuni, nu s'au putut deferi unui tribunal arbitral procesele tramvaielor și ministerul de interne a trebuit să plătească societății ca despăgubiri frumoasa sumă de o jumătate milion de lei.

Să stăm însă strîmb și să judecăm drept. Miniștrii în funcțiune și în deosebi d. C. C. Arion, au dat dovadă de o deosebită bună credință. Ceea ce le-a stat direct în putință s'a făcut fără șicane și fără întîrzieri. Procesul dintre ministerul de interne și societatea de tramvaie a urmat cursul lui normal, fără nici o întîrziere.

Din nenorocire însă nu tot astfel au mers lucrurile și cu comuna. D. D. Dobrescu a rămas ceea ce a fost totdeauna: slugă plecată a d-lui Marghiloman, și în așa situație, d-sa a continuat și continuă încă la Primărie, politica care a fost gonită din guvern prin decretul Regal de la 28 Martie 1912.

Pe cînd procesul cu ministerul de interne a mers drumul lui normal, cel dintre Societate și comună a fost amînat de către d. Dobrescu prin nepresentarea Primăriei în instanță de apel. Pe cînd ministerul de interne, înțelegînd să se supună lucrului judecat, a lăsat libere lucrările societății de tramwaye pe străzile Capitalei. d. Dobrescu, inspirat de vechea politică de ură a d-lui Al. Marghiloman, a cerut din nou interzicerea acestor lucrări.

Cele două guverne cu concepțiile lor deosebite, s'au găsit, așa dar, față în față. Ciocnirea a fost inevitabilă și ea s'a produs.

Consiliul de miniștri, ținut Luni la Sinaia, a luat așa hotărîri, în cît conflictul va trebui să izbucnească pe față. Lupta nu se dă între guvern și d. Dobrescu. Primarul Capitalei e un personagiu politic prea neînsemnat, pentru ca să fie nevoie de întregul consiliu de miniștrii care să i se opună.

Lupta cea adevărată, nu se dă azi împotriva d-lui Dobrescu; rezoluțiile consiliului de miniștri privesc pe Primar numai indirect; direct, ele se adresează guvernului ocult, care se agită în culise.

Miniștrii oficiali ai țării, miniștri numiți prin decret regal, au îndrăznit, Luni pentru prima oară, să opună guvernului ocult voința lor de miniștrii responsabili ai Statului.

Ce va urma de aici încă nu se știe. Se dă ca sigură demisia d-lui Dobrescu și poate și a consiliului comunal. Urmarea aceasta va fi poate cea mai mică. Chestia e cum va primi d. Al. Marghiloman hotărîrile consiliului de miniștri. Ele constituesc o directă desavuare a politicei d-sale. Va înghiți d. Marghiloman acest vot de blam, pe care i-l dau colegii d-sale de eri, sau va impune din nou d-lui Carp să ia măsuri ca politica d-sale tramwaistă să fie respectată?

Lucrurile au ajuns însă prea departe, și guvernul răspunzător al țării nu va mai putea da înapoi. Cum însă nu credem ca d. Marghiloman să consimtă la o așa de vădită decapitare politică. De aceia nu credem că încheierea consiliului de miniștri de Luni să rămînă fără răspuns din partea guvernului ocult al partidului de la putere.

Lipsa de demnitate a guvernului

Vaporul Traian a fost oprit și percheziționat de un ofițer și doi subofițeri din marina de rezboi Italiană, aproape de Cairo. Deși căpitanul vaporului romîn cu multă demnitate a protestat contra acestui act de brutalitate, deși purtarea din urmă a căpitanului romîn a atras admirația chiar a acelor ce violau teritoriul romîn, deși a raportat guvernului seu, această violare a dreptului ginților, cată să ne întrebăm ce a făcut guvernul nostru pentru a salva demnitatea pavilionului Romîn? Protestata pe cale diplomatică? Făcut-au vre-un demers în această privință? Nimic absolut.

Mulți se vor întreba: dar nu cumva trebuea oare să declare rezboi Italiei?

Rezboi cu armele nu se putea, dar rezboi pe cale economică se putea perfect de bine.

Dacă s'ar fi boicotat mărfurile italiene, dacă s'ar fi oprit ca vasele de comerț italiene să intre în porturile noastre, dacă s'ar fi luat măsuri a se expulza din țară, miile de italieni ce se hrănesc și se îmbogățesc în țară, desigur că ar fi fost o protestare energică și demnă pentru țară; căci nimănui nu-i e permis, că dacă România nu are 30 sau 40 milioane locuitori, ori care altă națiune să-și permită a-și bate joc de țară, și a-i umili prestigiul și demnitatea.

Ne aducem aminte cînd Prințul Neculai, la Pireu, a fost terorizat de greci, guvernul de pe atunci a recurs la cele mai drastice măsuri; a făcut pe Greci să revie la cele mai bune sentimente față cu România, să-și recunoască greșala și nu se poate obecta că Grecia ar fi un stat pentru care ori ce putere n'ar avea deosebită atenție. Dar atunci la cîrma țărei erau oameni care, trebue să recunoaștem, au știut să'și facă datoria, chiar cu riscul de a se demite de la putere. Guvernul de astăzi, însă, în dorința de a se menține, preferă să sufere toate umilințile. Umilință a suferit cu legea tramvailor, umilinți a suferit cu legea meseriilor, contra căreia să rădică proteste din partea celor pe spetele căror să aplică; acum cea mai mare umilință a suferit-o cu violarea pavilionului românesc. S'au temut că protestînd, Italia să nu cumva să facă demersuri, ca acest guvern să se demită. Iată care a fost cauza mutismului gavernului. Un guvern atît de păcătos nu poate aduce asupra țărei decît nenorociri.

Dacă acest guvern ar fi avut cît de puțin desvoltat simțul demnității, ar fi trebuit, cînd s'a văzut în neputință de a face acte de curaj și patriotism, să se retragă imediat, spre a face loc unui guvern compus din oameni tineri și capabili de guvernămînt. Să fi fost la guvern un Tache Ionescu și partidul conservator democrat, am fi fost martorii celui mai mare act de satisfacere, ce s'ar fi dat țărei din partea guvernului Italiei.

A. G. D

Afacerea tramvaielor și cazul Băncei Agricole

D. Dobrescu a cerut consiliului Comunal al Capitalei să-i autorizeze a porni acțiune în dol contra societății de tramvaie, pe motiv că membrii fostului consiliu liberal, fiind acționari al societății, au trădat interesele comunei: Primarul Capitalei pornește de la un fapt încă nestabilit, pentru a formula un principiu extern.

Așa, dar, acțiune în dol pentru motivul că cei chemați să determine drepturile unei societăți, erau interesați a da acestei societăți cît mai întinse drepturi.

Dacă în momentele cînd d. Dobrescu a cerut deschiderea procesului în dol, d-sa și-ar fi adus aminte că d. Marghiloman a făcut ca Parlamentul d-sale să voteze scandaloasele privilegii pe care le-a acordat Băncei d sale,—sigur că primarul Capitalei n'ar mai fi insistat asupra afacerei.

In adevăr, Banca Agricolă e o bancă pur junimistă. Acționarii sunt d-nii Al. Marghiloman, C. C. Arion, Th. Rosetti, T. Maiorescu, P. P. Carp și o mulțime de alți junimiști mai mărunți din Cameră și din senat. Din consiliul de administrație al Băncei au făcut și fac parte majoritatea miniștrilor în funcțiune. Ei cumulează așa dar—întocmai cum presupune d. Dobrescu că cumulau foștii consilieri comunali liberali—calitatea de acționari ai băncei Agricole cu cea de înalți funcționari ai Statului.

De astfel, numai așa ne putem explica scandaloasele privilegii pe cari cabinetul le a acordat în dauna Statului, Băncii lor în chip absolut gratuit. Banca Agricolă a obținut dela Stat nu numai privilegii gratuite, dar încă și perpetue.

Iată unde e dolul caracterisat, și d. D. Dobrescu, dacă e în adevăr om cinstit și cu trageri de inimă pentru avutul public, avea datoria în Cameră să se ridice împotriva legei de prelungire a privilegiului Băncei Agricole.

Decît d. Dobrescu avea atunci altă ceva mai bun de făcut.

Sfîrșit de vacanță

Se apropie sfîrșitul de vacanță.

Lumea începe a se reintoaree din vilegiatură și fie care reia activitatea sa, întreruptă un timp, pentru a se reculege.

Vara din ist an a fost posomorită în Iași. Acei cari pot să-și permită plăcerea unei vilegiaturi, au trebuit să întîrzie plecarea lor, din cauza ploilor ce cădeau fără întrerupere în cursul lunei Iulie. Se credeau un moment chiar semănăturile compromise.

Insă din acest punct de vedere, am fost salvați. Ploile au încetat, lumea a plecat să-și caute de sănătate, iar recolta, dacă nu respunde prevederilor, totuși e satisfăcătoare.

Nici un eveniment mai de seamă n'a caracterizat vacanța în Iași. In deacord toți ieșenii, și fără deosebire toate ziarele din localitate, au stăruit pentru a se aduce o îmbunătățire reală vieței economice a Iașului, legîndu-se acest oraș de firul special telefonic, care deservește Bucureștiul și Viena. Mișcarea aceasta a rămas fără răsunet, căci mișcarea presei n'a fost ajutată de reprezentanții orașului, de oare ce cei mai mulți nici nu se 'nteresează de soarta orașului ei consideră mandatul lor ca un dar ceresc.

Să recunoaștem că d. Grecianu a intervenit un moment în favoarea acestei îmbunătățiri, dar a primit un refuz și azi nu mai auzim de o nouă intervenție din partea d-sale.

Din punctul de vedere sanitar nu putem să ne plîngem, Mulțumită marei opere, săvîrșite de d-nii Al. A. Badareu și Gh. Lascar și anume aducerea apei de Timișești, Iașul se bucură de o stare sanitară excelentă.

Grozava epidemie de febră tifoidă, care secera populația și făcea ca Iașul să fie ocolit, ca un oraș ciumat, a dispărut cu totul.

Iașul e azi orașul cel mai higienic din țară. In marginele posibilității, serviciul nostru sanitar își face datoria.

In sfîrșit, eri sfîrșitul de vacanță a adus sinuciderea dramatică a Anei Loster, Nimeni nu va putea pătrunde misterul sufletului acestei fete, care era și a rămas o fire cinstită, cu toate împrejurările defavorabile prin care a trecut.

Pare ni se că la această sinucidere a contribuit și încetineala instrucției, care mereu o întrerupea și mereu o reîncepea și sili astfel pe acea nenorocită să fie veșnic frămîntată de urmările plîngerei pe care ea o formulase și pentru care voia să-și dea sama înaintea justiției populare.

S'a stins romanul acestei fete sărace, —se stinge vacanța mult dorită de mulți.

Reîncepe activitatea de toate zilele și după toate prevederile evenimentele se precipită.

D.

Studențimea bucureșteană

Nici în Capitala țării viața studențească nu era ce trebuia să fie. Cu toate acestea virusul cuzist nu pătransese pînă în Universitatea din București, și d. Iorga, cînd dorea vre-o manifestație băețească trebuia să se deplaseze pînă la noi.

Se pare însă că otrava huligănească a înzestrat și Universitatea din București In primăvara trecută s'a inaugurat acolo un „Centru" studențesc. Titlul societății poartă cea mai veritabila pecete cuzistă, iar procedeurile acelora cari o conduc nu desmint titulatura.

D. Cancel, președintele cercului, este student în litere și ca atare trebue să treacă examenele la d. N. Iorga și la cumnatul acestuia, datul afară în brânci, fostul rector I. Bogdan.

Ca să și asigure bila de trecere, d. Cancel a procedat ca un simplu elev al d-lui Cuza, „secătura entusiastă" a trimis o telegramă de condoleanțe d-lui Bogdan, telegramă în care și-a permis să batjocorească pe profesorii cari contribuiseră prin atitudinea lor, la curățirea Universității de Bogdan.

Faptul acesta, unit și cu cîteva nereguli bănești comise la „Cerc", a determinat pe studenții din București să cheme la răspundere pe d. Cancel pe cale de întrunire publică.

Dar și aici procedarea naționalistă a d-lui Cuza e urmată aidoma. D. Cancel și prietenii săi iorghiști se duc la Dacia și sparg întrunirea, provocînd un enorm scandal.

Tacămul era, așa dar, complect. Precum în Iași, așa și în București. D. Cuza poate fi mîndru. A fost și d-sa odată... plagiat.

OAMENI ȘI LUCRURI

MARTIRA ?

In fața tuturor statuilor publice cîte-i s'au rîdicat defunctei Suverane Elisabetha — și dintre cari am amintit eri cîte-va văzute în treacăt — călătorul, nedumerit, se va întreba totdeauna și nu va ști nici odată să răspundă cu convingere: fu vorba de o martiră, de o mare resignată, —fu vorba de o alienată—pe urma necontenitelor decepții, ori din pricina unei predispoziții înnăscute?

Nici despre acel ciudat Ludovic al Bavariei lumea nu s'a dumerit vre-o dată pe deplin, dacă a fost un geniu de originalitate, ori un nebun risipitor. E adevărat că la urma urmei opinia publică i-a fost fatală, silindu-l să părăsească tronul. De atunci fu privit și tratat numai ca un biet smintit. Iar într'o bună zi — în 1886—fu găsit mort în lacul Starnberg, aproape de castelul său, Berg, împreună cu medicul său, care-l însoțise la plimbare în acea frumoasă seară din Iunie.

Numai vara lui, Elisabetha a Austriei, bavareză ca și dînsul, stingheră ca și dînsul, enigmatică și sfioasă ca și dînsul, nu voia nici-odată să creadă că Ludovic nu era normal ca toți oamenii și-i păstra o dragoste vie în tot timpul vieței, un cult neclintit după moarte.

— „Sunt înclinată a crede — spunea dînsa vorbind de „Hamlet"—că oamenii cari sunt socotiți drept nebuni sunt adevărații înțelepți".

Pe cînd așteptam trenul electric spre Königsee—locul care amintește de risipitorul Ludovic al Bavariei—ne izbi vederea, pe peron, un volum nou apărut, purtînd în vitrină o reclamă atrăgătoare: „Carte oprită în Austro-Ungaria". Era un studiu literar și biografic asupra defunctei Elisabetha de Austria, de scriitoarea norvegiană Clara Tschudi. Interesantă lucrare, bogată în amănuntimi, scrisă cu dragoste și cu căldură."— dar după cetirea căreia rămînem în aceiași nedumerire, dacă avem de a face cu o inteligentă și fire superioară, martirizată de povara formelor, etichetei și îndatoririlor de Curte pe de-o parte și de lanțul nesfîrșit al loviturilor familiare: morți tragice, între cari acea a Prințului Rudolf; sau dacă fu în joc numai un temperament înnăscut, cu inclinațiuni spre izolare sombră și spre veșnică nemulțumire de sine însăși și de toată lumea.

Dar ce alese însușiri fizice, intelectuale, estetice și artistice, în acea Impărătească, dotată cu rare virtuți! Impărătească-bohemă, fiică a unui duce de Bavaria, artist și bohem pînă în cea din urmă fibră a inimei, pînă în licărirea cea de pe urmă a vieței sale... Intr'adevăr, originale pînă la ceea ce obișnuit numim nebunie, trăsăturile de caracter ale Elisabethei de Austria, recapitulate în cartea d-nei Tschudi uimesc și tulbură, trezind numai îndoeli: o sfîntă, o exaltată,—ce a fost?

Scapată, ca prin minune, adeseori de morți violente,—catastrofe pe mări înfuriate, ori atentate italienești, ea nu va înceta să repete către intimii ei: „Doresc să am o moarte grabnică, fără dureri fizice. N'ași vrea să mor în patul meu". Pînă cînd, pe țărmul lacului Leman, în clipa de a se urca pe vapor — „mîntuitorul" anarhist italian o culcă la pămînt, străpungîndu-i inema cu lovitura fulgerătoare. Ea oprise cu desăvîrșire autoritățile elvețiane să desfășure pază militară în juru-i, sau ori-ce fel de altă supraveghere...

Pentru o asemenea ființă e într'adevăr greu de prevăzut în ce fel ar fi putut să-i vină moartea, dacă nu sub forma unui trăsnet pe vîrful pumnalului scînteietor?

Rodion

O schiță Siberiană

II

Am început cronica trecută prin a reflecta asupra „invențiunei" în literatură, tocmai cînd e vorba de o bucată în care invențiunea nu joacă nici un rol. Din potrivă. Cele publicate de C. Nistrul în „Viața Romînească" se deosebesc printr'o atît de îngrijită și penibilă abondență de amănunțimi, în cît s'ar crede că sunt transcrise de adreptul dintr'un carnet de note, dacă — pe de altă parte — n'am avea impresiunea că e vorba de lucruri îndepărtate în timp și în spațiu.

Incheierea la care tîndea introducerea noastră, că o bucată literară de acest fel, ori cît ar fi localizată în regiuni exotice, aparține literaturei noastre, fiind scrisă într'o aleasă și bogată limbă literară romînească, pe lîngă faptul esențial că însuși eroul bucății ne aparține. Căci e vorba despre întîmplările, pelerinagiile unui romîn basarabean, chiar dacă în partea publicată nu ni se dau în mod destul de detaliat toate peripețiile care au precedat excursiunea tragică în regiunea departată a Siberiei, despre care, în schimb, avem cel mai foarte cuprinzător tablou.

Zicem „în partea publicată", pentru că ni se pare că avem a face cu un fragment dintr'o lucrare mare, un roman care ar lua proporții..... rusești, dacă ar fi scris și tipărit în întregime și ar pastra, precum ar trebui să păstreze, peste tot aceleași proporții în povestire.

Rusești.... Nu e o ironie ușoară, sau eftină, pe care o căutăm în întrebuințarea adjectivului, ci — un adevăr. Tot ce se petrece în uriașa împărăție, amenințată de multe ori să ia proporții corespunzător de mari, fie în dramă, fie în comedie.

De aceea avem în literatura de peste Prut și romanele celo mai colosale și comediile cele mai vaste. Ne vin în minte „proporțiile" unor opere ca „Războiu și pace", „Părinți și fii", „Casa morților", „Revizorul"....

Unde aiurea pot lua atari gigantice proporții sociale niște scrieri curate literare?

De aceea fragmentul din lucrarea „In voia valurilor", ne anunță, printre rînduri, o urmare întinsă a unei acțiuni de roman.

Ceea ce avem, este un prea mișcător și dureros episod, un capitol dintr'o dra-

Tîmplari buni
pentru
MOBILE ŞI BINALE
LUCRATORI la MAŞINE
Găsesc **lucru incontinu, bine plătiţi** *la Fabrica* **Bucher & Durer, Bucureşti.** Şoseaua Basarab No. 27.

mă dezvăluită întâiu într'un colţ, al Basarabiei, unde e casa părintească a lui Răutu, unde şcolarul şi apoi studentul Ion Răutu, în atingere cu un anumit mediu de cultură, s'a pregătit pentru luptă şi suferinţe, unde tînărul a legat cele dintâi relaţiuni sentimentale şi a îndurat cele dintâi lovituri sociale.

Sunt spuse într'o concisiune de stil cu totul neobişnuită în nuvelistica noastră multe din aceste însemnate amănunţimi. Aşa — la pagina 255 a revistei — modul cum erau „instruiţi" fiii Romînilor basarabeni în şcoli, luaţi în batjocură şi împinşi la indignare şi la revoltă.

Tot aşa de sugestivă e partea privitoare la prima tinereţe :

„...Pe o bancă în faţa portului, cuplete-le-i negre căzute pe spete de sub pălarie cu borduri largi, el vorbeşte însufleţit ; doi ochi albaştri, adînci, îl privesc şi-i înseninează surîsul feciorelnic al gurei roşii, cu un şir de dinţi sclipitori de fildeş alb.

Ce fericire-i să comentezi teoria plus —valorei a lui Karl Marx !"

Au venit repede arestarea şi exilul. Tinereţea expansivă, îndrăzneaţă, se prinde repede în laţ. Dar tot ale ei sunt şi mîngîierele cele frumoase, speranţele şi iluziile mari.

...Bordeiu întunecat la marginea unui sătucean prăpădit, îngropat sub zăpadă adîncă, între mlaştini îngheţate şi păduri de brazi nestrăbătute, cu crengile încărcate de povoară albă.... „Politicul" Răutu, cu o scrisoare în mînă, stă adîncit în gînduri lîngă masă şi sub firile subţiri ale mustăţei îi şerpueşte o rază de zîmbet....

„Curagioasă !... Nu se teme...

Spre vară, cînd se va topi zapada şi în mlaştinile desgheţate vor veni lebedele albe, va veni şi *ea*!..." Apoi, ca un vifor... In *troică* trei zile fără nici un popas... Apoi, aci... Coşmarul... cloaca aceasta... Pentru ce ? Incotro ?... Ce va fi ?... Şi acelaş gînd, cu puterea unei obsesiuni, îi sfredeleşte crierii : „Ce va face cînd nu mă va găsi ?.. Unde-i acum ?..."

Iată-ne dar pe urmele unei drame mai întinse, mai cuprinzătoare, mai complexe. Nu e numai un simplu student, stingher, necunoscut de nimeni, pe care „autoritatea" îl ridică în toiul nopţei,— ci pe urma lui rămîne o lume care, întrevedem va lua parte la dramă şi la luptă. Ioan Răutu a urmat, nu de mult, la „Liceul Nobleţei". Inseamnă dar cine-va, socialmente. Apoi întrevedem încă o forţă de temut şi de luat în seamă în această dramă ; este tovarăşa de gînduri şi de luptă, „curagioasă", care — nu ştim de unde, dar ştim cînd: în primăvară, odată cu lebedele— va porni în căutarea celui surghiunit, celui dus departe, departe...

Lesne dar se deschide înaintea imaginaţiei noastre perspectiva anui adevărat roman, cu numeroase elemente în luptă şi elemente de luptă. Fragmentul tipărit ne dezvăluie, înainte de toate, un singur element capital: natura, depărtarea. Eroul pare trimis şi lăsat „în voia valurilor", la o distanţă incalculabil de mare pentru fantazia noastră obişnuită prea puţin cu asemenea depărtări. E mare împărăţia rusească europeană, dar mai mare e Siberia, pe care ne-o descrie pseudonimul Nistrul, care a călătorit în asemenea condiţiuni extra-ordinare.

„Curganul îşi sălta vesel trupul azuriu peste valuri, aruncînd cu sfidare în albastrul ofilit al cerului nori negri de fum, şi între cele două dungi ce fugeau în urmă-i se furişa îndărătnică, ca umbra, tărîndu-se lin prin apa turburată, carcasa neagră a barjalei, cu o enormă cuşcă de fier aşezată aproape peste tot bordul ei, în care se zbăteau figuri sure de ocnaşi"...

Tablou dantesc — localizat în gheena modernă a Siberiei. Şi ce călătorie diabolică, ce proporţii în toate—pe drumul acela nesfîrşit de migăios, pe care-l fac oamenii împărăteşti, ca să ducă la Samarsc „persoana anexată"— care e sentimentalul marxist, romînul Ioan Răutu. Ce acţiune, ce luptă e în călătoria aceasta ! Vgporul străbate Irtîşul, un afluent al fluviului Obi. Insuşi afluentul e mai mare de cît Volga.

„... Cînd, odată cu primăvara, din sus dinspre miazăzi,—de la obîrşiile îndepărtate la peste trei mii de kilometri, pierdute în stepele arse de soare ale Asiei centrale, sau în munţii Mongoliei,—toate zăpezile adînci, de pe cîmpiile întinse cît Europa întreagă, topindu-se se varsă pînă în punctul acesta de împreunare a Irtîşului cu Obi şi mai la vale, spre miază noapte, unde desgheţul întîrzie cu mai multe săptămîni, întîmpină în calea lor stavila neclintită încă a gheţurilor: atunci nu numai că toate braţele cursului de jos al uriaşului fluviu se împreunează într'un singur canal fantastic, ci toată această enormă massă de apă trece peste zăgazurile ţărmurilor, rupe din cînd în cînd chiar păreţii malului înalt din dreapta şi se întinde în lacuri şi mlaştini neţărmurite, iar înspre tundrele din stînga, însăşi ideea hotarului între uscat şi apă dispare, — „uscatul" pe întinderi de zeci şi zeci de mii de kilometri pătraţi, nu mai e reprezentat de cît de puţine suprafeţe mai înalte şi de vîrfurile codrilor înecaţi. Tot pămîntul pare un burete neînchipuit, care din toţi porii săi scoate valuri de apă turbure, ce izbutind în sfîrşit să frîngă stavila de gheţari, se scurg cu încetul, cît ţine vara scurtă a a acestor latitudini, spre Ocean"...

In atari regiuni şi între asemenea proporţii reale, aceea ce ni se descrie, întrece mult hotarele imaginaţiei noastre. Bună oară, ceea ce ne întîmpină la Şatmarsk,—cu acele scene de straniu sadism şi de brutalitate necunoscută în mijlocul civilizaţiei europene....

E destul să le culeagă scriitorul, cu o fidelitate uneori penibilă, cu o iubire de adevăr dusă pînă la pedantism,— ca să ne desfăşoare icoane zguduitoare.

... Şi scapă cineva din mijlocul acelor extreme regiuni ? Mai vine încă pentru cel exilat acolo o primăvară mîntuitoare ? Îi mai dă cineva de urmă, chiar dacă ar fi să-l dorească şi să-l caute o simbolică lebădă albă, — cînd sunt aşa de îndepărtate locurile acelea şi aşa de sălbatice ?

Atari întrebări răsar numai de cît la cetirea unor ast-fel de pagini— şi ne întrebăm în acelaşi timp:

Pentru ce ?

De ce toată desfăşurarea aceia de forţe oculte ? De ce nesfîrşita odisee în care însişi oamenii împărăteşti par nişte osîndiţi la moarte ; la ce goana aceasta în întuneric,—contrastînd enorm cu ceea ce ne arată autorul bucăţei că ar fi fost „vina" eroului ?

In treacăt fie zis, în această parte—am zice... autobiografică a bucăţei, autorul se descopere, vroind a reda prea fidel activitatea „fiului de boerinaş de pe malul Nistrului, Ioan Răutu". De alt-fel posedă o discreţiune admirabilă şi o concesiune cu totul remarcabilă în stil.

De aceea nu stăruim aci mai mult asupra cuprinsului, pe care încă odată, îl socotim ca un fragment al unei opere mai mari şi pe care am dori-o cît mai mare, tocmai pentru că ar fi o lucrare de înaltă valoare sociala şi psihologică. O operă literară romînească, deşi acţiunea romanului se desvăluie atît de departe şi atît de straniu prin „compoziţia" mediului, prin complexitatea împrejurărilor, prin mărimea proporţiilor însăşi ale întîmplărilor.

Se înţelege de la sine că un locuitor al Romîniei dintre Prut şi Carpaţi nu ar putea fi eroul unor asemenea aventurii De aceea a lăsat destinul să existe şi Romîni în afară de Regat... **As.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Congres important.—La Haga în 9 curent s'a deschis al II-lea congres internaţional de educaţie morală. Scopul său este de a atrage cît mai mult atenţiunea tutulor asupra tnsemnătăţei formărei caracterelor.

In Sept. 1908 primul congres de educaţie morală s'a ţinut la Londra şi atunci ca şi acum învăţaţii, educatorii, toţi acei cari se interesează de viitorul tinerimei, de binele social, s'au adunat aci din toate părţile lumei, spre a discuta problema educaţiunei morale, atît de strîns legată de instrucţiune în cît adesea se confundă.

Din cauza caracterului internaţional al congresului s'au ales subiecte susceptibile de interesul tutulor ?

Principalul ţel al acestui al II-a congres este de a obţine cooperaţia ambelor sexe, respingînd diferite opiniuni, care să se discute fără prejudecăţi şi cu sincera dorinţă de a se lumina fie-care.

Limbile oficiale au fost : engleza, franceza, germana şi olandeza.

*

Piesele lui Caragiale, cu cari se va inaugura stagiunea teatrului nostru, vor fi puse în repetiţie în Septembrie.

*

Se crede ca Brahm, directorul teatrului „Lessing" din Berlin, va fi chemat să iee direcţiunea teatrului „Burg" din Viena, după moartea baronului Berger.

*

Tot cu privire la defunctul director al „Burgului" se mai publică următoarele : „Se crede că între hîrtiile lui nepublicate vor fi importante detalii privitoare la celebra afacere a contelui de Eulenburg. Baronui Berger era un prieten intim al lui Harden, directorul revistei „Die Zukunft" şi în acelaşi timp prieten al fostului caucelar al Germaniei, prinţul de Bülov.

Astfel se afirmă că, întru cîtva, Berger ar fi fost chiar autorul intelectual al întregei afaceri în care a apărut şi ca martor, citat fiind de către Harden.

Rămîne de văzut dacă într'adevăr a lasat oarecari destăinuiri postume.

*

Opera populară din Viena va monta în Decembrie noua legendă dramatică a lui Pietro Mascagni, „Isabeau".

*

STRUNA ZILEI

RĂSPUNS LA PROVOCARE

Intorcîndu-mă de la Tg.-Ocna, poetul se teme că voiu uza de prea multă *sare* în strune.

Găsesc, poete, teama ta pripită,
Că 'n strune-aşi pune sare obişnuită.
Ideea-mi pare mai simpatică,
De-a pune 'n ele sare... atică.

Donna Clara

INFORMAŢIUNI

Agitaţia meseriaşilor.—Contrar ştirilor şi reclamelor publicate prin ziarele din Capitală, nu se va face nici în această duminică vre o inaugurare la corporaţii.

Atît ministrul industriei, cît şi directorul centrale, domnul Gideiu — căruia în ultima întrunire a meseriaşilor iaşani îi s'au adus foarte grele învinuiri şi epitete — cunosc dispoziţia ce domneşte în rîndurile meseriaşilor şi nu se vor expune uşor a veni în mijlocul lor. Mai cu seamă că au, aci în Iaşi, un reprezentant vrednic, pe salariatul deputat Scorţescu, care omoară pe meseriaşi cu dragostea, nu alta !

— După alte informaţiuni domnul Nenişescu va veni în Iaşi ceva mai tîrziu, ca să inaugureze o nouă secţiune a penitenciarului, destinată meseriaşilvr condamnaţi — „fără nici o judecată" — de către aşa zisă casă centrală, pentru neconformare la lege. Amenzile colosale urmează a se transforma numai decît în închisoare.

— O parte din foştii funcţionari ai corporaţiilor au pepus garanţii la casa de Consemnaţii.

De şi acei funcţionari au fost scos din posturile lor şi nu mai au nici o legătură cu corporaţiile, Casa centrală — acest enorm burete care suge peste tot — deţine sumele vechilor garanţii, sechestrate la Casa de depuneri şi trecute în administrarea zisei case în mod abusiv...

O lege într'adevăr frumoasă — legea d-lui Nenişescu — burete !

La Teatrul Naţional s'a pus în repetiţie Oedip-rege cunoscuta tragedie.

Inscrierile de la liceul naţional, din cauza severei inspecţiuni sanitare, merg în chip foarte anevoios.

Astfel pe ziua de eri nu sau înscris de cît trei.

Poliţiile din ţară au fost înştiinţate să urmărească şi să prindă pe indivizii necunoscuţi care au furat d-lui Sollandraze de Lamornaix, vice preşedinte Regiei Otomane din Constantinopol următoarele obiecte : Bibelouri în aur şi email, 40 de bucăţi argintărie, furculiţi, cuţite şi linguri cu marca A. S. şease covoare lucrate de mînă, reprezentînd, Europa, Asia, Africa şi America, cu dimensiunea de 2.90 m. pe 1,40 m., un covor de perete lucrat reprezentînd un păstor culcat, cu dimensiunea 2,35 m. pe 1.20 m. un covor de Flandra reprezentînd pe zeiţa Diana şi 2 vînători cu dimensiunea 2,90 m, pe 2.55 m. patru tapiserii reprezentînd patru părţi ale lumei ; Europa motiv principal, o colonadă avînd deasupra o fecioară sus un vultur cu aripile deşfăşurate, şi diverse unelte cu privire la artă şi industrie palare şi pendule muzică etc. anturaj o serie de medalioane cu diferite subiecte, coif, stup de albine etc. tonalitatea generală cenuşiu maro ; Africa, motiv principal mare dinte de elefant susţinînd un disc pe care este atîrnată o piele de leu, sus un abis străpuns de o săgeată, jos două statui egiptene, anturaj roşu avînd heroglife şi inscripţiuni. Asia motiv principal, un vas de China cu buchete de flori, mare case de bambu deasupra căruia sboară două păsări în bordesă, jos un medalion cu un elefant.

Tonalitatea generală deschisă : America în primul plan o covertă deschisă de unde es giuvaeruri, un şarpe mare şi un colibri, pe fund plante mai la o parte drapele şi arme dimensiunea fiecărei tapiserii 2,90 m. pe 1,40 m. ; Tapiserii de Anbusan cu punctul mare, un cioban şezînd cîntă din flaut în faţa lui un cătăluş pare a juca, dimensiune 1.35 m. p. 1.20 m. Diana are un arc şi e urmată de doi vînători, dimensiunea 2.90 m. p. pe 2.55 m.

Se crede că furtul e comis de un hot internaţional.

Una din atracţiunile cele mai frumoase ale Sinaei este tirul de porumbei instalat pe poteca Spitalului.

Tirul este deschis de la 10 a. m. pînă la 6. p. m. şi este frecventat de cei mai reputaţi trăgători, între cari cităm : Principele Fürstenberg, Marchizul de Bellay D. de Szent Ivany, Principele Gr. Cantacuzino, Contele Czernint, Baronul Edm. de Marçay, d. şi d-na de Hallay, d-nii I. Arion, Plagino, Rosetti-Bălănescu, Costinescu etc.

Toate armele şi muniţiunile acestui tir sunt de prima calitate.

Duminică 19 August la orele 3 p. m. va avea loc marele concurs de tir pentru obţinerea cupei Casinoului din Sinaia.

Din ordinul parchetului, se va face azi autopsia cadavrului Anei Loster.

Consiliul Comunal a fost convocat pentru Luni la orele 5 p. m. la ordinea zilei sunt diferite chestiuni importante.

Inscrierile la şcoalele primare din localitate, încep de Luni 20 August.

Se aduce la cunoştinţe onor. Public, că înscrierea în şcoala Reuniunea Femeilor Isr. Str. Lozonschi No. 11, începe de la 15—25 August a. c. în orele 10—12 a. m. şi 3—6 p. m.

D. dr. Floru medic şef al oraşului în urma ordinului Direcţiei generale sanitare, a plecat la Ungheni, pentru a supraveghia instalarea noilor aparate de desinfectare.

Congres viticol.—In zilele de 7, 8 şi 9 Septembrie, va avea loc în localitate un congres viticol.

In vederea acestui congres, comitetul organizator, a lansat apelul următor :

Disparîţiunea viţei indigene şi replantările cu viţă americană altoită au schimbat cu totul vechiul caracter al podgoriilor romîneşti. Viţa din trecut avea altă cultură de cît viţa de astă-zi, podgoreanul de atunci nu mai poate exista acum.

S'au schimbat vremurile, s'a schimbat cu totul cultura viei şi cu toate acestea podgoreanul a rămas aproape neschimbat.

Podgoreanul de astăzi trebue să întrupeze o ştiinţă, şi nu se poate concepe a face viticultură fără a avea cele mai elementare noţiuni asupra numeroaselor chestiuni care formează obiectul viticulturei de astă-zi.

Această transformare, atît a podgoriilor cît şi a podgorenilor, trebueşte diriguită de factorii progresului. Aceşti factori sunt Societăţile Viticole care întrunesc în ele pe toţi viticuitorii cari înţeleg rostul şi datoria lor.

Abia formate, ele păşesc cu sfială spre progres şi astfel se explică că acctivitatea lor nu este încă din cele rodnice.

Societatea viticolă din Iaşi, doritoare să facă să progreseze cît mai mult această ramură importantă de bogăţie naţională, a luat iniţiativa organizărei unui *congres viticol*, care să adune pe toţi podgorenii şi unul lîngă altul să arătăm cunoştinţile şi experienţa noastră şi să dăm astfel îndrumări noi şi folositoare viticulturei romîneşti.

Cu toate că replantările cu viţă altoită s'au început aproape de 20 de ani, totuşi pînă astăzi nu este încă schiţată o normă generală în replantări.

Astăzi se plantează pe ori ce teren şi în orice expoziţiune, se altoesc numeroase portaltoae' multe nedestul de experimentate în ţara noastră, se întrebuinţează sute de varietăţi, mai ales străine, fără a se şti dacă sunt favorabile ori nu etc. etc. şi toate acestea fac ca pînă astăzi să nu avem o normă generală în cultivarea viţelor replantate la noi şi ca concluzie finală, să avem vii pe care să nu ştim cum să le îngrijim pentru ca să obţinem maximul de recoltă calitativă şi cantitativă.

Fiecare varietate cere o plantare şi o cultură specială şi acestea trebue să le cunoaştem pentru ca să muncim cu folos. In afară de aceasta un mare număr de calamităţi care s'au ivit în timpul din urmă, ne impun să luptăm fără preget pentru a ne salva avutul. Organizarca şi modul de luptă împotriva Peronosporei, Oidiumului, Cochylisei etc,, trebuesc stabilite şi răspîndite.

Ne lipsesc astăzi cele mai elementare noţiuni de vinificaţie, fără de care nu mai putem produce un vin comercial.

Cunoaşterea şi executarea lor este absolut necesară pentru a menţine şi ridica renumele podgoriilor.

Pe lîngă aceste chestiuni de technică viticolă, numeroase chestiuni economice agită pe podgoreni.

Prin ori-ce mijloace ei trebue să năzuiască a produce cît mai ieftin şi să obţie un cît mai mare venit net; de aceia ei au nevoe de credit ieftin, de aprovizionări ieftine, de desfacerea produselor în condiţiunile cele mai avantagioase, de concursul organelor statului în apărarea intereselor lor, etc. etc.

Acesta este scopul congresului. Adunaţi împreună vom sfătui şi chibzui, pentru ca prin toate mijloacele posibile să asi-

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

Imobilele din Iaşi ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 şi pentru care se va ţine licitaţie la sediul Societăţii din Iaşi, Str. Lăpuşneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada şi No. Casei*	*Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş*
Ire Schuţman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărăşanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu şi Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lăţescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L. Iţicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă ocupate de d-l Dr. I. Tatos şi o odaie şi bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft şi Birnberg	Răşcanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ş. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi şi bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck şi o odaie şi bucătărie de d-l Weisman
Ath. şi N. Popescu	Sărărie 106	O odae şi bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel ; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-lM. Haim.
Şm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Şos. Racoviţă	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelştein	Pomir 6	2 Odăi şi bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de şcoala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piaţa Halei 3	O odaie, camară şi un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz şi Zussman	Pomir 8	2 odăi şi bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer şi o odaie serveşte de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Viţu	Şc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societăţii	Lăpuşneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniţă şi camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie şi dependinţe ocupate de d-l Nută sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîşmă, 2 odăi, bucătărie, pivniţa crâşmei, un beciu sub casă ; şi un apartament de 2 odăi şi bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Şmilovici, Sofia Moşcovici şi A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel şi O. Avram.
Emil Ortony	Şos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECŢIUNEA

gurăm propășirea cît mai îmbelșugată a viticulturei românești.

Nu ne îndoim că chemarea noastră va fi assultată și toți podgorenii nu vor lipsi de la acest *început spre viață nouă.*

*

Iată și programul congresului:

Deschiderea Congresului în ziua de 7 Septembrie oarele 10 a. m. în Aula Universității sub prețidența d-lui Ministru de Agricultură.

1). Cuvîntare de deschidere rostită de Prețedintele Societății Viticole.

2). Răspunsul d-lui Ministru.

ORDINEA DE ZI

1). Vederi generale asupra situațiunei actuale a Viticulturei noastre.

2). Care sunt portaltoaele mai favorabile terenurilor și varietăților noastre? Adaptare și Afinitate.

3). Principii de reconstituire și oportunitatea menținerei varietăților localnice care au dat în trecut renumele podgoriilor noastre.

După amează (ora 3 p. m.)

4). Sistemele cele mai raționale de cultivarea viei pentru obținerea maximului de producțiune cantitativă și calitativă.

5). Sistemele de vinificare rațională.

6). Mijloacele practice de apărare a viilor contra grindinei și a înghețurilor.

Simbătă 8 Septembre
Oara 10 a. m.

7). Producătorii direcți cei mai însemnați; importanța lor și rolul lor în reconstituirea viilor noastre.

8) Boalele viței de vie, tratamentele și rezultatele practice dobîndite.

9) Insectele ampelofage: Cochylis, Endemis, Pyrală etc., sunt ele în realitate un pericol pentru viticultura noastră și care sunt mijloacele de a ne apăra în mod serios?

După amează (orele 3 p. m.)

10) Organizarea creditului, a aprovizionărilor de materiale și instrumeute cerute de viticultură și organizarea comerțului de produse viticole prin intermediul asociațiunilor profesionale.

11) Chestiunea muncitorilor. Prin ce mijloace se poate atenua marea lipsă de muncitori de astăzi. Libertatea introducerei muncitorilor străini.

12) Rolul Societăților Viticole și cauzele care fac ea ele să nu prospere.

Duminică 9 Septembrie
ora 10 a. m.

13) Măsurile de protecțiune și încurajare din partea Statului și anume:

1/ Inființarea unni institut de oenologie avînd și secțiuni de parazitologie animală și vegetală.

2) Libertatea comerțului de vinuri și scutirea lui de orice taxă-fond comunal, licență, viea fiind suficient impusă.

3) Aplicarea riguroasă a legilor de protecțiune a păsărerilor folositoare agriculturei și legiferarea obligativității combaterei insectelor primejdioase viticulturei.

4) Desființarea taxei de 2 lei la hoctar pentru filoxeră, dare care nu a avut și nu are nici un rost.

5) Inlesnirea exportului strugurilor, fructelor și vinurilor prin convențiuni și chiar înființarea de prime de export.

6) Importul strugurilor din străinătate (Turcia). Interzicerea vinificărei lor. Dacă vinificarea lor nu poate fi oprită, avîndu-se în vedere cazurile de forță majoră, vinul rezultat să fie impus la o taxă egală cu taxa anuală ce se percepe pentru vinul importat.

Respectarea convențiunilor, adică struguri să nu poate fi importați de cît în coșuri de 5 kgr.

7) A obliga pe fabricanții din țară de produse chimice destinatr viticulturei, să garanteze, după cum se face în străinătate, dosagiul și solubilitatea principiilor active ale produselor ce vînd astăzi, fără nici un control, adăpostiți de legile protecționiste, cari nu au ca efect de cît înlesnirea fraudelor.

8) Scutirea de taxe vamale a tutulor uneltelor, iustrumentelor, mașinelor și aparatelor întrebuințate în viticultură și la vinificare, a produselor chimice întrebuintate pentru combaterea bolilor parazitare ale viei.

*

După amează, chestiunea responzabilității pepinieriștilor față de podgoreni.

Liceul particular

„Profesorii Asociați"

Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.

Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.

Preparații de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primeșo și interni în condițiuni speciale

Prospecte la cerere

Director
Titus G. Patrioiu—Iași
Profesor

ULTIME INFORMAȚIUNI

—

:: *D. Take Ionescu a fost ieri în Venezia; astăzi se află la Budapesta, mîne va fi în Viena, iar Luni, sau cel mai tîrziu Marți va fi în țară și se va opri la Sinaia.*

:: **Morarul de la Lungani și Bursa.**—Nu vom avea a discuta, dacă nu este o adevărată rușine pentru orașul nostru, ca în fruntea comerțului acestei circonscripții, să se afle un falit, care nu vede zi lasată de la D-zeu, fără să aibă o poliță protestată. Nu voiu vorbi nici despre stupidul tupeu, cu care oamenii care nu cunosc din Comerț de cît protestele polițelor, au pretenția să înființeze instituții ca Bursa, pentru a cărei funcționare nu barba, ci obrajul trebue să intre în exercițiu.

Vom arăta însă, în ce mod acel care are un trecut comercial așa de cunoscut în orașul nostru, și-a inaugurat activitatee sa în fruntea Bursei.

Aflăm, în adevăr, că d-sa s'a dus „personal" la fabrica de oleiuri Fenix din București și s'a oferit să'i furnisezе un număr oare care de vagoane de floarea Soarelui, pentru care a și încasat arvuna cuvenită.

Dacă a negociat în numele său, pentru marfa sa personală, a comis un abuz nepermis, prezentîndu-se cu titlurile sale oficiale comerciale, spre a influența prețul fabricei, care rămasă uimită în fața unei așa de mari ilustrații comerciale.

Dacă a negocitat în numele Bursei, o marfă eventuală ce i s'ar da Bursei spre vînzare, a uzat de un procedeu care în comerț nu găsește calificare, de oare ce astfel de afaceri se fac pe calea comercială, trimițîndu-se mostre cînd marfa este gata și negociindu-se în urmă prețul.

Faptul de a lua arvuna în modul în care a luat'o, ne arată că pentru d-sa faptul important este de a pune mîna pe parale, indiferent dacă modul în care a luat paralele frizează inconștiența.

Cu asemenea procedări, Bursa de Iași va deveni de sigur o sucursală pe același picior de glorie comercială, ca și moara de la Lungani.

:: Asanarea moravurilor după sistemul Bogonos-Nacu.

O poveste dureros exactă: luiIțic Burăsh, cotiugar, i s'a furat un cal, care a fost găsit în grajdul select al unui asanator de moravuri.

Calul a fost găsit cu coada tăiată și avea pe el inițiala asanatorului-precedată de o coroană.

Ițic Burăch cum a zărit calul a strigat:

— E al meu, boeriule. Vă dau înapoi semnul și coroana—dați'mi calul.

Tîrgul a fost făcut—de teama unui scandal.Iție Burăch are astăzi un cal cu inițiala unui adevărat gentleman și cu coroană.

Astfel s'a asanat și rasa cavalină!

:: **Prețedintele secției a 8-a.**—D-nul general Skeletti este supărat pe redacția gazetei sale, fiind-că într'o dare dare de seamă a spanacului ce s'a consumat cu ocazia inaugurărei Bursei, ziarul morei de la Lungani a redat într'o formă prea puțin atentă, cuvîntarea d-lui general Skeletti. D-sa cu multă amărăciune, se plîngea că gazeta nu are destulă atenție pentru „un general de divizie, care este și prețedintele secției a 8-a la Cameră".

Nu știm dacă acesta este titlul în baza căruia d. general are dreptul să fie supărat pe gazeta partidului său; ne vine să credem, însă, că d-sa presupune, că dacă ar fi fost prețedinte la secția a 7-a, n'ar fi avut aceste drepturi.

Ce e cînd crește numărul!

:: Un accident de automobil— din fericire fără urmări grave—au avut de suferit concetățenii noștri Dimitrie Philippescu și C. Rusovici, mari proprietari. Automobilul, în care se aflau si doamnele Philippescu și Rusovici, s'a lovit de un parapet de fer între Brașov si Predeal, pe la ora 7 seara, la un viraj în momentul cînd șoferul vroia să evite un alt automobil ce mergea pe șosea. Partea din nainte a automobilului, cu radiatorul, s'a sfărămat complect, fără nici un accident de persoane. A fost un mare noroc că parapetul era de fer, în cît a oprit viteza automobilului, căci dacă ar fi fost mai șubred, automobilul ar fi căzut într'o prăpastie de 20 metri adîneime.

:: In vederea concursului cîntăreților bisericești din țară, cîntăreții de prin Moldova vor sosi în Iași Luni 20 ale curentei. Toți aceștia, împreună cu societatea cîntăreților din Iași și corul ei, se vor prezenta Marți 21 c. ora 7 dim. la gară spre a face primirea cîntăreților din Muntenia, apoi împreună vor pleca la catedrala Sf. Mitropolii unde se va oficia un Te-Deum și sfințirea drapelului societății cîntăreților din Iași, în prezența I. P. S. S. Mitropolit.

Pe stradă, corul cîntăreților din București, Craiova și celelalte, vor cînta imnul cîntăreților, iar răspunsurile la Te-Deum, se vor da de corul societății din Iași.

„LA SUTA DE LEI"

Era vestit în Sfînta-Vineii
Din Iași, printre negustorime,
Bunicu ce vindea vinațuri,
Ca mine cari vînd azi rime.

D. Anghel: »Calei doscop»

Unul vin—și celalt rime—
Deseori spirituale
Strofe, glume și palavre...
Dar al treilea—ca nime—
Cu dugheona prin spitale
Vinde porții de... cadavre.

:: Astă noapte, pe la orele 1, alt incendiu puternic a isbucnit, în strada Ipsilante, la casele Iancu Bacalu.

Focul pare a fi luat naștere de la depozitul de mangal, din vecinătate care asemenea a fost distrus.

Focul a distrus numai trei case și un grajd.

In grajd se aflau trei cai, și o vițică, care au fost carbonizate.

Casele au fost asigurate.

:: Domnul Th. Burada, a obținut promisiunea d-nului Maiorescu, ca să intervie pe lîngă consiliul de miniștri, să se admită un credit extra-ordinar de 200,000 lei, pentru construirea bisericei romîne ortodoxe la Ierusalim.

:: Directorii școalelor primare particulare din localitate, au fost convocați pentru mîine la revizoratul școlar, în vederea complectărei statisticei de la școalele respective, pe anul școlar cel expirat.

:: Din cauza timpului ploios, reprezentația cinematografului Pathé-Freres de astă seară Vineri, are loc în Sala Circului Sidoli.

Noul program splendid alcătuit cuprinde între altele:

Viclenia unchiului, scene comico-dramatice—Victima vieței sale, sguduitoare dramă modernă în trei părți, grandioasă desfășurare interpretată de somități teatrale berlineze.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal—Inimă de mamă, mare roman contimporan.—Răzbunarea lui Țicnilă, scene foarte humoristice—O călătorie în Brazilia (America de Sud), scene și vederi de escursiuni pitorești.

Mîne Simbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

:: ***La Sinaia se prepară mari serbări cari vor avea loc în tot cursul săptămînei viitoare. Atracțiunile numeroase ale Casinoului vor avea o strălucire deosebită cu ocazia acestor serbări. Teatrul Casinoului și-a concentrat numerele cele mai senzaționale în această săptămînă.***

Mai adăugăm la aceste atracțiuni: **Splendide focuri de artificii, iluminație feerică a Parcului și a Casinoului, serate dansante, reprezentații de gală, serbările tradiționale ale Sinaiei de Sf-ta Maria, balul Societății Ortodoxe a Femeilor Romîne, tir de porumbei, etc.**

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

—

București 17 August

Resvrătirea din Constantinopol

Constantinopol.—Astă-noapte a avut loc o resvrătire a unor jandarmi și a cîtorva trupe din cartierele Galata și Kasim pașa unde se află ministerul marinei.

Tentativa se atribue ofițerilor din comitetul revoluționar.

Ancheta cu privire la aceste incidente, continuă. Ea se face de o comisiune specială.

După o versiune, se spune că 3 ofițeri și 50 de jandarmi s'au dedat la manifestațiuni ostile guvernului, spre a provoca tulburări.—Toți au fost arestați și dați în judecata curței marțiale. O ediție specială a ziarului Ikdam vorbește pe scurt de incidentul semnalat, zicînd că niște jandarmi au voit să manifeste în contra guvernului actual.

Guvernul va pedepsi în mod exemplar pe vinovați.

S'au luat imediat măsuri întinse pentru menținerea ordinei. Trupe de infanterie și cavalerie s'au trimis în toate punctele orașului.

O companie de infanterie patrulează. Cavaleria s'a instalat la ora 1 de noapte spre a păzi banca otomană și celelalte bănci.

Dimineață orașul era absolut calme; numai cîte-va patrole erau postate în punctele centrale ale cartierului de la Galata.

Trei escadroane staționează pe piața ministerului de război.

*

Un comunicat oficial desminte știrea că ar fi vorba de o demonstrațiunea a jandarmeriei contra guvernului.

D. Carp și concentrarea

Bucureşti.— In unele cercuri guvernamentale, s'a răspîndit zvonul, că d. Carp, nu s'ar mai opune la o concentrare conservatoare și că ar fi dispus să sacrifice persoana d-sale, însă să impuie reintrarea d-lor Marghiloman și Filipescu în guvernul de concentrare.

Un trafic original

Ploești. — Parchetul a fost sesizat, de o plîngere în potriva subcomisarului Apostolescu, care și-a creat niște venituri speciale, traficînd și divulgînd fișele secrete, înființate la poliția locală, cu privire la personalitățile marcante din oraș.

Noi cutremure în Turcia

Constantinopol.—Mai multe cutremure s'au simțit la Ariol. Cîteva case s'au prăbușit.

Nu sunt însă victime omenești.

FURTUNA PE MAREA NEAGRA

Odesa. — Din cauza furtunei ce bîntue pe marea Neagră mai multe vapoare n'au putut părăsi portul.

Mișcarea din Bulgaria

Sofia. — In oraș circulă versiuni alarmante.

Se afirmă, că guvernul ar fi adresat un memoriu puterilor, cerînd aplicarea articolului 23 din Tratatul de la Berlin, care cere o largă autonomie a Macedoniei și a vilaetului din Adrianopol.

Eri primul ministru d. Ghešoff a avut o lungă convorbire cu ministrul Rusiei.

Pentru azi s'a convocat un consiliu de miniștri extra-ordinar.

Se mai zice, că d. Ghešoff, a fost primit de Țar, căruia i-ar fi depus demisia sa.

*

București.—Trimisul special al „Adevărului" comunică din Sofia, că acolo circulă cu insistență svonul, că guvernul bulgar ar fi hotărît mobilizarea armatei, în timpul cel mai scurt posibil.

*

Sofia.—D. Ghešoff, interviewat, a desmințit știrea despre demisia cabinetului.

Asupra celorlalte chestiuni, păstrează o discrețiune legitimă.

*

Sofia.—Un fapt cert, e că direcția căilor ferate a revocat toate concediile, date funcționarilor săi, impunînd că pînă cel mult la 20 a lunei, toți să se găsească la posturile lor.

*

Constantinopol.—Se afirmă, că guvernul turcesc, față de mișcarea din Sofia, a trimis numeroase trupe spre frontierele Bulgariei.

Revoluția din Nicaragua

New-York.—O telegramă din Corinto-Nicaragua, anunță că 200 marinari și soldați americani, au plecat în regiunea revoltată.

La Don și Managua e liniște.

Prețedintele Taft a retras ordinul de a trimete în Nicaragua trupele din Panasua, dată fiind prezența în acea regiune a marinarilor americani.

Perchesiționarea carquebotului „Iași"

Constanța.—Eri, la ora 11 a sosit aci Carquebotul romîn „Ioșii". Și acest vas romînesc a căzut victima brutalității italienilor.

In adevar, se află acum că carquebotul aflîndu-se în apele grecești, în apropiere de insula Sea, a fost oprit de vasul italian Syracuza *și percheziționat.*

Comandantul carquebotului romîn G. Ionescu, protestînd împotriva felului cum a fost oprit, neținîndu-se în seamă codul maritim, ofițerii italieni n'au vrut să ție seamă de aceasta.

A urmat o vie altercație între comandantul vaporului romîn și ofițerii italieni

Comandantul romîn, viu îndignat, a zis că regretă că nu avea trebuitoarele pe vapor, căci altfel ar fi răspuns obrăzniciei ofițerilor italieni.

Vaporul romînesc a fost oprit prin trei lovituri de tun.

Un ofițer italian a declarat că regretă a nu fi lovit în plin.

*

București.—Știrea despre perchesiționarea carquebotului „Iașii", a produs o vie îndignare în Capitală. So afirmă că de astă-dată, guvernul va lua măsuri mai energice.

*

Constanța. — Comandorul G. Ionescu pleacă azi la București, pentru a da ministrului amănunte asupra celor petrecute.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE
Champalbert-Herovanu
— Str. Bărboiu 19 —
Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.
Inscrierile de la 25 August a c.

Școala Profesională de fete
„Hristache Zănescu"
Strada Cuza Vodă No. 22 (situată în centrul orașului), sub Direcțiunea
— D-rei EUGENIA N. IONESCU —

Școală pusă sub controlul învățămîntului profesional și particular al Ministerului Instrucțiunei Publice și al Cultelor. Cuprinde: un curs profesional numai de 3 ani cu studii teoretice după programa statului.

Primește eleve externe cu plată a 10 lei lunar, iar în atelierul profesional de croitorie al acestei școale, se mai primesc încă gratuit 4—5 copile sarace silitoare și cu bune purtări, cari vor învăța numai teoria și practica lucrului. Asemenea se primesc absolvente practicante externe de la școalele profesionale ale statului, fiind salariate.

Inscrierele pentru eleve încep de la 15 August a. c. prin petițiuni însoțite de: actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire a patru clase primare.

Direcțiunea.

Societ. filantropică „Steaua,
Școala primară și profesională israelito-romînă de fete
Iași—str. Elena Doamnă (Albă) 23

In anul acesta va funcționa cursul primar complect *cu un adaus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I a și a II-a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *și* teoretic, *limbele* Romînă, Franceză *și* Germană. Belgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică și gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August și vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria școalei între, oarele 10—12 a. m. și 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul.

La Atelierul *Profesional de croitorie „Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.*

Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria școalei Zănescu.

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m 2—5 p. m.

V. G. CRISTOFOR
Avocat
Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia)

GIMNAZIUL
Moritz și Batti Vachtel' Iași
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarie școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

Intristații Cristea și Ruxanda Iliescu părinți, Ioan, Nicu, Alexandru, Ortansa frați, Vasile și Maria Filipescu nepoți au durerea a anunța perderea prea iubitei lor fiică, soră și vară.

†

MARIA

decedată din viață Vineri 17 August 1912.

Prietenii și cunoscuții familiei, sunt rugați a asista la înmormîntare care va avea loc Simbătă 18 August, 5 ore p. m. la Cimitirul Eternitatea, unde este depus corpul defunctei.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpăta imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurăşi şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'ăntâiă să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ŞI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA RORTUL BRAILA"
Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acento —

— Catalogge gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate . 430 .

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1.995,501 72 | 100 rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,986,251 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Iaşi str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1668—Duminică 19 August 1912

FARSA

Scriam dăunăzi, analizînd noul vot al Consiliului comunal în afacerea tramwayelor, că pentru noi guvernul Maiorescu are o conduită ce nu inspiră nici o încredere.

In adevăr, spuneam atunci; „dacă guvernul nu ne joacă o farsă cînd desaprobă purtarea primaralui Capitalei prin interviewuri, pentru ce nu disolvă Consiliul comunal, sau cel puţin nu-i aduce nici un blam public, o desavuare formală?“.

S'ar părea, în urma ultimului consiliu de miniştri, că guvernul e decis să desavueze public pe primarul Capitalei. Am zis că s'ar părea numai pentru că nu e admisibil, dacă în adevăr ministrul de interne s'ar găsi în divirginţă de păreri cu primarul Capitalei pe chestia importantă a tramwayului desavuarea să se mărginească numai la vorbe late şi la politeţe diplomatice.

Căci nu trebue să uităm un lucru, că în chestiunea aceasta, creată anume pentru a lovi în partidul liberal, şeful guvernului trecut, domnul Carp, care e şi şeful partidului conservator pînă azi, a avut o conduită precisă, dar diametralmente opusă celei ce pretindea a avea noul şef de guvern.

După ce domnul Marghiloman a aranjat maşina — propria sa expresiune — domnul Carp a spus'o în parlament: *„Nu voiu să ştiu de justiţie. Dacă afacerea tramvaiului e curată sau nu, nu primesc să mi-o spună magistraţii, ci o voi aprecia eu, omul de Stat. Iar dacă Societatea există legalmente sau nu, nu voi să o cerceteze tribunalele, ci parlamentul, pe cale de interpretare a legii de la 1910“.*

Procesul de la Tribunal Secţia a II-a şi cel de la Tribunalul de comerţ, n'au fost intentate nici de comună, nici de ministerul de interne.

In aceste instanţe Statul şi Comuna au fost tîrîte fără de voia a lor, cu toată legea excepţională a domnului Marghiloman.

Iar dacă justiţia s'a pronunţat veştejind conduita Comunei şi a Ministerului de interne, domnul Carp şeful partidului şi al guvernului nu a desarmat un moment.

El a continuat să strige chiar în contra justiţiei, „că nu mai are dreptul de a-l judeca.

Tăgăduind magistraturii dreptul de a'i censura actele sale, domnul Carp a plecat de la putere; a plecat, dar n'a cedat. A luat cu el pe ministrul său de interne autorul afacerei, dar n'a luat şi pe cei ce se făcuse instrumentul straniilor lui teorii asupra rolului şi atribuţiunei justiţiei.

Primarul Capitalei, omul său de încredere, partizanul devotat ideilor şi persoanei sale, omul care urmînd sfaturile guvernului, a expus comuna unor enorme procese de daune, a ramas în capul comunei cu tot întregul consiliu comunal.

Acest primar şi acest consiliu, continuă de a avea chiar după căderea d-lui Carp, aceiaşi conduită ostilă şi revoluţionară, ne mai voind să ştie de autoritatea justiţiei.

Ultimul act al d-lui Dobrescu, e o directă continuare a politicei vechiului minister, acesta e adevărul, ori cîte desminţiri şi ori cîte interpretări s'ar da.

Şi dacă este aşa şi dacă d. Carp a plecat pentru a face loc unui minister, care să aibă altă concepţie despre justiţie şi despre rolurile cluburilor politice în ce priveşte drepturile patrimoniale ale cetăţenilor, dacă cele declarate în repeţite rînduri d. C. C. Arion noul ministru de interne, au fost adevărate, dacă d-sa şi colegii d-sale au convenit a recunoaşte că justiţia e suprema garanţie a dreptului, într'un stat civilizat, atunci e există o fundamentală divergenţă între fostul guvern, căruia a aparţinut primarul Dobrescu şi între noul guvern care nu poate să aibă nimic de comun cu politica actualului consiliu comunal.

Nu e loc dar, la desaprobări platonice, dacă în adevăr, ai primit rolul de a guverna contrar concepţiunilor guvernului Carp.

Ministerul de interne care recunoaşte pericolul nesupunerii autorităţilor sentinţilor judecătoreşti, ministru de interne care recunoaşte că redeschiderea unor procese, nu va avea alt rezultat de cît periclitarea averii comunei nu poate sta cu mîna în sîn şi să se limiteze a zice: *„dau comunei, numai desiderate“.*

Pînă mai ieri se făcea caz de puterea tutelară a ministrului de interne, cînd mai bine ca acum, această putere tutelară se poate exercita mai cu folos în interesul averii comunei?

Pentru ce nu se exercită această putere tutelară, disolvînd consiliul care, ori ce s'ar zice, nici o cinste n'a făcut partidului conservator.

Pentru ce nu se cere demisiunea primarului?

Iată de ce nu credem în sinceritatea nici a guvernului Maiorescu, nici a d-lui Arion,

Desavuarea consiliului de miniştri, este o nouă comedie, o nouă farsă.

Nici nu ar putea fi altfel. D. Carp a rămas încă şeful partidului, d. Marghiloman e încă cronprinţul la şefie, şi unul şi altul strigă şi azi: *nu vrem să ştim de hotărîrile justiţiei, afacerea tramvaielor nu poate fi închisă.* Cum s'ar putea ca în aşa împrejurări, oameni de a doua mînă, să aibă pretenţiunea de a se opune voinţei şefului şi a impune şefului voinţa lor. Se poate?

Atunci pentru ce această comedie? Pentru ce se înşeală lumea şi Coroana, cu vorbe frumoase, dar false şi imposibile?

Afacerea tramvaiului nu va fi şi nu poate fi rezolvată de cît de un alt guvern conservator, care să fie degajat de orice supunere către politica d-lui Carp şi Marghiloman. Acest guvern nu-l poate da de cît Take Ionescu, de acest lucru trebue să se convingă toată lumea, altă soluţie nu este. Pînă la ea, toate încercările nu sunt de cît farse şi iar farse

C.

D. Iorga şi cluburile ţărăneşti

D. Iorga care se intitulează democrat, s'a declarat în potriva chemării la viaţa publică a ţăranilor, încercată acum în urmă de către partidul liberal.

Din partea şefului A. C. Cuza lucrul nu ne miră D. Iorga a fost şi rămîne reacţionar. Prieteniile, legăturile şi interesele d-sale rămîn în partidul de azi la putere, deşi d. P. P. Carp s'a exprimat adesea cu o cruzime fără margini impotriva d-sale.

Dar ce vreţi, dacă d-nii Filipescu şi Calimachi fac parte din partidul d-lui Carp!...

D. Iorga însuşindu-şi în întregime învinuirile aduse partidului liberal de către d. Carp, îndeamnă pe aceia cari vor să se ducă la ţară, să iasă din băncile şi institutele de credit dela oraşe.

Ştim că d. Iorga, în afară de cele două sociétăţi anonime dela Văleni de Munte nu mai face parte din nici un institut de credit. Faptul acesta însă nu l'a făcut să meargă la ţară. Iar în Neamul *d-sale* Romînesc, *şeful naţionaliştilor s'a arătat totdeauna de o laşitate, pe care d-sa nu înceteazǎ s'o impute poporului lui Israel.*

In adevăr, ori de cîte-ori a fost vorba să denunţe vre-o nelegiuire făptuită împotriva sătenilor, d. Iorga n'a îndrăznit nici odată să numească satul şi făptuitorii actelor ilegale denunţate, D. Iorga lucra totdeauna cu iniţiale,

Şi cu toate acestea omul acesta se pretinde democrat şi iubitor al ţăranilor.

Cîntăreţii bisericeşti

In zilele de 21 şi 22 a lunei, Iaşul va adăposti pe cei mai mulţi dinte cînrăreţii bisericeşti, cari se adună aci în congres.

E pentru întăia oară, dacă nu ne înşelăm, cînd aceşti modeşti auxiliari ai bisericei, se adună în consfătuire, spre a discuta asupra diferitelor lor interese.

Cîntăreţii bisericeşti au rămas uitaţi. Ei priveau cu jale, cum se îmbunătăţeşte soarta la toate categoriile de funcţionari, dar de cîntăreţii bisericeşti nimeni nu-şi amintea. Chiar atunci, cînd s'a regulat situaţia preoţilor, s'a trecut peste tagma cîntăreţilor, cu toate că făceau de drept parte din lumea clericală.

Situaţia lor a rămas aceiaşi, neschimbată. De multe ori cîntăreţul bisericesc n'are cum să-şi întreţie familia, căci micul salar nu-i ajunge şi nu poate să-i ajungă în special azi, cînd viaţa a devenit aşa de anevoioasă. Traiul modest pe care e silit să-l ducă, îl face ca şi rolul seu în societate să fie deopotrivă, cu toate că e convins că merită, din toate punctele de vedere, o soartă mai bună, o considerare mai deosebită. Doar e netăgăduit, că acestor cîntăreţi, se datoreşte păstrarea muzicei naţionale religioase.— Lăudaţi de unii, ridiculizaţi de alţii, ei n'au ţinut seamă de nimic, şi au continuat să remie depozitarii scrupuloşi ai cîntărilor bisericeşti, transmiţînd dulcea cîntare din generaţie în generaţie.

Cîntăreţii noştri bisericeşti au dovedit că nu se opun la modernizare. Aşa, că în momentul, cînd muzica bisericească s'a transformat, devenind modernă şi accesibilă tuturora, cîntăreţii bisericeşti au fost cei dintîi, cari nu numai au acceptat faptul îndeplinit, dar au căutat să sprijine această transformare, identificîndu-se cu dînsa şi căutînd s'o propage, contribuind astfel la înălţarea ei de azi.

O dovadă strălucită o vom avea cu prilejul acestui congres. Prin marele concert naţional religios ce ni se anunţă, ni se va prezinta o icoană fidelă de mersul cîntărei bisericeşti, începînd cu forma ei primitivă, pînă să ajungă la starea de desvoltare de azi.

Oaspeţii să fie fără grijă,—ieşenii vor contribui ca modesta lor consfătuire, să aibă tot succesul dorit.

D.

Domnul Carp şi eftenirea traiului

„Epoca“ s'a ocupat într'o lungă serie de articole despre încercarea d-lui Carp de-a iefteni traiul, şi a aratat că d-sa n'a reuşit în această direcţie precum n'a reuşit nici în altele.

Azi însă, cînd îşi dă seamă de buleta ce a făcut, căci recunoscînd că domnul Carp n'a contribuit la eftenirea traiului, însemna implicit să recunoască absoluta sterilitate a celor 16 luni de guvernare a şefului conservator.

De aceia ziarul oficios o mai întoarce acum.

Ca să ne dovedească că domnul Carp a eftenit in adevăr viaţa, „Epoca“ reproduce un discurs rostit de domnul Carp în Cameră. Vorbăria a fost totdeauna partea d-lui Carp, şi cum partizanii săi nu-i pot cita faptele, sunt nevoiţi să-i citeze mereu vorbele.

Cu vorbe insă, nu se poate efteni traiul; din potrivă, Romînul are proverbul că „vorba multă-i sărăcia omului“.

„Mişcare populară“

Cînd d. Nenişescu a promulgat legea meseriilor, meseriaşii din toate unghiurile ţării i-au trimis telegrame de felicitare. Ministrul industriei tocmai se umfla în pene, cînd iată că se descopere că depeşile expediate d-lui Nenişescu erau trimise nu de meseriaşi, ci de poliţie.

Tot aşa şi cu „mişcarea populară“ contra tramvaielor, pe care o anunţă ziarele guvernamentale.

Adevărul e că cei de la primărie au redactat o petiţie adresată M. S. Regelui, iar comisarii şi sub-comisarii Capitalei, merg din negustor în negustor şi sub ameninţări de procese de contravenţie, obligă pe bieţii negustori să-şi pună semnătura pe nişte foi albe, fără ca aceştia să cunoască textul petiţiei.

Această mascaradă se cheamă la ziarele guvernamentale „mişcare populară“.

D. Dobrescu a încercat totul ca să satisfacă pe d. Marghiloman, a amînat procesul primăriei, a încercat să împiedice din nou lucrările societăţii de tramvaie pe străzile Capitalei, a voit să pornească un proces în dol, contra societăţei.

Cum însă consiliul de miniştri a respins toate încercările d lui Dobrescu, d-sa a recurs la „mişcarea populară“ cu petiţia aşa zişilor cetăţeni.

Primarul Capitalei a voit să pornească pe agenţii electorali ai guvernului la Sinaia, pentru a face presiuni asupra miniştrilor aflători acolo. Faţă însă de hotărîrile lămurite ale consiliului de miniştri, d. Dobrescu a renunţat deocamdată să expedieze la Sinaia mişcarea sa populară —aşa că pentru moment teatrul acestei uriaşe mişcări rămîne tot Capitala.

Lunea viitoare probabil că se va întruni din nou consiliul de miniştri, şi bine ar face d. C. C. Arion, dacă ar propune colegilor săi din cabinet încetarea acestei „mişcări populare“.

OAMENI ŞI LUCRURI

CE E ETERN...

In timp ce evocam aci amintiri şi ecouri pe cari ni le inspirară escursiile bavareze,—glumiam aiurea, făcînd jocuri de cuvinte pentru *sarea* cea mîntuitoare, pe care atît de mult am admirat-o în muntoasele regiuni. Cu deosebire am admirat-o în clasicele împrejurimi ale Salzburgului,—„Muntele sării“.

Sare!...

Bolta nepătrunsă de-asupra noastră, şi care aparţine muntelui uriaş; pămîntul pe care stăm, pereţii şi galeriile dimprejur,—tot, aşa dară,—ne ziceam — în minele aceste de la Berchtesgaden, totul este un bloc unic şi nesfîrşit de sare.

De multe ori uiţi că te afli în mijlocul muntelui, ameninţat de a dispărea sub formidabila boltă întunecoasă, supus pe neaşteptate cine ştie cărui capriciu al pămîntului. Pentru că totul, în univers, este întîmplare şi capriciu; iar ceea ce nu s'a întîmplat în timp de mii şi mii de ani poate fi opera unei clipe, în care să se năruie şi să se prăbuşească de-asupra-ţi coloşii nemăsuraţi...

Dar atari gînduri şi temeri nu-ţi vin nici odată în atmosfera de veselie frivolă care domneşte, de ordinar, în vremea escursiunilor costumate; iar înfundăturile, galeriile, subteranele răsună de glasuri voioase şi strălucesc de lumini încîntătoare... In mijlocul minei, după un lung urcuş pe scări, ajungi în faţa unui lac de o rară frumuseţe, iluminat scînteietor, iar călăuza te invită la o plimbare în barcă. Plimbare liniştită, lipsită de ori-ce zguduiri, de la o margine la cealaltă a lacului, pe apa îngroşată de sare. Este sarea pe care şiroaiele de apă dulce au supt-o din ziduri, din bolţi şi pe care — odată ce a ajuns la o saturaţie de 26 şi jum. la sută—apa va elimina-o, pentru a se încărca din nou... Asemenea lacuri întinse, strălucitoare de umbre şi lumini, putînd purta bărci plutitoare şi făcînd oficiul de a răpi pereţilor sarea trebuincioasă unor îndepărtate staţiuni balneare —băi de „Sole“—sunt patruzeci la număr! E lesne de închipuit întinderea salinelor bavareze şi priveliştea bogată ce oferă călătorului aceste catacombe.

Nu e şi aceasta un capriciu al pămîntului,—de a cuprinde, în anumite puncte ale coajei sale, atîta cîtime de sare în cît nu numai să n'o istovească oamenii în sute şi mii de ani, — dar încă să poată folosi omenirii pe atîtea alte căi, unele poate, neştiute, încă, în afară de arsenalul medical modern?

Sarea—este nepreţuitul element de viaţă de putere, de întărire, de înfiripare; sarea este însu-şi sîngele omului, însu-şi organismul lui; sarea singură reface vigoarea şi mîntuie adese-ori de grele primejdii. Ea a fost semănată de Natura prevăzătoare în apele mării şi în trupul munţilor,—fără măsură şi fără de sfîrşit, ca să-i se dee mereu alte întrebuinţări,..

Şi muşchii noştri şi creerul nostru; forţa şi priceperea noastră îi aparţin ei,— nepreţuitei substanţe, care e peste tot la îndămîna noastră,—cu singura condiţie ca omul s'o ştie culege şi întrebuinţa.

Preste tot, a pus firea elemente folositoare, ca să precumpenească relele ce pricinueşte în omenire. Pînă şi vulcanul îngrozitor, care de atîtea ori sguduie şi înspăimîntă omenirea, îndoliind-o, aşează în fundul craterului lui minunate substanţe tămăduitoare. Iar nenumăratele isvoare balneare, apele minerale, încărcate de atîtea corpuri chimice binefăcătoare; nomolurile pe care le absoarbe corpul înfrînt, spre binele lui—toate aceste căi şi mijloace puse la îndămîna vieţuitorului încă de pe cînd nu ştia să se folosească de dînsele—ştie oare astăzi destul de bine acest lucru?—arată că într'adevăr Firea pune, preste tot, binele şi răul în dreaptă măsură şi că în tainele ei se află încă nenumărate şi infinit pe mari speranţe viitoare pentru nemuritori...

Aceste reflecţii ni le suggera în momentul acela, numai vederea sării, în cătimi nemăsurate, aşteptînd, blajină, sub formă de blocuri uriaşe să fie întrebuinţate, fie în alimentaţiune fie în terapeutică: muntele întreg, îmblînzit şi subjugat omului slab şi trecător!

E şi aceasta o mîngăiere pentru iubitorul de meditări şi pentru observatorul relaţiunilor eterne dintre oameni şi lucruri.

Rodion

WILHELM WUNDT

Savantul a împlinit 80 de ani.—Un tip de profesor german.—O activitate bogată.—Concepţia lui filosofică.—Monismul idealist. — Inrudiri filosofice.— Wundt şi Spencer.—Teoria voinţei.— Asemănări cu Schoppenhauer.—O teorie nouă.—Opera lui Wundt.

Celebrul filosof Wilhelm Wundt, născut la 16 August 1832 la Neckeran (Baden a împlinit zilele trecute vrîsta de 80 ani.

Abia e de crezut că un om la vrîsta aceasta să fie capabil de-o aşa de încordată şi uriaşă activitate publică. Fără încetare lucrînd ţine cursuri, se ocupă de laboratorul de psichologie experimentală înfiinţat de el, retipăreşte vechile lucrări şi se pune în curent cu noile cercetări şi descoperiri.

Ceea ce impune la acel om nu e numai ştiinţa lui vastă, ci uriaşa putere intelectuală de prelucrare a acestor ştiinţe, pătrunderea filosofică a acelui imens material.

Şi aici trebue să insistăm asupra unui mare adevăr pus numai în evidenţă de Wundt.

Totdeauna el a accentuat că filosofia trebue să-şi aibă rădăcinele în celelalte ştiinţe, că ea îşi are punctul de plecare şi din datele acestor ştiinţe şi că trebue să-şi însuşească metodele lor.

Concepţia aceasta nu trebue însă să se confunde cu un positivism prea radical, căci filosofia nu vrea şi nu trebue să se oprească la rezultate şi la cercetări de amănunt.

Ea are în vedere întregul, ea se ocupă de concepţia largă despre lume şi viaţă; de aceia sarcina ei e de a merge dincolo de cele date şi trebue „să-şi întindă cercetările bizuită pe „idee“.

Cu chipul acesta ea ajunge la metafizică, dar la o metafizica critică, empirică şi ştiinţifică pe care Wundt a pus-o iar în mare cinste, tocmai fiindcă a construit-o cu prudenţă şi i-a determinat rolul de a încheia şi de a întregi cercetările pozitive nu însă să le tulbure şi să le mai vicieze.

Cea mai mare bază o pune şi — cu drept cuvînt — Wundt, pe deosebirea ce trebueşte făcută din observarea lucrurilor, din punctul de vedere al situaţiei lor şi din punctul de vedere din care le privim.

Metoda lui reiese mai clar atunci cînd e să analizăm monismul lui atît de deosebit de monismul celorlalţi învăţaţi germani.

Fără îndoială, nu există de cît o singură realitate şi nu două despărţite printr'o prăpastie. Dar aceasta nu îndreptăţeşte la o concepţie pur materială sau naturalistă, sau la un spiritualizm unilateral.

Realitatea aceasta unică, noi însă o putem privi în două chipuri cu totul deosebite:

Intăiul în chip nemijlocit cu mintea noastră şi al doilea în chip mijlocit cu simţirile noastre.

Iată monismul lui Wundt şl el însemnează mult.

In el se topesc la un loc, însă numai în parte vechii speculatori de la Spinoza pînă la Leibnitz ca cugetători post-Kantieni cu Fichte—Schelliug, Hegel, Schopenhauer.

Aci idealismul şi realismul n'au care care tendinţe divergente şi contrazicătoare, ci sunt ridicate într'o unitate cu mult superioară; spiritul şi natura sunt aici corelative şi se consideră ca laturi, internă şi externă ale realităţii, şi ca trepte diferite ale evoluţiei.

Dacă Spencer a statornicit evoluţia naturală, Wundt a statornicit teoria evoluţiei în două direcţii: prima, adîncirea evoluţiei prin arătarea factorilor fizici ai evoluţiei, şi al douilea, prin modernizarea idealismului mai vechiu, prin introducerea ideii evolutive dinamice în el.

Evoluţia aparţine vieţii spirituale universale şi ea se ridică, creatoare, tot mai sus, punînd în evidenţă calităţi şi valori mereu noi. Concepţia aceasta aduce aminte de Shelling şi de Hegel ca şi de cel mai de seamă metafizician pe care îl au azi francezii: Hercy, Bergson.

Dar n'am aratat totul prin care Wundt a reînviat idealismul. Aceasta nu s'a întîmplat numai prin legarea cu natura şi cu realitatea şi nici prin introducerea ideii de evoluţie, ci prin întemeierea teoriei „voluntarismului“. Neapărat în această direcţie a gîndit şi Schopenhauer, dar

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

„voinţa" cugetătorului pesimist este cu totul altă ceva de cît voinţa şi străduinţa empirică, aşa cum o concepe Wilhelm Wundt.

El nu porneşte de la o voinţă originară oarbă şi inconştientă, pentru a deduce din el lumea, ci el porneşte de la o voinţă inconştientă supusă tuturor legilor evoluţiei în legătură cu experienţa din afară şi arată că realitatea nu este decît o resfrîngere a acestei voinţe. Dar în afară de această concepţie pur metafiizică idealismul lui Wundt a fost fecund într'altfel. Căci de la Wundt încoace intelectualismul unilateral a dispărut, iar în locul lui a fost pusă voinţa care ar fi agentul străduitor al lumei psihice. Ceea ce e activ, unitar coordonat, ori cugetare este determinat de voinţă, care nu e numai punctul de obîrşie a vieţei practice ci şi motorul cugetării. Simburele întregului intelect este voinţa, ea este aceia care şi propune ţinte ideale şi se supune legilor gîndirii.

Marile merite pe cari şi le-a căştigat Wundt pe tărîmul psichologiei experimentale, a psichologiei popoarelor, pe tărîmul logicei şi a eticei, îi sunt recunoscute până şi de adversarii lui.

Dela Mănăstirea Neamţ

Această mănăstire a fost pe vremuri cea mai mare din toate mănăstirele ce le au romînii din toate ţinuturile.

Astăzi, însă, cu regret această faimoasă mănăstire a ajuns într'un hal de nemaipomenit de prost, din cauza actualilor conducători al acestui sfînt locaş. Lumea care vine vara, în timpul vacanţei, să petreacă în linişte şi în aerul curat al brazilor şi care lume este compusă mai mult din profesori din Moldova şi din cîteva oraşe dincolo de Milcov; aud despre lucruri necurate ce s'ar petrece în administraţia mănăstirei.

Intr'o seară din săptămîna trecută, trei profesori secundari şi cu doi călugări-preoţi, din cei tineri dintre care unul teolog, au luat drumul spre Vovidenia, prin aleea de brazi — aşezîndu-se pe o bancă din capătul pădurei. Se auzise că a fost o bătae şi cu păruială la *trapeza* (sufrageria) mănăstirii — acum cîteva zile şi unul din proferori a întrebat pe călugări dacă-i adevărat ce vorbeşte lumea prin mănăstire, sau nu?

Atunci unul dintre ei s'a sculat de pe bancă s'a uitat de jur împrejur să nu fie nimeni printre tufişuri şi după 2 minute se pune pe bancă şi începe a desvelui ce lucruri se petrec la mănăstire.

Şi cum s'a întîmplat că în ziua aceia sosise şi Mitropolitul Pimen asistat de către directorul Mitropoliei, convorbirea a început întăi dela reparaţia mănăstirei, cu care s'au cheltuit cîte-va mii de lei şi nu s'a făcut de cît s'a văruit faţada mănăstirei, iar restul care nu se vede de mitropolit — a rămas în cea mai mare murdărie. Unul din cei doi preoţi este în consiliul de administraţie al Mînăstirei şi cînd a cerut facturile de reparaţii dela stareţ—acesta l-a tot amînat, la calendele greceşti. A venit vorba pe urmă de *Bolniţă* (infirmeria) mănăstirei, care era acum doi ani un cuib de infecţii şi din fericire pentru acei bătrîni infirmi, cari unii au trecut de sute de ani—s'au găsit două inimi caritabile din Iaşi şi cari supt pseudonimul de *Vasile* şi *Maria* au comandat sute de metri de olandă din Viena, prin „Fraţii Polingher" din Iaşi, ca să le facă cămăşi, cearşafuri, etc.,—a comandat la Iaşi 100 papuci de odae — căci infirmii umblau şi iarna desculţi — saltele de lînă pentru vară şi aceşti doi filantropi modeşti, văzînd că toţi bătrînii se culcau pe un pat de lemn lung şi comun cu rogojini; a comandat paturi individuale de fer, date cu ripolin—apoi le-a făcut lavoire, le-a dat prosoape, halate — până şi cămăşi de noapte le-au făcut. Apoi la cei infirmi cu totul, cari nu se pot da jos din pat—le-a cumparat 50 metri de pînză curată de pus pe paturile lor.

Tot aceşti *Vasile* şi *Maria* au făcut un mic spital la Agapia, cu toate cele de mai sus—însă aici s'au pastrat lucrurile şi bolnavele se folosesc de ele, pe cînd la Neamţ — a distrus o mulţime de lucruri din această frumoasă şi creştinească pomană şi tot dela teolog am auzit că numai cînd vine Mitropolitul îi pune pe infirmi la *lux* — cum zice starețul — iar restul zilelor îi culcă tot în comun, pe un pat de lemn, într'e odae murdară şi plină de ploşniţe. Halaturi, cearşafuri, plapome, papuci, chiar cămaşi se dau numai la vizita Mitropolitului — care este aşa de rară. Starețul a pus ca îngrijitor la bolnavi şi la infirmi pe o făptură a lui, *Mina Scariotul* îi zic ceilalţi călugări. Filantropii Vasile şi Maria i-a dat lui Mina 10 lei lunar ca să îngrijească mai bine de cei trecuţi de 100 de ani şi auzind dela vizitatori că în loc să-i îngrijească, să-i peptene, să-i spele, el, animalul, îi tovea, atunci i s'a tăiat cei 10 lei lunar trimişi regulat din Iaşi.

Mina, are o casă chiar lîngă bolniţă şi vara aceasta a închiriat'o la un d-n M. C. şef de biurou la ministerul Comerţului şi alta odae d-lui I. R. profesor din Tulcea; mare mi-a fost mirarea cînd m'am dus la d-nii de sus cari sunt prieteni şi văd pe cearşafurile de olandă „*Vasile* şi *Maria*" scrise cu cerneală chimică, iar pledurile de învălit purtau tot aceleaşi iniţiale

Mina, închiriase două odăi pe sezon cu 150 lei şi adusese ca mobile paturile, pernele, etc., de la bolniţă, unde bieţii bolnavi sunt despoiaţi de acest sfînt părinte.

Toate aceste li s'au adus la cunoştinţă binefăcătorilor din Iaşi, Vasile şi Maria, care la auzul acestor vorbe au rămas ca trăzniţi.

Tot la Bolniţă, sunt date 4 vaci cu laptele dela aceste vaci să se dea bolnavilor,— nimic! Laptele se preface în unt pe care îl vinde stăreţia la vizitatori.

Apropo de asta, cel de al doilea preot adăoga asupra comerţului ilicit ce face starețul cu casierul lui, unul Daniil Ciobotariu.

Trebue să se ştie, că şi starețul şi casierul mănăstirei, care-s partaşi la faptele rele din mănăstire, au fost amîndoi acum zece ani, vagmiştri în Artilerie!

Băcănia şi crîşma este arendată de stareţ, unui Pintea, şi care din ordinele starețului, ia două preţuri de la vizitatori, precum se vînd colonialele la Tg.-Neamţ. Este o spolială nemai auzită. Mănăstirea vinde şi ea untdelemn, lumînări, zahar, *vin*, care este pentru călugări bătrîni, şi toţi banii aceştia încasaţi din vînzări, nu se dă socoteala de ei.

Acum vine ordinea bătăilor din partea starețului. In 1906, călugărul Valeriu Moglan, actual stareţ, era călugăr la Mitropolia din Iaşi, acolo şi-a făcut debutul, căci a bătut un bătrîn şi răposatul Mitropolit Partenie l'a surghiunit la M-rea Neamţ. A doua batae a fost la mănăstire, unde a bătut pe un călugăr Iulian Robu pînă la sînge, bătutul a reclamat mănăstirii, dar totul a rămas baltă; a treia batae a fost cu călugărul Silvestru, pe care l'a dat cu capul de pereţi, fără nici o vină; a patra batae, cu Teodorit Bistriţeanu, iar după aceste bătăi, a fost înaintat Stareţ, în locul cărturarului Arhiereul Narcis Creţulescu, care a şi fost alungat din Mănăstire în 1909 de actualul stareţ.

A şasea bătae a avut loc la trapeză, cu 2 zile înainte de sosirea Mitropolitului, aici a bătut pe călugărul Narcis Brătianu, dar de astă dată se vede că Narcis fiind mai voinic, i-a smuls cîte-va şuviţe din barbă starețului; căci cînd a sosit Mitropolitul *starețul avea barba mai scurtă şi mai rară.*

Mitropolitul auzind de scandalurile şi bătăliile ce se petrec la mînăstire, după serviciu în onoarea sosirei lui—se urcă în trapeză şi acolo faţă cu toţii călugării face aspre observaţii starețului... în momentul acesta dispare din trapeză casierul şi găseşte afară pe Gabriel Parvu pe care-l pune în cunoştinţă de admonestarea starețului de către Mitropolit.

Parvu intră imediat, şi se zice că la un semn făcut de el Mitropolitului, acesta a lăsat'o mai dămol în observaţii!?

Ca epilog, starețul este implicat în afacerea contesei Török, pe care tot el a trecut'o frontiera recomandînd'o ca verişoara lui.

Acum este citat în această afacere, la procesul din Piatra.

Din 500 de călugări cari a avut această mînăstire—acum 10 ani,—anul ăsta nu se ştie dacă au rămas 30—restul fugiţi la urgia lui, lăsîndu-i în mînele lui casele lor şi cu mica gospodărie ce strînseră şi ei—numai ca să-şi salveze viaţa.

Biată mînăstire a Neamţului pe ce mîni ai încăput?

Ortodox

Liceul particular

„Profesorii Asociaţi"

Iaşi.—Str. 40 Sfinţi No. 9.—Iaşi

Liceul intră în al III-lea an de funcţionare sub aceiaşi direcţiune.

Liceul are toate clasele inferioare şi superioarr, secţia modernă şi reală.

Preparaţii de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc şi interni în condiţiuni speciale

Prospecte la cerere

Director

Titus G. Patriciu—Iaşi

Profesor

Litere-Ştiinţe-Arte

O aniversare.—Duminică a avut loc în marea pădure din Cervin-sur-Bossy (Haute Savôie, Franţa), o manifestaţie internaţională în amintirea lui Ferdinand Lassalle.

In sînul acestei păduri marele agitator socialist şi-a găsit moartea fiind lovit de adversarul său, romîn de origine, Iancu de Racovitza. Particula „de" i-o atribuie ziarele şi biografiile, unde figurează cînd ca prinţ, cînd ca simplu conte.

Un ziar socialist parizian arată că această tristă aniversare—a 48-a—s'a organizat de corporaţii socialiste: franceze, germane, elveţiene, ruse, bulgare, poloneze, *romîne*, sîrbi etc. S'au recitit cîntări corale, s'au ţinut cuvîntări în limba germană şi franceză, depunîndu-se şi coroane pe piatra lugubră care însamnă locul duelului fatal.

Intr'adevăr curios destin avu acest luptător şi scriitor plin de talent şi de elan, evreu german, origine, adorat de proletariatul universal, omorît de un romîn într'o aventură galantă. în care Lassalle jucase numai rolul unui cavaler benevol, înainte ca ea să se fi schimbat într'un amor tragic...

Lassalle n'avea de cît 39 de ani în momentul funestului incident.

*

Afară de „Oedip-Rege" se mai repetă la teatrul naţional comedia „Amicul Jack".

*

Congresul internaţional de morală din Haga—despre care am pomenit în numărul de eri, a hotărît între altele să instituie un birou internaţional pentru educaţiune morală şi editarea unei reviste în acest scop.

Viitorul congres va avea loc la Paris în 1916.

*

Am dat oarecari detalii asupra defunctului Alfred von Berger, director al Burglui vienez.

Cu toate preocupările lui artistice şi literare, Berger a rămas toată viaţa lui un jurisconsult eminent şi lucrul acesta nu i-a stricat nimic.

Ba dimpotrivă, i-a dat o ascuţime deosebită a minţii, o mare vigoare de stil şi o aplicaţie vădită spre dialectică. A regretat totdeauna de-a nu fi studiat medicina.

*

După ultimele îmbunătăţiri aduse balonului tip „Zeppelin", acesta va putea să se susţină în aer timp de două zile. Deasemenea va putea transporta greutăţi mai mari ca pînă acum şi va avea o iuţeală mai mare în mers.

*

STRUNA ZILEI

NUME ŞI FIRE

Ofiţerul X—la Constanţa—luînd mereu atitudini necuviincioase, d-na Gh., soţia de avocat, i-aplică două palme în public.

Ştire.

Astfel ai avut dovada,
Ofiţerule berbante,
Că femeile Constanţei
Deşi iuţi, nu-s... inconstante.

CRONICA VITICOLĂ

Influenţa cochylisei asupra culesului

Se ştie, că larva de cochylisă din a doua generaţiune, imediat ce apare, întră în boaba strugurelui unde se instalează hrănindu-se din miezul boabei.

In cazul cînd boaba nu cade, pieliţa boabei fiind distrusă, zaharul întră în fermentaţie, se oţeteşte, boaba se acopere de mucegaiuri ca: *penicillium, botrytis cynerea* etc. Aceste mucegaiuri trăesc şi se desvoltă pe seama materiilor zăhăroase, a acidului tartric, al bitartratului etc dînd naştere în schimb la glicerină, carbonat de potasiu etc.

Executînd vinificarea unor asemenea struguri cum se obişnueşte de obicei, vinurile obţinute vor fi predispuse la schimbarea culoarei (oxidare), vor prezenta un gust de mucegaiu, mai mult, un gust deosebit uscat pe care degustatorii francezi îl numesc „gust de cochylisă". Acest gust poate fi un gust sintetic datorit unui complex format din părţile vegetative uscate şi din substanţele străine aduse de larve şi dejecţiunile lor.

Numeroase sunt experienţele făcute în străinătate asupra vinificaţiei strugurilor atinşi de cochylisă. Nu e locul a arăta aci studiile făcute, vreau numai să schiţez experienţele făcute în Franţa de către Mathieu, în anii 1908 şi 1909, ani cînd a bîntuit cu deosebire flagelul cochylisei.

Din aceste experienţe se va vedea că nu e numai de cît absolut necesar a vinifica în alb strugurii negri atacaţi de cochylisă cum se recomanda pînă acum din toate părţile. Iată experienţele lui Mathieu: Strugurii asupra cărora s'a experimentat proveneau dintr'un domeniu renumit al Burgundiei şi constau din pinot negru fin. Cea mai mare parte a strugurilor erau atacaţi de cochylisă: 4 | 5 din greutatea lor erau sănătoşi şi 1 | 5 erau atacaţi, scurşi, uscaţi, putreziţi. Tot culesul a fost selecţionat: de o parte s'au strîns şi s'a vinificat boabele sănătoase iar de alta cele putrede.

Partea atacată a fost trecută la zdrobitor şi apoi pusă la cadă spre a fermenta adăugîndu-se o doză de acid sulfuros compusă din: 1) doza legală de bisulfit de potasiu (20 grame la hectolitru), 2) acid sulfuros licid pînă cînd după interval de aproape o oră de la adăugare, gustul de mucegai, pe care îl prezinta mustul la degustaţie, a dispărut cu totul. Doza totală întrebuinţată a fost de 34 gr. de acid sulfuros la hectolitru (în metabisulfit şi acid sulfuros liber). Mustul era complect decolorat, de asemenea şi pieliţele; două zile după aceasta după o aerare de 10 minute cu pompa, s'a adaos pentru fie-care hectolitru de must cîte două litruri de must în plină fermentaţie.

Aerarea a fost repetată de trei ori pe zi în interval de două zile, după cari fermentaţia s'a declarat, culoarea revenind încetul cu încetul. Fermentaţia a durat 6 zile, temperatura căzei menţinîndu-se între 22° şi 26°.

Partea sănătoasă a culesului a fost vinificată de o parte, fără a i se adăoga acid sulfuros.

Vinul provenit din strugurii trataţi nu prezenta nici un gust anormal, nici o tendinţă de a se oxida, se deosebea însă în mod distinctiv de vinul provenind din vinificarea strugurilor sănătoşi, printr'un buchet mult mai puţin desvoltat şi un corp mai slab, lucruri ce se explică prin natura boabelor strugurilor.

Vinul provenit din strugurii stricaţi avea 1° de alcool mai puţin, aciditătile aproape aceleaşi, se deosebea însă, printr'un extract mai mare şi printr'o mai mare cantitate de glicerină. Prezenţa în mai mare cantitate a glicerinei confirma experienţele lui Laborde [1]) după cari, strugurii avariaţi dau prin frementaţie o mai mare cantitate de glicerină ca cei sănătoşi.

Bazat pe aceste experienţe, în 1909 Mathieu a vinificat strugurii stricaţi cu cei sănătoşi la un loc.

Intreaga recoltă a fost trecută la zdrobitor—dezbrobonitor care a eliminat ciorchinii împreună cu boabele uscate ce aderau la ei; mustul împreună cu boştina a fost pus la fermentat adăugîndui-se o cantitate de acid sulfuros (22 gr. acid sulfuros pentru 150 kg. de struguri) pînă la complecta dispariţie a gustului de mucegaiu.

Vinificaţia s'a petrecut în mod cu totul normal, vinul rezultat fiind supus la examenul degustatorilor staţiunei oenologice, a fost declarat ca neprezentînd nici un gust anormal [2]).

Concluziile la cari ajunge Mathieu sunt prin urmare: ori ce cules avariat de cochylisă se poate vinifica tratîndu-l, fără nici o precauţiune, după dezbrobonire, cu o cantitate suficientă de acid sulfuros pentru a face să dispară gustul de mucegaiu, cantitate ce nu ajunge nici odată a întrece doza legală de 350 miligrame la litru.

Dacă se mai ţine seamă că în timpul fermentaţiei, acidul sulfuros adăugat dispare şi că, prin urmare, s'ar putea adăuga o cantitate depăşind 350 miligrame la litru, se vede că nu e de făcut nici o obiecţiune acestui procedeu.

Natural că acest procedeu e încă susceptibil de a fi perfecţionat; mucegaiul distrugînd acidul tartric şi taninul, o adăogire de 30 gr. de acid tartric şi 8 grame de acid tanic de alcool la hectolitru n'ar fi de cît binefăcătoare; în tot cazul procedeul de mai sus nu poate fi de cît recomandat.

Dr. Ilie Pisovschi

1) Revue de Viticulture 1907.

2) Pe lîngă fie-care staţiune oenologică din Franţa, statul numeşte o comisiune de degustatori, compusă dintre proprietari viticultori şi comercianţii cei mai încercaţi ai regiunei, stînd la dispoziţia Tribunalului şi a Staţiunei, cu titlul consultativ.

INFORMAŢIUNI

Duminică, 19 August c., ora 4 p. m, d. dr. *Zosin* va ţinea, în Amfiteatrul liceului naţional, a opta *prelegere ştiinţifică pentru cultura generală pozitivă.*

Intrarea liberă.

M. S. Regele a semnat decretul prin care se aprobă regulamentul legii pentru reorganizarea corpului de grănicari.

D-na Valentina Cavrilaş, maestră cu titlul definitiv la şcoala profesională de fete din Huşi a fost transferată pe ziua de 1 Octombre la şcoala profesională de fete gradul I din Iaşi.

La actualele manevre regale ce vor avea loc în Septembrie d. Maior I. Rişcanu, şeful de cabinet al ministrului de răsboiu, va fi numit pe tot timpul cît vor dura aceste manevre, şef al statului major al diviziei II de rezervă.

Autopsia cadavrului Anei Loster, se va face azi la orele 3, de către d. dr. Grosi, în prezenţa unui reprezintant al parchetului.

Pe cînd lucra pe maşina de treerat, de pe moşia Cîrjoaia, femeea Elena Ţurcanu fu prinsă de valul maşinei şi strivită. Pe urma ei rămîn 5 copilaşi orfani.

Procesul din Hîrlău.—In ziua de 14 c. s'a judecat înaintea judecătoriei din Hîrlău procesul de ultraj al subcomisarului Ilie Axinte, intentat avocatului C. Deleanu, proces, care a provocat arestările ilegale şi bătăile la poliţie a alegătorilor în trecuta campanie eleetorală.

Din acest proces s'a constatat că poliţiştii eşisă beţi din cîrciuma lui Avram Segal şi provocară scandalul.

De asemeni s'a mai constatat că depunerile martorilor de la poliţie nu se asemănau de loc cu acele de la judecătorie. Martorii Ilie Zamfirescu, Alexandru Zamfir şi alţii, au declarat că au fost bătuţi pînă la sînge, şi au fost siliţi cu revolverul în piept să semneze cîte o coală de hîrtie *în alb*, pe care au complectat-o mai tîrziu pe urmă cu declaraţia cum că fraţii Deleanu le-ar fi făgăduit cîte 25 lei, ca să omoare pe d. Calimachi.

Toate schingiuirile şi bătăile au fost făcute în plin local de poliţie sub privigherea jandarmilor rurali şi a şefului de poliţie Gh, Zmeu, care spăla de sînge pe schingiuiţii, cari ieşau din mîna bătăuşului Botez.

Judecata a găsit că nu există la mijloc delictul de ultraj şi l-a achitat pe C. Deleanu.

Ziarul „Ordinea" se află de vînzare cu numărul la depozitarul „Universului" şi la chioşcurile respective.

Sanatorul Dr. Ţaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

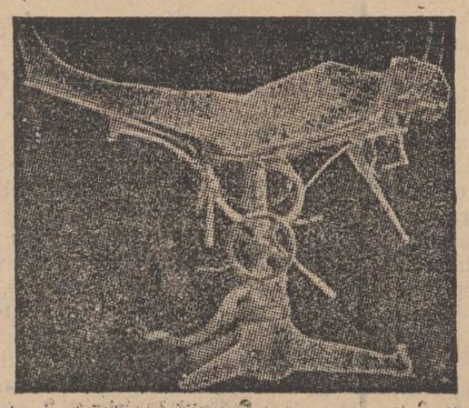

FacerI. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparete de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Enea, consilier comunal, singurul membru ce a mai rămas dintre cei numiți în comisiune pentru a cerceta dispariția lemnelor întrebuințate la decorarea orașului, a declarat azi că a terminat ancheta și că nu i-a rămas de cît să prescrie raportul.

Poftim pe d. Enea să se grăbească, și să comunice consiliului, în ședința de Luni, rezultatul cercetărilor sale.

Serviciul apelor a devenit o adevărată calamitate pentru oraș.

Sute de cereri stau nerezolvite, și nimeni nu poate afla cauza, de oare-ce e o adevărată groază de a te apropia de acest birou.

Sunt oameni cari de mai bine de un an, au depus banii pentru canalizarea unor porțiuni de stradă, și pînă azi n'au capatat încă răspunsul dorit.

Administrația comunală e pe cale de a cădea de acord, prin împăcare, cu proprietarii respectivi, în ceea ce privește expropierea de la casele incendiate din strada Veche și Cuza Vodă.

In clasa IV-a la liceul național sunt 12 locuri libere pentru elevii preparați în particular.

Afluența înscrișilor pentru clasa I-a, liceală și gimnazială, este tot așa de mare ca și în anii trecuți. La liceul național erau aseară 72 de cereri, numai după 3 zile de la începerea înscrieri.

Poliția nu se astîmpără.

Astăzi a încercat, prin agenți inferiori, să împiedece distribuirea unei convocări tipărită, prin care meseriașii sunt chemați la întrunirea publică în sala societății „Frăția" pentru Duminecă oarele 3 p. m.

Distribuția însă s'a făcut și întrunirea se va ținea în zisul local, strada Arcu 1.

Agitația meseriașilor. — Cu toate repetatele cereri făcute de către meseriași și chiar de către comitetele breslelor și corporațiilor, nimeni n'a obținut să cunoască regulamentul prevăzut prin legea meseriilor.

Intr'o legiure așa de complexă cum este acea relativă la organizarea meseriilor, regulamentul este încă mai important de cît legea însăși. Ne existînd regulamentul, aplicarea legei este o ficțiune și însamnă un abuz continuu.

— Față cu enormele excedente de la încasări, salariații corporațiilor locale au pus în circulațiune versiunea că cotizațiile lunare vor fi micșorate. Aceasta, pentru a mai liniști pe meriași. Deviza școalei Gâdei et comp. este minciuna.

— Cu toate că membrii corporației confecțiilor și-au reînnoit demisiile din comitet, Casa centrală continuă a-i considera ca membri activi. E destul să spunem că d. N. Teleman, fost președinte al trecutei corporații și fost vice președinte al actualei corporații a Confecțiilor, același care execută cu atîta vervă pe farsorii de la Casa centrală, în atîtea întruniri publice este încă menținut în comitet, ne primindu-i-se demisia dată și reînnoită. Un adevărat caraghioslîc !

— Se crede că încă în cursul acestei luni va apărea în localitate ziarul meseriașilor iașani care va da pe față lucruri foarte interesante și va face divulgări senzaționale.

Deschiderea *școalei medii* la Iași— nou înființată prin legea d-lui Arion — este foarte problematică. Insu-și acei de la Ministerul Instrucțiunei publice se îndoiesc de aceasta, ne fiind nici o pornire de a se înscrie elevi.

Direcția generală a serviciului sanitar va trimite la Ungheni o etuvă specială, pentru desinfectarea bagajelor.

D. dr. Grosi a făcut eri autopsia cadavrului locuitorului Petru Roman, din Scînteia, împușcat la un picior, de către un alt locuitor.

Autopsia a dovedit, că moartea este o consecință a rănei de la picior.

„Monitorul Oficial" de eri publică lista generală a obligațiunilor orașului Iași 4 jum. la sută, de 500 lei una, ale împrumutului de 13 jum. milioane lei din 1906, eșite la sorți în ziua de 1 (14) August 1912, pe valoare nominală de 78,500 lei, la a XII tragere.

Serviciul veterinar al județului face cunoscut, că urmînd de la 1 Septembrie a. c. să se deschidă în orașul Iași o expoziție de animale îmbunătățite din județul Iași, acest județ fiind declarat de regiune hipică. D-nii proprietari de cai din orașul Iași, care în anul 1911 au dat apele la montă Escadronul de Escortă sau Ferma Badareu, sunt rugați ca în ziua de 26 curent să prezinte apele cu mînjii născuți în anul curent, în Piața Badareu, ora 4 p. m. unde o comisiune specială va alege mînjii bine reușiți și îngrijiți care vor fi premiați în expoziție, cu bani și altele.

Societatea italiană din localitate, imitînd exemplul Turn-Vereinului, va fuziona zilele aceste cu societatea romînă de sport și gimnastică.

Mîine Duminică are loc ultima escursiune la Ungheni, știut fiind că circularea trenurilor de plăcere, încetează de Luni 20 August.

Una din atracțiunile cele mai frumoase ale Sinaei este tirul de porumbei instalat pe poteca Spitalului.

Tirul este deschis de la 10 a. m. pînă la 6. p. m. și este frecventat de cei mai reputați trăgători, între cari cităm: Principele Fürstenberg, Marchizul de Bellay D. de Szent Ivany, Principele Gr. Cantacuzino, Contele Czernint, Baronul Edm. de Marçay, d. și d-na de Hallay, d-nii I. Arion, Plagino, Rosetti-Bălănescu, Costinescu etc.

Toate armele și munițiunile acestui tir sunt de prima calitate.

Duminică 19 August la orele 3 p. m. va avea loc marele concurs de tir pentru obținerea cupei Casinoului din Sinaia.

Se aduce la cunoștințe onor. Public, că înscrierea în școala Reuniunea Femeilor Isr. Str. Lozonschi No. 11, începe de la 15—25 August a. c. în orele 10—12 a. m. și 3—6 p. m.

Domnul G. Scorpan, maistru de desemn la școala normală, a fost permutat la liceul Național.

După cum am aratat manevrelor trupelor din corpul 4 de armată, vor avea loc între Iași și Botoșani.

Trupele din garnizoana locală vor pleca la manevre, în dimineața zilei de 6 Septembrie.

Uniunea meseriașilor a convocat pentru mîne, o mare întrunire, în care urmează a se discuta mai multe chestiuni importante.

Intrunirea va avea loc la ora 3 p. m., în localul Societății Frăția, din strada Arcu No. 1.

Noua lege pentru asigurare și caz de boală, a dat loc la legitime observațiuni din partea corpului medical.

Mediciii își propun de a-și preciza observațiunile și a cere în acest scop modificarea legei.

Azi mai mulți medici din Iași, au primit un apel, prin care asociațiunea generală a medicilor, li cere a răspuudă la o sumă de întrebări, care urmează a stabili elementele, din memoriul ce urmează a se adresa parlamentului.

Soldații complectași din contigentul 1909 au fost chemați a se prnzinta pe ziua de 5 Septembrie la cazărmi, pentru a pleca în manevre — care vor dura pînă la 23 Septembrie.

Consiliul de răsboiu a fost convocat pentru zilele, de 21 și 22 August.

Carantină pentru călătorii veniți din Cherson.—„Monitorul Oficial" de azi publică următoarea decizie ministerială :

Art. 1—Cu începere dela 11 August 1912 intrarea în țară a călătorilor a mărfurilor și a efectelor sosite din guvernămîntul Cherson, se va face pe apă numai prin porturile: Sulina, Constanța și Galați iar pe uscat, numai prin punctele : Ungheni și Gura Prutului, porturi și puncte unde vor fi supuși la vizita medicală. Toate celelalte puncte de intrare din Rusia în România, rămîn închise pentru călătorii și provenientele sosite în această localitate.

Art. 2.—Vasele suspecte și călătorii vor fi desinfectați, de asemenea rufele murdare vor fi desinfectate.

Art. 3.—Călătorii veniți din această localitate, vor fi supuși la domiciliul lor, la o supraveghere medicală de 5 zile socotite de la data sosirei.

Art. 4.—Nu se permite întrarea în țară a cetelor de lucrători și emigranți din această localitate.

Art. 5. — Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă, precum și legumele verzi și fructele proaspete sunt prohibite.

Art. 6.—Se vor aplica la nevoe și celelalte măsuri stipulate în convenția de la Paris (1903), în ce privește prevenţiunea invaziunei holerei.

Art. 7.—D. director general al serviciului sanitar este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a deciziunei de față, care se va publica prin „Monitorul Oficial".

Dată la 11 August 1912.

S'a făcut cunoscut astăzi parchetului local, că o crimă a fost descoperită în com. Țipilești.

Iată amănuntele aflate pînă acum: Tînăra săteancă Ruxanda Gavrici zisă și Baciu, purtase dragoste vre-un an cu un flăcău din sat și în ultimul timp rămăsese însărcinată.

Flăcăul, temîndu-se de părinții fetei, o făcu să dispară de la căminul părintesc, ascunzînd-o la niște rude de-ale lui, în Țipilești.

Aci fata, care nu avea de cît 19 ani, dădu naștere după cîteva luni, unui copilaș, pe care însă, în loc să-l crească, se sfătui cu ibovnicul ei să-l trimită pe lumea cealaltă.

Ei îl zugrumară și-l îngropară apoi în fundul unei grădini.

Zilele trecute cîinii din sat desgropară însă pe micuța victimă,—și astfel crima părinților fu dată la lumină.

Jandarmii înștiințați începură cercetările și azi, Rusanda Gavrici Baciu și ibovnicul ei au fost arestați și înaintați parchetului.

Inscrierile la școalele primare din localitate, încep de Luni 20 August.

Congresul cîntăreților bisericești.—După cum am promis în numărul trecut, iată și programul concertului, ce se va da în seara zilei de 22 August, în sala Sidoli sub înaltul patronaj al I. P. S. S. D. D. Dr. Pimen Mitropolitul Moldovei, care în acest scop a și sosit în localitate ieri cu trenul de 6 p. m.

PARTEA I-a

Imnul cîntăreților, cîntat de toate societățile (în număr de 15).

Considerațiuni asupra muzicei bisericești din Moldova.

a) *Veniți să fericim pe Iosif, Cel ce ai săturat pe noroade* și *Nu pricep curată*, cîntate de corul societății Dim. Suceveanu" din Iași, sub conducerea d-lui Gh. Grigoriu.

Cortina cade

b) *Ingerul a strigat, Vascreasna a XI a* și *Cuvine se cu adevărat*, cîntate de soc. „Macarie" București, sub conducerea d-lui I. Popescu-Paserea.

Cortina

Recitări: *Deșteptarea Romîniei* și *Liniște* de C. Dimitrtu-Iași. *O ! cîntec sfînt* și *Ești cîntăreț* de M, Predescu-Bucuresti. Anecdote de Speranță.., N. Stoenescu Iași.

PARTEA II-a

Imnul soc. Macarie executat de soc. Macarie- București, Ploești, Teleorman, Olt, Craiova, Tîrgoviște, Pitești, Muscel, Vlașca și Mehedinți.

Cortina cade

Viorică de pe vale și *Moldova* solo cîntate de d. Dinescu-București.

c) *Cuculeț cu pana sură, Pe al nostru steag* și *Hora Unirei* de E. Mezetti executate de soc. D. Sucevanu sub conducerea d-lui Gh. Grigoriu.

Doina solo cîntată de d. Bella-București.—*Dor de casă* și *Lumea mea* cîntate de soc. cîntăreților din Ploești sub cond. d-lui Comisel.

Hai Romîne și *Bobocele și Inele.* cîntate de soc. cîntăreților din Tîrgoviște sub cond. d-lui Schițeanu.

Unde aud cucul și *Rodica* cîntate de soc. Macarie București sub cond. d-lui Popescu-Paserea.

Imnul cîntăreților și *Deșteptarea Romîniei* executate de corul tuturor societăților ce vor lua parte la congres.

Biletele se găsesc de vînzare în permanență la d. Grigoriu, președintele comitetului de organizare.

Se știe acum pozltiv, că inainte de a se sinucide, Ana Loster a scris o scrisoare gazdei sale, în care arată că se va sinucide, de oare-ce e cuprinsă de groază, știind că are a se prezinta din nou înaintea judecătorului de instrucție și a se întîlni cu tatăl ei.

In adevăr pentru acea zi, judecătorul de instrucție, hotărîse să confrunte pe Ana Loster cu tatăl ei.

După domnul Mateiu Cantacuzino, iată că și domnul Greceanu, proprietarul ziarului „Evenimentul desavuiază acest ziar.

Se știe că „Evenimentul" a publicat mai zilele trecute un articol vehement, la adresa d-lui Cuza.

Ori azi domnul Cuza destăinuește în ziarul său, că a doua zi domnul Greceanu i-a trimes o scrisoare, prin care desavuiază articolul, numindu-l „odios".

Dar pe lîngă desavuare, aceasta mai dovedește armonia ce domnește în tabara guvernamentală din localitate.

La Sinaia se prepară mari serbări cari vor avea loc în tot cursul săptămînei viitoare. Atracțiunile numeroase ale Casinoului vor avea o strălucire deosebită cu ocazia acestor serbări. Teatrul Casinoului și-a concentrat numerele cele mai senzaționale în această săptămînă.

Mai adăugăm la aceste atracțiuni: **Splendide focuri de artificii, iluminație feerică a Parcului și a Casinoului, serate dansante, reprezentații de gală, serbările tradiționale ale Sinaiei de Sf-ta Maria, balul Societății Ortodoxe a Femeilor Romîne, tir de porumbei, etc.**

Iată noul program de astă seară Sîmbătă al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Viclenia unchiului, scene comico-dramatice—Victima vieței sale, sguduitoare dramă modernă în trei părți, grandioasă desfășurare interpretată de somități teatrale berlineze.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal—Inimă de mamă, mare roman contimporan.—Răzbunarea lui Țicnilă, scene foarte humoristice—O călătorie în Brazilia (America de Sud), scene și vederi de escursiuni pitorești.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

Program nou duminical: Aventurile unui vînător, măreață narațiune însuflețită—Misiune de încredere, roman—Prince vrea să se însoare—Jocurile olimpice din Stockholm—Inimă zdrobită, splendidă desfășurare cu o specială punere in scenă —Oazele din Tunis (Africa de Nord)— Eclair-Journal, noul ziar însuflețit—Tifi se emancipeeză, scene comice.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 18 August

Audiența Contelui Berchtold

Ischl.—Imparatul Frentz Iosef a primît pe contele Berchtold în audiență spre a a-i raporta asupra vizitei de la Sinaia și asupra afacerilor curente. D. Berchtold a fost reținut la un dejun intim.

Condemnarea unui ziarist

Petersburg. — A fost osîndit la 3 luni închisoare un redactor al ziarului „Rietche", pentru un articol asupra evenimentelor de la Universitatea din Saratof.

Asediul din Piatra Neamț

Piatra.-N.—Subcomisarul Leonida, venind la locuința locuitorului Gh. Pușcariu, din strada Primăverei, pentru a executa un mandat de arestare, a găsit casa baricadată.

Din interioruiu casei, cei baricadați al atacat poliția, rînind grav pe un gardist.

La urmă, sosind numeroase forțe polițienești, cei urmăriți s'au predat.

Vizita contelui Berchtold la Sinaia

Presa franceză și întrevederea de la Sinaia. — Contrle Berchtold în audiență la împăratul Austriei.

Paris.—Ziarul „Le Temps" comentînd călătoria d-lui Berchtold la Sinaia, socotește că aceasta a fost o înștiințare pentru cei cari puteau crede că împrejurările ar fi favorabile unui atac în contra Turciei și pentru ruperea echilibrului Balcanic. Ziarul constată că nici o schimbare nu se poate produce în Balcani fără să aibă răsunet imediat în România. Aceasta nevoind să sufere o decădere este gata a împotrivi toate forțele sale unei schimbări în Balcani.

Vizita d-lui Berchtold, cea dintăi în acest fel, arată în mod viu înțelegerea și voința celor două țări de a merge împreună în orient, înainte de toate pentru păstrarea păcei.

Fără îndoială spune ziarul, dacă în contra voinței Vienei și Bucureștilor s'ar produce la sudul Dunărei răsturnări în paguba Turciei, cele două țări au luat în privire și interesele lor și au regulat și chestiunea profiturilor lor eventuale.

Atacul unor posturi grecești

Atena.—Soldații turci au atacat eri porturile grecești de la Argiropoli. Un sergent și 5 soldați au fost uciși.

La o nouă încăerare, au fost omorîți 2 soldați turci.

Ciuma în Rusia

Astraham.—Cinci cazuri mortale de ciumă au fost constate într'un sat din districtul Cernoiarsk.

Manifestul Țarului Bulgariei

Sofia.—Monitorul Oficial publică manifestul pe care regele l'a adresat națiunei cu prilejul serbărilor jubileului. Guvernul exprimă bucuria sa pentru progresele admirabile realizate de către Bulgaria în decursul celor 25 ani și aduce omagii înțelepciunei politice și înaltelor calități ale poporului bulgar, care asigură țărei un loc de cinste în lumea civilizată.

Mișcare revoluționară

Rio de Janeiro.—Ziarele află din Para că partizanii senatorului Lurosole au dat foc edificiului unui ziar.

O demisie

R. Vîlcea. — In urma votului de blam ce i-a dat consiliul comunal, primarul orașului a demisionat.

Fraudele de la C. F. R.

București.—Ancheta, cu privire la fraudele constatate la casa de bilete a căilor ferate din palatul Camerei de Comerț, a dovedit o lipsă de 19,800 lei. S'au mai constatat că G. Ionescu, casierul, a falșificat și bilete de tren.

Pînă în acest moment nu s'a dat de urma casierului necinstit.

Intoarcerea d-lui Take Ionescu

București.—D. Tache Ionescu sosește în capitală, Marți la orele 6 seara

Școala profesională de fete
Tereza Paraschiva
General Milicescu
sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU
— Iași—Strada Albinet 5 —

Curs profesional cu programa proprie.
Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.
De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.
Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.
Direcțiunea.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași
Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, CZERNY
ROSENKRÄNZ
și orice altă fabricațiune,
se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

DE ÎNCHIRIAT
Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Cîrciumă și atelierul Fotografic.
A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Sinale.
Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

„MILLA" Gummiwaren-Importgesellschaft, Czernowitz.
Se caută agenți și vînzători harnici.

Braziliană bogată
tînără, fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fides, Berlin 18.**

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE
Champalbert-Herovanu
— Str. Bărboiu 19 —
Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.
Inscrierile de la 25 August a. c.

GIMNAZIUL
Moritz și Betti Yachtel' Iași
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu
Invățămînt secuudar după programa statului.
Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.
Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.
Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.
Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.
Inscrierile se fac în cancelariă școalei de la 10 August.
DIRECȚIUNEA

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (PHUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti — II. Șoseaua Vitan II — Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința in beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă Nevralgiile cele mai grele de cămăcuit, Migrenele, Gardelgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și cronice, durerile de cap, de ureche, de dinți, de ochi, de rărunchi, etc. Fără semeni.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antîiu se ia cîte o hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul nu a simțit vro ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue de la mai mult de atîta pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cerute de toate Drogheriile și Farmaciile.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ȘI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iași — Strada I. C. Brătianu 166 — Iași
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAȘI — Strada Lăpușneanu 32 — IAȘI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT
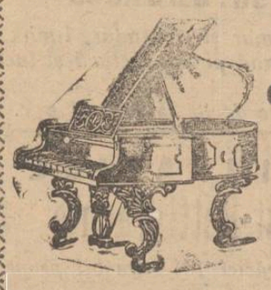
complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără aconto —
— Catalogge gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
ANKER
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911	Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor	Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate	„ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,980,252 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne — cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România,
BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași,
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1669—Marți 21 August 1912

Sfaturi prietenești

Sau metodul cel mai simplu pentru d. Al. Marghiloman de-a redeschide afacerea tramwayelor.

D. Matache Dobrescu primarul Capitalei, îndemnat fiind de către fostul ministru de interne, a încercat să redeschidă afacerea tramvaiului obținînd de la consiliul comunal un vot, prin care se orînduia o nouă oprire a lucrărilor societății pe străzile Capitalei și deschiderea unui al treilea proces societății, de data aceasta un proces bazat pe fraudă.

Tentativa d-lui Dobrescu, de a satisface pe d. Marghiloman, a căzut însă în baltă, grație atitudinei de data aceasta energică a consiliului de miniștri.

Consiliul comunal, care fusese convocat pentru Joi, nu s'a mai întrunit, iar lucrările societății se urmează în Capitală nesupărate de nimeni.

D. Al. Marghiloman a fost, așa dar, învins din nou. D-sa ținea să redeschidă afacerea tramvaielor și n'a reușit.

Fostul ministru de interne are totuși un mijloc și sigur și ușor de a aduce din nou în desbaterea instanțelor noastre judecătorești întreaga afacere a tramvaeilor.

Generoși cum suntem, vom arăta aici această cale d-lui Marghiloman.

*

In timpul Romei decăzute, Senatul servil al Cezarilor a hotărît ca Impăratului să nu i se aplice nici o lege a Imperiului. Actele lui erau lăsate conștiinței lui de om. Cezarul era *legibus solutus*.

Or, noi nu ne aflăm încă în halul Romei decăzute și nici d. Al. Marghiloman nu e Cezar. De aceia d-sa renunțînd la neaplicarea legei răspunderei ministeriale față de d-sa, să ceară cu tot dinadinsul, fie Suveranului, fie majorităților parlamentare, trimiterea sa înaintea Inaltei Curți de justiție, pe baza legei asupra responsabilității ministeriale, din 2 Maiu 1879.

Art. 2 din această lege e lămurit în ce-l privește pe d. Marghiloman; iată conținutul lui: „Afară de cazurile cari intră în prevederile art. 1, se va pedepsi cu detențiunea prevăzută la codicile penale și cu interdicțiunea de la trei ani pînă la maximum toată viața, de a ocupa funcțiuni publice, ministrul:

a) Care va fi semnat sau contrasemnat decrete sau va lua dispoziţiuni, cari violează un text expres al Constituțiunei.

Și apoi art. 3 din aceiași lege, care zice: „Se vor pedepsi cu interdicțiunea de la 3 ani pînă la maximum toată viața de a mai ocupa funcțiuni publice, ministrul:

b) Care va fi semnat sau contrasemnat decrete *sau va fi luat dispoziţiuni*, cari violează un text expres al unei legi existente.

Nu-i așa că legea-i lămurită? Cum Inalta Curte de Casație s'a rostit asupra inconstituționalității legei d-lui Margiloman, d-sa ar putea foarte bine cere celor doui factori indrituiți de lege să-l pună sub judecată. Și odată înaintea Inaltei Curți de justiție, d-sa ar putea redeschide întregul proces al tramvaielor, fără ca d. Dobrescu, docilul primar al Capitalei, să mai fie nevoit a se lupta cu consiliul de miniștri.

*

Dar nu e numai atît, d. Al. Marghiloman, dacă n'ar voi să beneficieze de *legibus solutus*, ar putea deschide de două ori procesul tramvaielor: odată înaintea Inaltei Curți de justiție, cum l'am povățuit mai sus și odată înaintea tribunalelor ordinare, urmînd întreaga filieră a jurisdicțiilor de drept comun.

In adevăr, iată ce glăsuește articolul 4 din aceiași lege a responzabilității ministeriale: „Ministrul care cu rea credință va fi cauzat o daună Statului, sau îl va fi expus la daune către particulari, va fi răspunzător civil către Stat, și se va judeca conform dreptului comun, fiind în acest caz, autorizarea Corpurilor Legiuitoare necesară".

Cum d-sa dispunea de unanimitățile celor două Camere, îi va fi foarte ușor — de va voi — să obțină autorizarea, și odată înaintea tribunalului, d. Al. Marghiloman ar avea ocazia să redeschidă întreaga chestie a tramwayelor și să rîdice și chestia dolului.

Dar d. Al. Marghiloman nu e erou de trampa acelora care-și expun pielea. D-sa a încercat să-și facă ambițiile pe contul Statului; nu s'a putut, cu atît mai rău — în ori-ce caz însă Statul e acela care plătește ambițiile d-lui Marghiloman. Și aici se opresc ambițiile fostului ministru de interne. Fericit că legea responsabilităților ministeriale prevede anume forme pentru deschiderea acțiunei de urmărire, d. Marghiloman, asemenea lașilor împarați ai Romei decăzute, beneficiază de *legibus solutus* și încearcă să îndemne pe nenorocitul Primar al Capitalei să-l răzbune și să-i satisfacă setea de răzbunare expunînd veniturile Comunei la noi pagube.

Pe risc propriu, d. Marghiloman n'ar face nimic.

Și fiindcă e vorba de risc, să amintim aici un obicei barbar, dar plin de înțelepciune a Locrienilor antici greci. Un locrian care voia să propună o lege nouă, se înfățișa adunării poporului cu ștreangul de gît. In cazul cînd legea era respinsă, novatorul trebuia spînzurat la moment.

Dacă am fi avut și noi un astfel de obicei.., parlamentar, d. Al. Marghiloman nu venea cu legea d-sale anticonstituțională; nu doar fiindcă ar fi fost mai puțin sigur că parlamentul d-sale servil nu i-ar fi votat-o. Nu. Dar fiind-că d-sa nu face din principiu nimic pe risc personal.

Privilegiul Băncei Agricole

Am arătat că miniștrii și demnitarii Statului, cari au propus și au făcut să se voteze scandalosul privilegiu al Băncei Agricole, sunt și acționarii acestui institut de credit, și că mulți din ei au fost și sunt în consiliul de administrație al băncii.

Așa că, dacă d. D. Dobrescu pretinde că foștii consilieri comunali liberali au comis o fraudă împotriva averei comunei, fiind în acelaș timp și reprezintantii primăriei și acționari ai societății de tramvaie,—apoi cu atît e mai evidentă frauda cînd e vorba de privilegiul infinit și gratuit pe cari miniștrii junimiști și deputații și senatorii lor l'au acordat Băncei lor.

Cînd am relevat această fraudă caracterisată, am prezis că presa guvernamentală nu va sufla un singur cuvînt în chestie

Prezicerea aceasta a noastră s'a împlinit; presa oficioasă tace ca un simplu Zorilă, par'că nimic nu s'ar fi întîmplat.

Presa guvernamentală uită cum s'a votat în grabă, prin surprindere, după un proect manuscris, privilegiul Băncei Agricole.

Dar i-l vom aminti noi.

Pățania d-lui dr. Riegler

Gruparea carpistă din localitate a ajuns la descompunere. Nu e de mirare, și era firesc ca aceasta să se întîmple.

Foștii junimiști, legați prin tradiție între ei și de d. Carp, s'au stins unul cîte unul, spre regretul multora. Au mai rămas cîți-va, dar aceștia din capul locului s'au degajat de înjghebarea hibridă guvernamentală locală, alcătuită din transfugi și vînători de gheliruri. Astfel sună declarațiunile repetate ale d-lui Mateiu Cantacuzino, care n'a lăsat să treacă prilejul fără a-și da în vileag toată scărba ce l'a cuprins la vederea celor ce se petrec în tabăra guvernamentală. D. Cantacuzino s'a demis din președinția clubului, a refuzat să ia parte activă la desbaterile parlamentare și a declinat ori-ce solidaritate cu ziarul d-lui Grecianu, care după același d. Greceanu publică articole odioase.

D. Naum nici nu-i cunoaște pe guvernamentalii și nici nu ține să-i cunoască.

Un singur junimist de marcă, s'a aruncat în vultoarea politică locală, cu sparanța că poate va reuși să salveze vechea reputație junimistă, sub care alcătuirea guvernamentală locală cearcă să se ascundă.

Acest rătăcit printre aventurierii guvernamentali e d. dr. Riegler. Ei bine, d. Grecianu a profitat de cea dintăi ocazie, pentru a lovi în vechiul junimist, care azi probabil e deșteptat și își dă seamă de făgașul în care se găsește.

Am relevat cele petrecute. Pentru a-și apăra pe prietenul seu Șumuleanu,—d. A. C. Cuza adresează d-lui dr. Riegler cele mai triviale insulte, scrise în acel stil mahalagesc și ignobil caracteristic falșului naționalist.

Era drept că ziarul guvernamental din localitate, să răspundă și să iee apărarea fruntașului guvernamental, jignit pe nedrept.

Aceasta s'a întîmplat.

Dar a doua zi, d. Greceanu, însuși proprietarul ziarului, se grăbește a trimite o scrisoare d-lui Cuza, prin care i cere scuze de articolul apărut în *Evenimentul*, pe care îl numește articol *odios* și își exprimă toată dragostea ce nutrește pentru autorul atacurilor adresate d-lui profesor Riegler.

Nici un cuvînt în favoarea d-lui dr. Riegler, calomnat și insultat. Și cu drept d. Cuza poate scoate din acea scrisoare, solidarizarea șerului cu d-sa, în campania ignobilă ce o duce în potriva ultimului fruntaș junimist din localitate.

Nu cunoaștem intențiunile d-lui dr. Riegler, și nu ne vine a crede că va lăsa să treacă sub tăcere această insultă și va continua să se solidarizeze și mai departe cu putreziciunea, ce are pe șer de conducător,—dar ori cum e o lecție, pe care o va ține minte, căci d. dr. Riegler, ca și d-nii Cantacuzino și Naum, trebuia să știe, că cine se amestecă în tărâțe, așa pățește.

Epistula ad... Grecianu *)

Cine 'și mai aduce aminte de „ars poetic" a lui Horațiu, știe că începutul acestei „epistula" este un tablou comic, al unei femei frumoase, care s'ar termina în jos cu o coadă de pește și se întreabă atunci autorul „spectatum admissi risum teneatis, amici?"

Un asemenea tablou de capriciu nu 'și bate nimeni capul să-l treacă prin sita pretențioasă a unei critice artistice și precum nimeni nu găsește de nevoe să facă o critică literară unei povești banale, tot așa nimeni pînă acum n'a găsit nimerit să supună la o analiză cît de superficială, personalitatea d-lui D. A. Grecianu.

In adevăr, această personalitate pînă acum poate fi rezumată într'o singură formulă, care ne dispensează de analize adînci și de cercetări minuțioase.

Sacul cu grăunțe a fost elementul său de succes, nici odată personal, ci totdeauna datorit fericitelor combinațiuni politice.

Dacă vre'un istoric prezent sau viitor ar căuta, în manifestațiile acestui distins personaj, cel mai mic act, care să merite discuție, cea mai mică producție personală, care să ofere o cît de mică priză admirațiunei semenilor, ar găsi că despre el nu se poate spune nimic, că personalitatea lui se perde în neant, căci neant este producția lui.

Să dăm însă, Cezarului, ceea-ce i se cuvine: îl admiră redacția unei gazete pe care o întreține cu banii lui și-l zeifică acei pe cari 'i-a pus în slujbe, la banii statului.

Această viață, neprețuită pentru acei cari trăiesc după urma ei, se petrecea pînă acum în liniștea dulce a omului care'și cîștigă totul fără trudă și avea totul pentru ea, după dictonul care-i este scump: „aux innocents les mains pleines".

A venit, însă, ziua cînd a avut ambiția să se ridice de-asupra modelelor sale și cînd la gentilețea și amabilitatea cu care'și îmbrăcase pînă atunci succesele sale, a vrut să adauge acte de prevedere politică; atunci a scris o scrisoare lui A. C. Cuza, prin care dezaprobă „Evenimentul".

Chiar dacă de azi înainte marele barbat politic ar reuși să facă din Stînca Meca religiei conservatoare și din redacția gazetei sale antrepozitul inteligenței pentru Balcani, n'ar mai avea nevoe să-și adauge o nouă glorie, fiindcă aceea căpătată prin scrisoarea mai sus pomenită, îl clasează definitiv.

In adevăr faptul de a dezaproba o gazetă care este a ta și a califica de odios ceea ce se scrie în ea, este un record pe care numai o inteligență politică ca a d-sale poate să-l realizeze.

Ori care ar fi disprețul ce are domnul Greceanu pentru acea „valetaille" pe care o întreține cu banii săi și pentru care poate are considerația ce se dă celui pe care'l știi vîndut, totuși nu era în drept să-i feștelească așa în public.

Să trecem, însă, peste considerația ce o acordă d-sa oamenilor săi și care este o afacere ce'i privește; să zicem că un stăpîn are dreptul să trateze cum vrea pe salariații săi.

Să privim, însă, laturea politică, sau cum s'ar zice, întinderea viitoare pe care a crezut domnul Greceanu s'o dea actului său.

Ne aparat scrisoarea sa nu poate avea alt mobil, de cît credința în geniul combinațiunilor sale politice, în virtutea cărora prietenia lui Cuza poate să'i fie de folos la vre-o alegere. In adevăr nu putem presupune că cine-va să aibă altfel de prietenie cu Cuza și nici nu există în Iași vre-un om cu scaun la cap, care să aibă cît de puțină considerație pentru el. Chiar în ce privește prietenia politică cu el, toată lumea s'a convins că contigentul lui politic nu contează, în cît a trebuit să vină domnul Greceanu ca să'l răscolească din noroiul vremei și să'i adreseze scrisori amabile.

Dacă în ce privește folosul politic actul d-lui Greceanu este nul, iar în ce privește cîștigul personal, de a se găsi în aseminea legături, n'avem dreptul să ne amestecăm, avem dreptul însă să judecăm și din alt puuct de vedere această nenorocită scrisoare.

In adevăr Cuza a întreprins o campanie canibalică in potriva Doctorului Riegler, iar articolul „odios" nu era de cît un contra atac, pornit de sigur din oficina Epitropiei. Prin scrisoarea sa domnul Greceanu acordă deci prietenia sa, cu țidulă în regulă, cuiva care atacă pînă la canibalism pe unul din fruntașii pardului său, fruntaș care — se știe bine — este *singurul junimist* ce a mai ramas pe lîngă domnul Greceanu, căci toți ceilalți l'au lăsat să pună singur bazele viitoare ale partidului său. Ce fel de atenție este aceasta pentru Doctorul Riegler și ce-a cîștigat junimistul la Iași de pe urma d-lui Grecianu?

Dacă mai adăugăm apoi, faptul că din trecutul spurcat al lui Cuza, se constată că repede scuipă astă-zi ceea ce a sărutat ieri, privim folosul d-lui Greceanu și pe această față și constatăm că are dreptate conu Petrache Carp să prefere pe deștepți la pagubă.

*) Fiind-că ne îndoim că cel interesat va înțelege nevoia de a pune numele la cazul acuzativ, îl lăsăm «en tout cas», cum e și d-sa.

OAMENI ȘI LUCRURI

Pe valuri line

Numai în vre un sfert de oară trenul electric transportă pe călători de la Berechtesgaden la Königsee, marea atracțiune a Salzkammergutului bavarez.

Lacul regal este așezat, fără îndoială, într'unul din punctele cele mai pitorești ale Bavariei.

De astă dată nu avem numai o frumoasă împrejurime muntoasă, cum au preste tot Tyrolul și vecina lui,—Bavaria cea plină de reminiscențe romantice. Ci este un decor de cea mai... elvețiană originalitate, la care se adaogă bizare elemente de mister și de feerie, de par'că ar fi locuri cu dinadinsul create, pentru a pune în uimire firile omenești mai impresionabile, ori pentru desăvîrșirea educațiunii estetice a sufletelor.

De un verde intens și foarte clar, Lacul n'ar părea nimănui că poate fi atît de adînc; aproape de 200 de metri pe alocurea. Din barca noastră, în care plutim atît de liniștit și de lin, nici noi n'am crede,—dacă, în anumite puncte, zidurile stîncoase de pe țărm n'ar purta, ca niște piepturi însîngerate, dureroase amintiri, — adînc întipărite cu slove negre, — povestiri ale unor vechi naufragii de vapoare, cari au costat zeci de vieți, ori din cari au fost mîntuite ca prin minune alte existențe tot atît de numeroase.

Acum însă, cînd spintecăm apa limpede, purtați de cei doi luntrași — o pereche, bărbat și femee, în patriarhalele costume bavareze — nimic nu arată că Lacul superb ar avea gînduri ascunse, ori rele. Din potrivă. E cel mai mîngîietor prieten, cel mai duios tovarăș și pare că ne spune, în graiul lui de murmure ușoare, stîrnite de mișcările lopeților, — povești pline de ecouri liniștitoare, povești despre neasemuite frumuseți, visate cîndva pe țărmurile acestor ape, ori pe valurile lor mîngăietoare.

Căci au fost niște visători, au fost poeți iubitori de rare întrupări, toți aceia cari au așezat pe malurile lacurilor bavareze miraculoasele castele, pline de nevăzute bogății, pline de un lux neînchipuit,— altă dată adăposturi ale unor firi ciudate de vizionari doritori de muzici, ori de tăceri fantastice, de orînduiri supraomenești și de fascinante înnoiri, pururea urmărind imposibilul, irealizabilul, sublimul.

Dar ei, întru aceasta, n'au imitat de cît unele curiozități ale Naturii însăși, supusă la rîndul ei unor dorințe și unor toane nepricepute de nimeni. Căci nu e... normal,—fiind mai mult de cît obișnuit— ca să se întîmple de odată și să se întîlnească în același punct atîta risipă de decor și de frumuseți izvorîte din întîlnirea munților giganți cu lacurile marmoreane, care le oglindesc cu evlavie mîndrețea, înălțimea și le caută prietenia, ca și cum ar simți că vor sta veșnic alăturarea, veșnic nedespărțiți. Veșnic? Cine știe!

E aproape un sentiment de teroare; atîta e de profund și de sincer respectul ce inspiră locurile acestea în alcătuirea lor de frumuseți, preste care plutește spiritul nu știm căror născocitori cari au știut întregi desăvîrșirea naturală, mărindu-le, adăogîndu-le durerea și misterul năzuințelor lor către sublim,—căldura și forța îndrăznelilor lor. Despre unii dintre acești ciudați visători ai caselor domnitoare am vorbit în cronicele trecute.

...Plutim mereu; zeci, sute de alte bărci sunt împrăștiate pe lac, dar fără să-l tulbure mai mult, de cum îl tulbură stolurile mici de rațe sălbatece, urmînd, în convoiu, luntrele pribege. Sunt domesticite cu totul, bietele, de cînd străbat, iarna și vara, lacurile aceste. Nimeni nu le face nici un rău,—de ce nu s'ar fi cuminți și ele, primind din mînile călătorilor, pîinea fărîmițată ce li se azvîrle cu dărnicie?

...Dar iată că tăcerea s'a întrerupt. Luntrașul a întins mîna dreaptă și a descărcat pistolul vechiu și mare, de lemn. Ecoul prafului de pușcă se oprește lung în stîncă, se furișează apoi în munte, se repetă iar și iar și iar, de nu știm cîte ori, rostogolindu-se, par'că, în văgăunile nevăzute dimprejur, ca să se peardă, tîrziu de tot, în nourii leneși ce dorm pe coastele munților, sus de tot...

Iar cînd ne reîntoarcem, săturați de priveliști și contemplări, luntrașii ne petrec iară cu mina serioasă, aproape sumbră. Ii obosește oare bătaia lopeților de valuri? Ii preocupă socoteala cîștigului după drumul ce au străbătut? Ori e ceva, în cugetul lor, din tristul mister care plutește ca o umbră desprinsă din discretele castele—preste orgiile de frumusețe și de lumină a Lacului Regal?

Rodion

SFIALA COPIILOR

Extragem un pasajiu din „Tratatul de pedagogie al filosofului Em. Kant, în traducerea romînă datorită d-lui C. V. Butureanu.

Acum, în ajunul noului an școlar, părerile unui filosof pedagogic de valoare înaltă a lui Kant capată o deosebită însămnatate.

Nu trebue să facem pe copii să fie sfioși. Aceasta li se întîmplă mai cu seamă cînd li se adresează cuvinte batjocoritoare sau cînd sunt dese ori umiliți. Aici trebuesc mai ales reprobate aceste cuvinte pe care mulți părinți le adresează copiilor lor: Vai, nu-ți este rușine? Nu vedem pentru ce le-ar fi copiilor rușine, cînd, de pildă ei își bagă degetul în gură, etc.

Li se poate spune că nu se face aceasta, dar nu trebue niciodată rușinate de cît cînd mint. Natura a dat omul roșeața rușinei pentru ca să se tradeze cînd minte.

Deci dacă părinții n'ar vorbi nici odată despre rușine copiilor lor de cît cînd caută să mintă, ei ar pastra tot timpul vieții lor acea roșeață în privința minciunei. Dar dacă îi facem să roșească neîncetat le vom da astfel o sfială care nu-i va părăsi.

Nu trebue, după cum s'a spus mai sus să zdrobim voința copiilor, ci numai să o dirijăm în așa chip, în cît să știe a ceda numai piedicilor naturale. La început copilul trebue să asculte orbește. Nu e firesc ca el să poruncească cu țipetele sale, și ca cel puternic să cedeze celui slab.

Deci nu trebuie nici odată să cedăm țipetelor copiilor, chiar în prima lor tinerețe, și să lei ăsăm acest mijloc de a obține ceea ce vreau ei.

Părinții se înșală de obiceiu întru aceasta, și cred că vor putea mai tîrziu să repare răul, refuzînd copiilor lor tot ceea ce cer. Dar e foarte absurd să li se refuze fără motiv ceia ce ei așteaptă de la bunătatea părinților lor, numai pentru a-i face să simtă o împotrivire și pentru a le arăta că ei sunt chiar cei mai de tot slabi.

Copiii se strică cînd sunt lasați să facă tot ce vreau, și sunt rău crescuți, cînd le prevenim cuvintele și dorințele. Aceasta se întîmplă de obiceiu cît timp copiii sunt o jucărie pentru părinții lor, mai cu seamă atunci cînd încep a vorbi

Tîmplari buni
pentru
MOBILE ŞI BINALE
LUCRATORI la MAŞINE
Găsesc **lucru incontinu, bine plătiţi** *la Fabrica* **Bucher & Durer, Bucureşti.** Şoseaua Basarab No. 27.

Dar această indulgenţă le pricinește o mare pagubă pentru viaţa lor.

Prevenindu-le voinţele îi împiedecăm negreşit ca ei să-şi arăte nemulţumirea dar în urmă ajung şi mai ciudoşi. Ei nu au învăţat încă cum trebue să se mai poarte.

Regula care trebue observată în privinţa copiilor chiar din prima lor tinereţă este de a alerga în ajutorul lor, cînd ei ţipă şi cînd credem că li se întîmplă ceva rău, dar să'i lăsăm să ţipe cînd ei nu fac aceasta de cît din supărare trebue şi o purtare de felul acesta trebue s'o urmăm necontenit ceva mai tîrziu.

Impotrivirea pe care o întîlneşte copilul în acest caz, este cu totul naturală, şi ea este curat negativă, fiind-că nu facem alta de cît refuzăm a le ceda, mulţii copii dimpotrivă, obţin — de la părinţii lor tot ce doresc, recurgînd la rugăminţi.

Dacă îi lăsăm să obţină totul prin ţipete ei ajung răutăcioşi, dar dacă obţinem totul prin rugăminţi ei devin blînzi. Afară doar dacă nu avem vre un motiv puternic pentru a proceda altfel, trebue să cedăm rugăminţi copilului.

Dar dacă avem motivele noastre pentru a nu ceda, nu trebue să ne mai lăsăm ademeniţi de multe rugăminţi. Orice refuz trebue să fie invocabil. Acesta este un mijloc fără greş de a nu avea nevoe să refuzăm des.

Presupuneţi că ar fi în copil, ceea ce totuşi nu se poate admite de cît foarte rar, o înclinare naturală către nesupunere; cel mai bun lucru este, atunci cînd copilul nu face nimic pentru a nu face plăcere să nu facem nici noi nimic pentru dînsul, zdrobindu-i voinţa, îi inspirăm sentimente slugarnice; împotrivirea naturală, din contra. produce supunerea.

Cultura morală trebue să se întemeieze pe maxime, nu pe o disciplină. Aceasta împedică defectele, cea dintăi formează felul de a cugeta. Trebue să facem astfel ca copilul să se deprindă a lucra după nişte maxime a căror dreptate să o vadă el însuşi. Se vede lesne că e greu de produs acest efect la copiii mici, şi că cultura morală cere multe lumini din partea părinţilor şi a dascălilor.

Cînd un copil minte, de pildă, nu trebue să-l pedepsim, ci să-l tratăm cu dispreţ, să-i spunem că nu-l vom crede pe viitor, etc.

Dar, dacă îl pedepsim cînd face rău, şi îl recompensăm cînd face bine, el face atunci binele pentru ca să fie bine tratat; cînd mai tîrziu va întra în lume unde lucrurile nu se petrec ast-fel, dar unde poate face binele sau răul fără a primi răsplată sau pedeapsă, el nu se va mai gîndi de cît să-şi croiască calea şi va fi bun sau rău după cum i se va părea unul sau altul mai de folos.

Maximele trebuie să iasă de la om însuşi. Trebue căutat de timpuriu a introduce în copii prin cultura morală ideia de ceia ce este bine sau rău. Dacă vrem să întemeem moralitatea, nu trebuie să pedepsim moralitatea este un lucru atît de sacru şi atît de măreţ în cît nu trebue s'o coborîm pînă la a o pune pe aceiaşi treaptă cu disciplina. Cele dintăi sforţări ale culturii morale trebue să tindă la formarea caracterului.

Caracterul consistă în obiceiul de a lucra după nişte maxime.

Mai întăiu sunt maximele şcoalei şi mai tîrziu acele ale omenirii; la început copilul ascultă de nişte legi.

Maximele sunt şi ele nişte legi, dar subiective; ele derivă chiar din pricepe-rea omului. Nici o calcare a legii şcoalei nu trebue să rămînă nepedepsită, dar pedeapsa trebue să fie totdeauna potrivită cu greşala.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Urmînd a se face canalizarea stradei şi stradelei Bărboi se pune în vedere proprietarilor cari posedă imobile, ce se limitează cu aceste strade sau imobile neriverane însă cu trecere sub aceste strade, ca să declare prin petiţiuni la Primărie, pivniţele sau trecătorile ce ar fi posedînd imobilul lor.

In caz, că nu vor face această declaraţiune, îi vor privi ori-ce fel de accidente la imobile sau străzi precum: inundaţiuni în subsoluri, în pivniţele lor sau chiar ale vecinilor, cînd pivniţele ar fi în legătură, crăpări în zidărie, în fine orice deteriorări la imobile sau străzi.

In deosebi, se pune în vedere proprietarilor riverani, că fiind neve de multe ori de a se lua măsuri urgente, pentru siguranţa publică, lucrările vor fi executate de Comună în comptul lor.

No. 23487 18 August 1912

Asigurările şi societăţile de asigurare

Tribnnalul Ilfov, secţia comercială, a avut să se pronunţe într'un caz interesant privitor la relaţiunile dintre asiguraţi şi societăţile de asigurare,

Iată despre ce e vorba:

Tribunalul, a luat în desbatere acţiunea intentată de C. I. Meşinky, inginer, domiciliat în oraşul Roman, cu petiţia înreg. la No. 48988 din 911 prin care cheamă la judecată pe societatea Dacia Romînia cu sediul în Bucureşti şi cere să fie obligată la plata sumei de 133,500 lei cu procente comerciale şi cheltueli de judecată, cît reprezintă daunele de incediu pentru fabrica sa de cherestea aflătoare în pădurea Vegea, din comuna Boghicea jud. Roman, fabrică asigurată la numita societate, cu poliţa de asigurare No. 26,876 din 909 şi care a fost distrusă de incediul ce a avut loc în noaptea de 7 August 1911.

La rîndul ei soc. „Dacia Romînia" a opus în primul rînd, atît oral cît şi în scris, finele de neprimire a prezentei acţiuni şi a cerut ca pe baza capit. 4 şi 5 din poliţa menţionată, reclamantul să fie căzut din dreptul de a mai pretinde vreo danuă, întru cît n'a vărsat la timpul oportun şi în ziua scadenţei, cea de a treia primă de asigurare pe anul 1911 şi adică la data de 18 Aprilie acel an, stabilită în poliţă.

In urma desbaterelor, tribunalul a admis acţiunea reclamantului Moşinscki în contra societăţei de asigurare, pe motivul că:

O procură obicinuită dată de societatea de asigurare unui reprezentant al ei, nu poate avea caracterul unui mandat special, întru cît nu s'au îndeplinit formalităţile strict prevăzute de art. 394 cod. com., de publicare şi afişare cu privire la acest mandat. In lipsa acestor formalităţi acest mandat este considerat ca tacit şi conform art. 395 acelaş cod faţă cu cei de al treilea se socoteşte general şi nelimitat, cuprinzînd toate actele necesare exerciţiului comerţului pentru care este dat.

Un reprezentant cu asemenea procură, avînd un mandat general, poate să schiţeze în numele societăţii ori-ce prelungire de termen a plăţei poliţei, aşa după cum interesele acesteia i-ar fi dictat şi ca atare, modificarea modalităţii de plată este perfect opozabilă societăţii.

Cînd este stabilit că societatea de asigurare a acordat doi ani consecutivi, ca plată primei să se facă cu mult posterior scandenţei acesteia—prin primirea de accepte semnate de reclamant şi remiterea bonului de achitare— rezultă că a avut loc o convenţiune tacită pentru prelungirea termenului din poliţă şi în asemenea caz societatea de asigurare se opune fără motiv legal la plata daunei şi invoacă fără drept decăderea asiguratului pe baza capitolului 4, paragraf 4 şi 5 din poliţă.

Chestia va veni probabil în apel în desbaterea ei poate să fie de tot interesantă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Staglunea.—Ca şi în toate teatrele din ţară, stagiunea se va deschide şi în Iaşi cu repertoriul lui Caragiale. Piesele vor fi puse în studiu din timp, pentru ca interpretarea să fie la înălţime.

Vom revedea dară pe scena noastră „Scrisoarea pierdută", „Noaptea furtunoasă", „Conu Leonida" şi „Năposta". Le vom revedea în condiţiuni excepţionale, de oarece singur oraşul nostru. teatrul nostru fusese dezmoştenit de Caragiale, interzicîndu-i-se dreptul de reprezentare pentru împrejurări ce se cunosc.

Sărmanul Caragiale! Tocmai iaşanii cari l'au preţuit şi iubit atît de mult,—tocmai ei au parte de a-l vedea numai *postum*, de a-l revedea atunci cînd cea mai mare parte dintre bunii interpreţi ai teatrului lui au dispărut, ori nu mai sunt în activitate.

Să sperăm că supraviețuitorii scenei ieşeni vor face tot ce stă în puterea lor, ca să asigure pieselor lui Caragiale un şir de spectacole vrednice de genialul lor autor, dispărut şi dînsul atît de timpuriu!...

*

D. Ion Botez unul din apreciaţii scriitori de la „Viaţa Romînească", tipăreşte un volum de studii literare, în parte inedite, impresiuni şi documentări din Anglia.

*

D. Matei Rusu, publicistul cunoscut a cerut familiei defunctului Caragiale autorizarea de a traduce în limba franceză piesele regretatului maestru.

In acelaşi scop d-sa s'a pus în relaţiune—după indicaţiunile primite—cu d-nii Delavrancea şi Vlahuţă, autorizaţi a lua deciziuni în tot ce priveşte moştenirea literară a lui Caragiale.

*

Maurice Maeterlinck, celebrul scriitor care şi-a serbat alaltăeri a 50-a aniversare a naşterei, a studiat în tinereţe dreptul şi a obţinut titlul de avocat.

Dar de la 1896 s'a ocupat numai cu literatura sau cu ştiinţa poetizată ca „Viaţa albinelor", „Florile" şi altele.

*

Ştirea despre întemeiarea unui teatru Maeterlinck la Nizza se publică acum cu o variantă. E vorba de un asemenea teatru la Paris, — tot sub direcţia Georgettei Leblanc.

*

In beneficiul artistului C. B. Penel, ca reprezentaţie de retragere, se va reprezenta „Niobé" cu vechia distribuţie a piesei.

*

E sigur că exploratorul dr. Cook nu are noroc. După esenţiala contestare a succesului lui, cu atingerea polului. nu-i se lasă acum nici meritul de a fi luat reale fotografii pe muntele Mc. Kinley. Aceasta o afirmă profesorul Herschel Barcer din New-York şi Mr. Browne, re întorşi dintr'o expediţiune identică.

*

STRUNA ZILEI

SALVAREA

Tot cu privire la călătoriile în saline şi la rolul sării în literatură.

N'ar fi o bine-facere divină,
De s'ar putea găsi 'n salină
Un dram din acea sare fină,
Ce face pe autori gustaţi?
Am fi atuncea dispensaţi
De scriitorii... nesăraţi!

Donna Clara

INFORMAŢIUNI

Agitaţia meseriaşilor.—Un adevărat şantagiu se practică pe la corporaţiile iaşane, cu aşa zisele amenzi.—După ce se adresează contravenţiuni şi se aplică amenzi colosale meseriaşilor sub diferite pretexte şi numiri, se procede apoi la escrocherii în felul următor. Se insinuiază că amenzile vor fi executate numai în contra unora dintre meseriaşi şi anume acei cari nu se declară pe faţă partizani ai legei d-lui Nenițescu. Ba chiar se ameninţă cu amenzi unii meseriaşi bătrîni, pentru motivul că fiii lor, meseriaşi mai tineri, fac parte din „Uniunea meseriaşilor" care luptă pentru îmbunătăţirea legei în favoarea muncitorimei—şi aşa mai departe. Nici o altă lege în ţara romînească nu a dat şi nu va da loc la mai multe abuzuri, decît această născocire a d-lor Nenițescu, Gădei et compania.

— Ieri abia d. V. Arsenie, care şi-a trimis demisia de vr'o două luni din preşidenţia Confecţiilor, a primit din partea Cassei centrale, o adresă că e... revocat din demnitatea de preşedinte.

Adevărul este că revocarea s'a făcut pentru că d. Arsenie a fost ales preşedinte al „Uniunii meseriaşilor" din Iaşi. Pînă la această alegere, cu toate repetatele d-sale demisiuni, Casa centrală nu luase nici o măsură în potriva d-sale, ne avînd nici un motiv pentru aceasta.

Inscrierea în şcolile secundare şi cu deosebire in liceul naţional merg anevoe, faţă cu alţi ani, din canza inspecţiunilor sanitare riguroase.

Perceperea taxei de 5 lei de fiecare elev pentru un aşa zis fond de stricăciuni cauzează deasemenea întîrzieri şi nemulţumiri.

*

Elevii pregătiţi în particular sunt refuzaţi la inscriere, în special la liceul naţional, fie şi numai pentru a-şi depune actele. Răspunsul ce li se dă, e ca să se prezinte la 30 August.

Atari cereri nu s'au primit nici pentru clasa a patra, unde Anuarul liceului indică 12 locuri vacante.

D-l D. M. Cădere lucrează actualminte la întocmirea tabloului cu distribuţia de oare, pentru anul şcolar viitor, în învăţămîntul secundar din localitate.

La bursa din Viena s'a răspîndit vestea că guvernul romîn ar fi interzis exportul de ovăs.

Ştirea a fost dezminţită de guvernul romîn, căci deşi recolta de ovăs nu va fi satisfăcătoare în anul curent, interzicerea exportului de ovăs din motive militare n'ar fi explicabilă.

Sindicatul agricol al judeţului Roman va organiza noi concursuri agricole, în regiunile judeţului, în care încă n'au avut loc asemenea concursuri.

Mărfurile destinate pentru Iaşi supuse vămuirii, întru cît predătorii nu prescriu vămuirea la frontiera romînă, C. F. R. le expediază la Iaşi-Antrepozite.

Pentru transportul de la Iaşi la Iaşi-Intrepozite se precep pe lîngă taxele pentru Iaşi şi următoarele taxe de joncţiune:

Pentru marea iuţeală 25 centime de 100 kgr. cel mult însă de 10 franci de cu o capacitate portativă de cel mult 10,000 kgr.

Pentru mică iuţeală de 5 centime de 100 kgr., cel mult însă 10 franci de vagon cu o capacitate de cel mult 10.000 kgr.

Pentru vagoane cu capacitate portativă mai mare, se percepe pentru greutatea ce depăşeşte 10,000 kgr.o taxă de joncţiune de 10 centime la mare iuţeală şi de 3 centime la mică iuţeală de fiecare 100 kgr., chiar numai începute.

Taxa minimală pentru mare şi mică iuţeală este de 10 centime de fie-care transport.

Şedinţa consiliului comunal, care era să aibă loc astăzi, a fost cootramandată sub motiv că d-nii consilieri nu s'au întors încă din vilegiatură.

In strada Muzelor s'au constatat azi trie cazuri de scarlatină.

Tot azi s'a constatat în oraş un caz suspect de febră tifoidă.

Mitropolia Moldovei a înaintat d-nei Eliza Mavrocordat, prezidenta societăţei ortodoxe a femeilor din Moldova, suma de 247 lei, colectată de către preoţii urbani ai eparhiei, în folosul societăţei, cu prilejul sărbătoarei sfîntului Gheorghe, fostul patron al Moldovei.

A apărut No. 7 şi 8 din revista *„Arhiva Genealogiei"* de sub direcţiunea d-lui Sever cavaler de Zotta. Revista apare acum în Cernăuţi, cu mutarea d-lui Zota la moşia sa Davideni, din ţinutul Storojineţului. Primele numere au apărut în Iaşi:

In acest dublu număr găsim articole iscălite de d-nii Zota, Ghibănescu, Răşcanu şi Gane.

Genealogia Cantacuzineştilor de *** rectificări la datele familiei, culese de N. Iorga şi ban Mihail Cantacuzino; *Boerii căflăniţi* de Ioniţă Sturza Vodă, între 1822 Azem 15 şi 1824 Ianuarie, de Gh. Ghibănescu (în continuare); Identitatea Mariei Iordachi Roset de C. Gane; Din corespondenţa politică a lui Teodoriţă Rişcanu în vremea Unirei de T. Aug. Rişcanu. Apoi recenzii asupra vol. XXI de N. Iorga din studii şi documente, note de Zotta.

Din ce în ce această revistă îşi face loc de cinste în cercul publicisticei romîne, şi lărgeşte cercul cercetărilor trecutului nostru istoric prin multe cunoştinţe de amănunte cu referinţe la oamenii timpului, cari au înfăptuit faptele politice, şi care ne explică politica veche a ţărilor româneşti.

Dl. Gh. Ghibănescu a făcut o prea interesantă excursie prin partea de nord a Basarabiei, atingînd în drumul său Hotinul, Cameniţă-Podolia, Bălţile, Cobălele, Soroca şi Chişinăul. Prin jurul Cobîlei a vizitat monastirile *Japco*, *Dobruşa* şi *Coşuleanca*. In această excursie a avut prilejul a lua multe inscripţii de pe la biserici ca cea de la Cameniţă din 1610 a lui Simion Stroici mare visternic; apoi a cercetat arhivele bisericilor vechi din Chişinău: Răşcanova, Mazărachi, sf. Ilie şi Soborul vechiu.

Iar la Cobălele, unde a fost invitatul d-nei Olga Catargi a putut ceti bogata arhivă de documente cu începere de la Alexandru cel Bun, şi a primit cu plăcere însărcinarea de a publica în colecţia d-sale de Surete şi Izvoade bogata arhivă de documente Catargieşti.

In acest fel se va cunoaşte o bună parte din trecutul Basarabiei atingînd şi unele fapte de politică generală a Moldovei.

In numerele viitoare ale „Opiniei" se va înpărtăşi cetitorului sub formă de Note şi impresii din Basarabia, toate datele nouă ce le-a cules d. Gh. Ghibănescu.

După cum am anunţat, Simbătă la ora 4 p. m. d. dr. Grosi a făcut autopsia cadavrului Anei Loster.

S'a constatat că Ana Loster şi-a tras glontele de revolver în partea din spre vîrful inimei şi cu atîta putere, încît glontele a perforat inima, plămînii, splina şi ficatul.

Creerul Anei Loster, cel puţin după examinarea rapidă, a fost găsit normal.

*

Inmormîntarea Anei Loster urmează să aibă loc astăzi. Dricul va porni de la morgă, unde se află depus încă corpul nenorocitei victimei.

„Scrisori din Iaşi" apărute în „Ordinea" de astăzi, se ocupă de: „Oraşul din departare—Clipe de revedere.—După vacanţă.—Oraşul original.—Cum să'l judecăm.—Indulgenţa ce-i se cuvine.—O vară de linişte.—Eternul spectru. —La ce e bună teama.—Vecinătate suspectă. —Apa mîntuitoare.—Ce avem şi n'avem totodată.—Pe urmele incendiilor.—Izvoarele nu curg.—Spre transformare.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

Imobilele din Iaşi ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 şi pentru care se va ţine licitaţie la sediul Societăţii din Iaşi, Str. Lăpuşneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada şi No. Casei*	*Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş*
Ire Schuţman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărăşanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu şi Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lăţescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L. Iţicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă ocupate de d-l Dr. I. Tatos şi o odaie şi bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft şi Birnberg	Răşcanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ş. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi şi bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck şi o odaie şi bucătărie de d-l Weisman
Ath. şi N. Popescu	Sărărie 106	O odae şi bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-lM. Haim.
Şm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Şos. Racoviţă	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelştein	Pomir 6	2 Odăi şi bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de şcoala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piaţa Halei 3	O odaie, camară şi un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz şi Zussman	Pomir 8	2 odăi şi bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer şi o odaie serveşte de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Viţu	Şc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societăţii	Lăpuşneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniţă şi camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie şi dependinţe ocupate de d-l Nuţă sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîşmă, 2 odăi, bucătărie, pivniţa crâşmei, un beciu sub casă; şi un apartament de 2 odăi şi bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Şmilovici, Sofia Moşcoviei şi A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel şi O. Avram.
Emil Ortony	Şos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAȚIUNI

Succesul șerului.—*Europa s'a liniștit! Greutățile politice au fost, în sfîrșit, învinse, de oare ce d. Grecianu a reușit în fine, să numească intendent la spitalul Pașcanu pe d. Brudea. Acest eveniment istoric, a fost încoronat într'un mod într'adevăr vrednic de d. Grecianu și de partizanii săi.*

In adevăr la depunerea jurămîntului de către fericitul nou numit, s'a constatat că dîndu-i se în mînă foaia de jurămînt, junimistul subțire n'a știut ce să facă cu ea, de oarece nu putea s'o citească. Greutatea, însă, a fost repede trecută, de oare ce, cu prețiosul concurs al unui sufleur, noul numit a citit foaia, iar cu bună voitoarea asistență a tuturor celor de față, a și iscălit-o.

Rămîne să vedem în ce mod va ști să scrie comptURile spitalului pe care trebue să'l administreze.

Din Chișinău ni se scrie, că Zemstvoul s'a ocupat zilele trecute și a hotărît tranșarea definitivă a chestiunei, privitoare la moșiile pe care unele bisserici din Iași le posedă în Basarabia.

In același timp, Zemstvoul a hotărît, ca în cursul septămînei viitoare, să se ocupe din nou și de astă dată în mod definitiv de chestia moșiilor, ce aparțin Casei Sf. Spiridon.

Ca document pentru secolele viitoare, pentru a se ști ce a ajuns mortalitatea și legile în epoca asanărei, publicăm actul de mai jos, care sub numele de consultațiune juridică, a servit pentru a escroca regulamentul de concursuri medicale a Spitalelor Sf. Spiridon, în favoarea unui vîndut politic pe care trecutul îl arată vînzîndu-și conștiința la mezat, iar prezentul ni'l arată vînzînd numai pe parale îngrijirile sale medicale în spitale.

Iată documentul:

Sub semnatul fiind consultat de domnul dr. P. Anghel asupra chestiunei de a se ști dacă numitul medic poate astă-zi fi strămutat fără un nou concurs de la secția la care funcționează ca chirurg (medic primar) al casei Sf. Spiridon din Iași, la secția chirurgică a aceleiași case, devenită vacantă prin moartea d-lui dr. C. Botez, cred că afirmativa nu poate suferi nici discuție.

In adevăr în anul 1907 d. dr. Anghel trecînd un concurs ad hoc, adică special pentru materia chirurgicală, efectuat în baza regulamentului din 1902, acest concurs este valid și'și produce efectele sale pentru toate secțiile chirurgicale a casei Sf. Spiridon, fără ca să mai fie astă-zi nevoe de un nou concurs, mai ales avîndu-se în vedere numeroasele precedente urmate pînă acum, după care mai mulți medici au fost strămutați, nu numai de la o secție la alta, dar chiar și dintr'un oraș într'altul, in baza unui concurs anterior.

Mai întemeiem această părere și pe împrejurareacă dacă astă-zi s'ar ține un nou concurs, d. dr. Anghel ar fi examinat asupra aceloraşi materii pentru care a mai fost odată examinat, așa că din acest punct de vedere al doilea concurs devine inutil și chiar vexator.

Art. 2 din regulamentul din 1912 care explică că prin cuvîntul ad hoc ce figurează și în regulamentul anterior din 1902 se înțelege numai locul vacant pentru care s'a trecut concursul, este o regulă aplicabilă numai la viitor și nu poate fi întinsă la trecut, căci nu este un regulament interpretativ, ci un regulament cu totul nou, care departe de a interpreta pe acel vechiu îl schimbă din contra și'l înlocuește, așa că cursurile trecute în baza vechiului regulament rămîn pentru acei care le-au trecut adevărate drepturi cîștigate.

Cît pentru cazul și chestiunea de a se ști cine este în drept a se pronunța astă-zi asupra cererei de strămutare făcută de domnul dr. Anghel spre a fi mutat de la biuroul primirei chirurgicale la secția chirurgicală unde este loc vacant, cred că aceasta este de atributul și resortul exclusiv:

1) Al onoratei epitropii și 2) în lipsa ei a consiliului sanitar superior.

Adaug că și asupra acestui punct sunt precedente în cît nu văd pentru ce s'ar lua în privința d-lui dr. Anghel alte măsuri de cît acele ce s'au luat pentru alții. Așa dar cererea d-lui dr. Anghel este admisibilă din toate punctele de vedere și ea va fi admisă.

Deliberat în Iași astă-zi 10 Iunie 1912

(ss) **Prof. D. Alexandresco**
P. Sion
I. Leatris

Nu mai avem nevoe să stăruim asupra ilegalității și imoralității, acestei procedări; vom face numai să se remarce că acelaș spirit de învîrteală fără rușine, care a prezidat la această afacere de la începutul ei, se întinde și în consultația juridică, dată de către trei partizani politici ai celui interesat și în care se vede din tot cuprinsul ei, că n'a fost o deliberare în 3, ci numai au iscălit doi cea ce scrisese și deliberase singur al treilea. In adevăr se vede din tot cuprinsul acestui document că toate verbele care exprimă părerea, sunt puse la singular „cred, sunt de părere" etc. cea ce arată că n'a fost deliberare, ci șolticărie curată.

Se zice că la Piatra Neamț cursurile noilor școli normale vor începe abia prin Noembrie. Pînă acum nu s'a făcut nici un demers de local, de numiri de profesori. Părinții sunt foarte încarcați cu înscrierea copiilor lor — căci văd că vor pierde termenul de înscriere pe la alte școli.

La 1 Septembrie se va ține la institutul Maternitatea examenul pentru obținerea diplomei de moașe. Comisiunea se va compune din domnii dr. Bejan și d-ra dr. Leon, medicul primar și medicul secundar al institului și domnul dr. Thiron, delegat din partea ministerului de interne.

D-ra Flora Moissa a fost numită sub director Institutului de Chimie din localitate, în locul d-lui Petrovici, înaintat director.

Fusesem informați că la mînăstirea Neamțului, a avut loc un incident între fostul stareț și unii părinți.

Nu-i adevărat, că I. P. S. Mitropolitul l'ar fi dojenit în fața tuturor călugărilor. La trapează n'a fost de cît o consfătuire intimă între I. P. S. Sa și soborul monastirei, la care s'a cercetat mijloacele proprii spre a remediea unele lipsuri, ce s'au observat.

Deasemenea nu-i adevărat, că directorul cancelariei ar fi avut vre-un amestec la consfătuire. Dacă a intrat în sală, apoi n'a făcut-o de cît să-și îndeplinească vre-o îndatorire, iar nici de cum, ca să influențeze hotărîrile consfătuirei.

De-altmintrelea, ori cine cunoaște pe directorul cancelariei, e încredințat, că muncește cu multă dragoste pentru îndeplinirea datoriilor, că-i totdeauna gata să facă bine ori cui, dacă merită și se ferește de-a face rău.

Așa dar, măsurile găsite bune pentru îndreptarea lipsurilor sunt fructul cugetărei celor adunați la consfătuire, iar nici de cum al influenței directorului, care conduce cancelaria și n'are nici un amestec în conducerea eparhiei.

In urma mai multor neregule întîmplate la monastirea Neamțului, s'a primit demisiunea părintelui Arhimandrit Mitrofor Valeriu Moglan din postul de stareț, pe ziua de 15 August.

S'a numit o comisiune interimară, compusă din părinții Ioachim Filipovici, ca președinte, Daniel Tomescu și Meletie al Babei ca membri, cari vor conduce monastirea pînă la alegerea unui stareț.

Aflăm, că economul Gheorghe Popovici, licențiat în teologie, a fost recomandat ca protoereu al jud. Neamț, pe ziua de 15 August.

Sfinția Sa a fost protoereu al numitului județ în timpul Mitropolitului Iosif Naniescu, s'a menținut sub Mitropolitul Partenie Clinceni, dar i s'a cerut demisia, la venirea I. P. S. S. Pimen Georgescu.

Se plănuise numirea ca protoereu al jud. Neamț a părintelui Bobulescu, dar gîndindu-se mai serios la tinereția Sfinției Sale, cum și la faptul, că-i partizan prea înfocat al d-lui Neculai Iorga, s'a renunțat la numirea sa, spre a nu se zice, că la Sfînta Mitropolie s'ar patrona un anumit partid politic.

Felicităm pe noul numit și-i dorim înțelepciunea necesară, ca să conducă bine județul.

Să nu uite Sfinția Sa, că blîndețea față preoți și învățarea lor poate produce roade mai bune de cît despotismul asiatic.

Vremurile și moravurile s'au schimbat și-i prudent să țină seamă de această schimbare, spre cinstea și binele bisericei.

Ministerul instrucțiunei a pus în vedere revizorilor școlari, ca pe viitor în inspecțiile ce le fac, să cerceteze și starea materialului didactic și întregei averi a școalelor.

Disparița d-lui I. Vasiliu Bogdan.—Domnul Vasiliu Bogdan, de fel din Brăila, căsătorindu-se cu doamna Ioanid, proprietara viei Manta Roșie din Iași, a înființat acolo o fabrică de destilărie de rachiuri și cognac sub firma Vasiliu Bogdan și C-ie. Avînd procură generală și ajungînd soțul unei femei bogate, d. Vasiliu Bogdan reuși să-și facă credite mari și să realizeze angajamente bănești peste 300,000 lei.

In urmă a reușit să rădice încă 50,000 lei și să facă și un imprumut ipotecar asupra viei.

După contractarea ultimului imprumut, d. Bogdan, sub pretext că pleacă în străinătate, a dispărut.

La tribunalul Fălciu s'a transcris astăzi actul de veșnică vînzare a moșiei Barboși către d-na Volenti pentru suma de 7 milioane și actul de ipotecă prin care d-na Volenti contractează un imprumut de 4,135,000 lei la Banca de Credit Romîn.

Se aduce la cunoștința celor interesați că condițiunile de admitere în școala Superioară de Sliviculturd, secția superioară a Inginerilor silvici și secția secundară a Brigadirilor, se găsesc publicate în Monitorul Oficial No. 102 din 8 August 1912 pagina 5259.

Prefectura județului Iași, a editat „Expunerea situațiunei județului pe anul 1910—1911" privind instrucțiunea, serviciul sanitar, cel veterinar, serviciul technic cu tablourile și recapitulația generală a lucrărilor de întreținere și din nou executate și situația sumară. Vorbește apoi de jandarmerie, de școala de meserii a județului, arată mișcarea populației, starea financiară a județului, școala de meserii, starea economică și mișcarea populației, etc.

Mișcarea populației, în cursul lunei Iulie, a fost născuți 202 dintre cari 115 creștini 71 evrei și restul de alte religiuni morți 140 și anume 79 creștini, 54 evrei și 8 de alte religiuni.

Congresul cîntăreților bisericești.—Azi, cu diferite trenuri au sosit numeroși delegați pentru congresul cîutăreților bisericești, care începe mîne.

Delegații sunt primiii la gară de către membrii comisiunei de organizare, care a îngrijit de găzduirea oaspeților.

Cei mai mulți însă dintre congresiști vor sosi mîne dimineață.

De la gară, se vor duce cu toții la Mitropolie, unde se va oficia un serviciu religios.

Apoi se vor duce la Teatsul Sidoli, unde la orele 10, va avea loc prima ședință.

*

Foarte mulți preoți, ne-au declarat că vor asista la desbaterile acestui congres, și vor sprijini acțiunea cîntăreților bisericești, pentru a obține o îmbunătățire a soartei lor.

D. Gh. Botez, primarul orașului, s'a ocupat azi de chestia prelungirei canaliză rei stradei Bărboi, în senzul de a se canaliza și strada Cismăriei, ast-fel ca să se asaneze și o parte din piața halei.

Directorul serviciului apelor, va prezenta chiar zilele aceste planul canalizărei acestei strade, care va deveni curînd fapt îndeplinit.

Domnul general Pressan, comandantul Diviziei de Roman, a sosit aseară în inspecțiunea tuturor trupelor din localitate.

Astă noapte femeia Rașela Hirchhorn, într'un acces de boală s'a spînzurat, în curtea locuinței sale, din strada Socola.

Aseară bătrînul Petrea Vieru, clopotar la biserica catolică, a căzut de pe scara clopotniței rănindu-se grav.

In str. Șipote, cotiugarul lui Gh. Bandac, a calcat pe băetul Herș Rotenberg, rănindu-l grav.

D. maior Cătuneanu a luat comanda reg. 7 de Roșiori, în locul d-lui maior Grecianu, aflat în congediu.

D. dr. Gossi, medic legist, a făcut eri autopsia cadavrului copilului, omorît de Ruxanda Baciu, din com. Rediu.

S'a constatat că moartea a fost provocată prin asfixiare.

Iată noul program de astă seară Luni al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Pe urmele dușmanului, povestiri însufletite din viața americanilor de nord. Inscenare superbă; sute de oameni iau parte la această splendidă desfășurare. (2 părți).

Crucea Victoriei, măreț episod din războiul Crimeei (1854—1855), reconstituire admirabilă.

Dansul tragic, narațiune însuflețită—Costumul de marinar, scene comice—Vederi din Italia de Nord: Orașul Verona—Ruinile din Cinfont-Kale (Turcia) vederi de călătorie.

Cea mai eftină îmbrăcăminte, scene foarte comice.

Poimîne Mercuri program nou: Daniel, după celebrul roman „Le petit chose" de Alphonse Daudet (2 părți) — Pathé Journal etc.

Se reamintește cetitorilor noștri, că în serile reci și ploioase reprezentațiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		7 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar și secundar.
Preparațiuni pentru examene corigență admitere în ori ce școală a statului.
V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 20 August

Masacrul din Coceana
- Resvrătirea jandarmăriei -

Constantinopol. — Dintr'un comunicat semi oficios rezultă că ancheta făcută la Coceana ar fi stabilit că numai cîțiva soldați, cari nu au putut fi identificați, au maltratat niște bulgari.

Se desminte că polițiștii ar fi luat parte la agresiuni.

Explozia bombelor aruncate, a omorît 66 persoane dintre care 19 bulgari. 16 indivizi arătați ca autori, au fost arestați.

Intr'o altă explozie, au fost omorîte 30 persoane din care 15 mahomedani.

Crimele unui nebun

Pomanshorn (Elveția).—Soldatul Herman Svarț, care a înebunit și care a tras mai mult gloanțe asupra trecători lor a fost prins.

7 persoane au fost ucise și mai multe rînite. Atentatorul e și el rînit.

Boala principelui mostenitor turc

Viena.—Știrea publicată de un ziar din Berlin după care principele moștenitor turc Iasuf El Zedin s'ar fi îmbolnăvit, e absolut nefundată.

Gravele evenimente din Balcani

Serbia se pregătește și ea de războiu contra Turciei

Belgrad.—La întrunirea convocată de societatea patriotică pentru apararea națională erau prezenți 3000 cetăieni, printre care numeroși ofițeri.

S'a adoptat o moțiune, prin care se cere guvernului să intervină energic în contra exterminărei serbilor din Turcia și să se ceară satisfacție pentru victimile din Slapnica.

Intrunirea s'a terminat cu strigătul de război Turciei.

IMBOLNAVIREA PRINȚULUI GHEORGHE AL SERBIEI

Belgrad.—Obiectul discuțiunei generale o formează aci îmbolnăvirea gravă a prin țului Gheorghe.

Prințul dă de mai mult timp semne de a mare surescitare.

A ținut să intre în școala militară franceză, însă a trebuit să întrerupă studiile.

Intr'un moment de extremă surescitare, a tras trei focuri de revolver, fără a-l nimeri, asupra aghiotantului seu, maiorul Pavlovici, care s'a grăbit să plece din Paris, demisionînd din această calitate.

In locul lui a venit profesorul Mihai Popovici, despre care se credea că va avea o influeuță asupra tînărului principe.

Boala însă făcea progrese, așa că a fost nevoie ca principele Gheorghe să fie internat într'un sanatoriu.

Agitația țăranilor din Prahova

Ploești.—Printre sătenii din comunele limitrofe, se observă o mare agitație.

Se afirmă că țăranii s'au rasculat în potriva administrației. Motivul acestei agitații, stă în faptul, că sătenii au fost informați, că nu vor fi despăgubiți, pentru terenurile ce li se expropiază, în vederea înființărei trenului special, Ploești-Văleni de Munte-Mineci.

D. Luca Elefterescu, prefectul județului, a înștiințat guvernul despre această mișcare.

Deraiare

Eberfeld.—La un tren de persoane, un vagon s'a deslipit și a deraiat. Pînă acuma s'au scos 8 cadavre.

Condemnarea unui scriitor rus

Petersburg.—Scriitorul Necariev, a fost condemnat la un an închisoare, pentru că s'a constatat că pastra scrieri interzise de ale lui Tolstoi.

Anarhia în Albania

Valona.—Șeful albanez Sahin și oamenii din banda lui, au deschis închisorile din Vratiștea punînd în libertate pe deținuți.

Anarhia domnește în oraș.

Locuitorii suut înarmați.

Au avut loc mai multe ciocniri sîngeroase.

*

Salonic. — Lîngă Djumaibala a fost o luptă între jandarmi și o bandă bulgară. 3 soldați sunt uciși.

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iași
Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași
(zisă și str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete *contra înghețului*—**Băi hygienice**—*etc.*
Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultațiuni gratuite.
Condițiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparațiuni
—**Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*
Referențele cele mai **bune la** *dispoziție.*

De vînzare o garnitură de trăerat *(locomobilă și trăerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Liceul particular
„Profesorii Asociați"
Ioși.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași
Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.
Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.
Preparații de 2 clase într'un an
Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2
Se primesc și interni în condițiuni speciale
Prospecte la cerere
Director
Titus G. Patriciu—Iași
Profesor

Școala profesională de fete
Tereza Paraschiva
General Milicescu
sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU
— Iași—Strada Albineț 5 —
Curs profesional cu programa proprie.
Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.
De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.
Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.
Direcțiunea.

DE ÎNCHIRIAT
Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Cîrciumă și atelierul Fotografic.
A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.
Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE
Champalbert-Herovanu
— Str. Bărboiu 19 —
Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.
Inscrierile de la 25 August a. c.

GIMNAZIUL
Moritz și Betti Vachtel' Iași
Str. Sărăriei 147—Imobil propriu
Invățămînt secuudar după programa statului.
Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.
Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.
Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.
Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.
Inscrierile se fac în cancelariă școalei de la 10 August.
DIRECȚIUNEA

V. G. CRISTOFOR
Avocat
Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia

Corespondent *romîn, german, francez, caută post.*
Adresa **S. G. Poste-restante** *Iași*

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (PHUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucuresti—II. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăușelei întrebuințează numai „Diana Franzbrannatwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrannatwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbrannatwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăsit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de *Ischias, Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care *resistă* celor-l'alte remedii

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antîiu se ia câte 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă totuș vom fi simțit o ușurare, va lua 2 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les PERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, care se găsesc la toți Drogiștii și Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ȘI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE

„LA PORTUL BRAILA"

Iași— Strada I. C. Brătianu 166—Iași

FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

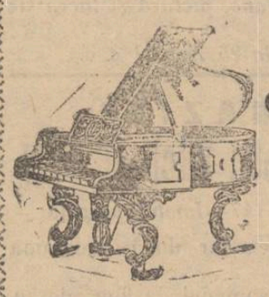

ASORTIMENT complet după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Planine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos

Vînzare și în rate mici fără acconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polițe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende **Lei 1,980,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în conbinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAȘI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația Iași str Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1670—Mercuri 22 August 1912

Din lumea celor mici

Sînt dascalii bisericești, cîntăreții de strană mare și mică, cari cîntări scot pe popi din biserică, sînt modeștii muncitori în ogorul bisericei, cari au reprezentat în trecutul nostru elementul artistic și tradițional al bisericei.

Dascalii de biserică s'au adunat în congres, și anume la Iași, pentru a-și discuta pasul lor material și moral și cari ar putea fi mijloacele pentru rîdicarea lor materială și morală. Nici nu se poate concepe ca într'un stat democrat, ca al nostru, clasele și categoriile sociale să nu se consfătuiască pentru ogoirea intereselor lor. Ar fi a nu răspunde la datoria lor și la conștiința răspunderii de corp, dacă ar lăsa lucrurile să meargă tot așa pe arbecatele, cum au mers pînă acum.

Biserica prin firea ei tradițională e cea mai dispusă la conservatorismul irațional al stărilor din trecut. Așa am apucat că a fost, așa practic și eu, și aș lăsa să se practice și după mine. Această inerție socială, inerentă organismului arhisecular al bisericei, a făcut și face că despre cele interioare ale bisericii să ne interesăm noi laicii așa de puțin ca unii ce nu sîntem duși des la biserică.

Dacă noi turma drept credincioșilor n'avem căderea de a ne amesteca în cele bisericești, întru cît fiind clădite din duh, nu le putem schimba noi firea, statul care are în a sa privighere bunul mers și al trebilor bisericești s'a grăbit să inoveze și în biserică în ceva, și anume în ceea ce privește raporturile dintre biserică și stat.

Și statul a legiferat la 1893, —era ministru de culte șeful nostru d. Take Ionescu,—că pe viitor se vor hirotonisi numai seminariști cu 8 clase la țară și numai teologi la orașe; urmarea a fost și un plus de salariu. Tot statul a dispus salariarea preuților scotîndu-i de sub imperiul sistemului învechit și dogmatic ca cine slujește altarului din altar mănîncă și că păstorul trăește din laptele turmei sale. In sfîrșit tot statul a intervenit ca și în drepturile și datoriile clerului să stavilească abuzul chiriarhilor, cari deprinși cu un sistem străvechiu izvorît numai din voință, ținea într'o dependență slugarnică corpul clerical.

Toate aceste trei mari principii : educația clerului, salariarea și drepturile preuților au format punctele principale ale legii din 1893. Legea consistorului bisericesc e o urmare fatală a legii de la 1893 și altele vor veni.

Biserica lăsată la bun proiosul ei a dat pururi dovadă de stagnare, de conservare îndărătnică de arbitrar și nedreptate. Duhul omenesc care a călăuzit și călăuzește mecanismul rutinar al bisericei a rămas în urma duhului laicilor și cu durere adîncă creștinească am asistat în ultimii ani la desfășurarea de fapte, cari ar necinsti pe ori care altul necum pe un cleric.

Partizan convins și conștient al sistemului înrîurirei statului în biserică, noi credem că biserica atîta a progresat cît statul i-a dat ghiont; în colo ar fi rămas ca terra incognito, un haos de stări, din care n'ai fi știut cum să mai ești.

Iar statul nostru romînesc, dus de duhul ortodoxiei a căutat din cele mai vechi timpuri a se amesteca în biserică spre binele ei și al membrilor săi, organizînd școli de învățătură, controlînd mersul bisericei și tipărind cărți pentru biserică.

A venit vremea acum ca tot statul să ia în aproape grijă situația materială și morală a peste 10000 de cetățeni, cari își dau samă că așa cum stau lucrurile astăzi nu mai pot merge.

Care e titlul acestor modești muncitori în ogorul bisericesc? El e străvechiu și mare. Ei ne-au cultivat cîntul bisericesc, ei au fost meșterii în gorgoane și trigorgoane pentru a face slujba bisericească mai plăcută și atrăgătoare ; ei au reprezentat legătura strînsă între poporani și biserică, întru cît nu s'au mărginit numai la strană și citanie, ci s'au pus în slujba neamului și au întins bruma de cultură rurală, învățînd azbuchile pe copiii oamenilor de unde și-au atras și numele de *dascali*.

Primii noștri învățători rurali, fără plată au fost cîntăreții noștri de biserică. Iar noi care cetim hîrtiile vechi și am văzut miile de iscălituri strîmbe, cracanate talpa gîștei, știm că rodul muncei acestor vechi piseri se datorește dascălilor noștri de biserică.

Dar ei mai au și alt titlu : ei au cultivat cîntul; și cîntul bisericesc a înrîurit și pe cel popular; din sinul lor am avut pe cei mai mari scriitori în ale Psaltichiei. La Iași Dumitriță Suceveanul a fost cel mai ales și mai productiv. La București *Anton Pann*, finul Pepelei cel isteț ca un proverb. Iar literatura estetică înregistrează cel mai vast talent literar recrutat din rîndurile dascalilor de biserici, cum noi am înregistrat pe cel mai talentat prozator al nostru, pe *Ion Creangă* din rîndurile dascalilor primari.

Cu aceste titluri istorice clasa cîntăreților merită atenția necesară din partea statului. Acum să vedem ce interese noui sociale și le-ar putea prinde statul cu acești modești cîntăreți ?

Zece mii de cetățeni rurali și urbani, sînt o forță ; dacă ei azi cer drepturi, statul le poate acorda impunîndu-le noi datorii.

Zece mii de forțe sociale stau azi nesocotite, căci recrutarea lor e lasată la voia întîmplării. Scolile actuale de cîntăreți trebuesc luate pe sama statului și reorganizate fundamental. Tot ce e prea mult dat în sama școalelor actuale și mai ales a învățătorului, trebue trecut pe sama școlilor de cîntăreți și a dascalilor de biserică. Ei sînt mai liberi toată săptămîna ; cu o brumă de cultură economistă de legi și practica agricolă, cîntăreții noștri și-ar valorifica altfel titlurile lor, fără a mai socoti numai de niște *pălămari* ordinari. Activitatea lor trebue *exteriorată* în binele bisericei.

S'ar putea chiar ca cursurile complimentare să fie date în sama lor ca așa pentru îndeplinirea unor mici servicii bisericești, ei să poată lăți cultura cărții la mai mulți din cei ce scapă de școală.

Dacă preutul trebue și exteriorizat cu activitatea lui pastorală, lui trebue să i se păstreze autoritatea și sfințenia darului ; la munca brută socială trebuesc înhamați dascalii de biserică.

Noi credem, că mai avem nevoe de ei ca să ne fie și dascalii noștri culturali și sociali.

Pentru toate acestea însă, trebue să începem cu reforma materială: rădicarea salarului și îmbunătățirea stării materiale. Din belșugul traiului seu belșugul duhului ; cine zice de altmintrelea se înșală.

Ne punem alăturea cu cei zece mii de dascăli; le urăm sporiu la muncă și credem în izbînda acțiunei lor, căci nu se poate ca statul romîn care are în grija sa armonizarea intereselor tuturor claselor sociale să nu se gîndească și la soarta cîntăreților bisericești, cari cuprind în clasa lor o foarte frumoasă pagină de istorie culturală a neamului nostru.

Gh. Ghibănescu.

„Prietenul" d-lui Grecianu

Domnul Grecianu este prietenul d-lui Cuza și acesta este prietenul d-lui Grecianu—ambii atestă, sub ale lor iscălituri această veselă situație.

Domnul Cuza fiind făcut cu ouă și plagiat în gazeta d-lui Grecianu, acesta s'a grăbit să trimeată amicului său un certificat prin care desavuiază „odiosul articol" apărut în *Evenimentul*.

Amiciția d-lui Grecianu pentru d. Cuza a ajuns astfel în capul piramidelor, căci este dovadă de prietenie fără nici o restricție, cînd proprietarul unui ziar califică de odios un articol apărut în acel al său ziar—contra d-lui Cuza.

Fără nici o restricție. Nu e odios pentru d. Grecianu, că partidul din care făcea parte este batjocorit de d. Cuza ; nu este odios, că un fruntaș al partidului, d. profesor dr. Riegler, este literalminte intinat de condeiul veșnic gloduros al „prietenului" Cuza.

După concepția naivă a d lui Grecianu este foarte drept și foarte cavaleresc să desevuezi în public gazeta ta proprie, să declari că nici n'o citești, că este odios ceea ce gazeta ta publică—fără nici o restricție—căci ea ar putea fi interpretată ca o slăbire a potrivitei amiciții Grecianu—Cuza.

Desavuind articolul din *Evenimentul*, d. Grecianu ar fi putut—avea datoria s'o facă—desavua și articolele d-lui Cuza contra d-rului Riegler. Na făcut-o.

N'a voit s'o facă, sau nu l'a ajutat mintea. Și astfel și-a desavuat gazeta, pe care numai el n'o desavuase încă. Dar implicit d. Grecianu a mai făcut ceva : a consimțit la campania de înjurături pe care „prietenul" o duce contra unui fruntaș Carpist.

Dacă d. dr. Riegler va înțălege să-l facă înainte pe „soldatul disciplinat" și să rămîie în semi-plutonului de mercenari grecinești—asta ie o chestie de higienă și cum igiena ține de medicină, nu noi profanii, vom da sfaturi distinsului medic.

Amenințările au început

Zilele trecute a apărut în Epoca *un articol, care a fost trecut cu vederea, dar care, totuși merită să fie relevat, ca fiind cel mai simptomatic asupra situației politice.*

Vorbind despre acei care ar dori o concentrare, din lagărul carpist, Epoca *zicea că aceia care vor nesocoti persoana șefului lor, nu numai că vor trebui să părăsească grupurea, dar încă relațiile personale cu ei vor fi rupte.*

Cîtă deosebire între acela care a insuflat acela articol și șeful nostru !

Cînd domnul Carp a fost chemat la putere și cînd partidul conservator-democrat a rămas în opoziție domnul Take Ionescu, adresîndu-se amicilor și partizanilor săi, i-a deslegat de orice legămînt, și le-a dat toată libertatea să procedeze așa cum vor.

Epoca *și stăpînii ei nu știu ce-i mărinimia, ei amenință de pe acum pe aceia care urmărind mărirea partidului conservator, ar consimți la o concentrare, de natură a izbi în ambițiile și în visurile acelora chinuiți de hrana mărirei.*

Cîntăreții bisericești și capitala Moldovei

Viața monotonă a Iașului, și mai posomorîtă prin influența vacanței, a devenit mai animată prin congresul de azi, al cîntăreților bisericești.

Nu știu cine a lansat ideea, dar cred că propunerea ca toate congresele să aibă loc în Iași, merită a fi relevată și discutată. Ar fi în chip artificial, să se dea Iașului un spor de viață, ce ar folosi mult și mișcării sale economice și intelectuale.

Grupuri de cântăreți bisericești, adunați aci din toate unghiurile țerei, colindă prin străzile orașului nostru, admiră instituțiile și exprimă prinosul lor de recunoștință către marele voevod Alexandru Ion Cuza, făuritorul Romîniei de azi.

Sunt în mare parte tineri, cari simt o plăcere deosebită de a vedea Iașul, despre care au auzit atîta vorbindu-se, în bine și în rău, și despre care se pot ei însuși azi convinge.

Ei sunt îmbrățișați de ieșeni și în primul rînd de preoții noștri, cari sunt gata a sprijini acțiunea lor.

Una din revendicările ce se vor rîdica la Congresul de azi, e îmbunătățirea soartei cîntăreților bisericești.

Ei sunt retribuiți în chip derizoriu. Cu micul salar ce primesc, pot perfect de bine muri de foame. E drept că pentru dînșii, legea îi obligă chiar, ca pe lîngă misiunea de cîntăreț bisericesc, să exercite și o meserie.

Ori în această privință, un distins preot ne spune, că aceasta este o imposibilitate materială.

Cîntărețul bisericesc este un auxiliar al bisericei. El trebue să fie mereu la biserică, alăturea de preot. Ori își exercită meseria, și atunci va lipsi de la atribuțiunile sale din biserică, ori va ajuta pe preot și atunci nu are timpul necesar, pentru a-și face meseria, ce i se permite.

Dar este un auxiliar imperios necesar bisericei, și prin urmare trebue lăsat în acest loc, în chip permanent, fără a-l distrage da la această ocupație.

Pentru aceasta, trebue negreșit a i se îmbunătăți soarta, a-i da mijloacele materiale necesare, ca să poată trăi, ținîndu-se seamă și de scumpetea traiului de azi, și de faptul că donațiunile voluntare au scăzut simțitor și pentru biserică.

Ne unim cu acest prim desiderat al cîntăreților bisericești — cărora li urăm bună venire în vechea Capitală a Moldovei.

D.

OAMENI ȘI LUCRURI

CUMINȚENIE...

Cu miile se numără cei reîntorși. De mai aproape, de mai departe,—vin mereu, cu aierul reîmprospătat, cu firea reînnoită, cu organizmul înviorat. E preschimbarea ceva mai adîncă ? E învățătura dobîndită ceva mai trainică? Nou sosiții fac, văzuți întâia dată, impresiunea de a fi mai... cuminți în ale traiului, de cît la plecare.

Omenirea cuminți tă... E cea mai mare ironie ce se poate gîndi și rosti. E ironia ce se revarsă deasupra priveliștei pe care o vedem în toate acele mari și celebre stațiuni balneare, stațiuni mondiale, cari pot afișa „cărți de onoare" cu nume de suverani și oameni de stat,—încă un element de puernică sugestiune pentru marea masă de muritori simpli și creduli.

Și totuși paradoxul, numai el, e peste tot. Științificește, fiziologicește, rolul apelor mult lăudate e anevoie de urmărit și de dovedit,—lucru de care, fără îndoială s'ar arăta uimiți nenumărații vizitatori veniți din toate unghiurile lumei.

Și cîți vin, și cîți vor mai veni, pretutindeni ! Exceptînd unele localități într'adevăr consacrate de secole prin efecte curative în anumite afecțiuni, ce sunt convoiurile cari aleargă, bună oară, la Wörishofen pentru a cunoaște eficacitatea apei reci, ori la „Cerbulalb", pe la Dresda, ca să învețe a... nu mînca prea mult ?

La cît de puține stațiuni nu s'ar putea reduce, de fapt, sutele, miile de localități ale lumei, cu izvoarele lor, cu băile lor, cu regimurile și cu... veniturile lor.

Dar cine ne va iniția vreodată în marea taină a apelor însăși? Ori în cealaltă taină, mai complexă încă, a organismului omenesc care reacționează în chip atît de divers și atît de straniu uneori, față de anumite substanțe absorbite pe diverse căi ?

In una din zilele trecute, pe cînd puneam pe unul din băiași să-mi aplice la cot—în punctul unei vechi fracturi—o compresă tradițională de „moor", el mă întrebă dacă nu cred preferabilă una de „Fango".

In cabinele de alături un uumăr de pacienți se supuneau unor învălitori făcute cu glodosul, dar „providențialul" „Fango di Battaglia". Cu aceeași convingere însă la „Kurmittelhaus" se aplică un alt „Fango", de provenienţă germană și poate mai puțin misterios decît acel vulcanic, adus din o veche stațiune italiană și întrebuințat cu o reclamă universală, enormă, foarte trebuincioasă întru obținerea... rezultatelor miraculoase. Căci se obțin vindecări, e sigur. In ce mod produse ? In virtutea căror însușiri ? Aici începe misterul .. științific, — dar se deschide orizontul larg al intuițiunei, căpătată prin asociarea experimentărei și observațiunei, cari au și ele valoarea lor.

Cine a cunoscut și recunoscut, cel dintâiu, minunatele efecte ale *cataplasmei*, atît de larg și bine practicată peste tot și la noi în țară ? E domeniul misterului...

Cetiți primele observații populare, după cari fu consfințit, bunăoară, Slănicul Moldovei. Sunt tot așa de romantice, ca și povestirile ce se publică acum despre anumite surse eminente, neasemănate, ale Siberiei, neexploatate încă și în care se... scaldă locuitorii de pe acolo. Cum va fi starea lor peste un secol-două ! Vedeți ce a ajuns nămolul din Tichir-Ghiol, ca să nu mai vorbim de Franzensbad. Evident că fiziologia unor ape celebre cum e Karlsbadul, Neuenharul, Teplitzul, Vichy, Ems, Kissingen, nu e atît de ocultă, cum este domeniul nămolurilor diferite. Aci însă sugestia, credința, misterul sunt elemente esențiale și au, direct, rolul unor factori terapeutici. Iar totalitatea lor, unită cu elementele variate pe cari adeseori le-am amintt în treacăt, fac parte din eternul paradox balnear și aparțin psihologiei balneare, nestudiată încă în deajuns. Mai presus de toate ar fi însă povața pe care trebuie s'o aducă toți cîți revin, după lipsuri mai lungi, ori mai scurte :

— Cumințenia în traiu, echilibrul în toate, ca să se recurgă mai puțin la... ape miraculoase.

Rodion

Razele în Belgia...

O propunere a deputatului Destrée.—Două rase în Belgia.—Sufletul Belgian.—O națiune care nu e.—In țara cărbunelui.—Belgia flamandizată.—Francofobie.—Nu va fi separațiune.

Sub titlul „Scrisori către rege", Jules Destrée, deputat socialist din Charleroi, publică în „Revue de Belgique" un articol de care se ocupă toată presa. Acest articol atinge chestiune celor duoă rase existente în Belgia și conchide la separațiunea Valonei de Flandra.

Jules Destrée susține că Belgia nu este o națiune, ci un Stat politic format din două părți deosebite, cu instituțiuni și interese comune. Ea este o creațiune artificială a diplomației europene. Nu este acolo „un suflet belgian" ci un suflet flamand și un suflet valon sau francez foarte diferite unul de altul. Locuitorul din Liège, Mons sau Charleroi se simte mai mult în țara sa la Paris decît la Anvers, Gand, sau Bruges.

Nu exsistă în Belgia acea comunitate de istorie, de viață, de moravuri și de aspirațiuni care constitue un popor. Flandra este o câmpie în mare parte agricolă și industria sa derivă din agricultură : torsul și țesutul.

Valona este partea muntoasă, aproape în întregime industrială, e țara cărbunilor de pământ, a ferului, a carierelor.

Flamandul este greoiu, încăpățînat, răbdător și disciplinat ; Valonul este iute nestatornic și frondează necontenit autoritatea.

Flandra e catolică ; Valona liber-cugetătoare și socialistă. Și pe lîngă aceste diferente de etiologie, de istorie, de natura solului, de concepții politice este și dualitatea limbilor, prin care se manifestă mai cu seamă antagonismul a două rase.

*

Jules Destrée reproșează Flamanzilor de a fi „flamandizat" istoria și arta Belgiei, punînd în umbră faptele și operile Valonilor ; de a fi acaparat funcțiunile publice ; de a înlocui pretutindeni chiar în Valona, limba franceză cu limba flamandă ; în fine mai susține că Valona plătește Statului mai mult de cît primește în schimb de la ei.

Alegerile generale din acest an au confirmat dualitatea Belgiei ; divergența fundamentală s'a afirmat cu violență și pe terenul politic. Flanda s'a aratat devotată parlamentului, iar Valona, ostilă.

Valonii sunt deci învinși și pentru multă vreme, ei se găsesc în situația Alsaciei Lorena față de Germania.

*

E adevărat că în mișcarea de „flamandizare" a Belgiei se află mulți fanatici francofobi și că preoții și politicianii clericali prescriu limba și cultura franceză în Flandra.

Dar ei n'o fac din ură de rasă ci din spirit de conservațiune socială. Există printre partizanii mișcării flamande chiar socialiștii — ca E. Anseele și Camille Hujsmans — care sunt admiratori sinceri ai civilizației franceze, dar care vor ca în Flandra poporul să fie administrat și judecat în limba sa, singura pe care o știe și ca în școlile publice limba flamandă să fie limba fundamentală.

Nu e nimic excesif în aceste revendicațiuni.

E adevărat că guvernul cere acum ca orice funcționar al Statului să știe amîndouă limbele, căci nu mai trebue de uitat că în Valona sunt mii de Flamanzi.

De altă parte, cînd Destrée constată că Flandra este clericală ci Valona socialistă, nu trebue să se atribue acest fapt diferenței de rasă sau chiar de limbă.

Flamanzii sunt în majoritate catolici pentru că la ei predomină agricultura ; în toate orașele flamande, chiar în cele mai mici, care posedă industrie, a pătruns însă socialismul.

Tot astfel și cu Valonii. Ei sunt socialiști pentru că cei mai mulți sunt ocupați în industrie ; din patru provincii Valone, două: Namur și Luxemburg, sunt agricole, — ambele sunt chiar numai clericale.

Admițînd cfliar că rivalitatea de rasă ar exista în realitate, separațiunea administrativă a Flandrei de Valona tot nu s'ar putea face.

De altfel, deputatul socialist nu prea știe nici el cum ar putea fi realizată această reformă, căci scrie : „Reforma va

TIFOSUL, HOLERA

și toate bolele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

fi în primul rînd ceea ce o vor face împrejurările".

*

Ziarul „l'Etoile belge", care împărtășește părerile lui Destrée, scrie: „Se poate totuși combate separațiunea contractîndu-se că dintr'un stat mic, căruia situațiunea sa geografică, etnografică și economică îi permite să joace un rol important în lume, ea ar face două provincii fără legături între ele, indiferente sau dușmănoase una față de alta, fără perspectivă în viitor, pînă cînd atrase de magnetul gal sau de magnetul german, ele ar merge să se incorporeze la Franța sau la Germania".

Acelaș ziar constată următorul fapt istoric: Flamanzii instruiți s'au aliat în totdeauna culturei și civilizațiunii franceze, pentru că limba franceză este pentru ei singnrul mijloc de a veni în contact cu lumea. In numele Flamanzilor acest ziar combate ideia unei separațiuni administrative.

S'ar putea invoca și alte argumente contra separațiunei, anume utilitatea existenței națiunilor mici în situația politică a Europei.

In fine un alt argument, de ordin socialist, e că ideia separațiunii tinde a înlocui lupta de clasă prin lupta de rasă și prin aceasta ea constitue o deviațiune de la mișcarea socialistă.

Un respuns scribului de la „Evenimentul"

In ziarul „Evenimentul" No. 138, din 19 a. c., ca respuns la articolul meu din „Opinia", în care desaprobam purtarea guvernului, care lasă ca țara să fie insultată de niște corsari Italieni, și nu face nici o intervenție pentru a-i se da satisfacere cuvenită, scribul este cuprins de mirare că articolul meu din „Opinia", ar fi efectul băilor de la Govora din vara curentă.

Am scris și scriu de la înființarea ziarului „Opinia", arătîndu-mi umilele mele păreri; dacă scriitorul „Evenimentului" ignorează aceasta de și o știe perfect de bine, o face intenționat.

Am spus în articolul meu din „Opinia", că actualul guvern este lipsit de demnitate, cu toate că a primit cam dese palme cu ocazia legei tramvailor, cu ocazia legei meseriilor și cu insulta pavilionului romîn, cînd s'a perchiziționat vaporul Traian.

Ziarul „Evenimentul la cele două dintăi puncte respunde, că cei cu tramvaile au furat, fără să arăte cum și ce fel; și ce trebue să credem oare, hotărîrile justiției ori alegațiunile scribului? Ori cine a studiat dreptul, știe că în fața unei hotăriri care are putere de lucru judecat să se închine, și ori cît ar fi platit, scribul să nu'și vîndă conștiința, să nu ignoreze principiile de drept, căci devine ridicol și dă dovadă de o crasă ignoranță.

Asupra celui al doilea punct, relativ la legea meseriilor, are curaj să afirme, că asupra meseriașilor curg toate fericirile, dar mă mir, cum așa de tînăr s'a fudulit de urechi și nu aude lamentările meseriașilor protestele și întrunirele ce se fac?

Asupra insultei pavilionului tace însă, nu ne arată cum a rămas lucrul și cum îi dădea mîna să facă așa ceva, cînd pe chiar pagina a treia a aceluiași ziar „Evenimentul", se arată în litere grase că cargobotul romîn „Iași" a fost percheziționat de vasul Italian „Cita di Siracusa", perchezitionat în apele grecești, perchezitionat de un ofițer a unui vas de corsari, cu care căpitanul Gh. Ionescu nici a voit să stea de vorbă.

Acum să vedem, dacă și de astă-dată guvernul nostru va păzi tăcerea, să vedem dacă și de astă dată insulta atît de gravă va rămîne fără reparație,—de sigur prevedem de pe acum că oficialele cu mercenarii lor, vor arunca vina asupra comandanților bastimentelor romîne, că nu s'au lasat să fie poate și bătuți, pentrn că insulta să fie mai gravă și atunci poate ar fi fost pentru guvern locul de a face demersuri. Or, cu un atare guvern nu Italia, dar Serbia ori Bulgaria, dacă ne-ar ataca, nu s'ar găsi nimeni care să protesteze.

Ziarul „Evenimentul" îmi spune, că dacă eu aș fi fost ministru de externe, satisfacere s'ar fi dat țărei. Mulți găgăuți și mulți ignoranți au fost miniștri, și nu am răvnit de cît situația mea modestă de cetățan liber și independent, și cred că în tot cazul aș fi fost mult mai deștept decît mulți cari n'au avut la activul inteligenții lor de cît avere moștenită.

A. G. Dabija

Litere-Științe-Arte

Tartuffe.—Remarcabil și memorabil este modul cum își începe d. A. C. Cuza primul articol din ziarul naționalist iașan, cel mai nou număr:

„Cea dintăi talmudică îndreptată împotriva mea—o știți—a fost tentativa de *asasinare morală* pusă la cale prin mijlocirea goiului armean, căsătorit cu o jidoafcă, Em. Socor, mai dăunăzi cînd cu *plagiatul talmudic.*

Și li-am dat atunci o lecție, în două sesiuni ale Curții cu juri de la Iași și prin scrierea mea *„Plcgiatul Poporației. O calomnie more judaico (1911)"* — la care nu s'a răspuns—de mă pomenesc și acum".

...Am cunoscut cînd-va un „tip" de scriitor care spunea în orice ocaziune:

—„Am trimis broșura mea Papei de la Roma, o are în bibliotecă, știu bine. Dar nu mi-a răspuns. Ce era să-mi răspundă, dacă l'am înfundat"?

Acel tip ducea polemică în contra unor texte evanghelice, invocînd argumente talmudice.

Dar era, cel puțin, un bătrîn, cam maniac și iuofensiv, care aștepta mereu răspunsul... Papei, ce nu mai sosia și n'a sosit nici astăzi.

Dar economistul Cuza, dovedit și osîndit ca plagiator patentat, redus la zero ca om de știință și ca profesor—lăudîndu-se că... nu-i s'a răspuns la.... răspunsul ce ar fi dat lui Socor!?

Aceasta întrece inocența maniacului,—pentru că e de un iezuitism perfid fără pereche.

Nimeni nu va mai discuta vre-odată știință, economie politică, cu profesorul iașan. Nici macar la jurați,—unde șarlatanul nu va mai chema pe nimeni.

*

In Anglia s'a serbăiorit centenarul vaporului în prezența unei mici flote trimisă de admiralitatea engleză la Glascov.

*

Artistul Hugo Thimig a fost însărcinat cu conducerea provizorie a „Burgului" vienez.

*

La Hamburg s'a deschis printr'un festival teatral noul teatru „Thalia" în prezența unui însemnat număr de autori dramatici și invitați.

*

Guvernul din Uruguay a fixat un dar de 10 mii franci lui Charles Tellier, inginerul inventator al celor mai perfecționate sisteme frigorifice.

De asemenea republica Argentina a trimis de curînd 25 mii fr. inventatorului francez, astăzi bătrîn și fără mijloace de trai.

*

Un congres al curățeniei! Guvernele Belgiei, Spaniei, Franței, Greciei, Italiei, Norvegiei, Țărilor de Jos și Suedia, au numit delegați oficiali la congresul curios „al curățeniei" ce se va ține la Haga.—Edilii eșani nu vor fi reprezentați...

*

STRUNA ZILEI

A SUGE...

S'a deschis pentru meseriași o casă medicală în localitate, înzestrată cu de toate.

Reclama

O, ce casă medicală!
Vă oferă, muncitori,
Leacuri pentru ori ce boală:
Mai cu samă... lipitori.

De vînzare și de închiriet

de la 26 Octombrie 1912. Intreg imobilul—sau în parte—compus din 2 corpuri clădire pe o suprafață de 2600 m. p. anume:

Corpul principal cu 7 camere spațioase, bucătărie, 2 antrete, beciu.

Corpul al doilea, 3 camere, antreu, grajd pentru 4 cai, șură zemnic, pivniță, grădină spațioasă de flori și fructe.

Instalațiune electrică și apă.—Apropiere de hala mare.

A se adresa la proprietar Ilie I. Cocea str. Bucșinescu 15 Iași.

INFORMAȚIUNI

:: Situația județului Iași. — D. C. Negruzzi prefectul județului a dat la lumini o situație a județului, pe anul expirat.

Sunt cîte-va părți interesante în introducerea ce însoțește această lucrare.

Vom menționa două.

Ast-fel în ceia ce priveste permanentele revărsări ale Prutului, d. C. Negruzzi zice;

„Anul acesta, după cum știți, județul nostru a fost din nou lovit de mari inundații din partea apelor Prutului, Jijiei și Bahluiului. Guvernul a venit cu sume însemnate în ajutorul sătenilor păgubiți, si era necesar, de oare-ce mulți rămaseră fără recolte, fără vite și fără adăpost. Aceasta nu poate constitui însă o măsură veșnică și voi veni înaintea dv. cu o propunere de apărare contra apelor prin facerea unui dig de alungul Prutului. Costul unei asemenea lucrări ar fi de 700000—1.000.000 lei, de unde ar rezulta că prin înființarea unei zecimi provizorii s'ar plăti în 6—8 ani.

In schimb ar asigura culturei peste 30.000 ha. de pămînt, oprind și distrugerea șoselelor și a podurilor, și ruina atitor locuitori.

Lucrările comisiunei Prutului par de uu șir de ani staționare și sun em departe de a întrevedea navigabilitatea a cărei scop o are. Dacă nu se vor lua măsuri internaționale mai serioase pentru realizarea atît a navigabilității cît și a regulărei cursului acestui rîu, comisiunea ar putea fi suprimată cu totul".

Propunerea e frumoasă, — dar nu s'a realizat nici în anul acesta, și aceasta nu din vina d-lui Negruzzi, dar din cauză că guvernul a refuzat ori ce sumă din excedent pentru Iași.

D. Negruzzi termină expunerea sa, zicînd că pentru apărarea intereselor Iașului, ar trebui ca luptele politice să nu fie așa de distrugătoare și să fim întăi ieșeni și în urmă de alte nuanțe.

Felicităm pe d. Negruzzi pentru aceste frumoase cuvinte,— lingă care ar fi trebuit însă să adauge, că cel dintăi, care a dat semnalul de alarmă, cerînd încetarea luptelor politice bestiale și armonizarea claselor sociale, a fost fruntașul nostru d. Al. A. Badareu.

Și constatăm cu mulțumire sufletească că zisele fruntașului nostru prind din ce în ce rădăcini mai adînci. D.

:: Casa obștiei din Bărlad a fost cu intermitență o instituție specială Bărladului. După ce tîrgovații au răscumparat vatra și moșia tîrgului Bărlad sub Scarlat Calimah Vodă în 1815 de la stăpînul de atunci Nec. Dimachi, s'au organizat în obștie și au întemeiat casa obștiei tîrgului Bărlad.

Cu vremea această casă a obștiei a devenit un cuib de politică locală, liberalii acaparînd administrația casei în persoana bătrînului liberal Nec. Nicorescu.

Ca colorit local toată suflarea politică liberală din Bărlad se grupează în jurul casei obștiei voind a-i garanta prin lege libera ei administrare față de comuna Bărladului. Ca notă politică a acestui sentiment e că în 1907, între legile cari au fost abrogate în grabă de camerile conservatoare după propunerea guvernului Sturza a fost și legea casei obștiei votată de partidul conservator în anul 1906, prin care se desființa administrația separatistă liberală a casei obștiei și forma un capitol aparte în administrația și bugetul comunei Bărlad.

Partidul conservator și-a făcut un rez politic din contopirea Casei obștiei cu comuna Bărlad.

Pentru edificarea cetitorului și pentru cunoașterea mai de aproape a chestiunei: ce este casa obștiei? care a fost administrația veche a Bărladului? De cînd s'a organizat comuna Bărladului, din vechiu *Ocolul* Bărladului, întinderea sa topografiică, soltuzii, cu părgarii lor; donațiunile domnești făcute după vremuri din ocolul Bărladului, știrbirile suferite din raza acelui ocol, răscumpărurea de la 1815, toate aceste acte de o importanță capitală sunt în curs de publicare de neobositul cercetător al trecutului jud. Tutova păr. Ioan Antonovici, cunoscut prin alte publicații (comuna Bogdana, Documente Bărlădene, Frații Gh. și Nec. Roșu Codreanu) și cu această nouă publicație se va cunoaște în amănunte trecutul orașului Bărlad, unul din cele mai interesante orașe din Țara de jos a Moldovei.

:: Grija alcătuirii comisiunilor de examinare a elevilor particulari pare lasată, de astă dată, în seama unui june reporter de la ziarul oficios local. Junele în chestiune are în special cîte un dinte, în contra unor membri din trecuta comisiune—din Iunie—cari l'au trîntit la cîteva obiecte la examenul de clasa a opta și cere acum satisfacție deplină.

Numai de n'ar cere iar membrii juriului oleacă de carte...

:: In urma dispoziționei luată de parchet, azi va avea loc o constatare locală la atelierile de la Frumoasa, în scop de a stabili felul cum și-a găsit moartea tînărul lucrător Tescu, victima datoriei sale.

:: Intrunirea meseriașilor.—Duminică după amează a avut loc în str. Arcu, obișnuita întrunire săptămînală a cercului Uniunea meseriașilor Ieșeni.

Intrunirea se deschide la ora 5 sub președinția d-lui Ilie Resin.

Sala este cu desevărșire plină de un mare număr de meseriași de toate breslele și de toate categoriile.

Seria cuvîntărilor o începe d-nul *Leinstein* care arată că în momentul cînd s'a anunțat prezentarea unei legi de asigurare pentru meseriași, toată țara a primit cu entuziasm vestea, însă din nefericire așteptările au fost desamăgite, căci legea d-lui Nenițescu are numai titluri pompoase și promițătoare, nefiind în realitate de cît o lege de asuprire și de terorizare.

Analizînd sumar legea relevă ca o nedreptate faptul, că s'a scăzut cu 50 la sută ajutorul bănesc pentru bolnavii care sunt în căutarea spitalelor, căci ajutorul bănesc n'are altă menire de cît întreținerea familiei, astfel că familiile bolnavilor în spital sunt amenințate în existența lor din pricina ajutorului ridicol ce li se servește. Vorbind despre pensiuni spune, că sunt numai de formă: etatea de 65 ani fiind prea mare și pensiunea de 150 lei anual fiind derizorie, ele nu pot aduce nici un bine real. Cere reducerea vrîstei și majorarea pensiunei la minimum de 300 lei pe an.

Critică vehement partea penală a legei zicînd că art. 233, prin care meseriașul poate fi bagat în pușcărie fără a sta în fața instanțelor judecătorești, fără a se putea apara, este o dispozițione criminală. Arată că modul cum se aplică legea o face și mai monstruoasă și mai grea, citînd cazuri cînd meseriașii bolnavi au fost nedreptățiți și maltratați.

Starea aceasta de lucruri a stîrnit un puternic curent popular, de care d. ministru trebue să țină seamă, căci altmintrelea va fi răpus.

D. *P. Smok* se arată mulțumit că numărul membrilor sporește după fiecare întrnnire, ceia ce dovedește că meseriașii s'au convins de sinceritatea mișcărei. Acuzațiunile că cercul are scopuri politice, sunt calomnii. Lupta de azi este o luptă sfîntă a unor oameni desnădăjduiți, care luptă pentru drepturile lor încalcate. Califică de nelegiuire încercările poliției de a zădărnici mișcarea. Cerînd ca pe viitor să se denunțe și să se ceară anchetă.

D. *N. Teleman* felicitează pe membrii cercului pentru că au ajuns să-și țină intrunirile în localul lor, unde se pot consfătui în tihnă fără grijă că vor fi tulburați de poliție,

Recomandă membrilor să aibă curaj și încredere în succesul cauzei pentru care luptă, să nu se lese desbinați de uneltirile unui ziar scîrbos, ca al bărbierului Carp sau ca Evenimentul care e de aceiași teapă.

Arată că este în interesul cauzei meseriașilor de a se ținea departe de ademenirile mișcărei naționaliste, care caută a coborî în întrunirile politice pînă și Coroana.

Examinînd unele prevederi din legea meseriilor demonstrează, ca ea în loc să tindă la armonizarea intereselor patronului cu ale lucrătorilor, din potrivă favorizază vrajba și dușmănirea. Găsește că regimul uciniciei este foarte greu și că legea în loc de a-l ușura după ideile timpului, l'a înăsprit ca în vremile robiei.

D. I. Constantinescu asamănă pe ministrul de industrie cu un paler care își făcuse planul să construiască un mare palat luînd materialul de la meseriași pe care voea să-i întrebuințeze și ca salahori, însă proprietatea palatului să fie a d-sale și a familiei d-sale politice.

Meseriașii au prins de veste la timp, au descoperit manopera necurată și astăzi în loc să se intimideze de porțile pușcăriei pe care le-a deschis d. ministru, dînșii conștienți și cu încredere în sine, amenință să mute casa centrală la Văcărești.

Critică sever concepțiunea ce o au d-nii Gidei și Scorțescu despre meseriași pe care nu-i consideră de cît ca niște bețivani.

Cere stăruitor să se publice regulamentul legei, căci întărzierea deșteaptă bănuiala că conducătorilor cassei centrale le place să opereze mai mult la întuneric.

Arată că tot ce construește d. ministru se surpă și pe zi ce merge tot mai mult —ca în legenda Curței de Argeș—și această surpare va continua pînă se va face o jertfă.

D. N. V. Vasilescu vorbind despre situația de astăzi a clasei muncitoare zice că numai clasele de sus au solicitudinea guvernelor, pe cînd cele de jos trebuie să lupte cu înverșunare pentru a obține cît de puțin.

Dovedește că singura concepțiune prin care se poate da o soluțiune mulțumitoare chestiei meseriașilor, este acea expusă de d. G. D. Șerban de a se veni în ajutorul meseriașului în timpul cît e în stare de-a munci sprijinindu-i și încurajîndu-i munca—nu după moarte ca și legea actuală.

Amintește lupta dusă de meseriași la 1902 și care ce meseriașii de astăzi să ea exemplu de la acele timpuri.

D. *V. Arsene*, spune că la banchetul dat de camera de comerț în onoarea d-lui Nenițescu, s'a putut auzi pe d-nul ministru expunîndu-și pe scurt proectul de lege. Expunerea acea stîrnise entuziasm și meseriașii priveau pe d. Nenițescu cu admirație. Proectul a devenit lege și astăzi meseriașii n'au pentru autorul legii de cît ură, cauza acestei schimbări este credința greșită că și astăzi se mai pot mistifica meseriașii prin aparențe.

Arată că, cassa centrală a fost umplută cu oameni incapabili, care însă trebuiau răsplătiți pentru merite electorale. Toți acei cari au semnat telegramele de mulțumire pentru legea meseriilor, au fost în urmă plătiți— sub diferite pretexte — cu cîte 30 și 50 lei pe zi.

Se arată indignat de risipa mare ce se face cu banul meseriașilor plătindu-se chirii de 6000 lei și cumpărîndu-se mobilier de 9000 lei, făcîndu-se un lux primejdios sub care să se ascundă mizeria meseriașului sărac, bolnav și spoliat. Dacă s'ar face o comparație între sumele încasate de la meseriași între sumele cheltuite pe toate nimicurile și între sumele date ca ajutoare meseriașilor s'ar putea constata cu durere, cîtă batae de joc se practică sub firma cassei centrale care pare a fi condusă după principiile lui Zdrelea.

Ocupîndu-se de modul cum se aplică legea zice că pretutindeni domnește anarhia, comitetele nu lucrează și funcționarii operează fără control.

Mentalitatea funcționarilor cassei centrale va determina mișcări mari și puternice pentru că dînșii cred că prin amenzi și pușcărie vor isbuti să aplice o lege neaplicabilă.

Examinînd legea, găsește ca între cele dintăi modificări trebue micșurată vrîsta la 50 ani căci la 65 ani n'a ajung nici 3 la sută dintre meseriași. Relevă ca o lacună capitală a legei faptul că meseriașului care va avea un venit anual de 600 lei nu i se dă nici un ajutor nici o pensiune cu toate că e obligat să cotiseze de la 16 ani pînă la 65,

Intrunirea ia sfîrșit la ora 7 jum. după ce se face un număr de noi înscrieri.

I. P.

:: Pe ziua de azi s'a constatat în localitate un caz de scarlatină și un caz suspect de febră tifoidă.

CASINOUL DIN SINAIA

Mari atracțiuni în tot timpul sezonului

TEATRU de comedii și varietăți.—
Trupa romînească și franceză

Artiști celebrii de pe primele Scene ale lumei.

Direcția artistică MORLAN. Prețuri foarte moderate

Restaurant și Terase de Consumațiuni

Bucătărie de prima ordine sub conducerea celebrului șef HEYRAUD.

Serviciu luxos și îngrijit sub direcția d-lui BOTTINELLI

ORCHESTRA TEATRULUI compusă din 30 artiști sub direcția d-lui POMPILIO

PE TERASE: ORCHESTRA de virtuosi sub direcția d-lui Nisotti din Montecarlo

Serbări—Baluri—Tir Aux Pigeons
NUMEROASE ATRACȚIUNI

ULTIME INFORMAȚIUNI

Astăzi se întoarce în țară șeful nostru, d. Take Ionescu. In ori-ce altă împrejurare salutul de bună venire ce-i fac prietenii și devotații, ar fi cuprins numai pornirea sufletească spontanee a miilor de inimi, cari bat pentru dînsul, bucuria de a'l revedea în fruntea unei lupte în care de atîta vreme îl urmează atîtea devotamente statornice.

Astăzi salutul ce'i facem, este, pe lîngă pornirea sufletească, pătruns de însemnătatea situației pe care numai venirea șefului nostru o poate dezlega.—Astăzi nu numai noi, ci o țară întreagă așteaptă de la venirea d lui Take Ionescu, dezlegarea unei situații așa de încurcate, cum n'a văzut nici odată țara. Dacă vre o dată s'a putut spune mai cu dreptate despre un om politic, că este arbitrul unei situațiuni, apoi aceasta se poate spune astăzi despre d. Take Ionescu.

Toată viața politică a țărei așteaptă de la cuvîntul șefului nostru eliberarea dintr'o situație care nu are altă eșire de cît în guvernarea țării prin ea însăși și prin acei cari de atîta vreme au arătat că'i cunosc nevoile și aspirațiile.

Pentru aceia astăzi pătrunși de însemnătatea neobișnuită a revenirei șefului în mijlocul nostru, odată cu afectuosul salut de bună venire, îl încredințăm încă odată că în toți devotații săi nu bate de cît o inimă, aceia a democrației biruitoare și în toate sufletele este mai vie ca ori cînd încredințarea, că izbînda finală nu este departe. — Pentru realizarea ei toate devotamentele sunt gata de ori-ce luptă și de ori-ce sacrificii.

Evenimentul contra Grecianu.

Donnant donnant: după ce d. Grecianu a fost contra ziarului său, spunînd că publică articole odioase, ziarul a devenit contra patronului, publicînd, în numărul de ieri, sub titlul un incorigibil, un articol contra d-lui Cuza.

Este adevărat însă, că *Evenimentul* a cam muiat-o: căci pe cînd in articolul „pdios" ziarul grecinist amenințase pe Cuza cu operația zoologică a tăiatului urechilor, în articolul de ieri Cuza este amenințat cu o simplă operație de manicurie: i se vor tăia unghiile dacă nu se va astîmpăra.

Conservatorii democrați din Hirșova întrunindu-se ieri, au trimes șefului nostru următoarea telegramă:

D-lui Take Ioneseu, șeful partid. conserv.-democrat, București

Adunați în Hîrșova la o întrunire cu delegații din plasă spre a cimenta cît mai trainic legăturile dintre toți democrații, vă urăm bun sosit și putere de mancă pentru binele țărei. Te vom urma în totdeauna și vom fi credincioși partidului și la vreme de bine și la vreme de restriște.

Dr. A. Zisu, George Dobias, C. Irimescu, Anton Șerbănescu, M. Păltineanu, Marin Vlădescu, Petre Jianu, D. Eftimie, Appel, Al. Marin Economu, C. Cernescu, Tahir H. Etem, D. G. Constantinescu, N. Tatoiu, T. Dumitrescu, I. Haret, Dimitriu Drumof, D. Dumitrescu, G. S. Lupu, Gh. Drumof, Gh. Marin, Nicolai Coman, D. Geambașu, Niță Furtună, I. Corneanu, N. Ghebes, Toma Mincu, V. I. Șerbănescu. Aristide Gh. Drăghinescu, Toma Ion, Gh. Teodorean, Danil H. Gheorghiu, N. Antomir, Ion Cojan, D. Cojan, Panait Katananase, Gh. I. Panau Karatanase, Gh. I. Popa, Petre T. Mihai, M. Chirovici, A. Teodorescu, P. Stamate, N. Stamate, I. Chivu, Stoian Chelebași.

Casa Mavrocordato în care se află instalat consulatul austric din Iași, a fost vîndută d-lui Garabet Manea.

Artistul Mircea Pella a obținut un congediu pînă la 15 Noembrie în care timp va debuta în trupa Nicolescu-Buzeu care va da un ciclu de spectacole în București, teatrul Modern.

Societatea funcționarilor C. F. R.—In „Opinia" cu data de 2 August c. c. am arătat că în curînd se vor pune la Iași bazele unei societăți generale de bine-facere și ajutor-reciproc a funcționarilor C. F. R.

Inițiatorul acestei societăți, d. Alex. Kogălniceanu, controlor la Inspecția de Mișcare din localitate, s'a prezentat Sîmbătă 17 c. la I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei, rugîndu-l să primească sub Inaltul său patronaj, noua societate a funcționarilor C. F. R.

Inaltul Prelat s'a interesat de aproape, a cerut statutele societății să le citească și a promis d-lui Kogălniceanu că-i va da tot concursul pentru înfăptuirea acestei opere.

Pe de altă parte, d. Kogălniceanu a trimis un statut și Directorului general al C. F. R.

Votarea și constituirea societății se va face în ziua de 8 | 21 Septembrie, cînd se prevede a avea o mare afluență de ceferiști la Iași.

Noua societate va fi de un real folos funcționarilor de la gară și umple un gol bine simțit de acești funcționari atît de mult munciți și răsplătiți atît de prost.

Congresul cîntăreților bisericești

După cum am arătat, un mare număr de congresiști, cîntăreți bisericești din toate unghiurile țărei, au sosit de eri în localitate, cu diferitele trenuri.

Toți cei sosiți și-au dat întîlnire pentru azi diminiață la gară, pentru a primi pe membrii din Capitală.

Primirea

De cu diminiață cîntăreții bisericești din Iași, în grup numeros, și în unire cu cei veniți de aiurea, au pornit spre gară, spre a întîmpina pe colegii lor din București.

In ordinea cea mai perfectă și în frunte cu drapelele au pornit spre gară, unde curînd peronul era prea mic pentru a cuprinde toată lumea.

La ora exactă trenul întră în gară.

Mii de congresiști se scoboară, în frunte cu d. Popescu-Pasăre, președintele asociației generale. Un ura formidabil îi primește. Domnește un entuziasm indiscreptibil. Corul cîntăreților din Iași întonă imnul „Bine ai venit", care mărește încă animația generală.

*

D. *Grigoriu*, președintele societății „Ilie Suceveanu" din Iași, urmează bună venire congresiștilor, în a doua capitală a țărei, care îi primește cu brațele deschise. Analizează în puține cuvinte starea precară a cîntăreților bisericești și spune că lupta lor pentru îmbunătățirea soartei e legitimă și sunt speranțe că va fi încoronată de succes.

După ce mai vorbește delegatul societății din Prahova, ia cuvîntul d. Popescu-Pasăre, care mulțumește societății ieșene, care și a dat toată osteneala pentru organizarea acestui congres, în care au a se desbate atîtea chestiuni interesante, privitoare la o clasă de oameni, cari își îndeplinesc cu dragoste misiunea lor și merită o soartă mai bună.

La Mitropolie

Cu toții, într'un curtegiu monstru, dar totodată în cea mai perfectă ordine, congresiștii se îndreaptă spre Mitropolie.

Aci într'o liniște cu adevărat religioasă, toți asistă la serviciul religios, oficiat de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, înconjurat de clerul Catedralei.

Răspunsurile sunt date în chipul cel mai armonios, de către corul cîntăreților bisericești din Iași.

*

După ce se termină serviciul religios, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei sfințește drapelul societății cîntăreților ieșeni, a căruia naș e d. Colonel Langa.

In pauze, corul cîntăreților întonă didiferite imne religioase, ascultate cu evlavie de această prea numeroasă asistență. La această ceremonie azistă și un mare număr de preoți, cari privese cu multă simpatie mișcarea cîntăreților bisericești.

*

Apoi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei rostește o predică emoționantă, ascultată cu religiositate, pe care o vom publica mîine.

Inaltul Prelat, își exprimă de la început simpatia sa pentru mișcarea cîntăreților bisericești, cari au contribuit din trecut la pastrarea culturei naționale și cari sunt adevarații auxiliari ai bisericei.

Inaltul Prelat termină, sfătuind pe congresiști a fi uniți, căci prin aceasta vor isbuti mai ușor în a vedea realizată dorința lor, pentru care promite înaltul seu sprijin.

D. *Popescu-Pasarea* respunde în cîteva cuvinte, mulțumind I. P. S. S. pentru frumoasele și inimoasele cuvinte, care sunt și vor remînea o încurajare pentru cîntăreții bisericești, de a continua să-și facă datoria și de a lupta în același timp pentru îmbunătățirea soartei lor.

*

Congresiștiii se respîndesc, dîndu-și întîlnire, pentru după amează la teatrul Sidoli, unde va avea loc prima ședință a congresului cîntăreților bisericești.

PRIMA ȘEDINTA

Ședința de după amiază se deschide la orele 3. Sala e arhiplină. La orele 3 sosește P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, însoțit de protoereul orașului părintele Țincoca și numeroși preoți.

E primit de către corul cîntăreților bisericești, care intonă Bine-ai venit arhiereul nostru.

P. S, Sa Arhiereul Antim, ocupă fotoliul prezidențial și declară deschisă prima ședință a congresului cîntăreților.

Cu acest prilej, Inaltul Prelat zice că e prea fericit, de a se găsi la congresul cîntăreților bisericești, că iubește foarte mult pe cîntăreții bisericești, iubind cîntarea bisericească.

Își aduce cu multă dragoste și respect aminte, cînd tătucul său îl ducea de mînă, serbătoarea, și îl punea în strană, încă din frageda copilărie, și astfel s'a obișnuit cu aceste cîntări.

Ați venit în acesstă a doua Capitală a țărei, ca să vă inspirați de la umbrele marilor erarchi ai bisericei, Varlaam, Dosotheiu și Veniamin Costache și să salutați amintirea neuitatului Iosif Naniescu, care a fost privighitoarea muzicei bisericești a Moldovei. Trimis aci de către I. P. S. S. Mitropolitul, vă urez „bine ați venit" și vă rog ca în desbaterile cari vor urma, și prin care veți arăta toate păsurile, să nu aduceți nici o atingere de personalitate, ci numai de interesele personale și muzicale ale d-voastre să le desbateți.

Invită pe congresiști, în numele Mitropolitului, să ieie cu toții parte mîine la ora 8 dimineață, în catedrala Sf. Spiridon, unde arhiereul Antim va oficia un serviciu religios, pentru morții cari au fost percursorii muzicei bisericești romîne.

Va azista și I. P. S. S. Mitropolitul.

*

Apoi ia cuvîntul d. Lohan, care salută pe congresiști în numele primarului.

*

Ia cuvîntul d. Popescu-Pasăre, președintele asociațiunei generale a cîntăreților, care arată că s'au înființat în cele mai multe orașe societăți muzicale și speră că pînă la anul vor fi în chiar toate orașele.

*

Se decide apoi trimiterea următoarelor telegrame:

M. S. Regelui
Carol I
Castelul Peleș

Cîntăreții bisericești din țară reuniți în al 2-lea congres general la Iași, depun la picioarele Tronului M. Voastre, umilele lor omagii de nemăsurată iubire și devotament nemărginit.

Preș. **I. Popescu Pasărea**

*

P. S. Nifon
Episcopul Dunărei de jos
la Galați

Cîntăreții bisericești din toată țara, adunîndu-se în al II-lea Congres general la Iași, cu multă venerațiune, vă exprimă sentimentele lor de iubire, recunoștință și devotament nemărginit.

Președinte, I. Popescu Pasărea

Ședința continuă.

Consiliul de război, a avut azi a judeca pe soldatul Grimberg, din regim. 27 Bacău, învinuit de falșificare de bilete de învoire.

In urma pleduariei d-lui Vespasian I. Pella, care a dovedit pînă la evidență netemeinicia acuzărei, consiliul de război a adus un verdict de achitare.

La clubul guvernamental din localitate au loc în fie care seară scene foarte vehemente. Membrii sunt împărțiți în două tabere: unii cer cu stăruință a se da o satisfacție d-lor dr. Riegler, alții aprobă scrisoarea d-lui Grecianu.

Cearta însă nu se va opri aci.

Direcția Căilor Ferate, în vederea transportărei trupelor pentru manevre, a dispus să nu se mai accepte mărfuri pentru mica viteză.

Stagiunea teatrului național din Iași se va deschide în seara de 20 Octombrie cu „O noapte furtunoasă" de Caragiale.

Iată noul program de astă seară M a r ț i al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Pe urmele dușmanului, povestiri însufletite din viața americanilor de nord. Inscenare superbă; sute de oameni iau parte la această splendidă desfășurare. (2 părți).

Crucea Victoriei, măreț episod din răsboiul Crimeei (1854—1855), reconstituire admirabilă.

Dansul tragic, narațiune însuflețită—Costumul de marinar, scene comice—Vederi din Italia de Nord: Orașul Verona—Ruinile din Cinfont-Kale (Turcia) vederi de călătorie.

Cea mai eftină îmbrăcăminte, scene foarte comice.

Mîne Mercuri program nou: Daniel, după celebrul roman „Le petit chose" de Alphonse Daudet (2 părți) — Pathé Journal etc.

Se reamintește cetitorilor noștri, că în serile reci și ploioase reprezentațiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 21 August

Firul telefonic a bine voit a se deranja pe ziua de azi, așa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din București.

Ploi torențiale

Pitsburg.—In Pensilvania de vest și în provincia Virginia au căzut niște ploi torențiale care au pricinuit pagube mari.

Sunt 13 persoane înecate și alte multe dispărute.

Canalul din Panama

Los Angelos.—Inginerul șef al canalului din Panama a declarat că această lucrare va fi terminată în 1913.

Cutremur de pămînt

New-York.—Se telegrafiază din Guadelaiara că în provincia Mexicană din Jalisco a fost un cutremur de pămînt foarte violent. Mai multe case au fost distruse

O tălhărie îndrăzneață

Londra.—Niște talhari mascați au pătruns azi noapte la Teatrul Național de varietăți hipodrom, au adormit cu cloroform pe păzitori și au deschis cu ajutorul dinamitei niște lăzi mari, din care au furat aproape o mie de lire sterline.

Revoluția în Mexic

Washington.—Ministrul Statelor-Unite la Mexic, telegrafiază că 2000 americani sunt înconjurați de răsvrătiți la Canea și că cucerirea acestui oraș e iminentă. Ministrul Statelor-Unite se teme de vr'un măcel și a cerut trimiterea urgentă de trupe spre a libera pe americani.

Călătoria împaratului Wilhelm

Berlin.—Imparatul Wilhelm a plecat aseară spre Elveția.

Evenimentele din Balcani

Conflictul Turco-Bulgar

Sofia.—Ziarul progresist *Bulgaria* vorbind despre conflictul turco-bulgar spune: cea dintăi chestie de rezolvit între cele două state, e existența normală a bulgarilor din Turcia, chestie pentru care nu mai putem să ne mulțumim cu paleative.

Aparține guvernului să hotărască asupra mijlocului de a asigura libertatea și drepturile umanitare ale conaționalilor noștri, introducînd dispozițiunile indispensabile. In acest scop putem să-i dăm ajutorul nostru moral, declarîndu-i în mod solemn că nu vom tolera persecuții în contra fraților noștri.

Societ. filantropică „Steaua"

Școala primară și profesională israelito-romînă de fete

Iași—str. Elena Doamnă (Albă) 23

In anul acesta va funcționa cursul primar complect *cu un adaus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I a și a II-a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *și* teoretic, *limbele* Romînă, Franceză *și* Germană. Belgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică și gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August și vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria școalei între oarele 10—12 a. m. și 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul.

La Atelierul *Profesional de croitorie*

„Hristache Zănescu", se caută lucrătoare bune. Se angajează imediat cu plată bună, în urma probei de lucru.

Doritoarele se pot adresa în ori-ce zi la cancelaria școalei Zănescu.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

M A M O Ș

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Braziliană bogată

tînără, fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fidos, Berlin 18.**

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

— Str. Bărboiu 19 —

Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.

Inscrierile de la 25 August a. c.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Cîrciumă și atelierul Fotografic.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Liceul particular

„Profesorii Asociați"

Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.

Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.

Preparații de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc și interni în condițiuni speciale

Prospecte la cerere

Director
Titus G. Patriciu—Iași
Profesor

Școala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— Iași—Strada Albinet 5 —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

Școala Profesională de fete

„Hristache Zănescu"

Strada Cuza Vodă No. 22 (situată în centrul orașului), sub Direcțiunea

— D-rei EUGENIA N. IONESCU —

Școală pusă sub controlul învățămîntului profesional și particular al Ministerului Instrucțiunei Publice și al Cultelor Cuprinde: un curs profesional numai de 3 ani cu studii teoretice după programa statului.

Primește eleve externe cu plată a 10 lei lunar, iar în atelierul profesional de croitorie al acestei școale, se mai primesc încă gratuit 4—5 copile sarace silitoare și cu bune purtări, cari vor învăța numai teoria și practica lucrului. Asemenea se primesc absolvente practicante externe de la școalele profesionale ale statului, fiind salariate.

Inscrierele pentru eleve încep de la 15 August a. c. prin petițiuni însoțite de: actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire a patru clase primare.

Direcțiunea.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbranntwein în apă de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate droguerile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 și mai multe brazdă
b) speciale de vie
c) speciale de prăsit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE
Nevralgiile cele mai dureroase pot fi calmate prin Pilulele Moussette
ADMINISTRAȚIE
Ia una din aceste pilule de trei ori pe zi, adică cea de antaiu la cina seara. Dacă durerile persistă, ia 2 dimineața, apoi mai mult de cât 4 pe zi.
A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Dangoulême, Paris, care se pot găsi la toți Droguiștii și Farmaciștii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ȘI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iași— Strada I. C. Brătianu 166—Iași
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii
Reprezentanța și Depositul renumitelor
Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără aconto —
— Cataloage gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
ANKER
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polițe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1.995.501** 72 | 100 **rentă**
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende **Lei 1,980,252** 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în conbinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc.
Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată la 1886
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1971 Joi 23 August 1912

Păreri cari nu rămîn

In publicația, care apare în fascicule „Figuri contemporane ilustrate, întâiu sub direcțiunea lui Th. Cornel și acum sub a d-lui Th. Arghezzi, am dat nu arareori de păreri umflate asupra oamenilor și a faptelor.

Așa de pildă ne aducem aminte cu ce fraze umflate descrie viața și activitatea *în futurum* a d-lui dr. Gh. Bogdan, rectorul Universității de Iași. Tot așa de umflată era povestită activitatea d-lui I. Bogdan, alt calibru Universitar, care a făcut epocă în analele Universității noastre.

Ziceam atunci, că într'o lucrare de bibliografie și de biografie a oamenilor aleși ai țării: scriitori, publiciști, filantropi, intelectuali, etc., directorul revistei trebue să păstreze o foarte prudentă rezervă și măsură, utilizînd numai ceea ce librăria îi dă ca lucrări tipărite, iar nu și intențiile de lucrări ce nu vor apărea

Ce haz ar fi ca un bibliograf să ia și să studieze pe B. P. Hăjdău nu după lucrările cari le a scris—de și sînt foarte multe—ci după atîtea lucruri, care a promis că le va scrie și nu le-a mai scris, așa-i că ar fi nostim studiu?

Cam așa a luat-o d. Arghezzi în noua sa discuțiune literară...

Dar d-sa mai are și alt cusur. In o asemenea publicație, ce ține să rămînă, d-sa trece și în domeniul politicei și face cu ușurință aprecieri asupra curentelor politice, cari nu cadrează cu soiul publicației.

Vorbind de d. Gh. Bogdan Buicliu, mare proprietar la Roman zice: Traiul la țară nu l'a izolat de luptele politice, caricheamă ca la o datorie toate inteligențele și năzuințele de mai bine ale oamenilor devotați ideilor și pentru ca să și le slujască pe ale sale. D. Gh. Bogdan Buicliu s'a înscris în partidul liberal, al cărui soldat devotat este.

Motivarea înscrierii în partidele politice e o apoteozare a omului de idei, întru cît se știe că în luptele politice pentru mult întră motivele pasionale, interesele de zi, urile, rancunele și alte îmbolduri cari nu pleacă din resortul rațiunei.

Dacă d. B. Buicli s'a înscris în partidul liberal din aceste înalte considerente îl privește pe d-sa, dar atunci ar trebui înșirate la toți oamenii politici, cari figurează în această publicație și ca publiciști, aceiași stereotipă frază.

Iată ceia ce nu cadrează cu soiul publicației d-lui Arghezzi.

Dar alta mai lată; tot despre Buiclii,

Vorbind despre d. Grigore Buicli, deputat, iată ce aprecieri face asupra partidelor noastre politice: „In politică d. Grigore Buicli a îmbrățișat ideile conservatoare și în special pe acela ale grupărei junimiste, de sub direcția d-lui P. P. Carp, **grupare care a influențat atît de mult mersul ideilor la noi, și a rămas în istoria noastră politică și culturală ca o școală cu porniri și rezerve bine definite**“.

Buf!

D. Grigore Buicli junimist sadea, dar s'a ales pentru întâia oară în Mart 1901, ca opozant miluit al d-lui D. Sturza în alegerile ce le-au făcut liberalii în 1901 Mart în cartel cu d. Carp.

Că junimiștii numără între ei mulți Grigori, e un fapt cunoscut, dar ca din acest fapt să se scoată o superioritate de școală politică, iată ce nu întră în cadrul unei publicații de bibliografie ilustrată.

Ne spune d. Arghezzi că gruparea d-lui Carp a influențat foarte mult mersul ideilor la noi. Că pe terenul literaturii, Junimea a însemnat un pas înainte, da; dar factorii cari au contribuit la această mișcare literară trebuesc căutați în tradiția literară a Moldovei, pe care Tit Maiorescu a înțeles'o și pe care mai ales președintele de onoare al Junimei, marele V. Alexandri, o începuse cu înalta'i personalitate literară.

Trecînd însă, în domeniul politicei, apoi gruparea d-lui Carp a avut pururi un rost negativ, și dovada a dat-o acum cînd domnul Carp a fost și șeful guvernului, după ce a cucerit șefia partidului.

Domnul Carp a dus de rîpă politica conservatoare, tocmai din cauza lipsurilor sale de diriguitor.

Și zice autorul notiței, că școala politică a d-lui Carp s'a semnalat prin pornirile și rezervele bine definite.

Auziți: porniri și rezerve bine definite!

Pornirile d-lui Carp sunt așa de bine definite, că de la 1871 pînă azi, partidul conservator a înregistrat multe declinuri cu amestecurile d-lui Carp și scăderile din 1912 nu sunt cele din urmă, căci acțiunea d-sale va fi pernicioasă partidului și chiar după dispariția d-sale.

Cît despre rezervele junimiste, istoria politică a partidului conservator, va spune în ce a stat această rezervă.

Gh. Ghibănescu

INTOACEREA D-lui TAKE IONESCU

D. Take Ionescu, șeful partidului conservntar-democrat, s'a înapoiat eri în țară după o absență de aproape două luni. Amicii noștri politici au ținut să facă d-lui Take Ionescu o primire caldă-de-alungul întregului drum, pînă în Capitală.

Felul simpatiei cum a fost primit și nerabdarea cu care șeful nostru a fost așteptat de întreaga țară, vădesc abia rolul imens și locul uriaș pe care-l ocupă d. Take Ionescu în viața politică a țărei noastre.

Și d. Carp a trecut granița în vara aceasta și d-sa s'a înapoiat în țară—și cu toate acestea nimeni nu l'a așteptat, nici o deslegare de mari evenimente n'a atîrnat de înapoierea d-sale în țară.

Și cu toate acestea d. Carp a fost acela care a profetisat că trei luni după constituirea partidului conservator-democrat nu se va mai vorbi nimic de d. Take Ionescu.

D. Marghiloman și Coroana

Sub pretext că face teorii Constituționale, ziarul personal al d-lui Al. Marghiloman, *La Politique*, atacă Coroana, — cu multe rezerve ce-i dreptul.

Ziarul d-lui Marghiloman stabilește mai întîi teoria că Coroana nu trebuește iubită, ci numai respectată, ca orice altă instituție a țărei, și apoi trăgînd concluzia logică a acestei teorii zice că ei, marghilomaniștii, nici nu au pentru ce iubi Coroana.

A confunda Coroana, care se simbolizează în persoana unui singur om, a Suveranului, cu o instituție oarecare a țării, cum ar fi de pildă poliția d lui Panaitescu, e pur și simplu o necuviință. Englezii, cari sunt și ei cel puțin tot atît de constituționali ca noi, și cu toate acestea ei nu confundă niciodată Coroana și persoana Suveranului, cu un corp constituit în Stat.

In strictă teorie constituțională, Suveranul nici nu există, există numai Coroana,—dar nu tot ce e just e și moral și nu tot ce e constituțional e și cuviincios.

In cazul din urmă e „La Politique...

Ticăloșia poliției

Ziarele guvernamentale au început să fie și ele îngrijorate de absoluta incapacitate a poliției. Prăvăliile toptangiilor din str. Decebal din Capitală, au fost iarăși pe rînd visitate de rău-făcători și prădate sub nasul poliției, în plin centru al Bucureștilor.

Ziarul Minerva *se îndignează de această stare de lucruri și denunță poliția noastră ca incapabilă.*

Viciul e profund. D. Panaitescu a abătut poliția de la adevăratul ei rol și a răspîndit asupra țării bande vicioase de pungași, de violatori și de spioni murdari.

La Focșani s'a descoperit că la biroul de servitori, polițiștii făceau comerț de carne vie, la Craiova un polițist a încercat alaltăeri să violeze într'un hotel, o femee.

Pretutindeni încapacitate, crimă și murdărie.

Poliția a ajuns la noi un pericol social. De datoria guvernnlui de mîine, e să radă din temelie clubul murdar în care cloceşte d. Panaitescu toate abcesele păcatelor noastre.

Universitate sau balamuc?

D. dr. Riegler, răspunde în numărul de aseară al *Evenimentului* la articolele insulte ale d-lui A. C. Cuza.

D. dr. Riegler, care este medic și psihiatru, ajunge la concluziunea, că trivialitățile și calomniile d-lui Cuza, s'ar potrivi mai bine cu divagațiile unui om eșit din balamuc, de cît cu felul de procedare al unui profesor universitar. Dar d. dr. Riegler mai face o constatare.

După ce înșiră toți profesorii universitari, insultați, batjocoriți și calomniați de d. Cuza, se 'ntreabă, dacă n'a sosit vremea a se adresa un protest ministerului de instrucțiune, în potriva autorului acestor calomnii, căci e vorba de prestigiul universității, și așa destul de decăzut.

Să nădăjduim că d. dr. Riegler, va lua această inițiativă, pentru a pune în adevăr capăt unui scandal, care se permanentizează.

Trebue odată pentru totdeauna pus capăt unui spectacol trist și urît, acela ca un profesor universitar, — și nu mai insistăm asupra felului cum a pătruns în sanctuarul științei,—să arunce asupra colegilor săi cele mai grave acusațiuni și cele mai triviale insulte, pentru ca apoi acești profesori, să stea alături cu calomniatorul și în ședințile senatului universitar, să discute la o laltă interesele superioare ale științei și ale universității. Din cuprinsul respunsului d-lui dr. Riegler, se vede și hotărîrea fermă de a lua inițiativa necesară, și a căuta mijloacele necesare, pentru a curma versiunea care roade de atîția ani universitatea ieșană.

E o datorie sfîntă pentru profesorii universitari, ca să caute cu o oră mai curînd a clarifica lucrurile, și a se știe de toată lumea, dacă Iașul posedă o universitate sau un balamuc.

D. dr. Riegler pare a avea această dorință, — dar ce zice prietenul Greceanu?

Iarăși magistratura

Epoca **simte că se apropie sorocul procesului cu Primăria, și cum ziarul guvernamental știe dinainte, care va fi rezultatul acestui proces—a început să înjure anticipativ magistratura.**

Sub cuvînt că la apărarea corpului nostru judecătoresc, oficiosul guvernamental inspiră magistratura în genere și în deosebi pe primul-președinte al Curții de Casație.

Ziarele guvernamentale au deschis campania contra judecătorilor exact în ziua întoarcerei d-lui M. G. Cantacuzino din concediu.

Vrea Epoca **să confirme prin aceasta aprecierea puțin măgulitoare, pe care un ziar din capitală a afirmat că ar fi făcut o Ministrul de Justiție asupra magistraturei?**

Sau e la mijloc o simplă coincidență și în realitate Epoca **ține cu tot dinadinsul să redeschidă odioasa ei campanie împotriva magistraturei?**

Unde nu e cap

O văzurăm și pe asta! Ziarul care în timpul procesului plagiatului Cuza, forma în presă și în sala de judecată curente în favoarea lui Cuza, astăzi dedică un număr întreg memoriei tandrețelor sale trecute cu Cuza și'i adresează, în fine, toate titlurile ce 'i sunt unanim recunoscute, în ramura calomniei, plagiatului, demenței, grandomaniei și celelalte.

Suntem, deci, în drept să ne întrebăm: cînd a fost în măsura dreaptă acel ziar și care este linia lui de conduită? Această întrebare ar fi foarte la locul ei, dacă am ști că este o direcție unitară la acea gazetă și n'am cunoaște că acolo campaniile se fac după nevoia momentului și fără nici o preocupare de viitor. Pentru aceia astăzi vedem acel ziar, în situația tristă și ridiculă, de a 'și răsturna tandrețele, cînd este încă proaspătă în mintea tuturora amintirea dezgustătoarei împreunări ce a avut cu Cuza.

Dacă patronul acelui ziar scrie, totuși, scrisori dulci lui Cuza, pe cînd gazeta lui îi dedică un număr festiv, este iarăși chestie de direcție și ie cea mai bună dovadă că înțelepciunea populară nu minte nici o dată și că unde nu e cap, e vai de picioare.

In ce privește împrejurarea că această voltă în tandrețele respective, s'a întîmplat cu ocazia calomniei lui Cuza în potriva doctorului Riegler, o considerăm tot ca împrejurare de moment, fără preocupare de viitor, de oare ce se știe că în redacția zisului ziar, cuvîntul hotărîtor îl au astăzi acei cari la Epitropie sunt subalternii d-rului Riegler.

Privim, poate, lucrurile prin o prismă prea comercială, a interesului ce are astăzi personalul acelei gazete de a apăra pe doctorul Riegler. Nu e, însă, vina noastră, dacă am trebuit să așteptăm ca doctorul Riegler să vină singur să facă apărarea ce trebuia să 'i facă mai dinainte partidul și ziarul.

Este destul de trist, pentru prestigiul orașului, că Universitatea și Epitropia sf. Spiridon, două instituții de o potrivă de scumpe tuturor, sunt astăzi acoperite în balele acestui nenorocit canal de imunditați. Este în același timp măsura halului în care am ajuns cu toleranța pentru acest smintit al condeiului, ca un practician de valoarea doctorului Riegler, care reprezintă un nume ce s'a ridicat la Universitate, la Academie și în stima tuturor prin o muncă ce onorează orașul nostru, să fie silit astăzi să se scoboare în arena de tină în care se zbate Cuza, pentru ca să arăte ceea ce știe toată lumea, că Cuza este un calomniator și un dement.

Ori care ar fi deosebirea de credință politică ce ne separă de cei atacați de Cuza, nu putem, pentru prestigiul orașului, să jubilăm numai fiind-că cel lovit de Cuza ne este adversar și n'o putem face fiind-că „magis amica veritas“. Tot ce avem dreptul să trecem prin prizma politică, este plăcerea ce ne face de a constata halul în care se află gazeta celor cari caută în combinații tulburi și în prietesugul unui imund, eventuale colaborări electorale.

Sperăm că de acum înainte se vor uita la pragul cel de jos.

OAMENI ȘI LUCRURI

Misterul unui artist-suveran

Se înmulțesc, de o vreme încoace, încercările din partea scriitorilor și psihologilor pentru a se pricepe mai deplin misterul care înconjoară, de cîteva decenii, figura stranie a fostului Rege al Bavariei Ludovic al doilea.

Părerile se contrazic,—deși, altă-dată, erau unanime în a-l socoti drept nebun. Unanime—poate nu. S'a întîmplat chiar un fapt fără samăn de curios, că,—pe cînd toată lumea era revoltată de purtarea tînărului și ciudatului Suveran față de logodnica lui, Sofia, fiica ducelui Maximilian,—o singură simpatie i-a rămas asigurată — acea a Impărătesei Elisabetha a Austriei, sora logodnicei părăsite. Și în ce condițiuni părăsită!

Logodna avuse loc în împrejurări fericite și în mijlocul unui entuziasm care pornia de la tînărul Ludovic, regele-artist, înamorat de frumoasa soție. Bustul acesteia fusese executat de un mare sculptor, iar un portret artistic urma să fie distribuit, în ziua nunții în sute de mii de exemplare.

Și iată că împrejurările vrură altfel. Intr'una din zile, regele vroind să-i facă logodnicei sale o surpriză romantică, chemă la curte cîți-va cîntăreți din mandolină cu care avea de gînd să înjghebeze o serenadă monstră în onoarea viitoarei sale soții. Mare îi fu însă surpriza, cînd își descoperi logodnica ascunsă într'un boschet din parcul palatului și mîngîind buclele blonde ale unui paj de la Curte.

Din ziua aceea, Ludovic nu mai putu vedea în ochi nici o femee.

Ba încă—ura lui în potriva femeilor se generaliză, luă forme din cele mai stranii.

„Se povestea că o mare artistă, care fusese primită în audiență de rege, apropiindu-se prea mult de dînsul, acesta se simți ofensat și dădu ordin ca în 24 de ore artista să fie trecută peste graniță. Altă dată plimbîndu-se prin parcul castelului și întîlnind pe nevasta unui îngrijitor, dădu ordin să o închidă drept pedeapsă că îndrăznise să-iasă în cale“.

Toate aceste ciudățenii însă, îi erau ertate, de oare-ce toată lumea știa un secret pe care Regele își închipuia că-l știe numai el singur,—secretul „trădării“, de care s'a vorbit mai sus, dar în care nu credea toată lumea.

Mai enigmatică însă păru și pare încă purtarea Elisabethei de Austria, care păstră Regelui o admirație și o iubire ce nu scăzură și nu se clintiră pînă la moartea tragică a lui Ludovic,—înnecat în lacul Starnberg, împreună cu medicul său, în împrejurări asupra cărora am mai insistat în cronici trecute. Ea-i arata un adevărat cult și-l privia ca pe un geniu neînțeles, — după cum ea însă-și trecu prin lume neînțeleasă de multe-ori. După detronarea lui,—care a însămnat declararea publică a nebuniei lui—Impărăteasa stărui pe lîngă Franz Ioseph să facă sforțări pentru a-l reabilita. Fu însă prea tîrziu.

Să fi venit oare acuma momentul unei reabilitări? Se va găsi oare mijlocul de a se încredința lumea că făuritorul splendidelor castele de la Kiemsee și aiurea a fost un om superior pe care vremea lui, generația lui nu l'a priceput ci l'a făcut să piară în umbră, după ce a risipit și a lăsat pe urma-i lumina atîtor geniale capricii?

Rodion

Curiozități matematice

— **Incheere** —

Continuăm mai departe.

Luna Iunie
(30 de zile)

1)	— —	131072	sori de aur
2)	— —	262144	„
3)	— —	524288	„
4)	— —	1048576	„
5)	— —	2097152	„
6)	— —	4194304	„
7)	— —	8388608	„
8)	— —	16777216	„
9)	— —	33554432	„
10)	— —	67108864	„
11)	— —	134217728	„
12)	— —	268435456	„
13)	— —	536870912	„
14)	— —	1073741824	„
.	.	.	„
.	.	.	„
.	.	.	„
25)	— —	2199023255552	„
Total		439804651104	„

Avem 4000 de miliarde de sori de aur fie care de 2 ori mai mare și de 21 de ori mai greu ca al nostru.

Cu ajutorul lunetelor, telescoapelor și fotografiilor cerești abia s'au numărat 80 de milioane de stele, dintre care 40 milioane formează calea Laptelui și sunt de zeci de ori mai mici ca soarele nostru. Să sperăm că peste 10 ani astronomii vor putea număra pînă la 100 de milioane de stele.

Ce mic e universul astronomilor de 100 de milioane de stele (mici mai toate) față de universul meu de 4000 de miliarde de sori splendizi!.... Imi mai rămîne un rest de peste 398 de milioane de sori pe care îi dau astronomilor, scutindu-i de o muncă de peste zece secole.

Cum să fie numit un univers de 4000 de ori mai populat ca al nostru și de peste 1 milion de ori mai greu? Desigur *Univers imaginabil*.

Continuăm calcul, luînd ca unitate nouă — universul imaginal numai de aur.

25) Iunie	— —	1	Univer imag. de aur
26)	— —	1	„
27)	— —	2	„
28)	— —	4	„
29)	— —	8	„
30)	— —	16	„

Luna Iulie
(31 de zile)

1)	— —	32	„
2)	— —	64	„
3)	— —	128	„
4)	— —	256	„
5)	— —	512	„
6)	— —	1024	„
7)	— —	2048	„
.	.	.	„
.	.	.	„
.	.	.	„
31)	— —	34359738368	„
Total		68719476736	„

La sfîrșitul lui Iulie avem de miliarde de universuri de aur.

Frumusețe cînd cugeți 1) că fie care conține patru miliarde de fie care soare un milion de Pămînturi, fie care Pămînt conținînd 24000

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

sextilioane kgr. de aur, fie care kilogram de aur valorînd 3200 de franci — şi 2) că autorul acestor rînduri nu posedă nici un gram de aur !...

2 lucruri nu pot face.

1) Nu ştiu ce să fac cu restul de 719 universuri.

Să le dau astronomilor.

Ar înebuni sărmanii, sunt ei destul de necăjiţi cu micul lor univers pe care-l studiază de 5000 de ani şi pe care-l vor studia atîta cît va exista omenirea.

2) Nu pot continua calcul — căci trebue să schimb unitatea...

*

...M'am aşezat pe e bombă imensă de aur şi începui a contempla marea mea avere.

In toate părţile — în jurul meu — se întinde spaţiul imens, nemărginit, fără nici un orizon.

Ochii mi se deschid tot mai mari, tot mai mari pentru a cuprinde nemărginirile haosului. Departe, departe, în nişte zări negre, pe care vederea n'o poate străbate, departe, în adîncimele nemărginitului hău, ochii vor să pătrundă, vor să soarbă măreţele splendori care sunt la depărtări nesfîrşite... dar nu pot. Nemărginirea spaţiului n'o pot vedea cu ochii deschişi. Nu pot cu mintea deschisă, să pricep măreţia infinitului.

...In tainica tăcere ce mă înconjoară din toate părţile, lipit de sînul rece al imensei bombe de aur, cad în braţele lui Morfeu.

La picioarele mele se întindeau 68 de miliarde de universuri imaginabile. Totul deveni voinţa mea.

Mă apucai bine de sfera mea — pentru a nu cădea... unde ? în spaţiu. Incepui să străbat univers cu univers. Zburam ca un vis uşor repede ca şi gîndumi zburător. Acum spaţiul nu mai era pustiu. Universurile imaginabile de aur erau în plină lumină. Fiecare soare de aur ferbinte şi luminos resfrîngea în spaţiu tot felul de culori armonioase.

Adîncimele haosului nemărginit, nu mai erau pustii. Hăul era acum populat de miriade de sori..... de aur. Ca un vis uşor cu gîndu-mi zburător străbăteam adîncimile înstelate. Imense panorame se desfăşurau în faţa mea. In urma mea dispăreau sori de aur colorati cu nuanţele cele mai armonioase.

Urania a avut grija de a aşeza sorii mei ca şi cei ai naturii. Străbăteam universuri splendide.

Sori împărecheţi, ca şi cei ai vechiului extaziat tînăr Camille Flammarion — gravitau într'o divină armonie în veşnica nemărgenire.

....Intr'o zi străbătui aceste universuri pe care o rază de lumină le-ar strabate în milioane de ani.

Dar acum se întindeau alte 68 de miliarde de universuri.

Le străbătui într'o zi.... dar acum gravitau alte 136 de universuri imaginabile şi în fiecare zi numărul lor se îndoia. Acum străbăteam în fiecare clipă cîte un univers. Şi mi-au trebuit totuşi milioane de miliarde de clipe — sute de milioane de secoli — pentru a nu străbate nici a suta parte din miliardele mele de universuri imaginabile, în fie care tronînd 4006 de sori măreţi — în jurul fiecărui soare gravitînd planete.

Călăuzit de o rază de lumină ce venia dintr'un orizon negru — mai negru ca noaptea. Ochii mei încep a distrnge în acea zare neagră şi infinit de departe o slabă lumină.

Părăsesc tristele şi pustiile mele universuri de aur şi mă îndrept către acea lumină.

Poate voiu găsi o omenire — o omenire care se ocupă cu ştiinţa. Ştiinţa ?.... Ea îmi este mai scumpă de cît toate universurile reci de aur.

Lumina cea slabă deveni tot mai întinsă mai vie şi mai strălucitoare.

Ajunsei într'un Univers, într'un Univers real, care există — dar care este necunoscutul Pămîntenilor.

O rază de lumină din acest univers *„Universul Armoniei"* pentru a ajunge la acel astru îndepărtat, necunoscut — *Pămîntul* — are nevoie de cîte-va sute de sextilioane de ani !... Şi în acest timp atît de lung Pămîntul se poate naşte şi muri de zeci de miliarde de ori.

Părăsii bomba de aur — care dispăru în infinit şi mă aşezai pe o gigantă planetă din Universul Armoniei.

Departe se auzia o melodie divină. Parcă cînta Orfeu... Roze voluptoase îmi învăluiau picioarele. O dulce adiere îmi răcorea faţa şi raze multicolore mă îmbătau.

Cerul era o splendidă feerie. Un soare mic portocaliu gravita în jurul unui soare măreţ roz.

Florniam nişte filfîiri pe la urechile mele. roze legănate multicolore, în jocuri de [illegible]...

Imbătat de aceste privelişti încîntătoare, începui să fac reflecţii asupra micei mele lumi, asupra Pămîntului. Figuri măreţe ale secolelor trecute, treceau pe dinaintea mea. Văzui pe Rafael pictînd madone, văzui pe Angelo sculptînd noaptea, văzui şi pe Dante cîntînd raiul. In faţa mea eternizat la umbra unui copac, apăru măreaţa figură a lui Newton, marele cugetător descoperitorul divinei gravitaţi eterna dominatoare a Naturei...

Intr'o insulă părăsită văzui într'un mic sicriu de plumb—un mic corp... Era Napoleon. Figura acestui om admirat de o lume de poeţi, artişti, pictori, sculptori.... îmi apăru mie sombră, întunecoasă. Văzui pe acest *„erou"* conducînd la moarte 3 milioane de oameni ca urmare al revoluţionarului strigăt „Liberté, Egalité, Fraternité. Imi adusei aminte de tristele veacuri ale Evului Mediu... Feodalismul... Papalitatea...

Nume îngropate în noianul secolilor dispăruţi. Suflări roze ce nu pot fi imitate de penelul nici unui pictor, corpuri mlădioase, uşor nuanţate cu culori irizante, spintecau ca nişte vise, atmosfera de smarald. Sunt fericiţii locuitori ai planetei. O, univers al armoniei ! Lume a ştiinţei locuită de Venere !...

... Tresării,..

Mă găsiam în grădina Copoului tolănit pe o bancă la umbra măreţului *„teiu"* al lui Eminescu. Vechiul orologiu al Universităţii bătu orele 12. Era miezul nopţii. Jupiter apuse.... In răsărit zîmbia mica lume a lui Marte...

Aroturus

Litere-Ştiinţe-Arte

Cuza Socrates. — Dacă se mai îndoieşte cine-va, după cele citate eri, de starea mentală a „incorigibilului"—vorba e a „Evenimentului"—economist Cuza,— vom cita încă următorul pasagiu.

E dintr'un alt articol—unul din duzina de articole—din acelaşi număr al „Unirii". O polemică cu profesorul Paul Bujor :

„...Uite, Bujorule : să ne ducem cu mintea, pe unde ştiu bine că tu nu ai fost nici odată—căci altfel nu ai fi în stare, să scrii cum ai scris—prin Atena lui Platon, de pe la 400, înainte de Hrist.

Trăia pe atunci, acolo un oare care *Socrates* care se lupta în contra neajunsurilor timpului său. Avea duşmani mulţi. Şi din rîndurile lor s'au ales acei trei *„sicofanţi"*, pe romînişte calomniatori, care i-au adus cea mai grea acuzaţie, nedreaptă—Meletos, Anytos şi Lykon— şi lui, că ar fi conrupt tinerimea. Citeşte numai *Apologia*, fiindcă nu ştii greceşte, în excelenta traducere romînească, după original, tot a unui naţionalist de ai noştri, d. l. E. Toronţiu, la capitotul X. Şi ascultă pentru ce a fost prigonit acel mare om, de oameni ca tine :

„La aceasta se mai adauge—zice Socrates—că mie îmi urmează de voe „bună tinerii.. şi se bucură cînd aud „cum se cercetează oamenii, şi ei în„şişi adese mă imitează şi aşa încear„că să cerceteze pe alţi oameni... De „aici se întîmplă, că cei cercetaţi de „ei se înfuriază asupra mea, nu însă „asupra lor înşişi şi zic : *este un oare „care Socrates, un om cu totul nele„giuit, care strică pe cei tineri...*"

Infatuosule economist, e în zadar. Nici cucuta nu vrea să fie băută de... plagiatori. Căci A. C. Cuza şi-a propus să plagieze şi pe Socrates.

S'a putut, odinioară, lua şi osîndi un înţelept drept un nebun. Cine însă va lua, în zilele noastre pe un smintit grandoman drept un înţelept ?

*

Astăzi apare „Viaţa Romînească" număr dublu pe Iulie şi August.

*

Se anunţă următoarele noutăţi literare : „Aspecte din Civilizaţia Engleză" de I. Botez.

„Pe drumuri de munte" (impresii şi amintiri) de Calistrat Hogaş.

E primul volum de literatură semnat de excelentul scriitor iaşan.

*

Octave Mirbeau prepară pentru la toamnă, după cum se ştie, un roman din viaţa chelnerilor de cafenea.

Ziarele află în fine că eroul principal din noul roman al lui Mirbeau se chiamă *Isidor* şi că el era unul din prietenii de noapie ai lui Jean Moréas.

*

A apărut „Arhiva" organul societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi, avînd sumarul următor :

Dr. Traian Bratu, Din romancierii germani moderni—Ernest Zahn.

C. R. Ghiulea, Scrisoare (versuri).

T. T. Burada. Teatrul în Moldova Societatea dramatică (stagiunea 1879—80).

N. Rădulescu Niger, Viaţa jertfită (roman).

N. N. Răutu, Gîndul.

Adonis Gr. Popov, Schiţa spaniolă.

N. A. Bogdan, Bibliografia oraşului Iaşi.

Arhiva cărţilor : P. Constantinescu, Basarabia de Pan Halippa.

Arhiva Revistelor ; August Scriban. O trivialitate a revistei *Ion Creangă*. Probe de limbă din rev. Ioan Creangă—Gh. Savul, Revista idealistă, Mercure de France.

*

STRUNA ZILEI

SINGURUL MIJLOC

Profitînd de cîteva zile libere d. N. Iorga a scris trei drame istorice în versuri,—în total 15 acte.

Ziarele.

Ar fi scris mai multe, poate...
Cred că împlinia chiar miia,
Insă fabricile toate
Şi au fost isprăvit... hîrtia.

INFORMAŢIUNI

Congresul cîntăreţilor bisericeşti

In şedinţa de eri, au mai luat cuvîntul următorii membrii ai congresului :

Dl. *Ionescu-Craiova*, cere modificarea programelor de învăţămînt în şcoalele de cîntări, expunînd un program care ar corespunde cerinţelor timpului.

Dl. *Florescu-Craiova*. arată mijloacele prin care crede că se poate ridica starea culturală şi morală a cîntăreţilor care sunt purtătorii credinţei străbune.

Părintele Teodosie Popescu-Buzeu profesor la şcoala de cîntări din Buzeu—arată importanţa religiei în stat — critică starea în care se găsesc şcoalele de cîntăreţi cerînd grabnice îmbunătăţiri prin subvenţionarea de către stat a şcolilor.

Părintele Vintilescu-Bucureşti, arată că cîntăreţii nu-şi pot împlini rostul care-l au în stat din cauză că n'au pregătirea trebuitoare.

Părintele Niculescu-Teleorman, profesor la şcoala de cîntări din Tg. Măgurele vorbeşte în acelaş senz, cerînd repezi îmbunătăţiri.

Dl. *Anghel Dumitrescu-Bucureşti*, membru în societatea „Macarie" expune o serie de vederi în sensul involturei clasei cîntăreţilor la rolul lor adevarat.

Congresul se termină cu solemnitatea distribuirei cărţilor de membri ai diferitelor societăţi din ţară.

Discursul I. P. S. S. Mitropolitului

Terminăm darea de seamă a celor petrecute, în ziua I-a a congresului, reproducînd în extenso admirabila cuvîntare, rostită la Catedrală de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Credem prin aceasta a fi pe placul cetitorilor.

Adînc mişcat I. P. S. S. Mitropolitul adresîndu-se mulţimei de cîntăreţi, a zis:

„Cu o deosebită mulţumire sufletească întîmpin pe cîntăreţii bisericeşti de sate şi oraşe din ţară, adunaţi aice în strălucita catedrală a mitropoliei Moldovei şi Sucevei, al cărui fericit ctitor este vrednicul de amintire mitropolit Veniamin Kostache.

Această întîmpinare e cu atît mai scumpă, cu cît mie mi-a fost dat să prezidez în această măreaţă biserică, adunarea tuturor cîntăreţilor bisericeşti, ai bisericei ortodoxe romîne, care s'a întrunit pentru întîaişi dată în Iaşi.

Serbătoarea aceasta este mare pentru noi toţi, fiind strîns legată cu însăşi viaţa noastră naţională, căci sub cupolele acestei biserici se află în clipa de faţă, reprezentanţii bisericei noastre, acei cari au chemarea de a cînta poporului nostru, înălţîndu-i sufletul, atît în momentele mari ale vieţii, de prăznuire şi bucurie, cît şi în momentele triste de durere şi nenorocire.

Cîntăreţul bisericesc este un slujbaş de mare însemnătate în viaţa noastră bisericească şi chiar naţională, căci lui i-a fost dat din timpurile cele mai vechi, a fi conducătorul luminei şi credinţei în satele noastre.

Sunteţi urmaşii vechilor dascali bisericeşti şi luminătorilor poporului romîn. Căci înainte da a fi o şcoală şi un învăţător în satele de pe plaiurile romîneşti, a fost citirea şi cîntarea bisericei noastre, întîiul imbold de înălţare a sufletului, iar preotul şi dascălul satului primii conducători.

Pînă azi încă stă în mintea poporului romîn, marile servicii pe care dascălii din biserică le-a adus poporului sătesc pe vremuri.

Insăşi denumirea de dascal, dată modeştilor slujbaşi ai bisericei, cuprinde în sine ideea de lumină şi conducere sufletească.

De aici a şi plecat rolul lor, căci vechii cîntăreţi bisericeşti, au fost cu adevărat şi descălii neobosiţi ai poporului, care prin cîntarea şi cetirea lor, au învaţat pe strămoşii noştri rugăciunile către Dumnezeu, însuflîndu-le prin aceasta şi dragostea neclintită de lege şi moşie.

Acum vremurile s'au schimbat, sarcinile s'au împărţit. Azi în fiecare sat avem un învăţător sătesc. Dar cu aceasta nu a încetat şi nu va înceta frumoasa chemare a cîntăreţilor bisericeşti.

Dacă în trecut dascalii bitericeşti erau adevăraţii luminatori ai poporului, întărindu-l în credinţă şi mîngîindu-l prin cîntăriie şi cetitul lor, atît în zilele bune cît şi în cele grele, azi ei pot fi în mijlocul aceluiaşi popor, însemnaţi factori de propăşire.

Căci păstrînd cu sfinţenie bunele noastre tradiţii creştine şi naţionale fiind totdeauna pilde vii de viaţă curată în ochii semenilor lor, răspîndind pururea bunele moravuri şi mai ales diferitele meşteşuguri în popor, cu aceasta vor contribui în mare număr la îmbunătăţirea vieţii morale şi materiale a poporului nostru sătesc.

Aceasta e de sigur frumoasa chemare a cîntăreţilor bisericeşti, pe care ei trebue să o îndeplinească spre cinstea lor şi binele ţării.

Recunosc că nu numai eu, ci şi sf. Sinod, aşezămîntul cel mai înalt al bisericei şi ţării noastre naţionale şi guvernele ţării ca şi oamenii de bine, că este o datorie ce se impune pentru demnitatea ţării şi a bisericei noastre ca să se îmbunătăţească starea dv. Sunt sigur că această dreaptă eerere a voastră va găsi ascultarea aşteptată. Dar aceasta nu e destul.

„Nu numai cu pîne va trăi omul ci şi cu tot cuvîntul care iesă din gura lui Dumnezeu".

Se cuvine adică să lucrăm cu mai multă muncă şi dragoste pentru poporul nostru. Trebuie să lucrăm, căci suntem intre cei dintăi chemaţi la această lucrare de înalţare a poporului sătesc, din rîndurile căruia aproape toţi facem parte. El însuşi cere aceasta de la noi, aşteptînd să-l slujim cu dragoste.

Şi cînd preoţii ca şi cîntăreţii bisericeşti vor fi sprijinit cu toată puterea, mişcarea de ridicare a poporului romînesc înlesnindu-i luminarea şi înalţarea sufletului lui, vor fi cîştigat pentru totdeauna stima şi iubirea sa recunoscătoare.

Aţi venit la Iaşi în foarte mare număr.

In numele Ieşenilor vă zic bine aţi venit şi doresc ca petrecerea voastră în acest oraş, bogat în monumente şi tradiţii istorice să vă fie cît mai plăcută şi folositoare, ca să puteţi astfel pastra, reîntorşi în satele voastre foarte frumoase amintiri.

Noi suntem fericiţi, că vă putem avea în mijlocul nostru în aşa mare număr.

De aceia nu am cuvinte să laud îndeajuns pe învăţătorii acestui congres bisericesc. Şi lauda e, de sigur, nu numai a mea, ci a tuturor acelor ce văd în această adunare o înfrăţire a tuturor romînilor adunaţi din toate unghiurile ţării, care-şi au întins bucuros azi mîna unul altuia, stabilind tainice legături frăţeşti şi colegiale.

Urez dar ca această adunare însufleţită de duhul dragostei şi al înţelepciunei să aibă urmările dorite.

Fiind cuprins de aceste sentimente şi gînduri vă bine cuvîntez pe toţi ca şi pe familiile voastre, şi rog pe Dumnezeu să trimeată asupra ţării noastre toate îmbelşugările ce-i sunt de nevoe, dăruind şi scumpului nostru suveran sănătate şi viaţă lungă, iar nouă duhul păcii şi al dragostei unul către altul spre a fi astfel vrednici urmaşi ai slăviţilor noştri strămoşi.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: Eri s'a făcut înmormîntarea meseriaşului Ştefan Costinescu, care poate fi socotit ca o victimă a casei medicale din localitate, căzînd din tramvai, bietul meseriaş aviză casa medicală care în urma examenului făcut îi prescrise un tratament.

Meseriaşul simţindu-se totuşi rău, înştiinţă din nou corporaţia, care a refuzat să trimită pe medic la domiciliul pacientului, pretinzînd că bolnavul să fie adus că trăsura la spital.

Starea gravă în care se găsea nepermiţînd aceasta, nenorocitul meseriaşi a încetat din viaţă, din lipsă de căutare.

:: De mîne vom începe a publica în coloanele ziarului nostru *Impresii şi note din Basarabia*, datorite d-lui Gh. Ghibănescu.

:: La via d-lui Verona, din Cotnari, a fost găsit cadavrul ciobanului S. Hadreanu în vrîstă de 80 ani.

Fiind bănueli de crimă, s'au început cercetările.

:: La Holboca a fost arestat locuitorul Pintilie, acuzat de a fi săvîrşit un furt la locuitorul Ignat Deonciuc.

:: Ministrul de domenii a intrat din nou în comunicare cu Epitropia Sf. Spiridon, pentru răscumpărarea moşiilor acestei instituţii, în virtutea legei pentru vînzarea bunurilor de mînă moartă.

:: Băetul D. Hos, din Bivolari, scăldîndu-se în iazul din apropierea comunei, s'a înecat.

Cadavrul n'a fost încă găsit.

:: Noutăţi muzicale cu preţuri populare vă puteţi procura de la magazinul de muzică A. Halpern din str. Cuzo-Vodă (Golia), toate operile clasice şi moderne, ultimile noutăţi muzicale de actualitate sosite astăzi, cuprind romanţa, valsul şi marşul din opereta „Fifi în taximetru" (Autoliebchen) „Gospodărie Poloneză", precum şi valsurile ci bucăţile de salon : „Fleur de Crise", „Sitka", Salomea", „Indianerständehen", „Je vous aime", „Coeur de Tzigkne", „Carabo" şi altele.

Celebrul cuplet „Fusta-i cu belea" se vinde cu 30 bani.

Sanatorul Dr. Ţaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Faceri. S a l ă specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade : *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute ; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Un consiliu de miniştri, s'a ţinut eri la Sinaia, sub preşedinţia d-lui Maiorescu.

Se afirmă că consiliul a discutat timp de mai multe ore chestia concentrărei, miniştrii recunoscînd situaţia actuală ca imposibilă.

Un nou consiliu se va ţine încă în cursul acestei septămîni.

Notiţa din numărul nostru de ieri, cuprinzînd aprecieri asupra situaţiei judeţului Iaşi, nu cadrează cu părerile ce avem noi în această chestiune şi a fost publicată fără autorizaţia Direcţiei gazetei.—Cunoscute fiind părerile ce în tot deauna am avut asupra incapacităţii d-lui prefect de judeţ, suntem siguri că onor. puplic cititor a înţeles imediat că acele aprecieri au fost o eroare asupra căreia nu avem nevoe să stăruim.

Agitaţia meseriaşilor.—Ca dovadă că aşa zisele amenzi—variînd între 300 şi 600 lei—aplicate meseriaşilor sunt numai nişte simple ameninţări pentru cei.. fricoşi e faptul că în întreg oraşul şi judeţul n'a fost amendat, măcar pe hîrtie, nici un singur meseriaş cu drepturi politice, din sutele de meseriaşi cari nici nu vor să audă de legea domnului Neniţescu.

Frica păzeşte... Casa centrală.

— Un reporter oficios local, salariat din fondurile corporaţiei şi din sudoarea meseriaşilor, face prin ziarul poliţienesc din localitate o scoteală, că s'ar fi acordat ajutoare de mii de lei. Nu numai că s'a acordat la bolnavi, dar în dărnicia lor, domnii de la corporaţii împart şi la cei sănătoşi, mai cu seamă la cei sănătoşi. Domneşte o generozitate colosală. La întrunirea de Duminică a meseriaşilor s'a dat pe faţă, cu fapte şi dovezi, că s'a împărţit bonuri de ajutoare hăneşti la toţi acei cari au primit să semneze felicitări către boerii cari au fabricat legea meseriilor, cel mai mare chilipir pentru paraziţi.

— Vecinii caselor Hălăceanu din str. Alexandri sunt siliţi să se mute din locuinţele lor din cauza zbieretelor sălbatice cari vin mereu din cancelaria confecţiilor, situat la stradă. Zbieretele aparţin unui domn secretar care, din cînd în cînd, aplică şi cîte o bataie vre-unui biet meseriaş, ca la cazarmă.

Numeroşi medici din localitate au primit chestionarul întocmit de „Asociaţia generală a medicilor din Romînia" cu privire la serviciul medical instituit, în mod obligator, pe lîngă corporaţiilor de mesesiaşi.

Această chestiune va veni în discuţia tuturor sindicatelor medicale, cari au fost înfiinţate în ultimul timp în mai multe oraşe ale ţării.

Pînă în momentul de faţă la nici una din şcolile secundare locale n'a fost inscris definitiv vre un elev pregătit în particular. Prea puţinele locuri disponibile vor fi acordate după 30 August. Se speră că va fi luată în consideraţie *numai* nota de studiu, în această distribuţie de locuri.

D. C. Stere, şeful partidului liberal din localitate, s'a întors din vilegiatură, ieri.

Astă-noapte, pe la oarele 2, un incendiu a izbucnit la Palatul administrativ, în una din încăperile din etajul al treilea.

Nişte lucrători, terminînd lucrul, au uitat un cazan, în care se găsea nişte mangal aprins.

Nişte scîntei au aprins o scîndură ce se afla în apropiere şi curînd focul s'a întins la bagdadie.

Serjentul din strada Palatului, zărind focul, a dat alarma şi curînd lucrătorii au fost deşteptaţi şi toţi au sărit pentru stingerea focului.

Curînd au sosit şi pompierii, cari au contribuit la localizarea definitivă a incendiului.

In comuna Gropniţa, s'a declarat epidemia de scarlatină.

Ziarele din Petresburg aduc ştirea, că la spitalul Obuchof, a încetat din viaţă Mihai Lusignian, fiul fostului prinţ al Ciprului.

Mihai Lusignian, care a trăit în vremuri şi prin Iaşi, a murit în cea mai neagră mizerie.

D-nii d-ri I. Tănăsescu şi D. Mezincescu, agregaţi la facultatea de medicină din Iaşi, primul la catedra de anatomie descriptivă, iar secundul la catedra de higienă, cari au funcţionat pînă în prezent în baza art. 70 din regulamentul pentru numirea docenţilor, agregaţilor şi profesorilor universitari, se confirmă a catedrele d-lor, cu titlul de profesori-agreaţi.

Amicul nostru, d. Alfons Heroveanu, întorcîndu-se din vilegiatură şi-a retuat ocupaţiile.

Un început de incendiu a isbucnit aseară în strada sinagogilor. Focul însă a fost stins de vecini.

Fiind bănueli asupra provenienţei focului, poliţia a deschis o anchetă.

CONGRESUL CÎNTAREŢILOR BISERICEŞTI

Cu toată vremea rea, a domnit aseară o mare animaţie în oraş, mulţumită congresiţtilor, cari în grupuri, colindau oraşul, interesîndu-se de aproape de cele ce vedeau.

*

Mulţi congresişti îşi exprimă nemulţumirea lor, că ministrul de culte n'a onorat cu presenţa sa congresul.

Unul dintre cîntăreţi, zicea azi, că o comisiune prezentîndu-se la ministru, acesta le-a declarat că are toată dragostea pentru această breaslă.

Noi însă i-am respuns, ca să ni se îmbunătăţească soarta, chiar cu mai puţină dragoste.

*

O vie discuţiune s'a produs azi între preoţi şi cîntăreţi, cu privire la chipul în care urmează să se împartă ofrandele bisericeşti. După legea din 1893 trei părţi iau preuţii şi o parte cîntăreţii. Această măsură era explicabilă în 1893, cînd la fiecare biserică erau trei preoţi şi un cîntăreţ, dar nu e de loc loială azi, cînd la fiece biserică se găseşte un preot şi trei cîntăreţi.

Unii preoţi însă, fac o distribuire mai dreaptă, cu toate că legea glăsueşte altfel.

*

Azi dimineaţă, congresiştii s'au adunat în mare număr la Mitropolie, unde s'a oficiat un serviciu religios, de către P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu. Apoi s'a oficiat un parastas pentru precursorii cîntăreţi morţi.

Parastasul a fost oficiat de însuşi Mitropolitul, înconjurat de tot clerul catedralei.

Nu s'a rostit nici o cuvîntare.

*

De la Mitropolie, congresiştii s'au despărţit, dîndu-şi întîlnire la ora 2 la Teatrul Sidoli, cînd urmează să aibă loc a doua şedinţă.

*

După amează

Dezbaterile încep la ora 2 p. m. sub prezidenţia arhiereul Antim Petrescu.

D. *I. Popescu Pasărea* face rezumatul dezbaterilor şedinţei precedente şi supune aprobărei congresului următorul deziderat.

Considerînd că cultura este izvorul binefăcător al cuno tinţei şi ştiinţei, al luminei şi înălţărei, al progresului în genere cîntăreţii bisericeşti conchid că cel întîiu mijloc pentru înălţarea şi progresul lor este cultura specială a muzicei bisericeşti străbune, care prin tradiţie şi prin practică a devenit muzica proprie naţională a bisericei romîneşti.

Cer cultura generală, ca astfel cîntăreţul se poate fi un element de cultură în popor precum au fost adinioară dascălii, străbunii noştri, pentru a ajunge la acest ideal e nevoe de reorganizarea actualelor şcoli de cîntăreţi, căci nu sunt suficente, nici cei 3 ani de studii mici cu doi profesori prevăzuţi în actualul regulament, ci să se facă şi ani, de studii, şi să se introducă în program, pe lîngă celelalte obiecte de studii, contabilitatea simplă, spre a i pregăti astfel pentru activitatea economică a satelor către care trebue să se îndrepteze activitatea şi energia ori cărui bun romîn.

Să se introducă asemenea învăţarea unei meserii practice, potrivit cerinţilor locale, să se generalizeze conferinţele cîntăreţilor pe judeţ, precum se practică în eparhia Rămnicului.

Infiinţarea şcoalelor de adulţi, înfiinţarea şi organizarea societăţilor culturale, a asociaţiei generale a tuturor cîntăreţilor bisericeşti şi generalizarea revistei „Cultura" ca organ al societăţii.

*

D. *Virlănescu* fost revizor şcolar — arată în termini foarte plastici situaţia deplorabilă a cîntăreţilor cerînd o lege de îndreptare.

Şedinţa continuă.

D. Popescu-Pasărea, a fost reales preşedinte al asociaţiunei generale a cîntăreţilor bisericeşti, şi d. Grigoriu-Iaşi, vice-preşedinte.

Inşcrierile la liceul naţional merg cu totul anevoios. Pînă azi s'au reînscris 80 elevi, pe cînd în anul trecut, în acelaşi interval, se reînscriseră 218 elevi.

In mare parte, părinţii întîrzie cu cererile de înscriere, din cauza taxei de 5 lei, impusă de ministru, pentru fie-care elev, ca despăgubire pentru eventuale stricăciuni în clase.

Pe ziua de azi s'au constatat 2 cazuri noi de scarlatină, unul în Mahalaua Mlaştinei şi unul în stradela Golia.

Copii bolnavi au fost izolaţi.

D. Constantin I. Teodoru, licenţiat în drept dela facultatea din Iaşi, a fost numit portărel la tribunalul Fălciu, în locul d-lui Ioan Dima, demisionat.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, azi cu trenul de 3, a plecat la Bucureşti.

Direcţia Căilor Ferate, în vederea transportărei trupelor pentru manevre, a dispus să nu se mai accepte mărfuri pentru mica viteză.

Creditul urban din Iaşi

La 1/14 Septembrie 912, se va ţine concurs, pentru ocuparea unui post de copist, la Serviciul Contabilităţei.

Concurenţii vor prezinta următoarele acte:

1) Certificat de absolvirea Liceului sau a şcoalei Superioare de comerţ, şi

2) Certificat că a satisfăcut legea recrutării.

Direcţiunea

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Consiliul de higienă al oraşului fusese convocat pentru aseară, spre a rezolvi mai multe chestiuni la ordinea zilei. Şedinţa însă n'a putut avea loc, neîntrunindu-se numărul de membri cerut de regulament.

Iată noul program de astă seară Mercuri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec:)

Daniel, după celebrul roman „Le petit chose" de Alphonse Daudet. Cea mai duioasă scriere a marelui romanţier ne este perfect redată pe pînza cinematografului. (2 părţi).

— Jocurile olimpice din Stockholm, (serie nouă).

Comoara, scene foarte humoristice.— Popescu se însoară, scene comice.

O escursiune în Touraine, scene de călătorii pitoreşti în Franţa etc.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal care cuprinde între altele: Deraiarea trenului din Moscova—Meetingul din Londra, 20 mii persoane—Funeraliile ducelui de Luxemburg—Viena, cîntăreţii din Bucureşti depun o cunună pe mormîntul lui Schubert—Serbările muncei la Donay (Franţa)—Moda—Serbările la şcoala St. Cyr—Un pod miraculos în America—Curse originale la Charlottenburg—Luptele cu taurii în sudul Franţei—Congresul gimnasticilor la Teplitz, etc.

Poimîne Vineri program nou: Vrăjitoarea (2 părţi).

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 22 August

Firul special telefonic continuă a fi deranjat, aşa că nici azi n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Bucureşti.

Declaraţiile Principelui Fürstenberg

Ischl. — Ministrul Austro-Ungariei la Bucureşti, principele Fürstenberg, actualminte la Strobl, a arătat impresiunile vizitei contelui Berchtold la M. M. L. L. Regele şi Regina României, spunînd că au fost zile frumoase, despre care d. Berchtold a dus cu sine amintirile cele mai fericite, fiind fermecat de primirea amabilă şi graţioasă ce i s'a făcut la Sinaia.

Vizita d lui Berchtold a întărit de sigur şi mai mult raporturile cordiale dintre Austro-Ungaria şi România. Principele Fürstenberg se va înapoia la Bucureşti pe la jumătatea lunei Octombrie.

Arestarea unui ziarist Egiptean

Constantinopol. — Poliţia a arestat pe egiptianul Tchavich, şef redactor al ziarului turco-arab Elhilali-Osmani; fiind bănuit de a fi luat parte la ameninţările naţionaliştilor egipteni şi la complotul în contra Kedivului, Kixlordului Kitschener şi primului ministru. La redacţia ziarului, care era subvenţionat de comitetul june turc s'au confiscat mai multe documente.

Ziarele egiptene pretind că comitetul din Salonic ar fi invitat pe comitetul egiptean să comită atentate în contra barbaţilor de stat. Tchavich a fost trimis în Egipt.

Dorinţa Italiei

Italia.—Ziarul Aremdar află că cercurile dirigente italiene au manifestat dorinţa, ca ministrul de externe turc să fie un musulman pentru ca tripolitanii să aibă încredere că drepturile lor vor fi apărate.

Schimbări în cabinetul Turcesc

Turcia.—Se zvoneşte că ministerul Naradunghian va schimba locul cu ministrul de comerţ.

Criza din Turcia

Paris.—Corespondentul ziarului „Matin" din Constantinopol întrebînd pe Kiamil, dacă va lua puterea, acesta a declarat că nu voeşte să fie acela, care va încheia pacea, pentru ca să nu i se reproşeze că a cedat străinilor teritorul musulman.

Călătoria împaratului Wilhelm

Zurich.—Imparatnl Wilhelm a sosit după amiază la Bole şi a fost salutat în mod cordial de către preşedintele federal cu o delegaţiune, de autorităţile civile şi militare.

Impăratul a răspuns strigînd în mod cordial mîna celor presenţi şi a trecut apoi în revistă campania de onoare.

Seara a avut loc în hotelul Bauer un prînz la care împaratul a mulţumit pentru primirea făcută.

Mulţimea a făcut ovaţiuni împaratului Wilhelm.

Tratativele de pace

Constantinopol.—După informaţiunile cercurilor oficiale şi ale altor cercuri informate, negocierile de pace continuă în Elveţia. Este cu neputinţă a se prejudeca asupra rezultatului. Pesimismul absolut din primele zile pare a dispărea.

BANDELE DE CURZI

Constantinopol.—Bande de curzi au ucis în vilaetul Van, 14 armeni, au ripit 8 femei, au jafuit un sat şi au incendiat altul. In urma demersurilor episcopului armean, Valiul a telegrafiat Porţii cerînd să se proclame starea de asediu, căci altminteri este primejdie de măceluri.

Congresul comitetului june turc

Constantinopol.—Congresul june turc a fost deschis eri la clubul central din Stambul în presenţa a 27 foşti deputaţi, toţi foştii miniştri şi o sută delegaţii din provincie. Şedinţa a fost secretă. Delegatul guvernului n'a fost admis la congres.

S'a făcut o dare de seamă asupra evenimentelor din Turcia şi s'a hotărît ca comitetul să profite de toate mijloacele pe care le dă legea.

S'a blamat politica albaneză a guvernului.

La sfîrşit s'a decis împotrivirea în contra încheerei păcei, pentru ca să nu se reproşeze că s'a cedat streinilor teritorii musulmane.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar şi secundar.

Preparaţiuni pentru examene corigenţă admitere în ori ce şcoală a statului.

V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

— Str. Bărboiu 10 —

Curs primar şi secundar, limba franceză, germană, piano, pictură şi lucru de mînă.

Inscrierile de la 25 August a. c.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piaţa Unirei şi toate dependinţele şi prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Circiumă şi atelierul Fotografic.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iaşi.

Institutul Liceal de Domnişoare „HUMPEL" din Iaşi

Cu începerea anului şcolar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleaşi asociaţiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteaţă, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet şi Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză şi germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeţi, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa şcoalelor din străinătate, pentru domnişoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură şi dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Magasinul de Muzică „MICHELSOHN"

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, CZERNY, ROSENKRÄNZ

şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia

Corespondent *romîn, german, francez, caută post.*

Adresa **S. G. Poste-restante** *Iaşi*

Casinoul din Constanţa

MARI ATRACŢIUNI DE SENZAŢIE

SERBARI DE ZI ŞI DE NOAPTE

TEATRU de comedii romînesc sub direcţia d-lui DAVILLA

TEATRU de Comedii francez

TEATRU de varietăţi şi MUSIC-HALL

ORCHESTRA de virtuoşi sub direcţia d-lui REYNAUD din Montecarlo

Cei mai celebrii artişti de pe scenele Europene

Restaurant şi Terase de Consumaţiuni

MARI SERBĂRI—FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAŢIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracţiunile marelor casinouri din lume

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE sunt cele mai eficace şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care resistă la toate celelalte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antîiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul nu va simţi nici o ameliorare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ŞI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT
complect după Programa Conservatorului

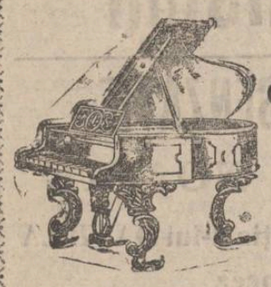

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" inchee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc
Directiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX - No. 1672 - Vineri 24 August 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ IAȘI ROMÂNIA

Constatarea șefului

Reținem din mica alocație a șefului nostru ca răspuns la urările de bună venire zise prin organul d-lui D. Constantinescu meseriaș că: *„un lucru este în mare creștere, e soarta izb'nzei noastre definitive prin incapacitatea celorlalți“*.

De ce s'a grăbit șeful nostru să facă din pragul vagonului această declarație așa de categorică? Să fie oare numai o vorbă de încurajare spusă entusiaștilor prieteni, ce au venit să-i ureze bună venire?

De unde în tot drumul său de la Severin la București, șeful a ocolit să dea vre-un răspuns asupra situației, în gara de nord dînsul a zis, că incapacitatea guvernului e o chizășie a definitivei noastre isbînzi.

Cînd se califică cu un cuvînt așa de tare o situație politică, că adică guvernul d-lui Carp și Maiorescu s'au aratat *incapabili* de a gira afacerile țării, de sigur ca s'a referit la întreaga gestiune a acestor două guverne din clipa decretului Regal. Și ne trec pe dinainte fanfaronadele cu un program alcătuit într'o noapte, în noaptea zilei de 2 Ianuarie 1911, grandoarea declarației d-lui Carp la întrunirea de la Iași cu eftenirea traiului, și cu apostrofele lui clasice, apoi ne mai trec pe dinainte toate furcile caudine ale alegerilor, coruperea conștiinților, violentarea voinței alegătorilor, toate acele scene de desfrîu cari au întinat pînă și Universitățile, ne mai trece pe dinainte tîrgul de conștiințe, cumpararea transfugilor, goana după partizani imediat răsplătiți, ne mai vine în minte legiferarea șubredă, legi cari odată depuse pe biuroul parlamentului s'au retras, ca legea descentralizărei administrative, în fine tot conflictul de puteri în stat, în urma votării legii tramvaelor.

Incapacitatea guvernului caracterizează că opera legislativă a guvernului a fost inferată de tribunalele noastre ca legi plecate din ură și atingînd principiile generale ale dreptului comun.

Astăzi guvernul d-lui Maiorescu culege roadele anarhiei legislative a guvernului d-lui Carp.

Dar guvernul d-lui Carp s'a arătat incapabil față de partidul său. Ca reprezentant oficial al ideii conservatoare, d-sa a luptat spre nimicirea tuturor elemente lor conservatoare; pe ai săi i-a combătut, tărîndu-i la fapte și silindu-i a vota legi neconstituționale, deci le-a slăbit vaza morală și politică, pe noi ceilalți conservatori ne-a combătut pînă la exterminare.

Cînd un șef de partid lucrează așa fel că strică partidului său, prezența sa în capul ideii conservatoare este un veșnic pericol și aruncarea sa la coșniță e o necesitate de asanare.

Și d. Carp secundat de ura hipică a d-lui Marghiloman a stricat partidului, a stricat ideii conservatoare.

Să nu fie aceasta o vădită incapacitate? Dar lucrurile se limpezesc astăzi pe deplin. După ziarele oficioase s'a spus că în ultimul consiliu de miniștri s'a discutat și chestia concentrării elementelor conservatoare și că în unanimitate guvernul s'a arătat dornic pentru această idee. De cît imediat curentele oștile s'au manifestat prin ziarele lor. *Epoca* și *La Politique* s'au grăbit să-și spună vederile sale în aceestă chestie, iar *Seara* a luat'o pe tema tiradelor patriotice.

Această diverginţă de vederi a fost semnalată la vreme, tot ca o dovadă a incapacității guvernului actual de a satisface această cerință a zilei: concentrarea.

Și încapacitatea lor stă în însăși formula sub cari voesc să facă concentrarea. La Iași șeful grupării a formulat'o brut și grotesc: să facem concentrarea păstrîndu-ne toți locurile noastre de la șef la podari.

Iar *La Politique*, mai fină, îi place a reaminti declarațiile din parlament.

Iar azi scrie: *„Direcțiunea partidului d. P. P. Carp ca și d. Gh. Gr. Cantacuzino* (sic) *ca și toți ceilalți colaboratori, între cari membrii actualului cabinet nu sînt dintre cei din urmă, sînt de acord asupra concentrării forțelor conservatoare, care nu e de dorit de cît cu păstrarea demnității și a interesului partidului conservator, așa cum și-a luat angajamentul în fața parlamentului, d. Carp, șeful partidului.“*

Incapacitatea guvernului în această privință, este evidentă. Lăsată afacerea la declarația d-lui Carp este evident că nu se poate face, întru cît d-sa este acela care a dat dovadă de nepricepere în diriguirea trebilor publice în numele ideii conservatoare și nu e locul ca d-sa să fie dus în circă de altul pentru a încurca apoi și mai rău lucrurile.

Din cauza incapacității de a răspunde situației evenimentele politice se vor precipita cu răvărsarea toamnei, se va pune capăt tuturor stărilor îndoelnice și se va ști de fapt, că guvernele d-lui Carp și Maiorescu *a fost* spre a nu se mai vorbi de ele de cît ca o pildă că încercata noastră Coronă a pus pecetea sa istorică pe incapacitatea direcției vechi a partidului conservator pentru a-i închide drumul său legal în diriguirea afacerilor Regatului Romîniei de la 1912 înainte.

***

Pentru d. Nenițescu

Legea d-lui Nenițescu are un suprem defect: e prea complicată. Cum ea se adresază meseriașilor și lucrătorilor, oameni în genere puțini cunoscători de legi și regulamente, și cum d. D. Nenițescu a declarat că e gata să primească ori ce observații, îi vom adresa noi una constatată din practica lucrătorilor.

In adevăr, în ce privește perceperea taxelor de asigurare, efectuată prin lipirea de timbre, lucrătorii încă nu sunt lămuriți ce anume taxe au a plăti și în virtutea căror articole din complicata lege a d-lui Nenițescu li se cer diferitele contribuțiuni la care sunt supuși.

Pentru lămurirea imensului număr de contribuabili, cel mai simplu mijloc ar fi ca pe formularul timbrelor de lipit să se imprime și numărul articolului din lege, în virtuiea căruia taxa e cerută.

Cu chipul acesta ori ce nedumerire va dispare. Cei interesați vor putea controla taxa plătită cu textul respectiv al legei și-și vor putea da seamă prin ei însuși de legalitatea acelor taxe,

In toate țările apusului și chiar la noi mijlocul acesta se practică.

Privească d. Nenițescu banderolele de pe pachetele de cărți de joc.

Citarea articolelor de lege, pe lîngă că are darul de a lămuri pe acela a cărui contribuție se cere, are și un rol educativ.

Principiu nemo censetur ignorare legem *devive mai puțin supărător, cetățeanul este astfel îndemnat să se intereseze de legile țării; îi se face cu chipul acesta o educație civică.*

Dacă d. Nenițescu vrea să aducă în adevăr ameliorări în aplicarea legei d-sale, nu ne îndoim că va ține so oteală de această mică observație a noastră, dar care își are rostul ei.

Bula d-lui Grecianu

Emoția prin care a trecut orașul nostru în săptămîna aceasta, după urma bulei ce a adresat lui Cuza d. Grecianu, a trebuit să se transforme în curînd într'un sentiment de altă natură, precum și bula d-lui Grecianu a diminuat și a devenit o simplă buletă.

In adevăr scrisoarea d-lui Grecianu, cu toate că a fost scrisă, poate, mai înainte ca pana lui Cuza să se fi atins de dr. Riegler, totuși, dată pe mîna unui om de scrupulul și moralitatea lui Cuza, a fost folosită de acesta cînd 'i-a convenit și a dat'o la iveală cu ocazia calomniilor ce a adresat doctorului Riegler.

Această scrisoare a trebuit să producă neaparat o legitimă mirare în cercurile guvernamentale, căci în ce privește cercurile noastre, viața publică a d-lui Grecianu nu produce de cît umor.

Cînd a căutat lumea să se desmeticească din efectul „boeuf“ al bulei papale a d-lui Grecianu, s'a văzut că nu este cu putință să se iasă din această situație. In adevăr ziariștii d-lui Grecianu, care fuseseră dezavuați și taxați de „odioși“ de către însuși stăpînul lor nu mai aveau obraz să iee o pană, pe care le-o tăiase la vîrf d. Grecianu, precum ei astăzi luîndu și niște aere de vitejie care nu 'i prinde, amenință să facă cu unghiile lui Cuza.

A trebuit atunci să vie d. dr. Riegler, însuși, pentru ca sub a sa iscălitură să arăte lui Cuza ceia ce un oraș întreg îi arată de mult, că este, adică, un calomniator și un dement.

Soarta acesta n'o merita de sigur d. dr. Riegler, de oare ce viața sa publică și situația sa e mai pre sus de calomniile lui Cuza, în cît ar fi trebuit să nu fie silit a se scoborî D-sa în noroiul în care înoată Cuza; pe de altă parte situația ce ocupă în partidul de la putere, îl face să fie unul din stîlpii regimului, în cît gazeta guvernului ar fi trebuit la cel mai mic atac în potriva sa, să reacționeze imediat și violent.

In loc de aceasta gazeta guvernului a tăcut și a trebuitd octorul Riegler să se apere singur, ceea ce nu era de talia sa.

Aceasta însă, poate să fie și o măsură de precauțiune luată de către acea gazetă direct la adresa domnului Greceanu; căci dacă D-sa poate repezi cum vrea pe talentații săi valeți, cărora soarta le-a dat pe mînă literile în „ecuria“ în care domnul Grecianu are pe mînă hățurile, apoi se crede că d-sa nu poate avea aceiași conduită față de domnul dr. Riegler.

Așteptăm să vedem făcîndu'l „odios“ și pe domnul d-tor Riegler în vre'o nouă scrisoare către Cuza, pentru ca petrecerea să fie complectă

Parcul Herestrău

Zairele guvernamentale au început să vorbeassca în chestia marelui parc de la Herestrău, pentru care statul și comuna cheltuesc peste cinci milioane lei. Lucrările se vor da unui grădinar, Pinard, care face servicii de grădinărie acasă la d. Al. Marghiloman.

Deși lucrarea e atît de importantă, ea a fost dată fără concurs și fără licitație lui Pinard cu excluderea peisagistului E. Redont.

Presa Capitalei a discutat pe larg afacerea parcului Herestrău, ziarele guvernamentale n'au suflat nici un cuvînt în chestie.

Acum cînd e vorba ca gheșeftul să se consume, presa oficioasă anunță că parcul se va da lui Pinard. Dar ca să se distragă prea mult luarea aminte a opiniei publice, ziarele nici nu dau numele parcului.

Se firese ca de ciumă să întrebuințeze cuvîntul Herestrău. Dovadă că acolo se ascunde un imens gheșeft — de peste 5 milioane.

Așa se asanează moravurile.

Percursorii muzicei bisericești

Congresul cântăreților bisericești, s'a terminat în bine. Acei 3000 de dascali, adunați din toate unghiurile țerei, părăsesc azi Iașul, încîntați de ieșeni, dar cu drept mâhniți de chipul cum autoritatea comunală s'a purtat cu dînșii.

Nici un membru al administrației comunale, n'a găsit de cuviință să-i salute la sosire. Tărziu primarul și-a amintit de elementara sa datorie de gazdă și a trimis la ședință pe tânărul Lohan, care, în surprindere generală, dar mai ales în uimirea congresiștilor, a șoptit sfios cîteva vorbe.

In colo nici o inițiativă pentru a face pentru congresiști, șederea mai plăcută în a doua capitală a țărei.

Dar cîntăreții bisericești au trecut peste această totală lipsă de datorie și petrecere, și și-a continuat lucrările, care au atins sfîrșitul prin concertul bisericesc și popular, care a obținut un succes extraordinar.

Era un adevărat concurs de muzică, care a dovedit cîte elemente de valoare se găsesc printre acești modești auciliari ai bisericei.

Dacă cîntecile bisericești au fost admirate și au reamintit din nou composițiile mult regretatului Ilie Suceveanu și Makarie, cari au știut s'o păstreze și s'o transmită, apoi cîntecile populare au stîrnit un entuziasm indescriptibil—și au fost dese ori bizate.

E poate aci locul, ca să relevăm o stare care s'a înfăptuit poate fără voie și fără vre o intențiune.

Cînd s'a slăvit pe percursorii care au păstrat muzica bisericească și populară, trebuia negreșit relevat printre cei dintâi numele regretatului Muzicescu, căruia se datorește organizarea muzicei bisericești și ai celei populare.

Muzicescu a fost acela, care a făcut ca muzica bisericească să treacă din starea ei primitivă în faza ei de azi, și tot el a fost acela, care a dat muzicei populare temeinicie, amploarea și desvoltarea de azi.

Numai grație muncei sale, s'a întemeiat corul mitropoliei din Iași, care tocmai prin cîntecele bisericești și populare a făcut ca această dulce cîntare să fie propagată în țară și apreciată peste hotare.

Aceasta nu trebuia și nu trebuie uitat

D.

OAMENI ȘI LUCRURI

AL CUI E?

Intr'un ziar popular din Capitală se agită, de cît-va vreme, părerea că ideia „vaporului aerian“—principiul balonului—contele german Zepelin și-ar fi însușit-o de la un Romîn.

Gazeta invoacă mărturii, aduce dovezi, reîmprospătează amintiri, pentru a-și susținea afirmarea.

Lucrul e cu putință. S'a mai imputat contelui că invențiunea ar fi luat-o de la un ungur și așa mai departe.

Ori care ar fi adevărul — omenirea modernă admiră — e datoare să admire această minune a tecnicei moderne, care se cheamă „tipul Zeppelin“ și care constitue negreșit o invențiune epocală.

Scriu rîndurile aceste sub impresiunea recentă a unui spectacol ce ne-a fost dat să vedem chiar acum de curînd și anume în momentul cînd ne pregăteam a părăsi localitatea balneară germană Kissingen.

Se anunțase din ajun trecerea unui vapor aerian — un „Zeppelin“ — și vizitatorii numeroși ai stațiunii erau invitați prin anunciuri oficiale să fie la timp în marele parc, unde muzicele vor primi cu onorurile cuvenite pe „înaltul“ oaspete plutitor.

Evenimentul se anunțase pentru oara zece, dar o schimbare de intinerar făcu să se ivească vaporul cu mult înainte. La orele 7, cînd se cunoscu schimbarea, începu să domnească agitație. Lumea care nu lua dimineața obișnuita cură de ape, fu trezită, fie prin împușcăturile tradiționale, fie prin emoționate bătăi în ușă. Indigenii, proprietarii de vile și de hoteluri—ca și administrația, de altfel—n'ar fi vrut pentru nimic în lume ca oaspeții băilor să nu ieie parte la acest eveniment. Și într'adevăr toată lumea fu în picioare; toată lumea putu să împărtășească bucuria sinceră a autochtonilor, de a vedea plutind, cu maiestoasă siguranță, imensul vapor aerian „Victoria Luiza“, care făcea drumul de la Baden la Gotha, avînd în cele două gondole de aluminiu trei zeci și doi de pasageri, — oameni cu dare de mînă și cu dragoste de sporturi aeriane care și-au putut îngădui luxul și plăcerea unei atari călătorii în schimbul unei contribuțiuni de 250 mărci de persoană.

Pe noi însă ne-a preocupat și ne-a încîntat numai partea pur spectaculoasă și tecnică a minunatei călătorii, în care vazurăm pentru întâia dată zborul Zepelinului, executat de atîta prestanță, — deși n'a fost cu putință — și de sigur n'ar fi fost nici drept—să nu luăm parte și la entuziasmul pe care superbul „zbor“ îl provocase în inimile tuturor connaționalilor contelui Zeppelin. Poate că „zbor“ nu e cuvîntul.

O cursă executată la o înălțime impunătoare — între 250 și 300 de metri fără îndoială, cu aceiași preciziune, cu aceiași măsură cum s'ar executa o cursă pe un vapor de apă, cu deosebire că de astă dată drumul se făcea în aer, iar călătorii de o micime imperceptibilă în gondolele lor se vedeau doară după albele fîlfîiri de batiste prin cari răspundeau grupuri, ce, de jos, salutau trecerea aeriană prin aceleași tradiționale fîlfîiride batiste.

Auziau oare aclamațiile? Ajungea sunetul fanfarei pînă acolo? Vedeau febrila mișcare de curiozitate ce însoția pretutindeni apariția lor? De sigur că nu, judecînd după impresiunea pe care o aveam noi, acei de jos,—impresiunea unei solemne tăceri întreruptă, acolo sus, numai de ritmul motoarelor și al roților de oțel. Aceste din urmă, cu mișcările lor de o virtiginoaaă repeziciune ne păreau că prefac „vaporul“ într'un car simbolic ce înfățișa în plutirea lui semeață și sigură pornirea mereu înainte a spiritului omenesc. neastîmpărul geniului uman, în căutarea deplinei stăpîniri a Universului în toate domeniile: uscatul, apa și aerul.

Priveliștea circulațiunei aeriane sub forma zeppelineană îți dă infinit mai mult convingerea că într'adevăr văzduhul a fost cucerit,—de cum ți-o dă, bună oară aeroplanul cu toată fulgerătoarea iuțeală ce iea zborul acestuia din urmă.

De aceia intrebarea esențială nu este, pentru spectator, *al cui e* principiul,—ci—dacă s'a atins ori se va atinge perfecțiunea mai curînd.

Aceasta nu însemnează că n'am fi mîndri și fericiți, dacă într'adevăr Zeppelin ar fi... plagiat descoperirea sa genială de la un Romîn modest și uitat.

Rodion

Impresii și note din Basarabia

I

In Basarabia!

Noi Iașanii zilnic vedem spre răsărit dealurile Basarabiei, cari închid orizontul vederii noastre, strîngîndu-ne inima că sînt așa de aproape de noi, de și acele dealuri zac în mijloc de norod moldovenesc și ascund în dosul lor încă hăt departe tot suflare moldovenească, popor care a fost hrențuit de vitrigia vremurilor în trei, neîngăduindu-se de bunul Dumnezeu de a fi unul și singur tot la un loc.

De cîte ori sara la asfințit de soare, tu călător cu trăsura ori pe jos, nu ești oprit la apus de uriașul Ceahlău, care zace înplîntat în mijlocul Românismului, căci hăt dincolo până departe în zori, se întinde frumoasa țară a Ardealului, raiu pămîntesc pe care bietul Romîn îl udă cu sudoarea de sînge în lupta seculară cu Ungurul. Iar spre răsărit în trepte de scări se rădică culmile dealurilor, pentru a ni se opri vederea de înaltele măguri ale Bîcului, care tae Basarabia în două, și de pe înălțimele cărora te uiți în Iași ca în palmă. Și o exclamare îți vine atunci să zici: mică țară pentru un mare popor! Dincolo de granițele oamenilor Dumnezeu a sădit neam românesc, pentru ca să găsească în vecinătatea lor totdeauna prilej de durere dar și de realțare:

In Basarabia! Eu unul care i-am cunoscut laturile de mic copil, de pe cînd încă o bună parte era a noastră, în fața Hușilor, care mai apoi în lungile drumuri făcute dealungul județului Fălciu, l'am văzut Prutul pe mari întinderi, supsesem în fiecare pas făcut pe malul Prutului acea sete de a vedea mai de aproape locurile ce stau ascunse vederii din pricina dealurilor ce zac dincolo de Prut. Cînd suit sus pe movila Răbăei, această movilă veche ca vremea și plină de necunoscut, și stai cu ochii roată spre movilele gemene din față peste Prut, pe dealul ce desparte apa Lăpușnei de apa Prutului, te întrebi cu mirare că acei cari au urzit din tainele trecutului aceste movile erau stăpînii îmbelor dealuri și că ochiul plăiașului pus de strajă și la Răbăea și la Gemene, era deprins a vedea numai pămînt moldovenesc „nași moldavscoi zemlea“ cum zic uricile vechi, cum a rămas și astăzi, atîta că astăzi s'au înmulțit stăpînii, neamul rămînînd unul și acelaș.

In Basarabia! Am trecut în iuțala trenului *poiazdului* rusesc, ori *curierschi* ori *pocitovoi*, în drumul făcut acum 16 ani prin Rusia cu prilejul expoziției generale rusești *„vsea rosiescaia vîstavca* din 1906. Dar o țară văzută din tren, e ca și o inspecție făcută la telefon; atîta; nimic nu-ți vorbește inimei ceia ce ai văzut în clipele trecerii.

Iată că de astă dată un frumos prilej mi se da de a putea vedea Basarabia în inima ei; a merge cu trenul, cu trăsura și pe jos la țară, în satele moldovenești și a cerceta prin mine trecutul și prezentul vieții din această binecuvîntată parte a pămîntului moldovenesc.

Din miile de zapise vechi, ce mi-au trecut pe dinainte și din care am înjghebat pînă acum 31 mari volume manuscrise, în cari am trecut la 15000 de acte vechi, iar volume publicate 13, din care 7 de „Surete și Izvoade“, și 6 volume de „Ispisoace și Zapise“, au trecut hotarul de azi la acei doritori de a le cunoaște, interesînd prin conținutul lor cînd pe unii, cînd pe alții.

Mă pomenesc în cursul lunei lui Maiu cu o scrisoare de invitare din partea uneia din cele mai ilustre familii de peste Prut, d-na Olga I. Catargiu, că în dorința de a poseda întreaga colecție și mai ales de a-i cunoaște bogata sa arhivă de acte vechi, mă invita să-i vizitez așezarea din frumosul sat Cobălele, ținutul Sorocăi pe malurile Nistrului,

TIFOSUL, HOLERA
și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu
Lactofermentul ROBIN
Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

Dornic de a-mi întinde cercul cercetărilor arheologice și de diplomatică veche am primit invitarea și iată-mă gata de plecare. Pentru a putea vedea cît mai mult în timp mai scurt am ținut să-mi fac intrarea în Basarabia pe la Noua Suliță.

Zis și făcut. In dimineața zilei de 9 August, Joi, cu trenul de 6 a. m., o plecăi din Iași spre Burdujeni, drum cunoscut și mie și cetitorilor mei din excursia făcută de Paști cu elevii normaliști în Bucovina.

Până în Cernăuți nu m'a interesat de cît locul de la Hliboca, vechiul Cosmin, unde terenul e așa de fugitiv, și unde nici astăzi nu sînt isprăvite lucrările de drenare a terenului. In năruitura locului de azi îmi treceau pe dinainte năruiala veche a copacilor înținați, cari au zdrobit armata fălosului Albert, craiul Lehiei.

Ochiul mi-a fost pironit pe linia Cernăuți. Noua Suliță, întru cît și acest ungher neamul nostru a suferit o întreită rupere: Noi—cei din regat rămași de-a dreapta Prutului, cu linie de hotar Molnița, cu Boianul în față și cu hrențuiala unui teren, leagăn de lupte și de răpuneri. In sus moldovenii rutenizați prin acțiunea înstrăinătoare a unora din boerii bucovineni ca Hurmuzachi, Cuparenco și Vasilco.

Pe linia aceasta bucovineană a Coțmanului mazilii și răzeșii Moldoveni se lupta pentru reînvierea lui Lazăr din mormîntul rutenisării. Vor învinge, căci zice zicala: voește și vei putea, luminează-te și vei fi; și începuturile dau sorți de izbîndă. Prin biserică și școală se vor reda românismului cele mai viguroase elemente moldovenești, pe care Stefan Vodă le-a pus de straje Cirimuș, unde marele Tăutul logofătul a căpătat danie 12 moșii, pe apa Vișniței și Cirimușului.

Acolo ni e hotarul istoric la Nord, căci ceia ce bancherlîcul lui Alexandru Vodă cel Bun a adăugat cu Pocuția a fost mai mult un măr de discordie pentru mai apoi, fără cîștig de neam și rasă, de cît doar să îngroape la Obertin gloria militară a lui Petru Rareș.

In acest ungher al Românismului, arta și literatura a îngrămădit tot sentimentul unei strîngeri de inimă.

Iată Sadagura, ce așa de frumos se vede din Chișinău. In zadar mai cauți pe Conu Iorgu de la Sadagura, nu-l vei mai găsi. Vremea a adus alte molime prin aceste locuri. In căruțe înghemuiți cîte 5—6 călători, birjarii jidani duc perciunați de ai lor în tîrgul Sadagura. Rețin din gara Sadagura chipul unei ruște, care era în același vagon cu mine și care își alapta singură copilul. Ce față? Ce obraz? Dar ce dinți? Rar am văzut dinți mai lați lopățele, mai rari ca răschitoarea, cari eșiau cu putere în afară împingînd buzele ce nu-i putea cuprinde. Imposibil de sărutat o asemenea gură, imposibil de simțit vre-un sentiment de apropiere și dragoste cu o așa gură—dinții de greblă. Și era mamă! Inghesuită în căruță lîngă alți 4 mușterii, rusca a lăsat gol vagonul, pentru a gîndi în mine că nu e podoabă mai frumoasă la un chip drăguț de femee, de cît șirul de mărgăritare albe, ce închid gura. Dar femeia ie mamă nu cu gura, și fericitul soț își mîngâe dragul sufletului său și cu dinții-greblă ai frumoasei sale.

Iată Boianul! Aici a trăit Ion Neculce, a cărui proprietar era. Ce proces lung la divanul domnesc a lui Mihalachi Racoviță pentru a-și căpăta fugarul boeriu moșioara lui pe nedrept, dar legal, dată de Mavrocordat Vodă Lupului Paladi Vornicul, pentru hainia făcută țării de către Neculce, împreună cu domnul său Dumitrașcu Cantemir Vodă. Dar amintirea veche de Neculce, ori cît de dragă mi-ar fi fost, era întretăiată de frumosul vers a lui Eminescu, care a legat de acest tîrgușor—Boianul—punctul pe unde ni-au venit jidanii în țară

Din *Boian* la Vatra Dornii
A împlut omida cornii.

Vrînd nevrînd versul lui Eminescu îți vine în urechi și cu el și durerea unui neam, care a văzut cu resignare potopul jidanilor în halate și papuci, scoborîndu-se din Galiția Polonă pe pămîntul nostru.

Ruperea Bucovinei de noi, dar mai ales ruperea Poloniei în trei, cu desele ocupațiuni rusești la noi, au fost cele trei mari cauze cari ne-au adus sfertul de milion de jidani, la un norod de 7 milioane, pentru a întrece proporția mai mult ca ori și unde aiurea, avînd un jidan la 27 de creștini, pe cînd Franța are un jidan la 570 de Franceji.

Dar cu corni, cu omida, cu Eminescu, iată-ne cu trenul în gara Suliții austriace. Trenul meu n'avea legătură cu trenul rusesc, care pleca în jos spre Bălți tocmai noaptea la 12.

Vama—tamojna—am trecut'o în tîrgușorul Suliței. Sunt interesante hotarele aceste convenționale între state! S'a inventat un pîrău, s'a săpat o albie si iată hotarul gata. Ceva gard de nuele de-o parte; ceva sălcii de alta și dacă n'ai alta apoi săpi un șanț adînc de un metru și lat de doi, ca să împiedici trecerea din o țară în alta. Doar tot așa e și legenda șanțului Romei, care a pricinuit moartea lui *Rem* de către frate-său *Rom*.

Slujbașul neamț vede pașaportul, se uită în trăsură și iată-mă pe podul internațional al Suliței. Sunt luat în primire de jandarmi și abătut la baratca tamojnei. Oameni din loc mișună în sus și în jos, adică în Austria și în Rusia.

Slujbașii de la o masă de lemn aplică peceți pe foile de pașaport de frontieră. Pe pașaportul meu aplică sigilul *„9 August 1012, Novosulitza"*.

Deschid geamantanul... cărți. Mi le ia toate jos, le întinde pe masă. *Șto! cnighi!* Jandarmal alege „Dicționar Rusăsc-Francez", „Livre Chaix" al C. F. din Europa întreagă. Restul le oprește ca să le arăte la ofițeri: *Basarabia* de Arbure, Genealogia a 100 de case de Oct. Gh. Leca, *Cuzeștii* mei și caetele mele cu copii și documente.

Ori-ce discuție în zadar: *Ni moji, ni moji*, tac și am lăsat 24 de ceasuri cărțile și caetele mele în tamojna Suliței.

Mă grăbeam să plec cu trăsura spre Hotin și Camenița și ori ce minută de întîrziere era o pierdere.

Mușterii s'au oferit repede. Căzui la învoială cu birjarul Mihel Ușerovici Singer, un foarte bun și moșter birjar jidan romîn, care cu 15 carboave avea să mă ducă în 24 de ore Sulița-Camenița-Hotin înapoi. Mare noroc de acest birjar jidan-romîn, căci mă simțiam stăpîn singur în birja lui, el urmînd a-mi da toate lămuririle asupra locurilor pe unde aveam să trec.

Și la 6 seara iată-mă pe drum spre Hotin!

Gh. Ghibănescu

Litere-Științe-Arte

O cerere.—Dăm aci cuprinsul petițiunii adresată de d. C. B. Penel directorului teatrului național din Iași:

Domnule Director,

De oarece adresa dv. cu No. 1056 din 1912, 'mi face cunoscut că „mi s'a acordat o reprezentație de retragere la începutul stagiunei 1912—1913, am onoare a vă face cunoscut că am ales piesa *Niobé* comedie în 3 acte de Paulton, tradusă de Borelli—Penel. Doresc ca la această reprezentație să joace toți colegii mei cu cari am jucat această piesă, de multe ori, pe scena acestui teatru național. Distribuția este astfel: *Dunu* (Penel). *Corneliu* (Pella), *Tomkins* (Cuzinschi), însă de oarece la această piesă se cere o mise în scenă mai deosebită și jocuri de lumini, rog pe colegul Radu Demetrescu să joace rolul Tomkins, iar colegul Cuzinschi va conduce spectacolul. *Iuings* (Petrone), *Sylock* (Boldescu), *Niobé* (d-na Pruteanu), *Elena* (d-na At. Georgescu), *Ketty* (d-ra Conduratu), *Carolina* (d-na Momuleanu), *Miss Mifton* (d-na Profir), *Beatrice* (d-na Marcallian), *Molly* (d-ra Horga).

Sînt încredințat, d-le director, *că la această reprezentație de dispărțire de public și de colegii mei*, nimeni n'are să refuze rolurile jucate.

„Mai doresc să dați ordine de a se recopia piesa *Niobé* din cauză că actualul text are multe ștersături și mai este și uzat; piesa recopiată va rămîne proprietatea bibliotecei teatrului, căci este una din cele 50 de piese, donate de subsemnatul acestui teatru așa de mult iubit de mine și unde mi-am depus toată energia activității mele artistice.

Binevoiți a primi etc. etc."

Const. B. Penel
artist dramatic

Iași, 16 August 1912.

*

„Noua Revistă Romînă" va reapare la 26 August, avînd un bogat sumar literar și polemic.

*

Inginerul șef al lucrărilor canalului de Panama asigură că operațiile pentru terminarea canalului vor fi terminate în 1913.

*

A apărut „Arhiva" organul societății științifice și literare din Iași, avînd sumarul următor:

Dr. Traian Bratu, Din romancierii germani moderni—Ernest Zahn.
C. R. Ghiulea, Scrisoare (versuri).
T. T. Burada. Teatrul în Moldova Societatea dramatică (stagiunea 1879—80).
N. Rădulescu Niger, Viața jertfită (roman).
N. N. Răutu, Gîndul.
Adonis Gr. Popov, Schița spaniolă.
N. A. Bogdan, Bibliografia orașului Iași.
Arhiva cărților: P. Constantinescu, Basarabia de Pan Halippa.
Arhiva Revistelor; August Scriban. O trivialitate a revistei *Ion Creangă*. Probe de limbă din rev. Ioan Creangă—Gh. Savul, Revista idealistă, Mercure de France.

*

Ultimul succes al Sarhei Bernhard a avut loc pe... apă. Fiind la Belle-Isle. posesiunea ei. și-a pus în gînd, în una din zile, să conducă un număr de oaspeți pe apă, în care scop ea luă rolul de căpitan al unei șalupe.

Timp de 3 zile ilustra tragediană conduse călătoria cu un succes desăvîrșit.

*

STRUNA ZILEI

HRANĂ SUSPECTĂ

Fostul Sultan de Maroco Mulay Hafid, a vizitat la Puy fabricile de șocolată.

C'adoră șocolata
Mulay Hafid, bohemul,—
De vină e sistemul:
I s'a luat domnia
Și-i s'a lasat .. haremul.

INFORMAȚIUNI

Agitația meseriașilor. — S'a relevat eri cazul bătrînului meseriaș St. Costinescu mort prin buna voință Casei medicale a corporației.

Aceasta însă nu e totul. Familia nefericitului meseriaș nu se bucură acum de nici un ajutor, sub cuvînt că reposatul nu avea 52 săptămîni cotizate la corporație!

A cui e vina dacă legea se aplică abia de 4 Iuni? Zisul meseriaș a cotizat un număr de ani la vechea corporație a constructorilor unde a ocupat demnități în comitet. Toate acestea însă nu se iau în considerație subfaimoasa lege a d-lor Nenițescu—Gidei.

— Sub titlul „Cît cîntărește o promisiune ministerială, unul din meseriașii cari s'au prezentat în delegațiune d-lui ministru Nenițescu, la 27 Mai, se arată că ministerul a promis solemn că se va înființa *școli de adulți* cu cursuri serale, gratuite și obligatori. Ministuul a prezintat anume că până în 3 luni cursurile vor începe și a cerut să se comunice lucrul acesta meseriașilor în întrunirea publică ce avea să aibă loc.

Promisiunea nu s'a realizat, cum au rămas mincinoase toate făgăduelile celelalte date meseriașilor iașani.

Trenul de Pașcani, a sosit aseară cu o întîrziere de 2 ore, din cauza marilor inundații, pe linia Bacău-Roman.

Falimentele.—Nimic nu poate fi mai interesant, din punct de vedere comercial și deci din punct de vedere financiar în general, de cît să cunoști situația falimentelor și mersul lor, crescînd sau descrescînd, de la un an la altul. Căci, creșterea sau micșorarea numărului falimentelor este un criteriu aproape infailibil pentru cunoașterea exactă a mersului afacerilor dintr'un an.

Folosindu-ne de prilejul că Ministerul de Justiție a publicat o statistică judiciară pe anul 1909, ne vom ocupa cu deosebire de falimentele acestui an.

Datele cd privire la falimente sunt destul de complecte. Tablourile statistice permit cele mai amănunțite studii; ele fiind astfel alcătuite încît se pot stabili, cu ajutorul datelor pe categorii, comparațiuni și orice alte constatări.

Din cauza cadrului restrîns al acestui articol, nu vom putea de sigur studia chestiunea falimentelor în toate laturele ei, Ne vom mulțumi deci, să stabilim o comparație între cei 5 ani din urmă și apoi vom vedea cari sunt categoriile de comerț cele mai mult bănuite de falimente.

Din cifrele constatate rezultă în comparație cu anii precedenți, anul 1909 a fost o epocă excepțională în ceiace privește numărul falimentelor și suma pasivului.

Intr'adevăr, în acest an s'au înregistrat 110 falimente mai mult de cît în anul precedent, în timp ce totalul pasivului este aproape de două ori mai mare ca în 1908.

In comparație cu mijlocia perioadei 1905—1909, anul 1909 este în creșterea cu 85 de falimente, iar diferența între activ și pasiv este aproape îndoită în 1909 ca mijlocia perioadei cincinale.

Cu începere de la 1 Octombrie plata preoților rurali, se va face în fiecare lună, iar nu ca pînă acum odată pe trimestru.

La ministerul instrucțiunei publice s'a început eri diminiață repartizarea posturilor vacante din învățămîntul primar rural.

Regimentul 16 Suceava, care se află la Șipote, concentrat de 22 zile, va părăsi lagărul în dimineața de 25 a lunei, pentru a se reîntoarce la Fălticeni.

Trupele din garnizoana Roman vor lupta, cu prilejul manevrelor din Septembrie, cu cele din garnizoana Suceava—Dorohoi; iar cele eșane vor fi în luptă cu cele din Botoșani—Piatra.

Biblioteca universității se va redeschide pe ziua de 1 Septembrie.

Consiliul de higienă al orașului a fost convocat pe ziua de Luni, la orele 5 p. m.

La ordinea zilei mai multe chestiuni interesante.

Administrația comunală a somat pe brutari, ca pînă într'o lună de zile, să aducă oare care schimbări prin brutării, și în special să desființeze cuptoarele așezate spre stradă.

In strada Misai a izbucnit astă noapte un inceput de incediu, la comerciantul Șmil sin Aron.

Mîni cu aceleratul de 9, studenții și studentele eșane vor pleca la congresul, care va avea loc la Craiova Duminică 26.

Consiliul de miniștri a aprobat aprovizionarea a 1160 m. c. pietriș necesar șoselei Podul Iloaei—Popești Siminești, în valoare de lei 16.494.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

De la 15 Septembrie a. c., se vor ține sub președinția fie-cărei prefecturi de județ concursurile pentru admiterea în școlile de notari din țară, școli ce funcționează sub imediata supraveghere a ministerului de interne, în orașele Curtea de Argeș, Panciu, Tg.-Jiu și Tg.-Neamț.

Cei cari doresc să depună concursurile în chestiune vor trebui să adreseze o cerere de înscriere prefectului județului unde domiciliază, cel mai tîrziu pînă la 15 Septembrie a. c.

Cererea va fi făcută printr'o petițiune cu timbru de 30 bani se va semna de candidat și va fi însoțită de următoarele acte:

1) Certificatul liberat de primăria domiciliului candidatului, doveditor că este romîn;

2) Extractul de naștere, din care să rezulte că are cel puțin vîrsta de 21 ani și cel mult 30 ani împliniți.

Actualii notari vor putea fi admiși la concurs, dacă n'au trecut vîrsta de 40 de ani și dacă au servit în această calitate sau în aceia de secretari comunali, cel puțin trei ani, fiind și bine notați sub raportul aptitudinei;

3) Certificatul doveditor că a satisfăcut obligațiunea legii de recrutare;

4) Certificatul de absolvire cel puțin a învățămîntului rural.

5) Certificatul primăriei demiciliului candidatului doveditor că are folosința drepturilor politice și civile, că are buna purtare și se bucură de o bună reputație în societate.

6) O declarație autentificată de judecătoria de ocol a domiciliului candidatului prin care acesta se angajează a servi ca notar cel puțin 5 ani, și că în caz de nu se va ține de acest angajament, va restitui statului sumele cheltuite cu întreținerea în școală, conform art. 54 din regulamentul pentru înființarea și funcționarea școalelor de notari, regulamentul publicat în „Monitorul Oficial" din 3 Septembrie 1908.

Foștii și actuali secretari comunali sau notari vor mai prezenta și un cortificat de bună purtare liberat de prefectura căreia au făcut serviciul.

In ceea ce privește materiile asupra cărora candidații vor fi examinați la concurs, ele sunt anume arătate în sus zisul regulament.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iași

Imobilele din Iași ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 și pentru care se va ține licitație la sediul Societății din Iași, Str. Lăpușneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada și No. Casei*	*Felul încăperilor și numele actualului chiriaș*
Ire Schuțman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărășanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu și Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lățescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L. Iticovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol și drept la pivniță ocupate de d-l Dr. I. Tatos și o odaie și bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft și Birnberg	Răscanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ș. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi și bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck și o odaie și bucătărie de d-l Weisman
Ath. și N. Popescu	Sărărie 106	O odae și bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-l M. Haim.
Șm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Șos. Racoviță	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelștein	Pomir 6	2 Odăi și bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de școala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piața Halei 3	O odaie, camară și un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz și Zussman	Pomir 8	2 odăi și bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer și o odaie servește de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Vițu	Șc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniță și camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L. Iticovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie și dependințe ocupate de d-l Nuță sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîșmă, 2 odăi, bucătărie, pivnița crâșmei, un beciu sub casă; și un apartament de 2 odăi și bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Șmilovici, Sofia Moșcovici și A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel și O. Avram.
Emil Ortony	Șos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECȚIUNEA

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, fiind la Viena, a făcut o vizită Contelui Berthold, cancelarul Austro Ungariei.

Din Slănicul-Moldovei ni se telegrafiază, că astă-noapte a căzut o ploaie torențială.

Apa Slănicului a crescut foarte mare, așa cum încă nu s'a mai pomenit. Sunt temeri de inundații.

Ploaia continuă și azi.

Preocupări nobile.—Nu se putea ca guvernul celor cu genealogii „bine definite", să nu se gîndească la mijlocul de a stabili arborele genealogic ca singur mijloc pentru a cunoaște valoarea rejetonilor. In adevăr ziarul local al guvernului ne anunță cu mare entuziasm că s'a înființat la ministerul de Domeniu un „herd—book" în care toți viteii din țară vor trebui de acum înainte să-și caute părinții.

Ca mîine vom avea în iarmarocul de la Abator pe Gheorghe Traistă vînzîndu-și pe Plăvan, din Duman și Joiana, cu act de naștere în regulă după stilul scump celor cu Herd-bookul de la Jokey club.

In fruntea registrului de sigur va fi înscris „Prens", din Nabab și Junimea.

Amicul nostru domnul avocat Con Drăcșineanu se reîntoarce Sîmbătă în localitate.

Moșia Știubeeni din județul Dorohoi în întindere de 5000 fălci proprietatea Doamnei Adela Cogălniceanu, a fost vîndută d-lui Igiroșeanu, prefect de Mehedinți, cu suma de 6 milioane lei.

Imobilul ocupat actualmente de către cercul militar, proprietatea D-rei Margarette Mavrocordato, din Paris, a fost vîndut domnului Julius Beer cu suma de 75,000 lei.

CONGRESUL CÎNTAREȚILOR BISERICEȘTI

— Ziua a doua —

D. Vîrlănescu, fostul revizor școlar, a rostit cea mai documentată cuvîntare, cu privire la situația cîntăreților bisericești.

Cunoscînd chestia, d-sa a analizat-o din toate punctele de vedere.

A început prin a arata erganizația vechilor dascali și opera culturală pe care ei au săvîrșit-o în trecut, apoi cum ei au mers cu timpul și sunt și își îndeplinesc și azi misiunea lor, în conștiință.

A arătat apoi trista situațiune materială, în care ei se găsesc, aproape neavînd cu ce trăi.

D-sa a formulat o serie de deziderate, ce trebuesc aduse curînd la îndeplinire, statul avînd o datorie sfîntă, de a se ocupa de acești 10 mii de cîntăreți, uitați parcă de toți.

Cuvîntarea d-lui Vîrlănescu a fost mult aplaudată.

Răspunsul Suveranului

D. *Popescu Pasăre* dă apoi cetire următoarei teleerame, primită din partea M. S. Regelui, ca răspuns la telegrama de urare trimeasă de congres, la deschidere.

Iată textul acestei telegrame :

Popescu-Pasăre,

Prețedintele congresului cîntăreților bisericești.

Iași.

Majestatea Sa Regele vă mulțumește pentru urările ce i le aduceți, cu ocazia celui de al doilea congres al cîntăreților bisericești din țară și vă urează spor la lucru pentru înfrumusețarea și înalțarea serviciului religios al sfintei noastre biserici.

Colonel adjutant **Baranga**

Cetirea telegramei a fost acoperită de lungi ovațiuni.

*

La tribună s'au succedat apoi d-nii Popescu-Ploești. Postălnicescu-Curtea de Argeș, Mihailescu-Iași, P. Popescu-Severin, Ilie Moisescu-Buzeu, C, Dia-Odobești, Dimitriu-Huși și Flueraș-T. Severin.

Toți s,au ocupat de trista soartă a cîntăreților bisericești, și au formulat cîteva cereri concrete și anume: *sporirea salarului, dreptul la gradație, dreptul la pensie* și *modificarea școalelor cîntăreților bisericești.*

Toate cuvîntările au fost subliniate de lungi aplause.

*

Au luat apoi cuvîntul dl. Rădulescu-Mehedinți, deputat, care a adus elogii d-lui Popescu-Pasăre, prețedintele asociației, care își dă toate silințele în a organiza această mare asociație, și recunoscînd ca legațiune cererile cîntăreților, a promis că se va susține cauza în parlament.

A răspuns d. Popescu-Pasăre, mulțumind d-lui Rădulescu pentru concursul promis.

Mai arată ca încurajarea a venit din toate părțile, așa că e de sperat, că succesul va încorona această operă.

*

Cel de pe urmă ia cuvîntnl P. S. S. S. Archiereul Antim Petrescu, prețedintele onorific al congresului,

P. S. S. arată importanța acestui congres, și chipul grandios în care s'au petrecut desbaterile, fără personalități, ci numai în vederea unui scop măreț.

Spune că e convins de dreptatea cererilor cîntăreților bisericești și promite a li susține cauza în Sfîntul Sinod, care de sigur va interveni în favoarea acestor auxiliari ai bisericei naționale.

Se fac P. S. Sale lungi ovațiuni.

*

Congresul își terminase lucrările. Miile de congresiști se adună din nou în jurul statuei lui Vodă Cuza.

Se rostise cuvîntări ocazionale, care stîrnesc entuziasm și la urmă se începe o formidabilă horă, care a continuat un timp, într'o animație extra-ordinară.

*

La orele 9 multă lume și-a dat întîlnire, la Teatrul Sidoli, unde a avut loc concertul bisericesc național.

Sala e frumos decorată, cu steaguri tricolore.

Intr'una din loji, a luat loc P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, însoțit de un număr de fruntași preoți.

Concertul urmează după programul anunțat. In prima parte cîntăreții s'au distins în cîntece bisericești, ce reaminteau trecutul, cu o duioșie deosebită.

A urmat apoi cîntece populare. De astă dată a fost un adevarat concurs între diferitele societăți corale. In special s'au distins societatea Dumitru Suceveanu din localitate și societatea Macarie din București. După cererea generală a cîntat vr'o două bucăți populare și d. Popescu Pasărea, care a fost foarte aplaudat.

Concertul s'a terminat prin cîntarea imnului național de către toate corurile unite, care a produs o adîncă impresiune.

*

Eri, în timpul zilei, congresiștii s'au dus la Mitropolie, și au depus o coronă pe mormîntul regretatului Mitropolit Iosif Naniescu.

*

Azi dimineață un mare număr de congresiști s'au dus la cimitirul Eternitate, unde s'a oficiat un parastas pentru regretatul Dumitru Suceveanu.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Țincoca, protoereul orașului. Răspunsurile au fost date de corul de cîntăreți.

Părintele Țincoca, a rostit apoi o cuvîntare, prin care a relevat marile merite ale defunctului.

*

In tot timpul zilei de azi congresiștii au vizitat diferitele instituțiuni, primiți peste tot locul cu cea mai mare amabilitate. In astă seară cei mai mulți dintre congresiști părăsesc localitatea

Direcțiunea generală de poduri și șosele, studii și construcțiuni a fost autorizată ca fie direct, fie prin d-nii ingineri inspectori generali ce-i sunt atașați pentru inspecțiuni și însărcinări administrative, să rezolve :

1. Aprobarea rezultatelor licitațiunilor pentru lucrări și furnituri din bugetul Statului și al județelor, pînă la suma de 10,000 lei ;

2. Aprobarea recepțiilor provizorii și definitive pentru lucrări și furnituri cari se execută din budgetul Statului sau al județelor, pînă la suma de 10 mii lei ;

3. Aprobarea conturilor pe lichidare definitivă și actelor ce se execută din budgetul județelor pe cale de regie ;

4. Verificarea recepțiilor provizorii și definitive pentru lucrări și furnituri din bugetul Statului și al județului pentru ori ce sumă :

5. Verificarea și aprobarea repartiției zilelor de prestație, cum și modificările acestei repartiții.

Eri s'a întrunit consiliul de război al corpului 4 de armată, compus din d-nii colonel Patrașcu prețedinte, maiorii Poltzer și Bijulescu și căpitanii Sofronescu Gîrlean Negri membri, comisar regal find d. maior Dimitriu.

Au judecat dimineață pe soldatul Vasile Mihăilă, din reg. 18 Suceava, acuzat de a fi lovit cu patul puștei pe un alt soldat și a-l fi ucis. El a fost condamnat la un an și 4 luni închisoare, plus o amendă către stat de 500 lei.

Al doilea proces e al serjentului Căzăcuță, din reg. 4 artilerie, acuzat de a obișnui să-și bată peste măsură subalternii.

El a fost achitat.

Al treilea și ultimul proces, judecat în ședința de dimineață fu al caporalului Teodor Gh. Nichifor, din Roman, inculpat tot pentru lovirea iaferiorilor.

El fu condamnat la două luni închisoare la Galata.

După amiază, consiliul a judecat următoarele procese : al soldatului D. Maxim, din regi 8 artilerie. acuzat de lovirea superiorului și al lui Alex. Cojocaru serjent în reg. 4 Artilerie, acuzat de lovirea inferiorului.

Astăzi urmează să judece procesele plutonierului Cordobini de la secția de pompieri din Nicolina pentru furt de efecte.

Al plutonierului Roman, din reg. 8 de artilerie ca agent provocator la furt și lovirea inferiorului și a sergentului Ciobotariu din reg. 17 artilerie, pentru furt,

Numirea noilor profesori în învățămîntul secundar se va face în primele zile ale săptămînei viitoare.

D. Dimitriu, inspector al Casei de meserii, a sosit azi diminiață în localitate. D-sa va sta aci o lună de zile.

In strada Golia s'a constatat azi un caz suspect de febră tifoidă.

D-ra Flora Moisa a fost numită chimistă expertă în locul d-lui Petrovici, numit director al laboratorului de chimie.

Astăzi s'a prezentat la redacție femeia Maria Totan, plîngîndu-se cum că, în ziua de de 14 August, în lipsa ei de acasă. a dispărut unicul fiu ce'l mai avea, în etate de 11 ani, numit Mitică Liphșa, pînă în acest moment nu s'a putut da de urma lui.

Din cauza timpului ploios, reprezentația cinematografului Pathé-Frères de astă seară J o i are loc în Sala Circului Sidoli.

Noul program splendid alcătuit cuprinde între altele :

Daniel, după celebrul roman „Le petit chose" de Alphonse Daudet. Cea mai duioasă scriere a marelui romanțier ne este perfect redată pe pînza cinematografului. (2 părți).

—Jocurile olimpice din Stockholm, (serie nouă).

Comoara, scene foarte humoristice.—Popescu se însoară. scene comice.

O escursiune în Touraine, scene de călătorii pitorești în Franța etc.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal care cuprinde între altele : Deraiarea trenului din Moscova—Meetingul din Londra, 20 mii persoane—Funeraliile ducelui de Luxemburg—Viena, cîntareții din București depun o cunună pe mormîntul lui Schubert—Serbările muncei la Donay (Franța)—Moda—Serbările la școala St. Cyr—Un pod miraculos în America—Curse originale la Charlottenburg—Luptele cu taurii în sudul Franței—Congresul gimnasticilor la Teplitz, etc.

Mîne Vineri program nou : Vrăjitoarea (2 părți).

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 22 August

Decorarea d-lui Arion

București.—Guvernul francez, a expediat eri, prin intermediul legației romîne, cordonul legiunei de onoare, cu care Presidentul republicei franceze a decorat pe d. C. Arion, ministru de instrucțiune.

Revolta din Sebastopol

Constantinopol. — Ziarul „La jeune Turquie" arată că o nouă revoltă a isbucnit și care a cuprins cea mai mare parte din escadra rusă din Sebastopol.

Un cuirasat a bombardat Portul. Trupele rămase credincioase au răspuns și au cufundat un vas de resboiu.

Lupta continuă.

*

Petersburg.—Ziarele anunță, că a fost arestat căpitanul Djubin, la care s'au găsit hărtii compromițătoare, în legătură cu revolta escadrei din Marea Neagră.

Un încrucișător bulgar la Constanța

Constanța. — Aseară la orele 7 jum. încrucișătorul „Nadejda" și-a făcut apariția la Constanța, producînd o vie senzație. Căpitanul vasului de răsboiu, a declarat, că surprins de furtună, a trebuit să se adăpostească în port.

După cît-va timp încrucișătorul a părăsit portul, luînd drumul spre Odesa.

Vandalismul din Dragașani

Dragașani. — Astă-noapte niște indivizi, rămași necunoscuți, au strîns toate actele aflătoare la judecătoria din Dumitrești și le-a dat foc, în mijlocul curței.

Toate actele au fost distruse.

Chestiunea împrumutului de 5 milioane lire

Constantinopole.—Se afirmă că ministrul de finanțe a expus consiliului de miniștri necesitatea unui împrumut de 5 milioane livre. Un grup de capitaliști englezi ar oferi 4 milioane.

Poarta a fost înconștiințată că sosește la granița bulgară material de răsboiu și că comitetele au hotărît să trimeată bande macedonene ca să svîrlă în aer podurile din județele Kumanova și Palanca,

Presa maghiară și Romînia

Budapesta.—„Magyar Hirlap" publică în numărul său de astă-zi un lung articol asupra rolului Romîniei moderne în Balcani, spunînd între altele că unii politiciani și publiciști romîni mai sinceri și prevăzători au început să accentuiaze necesitatea unei înțelegeri amicale între romîni și unguri, spre a putea preîntîmpina pericolul slav ce amenință ambele națiuni de opotrivă. Această înțelegere e cu atît mai necesară, cu cît poporul e izolat de celelalte națiuni latine.

In Romînia se manifestă o mare energie națională, armata romînă corespunde tuturor cerințelor moderne, școlile romînești și celelalte instituțiuni culturale iau un mare avînt.

Opinia publică maghiară trebue să țină seamă de aceste fapte.

Ziarul arată că România va avea un mare viitor în Balcani. Tînărul regat e în plină desvoltare, București, T.-Severin, Constanța, Brăila, Galații și toate celelalte centre comerciale și industriale din Romînia au luat un avînt considerabil.

Ziarul spune că se înțelege de la sine ca România să coopereze cu Austro-Ungaria în Balcani, căci numai astfel își va putea asigura interesele.

Ziarul vorbește apoi de comunitatea de interese ce ar exista între romîni și unguri spunînd că ar fi de dorit ca Romînia care va juca un mare rol în Balcani, să meargă alături cu Ungaria.

Pregătirile Bulgariei

Sofia.—Ziarul Balkanski Tribuna, anunță că la Capul Emina și la capul Dallacra, se fac în grabă, instalațiuni de telegrafie.

Aceasta în vederea evenimentelor grave ce sunt de așteptat.

Consiliile de miniștri se țin în permanență, dar hotărîrile sunt ținute în cel mai strict secret.

Presa rusă și manevrele romîne

Moscova.—Ziarul „Glasul Moscovei", se ocupă de apropiatele manevre romîne, ce au loc spre frontiera Bulgariei—și rusă.

Ziarul adeugă că intențiunea acestor menevre nu e greu de înțeles.

Incendiul din Buzeu

Buzeu.—Astă noapte, la orele 11 și 45 un incendiu puternic a izbucnit l moara Garoflide. Focul a luat naștere de la scînteile coșului moarei, cari au dat foc magaziilor, curînd au fost prefăcute în cenușă.

Pagubile sunt mari.

Anarhia în China

Londra. — Din știrile sosite la Londra rezultă că în șase provincii din sudul și din centrul Chinei s a proclamat autonomia. Mongolia a proclamat independența și a declarat Chinei război.

Funcționarii chinezi sunt în mare pericol de a fi măcelăriți, dacă nu vor pleca de bună voe. Se asigură că provinciile independente au concentrat o armată de 200 de mii soldați, punînd-o la dispoziția regelui Mongoliei, Generalul Udai a fost numit comandant suprem al armatei mongole.

Principatul Cialtai a cumpărat 15,000 arme de la o firmă germană.

Circulă svonul că mișcarea din Mongolia ar fi opera Rusiei.

Mongolii au pătruns în orașul Kabda, unde au organizat un măcel îngrozitor.

Peste 2000 locuitori au fost omoriți. Numărul rîniților se ridică la cîteva mii. Toate orașele din împrejurimile Kodbei au fost cucerite de mongoli. Se afirmă că mongolii sunt comandanți de un colonel rus.

Sinuciderea din Capitală

București.—Aseară a orele 9, cismarul V. Piscu, a încercat să se sinucidă, trăgîndu-și un foc de revolver în stomah. El locuia la otelul Central, din str. Carol.

La detunătură, a alergat personalul otelului, care s'a grăbit să transporte pe sinucigaș la spital.

Starea lui Piscu e din cele mai grave.

Presa bulgară și România

Sofia.—Pe ziua de azi presa bulgară a încetat atacurile la adresa României, ce se făceau lanț în ultimele zile.

Ziarele spun azi, că nu e cu putință, ca România să se preteze la un atac contra Bulgariei.

Desastrul din Clarens

Paris.—La o mină de cărbuni din Clarens, s'a produs o explozie teribilă. In acel moment sute de lucrători, se aflau ocupați în interiorul minei.

Pînă acum s'au scos 41 cadavre și 24 lucrători grav rîniți.

Scoala germană evanghelică
— IAȘI —
— Strada Banu 12 —

Curs german după programă proprie.
Curs romîn după programa statului.
Inceputul la 23 Sept. st. n.

Director **Forschmann**, Pfarrer

Dr J. BRENNER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Școala Profesională de fete
„Hristache Zănescu"

Strada Cuza Vodă No. 22 (situată în centrul orașului), sub Direcțiunea

— D-rei EUGENIA N. IONESCU —

Școală pusă sub controlul învățămîntului profesional și particular al Ministerului Instrucțiunei Publice și al Cultelor Cuprinde : un curs profesional numai de 3 ani cu studii teoretice după programa statului.

Primește eleve externe cu plată a 10 lei lunar, iar în atelierul profesional de croitorie al acestei școale, se mai primesc încă gratuit 4 — 5 copile sarace silitoare și cu bune purtări, cari vor învăța numai teoria și practica lucrului. Asemenea se primesc absolvente practicante externe de la școalele profesionale ale statului, fiind salariate.

Inscrierele pentru eleve încep de la 15 August a. c. prin petițiuni însoțite de : actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire a patru clase primare.

Direcțiunea.

Școala profesională de fete
Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— Iași—Strada Albinei 5 —

Curs profesional cu programa proprie.
Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

GIMNAZIUL
Moritz și Betti Vachtel Iași

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laboratoi chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarią școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.

Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

30-40 metri grilaj de fier *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti—II. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizeasă creșterea.
5. Contra înădușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *durerile* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ȘI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iași— Strada I. C. Brătianu 166—Iași
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI
NOTE de MUZICA
ASORTIMENT
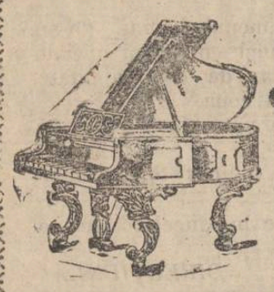
complect după Programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Reprezentanța și Depositul renumitelor
Piane și Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate si ton frumos
Vînzare și în rate mici fără accente —
— *Cataloage gratis* —
INCHIBIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 **rentă**
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,980,253 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1673 Sîmbătă 25 August 1912

ROMANIA ISSYT BIBLIOTECA CENTRALE

Meseriașii și legea meseriilor

O legiuire, ori care ar fi ea, trebue să tindă a satisface anumite nevoi sociale care la rîndul lor să servească interesele generale ale statului.

Acest adevăr nu se poate contesta, după cum se poate contesta, că actuala lege asupra meseriilor nu satisface nici chiar cît legea cea veche, nevoile meseriașilor.

Meseriașii cată în legea meseriilor următoarele înbunătățiri.

a) Asigurarea exercitărei meseriilor numai de meseriași de carieră contra convenției neleale.

b) Asigurarea profitului cuvenit după muncă prin exercitarea meseriei.

c) Asigurarea bătrînețelor și contraaccidentelor pentru acei ce prin meserie nu vor putea agonisi starea trebuitoare existenței la bătrînețe sau în cazuri de imposibilitate a muncei.

Legiuitorul nu trebue să ia măsuri de ajutorare pentru toți meseriașii, căci legiuitorul nu trebue să hotărască de mai înainte, că ori ce mescraș, va fi sarac la bătrînețe și va avea nevoe de pomana legei, ori a breslei.

Pensiunea la bătrînețe, trebue să fie considerată ca un drept, și nu ca o pomană.

Cea întâi datorie a legiuitorului, după părerea mea este, a face ca primele două condiții, a și b, să fie asigurate prin lege.

Noi tăgăduim importanța celei de a treia condițiuni, asigurarea bătrîneței și contra accidentelor, insistăm însă asupra primelor două condițiuni adică;

Meseriile să nu fie exercitate de cît de meseriași, și

Meseriile să fie protejate prin lege, pînă la măsura a asigura meseriașului un traiu mai bun și a-i asigura nu numai bătrînețele, dar și posibilitatea de a se achita către familia lui de datoriile de cap de familie.

O lege asupra meseriilor, care nu cuprinde aceste dispoziționi, este rea și rău alcătuită.

Și nu e greu de aplicat aceste măsuri numai să fie bună voința legiuitorul lui și înțelepciunea lui.

Trebue create școli profesionale în fie care oraș Capitală de județ.

Nu trebue admiși la exercitarea meseriei de cît pe acei ce satisfac anumite cerinți ale legei.

Legea trebue să creeze cooperative de meseriași și muncitori, care puse sub direcția oamenilor speciali, ca ingineri și architecți să ia asupra lor toate construcțiunile și lucrările publice, cărora vor urma nolens volens și cele private.

Legea să fixeze salariile și apoi repartiția beneficiilor.

Aceiași sistemă aplicată la toate furniturile pentru a se încadra în cooperativă, toate meseriile.

Legei asupra meseriilor, trebue să urmeze protecția tarifară vamală și legea asupra încurajărei industriilor.

Meseriașii sunt o clasă socială și importantă ca organizare socială și numeroasă.

Astfel că legiuitorul e dator a le acorda o serie de măsuri de protecțiune și încurajare, nu numai pentru meseriașii de astă-zi, dar mai cu seamă pentru cei de mîne, pentru tineretul care va îmbrățișa meseriile numai ca carieră constantă.

Insistăm încă odată și repetăm, că legiuitorul are datoria a acorda protecție largă meseriașilor, pentru a le face ocupațiunea productivă pe măsură ca meseriașul să fie un concetățean instărit bun gospodar, și foarte bun cap de familie.

O meserie trebue să producă macar atît cît salarul unui funcționar, de la 300—400 lei lunar. Astfel nu putem considera meseriile ca o carieră într'o societate civilisată și bine organizată.

In ce privește partea a 3-a ajutoarele, lucru e foarte simplu.

Meseriașii au nevoe de o administrație prea costisitoare.

Banii cheltuiți cu casa meseriilor, breslelor și corporațiilor cu controlori și agenți, ar forma o bună parte de fond pentru casa pensiilor și ajutoarelor.

Singure camerile de meserii, organizate, după sistemul camerelor de comerț ar fi organele cele mai puțin costisitoare și cele mai bune pentru meseriași.

Fondurile de pensii, care n'ar trebui să fie mai mici de 60 lei lunar și ajutoarele la caz de boale, i-ar putea forma din cotizațiile lunare ale meseriașilor, din contribuția patronilor patentari de la casa V în sus, din veniturile loteriei statului, care trebue afectată în folosul meseriașilor, din contribuția statului și din veniturile ce le ar da o bancă intermediară și de speculațiune, formată de stat cu un capital de 5 milioane lei.

O legiuire de așa natură însă, nu poate fi de cît opera unui partid de guvernămînt cu program și idei noui și aceasta este opera viitoare a partidului conservator-democrat, partid către care meseriașii trebuie să-și îndrepte privirile și speranțele lor.

Nu e reclamă electorală, dar e convingerea, că partidul conservator-democrat are chemarea a introduce reforme care să facă Epocă în țara noastră.

Cu venirea la cîrma țărei a partidului conservator-dnmocrat, va începe Era nouă, care să asigure inamovibilitatea tuturor funcționarilor și buna stare a meseriașilor.

G. D. Șerban

Resoluția d-lui Arion

Ministrul de interne a arătat întreaga bună voință în afacerea tramvaelor, dar guvernul ocult Carp—Marghiloman—Filipescu, veghează ajutat de d. D. Dobrescu primarul Capitalei.

Numai așa ne putem explica resoluția duplice pusă de d. C. C. Arion pe adresa primăriei, prin care se aduce la cunoștința ministrului de interne votul consiliului comunal.

Pe de o parte d. Arion, conformîndu-se și sentințelor judecătorești și hotărîrilor consiliului de miniștri, refuză să dea concursul polițienesc pentru oprirea lucrărilor societății pe străzile Capitalei pe dealtă parte, prin aceiași rezoluție d. C. C. arion lasă mîna libera primarului să pornească alt proces contra societății de tramvaie.

Partea aceasta din resoluția ministrului de interne nu mai corespunde cu hotărîrea consiliului de miniștri, care a opinat că Primăria are nevoe să pornească un alt proces în dol, de oare ce ea poate ridica această chestiune în procesul pendinte la secția II-a a Curții de apel din București.

Se vede însă, că guvernul ocult al d lor Carp—Marghiloman—Filipescu a intervenit din nou și d. C. C. Arion a fost nevoit să toarne puțină apă în vinul atît de tonic al consiliului de miniștri.

Cele două guverne ale țării și-au împărțit timpul. Cabinetul oficial, a ținut să triumfe în chestia oprirei lucrărilor, iar cel ocult a cîștigat principiul de-a se porni alt proces.

Iată explicația resoluției bifurcate a d-lui C. C Arion.

Teorii anarchice

Ziarul d-lui Al. Marghiloman, La Politique *formulează pe ziua de eri o teorie pur și simplu anarchică.*

Pentru jurnalul francez al fostului ministru de interne, conflictele de puteri în statele constituționale n'au nici o însemnătate și de aceia La Politique *încearcă să nu dea nici o importanță faptului că Justiția a anulat legea d-lui Al Marghiloman și a dat cîștig de cauză societății de tramvaie.*

Pentru oficiosul marghilomanist gravitatea stă în faptul că într'un fel înțeleg instanțele judecătorești dreptul și aplicarea lui și într'altfel îl concep massele populare. Aici ar fi, după La Politique, *adevăratul conflict. Și neapărat, ziarul d-lui Marghiloman e de partea dreptului popular.*

In Grecia antică și în Iași d-lui A. C. Cuza, asemenea aberațiuni sunt posibile In Atena se judeca, nu după carte ci după sentimentele schimbătoare ale poporului, la noi d, Cuza năvălește cu o gloată de băeți într'o sală de ședință pentru a face atmosferă.

Cetățile vechii Grecii au isprăvit din astă pricină în anarchie și au fost strivite de călcăiul roman; iar la Iași d. Cuza a încasat niște splendide palme de la justiția țării.

Dar ca un ziar, care-și zice conservator, oglindînd părerile unui personagiu cu pretenție la șefia partidului conservator, să emită astfel de idei de cel mai caracterizat anarchism, asta nu se poate.

Ințelegem desperarea d lui Marghiloman, pricepem paraponul pe care-l păstrează magistraturei.

Dar a cere ca judecățile să se facă într'o țară ca a noastră după cum dictează, nu legile ci strada—asta însemnează a cădea atît de jos, în cît să ajungi la nivelul unui simplu A. C. Cuza.

Și noi îl deplîngem pe d. Marghiloman.

Clarificarea situației politice

Telegraful ne-a adus eri știrea, că Băncile din capitală au urcat scontul și au redus operațiunile, în urma știrilor grave ce vin din Balcani. E probabil că și casele de Bancă din localitate, vor face acelaș lucru.

Nu poate fi un simplu joc de bursă, de oarece în adevăr, veștile ne arată că situația devine din ce în ce mai grea și că evenimentele se precipită.

Mișcarea din Bulgaria ia proporții mari. In mod grăbit, guvernul bulgar ia măsuri de celei dictate numai în vederea unor evenimente războinice. Consiliul de miniștri bulgar s'a declarat în permanență.

E adevărat că d. Gheșov păstrează o mare discrețiune și cearcă a insinua ziariștilor, că totul se reduce la simple măsuri de precauțiune, dar faptele ce urmează, dovedesc cu prisosință, că Bulgaria face mari pregătiri de răsboiu.

In legătură cu aceasta, este alcătuirea deosebită, pe care presa mondială a dat'o visitei contelui Berchthold la Sinaia.

Se înțelege că presa din diferitele țeri judecă faptul, după inclinațiunile ce le are pentru Romînia—dar toate sunt de acord, în a susține că nu putea fi vorba de o simplă visită de curtuasie, de oare ce ea a urmat visitei d-lui Poincaré la Petersburg, și în toiul evenimentelor ce se desfășoară în Balcani.

Cu toate aceste, în aceste momente grele, țara are în fruntea sa un guvern provizor, încătușat de către unii din foștii miniștri, cari nu caută de cît chipul cum să încurce lucrurile.

Nu noi spunem acest lucru, ci însuși actualul guvern, care n'a desmințit relațiunile făcute pe ziarul asupra celor petrecute în ultimul consiliu de miniștri.

Aproape toți au fost de acord, în a spune, că situația a devenit intolerabilă și că ea trebuie clarificată, în timpul cel mai scurt posibil.

Aceasta e și părerea unanimă a țerei. îngrozită și de nelinițe și de turburarea vieței noastre politice, care constitue de aproape doi ani de zile, dar și de perspectiva unor fapte, ce ne pot surprinde dintr'o zi în alta și să ne găsească în atmosfera imposibilă de azi.

Clarificarea situațiunei politice nu mai poate intîrzia.

Două măsuri și nici o rușine

Povestea asanărei și-a trăit traiul și nu mai este în țară nici un copil care să se mai potrivească basmelor de feți frumoși și de junimiști cari să nu dea cu mîna prin șperlă.

Această legendă—ca și atîtea altele—a fost desmințită cea d'intăi, la cel d'intăi pas pe care l'a făcut guvernul Carp în treburile publice.

De alt-fel nu era greu de prevăzut că așa va fi, de oare-ce chiar înainte de venirea lor la guvern, leaderul gentlemen, omul care în toate actele vieței lui arăta parcă, ostentativ preocuparea de a fi știut veșnic în mănuși, a scos la un moment dat mănușile, pentru ca să se înfrupte din „despăgubirile neplăcerilor sentimentale". Toată lumea înțelege după această singură formulă, trecută la celebritate în fruntea dosarului asanărei, că este vorba de d. Marghiloman.

Același domn Marghiloman fiind ministru de interne, a consimțit ca să se înceapă asanarea în ogorul altuia și a făcut—în ce ne privește pe noi ieșenii—ca de către Epitropia actuală a Sf. Spiridon, să se deschidă urmărire judecătorească în potriva Epitropilor liberali.

Neapărat, însă că, precum o piază rea a urmărit, parcă, toată viața și toate aforismele celebre a le d-lui Carp, a trebuit ca și de rîndul acesta junimismul să ne ofere măsura lipsei de rușine cu care asanează... pe alții.

In adevăr, între capetele de acuzare ce s'au adus foastei Epitropii liberale, a fost și acela că, fără licitație a acordat construirea maternității din localitate, unui domn architect recunoscut prin conștiinciozitatea și priceperea lucrărilor sale. Astă-zi gentlemenul perfect care a ordonat asanarea la Iași, dă tot fără licitație, construirea parcului de la Herestrău, lucrare de cinci milioane lei.. grădinarului său.

Oricare ar fi ironia cu care soarta urmărește destinele nefericite ale d-lui Carp și a formulelor magice, cu care a înzestrat dicționarul de rebut al politicei țărei, nu se poate ca în dosul ironiei să nu izbutească indignarea în potriva acelora, care fără nici o rușine se măsură cu altă măsură pe ei și cu alta pe adversari.

Se poate ca preferatul d-lui Marghiloman să fie un artist; se poate ca parcul Domniei Sale personal să fie grădina minunată care a eșit din pămînt sub mîinele acestui grădinar, ca de sub bagheta fermecată a unei zîne. Totuși țara nu poate să nu facă, foarte umilit, observația că e grădinarul său de — acasă și că nu se poate plăti cu bani statului prisosul de plăceri sentimentale ce acest grădinar și-a procurat acasă la Dumneta.

Ori cum la toate mărunțișurile care pînă acum ne-au arătat că basmele de asanare sunt marfă de opoziție, azi se adaugă o nouă dovadă că falimentul asanărei este complect, de oare ce chiar domnul Marghiloman a început lichidarea „en gros".

OAMENI ȘI LUCRURI

Cu un secol în urmă

Că noi astă-zi ne minunăm de vederea unui balon străbătînd spațiul și executînd călătorii regulate, cu zeci de pasageri,—e lucru firesc. Peste un timp oarecare numai locuitorii vreunor mici și îndepărtate provincii se vor mira de lucrul acesta. Iar într'un tîrziu nu se vor mira nici ei.

Literatura vremilor dinainte ne învață că, acum aproape un secol, vederea unui.... vapor — pe cale de a înlocui atunci corabia simplă — punea lumea în uimire. Țara noastră avea, pe atunci, numai puțini amatori de călătorii mai lungi. Intre aceștia se număra și Constantin Golescu, Mare logofăt și scriitor de samă.

El a vizitat tot apusul Europei și a înregistrat pretutindeni impresii de călătorie, memorabile în felul lor.

Bună oară la Triest, scria — în 1824 — următoarele, între altele:

„Vaporul într'o săptămînă de două ori merge la Veneția și să întoarce iarăși cu oameni și cu mărfuri. Totdeauna are în vapor, bez marfă și bez corăbierii, de la 40 și pînă la 60 călători, iar mai rar se întîmplă și pînă la 100; apoi socotească-se ce necontenită călătorie de mulțimea oamenilor".

Scriitorul lămurește apoi, pe larg, ce este un... vapor:

„Vaporul este o corabie care merge pe mare cu un meșteșug de foc, ce este în cămara corăbiei, iar afară se vede numai un coș de fier, lung ca de 4 stînjeni, prin care ese fumul, și două roate mari de fier, întocmai ca roatele de la mori ce umblă în apă, una de o parte, afară din corabie, și alta pe cealaltă parte, într'o osie de fier, care este mai nalt decît fața apei de șase palme; roatele intră în apă o parte și 3 părți rămîn afară. Această osie cu roatele întorcîndu-se foarte iute, gonește corabia atît de tare, încît simte trupul omului cum corabia sparge marea, și roatele lasă în urmă două coade de spumă lungi. Și cum or pune în cuptor un lemn mai mult, să duduie toată corabia. Inăuntru, unde este acel meșteșug, nu lasă pe nimeni să bage seamă, dar după oareș ce băgare de seamă ce am putut face, este un cuptor zidit în cămara corăbiii, care are un coș de fier drept în sus, prin care iese fumul; la spatele cuptorului în potriva gurii, un alt coș de fier, care este scos din cuptor în spre mehanica ce au, prin care ese căldura cu aburează, intocmai ca la cazanul care scoate rachiul, la care la fund îi arde focul și capacul strînge lacrămă de aburează. Așa acel abur al coșului mișcă cea dintăi roată, unde sînt poate întreite decît la un ceasornic, și cea din urmă roată, prin dinții ei și prin dinții ce sînt pe osia de fier, sucește osia dinpreună cu roatele. Și căci aburul este care face cea dintăi mișcare a roatii, de aceia cînd dau foc mai mult, prisosindu-se aburul, silește toate roatele, și se cutremură toată corabia. Și bez acest meșteșug are și catarguri cu pînze, ca cînd este vîntul spre locul unde va să meargă, întinde pînzele și mai slăbește iuțeala roatelor, înputinînd focul. De la Triesti și până la Veneția sînt 80 miluri pe care le ia în 10 miluri, adică 20 de ceasuri; și pleacă totdeauna, sau de la un loc sau de la altul după ce să aprind luminările.

Cînd am mers de la Trieți la Veneția, călătorind cu vaporul, a mers în 8 miluri; iar cînd m'am întors, vrînd să aflu și drumul ce fac celelante corăbii, am intrat în corabie; dar mi-am blestemat ceasul, întru care amhotărît să am acea băgare de seamă, căci am călătorit pînă în Trieți 40 de ceasuri, și într'această toată vreme, nici am mîncat, nici am dormit, ci numai am vărsat și am plîns ca un copil mic."

. . . . . .

Patriarhale și uitate vremuri, de par' că ar fi fost acum... o mie de ani. Tot așa se va mira lumea, numai peste un alt secol de ce ne... miră pe noi astăzi. E mersul lumei,—mereu înainte!

Rodion

Impresii și note din Basarabia

II

In drum noaptea spre Cameniița—Podolski:

Din tamojnă d. Mihel Ușerovici Singer cu trăsura apucă prin tîrg. Infățișare modestă, de altfel uliță largă. In dreapta se întinde șesul Prutului cu luncile lui de plopi și sălcii și dealurile ce brăzdează Moldova. Gura Molnii e mai în sus, iar dealurile Ibănăștilor domină la orizon.

Un ocol și facem la stînga spre *Stroești*, satul pe deal, ce stăpînește vederea Suliței. Lîngă șoseaua hrentuiță și numai gropi, ai în stînga hotarul din spre Bucovina; un șanț pe care e abătut un părăiaș, un gard împletit de nuele, înalt de ½ metru, și ai pe stînga pămîntul Bucovinei, pe dreapta Basarabia Rusască, de o parte și de alta pămînt Moldovenesc, pe care lăcomia rusască și șmichiria austriacă l'au rupt în trei, rupîndu-ți și ție călător moldovan inima în trei.

Ușer îmi povestește cum un evreu fugar la America revenind în țară a căutat să se strecoare peste acest gărducean înalt de o șchioapă și finanții l'au împușcat în păpușoae.

Drumul apucă la deal prin Stroești. Cum soarele era spre sființit, ochiul cuprindea în largul ei — la 5 chilometri — toată valea Prutului. Tîrgușorul Noua Sulița se întinde dealungul șoselei ce leagă cele 2 tamojne, rusască și nemțască, doi prieteni rivali ce și-au împărțit pe degeaba pămîntul moldovenesc.

Moșia și tîrgul Novosuliții a aparținut de mult cea de sus lui Iancu Sturza spatar, iar cea de jos lui Cazimir, cum îl arată tabulația făcută în 1817. Cuprindea atunci 78 de capi de familie, din cari 69 barbați și 9 femei. O biserică cu un preut și 2 slujitori. Moșia avea 1070 fălci pămînt. Iar Nouasuliță de jos avea 3630 de fălci cu 169 capi de familie.

Satul *Stroeștii*, ca toate satele de la noi; case modeste și în aceiași tabulație cetesc că în 1817 satul avea 104 capi de familie, deci era mai mare ca Novosulița. Moșia avea 1080 de fălci, și era *răzășească*. Cu zarea dealurilor dispare șesul Prutului și tot deal și tot vale, ca în județele noastre din Moldova, trăsura merge încet, la deal cu opintele și la vale cu oprele. După două, trei suișuri, și scoborîșuri, trecem prin *Bilăuț*, sat frumos răzășesc, cu biserică veche de lemn; și cînd în dricul satului iată și popa. Rup o vorbă două cu el, și aflu că acest sat răzășesc are o frumoasă gospodărie: o puternică obștie s'a format în sat și a luat din moșiile din jur, și că toți oamenii sunt harnici și gospodari... Aici văzui o frumoasă așezare a părintelui și întîlnii pe studentul în teologie Ioan Simeon Efodin „Ivanŭ Simenovici Efodievŭ" cum se iscăli singur în carnetul meu de note cu însemnarea:

„Oconcivșii cursu Chișinevscbii duhovnic Seminaru studentu Varșavskii Universiteta"=absolvent al cursului seminarial din Chișinău iar acum student la Universitatea Varșoviană.

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

Din vorbă în vorbă veni rîndul şi la serbările Centenarului şi la spunerea numelui meu, tînărul cu mirare îşi aduse aminte că ziarul *Drug* din Chişinău a purtat o polemică cu ziarul *Opinia* tocmai pe chestia părerilor emise atunci de mine în *Opinia*. O discuţie despre vederile mele din *Opinia* cu un tînăr student de la Varşovia în satul Bilăuţi, iată ce mi-a făcut nu puţină plăcere.

Bilăuţii în 1817 era încă sat mare răzeşesc; avea 128 capi de familie, iar moşia 950 de fălci.

Din Biluţ i a început a amurgi bine, iar luna ce se înălţa trufaşă pe ceriu ne-a luminat calea puţin, fără a putea distinge în suişul şi coborîşul dealurilor de cît aroma cîmpurilor cu clăile de grîu secerat, cu căpiţele de fîn strîns şi cu acea aromeală, care ţi-o dă cîmpul roditor în toiul muncilor de vară. Până întramurgu tîrziu, zeci de cară cu povară, flăcăi şi fete, bătrîni şi tineri hăuiau din carele încarcate, adunîndu-şi fie-care în ograda sa snopii de grîu de pe cîmp.

E frumoasă şi înălţătoare privala ogoarelor în sările de vară. Acel ţăran leneş, indolent, beţiv, cum ne-am deprins a-l privi noi tărgoveţii trăndavi, e spornic la treabă, dornic de lucru şi bunul lui şi în sudoarea frunţii îşi agonisește bruma de cîştig ce-i dă sfîntul soare din mila măriei Sale Domnului.

Mori multe de vînt stau în cale; şi cu cît întunerecul se întindea mai tare, iar lumina argintie a lunei ca două seceri înălbia lucrurile şi locurile, cu atît şi morile păreau cu aripile lor făpturi mai năzdrăvane, amintindu-mi pe vestitul erou *„Don Chişot de la Mancia“*, care se lupta cu morile de vînt.

Cu ochii pironiţi tot înainte, suişurile şi coborîşurile se păreau noaptea locuri netede, cînd iacă că de pe cel mai înalt deal, de unde apele încep a curge spre Nistru, Uşer de pe capră îmi zise: *iaca Hotinul!* Mă ridic în picioare. Doi ochi de lumină se vedeau luminînd în besna întunerecului. Erau luminile de la Seminarul aşezat pe cea mai înaltă coamă a dealului, de unde ochiul vede cel puţin zece verste înainte.

Bietul voinic din poveste nu alerga mai cu sete spre zarea de lumină văzută din vîrful copacului, şi să aducă până în ziuă lumină să aprindă focul stins de sîngele ce cursese şiroae din cele 7 capete ale balaurului răpus. Şi eu alergam cu nădejdea că mă apropii de Hotin; căci ce mă mîna noaptea în besna întunerecului pe aceste meleaguri străine, singur singurel cu d. Uşer pe capră, de cît dorul de a vedea prin mine şi pe zare de lumină şi pe întunerec, aceste binecuvîntate locuri, stropite cu sîngele strămoşilor noştri.

Dar iată că zarea de lumină se stînse şi întunerecul era deplin din toate părţile; dar era ultimul deal şi întram în Hotin. O uliţă largă, largă de tot, arăta tîrgul mai mărit noaptea.

Dar popasul în Hotin ni era scurt, şi într'o magherniţă de han, dumecînd ceva din picioare pe la 11 jum. noaptea, ne pornim tot în sus spre Cameniţa, căci ia întors ni era gîndul să ne oprim puţin să vedem cetatea.

Iată că uliţa largă o lăsaiu la dreapta şi trăsura—droşca—apucă prin uliţi înguste şi cu dugheni putrede de vechime, că cu cît înaintam cu atît mi se părea mai înăbuşitoare calea.

Eşim din tîrg, apucînd mult la stînga, ca să scoborăm valea la vad. Uşer îşi aprinse lumănările la felinare şi aşa mai puteam orbeca prin întuneric. Noi scoborînd întîlnirăm călători ce suiau pieptul dealului pe jos. După un harhăt jidovesc, o plecăm tot la vale şi numai iscusinţa lui Uşer nu mă răsturnă în o prăpastie, dibuind pe jos drumul şi lăsîndu-ne chiar pe malul apei.

Era miezul nopţii şi eu rătăciam singur pe malul Nistrului sub cetatea Hotinului. Susurul apei în mersul ei liniştit făcea şi mai adîncă impresia. Vederea ni era oprită de întunericul nopţii.

Lopătarii vin şi trăsura o sue pe *parom*, adică pe podul umblător. Şi aşa în svăcnit de inimă, în ţiuit de urechi şi în băjbăit de ochi m'am lăsat dus de valurile line ale apei Nistrului şi hai, hai; hai, hai, iată-ne pe malul stîng. Bacşişul de 6 lei fu îndeajuns pentru paromcici ca să ne despărţim de majestosul fluviu, în punctul unde cele mai sîngeroase scene din istoria ţării s'au perindat.

Şi aici e hotarul de nord al românismului; în acest ungher s'au strîns toate răstriştele neamului, şi a fost dat ca pe creasta muntelui ce tae Nistrul, unde e cetatea străveche, Moldovenii să înscrie pagini de glorie şi de dor pe aceste înălţimi, ce ziua văd departe, iar noaptea închid cu ele tot năduful zilei trudnice.

Apele tale, Nistrule, în boarea vîntului de noapte duc tainic şoaptele de veacuri ale unui norod întreg, şi sufletul pe care călătorul pribeag în o noapte de vară îl avea plin de tine, de trecutul tău mare şi glorios, nu era decît o mică parte din sufletul unui popor, care a plîns pe malurile tale, a rîs pe malurile tale; pe aceste ţărmuri a văzut sute de înălţări, sute de scoborîri, şi tot acest suflet al unui popor întreg îşi ţine în cutele tainii sale zorii unor zile mai bune, cînd iarăşi ne vom întinde de la Nistru pînă la Tisa, hotărăle graiului, hotărăle sufletului, hotărăle date de D-zeu să fie ale neamului nostru.

In tăcerea molcomă a nopţii, cînd numai stelele sclipeau leneşe pe ceriu, ţi-am supt farmecul apelor tale, m'am legănat pe pieptul valurilor tale, molcomindu-mi sufletul că te-am păşit şi eu cu liniştea omului dornic de pace, de lumină pentru ţoţi fii unui neam oropsit de soartă, oropsit de D-zeu. Clipele în care valurile tale m'au legănat au încheiat în sufletul meu toată epopeia neamului şi în acele momente mi-au trecut pe dinaintee toţi morţii, toate faptele; tot acel potop de fapte de arme, de sîngiuri, de glorie, de cădere.

Iar Uşer cu siguranţa hăţurilor sale m-a scos din această vale fermecătoare, din acest raiu moldovenesc şi cu cît suiam la deal o altă boare mă bătea în faţă. Lătrat de cîne, cîntat de cucoşi, trezise duhurile cele bune, cari aveau să mă poarte pe drumul împărătesc al Cameniţei, pe acel *stalbovoi doroghi*, în puterea nopţii.

Şi am dat în şleahul cel mare. Un luminiş prin întuneric mi se făcu, nu că vedeam mai limpede, dar că drumul şoseluit, cu arbori seculari de-o parte şi de alta, cu albul pietrişului de pe dînsul, totul îţi arăta că ai dat la limpeziş. Iar Uşer mîna caii obosiţi trei-trei, trei-trei, şi aşa în răcoare, în dricul nopţii tot mergeam. Ce aveam pe mine nu mă putea încălzi. Intra umezeala nopţii pe gură, pe nas, pe urechi, prin mănuci. Pun mînele la spete, tot frig. Iau o haină a lui Uşer, tot frig; mă înghemuesc în fundul trăsurii, tot frig; şi am aţipit. Iar caii tot strănutînd mergean în pas mărunt, cu talanga la oişte.

Vorba cu Uşer încetase; şi lui îi amorţise mîinele. Mîna omul caii de la 6 sara, şi acum era 1 noaptea. Incă un suiş şi vedem Cameniţa. Suişul e uşor pe drumul împărătesc. Iată Cameniţa! In picioare în trăsură şi în adevăr nimic mai îmbătător ochiului, de cît potopul de lumină ce vedeam că se revarsă jos de tot dintr'un tîrg de lumină, văzut de pe deal.

Eu care aveam ochiul deprins cu torentele de lumină ce le revarsă Iaşii văzuţi din Răpedea noaptea cînd vii ori din Bordea, şi totuşi razele de lumină puternici ce se răspîndeau în cercul întunecos al Cameniţei, mă deştepta.

N'am mai aţipit, nu mi-a mai fost frig. O mişcare în tot trupul. Şi lumini noaptea te înşală; e departe şi ţi se pare aproape; e aproape şi ţi se pare departe. Drumul şerpueşte la vale, încă o rădicătură, şi lumina se ascunde; alt scoboriş lumina o ai în dreapta; alt cot, lumina în stînga; dar scoborîm; întrăm în Cameniţa. Stînci, ziduri de cetate, turnuri, totul te înfiorează. Te simţeşti în loc de arme, în loc de sineţe şi puşti.

Şi Uşer mînă şi mînă, şi caii sue şi coboară, trec pod; iar roţile hurue pe pietrişul tare de pe uliţi. Ocolim, la dreapta, mergem înainte, ocolim la stînga. Casele, dughenile, clădirile, bisericile, cetatea se desenează ca fantasme şi iatăne la han. Era hanul de predilecţie a d-lui Uşerovici!

Trecuse de mult ceasul 2 după miezul nopţii şi de abia putui lăsa somnului trupul obosit de 9 oare de drum. Făcusem 42 verste de la Noua Suliţa la Hotin şi 25 de verste de la Hotin la Cameniţa.

A doua zi Vineri era sortită să văz Cameniţa, să văz vechea biserică moldovenească, să văz apoi Hotinul şi să leg pentru tine, iubite cetitorule, paginile vechi şi nouă ale acestor 2 cetăţi, ce fac parte din trupul nostru, căci mult sînge şi multă sudoare s'au vărsat la poalele lor.

Gh. Ghibănescu

SOCIETATEA

Creditului Fonciar Urban

DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 20 Septembrie st. v. 1912, la oficiul Creditului Urban din Iaşi, se va ţinea licitaţie publică, pentru vînzarea mai multor obiecte eşite din uz, aparţinînd vechiului mobilier al Otelului Traian şi anume: paturi, somiere, scaune de pae, lavuare, dulapaşe de noapte, storuri de pae, presuri, covoare vechi, fotoliuri, oglinzi, perdeluţe albe, covoraşe de pus pe scări, salteluţe, etc.

Licitaţia va avea loc la orele 3 p. m. iar concurenţii cumpărători vor trebui să achite imediat preţul.

Pentru orice informaţii a se adresa la oficiul Creditului.

Direcţiunea

Litere-Ştiinţe-Arte

De Max-Oedip.—Intre piesele ce se repetă actualmente pe scena teatrului iaşan este şi Oedip-Rege.

Aceasta ne face să înregistrăm o noutate teatrală franco-germană de osebită importanţă şi anume.

Cunoscutul „metteur en scène“ Max Reinhardt, ajuns celebru prin modul cum a montat în marile capitale europene un număr de piese clasice, fie sub cerul liber, fie în circuri mari,—în maniera antică—are intenţiă de a juca Oedip-Rege la Paris în cursul iernei viitoare.

In acest scop a început tratative şi şi-a asigurat concursul Sarhei Bernhardt pentru rolul Jocastei şi a lui *De Max* pentru Oedip, Va da concursul ei şi Suzanne Desprès. Piesa va fi jucată în marea hală de concerte a palatului Trocadero.

După această încercare la Paris, Reinhardt va monte la Londra aceeaşi tragedie, pe urmă Hamlet.

Ne bucură în deosebi ştirea că rolul principal în spectacolul parizian îl va juca un compatriot şi concetăţean al nostru, eminentul artist De Max.

*

Cele trei drame istorice tipărite acum de cătră d. N. Iorga sunt scrise mai de mult şi au apărut, sub pseudonim, în „Neamul romînesc literar“.

E regretabil că distinsul istoric n'a avut curajul să renunţe la încercările dramatice fără şanse de a supravieţui tiparului.

*

Ministrul englez John Burns a cetit dăunăzi la Camera Comunelor o scrisoare ce-i adresase un mare bancher dintr'un oraş de la nord.

Financiarul arăta că din suma de 50-60 mii de livre ce plăteşte lucrătorilor Vinerea, primeşte lunea îndărăt 50—16 mii de la debitanţii de băuturi. Lucrul arată ce parte însemnată din salarul lor unele categorii de lucrători o pierd în Anglia pentru băutură.

Un statistician englez socoteşte că alcoolizmul costă, în mijlociu, pe Anglia suma fabuloasă de un miliard, 515 milioane, 500 de mii de franci pe an.

*

Cea dintăiu girafă ce s'a văzut în Franţa, la 1826, fusese trimisă de cătră Mehemet Ali, paşă al Egipetului, regelui Carol X.

Era o girafă-femee, de doi ani, avînd o înălţime de 4 metri, şi purtînd la gît o bandă cartonată pe care erau scrise pasagii din Coran.

Trimisă din Alexandria şi debarcată la Marsilia, noaptea—ca să nu se sperie publicul—girafa trebuia să serve drept amuletă contra bolilor şi vrăjilor.

*

STRUNA ZILEI

NUME SUGGESTIV

S'a remarcat la congresul cîntăreţilor eloquenţa d-lui Popescu-Pasăre, ales preşedinte.

Paserile, altă dată,
Erau numai cîntătoare
Astăzi—după cum s'arată—
Pot fi şi... cuvîntătoare.

Cine judecă pe falşificatorii de alimente?

Ne am mai ocupat de această chestiune ce interesează pe toţi acei, cari se ocupă de sănătatea publică.

E vorba dacă procesele aceste pentru falşificare de alimente şi băuturi, ar fi judecate de judecătoriile de ocoale, şi la tribunal ca ultimă instanţă, sau au a fi considerate ca delicte de drept comun, şi au a fi rezolvite de tribunal şi curtea de Apel.

Am reprodus dăunăzi o hotărîrîre interesantă în această materie, a tribunalului comercial din Bucureşti,—reproducem şi o oecizie a curţei de Casaţie, care glăseşte ast-fel:

„Agenda prevăzută de art. 63 citat, fiind superioară aceleia pentru contravenţiuni care—conform art. 9 cod penal este de 25 lei maximum — infracţiunea prevăzută de art. 63 constitue un delict iar nu o contravenţie. Şi cum după dreptul comun delictele sunt de competinţa tribunalului, întru cît nu există o dispoziţie contrarie în legea judecătoriilor de ocoale, în ce priveşte legea sanitară, urmează că infracţiunea prevăzută de art. 63—afară de dispoziţia relativă la distrugerea şi denaturarea alimentelor şi băuturilor stricate— va fi judecată de tribunal în prima instanţă, cu dreptul de Apel la Curte“.

*

Casaţia motivează ast-fel deţizia sa, în recursul făcut, în această specie, de comerciantul Naum Hristu.

Deliberînd asupra motivului IV de casare:

„Tribunalul trebuind a face aplicarea art. 63 din legea sanitară, urma să judece în prima instanţă şi cu dreptul de Apel la Curte, iar nu în ultima instanţă.

Avînd în vedere sentinţa tribunalului Ilfov secţia III cu No. 4 din 1912, adusă în recurs, din care se constată, că recurentul Naum Hristu fiind dat în judecată înaintea judecătoriei ocolului 6 Bucureşti, pentru faptul că a pus în vînzare vin neregulamentar, contra dispoziţiunilor art. 86 din regulamentul de privighere sanitară, a fost condamnat la două sute lei amendă pe baza art. 26 din legea asupra monopolului vînzărei băuturilor spirtoase.

Că inculpatul făcînd apel, tribunalul Ilfov i-a admis în parte apelul şi i-a redus amenda la o sută de lei.

Considerînd că după dispoziţiunile art. 63 din legea sanitară din 20 Decembrie 1910, ori-cine va pune în comerţ, sau va da în consumaţie, alimente ori băuturi falşificate sau stricate, se va pedepsi, dacă o va fi făcut din neglijenţă, cu amendă de la 10—15 lei, iar dacă o va fi făcut cu bună ştiinţă cu amendă de la 20 pînă la 200 lei.

Că, după dispoziţiunile art. 65 aceiaşi lege, toate abaterile prevăzute în articolele precedente, se vor judeca ca afaceri penale, după dreptul comun, afară de ceia ce s'a dispus în art. 63, în privinţa distrugerei sau denaturărei alimentelor şi băuturilor stricate.

Considerînd că prin aceste două texte ale legei sanitare, determinîndu-se atît pedeapsa, cît şi competinţa, nu avem a recurge nici la regulamentul de privighere sanitară şi nici la legea pentru monopolul băuturilor spirtoase, întru cît legea sanitară este posterioară acestor din urmă legi.

Considerînd că amenda prevăzută de art. 63 citat, fiind superioară aceleia pentru contravenţiuni, care conform art. 9 cod penal este de 25 lei maximum, infracţiunea prevăzută de articolul 63, constituie un delict, iar nu o contravenţiune.

Că, după dreptul comun, delictele fiind de competinţa tribunalului de a fi judecate, întru cît nu există o dispoziţie contrarie în legea judecătoriilor de ocoale în ce priveşte legea sanitară; infracţiunea prevăzută de art. 63, afară de dispoziţia relativă la distrugerea şi denaturarea alimentelor şi băuturilor stricate, urmează a fi judecată de tribunal în prima instanţă cu dreptul de apel la Curte.

Că, prin urmare tribunalul nu putea judeca delictul de faţă ca instanţa de apel, adică în ultima instanţă, ci trebue să anuleze cartea de judecată ca dată fără competinţă şi să reţină afacerea pentru a o judeca în prima instanţă.

Că neprocedînd ast-fel. a violat sus citatele texte din legea sanitară în vigoare în momentul cînd a judecat afacerea şi de aceia motivul de casare este întemeiat.

*

Pentru aceste motive şi fără a mai discuta celelalte mijloace de casare.

Curtea, în neunire cu concluziile d-lui procuror general, casează şi trimite a se judeca din nou de trib. Prahova.

INFORMAŢIUNI

:: De ale meseriaşilor.—Instalarea pentru o lună de zile în Iaşi a unui controlor din partea Casei Centrale, dovedeşte odată mai mult cît de îndreptăţite au fost şi sunt plîngerile meseriaşilor, că acei chemaţi a aplica noua lege sunt cu totul nepricepuţi şi nechemaţi. De vină e pe de o parte labirintul legei însăşi—neînţeleasă nici de autorii ei, cari au tradus o din nemţeşte şi mai cu samă e de vină sistemul cum s'au recrutat agenţii corporaţiilor, inventaţi pentru Iaşi cel puţin, de cătră deputatul Scorţescu, fără alt gînd de cît a satisface cîteva stomacuri. E dreptul să spunem că unul din secretarii corporaţiilor cumulează lefuri de 550 de lei, după însăşi declaraţia lui! Aproape o situaţie de profesor universitar!

— O convocare a farmaciştilor locali va avea loc zilele aceste pentru a se hotărî respingerea ori-cării furnituri de medicamente în comptul Casei centrale, pînă cînd aceasta va achita sumele datorite de vechile corporaţiuni ale căror fonduri se află la Cassa centrală. Datoriile cătră farmacişti se urcă la mai multe mii de lei.

— In conformitate cu legea meseriilor lucrătorii sunt scutiţi de plată atunci cînd atelierele suspendă lucrul, din lipsă de comenzi. Acest articol important nu este de loc respectat, căci corporaţiile n'au instituit nici un fel de control ca să verifice dacă atelierele lucrează ori nu. Cotizaţiile se percep fără nici o rezervă, direct în contra prevederilor legei. Dar cui să reclame meseriaşii, cînd e numai ciupeală peste tot?

:: Ministerul de război a hotărît că la examenul ce se va ţine la 26 August pentru admitere de elevi în şcoalele pregătitoare de infanterie şi cavalerie să fie primiţi şi absolvenţi a 7 clase secundare, sub rezerva de a fi primiţi numai la vacanţele ce nu vor putea fi ocupate de candidaţii cu 8 clase secundare.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.

EDUARD FABINI

IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAŢIUNE MODERNĂ

CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Scrisoare deschisă

adresată d-lui C. G. Dissescu de către fostul primat Ghenadie, ce răspuns la scrisoarea pe care fruntaşul nostru a trimis-o contelui Berchtold

Iubite d-le Dissescu,

Citind în acest ziar cu data de Mercuri 15 c., valoroasa dv. scrisoare adresată marelui om de Stat contele Berchtold, ministrul de externe austro-ungar, privitoare la romînii uniaţi de peste munţi, adaog: că nici nu se putea găsi un timp mai oportun ca în momentul de faţă.

Nici odată romînii uniaţi nu vor putea face un pas înainte în ceea ce priveşte dorul de ţară şi de neamul lor, cît timp vor fi sub influenţa şi conducerea religioasă a papismului. Chiar acum papa în ceea ce priveşte partea religioasă şi limba romînească îi persecută privind celelalte naţiuni mai mult ca pe dînşii,

Bine ar fi ca romînii uniaţi, să profite de greşala Papei şi de acest moment fatal pentru neamul rominesc şi să se reîntoarcă la adevărata lor matcă, de unde au plecat,—Biserica ortodoxă.

Să se unească în credinţă, în cuget şi în duhuri cu ceilalţi romîni, fraţi din Ardeal, creştini neuniţi cu papa, ci cu prima biserică a Domnului nostru Isus Christos. Să se declare creştini ortodoxi cum au fost la început şi să se dea în braţele adevăratei lor mame: biserica romînă ortodoxă de răsărit din regatul Romîniei independentă. Numai atunci li se poate ierta păcătul cu trecerea lor la biserica papismului şi unirea cu Papa, pentru care Sf. Ioan Apocalistul zice: Papa este un hiar cu şeapte capete care a scos limbi multe şi a bîrfit biserica ortodoxă.

Limbile despre care zice, sunt acestea: Luterani, calvini, husişti, protestanţi, reformaţi, jezuiţi din care decurg francmasonii şi liber-cugetătorii etc. etc.

Romînii transilvăneni neuniţi, dacă ar primi pe fraţii lor uniaţi în staulul ortodox, ca mai înainte, ar deveni mult mai puternic şi mai luminaţi, formînd un bloc de granit şi luptînd împreună pentru propăşirea neamului romînesc.

Primiţi, vă rog, arhiereştele mele binecuvîntări.

† **Ghenadie**
Mitropolit fost al Ungro-Vlahiei

TEATRUL NAŢIONAL

Compania Lirică de operă şi operetă

ARTIŞTI ASOCIAŢI

Sub conducerea artistică a d-lui AL. C. BARCANESCU

Va începe seria de reprezentaţii

Vineri 7 Septembrie 1912

Cu marele succes al trupei

VICE-AMIRAL

Operetă în 3 acte de Ziehrer.

Vor urma apoi:

Sîmbătă 8 Sept.,		*Soldatul Viteaz* (Der Tapfer Soldat).
Duminică 9	„	*Sînge Vienez* (Wiener Blut).
Luni 10	„	*Valsul Iubirei* (Liebeswalzer).
Marţi 11	„	*Fifi în Automobil* (Autoliebchen).
Mercuri 12	„	*Vice Amiral*
Joi 13	„	*Ţar şi Teslar* (Tzar und Zimermann).
Vineri 14	„	*Valsul Vienez* (Wiener Valzer) Mare Balet.

Preţurile Locurilor: Loja 16, 18, 20 lei, Fotoliu Banca I — III 4 lei, Stal Banca IV—X 8 lei, Banca XI—XIX 2 lei, Banca XX—XXII (studenţi) 1 leu, Balcon I—II 2 lei, Balcon III—IV 1.50. Galeria 1 leu, Loja Balcon 8 lei.

Inscrierile pentru bilete la Agenţia Teatrală *„Carmen Sylva“* (Librăria Iliescu) Piaţa Unirei.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Regimentul 13 Ștefan cel Mare va pleca spre manevre, în dimineața zilei de 8 Septembre. Trupa va pleca spre Vaslui, unde va sta până în ziua de 10 Septembre.

In această zi, regimentul se va întoarce în Iași, unde se va întâlni cu regimentul 25, formînd împreună brigada 15-a.

Ambele regimente vor pleca apoi spre Podul Iloae.

Desconcentrarea se va efectua la 20 Septembre.

La prefectura de județ au sosit știri alarmante, cu privire la creșterea Prutului. Se arată, că Prutul vine foarte mare, și amenință cu revărsarea.

In unele locuri a și revarsat.

Ziarul „Le Temps" spune că e informat din izvor demn de încredere, că guvernul rus are motive a nu fi îngrijit, cu privire la vizita făcută de Contele Bchthold la Sinaia, de oare ce a fost avizat de mai înainte, că nu e vorba de cît de un schimb de vederi.

Mai mult, guvernnl romîn s'a grăbit a înștiința cabinetul din Petersburg, că nu urmărește de cît menținerea statului quo în Balcani.

Ziarul guvernului publică în fruntea numărului de aseară, cu portretul autorului, începutul unui ciclu de articole interesante asupra situației județului Iași.

In numărul de aseară s'a început primul articol din acest ciclu: „cum știe un prefect să-și facă datoria"; va urma în numerile următoare: „cum știe un prefect să facă datorii", apoi „cum știe să nu le plătească" și așa mai departe.

Aseară la ora 9, din trenul de Pașcani, a căzut din tren un călător între stațiile Pașcani și Cuza-Vodă; trenul s'a oprit după vre-o cîte-va sute de metri, iar personalul s'a întors pe linie și l'a ridicat. Călătorul nu avea grave leziuni.

Ni se comunică, că soldatul Balaban, din reg. 7 de roșiori, ducîndu-se să scoată lut de la o lutărie din jurul orașului, malul s'a surpat peste dînsul. El a fost scos curînd, însă grav rinit.

Soldatul se află în căutare, la spitalul militar.

La Liceul Internat s'au înscris pînă acum peste 90 de candidați pentru cele 50 de locuri vacante.

Inscrierea se închide la 27 August.

S'a cerut ministerului să mai admită crearea a 15 locuri de elevi solvenți.

Se pun stăruințe pentru numirea d-lui Gr. Patriciu ca profesor-suplinitor la școala militară, în locul d-lui Pompei, inspector al învățămîntului superior.

Aceasta ca o recompensă pentru eșecul de la școala Normală

Tribunalul are azi a se pronunța asupra confirmărei mandatului de arestare a lui Dumitriu, fostul administrator al moșiei Băcești.

Scolara.—D-ra Ecaterina Casian, din Popești, a fost permutată ca institutoare la școala de băeți din Podul-Iloae, în locul d-lui Brudariu, trecut ca institutor la școala din Tg. Frumos.

— S'a înființat un post al doilea de învățătnr la școala din Ungheni-Bosia, și unul de al 3-lea la școala din Cotnari.

— D-ra Natalia Popovici, a fost numită ca învățătoare la școala din comuna Buciumi, în locul d-nei Petrea, numită institutoare la Huși.

D-na Petrea remîne însă detașată ca institutoare la școala Petru Poni, din Iași.

— D-na Mileta Mărgăritescu, a fost trecută pe ziua de 1 Septembrie în învățămîntul urban ș. numită la Sulina.

D. Ilie Ghibănescu profesor și director al gimnaziului din Dorohoi, a fost mutat de pe ziua de 1 Septembrie, ca director la noua școală normală, infitințată la Contanța.

Nu s'a hotărît încă dacă va fi o comisiune, ori două pentru examinarea corigenților și elevilor cu examen general în Septembrie, pregătiți în particular.

D. Dimitriu, inspector al corporațiilor, a început să ancheteze diferitele plîngeri primite de la meseriași, cu privire la ajutoarele în caz de boală.

*

D. Dimitriu mai are ca misiune să se intereseze de modul cum se aplică în localitate legea meseriilor.

In acest scop, d-sa va sta aci o lună de zile.

*

D. Dimitriu inspector al casei Centrate a împărțit orașul în 6 sectoare, astfel ca controlorii vor face controlul pentru toate meseriile cuprinse în sectorul respectiv.

*

Ni se mai aduce la cunoștință, că d. Dimitriu ar fi pe cale să iee măsuri de represiune, în potriva meseriașilor, înregimentați în societatea „Uniunea meseriașilor din Iași".

Dar aceasta în virtutea cărei legi?

Consiliul comunal a fost convocat în seziune ordinară, pe 15 zile, cu începere de la 1 Septembrie.

Consiliul de miniștri, a aprobat proectul pentru construirea a patru cantoane simple pe șoseaua națională din județul Neamțu. Valoarea acestor lucrări se ridică în marginele sumei de lei 16,000.

Ion V. Petrea din comuna Holboca jucîndu-se cu o pușcă, a împușcat din imprudență pe vărul său Gh. Ciobanu.

Indivizii Ștefan Zaharia și V. Pahonea din com. Cepleniță, întâlnind în drum pe comerciantul Daniel Goldman, după ce l'au maltratat, l'au jefuit de marfa ce avea și de suma de 100 lei.

Cei doi hoți au fost arestați de jandarmi.

Victima în stare gravă, a fost transportată la spital.

D-ra Eleonora Lohan a fost numită ajutoare de maestră la școala profesională de fete gradul I din orașul Iași.

Ministerul instrucțiunei a declarat vacante catedra de croitorie de la școala profesională din Huși; precum și catedra de rufărie de la școala profesională de fete din Vaslui.

Față cu afluența cererilor de înscriere în școala comercială, gradul al doilea, se vor acorda locurile numai prin concurs. Sunt 50 de locuri în total.

Mașina No. 591 „Nicorești", manevrînd în stația Dolhasca, a deraiat la arcul de ieșire către stația Lespezi. Din ancheta făcută a reeșit că deraiarea a provenit din cauza unei pietre ce a căzut dintr'un vagon între macaz și linie. Nici un accident.

Nenorociitul Vasilief Sezoff, principalul acuzat în procesul de castrare, ce urmează a se judeca în viitoarea seziune a Curței cu juri, se află pe moarte.

Simbătă, 25 August, va avea loc în sala Turn-Verein, un mare bal popular, dat de sindicatul mixt din localitate, pentru mărirea fondului de propagandă.

Vor fi numeroase distracții.

Ministerul domenilor (direcția zootechnică), avînd în vedere că un mare export de cai se va face în Bulgaria și care cai erau în mare număr produși cu armăsarii statului, a luat dispoziția ca, în conformitate cu legea de îmbunătățire a rasei cailor, să oprească acest export pentru toți caii cari nu vor prezinta o dovadă din partea depozitului de armăsari de la Anadalchioi prin care să arăte că caii cari sunt exportati nu sunt produși din armăsarii statului.

Aseară fata Mina Flittman, din str. Ipsilante, a încercat aseară să se sinucidă bînd o cantitate de spirt denaturat.

Numita fost transportată îndată la spital.

In astă seară, cu trenul de 9, studenții ieșeni pleacă la Craiova, unde Duminică începe congresul studențesc.

Cu privire la starea semănăturelor din județul Iași s'a comunicat ministerului următoarele:

Semănăturile de toamnă și cele de primăvară sunt bune A plouat în zilele de 10 și 11 c., în tot județul. Se simte nevoe de căldură. Arături se fac la marii proprietari și arendași.

Viile se prezintă în general bine. Se continuă cu seceratul, treeratul și cositul. Pășunele și fînețele sunt abondente.

Consiliul de miniștri a aprobat proectul pentru construcția unei săli de așteptare pentru călători și remiză din stația Piatra-Neamț, în valoarea de lei 223.330.

Iată noul program de astă seară Vineri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Vrăjitoarea, mare dramă istorică din epoca lui Napoleon Bonaparte, extrasă după celebrul roman „Vanity Fair" al lui Tackeray. (3 părți de cinemat.)

Mare vînătoare de elefanți, scene și vederi sportive.

Secretul unei mori, mare narațiune însuflețită.

Lui Picală îi plac ouăle proaspete, comedie, etc.

Mîne Simbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

Poimîne Duminică program nou cu: „Lașul", dramă—Hanul fericiților—Lupte romane—Cap-tare comedie etc.

Se reamintește cetitorilor noștri, că în serile reci și ploioase reprezentațiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 23 August

INUNDAȚIILE

Revarsarea Oltului

Dragasani-Olt.—Riul Olt, revărsînd, a inundat 500 hectare de porumb. Asemenea și fabrica de cherestea a d-lui Maxim.

Pagubile trec de 100.000 lei. Oltul continuă a crește.

*

R.-Vîlcea.—Oltul revărsîndu-se a cauzat un adevărat desastru.

Trenul între Căineni și Turnul Roșu nu mai poate circula.

Instalațiile surselor de la Căciulata au fost distruse.

Apa a pătruns și în pavilionul ce servește pentru luarea apelor.

*

Locuitorii din Ostrov s'au urcat în copaci, așteptînd să fie salvați.

Dar pentru moment, este cu neputință ori ce ajutor, din cauză că toată comuna este inundată și apele foarte mari.

Se zăresc plutind și cadavre omenești.

*

Orașul Rîmnic este deasemenea amenințat,—iar cătunul Ostroveni a fost azi cu desăvîrșire inundat.

*

Autoritățile au luat măsuri de salvare, care însă se fac în mod foarte anevoios.

Pagubile sunt imense.

NENOROCIRE

Utreht.—In cursul unor exerciții militare lîngă forturile Vossegat, o plută s'a desfăcut și 18 soldați au căzut în apă. 12 au scapat, iar restul s'au înecat.

Accidente de automobile

București.—Eri dimineață, în calea Griviței, s'au ciocnit două automobile.

Șofeurii Ilie Ionescn și Pascu, au fost ușor rîniți.

*

Azi dimineață un automobil a calcat un copil în calea Victoriei.

Nu s'a putut încă stabili identitatea copilului, care e grav rînit și nu poate da nici o lămurire.

Răscoala din Sebastopol

Londra. — Ziarul „Daily Chronicle", anunță că flota Marei Negre, continuă să bombardeze Sebastopolul.

Un încrucișător a fugit spre Varna.

*

Sebastopol.—Produce mare senzație arestarea judecătorului, care urma să instruiască afacerea marinarilor răsvrătiți.

Se zice că s'au găsit la dînsul hîrtii compromițătoare, din care ar rezulta, că urmărea să scape pe mulți dintre acuzați.

Revolta flotei rusești

Petersburg.—Agenția Vestnic desminte zvonurile care au circulat despre o revoltă a flotei Mărei Negre.

Un vapor capturat de pirați

Honcong.—La Onstrevier piratii au atacat vasul „Alege" aparținînd unei societăți de petrol germană din Asia.

Piratii au făcut prizonieri pe căpitan și primul mecanic al vasului. Hoții cer 20000 de dolari spre a-i pune în libertate.

Evenimentele din Bulgaria

Sofia.—Un fapt petrecut eri, dovedește că Bulgaria se află în ajunul unor mari evenimente.

In adevăr, se știe, că regele Ferdinand numai în grave întîmplări, chiamă în ajutor pe fratele său, prințul Filip de Coburg.

Dar aseară prințul a sosit la Sofia.

Vestea a produs în oraș o vie senzație.

Incendiu

Petersburg.—Noaptea pe țărmul Nevei lîngă un pod în construcție, un mare stog de fîn în care dormeau mai mulți lucrători a fost distrusă de un incendiu.

S'au scos 17 cadavre.

Ploi torențiale în Bucovina

Cernăuți.—Din cauza ploilor multe, Prutul, Siretul, Moldova și Suceava, au crescut mari, pricinuind stricăciuni drumurilor rupînd podurile și inundînd cîteva comune din județul Cernăuți. In orașul Cernăuți cîte-va cartiere au fost inundate, mai multe case au trebuit să fie evacuate.

Ancheta de la Valea Largă

București. — D. Cotescu, directorul general al căilor ferate, a făcut o anchetă cu privire la ruperea podului de la Valea Largă.

D-sa a telegrafiat azi ministrului de lucrări publice, că trenul nu era amenințat să cadă în apă, de oare ce cantonistul de la cantonul 34, a zărit că podul e rupt și a telegrafiat imediat la Valea Largă, cerînd oprirea trenului.

In același timp, s'a pus pe linie, și a îndreptat semnele, spre a evita trecerea vreunui tren.

Furtuna din Constanța

Constanța. — Timpul continuă să fie defavorabil.

Marea Neagră e foarte agitată, din care cauză mersul vapoarelor este stingherit.

Principele Betheim la Sinaia

Brașov.—M. S. Regina a sosit azi după amiază cu automobilul întru întîmpinarea principelui Betheim oaspele suveranilor la Sinaia.

Presa străină și propunerea contelui Bertchold

Paris.—Vorbind de inițiativa Contelui Berchtold, ziarul „Temps", zice: Triplica socotește o înțelegere comună între puteri, necesară spre a preveni o conflagrațiune în orient și va primi favorabil tratativele conform planului hotărît de d. Berchtold.

Triplica ar fi cea dintăi care ar regreta dacă împrejurările ar abate tratativele de pe acest teren căci evident împrejurările ar putea fi mai puternice de cît bunavoința puterilor.

In ori ce caz tratativele ar da dovada că puterile doresc în mod sincer să se înțeleagă spre a consolida pacea în orient.

Instrucțiunile lămuritoare precizînd propunerea ministrului de externe Austro-Ungar, confirmă și mai mult caracterul pacific al acelor propuneri.

Ziarul „Echo de Paris", zice că la ministerul de externe, programul schițat de contele Berchtold e socotit foarte cuminte. El va fi cercetat în chipul cel mai amical și în senz favorabil.

Răspunsul guvernului francez va fi remis însărcinatului de afaceri Austro-Ungar probabil în cursul săptămînei viitoare.

Atentatul contra Țarului Bulgariei

Sofia.—Eri Țarul Ferdinand, făcînd o excursiune ca automobilul, trebuia să treacă peste un pod la Sidmasova.

Podul însă era ars.

Din fericire, șoferul a zărit aceasta la timp.

Se afirmă că este vorba de un atentat.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Magasinul de Muzică „MICHELSOHN"

Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, CZERNY, ROSENKRÄNZ

și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

BULETINE de VACCINARE

pentru școli eliberează

Dr. A. STEUERMAN

Strada Golia 13

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

— Str. Bărboiu 19 —

Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.

Inscrierile de la 25 August a. c.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar și secundar.

Preparațiuni pentru examene corigență admitere în ori ce școală a statului.

V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

Corespondent *romîn, german, francez, caută post.*

Adresa **S. G. Poste-restante** *Iași*

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia

Casinoul din Constanța

MARI ATRACȚIUNI DE SENZATIE

SERBARI DE ZI ȘI DE NOAPTE

TEATRU de comedii romînesc sub direcția d-lui DAVILLA

TEATRU de Comedii francez

TEATRU de varietăți și MUSIC-HALL

ORCHESTRA de virtuosi sub direcția d-lui REYNAUD din Montecarlo

Cei mai celebrii artiști de pe scenele Europene

Restaurant și Terase de Consumațiuni

MARI SERBĂRI—FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marelor casinouri din lume

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele
LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădut, *Migrenele, Cefalgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intîia se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *la* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ŞI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI
NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Reprezentanţa şi Depositul renumitelor
Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acconto —
— *Cataloage gratis* —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polite de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende Lei 1,986,252 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc
Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
JOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1674 Duminică 26 August 1912

PRIN NOI INȘINE

Avem un șef;

Avem un partid;

Avem un trecut plin de izbînzi politice;

Avem un prezent de o necesitate inexorabilă;

Avem la spete asentimentul țării; asentiment care nu ne-a lipsit nici odată și nu ne-a părăsit.

Avem pentru moment și înclinarea — *dacă nu chiar hotărîrea* — Coroanei, de a ne cerca la cîrma afacerilor.

Avem în fine toate elementele necesare pentru a face față situațiunei politice.

In afară ceriul e roșiu; sîngele celor căsăpiți pe sfînta dreptate de Turci cere răzbunare. Vecinii slavi se agită și cer războiu. Europa se sfătuește în taină mai întâiu, apoi în public, ce să facă, ce să dreagă ca să ogoiască răul și să amăe zilele marelui bolnav.

In țară toți cer o primenire în viața publică, cer o lărgire de traiu politic, cer o mai mare bogată dreptate, o mai bogată stabilitate morală.

Cei ce azi țin frînele puterei, se pierd în coterii și în suptilități avocățești pentru a încurca prin procedură o afacere limpezită judecătorește. Nimic mare, nimic înalt, nimic de interes general. Două guverne conservatoare s'au istovit la putere pentru a lupta să dea primăriei Capitalei din o afacere 175000 lei mai mult pe an, crezînd că fostul consiliu comunal a fost mai neîngrijitor de bunul comunei și pentru acei 175000 lei, cari se puteau căpăta pe altă cale, s'au istovit atîtea energii de fruntași și s'a oprit în loc mersul bunului obștesc.

Evident că cu asemenea guverne pierdute în amănunte izvorite din ură și neputință, țara nu poate merge mai departe și cere imperios o schimbare.

Și Regele vede lucrul și în înalta-i înțelepciune a dispus... schimbarea de regim. Coroana vede că a sosit vremea să utilizeze forțele noastre conservatoare, întru cît stă în misiunea Coroanei ca tot ce e utilizabil și forță să fie pus în slujba Statului.

Noi ca partid aveam dreptul dintru început să luăm frînele puterii, întru cît țara nouă ne dăduse precădere și era destulă indicație în acest vot al națiunei.

Iar dacă Coroana a luat guvernul din afară de această indicațiune, se vede acum că ne-a folosit mai mult nouă, de cît s'a părut la primul moment.

Situația momentană stă dar astfel. Directiva veche a partidului conservator s'a exoflisit, arătîndu-se și către țară, și *mai ales către Coroană*, incapabilă de a guverna. Guvernul d-lui Carp a fost de o slăbăciune politică, că totul s'a evaporat în cele 14 luni de guvernare a d-sale. Guvernul său a fost un vis rău pentru țară, o desamăgire pentru Coronă.

Al doilea guvern, al d-lui Maiorescu, a fost o enigmă a evenimentelor de la Ianuarie, la Martie și misiunea sa e numai o întârziere de luni, fără să fie o necesitate politică.

Rămîne dar cu drept în fața Coroanei persoana șefului nostru. El trebue să guverneze în numele ideii conservatoare. El are dreptul de a nu fi împedecat de nimeni în felul cum va înțelege să guverneze. Absolută libertate politică de partid, căci luînd răspunderea situației politice trebue să aibă putința talentului său de a face față acelei situații.

Și cînd zicem dar: prin noi înșine, înțelegem un guvern Take Ionescu.

Șeful nostru e rădicat așa de sus în ochii partidului, în ochii țării, că pentru *toată* suflarea conservatoare el slujește ca un purtător de stindard. Numai cei orbiți de patimi, numai cei adumbriți de înalta sa personalitate pot fi invidioși; în colo nu se va găsi nimene din *întreaga* suflare conservatoare, care să nu dea asentimentul său întins unui guvern Take Ionescu.

Partidul asigurat de directiva întreagă dată șefului său, are datoria de a lasa liberă mîna șefului, ca să-și aleagă colaboratorii săi din întreaga suflare conservatoare, căci nu de la persoana colaboratorului, ci de la directivă stă succesul unui guvern.

Prin noi înșine vom da partidului conservator adevărata directivă, insănătoșind viața internă, aducînd la viață forțe noui, diriguind forțele deja cunoscute și trainice și dînd țării siguranța că statul are doi plămîni puternic de respirat și progresat politicește, nu unul anemiat și ftizic, ca așa numai unul să facă slujba de înroșit sîngele, de însănătoșat viața publică,

Oamenii mici să rămîe cu faptele mici ori cît de sus i-au inalțat în ochii țării și Coroanei împrejurările și situațiile, oamenii răutăcioși să rămîe cu răutatea în inimă, cu veninul pe buze și cu scrîșnitul de dinți, iar oamenii de bine să meargă la lucru drept și folositor; Șeful va avea toată voia să și-i aleagă cum necesitatea de moment îi va impune și cum cumpănita sa minte îi va dicta.

Nu cerem izolare și esclusivism; nu cerem ostracism nimănui; noi nu vom cumpăra conștiințele, nu vom silui voințile, căci șeful nostru e din oamenii ce știu să atragă, să impună, să diriguiască, să stăpânească voinți.

Prin șeful nostru, e *prin noi înșine* și în fine cînd îl vom vedea în capul băncei ministeriale, se va fi înfăptuit în țara noastră o mare lecție politică plină de învățăminte, plină de urmări politice: *cărui politica să se dea celui vrednic.*

Gh. Ghibănescu

TRAMVAIELE

Noul proces al comunei

Reproducem în altă parte a numărului nostru de astă-zi textul somațiunei trimisă de către d. D. Dobrescu, primarul Capitalei, societății comunale de tramvaie. Așa dar, amenințările d-lui Dobrescu se realizează, cu toată hotărîrea contrarie a consiliului de miniștri!

Știam că guvernul oficial al țării e o umbră, știam că d. Maiorescu și miniștrii numiți prin decret regal sunt prizonierii, sclavii miniștrilor scoși prin decret regal. Nu ne putem însă închipui că un întreg cabinet, regulat constituit, să fie înfrînt de voința unui singur om, a primarului Capitalei. Așa de jos încă n'a căzut un guvern al nostru. A trebuit să avem la cîrmă pe asanatorii de moravuri, pentru ca să asistăm la un scandal ca cel de azi.

Știam că funcția de primar al Capitalei, este un post politic; d. Dobrescu se presupune că stă în fruntea comunei în baza acordului politic, în baza încrederei politice ce o are gnvernul în d-sa. Or, azi se dovedesc profunde desacorduri între primar și consiliul de miniștri, în teorie strict politică, cînd un asemenea conflict isbucnește, cel care l'a provocat pleacă.

Cu d. Dobrescu însă, nu e așa. Deși d-sa e în vădit desacord cu guvernul, într'o chestie de prima importanță politică, totuși d-sa rămîne în fruntea comunei, și nici miniștrii n'au îndrăzneala să facă gestul mîntuitor.

Boala tămbălăului

Acesta este titlul articolului de fond al jurnalului „Evenimentul" No. 142 din 24 a. c., în care zice că partidul conservator democrat face întruniri, banchete, și că iubitul nostru șef Take Ionescu este primit cu alai ori de unde vine și ori unde se duce.

Și gelozia este o boală cronică, de care sufere partidul boeresc, pe cînd d-lui Carp nu-i esă înainte ori unde și ori cînd, nici un partizan, căci nimene chiar din partidul seu nu-l iubește, decît poate cîți-va transfugi, cîți-va clovni cu șira spinărei de gumă. Manifestările ce se fac șefului nostru sunt spontanee și rezultatul dragostei ce avem pentru el, și au dreptate cei dela „Evenimentul" să rîvnească situația șefului nostru, căci pe cînd la noi partidul se mărește cu tot ce țara are mai select, mai inteligent și mai independent, în partidul conservater, se mușcă unul pe altul, fie din cauza unui os, fie din cauza unei situații la care zece partizani rîvnesc. Este recent faptul alegerei de primar a lui Gh. Botez, cîte lupte, cîte insulte aruncate reciproc au avut loc,-pînă ce concurenții lui Botez au fost puși cu botul pe labe.

„Evenimentul" în durerea lui spumega, că partidul conservator-democrat, este atît de solidar, urmează pe șef fără condiție și în micimea de partid și de suflet atribue, inventează pe contul partidului conservator democrat, invenția tămbălăurilor. La partidul democrat am spus că tămbălăurile sunt spontanee, dar ia să vedem cum se organizează tămbălăurile în partidul conservator boeresc. Cetiți „Epoca" de Joi 23 a. c. și veți remîne uimiți. Tacu prefect de Roman, pleacă în comuna Roșiori, acompaniat de Anton Arion, inspector administrativ, Toma Spatariu revizor școlar și de vre-o patru consilieri județeni; acolo pun bazele unui club conservator și bietul preot Castravete, ține un mare discurs și ne înțelegînd rostul și nici coloarea politică a clubului, insistă asupra chestiei mărirei salariilor și îmbunătățirea soartei clerului, iar Vasile Putină și cu Gh. Pleșcan, conservatori de baștină, strigă și urează sanatate d-lui Pașcanu, întreaga asistență oficială a remas consternată, bietul tînăr Tacu cu asociații sei, după banchetul la care s'au servit găluște cu pasat, brînză de Putină și salată de Castravete (bietul popa Castravete era și el să fie mîncat) au plecat plouați de și nu ploua.

Ei, onorabili de la „Evenimentul", cine inventează tămbălăurile? Cine umblă să cîștige putini și castraveți pe toamnă?

Și apoi e nedemn să vezi un Prefect inventînd cluburi la sate, sau chiar la orașe, să se încunjure de toți lingăii și să plece prin sate, spre a-și inventa partizani.

Sa mai dat și o telegramă d-lui P. Carp despre constituirea clubului, sunt sigur că d. Carp de altfel om inteligent, dar fără busolă, și-a zis: „nenorocit șef, nenorocit partid, cu cluburi și cu tămbălăuri de asemine specie, nu se întregește partidul boeresc."

Și cum adică voiți, preotul Castravete ori Putină, din oameni care nu știe decît de democrație, deodată să se vadă botezați boeri sade.

Pentru culmea ridicolului, d. Tacu și-a reprodus și figura la Jurnal, ca și cum ar fi eroul traversărei Mărei Negre cu aeroplanul, sau inventatorul a cine știe ce lucru de știință; au dat de băut la niște nenorociți săteni, care n'au remas de cît cu atîta.

Acuma are cuvîntul „Evenimentul".

A. G. Dabija

Doi ani de administrație comunală

Avem în fruntea comunei o administrație provizorie, ca să nu o calificăm altfel.

Și sunt aproape doi ani de zile, de cînd această stare durează. In acest timp nu numai că nu s'a continuat opera administrațiilor trecute, dar s'au neglijat cu desăvîrșire interesele comunale.

D. D. Grecianu a fost primarul cel mai nepăsător posibil. Tot timpul și-l petrecea la București, și cînd venea la Primărie, era străin de cele ce se petreceau.

D-sa însuși a confirmat aceasta, nu o dată, dar în aproape fie ce ședință a consiliului comunal.

La votarea budgetului, a declarat că n'a avut timpul să-l studieze.

Aceasta s'a petrecut la primul budget. Pe cel de al doilea l'a pus să fie votat, fără ca măcar să fi adus la cunoștința consilierilor. Nu-l cunoștea primarul, nu l'au cunoscut și nu-l cunosc consilierii.

S'au găsit doi consilieri, d-nii Brandia și Bușureanu, cari au protestat, dar protestul lor n'a fost ținut în seamă. Nu numai că s'au neglijat toate lucrările mari, nu numai că nu s'au realizat nimic nou și bun, dar nimeni nu s'a îngrijit de interesele esențiale ale Comunei.

Să arătăm un exemplu, din nenumeratele fapte.

Se știa de un an de zile, că de la 1 Aprilie, d-nii ingineri Cantacuzino și Tancred Constantinescu, părăsesc serviciul apelor. Era prin urmare o datorie esențială, din partea administrației comunale, de a se ingriji din timp, de noul șef al acestui serviciu, de a publica un eventual concurs, pentru a găsi pe noul capabil, care să conducă acest serviciu greu.

Nu s'a făcut nimic.

In ajunul lui 1 Aprilie d. Greceanu s'a prezintat în fața consiliului comunal, zicînd că e silit să angajeze pe d. Bălănescu, să-i admită toate condițiunile, cu toate că—aci reproducem textual,—nici nu-l cunoaște și nici nu-i știe capacitatea.

Și în stupefacțiunea consilierilor, d. Greceanu adresîndu-se lor, li zise:— reproducem iarăși textual,—dacă aveți să-mi recomendați un altul, vă rog să-mi spuneți"!

Consilierii se uitau unul la altul, mirați de această propunere făcută lor, cari nici nu fură informați, că acest post de înaltă încredere, urmează să fie ocupat de a doua zi.—Și așa în toate, în cît se poate afirma, că pe urmele acestor doi ani de administrație comunală, vor rămînea cel mult răcnetele și incidentele zilnice între cc. Iancu și văcsuitorii de ghete.

Alături de Lege

D. Dobrescu s'a făcut continuatorul unui punct de vedere osîndit pentru tot deauna și politicește și judecătorește. Păcat numai că actualul guvern n'are puterea să tragă consecința ce logic decurge în asemenea atitudine.

Un ziar independent denunța dăunăzi că soldatul romîn e rău hrănit. Și ziarul, informat firește incomplect din pricină că nu e guvernamental, cita totuși fapte cari îi sprijineau denunțarea. Pînă la următoarea ediție a ziarului independent, însă, a și apărut în presa oficioasă o desmințire strașnică.

Nu e adevărat, ziceau organele stăpînirei, că hrana soldatului lasă de dorit—suntem din potrivă, amenințați ca soldații noștri să devie obezi, atît de bine sunt nutriți la cazarmă.

Asta era săptămîna trecută.

Azi, d. Ianovici, în numele guvernului, scrie în „Epoca" cum că hrana soldatului este mizerabilă și insuficientă — iar rația calului este jumătate de ceia ce-i trebue în mod reglementar.

Și pe d. Ianovici, care scrie prin „Epoca", în numele guvernului, trebue să-l credem—întru cît, mai ales, d. Ianovici, în numele guvernului, are tot interesul ca, prin „Epoca", să scrie, din potrivă, că bogat ca acum, n'a fost hrănit nici odată soldatul romîn.

Atunci din mărturisirea organului oficios trebue să tragem încheerea că, grație guvernărei junimiste, soldatul romîn e muritor de foame, iar caii armatei sunt ajunși în halul gloabelor de la sacale.

Faptul îl denunță raportul general al budgetului și-l denunță în cea mai de seamă gazetă oficioasă.

Nu e nevoie să apăsăm asupra lucrului, azi mai ales, cînd atmosfera peste graniță e așa, în cît în tot momentul se pate face apel la valoarea soldatului și la rezistența calului milităresc.

OAMENI ȘI LUCRURI

Regii de departe

Un important ziar vienez—același ziar care abia dăunăzi a publicat un articol foarte clogios asupra Regelui Carol I al Romîniei — publică în numărul sosit aseară în oraș următoarele rînduri:

„Regele Romîniei a trecut astăzi înainte de amează — după cum ni se telegrafiază din Innsbruck — prin acest oraș în automobil și a plecat spre Berchtesgaden unde se află cancelarul imperiului german în momentul de față. De acolo Regele va întreprinde escursiuni prin munții Tirolului".

Știrea, cum spuneam, apare într'un mare cotidian vienez, numai cîteva zile după ce cancelarul Austro-Ungariei a fost la Sinaia. In Viena se cunoaște foarte bine — așa presupune lumea — vrîsta și starea Regelui Carol I. E dar, cu atît mai de mirat că se pot publica, fără destul control, asemenea „telegrame".

Dar lucrul ne-a suggerat oarecari amintiri și reflexiuni.

In tot cursul vacanței revistele ilustrate străine—între cari unele franceze, altele germane—au publicat portrete de ale celor doi „Iogodnici",—princesa Elisabetha a Romîniei și prințul Boris al Bulgariei, anunțînd apropiata căsătorie—la o dată precisă.

Domnesc atîtea confuziuni, atîtea păreri stranii cu privire la Romînia, dincolo de hotarele țării, că adeseori nu te poți mira în de ajuns.

Călătorind prin Germania — aveam ca vecin în vagon, în una din zile, pe un simpatic „Rechnungsrath" german — inspector judiciar — cu care, între altele, vorbeam despre Suveranul Romîniei, arătîndu-i că e un Hohenzollern. Vream să-i demonstrez că avem legături istorice și sociale cu Germanii. Vecinul meu dădu din cap, aprobînd și, ca să se arăte documentat, se grăbi să adaoge:

— O ja, der alte Peter...

Ne atribui nouă, cu alte cuvinte, pe Petru al Serbiei, despre care, de sigur, cetise adeseori în ziare, grație atîtor puțin invidiabile întîmplări istorico-dramatice...

E uimitoare puțina noastră popularitate în țările mari europene,—judecînd după faptul povestit aci. Un german de oarecare cultură și experiență, ignorînd existența unui Suveran ca Regele Carol al Romîniei.

Mult mai cunoscută, peste hotar, este în schimb—Regina Elisabetha. Pseudonimul Carmen Sylva — Germanii rostiau Zilva — e știut peste tot și de abia pronunță numele ori pseudonimul literar al Suveranei și ori-ce doamnă, ori domnișoară cultă îți vorbește despre „Poveștile Pelișului".

In lipsa scandalurilor și senzațiilor balcanice, cari populurizează repede numele unor Suverani ai statelor modeste,—geniul literar tot servește la cîte ceva...

Rodion

Mortalitate în clasa muncitoare

Cifre și concluzii.—Regimul capitalist.—Războiu perpetuu.—Tabele sugestive.—Barbați femei.—Munca ucigătoare.—Lipsa de higienă.

Statistica mortalității după profesiune este una dintre cele mai interesante. Grație cifrelor este foarte ușor de dovedit că regimul capitalist este cauza unică a degenerescenței speciei umane și a creșterii mortalității — scrie un ziar socialist — de la care împrumutăm tabele de mai jos și — ca urmare naturală — încheierele la care ajunge.

Dacă considerăm numărul anual mijlociu de decese pentru 10,000 oameni de fie care vrîstă la patroni, funcționari și muncitori, constatăm îndată că salariatul pricinuește mai mari ravagii în lumea muncitoare de cît mai teribile războaie.

Iată după menționatul ziar socialist, un tablou al deceselor înregistrate în Franța în anii 1907 și 1908.

Numărul anual mijlociu al deceselor pentru 10,000 oameni, sex masculin după vrîstă:

Vrîsta	Patroni	Funcționari	Muncitori
25-29 ani	62	80	72
30-34 „	67	95	95
35-39 „	75	110	117
40-44 „	89	131	159
45-49 „	115	180	208
50-54 „	140	227	261
55-59 „	206	330	372
60-64 „	287	470	487
65-69 „	487	702	757
70-79 „	1073	1224	1543
80-85 „	3889	3201	5355

Aceste cifre sunt cel mai formidabil rechizitoriu contra societății actuale, crede ziarul în chestiune.

Acelaș lucru se întîmplă și cu sexul femesc.

Dacă de la 25—29 ani, numărul anual mijlociu al deceselor de 10,000 oameni este de 59 pentru patroane, de 62 pentru funcționare, și 76 pentru lucrătoare, aceiași proporție și une ori o proporție mult mai mare se găsește la celelalte vîrste.

Vîrsta	Patroane	Funcționare	Lucrătoare
30-34 ani	67	69	92
35-39 „	64	67	98
40-44 „	75	83	116
45-49 „	92	111	135
50-54 „	118	144	164
55-59 „	169	209	203
60-64 „	266	333	288
65-69 „	439	577	431
70-79 „	1026	1323	980
80-89 „	3827	3641	3690

Dacă considerăm procentul mortalității la anumite categorii profesionale, constatăm că moartea lovește mai cu seamă în rîndurile oamenilor a căror muncă este mai grea și mai obositoare și cu cît aceasta se face în condițiuni mai puțin higienice.

Astfel proporția anuală mijlocie de decese la 10.000 salahori ori muncitori agricoli este de 48 între 25—29 ani; de 79 între 35—44 ani; de 150 între 45—54 ani și de 296 între 55—64 ani.

La lucrătorii sticlari și la cei din industria faianței și a porțelanalui mortalitatea atinge maximul ei: 103—106 între 25—34 ani; 144—150 între 35—44 ani; 256—318 între 35—44 ani; 510—567 între 55—64 ani.

Aceiași mare proporționalitate se observă și în rîndurile funcționarilor. Astfel la lucrătorii din căsăpii se constată: 120 decese între 25—34 ani; 290 între 35—44 ani; 511 între 45—54 ani și 860 între 55—64 ani.

Proporții analoage se văd la lucrătoare, cînd ele sunt ocupate în orașe sau sunt surmenate.

TIFOSUL, HOLERA

și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

Din toate aceste date se poate trage o singură concluzie : munca, în societatea capitalistă, este cel mai mare element de distrugere.

Producătorii tuturor utilităților sociale sunt așa de obicinuiți a procura cantitatea de muncă extenuantă ce li se cere, în cît nu se mai gîndesc că organismul lor piere cu atît mai iute cu cît nu pot găsi într'o viață confortabilă și în repaos puterile pierdute.

„Fără a crede într'o fericire absolută și într'o liniște perfectă—căci omul este susceptibil de a urma cele mai nobile ca și cele mai josnice pasiuni—avem totuși încrederea că progresul și o organizație socială mai dreaptă vor da tuturor posibilitatea de a fi mai fericiți, deci de a-și prelungi viața, incomparabil mai bună de cît ceia ce-o duc astăzi majoritatea oamenilor.

Acesta se poate dovedi cu statisticele de mai sus, care arată că procentul mortalității la patroni este mult mai mic de cît la funcționari și la muncitori și că amploaiatul și muncitorul au parte de o viață mai lungă sau mai scurtă după cum munca lor este mai mult sau mai puțin grea"—conchide autorul reflecțiilor și tabelelor citate mai sus.

Scrisori din Bucovina

— De la corespondentul nostru —

Convocarea Dietei

In ajunul unor importante evenimente politice.—Situația din lagărul romîn. —Prevederea unor ședințe furtunoase. —Poporul și reprezentanții lui firești.

— —

Cernăuți 23 August.—S'a anunțat în mod oficial convocarea Dietei, cu începere de la 2 Octombrie st. n. Pentru actualele împrejurări din Bucovina, convocarea Dietei este un eveniment din cele mai importante, căci timp de aproape 3 ani, reprezentanții poporului, nu s'au întrunit, pentru a discuta la olaltă și prin urmare nu au avut posibilitatea de a resolva chestiuni, de cari depinde buna desvoltare a țării și în fine sunt aproape 3 ani de cînd parlamentul Bucovinei, n'a mai dat semne de viață, în timp ce toate lucrurile de interes public, mergeau după „tipicul" cel vechiu, nemai corespunzînd actualelor cerinți ale populației.

In acest interval, viața politică romînească din Bucovina, a trecut prin multe crize și faptul că Dieta era neactivă i-a adus aproape pe toți politicianii într'o situație dificilă, în ceea ce privește orientarea politică, în sensul principiilor naționale romînești.

Nu e vorba, în sînul fiecărei națiuni, s'au produs ciocniri serioase în acest interval.

Nemții s'au desbinat în două partide combatante, evreii de-asemenea sunt devizați în două grupuri extrem de îndîrjiie, rutenii au avut si ei de înregistrat destule conflicte, violente chiar, între dînșii și rușii bătrîni, pînă și polonii, cari de altfel sunt puțini la număr, se frămîntă dușmănește într'olaltă.

Situația din lagărul romîn însă, prezintă un aspect cu totul dureros, pentru acest neam îndurerat.

Ei o duc într'o continuă ceartă, care în ultimul timp a degenerat chiar într'o vehementă luptă personală.

E interesant însă, că în timp ce fruntașii își aruncă reciproc acuzări din cele mai compromițătoare, poporul privește, nedumerit și nu ia apărarea nici unuia din beligranți.

Nedumerirea aceasta s'ar putea explica prin aceea, că el vine prea puțin în contact cu fruntașii și prin urmare nu cunoaște în mod exact, pe nici unul din ei.

Cauza că poporul e atît de necultivat politicește, este în primul rînd de atribuit și neconvocărei Dietei cu anii. Dacă parlamentul Bucovinei ar fi convocat regulat în fiecare an, ca în celelalte provincii ale monarhiei, desigur că astăzii n'ar fi politician în țară, fără ca poporul să nu-i cunoască adevărata lui valoare. Viața parlamentară ar fi mai animată. Alegii poporului, cari dispun de talent, l'ar întrebuința spre binele acestuia și astfel ar înceta și urîta luptă personală, care s'a încuibat în rîndurile tuturor politicianilor și fiecare ar fi preocupat numai de binele obștesc.

In rîndurile deputaților romîni, mai cu seamă, sunt elemente, de cari se poate spune cu adevărat că-s geniale, dar cu toate acestea genialitatea lor se epuizează în lupte fratricide fără să aducă cui-va folos, ci numai pagubă, poporului și lor.

Ba din contra. Prin urmare, cînd după un timp atît de lung, s'a convocat în fine dieta, e natural că evenimentul să fie considerat de foarte important și deci poporul cu drept cuvînt începe să-și puie mare nădejde în activitatea acestei sesiuni.

Din numeroasele chestiuni ce urmează să fie rezolvate, cele mai importante sunt: votarea bugetului, regularea rîurilor, financiarea băncilor cooperative, regularea pășunatului, apoi aplanarea conflictelor bisericești, școlare și de desnaționalizare, de care se face atîta gălăgie prin presa locală.

Judecînd însă după situația din lagărul romîn, e greu de prevăzut care va fi activitatea acestei Diete. Cei din partidul național sunt hotărîți și au anunțat chiar că la prima ședință a Dietei vor locepe „răfuiala" cu democrații, cari la rîndul lor au declarat și ei, că nu vor da înapoi de la nici un atac și că sunt gata să răspundă cu vîrf și îndesat.

Din toate acestea reesă că ne aflăm departe de a putea considera această sesiune ca o bine-facere pentru interesele generale ale poporului.

Cu toate acestea, în cercurile politice se observă o mișcare neobicinuită și fiecare se exprimă elogios la adresa mareșalului țării, baronul Hurmuzachi că în fine, după atîția ani, a convocat Dieta, de a cărei existență se uitase aproape. Nu de alta, dar sunt deputați, cari de la alegerea lor în această calitate, încă n'au avut ocazie să-și ocupe fotoliul în frumoasa sală de ședințe a acesteia.

Insă, cu toate că ambele partide romînești și-au declarat război în Dietă, lucru ce adeverindu-se va împedica cu siguranță, votarea legilor enumărate mai sus și orice discuție serioasă,—aceste partide se prezint cu proecte economice, financiare și culturale destul de însemnate și temeinic studiate, pe cari le vor depune pe biroul Dietei spre a fi examinate și de celelalte națiuni.

Acest lucru mai dă puțină speranță că pînă în ziua Ideschiderei Dietei, spiritele se vor mai calma puțin, că certele personale vor fi lăsate de astă dată la o parte și că în viața politică romînească va începe o eră nouă, pe urma căreia poporul va răsufla mai ușor.

Aceste sunt însă simple supoziții, pe cînd realitatea urmează să mi-o prezinte primele 2—3 ședințe ale Dietei.

Din acest punct de vedere, convocarea ei prezintă un deosebit interes, mai cu seamă pentru romîni, și fiecare așteaptă cu nerăbdare apropierea lunei Octombrie cînd de sigur se vor produce multe schimbări în arena luptei politice din Bucovina.

Și aceasta e inevitabil.

Gama.

Litere-Științe-Arte

Simbolizmul la Universitate.— Am pus acest titlu notiței noastre pentru cuvîntul următor. Cursul de literatură modernă, urmînd să fie ținut, pe viitor, de către d. G. Ibrăileanu, d-sa va spune studenților despre mișcarea literară simbolistă ceea ce scrie în articolul „Literatura și societatea" — apărut în cel mai nou număr al „Vieței Romînești", anume:

„...Să admitem că simbolizmul nu e o imitație franceză, eum s'ar zice o „plantă exotică", să admitem că la noi există în public o categorie de oameni, cari ar selecta pe simboliști, pentrucă simbolismul nu ar exprima chipul lor de a concepe viața.

„Să admitem că poeții noștri simboliști au talent. Să admitem că au tot atîta talent ca și d-nii Brătescu-Voinești, ori Sadoveanu. Un lucru e sigur: triumful e și va rămînea al acestora din urmă, pentru că literatura lor obiectivă, națională, socială, altruistă, corespunde sufletului acelora care formează elementul viu în viața societății romînești de azi.

„Scriitorii noștri care-și zic simbolisti, sînt, și ca scriitori și ca oameni, străini de orice preocupări sociale și naționale, străini de orice curente care agită societatea romînească. Ei sînt, socialmente, niște izolați. Simbolizmul nu e numai o chestie estetică. Simbolizmul e o atitudine în fața vieții. Iar atitudinea simboliștiior e ignorarea sau desprețuirea frămîntărilor vieții".

*

Potrivirea și coincidența de titluri literare se întîmpă adeseori. Un caz cu totul nou este apariția a două piese cu titlul „Ariadna în Naxos" de Hugo Hofmannsthal și Paul Ernst.

*

Pentru întăia dată marele scriitor Anatole France consimte a se adapta la muzică o dramă clasică a sa, „Nunta corinthiană". Muzica va fi scrisă de Henri Buesser, unul din șefii de orchestră de la Marea Operă din Paris.

Textul nu va fi scris de un libretist, ci se vor introduce modificările necesare în însăși lucrarea literară a lui France.

*

Locul „Titanicului" scufundat îl va lua peste puțin timp—în Decembrie—noul vapor englez „Aquitania", de o capacitate formidabilă și avînd, între alte inovații, apartamente și promenade cu totul osebite pentru miliardarii amatori. Ei vor putea călători fără a avea vre-o comunicație cu alți călători.

*

STRUNA ZILEI

O SOCIETATE CA NICI-UNA...

A dispărut cu 84 mii lei casierul societății „Existența" din orașul X...
Ziarele.

Știți care este diferența ?
Eu o găsesc destul de tristă :
Societatea—„Existența"
Și casierul—nu există.

INFORMAȚIUNI

SOMAȚIA PRIMARIEI
către
Societ. comunală de tramvaie

Primăria Orașului București
Serviciu Constiincios

SOMAȚIUNE
Societății de tramvae comunale
Loco

„Primăria a constatat în mai multe rînduri că Societatea cu dela sine putere și fără aprobarea noastră, execută lucrări pentru instalarea liniilor de tramwaye în mai multe părți ale Capitalei, călcînd toate regulamentele în vigoare și nesocotind autoritatea Comunei.

Aceste lucrări constă : în stricarea și în schimbarea gurilor de canale pentru scurgere și deplasarea capacului căminelor de inspecție.

Această stare de lucruri nu poate însă a mai dăinui și a mai fi tolerată de comună.

De aceea vă fac cunoscut prin prezenta somațiune că în termen de 24 ore să readuceți în starea cum au fost și mai înainte, trotuarele pe care le-ți îngustat în strada Lipscani, colț cu Karageorgheviei.

Academiei, lîngă Hotel Union, în calea Victoriei, colț cu strada episcopiei și altele, care se vor mai constata ; de asemenea gurile de canal pentru scurgere pe care le-ați deplasat și pe acela de la intersecția strada Labrinit cu Văcărești pe care l'ați îngropat sub pavage ; capacele contorilor pe care le-ați mutat în mod arbitrar și abuziv, puindu-vă astfel ceva mai presus de autoritatea legală.

In caz cînd societatea nu s'ar conforma acestei somațiuni, primăria va face proces și va cere condamnarea societății la refacerea lucrărilor, interzicere de a mai opera asemenea încrări cu de la sine putere și obligarea la cîte 5,000 (cinci mii lei) pe fie care zi de întîrziere osebit daune interese în favoarea comunei pentru faptele grave de a se amesteca societatea în atribuțiunile puterei comunale și a executa lucrări pe care numai comuna are dreptul să le facă sau să le concedieze, observînd dispozițiunile legei".

Primar (ss) **D. Dobrescu**

⁞⁞ Preoții din localitate și din eparhie, au fost convocați pentru conferințele pastorale, pe ziua de 15 Octombrie.

⁞⁞ Elevii preparați în particular pentru cursul primar și amînați a da examen în seziunea de Septembrie, vor trece aceste examene între 1 și 5 Septembrie.

⁞⁞ D. D. S. Nenițescu ministrul industriei și comerțului a lucrat eri la regulamentul legei pentru asigurarea meseriașilor.

Regulamentul va fi supus zilele acestea aprobărei consiliului de miniștri.

⁞⁞ Direcția C. F. R., a luat dispoziațiunea ca timbrele mobile de 10 bani ce se aplică pe avizele și adeveririle de primire a mărfurilor să se anuleze cu ștampila stației respective de însuși casierul care manipulează casa de mărfuri.

Magazinerilor sau altor împiegați nu li este permis să anuleze aceste timbre, iar dacă se vor găsi avize neanulate, după cum procedează unele stațiuni, casierii de mărfuri vor fi amendați.

⁞⁞ **O interesantă expoziție.**—Din Cîmpulung ni se scrie :

Acei, cari au vizitat de curînd vechiul orășel Cîmpulung din Bucovina, au fost atrași cu deosebire de o nouă clădire, datorită arhitectului Greifenhagen, care a căutat să reproducă cît mai mult vechiul stil romînesc.

In această clădire, s'a organizat o expoziție romînească din cele mai interesante.

*

Cele mai interesante lucruri, se găsesc în sala, așa numită „muzeul școalei", care însă de fapt e o colecție ce aparține d-lui Beslovski, directorul instituției.

In mijlocul sălei, se zărește și se distinge un car mare primitiv, lucrat tot în lemn. Construcțiunea lui e simplă, și cu toate aceste foarte interesantă. Acum 300 ani, cînd orășelul era încă orășel independent din Moldova, cu acest car se făceau transporturile, între Cîmpulung și alte localități.

Alăturea se găsește un plug, care datează de aseminea de multă vreme.

Dar atențiunea generală o atrage o bancă cu spatar, ce datează din secolul al 16 lea.

Mai se găsesc în această sală, numeroase antichități, la care se observă cu adevărat arta romînească.

Ne vom mai ocupa de această interesantă expoziție.

⁞⁞ In cursul săptămînei s'au constatat în localitate 2 cazuri de anghină difterică, 6 de scarlatină și 6 de febră tifoidă.

Creditul urban din Iași

La 1/14 Septembrie 912, se va ține concurs, pentru ocuparea unui post de copist, la Serviciul Contabilității.

Concurenții vor prezinta următoarele acte :

1) Certificat de absolvirea Liceului sau a școalei Superioare de comerț, și

2) Certificat că a satisfăcut legea recrutării.

Direcțiunea

⁞⁞ In urma intervențiunei „Uniunei Centrale a Sindicatelor agricole", direcțiunea C. F. R. a bine voit să acorde o reducere de 50 la sută pentru transportul mărfurilor destinate expozițiunilor organizate de către sindicatele agricole, în lunile Septembrie și Octombrie cît și pentru călătorii ce vor vizita aceste expoziții.

Iată acum expozițiile organizate de către Sindicatele agricole cu concursul Uniunei lor centrale precum și data ținerei lor : Bîrlad 27 August, Iași 1 Septembrie, R.-Sarat 2 Septembrie, Călărași 2 Septembrie, Constanța, 9 Septembrie, Buzău 14 Septembrie, Botoșani 15 Septembrie, Slobozia 16 Septembrie, Urziceni 30 Septembrie, Dorohoi (Octombrie), Tîrgoștea (Octombrie), Brăila (Octombrie) și Pitești (Octombrie).

⁞⁞ A apărut „Noua Revistă Romînă" de sub direcția d-lui C. Rădulescu-Motru:

Noutăți : Provocările Italiei.—Institutul de studii balcanice.

Actuale : Dr. A. D. Damianoff.—Politica externă a Bulgariei.

Sociale: N. Ștefănescu-Iacint —Din anomaliile civilizației actuale.

Literatura: N. Davidescu. — Curente literare ; Castor et Pollux. — Către lună, (versuri) ; D. Iacobescu. — Uriașa (după Baudelaire) ; Ieronim Laurian.—Din Heine (versuri) ; Emil Isac.—Insemnări bătrîne ; Anton Cehov. — Oratorul (trad. lt. Cezar Sfat).

Știință : I. Nisipeanu. — Teoreticieni și specialiști.

Insemnări: Aniversarea filosofului Wundt Presa modernă și finanța.—Baudelaire în romînește. — Cum cultivă fetele romînce limba lor maternă.

Revista Revistelor: România Viitoare.—Sezătoarea.—Glasul Vremii.—Junimea Literară.—Le Courrier Européen.

Memento.

⁞⁞ D. avocat V. Apotecher va fi în Iași la 28 August a. c. cînd își va reluă ocupațiile.

⁞⁞ Serviciul sanitar a cerut închiderea brutăriei Vorovief din strada Păcurari, pe motiv că localul nu se găsește în conformitate cu regulamentul sanitar.

⁞⁞ Localul judecătoriei ocolului I se află într'o stare de foarte complectă insalubritate.

E vorba chiar ea serviciul sanitar, să ceară închiderea acestui local, care amenință salubritatea publică.

⁞⁞ In foasta grădină a Primăriei, a fost găsită în nesimțire femea Maria Ignat. S'a constatat că are o mînă fracturată. Ea a fost internată la spital.

⁞⁞ In Monitorul Oficial de azi a apărut regulametul facultății de medicină din localitate.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iași

Imobilele din Iași ce sunt de inchiriat de la 26 Octombrie 1912 și pentru care se va ține licitație la sediul Societății din Iași, Str. Lăpușneanu No. 37, în ziua de 28 August s. v. 1912

Numele imobilelor	*Strada și No. Casei*	*Felul încăperilor și numele actualului chiriaș*
Ire Schuțman	Păcurari 106	Intreg imobilul ocupat de d-na M. Löbel
N. I. Făgărășanu	Lascar Catargi 4—6	Intreg imobilul ocupat de d-nii M. Mironeanu și Gh. Ibrăileanu
Garabet Manea	Lățescu 3	Intreg imobilul ocupat de d-l Căpitan C. Mihailescu
L.Ițicovici	I. C. Brătianu 191	2 odăi ocupate de d-l Moise I. Altăr
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	4 odăi, bucătărie, un subsol și drept la pivniță ocupate de d-l Dr. I. Tatos și o odaie și bucătărie de d-na A. Blesciag
Gh. Tacu	Kogălniceanu 8	Intreg imobilul cu toate atenansele ocupat de d-l Gh. Lupu
Zanft și Birnberg	Răscanu 2	Intreg imobilul ocupat de D-na Hana Drescher
Ș. Cahana	Procopie 8	Apartamentul de sus compus din 3 odăi și bucătărie ocupat de d-l C. B. Penel
S. Fränckel	Sft. Theodor 24	Etajul de jos compus din 3 odăi ocupat de d-na D. Kalck și o odaie și bucătărie de d-l Weisman
Ath. și N. Popescu	Sărărie 106	O odae și bucătărie ocupate de D-na Adela Ancel ; un subsol.
H. Leibovici	Nicolina 61	Intreg imobilul ocupat de D-l M. Haim.
Șm. Cohn Zugravul	Rufeni 29	„ „ „ „ Nuhăm sin Iancu
Em. Haier	Șos. Racoviță	„ „ deschiriat.
Dr. W. Finchelștein	Pomir 6	2 Odăi și bucătărie în curte.
Al. Manoil	Sft. Lazăr 20	Casele mari ocupate de școala de fete No. 2 „Regina Elisabeta"
P. sin Haim Leib	Stihi 13	Un subsol ocupat de d-na Haia Vadana
N. Marcopol	Piața Halei 3	O odaie, camară și un beciu ocupate de D-l M. Abramovici
Marantz și Zussman	Pomir 8	2 odăi și bucătărie ocupate de d-l L. Lehrer și o odaie servește de sinagogă ocupată de Züssman
Eufr. Vițu	Șc. Adamachi 4	Intreg imobilul ocupat de d-l M. Locker
Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Un apartament, compus din 4 odăi, bucătărie, pivniță și camară, ocupate de d-na L. Gruchol.
Eliza Gheorghiu	Socola 96	4 odăi ocupate de d-l M. Ianovici
L.Ițicovici	Aron Vodă 26	2 odăi, bucătărie și dependințe ocupate de d-l Nuță sin Pincu
O. König	Sft. Lazăr 87	Localul de crîșmă, 2 odăi, bucătărie, pivnița crâșmei, un beciu sub casă ; și un apartament de 2 odăi și bucătărie în mansardă ocupate de d-l M. Schreifel
A. Marcovici	Albă 51	Apartamentele ocupate de M. Leibovici, L. Șmilovici, Sofia Moșcovici și A. Grinberg.
L. Sadoveanu	Aron Vodă 4	Intreg imobilul compus din 2 apartamente ocupate de d-nii Fani Kopel și O. Avram.
Emil Ortony	Șos. Moara de foc	Două magazii ocupate de Firma Grünspan et Fiu.

DIRECȚIUNEA

ULTIME INFORMAȚIUNI

—

La prefectura de județ au sosit azi știri alarmante, cu privire la creșterea Prutului.

La Hermeziu Prutul a revărsat, cauzînd pagube însemnate.

E mai bine de șese luni, de cînd la Bîrlad bîntue o adevărată epizootie de turbare.

Zilnic sosesc la istitutul antirabic din Iași grupuri de oamenii mușcați de cîini turbați.

Contra ravașul șerului.

Domnul Greceanu, care obișnuește să scrie romînește cu picioarele, a ajuns acum la al doilea ravaș, la contra ravaș, adresat, de această dată, d-lui dr. Riegler contra lui Cuza.

Domnul Creceanu, dacă n'a prea avut noroc în politică, căci noroc ar fi fost pentru el să se vadă ministru, macar într'un minister de cadavre, apoi are și mai puțin noroc cu stilul epistolar.

Iată, ca exemplu, unul din frăzoaele din contra-ravaș: „domnul Cuza gresește „dacă" crede că se poate astfel apăra împotriva atacurilor *actuale* ale ziarului „nostru" și pe care le crede pe deplin justificate *atunci* cînd răspund la imputările *ce le aduce*, fără de a *produce* o umbră de probă".

Aduce — produce — rimează.

Dar cine aduce și cine produce "umbră de probă" — asta ie secret.

Cînd se va lasa domnul Greceanu de spectrul portofoliului și de scris romînește cu picioarele — scriind doar importantul comunicat politic — social „de arendat moșia Stînca" — atunci domnul Greceanu va fi adus produs — adus lucru de seamă cu umbră de probă.

Altmintreli va rămînea ceea ce este: prietin cu dr. Riegler, care-l face de două parale pe Cuza și prietin cu Cuza, care înjură pe „scumpul amic" al d-lui Greceanu.

Asanarea moravurilor.

„Cinstiții în politică și corecții în viața privată" — au ajuns să dee drumul pușcăriașilor, ca să facă cinste domnului Carp.

Domnul Tomiță, din Trg.-Frumos, alegător în colegiul I, are un fiu cu două condemnații penale; pentru omor și pentru delapidare de bani publici. Avea să mai facă 30 luni închisoare — dar a fost grațiat de tot restul închisoarei, în vedere că tatăl său o votat numai cu guvernul!!

Domnul dr. Zosin va ținea a noua prelegere științifică pentru *cultura generală pozitivă*, în amfiteatrul liceului Național, Duminică 26 August c. ora patru p. m.

Intrarea liberă.

De-ale meseriașilor.—In sfîrșit, după cîteva luni de intervenții și protestări, d. controlor Dimitriu, detașat la Iași cu 15 lei diurnă pe zi, a promis fostului casier-secretar al corporației confecțiilor, d. Gh. Nedelcu, de a-i restitui garanția de 300 lei ce-i se deținea fără nici un motiv de către Cassa centrală, deși a părăsit serviciul încă în Februarie trecut, odată cu încetarea activității foastei corporații.

Atari garanții de ale altor funcționari sunt multe neachitate din partea Casei centrale, care iea cît poate și nu dă de cît foarte anevoie.

— Delegatul Casei centrale își pierde vremea cu diplomația. Timp de cîteva oare a pledat pe lîngă un singur meseriaș, d. Petre Smok, pentru a-l convinge să revină în comitetul breslei constructorilor, de unde a demisionat motivat.

Incercarea însă n'a izbutit și meseriașul a refuzat a semna declarația, așa cum ceruse diplomatul controlor. Același succes l'a avut și îl va avea pe lîngă ceilalți membri ai „Uniunii meseriașilor" pe cari nu-i conving nici făgăduielile, nici nu-i sperie amenințările.

— Una dintre cele mai intemeiate nemulțumiri ce se manifestă în rîndurile meseriașilor provine din faptul că nu numai s'a desființat serviciul medical cu ajutor de medicamente pentru familiile meseriașilor—*ajutor prevăzut în lege*—dar s'a desființat pînă și organizarea cu medici pe dispărțiri, așa cum se făcuse la început în Iași.

Totul s'a redus la un ceas, două, de consultații pe zi la zisa „casă medicală" în oare, cari nu corespund de loc nevoilor medicale ale cotizanților atît de greu impuși și atît de sumar executați.

Astăzi s'a început înscrierea în școlile publice primare. In unele școli se simte de pe acum lipsă de locuri, între altele la școala Trei-Ierarhi, care deservește o circumscripție dintre cele mai importante.

La jocul de căișori din Slănicul Moldovei au fost descoperite operațiuni necinstite. Eforia a luat măsuri, însărcinînd cu încasările pe funcționarii Teodoru și Ștefăniu.

In strada, Socola, un cotiugar a calcat doi copii ai cîrciumarului Moise Smilovici.

Ambii copii au fost internați la spital.

La 1 Septembrie va începe concursul pentru admitere de bursieri în școala normală „V. Lupu".

Sunt 70 locuri vacante, 45 burse și 25 solve, la cele două cl. I.

S'au înscris 275 candidați.

Incepînd de azi intră în vigoare reducerea de 75 la sută pe căile ferate, pentru serbările ligei culturale din București.

Reducerea valabilă numai pentru trenurile ordinare.

D-ra Flora Moisa, numită chimistă expertă, a depus eri cuvenitul jurămînt la Prefectura de județ.

D. P. P. Carp, care se află la Țibănești, și-a anunțat sosirea în capitală, pe la sfîrșitul acestei luni.

Se aduce la cunoștința color interesați că condițiunile de admitere în școala Superioară de Silvicultură: secția superioară a Inginerilor silvici și secția secundară a Brigadierilor, se găsesc publicate în Monitorul Oficial No. 102 din 8 August a. c. pagina 5259.

Școlare.— Printre învățătorii din circum. Iași, s'a făcut următoarea mișcare: Gheorghe Holban, din Poiana-Lungă Botoșani, la Dumbrăveni-Varatic, P. Apostolescu, din Bîrnova-Bucium, la Popești jud. Iași, Alice Teofănescu, de la Drăgușeni (Suceava) la Bicaz-Tașca Neamț, d-ra Natalia Popovici, de la Ceplenița la Bucium-Iași, C. Pîslă din Bilboaca-Deleni (Vaslui) la Lipovăț, Oscar Danielaschy, din Sarai-Dulgheru (Constanța) la Mînăstireni-Călugăreni (Botoșani), Iancu Scurtu din Curtești-Agafton (Botoșani) si Gheorghe Mihalciuc de la Trusești-Ivănești, același județ, transferat unul în locul celuilalt. M. Lupașcu, din Bogdănești-Suceava, detașată la orfelinatul agricol din Zorleni, (Tutova).

— S'au aprobat pe ziua de 1 Septembrie, următoarele transferări în învățămîntul rural: Ionescu Natalia, de la șc. din comuna Tătărași județul Suceava, la Hîrșova, Paula Petre, de la Bucium-Iași, la Huși, Miletta Cazaban-Mărgăritescu, de la Erbiceni, la șc. de băeți din Sulina, Elena Cocotă, de la Tărnăuca-Dorohoi la Odobești, Ana Gregorcea, de la Lipovăț-Vaslui, la șc. de fete din Tulcea.

Prefectura de poliție a făcut ofertă pentru cumpararea imobilului din strada Gh. Mîrzescu proprietatea societății „I. C. A. din Paris.

Cum însă o parte a etajului de sus a fost închiriată de curînd d-lui Consilier de curte Grigoriu pentru trei ani, vînzarea nu se poate efectua de cît cu respectarea contractului și prefectura a renunțat la oferta făcută.

Un ziar din capitală anunță că s'ar fi adresat plîngeri ministerului de justiție în privința modului cum un domn substitut de procuror practică, la Bacău, magistratura cuzistă compromițătoare.

Dacă nu ne înșelăm e voba de un june naționalist, care are la Iași cîteva dosare cu condamnări penale, ceea ce n'a împiedicat pe actualul ministru de justiție să'l înainteze în... rang.

In pădurea de pe moșia Budești—Precista, proprietatea spiridoniei au fost constatate grave nereguli făptuite chiar de fostul brigadier silvic de acolo.

Eforia a adus cazul la cunoștința parchetului.

Localul mănăstirei Războeni, jud. Neamț, aflător în stare de ruină, va fi restaurat.

Domnul V. Balan, student în medicină, au fost numit extern onorific la secția medica II a spitalului central din Iași.

Pentru ocuparea locurilor de interni la Spitalele din Iași ale Spiridoniei, se va ține un concurs în ziua de 1 Octombrie.

La 1 Septembrie se va ținea examen pentru obținerea de diplome la școala de moșit din Iași.

Domnii profesori V. Bejan și C. Tiron și părintele Stamate vor compune comisia de examinare.

D-ra Elena Teodorescu a fost numită asistent la laboratorul de analiză chimică a alimentelor și băuturilor din Iași.

Manevele regale. — Aceste manevre, sn vor urma după tema următoare: o armată de invaziune, pătrunzînd în Dobrogea, pune stăpînire pe Podul de peste Dunărea, la Cernavoda și începe ostilitățile, pe o întindere de aproape 40 de kilometri.

Luptele între unități se vor desfășura în jurul lacului Karasu, în apropiere de Medjidia.

Manevrele se vor termina, printr'o mare revistă a trupelor. în presența M. S. Regelui, pe platoul dominînd orașul Medjidia.

Contigentele chemate la aceste manevre, vor fi:

Infanteria: clasele 1904 și 1910, ce vor compune batalioane de reservă.

Cavaleria: clasele 1910 și 1911 a regimentelor de calarași și de roșiori.

Artileria: nu convoacă nici o clasă de rezervă.

Oamenii chemați pe serie pentru diverse concentrări, nu vor mai fi chemați, pentru manevre.

Materialul didactic. — La revizoratul școlar s'a primit următoarea circulară:

Ni se raportează că materialul didactic, cu care s'au înzestrat școalele primare, se găsește astăzi într'o stare de plîns, din cauza relei voințe ori neglijenței conducătorilor acelor școli.

Este în interesul învățămîntului și chiar al membrilor corpului didactic, ca acel material să fie păstrat în cea mai bună stare, căci cu multe sacrificii s'a putut procura, și nu se știe dacă se vor mai găsi mijloace să fie înlocuit.

De aceea vă atragem atențiunea în mod serios asupra acestui lucru și vă punem în vedere ca să luați toate măsurile pentru buna păstrare a materialului didactic. Copiii—de multe ori murdari pe mîini — nu vor fi lăsați să umble cu degetele pe hărți, tablouri, globuri, etc., ci li se vor da explicații de departe, sau vor face uz de un bețișor curat. Globurile vor fi îmbrăcate cu o pînză. Hărțile, tablourile istorice, etc., nu vor fi atîrnate de pereți dacă nu sunt așa de înalți, ca să nu ajungă copiii la ele, ori dacă sunt umezi.

In caz de schimbare de direcție, materialul didactic se va preda prin deosebit proces-verbal, în care se va arata, pentru fiecare piesă, starea în care se găsește. Predătorul nu scapă de răspundere decît dacă s'a conformat acestei deciziuni și dacă a pus în vedere nouei direcțiuni prezentul ordin, ceeace ce se va constata prin procesul-verbal arătat mai sus.

Cînd direcția școalei trece pe seama unui suplinitor, materialul didactic se va preda unui coleg din vecinătate, ori autorității comunale, după cum va decide d. Revizor școlar, care va fi încunoștiințat de aceasta, tot după regulile de mai sus.

Am dispus ca întregul personal de control să facă cercetări asupra stării materialului didactic și să ne raporteze pe acei ce sunt responsabili, spre a i pedepsi și a-i supune la plata materialului deteriorat din negligență.

Ar fi bine ca chiar D-v, direct să ne ne arătați starea în care se află materialul și din ce provin deteriorările, ca să putem lua măsuri din vreme și să nu fiți expuși la pedepse disciplinare.

Direcția generală a serviciului sanitar, a cerut medicului șef al orașului, ca acum în momentul fabricațiunei vinului, să se aplice cu severitate articolul 73, din legea sanitară, care prevede în primul loc ca fabricațiunea să aibă loc numai la locurile de producțiune.

Iată noul program de astă seară Sîmbătă al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Vrăjitoarea, mare dramă istorică din epoca lui Napoleon Bonaparte, extrasă după celebrul roman „Vanity Fair" al lui Tackeray. (3 părți de cinemat.)

Mare vînătoare de elefanți, scene și vederi sportive.

Secretul unei mori, mare narațiune însuflețită.

Lui Picală îi plac ouăle proaspete, comedie, etc.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères, program nou: „Lașul", dramă—Hanul fericiților—Lupte romane—Cap-tare comedie etc.

Se reamintește cetitorilor noștri, că în serile reci și ploioase reprezentațiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

—

București 25 August

MIȘCAREA FLOTEI ITALIENE

Constantinopol.— Flota italiană reîncepe acțiunea ei. 17 vase de războiu italiene, se află acum, în fața Smirnei. Se așteaptă un atac.

O INVITAȚIUNE

Sinaia.—D-na și d. Take Ionescu, au fost invitați pentru mîne la dejun, de către M. S. Regele.

Accidentul mortal al unor aviatori

Londra.—Aviatorul căpitan Hamilton însoțit de locotenentul Stevort, au căzut lîngă Stevenage. Amîndoi au murit.

Intre Romînia și Bulgaria

Sofia.—D. Calicoff, Ministrul Bulgariei la București, a fost eri primit de Țarul Ferdinand.

Se afirmă, că ministrul a informat pe Țar, de părerile cercurilor politice romîne cu privire la evenimentele din Balcani.

Țarul ar fi dat instrucțiuni precise ministrului seu, care, de și în congediu, pleacă mîne la postul seu.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

Propunerea contelui Berchtold

Londra.—Agenția Reuter află că ultimile propuneri ale contelui Berchtold au fost luate în considerațiune de către Sir Grey și au făcut o impresie foarte favorabilă.

Tratativele de pace

Constantinopol.—Relativ la negocierile de pace se vorbește în cercurile diplomatice despre proectul unei soluțiuni după care Tripolitania și Bengazi ar deveni un fel de stat autonom sub ocupațiunea italiană. Alte cercuri informate spun că Poarta nu a formulat o atare propunere și nu cred că tratativele vor isbuti.

Mari inundații în Bucovina

—

Cernăuți 24 August.—Din cauza ploilor torențiale căzute timp de 2 zile fără întrerupere asupru Bucovinei, albiile tuturor rîurilor s'au umplut în mod îngrozitor și nu mult după aceasta s'au și revarsat în mai toate părțile, producînd pagube imense. Mii de suflete au rămas fără adăpost și privesc cum curentul apei distruge nepăsător tot avutul lor, pentru care poate au muncit o viață întreagă.

In Cernăuți mai cu seamă, priveliștea e groaznică. Partea de jos a orașului, numită Culicianca, acolo unde locuește populația nevoiașă, a fost literalminte acoperită de apă, care se tot întinde mereu ajungînd aproape de gara centrală care deasemenea este amenințată.

In momentul cînd vă scriu această corespondență, Joi seara ora 9, apa Prutului a atins o înălțime de 5 metri peste etiagiu și tot crește mereu. Autoritățile sosite în grabă împreună cu toată armata garnizoanei lucrează din răsputeri, pentru întîmpinarea curentului distrugător. Mai întăi s'au evacuat toate locuințele din apropiereea Prutului și s'au luat măsuri ca apa să nu se mai poată întinde în mod astfel de rapid.

Toate podurile au fost rupte de curentul apei, aproape toate trenurile locale au incetat circulația, iar cîteva localități din apropierea Cernăuțului sunt cu totul izolate.

Groaza de care e cuprinsă populația e mare, din cauză că Prutul tot crește, iar pentru la noapte se așteaptă o rovarsare peste toată partea de jos a orașului.

Victime omenești încă nu se cunosc și nici nu se crede a fi, de oare-ce încă de diminiață fie-care a putut să prevadă catastrofa.

Din provincie sosesc știri alarmate, mai cu seamă din părțile muntoase de unde se anunță că sate intregi se află sub apă.

Opinia *generală* este că catastrofa din anul acesta întrece nu mult pe cea din anul trecut.

In localitate mai circulă versiunea cum că un tren de persoane s'ar afla înpotmolit în apropiere de Cernăuți din cauza dislocărei șinelor.

Cum lusă știrea nu e încă confirmată oficial se crede că această versiune nu corespunde adevărului.

In oraș panica e mare și fie care caută să ajute pe cei loviți de această nenorocire.

In caz cînd ploaia nu va începe să cadă din nou abundent în astă noapte, apoi e probabil ca mîne Prutul să înceapă a scădea și astfel pericolul să nu fie așa de mare după cum îl așteaptă cu toții.

Cerul însă continuu să fie înourat din nou.

S'au cerut ajutoarea noi.

După ultimele rapoarte sosite la Ceremuș, Siretul și Suceava au început a scade. G.

Vizita d-lui Bethmann Hollveg

Viena.—Cu prilejul vizitei d-lui Bethmann Hollveg la contele Berchtold, ziarul Fremdenblatt scrie: Un motiv special de politică duce pe d-nul Bethmann Hollveg la Buchlaŭ. Aceasta este întrevederea a doi bărbați de stat și nu cade în categoria evenimentelor surprinzătoare ori neașteptate.

Este o tradiție exercitată de multă vreme ca persoanele competente în ce privește politica externă a Austro-Ungariei și a Germaniei, să se apropie personal și să poată constata din timp în timp prin explicațiuni armonia de vederi.

Firește cei doi miniștri vor discuta în mod amănunțit situația internațională și ultimile evenimente politice de la schimbarea radicală de sistem din imperiul otoman.

E firesc ca și situația din Balcani să fie atinsă în conversația de la Buchlaŭ.

Aniversarea luărei Basarabiei

Petersburg.—Familia imperială a plecat la Moscova spre a lua parte la jubileul anului 1812.

Școala Profesională de fete

„Hristache Zănescu"

Strada Cuza Vodă No. 22 (situată în centrul orașului), sub Direcțiunea

— **D-rei EUGENIA N. IONESCU** —

Școală pusă sub controlul învățămîntului profesional și particular al Ministerului Instrucțiunei Publice și al Cultelor Cuprinde: un curs profesional numai de 3 ani cu studii teoretice după programa statului.

Primește eleve externe cu plată a 10 lei lunar, iar în atelierul profesional de croitorie al acestei școale, se mai primesc încă gratuit 4—5 copile sarace silitoare și cu bune purtări, cari vor învăța numai teoria și practica lucrului. Asemenea se primesc absolvente practicante externe de la școalele profesionale ale statului, fiind salariate.

Inscrierele pentru eleve încep de la 15 August a. c. prin petițiuni însoțite de: actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire a patru clase primare.

Direcțiunea.

Școala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— *Iași—Strada Albineț 5* —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

Braziliană bogată

tînără, fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fides, Berlin 18**

GIMNAZIUL

„Moritz și Betti Wachtel" Iași

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secuudar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laborator chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarie școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Liceul particular

„Profesorii Asociați"

Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.

Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.

Preparații de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc și interni în condițiuni speciale

Prospecte la cerere

Director

Titus G. Patriciu—Iași

Profesor

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă Nevralgiile, ... Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecțiunile ...
ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în dina cea de ... la cina ... şi una la ... şi a dimineții, ... 2 hapuri a doua zi ... mult de cat ...
... CUIN & Cie, ... Paris.

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)
Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.
Laboratorii mari

Lămpi de benzină
SITE ŞI STICLE
LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI
NOTE de MUZICA
ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Reprezentanța şi Depositul renumitelor
Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în solidite şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— *Cataloage gratis* —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

ANCORA
ANKER
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654.389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,980,252 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în conbinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplaru

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: Iași str. Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 675 – Marți 28 August 1912

ROMÂNIA BIBLIOTECA

In slujba cea adevărată

De cînd împrejurările interne ale vieții în partidul conservator au înlesnit d-lui Carp ajungerea la șefia partidului, de unde apoi a urmat în mod fatal președenția consiliului de miniștri, d-sa și cu ciclul de prieteni devotați, a crezut, că a devenit și stăpînul partidului.

Și mai întâiu în discursul de la club, în ziua de 26 Aprilie 1907, cînd s'a proclamat și s'a serbătorit fuziunea—*cea de a doua*—d. Carp ca stăpîn a spus scurt și ritos că d-sa în calitate de șef al partidului va cere consultul fiecăruia, dar atîta; d-sa înțălege ca partidul să-i facă slujbă de salahori, să-i aducă mortarul și cărămida, ba chiar să li ciseleze; cît e vorba însă de zidărie, el ca șef va clădi, căci nu va lăsa pe nimene să schimbe planul clădirei și să pună alte pietre în capul unghiului, adică în bolta clădirei.

Vra să zică, operațiunea aceasta sumară spoveduită din prima zi a însemnat un început de luptă. D. Carp știa că boala partidului conservator era de la direcție. D. Gh. Gr. Cantacuzino la orice era bun, numai la diriguit partidul nu; el nu-și cunoștea nici prefecții; celui de la Brăila—Faranga—îi zicea Cair; celui de la Tîrgoviștea—Cair—îi zicea Oroveanu și aca era în toate trebile mărunte ale administrației publice.

Și atunci, d. Carp a ținut să se dea ca stăpîn din prima zi, că el și numai el va zidi politica de partid; el și numai el va pune piatra în creștetul bolții.

Mai știa d. Carp că în interiorul partidului conservator șeful nostru, pe atunci simplu ministru de rezort, capătase atîta ascedent, că obsedase toată suflarea conservatoare și se vorbea de Takism, alături de conservatorism. Ba se făcuse și teoria Takismului, cari de la 1899 încă Takismul devenise caua energumenilor din sînul partidului conservator. De Takism s'a fost lovit d. Carp în 1899 April, cînd cu proclamarea de șef a d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, deși dușmanul pe față a fost d. Nec. Filipescu; de Takism s'a mai fost izbit d. Carp la 1901, cînd cu votul de blam din 12 Februarie; de Takism s'a lovit d. Carp în toate campaniile sale de la 1901; Takismul l'a răpus la 1904; Takismul l'a răpus în 1907; de aceia venia d. Carp ca o prevenire contra Takismului. D-sa n-a luat șefia partidului spre a se pune în slujba sa cea adevărată, ci a venit cu forța nesocotită și plină de zburdăciune să izbească în Takism, adică în însăși inima partidului conservator.

Dovada s'a făcut; la 8 Ianuarie 1908 prin complot de culise se scot din clubul central și din comitetul executiv general al partidului pe toți prietenii personali ai șefului nostru. iar pe d-sa îl pune în stradă pe trotuar la ușa clubului, așa netam nesam.

D. Carp a greșit amar și cred că regretă pasul făcut, căci a greșit întâiu țării, și începe cu țara, căci un partid e un plămîiu prin care respiră țara și cînd d. Carp a luat acelui plămîn atîta sînge că l'a anemiat, el e vinovat față de țară că a oftigat plămînul conservator de care are nevoe țara să respire.

Pentru d. Carp partidul nu e o necesitate vitală a țării; pentru d sa partidele nu izvorăsc din nevoile mari și adînci ale țării, ci din gusturile și ambițiunile oamenilor.

De aceia plecînd din acest greșit concept a putut face sporturi politice pe spetele partidului și pe sama țării.

Dar a poantat greșit și a pierdut jocul, Azi d. Carp e definitiv îngropat politicește, pentru că s'a văzut c'a plecat la luptă cu ură și cu patimă, și că partidul conservator a suferit de la direcția d-lui Carp, mai mult de cît de la tembelismul d-lui Cantacuzino.

Cu d. Cantacuzino partidul a dus campanii fericite; a luat de două ori frînele puterii, a legiferat cuminte și sănătos. Care sunt izbînzile repurtate de partidul conservator de cînd d Carp e șef? In opoziție a fost miluitul liberaiilor și decă au eșit cîți-va, apoi au eșit un d. N. Filipescu la Vaslui cu sacrificarea lui Eremiade, ca d. Delavrancea la Focșani, cu insulta aparentă a prefectului Nic. Săveanu, ca T. Rosetti la București cu sacrificarea unuia din directorii băncii naționale. In colo căderi rușinoase pe toată linia.

La guvern; d. Carp a făcut de rușine partidul conservator, căci a reînviat în alegeri epoca lui popa Șapcă, a dus îndărăt viața publică cu cel puțin 40 de ani, iar în opera legislativă s'a făcut de pomină, că cele mai importante legi au fost retrase din ziua prezentării, iar toată viața publică de 2 ani de zile stă sub urmările legii tramvaielor.

Oare să se fi scoborît așa de jos partidul conservator ca să lipsească el de la datoria sa de a se pune în slujba cea adevărată a țării? Să fie el lipsit de oameni de samă ca să nu fie capabil, de a face bine țării?

Nu credem; cele mai alese talente, cele mai frumoase nume din țara aceasta sunt lipite de partidul conservator. Intelectualitatea țării e prin firea lucrurilor conservatoare ori *conservativă*, și cu toate acestea direcțiunea d-lui Carp a anihilat toate aceste forțe, le-a făcut să nu slujască cu dreptate și cu credință țării,

Și de ce? Pentru că zidarul care stă suit sus pe schele și așteaptă să i se dea cărămida și mortarul e un tremuriciu și nu știe bine lega nici bolta clădirei și nici așeza materialul la locul lui,

Iar acuma țara se uită spre alt cîrmaciu care e chemat a lua locul și a se pune în slujba cea adevărată.

E șeful nostru. Trăit în mijlocul partidului și prin partid, el a cules sufletele tuturor și el știe că partidele politice, nu sunt cîmpuri de făcut sporturi politice ci organe vii de pus în slujba adevărată a neamului și azi cînd cumpăna neamului se înclină trebue pus la locul său de cîrmaciu pe cel ce știe cîrmui suflete, nu pe cel ce știe izvori patime și ure.

Gh. Ghibănescu

D. Dobrescu înfrânt

Sub pretext că răspunde ziarelor libarale, *Epoca* **de azi dă o lecție lăturalnică Primarului Capitalei.**

In adevăr, analizînd rezoluția pusă de d. C. C. Arion pe adresa primăriei București, foaia oficioasă arată că nu poate fi vorba de pornirea procesului în dol, ci pur și simplu acțiunea pentru repararea trotuarelor.

Hotărîrea luată la 13 August, în consiliul de miniștri de la Sinaia e, așa dar, în întregime respectată — prin urmare d. Dobrescu esă înfrînt pe toată linia.

Asta a voit să dovedească *Epoca* **și credem că a reușit. Decît, cum rămîne cu d. Dobrescu?**

D-sa ocupă un post politic, și prin urmare între primar și guvern trebue să existe un deplin acord politic. Ori, între domnul Dobrescu și consiliul de miniștrii e azi conflict pe față. Ce încredere politică mai poate exista între primar și guvern?

Cu toate acestea domnul Dobrescu stă nesuparat de nimeni la locul său, și nici d-sale nu i-a trecut încă prin minte că în urma gravului conflict dintre d-sa și guvern, plecarea de la primărie i se impune.

Fericite timpuri trăim. Și domnul Carp s'a cramponat de guvern cu toate că fusese pus în imposibilitate să și aplice programul și ideile.

Da ce n'ar sta, în definitiv, d. Dobrescu la Primărie și fără încrederea politică a șefilor săi ierarchici?

Doar trăim sub regimul asanării!

PLAGIATUL CUZA

„Evenimentul„ datorează o explicație

Cînd amicul nostru, d. Em. Socor a, publicat documentata sa broșură, o rușine universitară *și cînd plagiatul A. C. Cuza a fost adus înaintea juriului din Iași*, Evenimentul *a îmbrățișat cu căldură cauza d lui Cuza și a susținut timp de un an că* Poporația *este o operă originală.*

In timpul proceselor de la jurați, oficiosul local al regimului, a dus o campanie salbatică împotriva d-lui Socor și cu totul favorabilă d lui Cuza. Chiar dările de seamă dela proces e-au făcute cu o vădită parțialitate pentru cel acuzat de plagiat.

Azi însă, cînd părerile politice *ale d-lui A. C. Cuza nu mai convin celora dela* Evenimentul, *autorul* Poporației *este scoborît,—din ceruri, unde fusese ridicat— în fundurile — nepătrunse ale iadu[illegible]tui.*

D. A. C. Cuza e azi batjocorit de ziarul d-lui Grecianu, cum nu credem ca d sa să fi fost batjocorit vre-odată, chiar în cele mai întinse conversații de către d. Iorga.

De cît, nu despre grațiozitățile pe cari le aruncă azi Evenimentul *d-lui Cuza, ne vom ocupa aici: chestia principală pentru noi, chestia curioasă și care cere explicații, e că azi, foița d-lui Greceanu aduce d lui Cuza invinuirea de plagiator, după ce, pe această temă, ti luase o caldă aparare.*

Evenimentul *trebue să mintă, fie acum cînd acuză pe d. Cuza de plagiat, fie atunci cînd susținea că* Poporația *e originală. Sau pretinde ziarul d-lui Greceanu că de-atunci și pînă acum au intervenit fapte noi, cari l'au făcut să-și schimbe părerea.*

In cazul acesta „Evenimentul“ datorează explicații și opiniei publice, nedumerită de această bruscă schimbare de front, și d-lui A. C. Cuza, care se vede azi gratificat cu titlul de plagiator, de către aceia cari susținuseră odinioară originalitatea operei sale.

Suntem însă siguri că Evenimentul *nu ne va da această explicație, pentru simplul motiv că n'o poate.*

Anul judiciar

Încă cîte-va zile și se isprăvește și vacanta judiciară,—și se deschide noul an judiciar. Solemnitatea ce altă dată caracteriza această zi, a fost suprimată. Acum magistrații intră deadreptul în activitate, fără acel preambul, care nu era tocmai așa dăunător, și care, dacă găsea miniștri mai ascultători dădea poate rdzultate bune.

Anul judiciar ce s'a stins, a fost un an de frămîntare pentru magistrații noștrii. Guvernul actual, care pentru a-și prelungi șederea la putere, a lăsat la o parte orice scrupul, a încercat să forțeze conștiința judecătorilor, și să-i prefacă, din judecători neatîrnați, puși acolo tocmai pentru a evita ori-ce calcare de lege, niște unelte maleabile, în mîinele celor îndrăzneți.

Dar n'au reușit.

Ajutat de întreaga opinie publică, partidul censervator democrat, a știut să inspire magistraturei încredere în sine, și să obție realizarea unui deziderat, chezășie puternică pentru toată lumea.

Și astfel guvernul d-lui Carp, a fost silit, să dea în primul rînd cea mai deplină satisfacție d-lui Al. A. Badareu, reînființînd contenciosul administrativ, marea operă a fostului ministru de justiție, merită a garanta pe cetățean și a-l feri de multe abuzuri, la care pînă acuma să puteau deda puternicii zilei.

Se înțelege că această operă neperitoară, de care pe veci va fi legat numele d-lui Badareu, nu e nici complectă nici asigurată. Țara însă are toată încrederea în autorul acestei mari reforme, căci știe că veghează și în clipa trebuitoare, va ști să ieie toate măsurile, ca această operă de adevărată salvare socială, să fie complectată și asigurată.

A doua mare chestiune ce a frămîntat a fost aceia de a se ști dacă magistrații au dreptul de a pipăi constituționalitatea unei legi, sau are a se supune orbește la făuririle hazardate ale unor politiciani, fără scrupule.

In spre această din urmă stare, guvernamentalii au încercat să atragă pe magistrați.

Și poate ar fi reușit, băgînd frica și groază în magistrați, după cum au răspîndit teroarea în alegeri, — dar această îndrăzneață încercare a eșuat, pentru că guvernamentalii au întîlnit în calea lor pe fruntașii noștri.

Din primul moment, d-nii Take Ionescu, Badareu și Disescu, au simțit primejdia, ce poate rezulta pentru întreaga noastră viață socială și politică, și dînd alarma, au știut să atragă în jurul mișcărei lor întreaga suflare a țărei. Ei au știut să dovedească pînă la evidență, că magistratul, care jură a respecta Constituția, are și datoria și dreptul de a pipăi Constituționalitatea unei legi, refuzînd să aplice o lege inconstituțională, zmulsă de politiciani îndrăzneți de la un parlament fără vlagă.

Iar suprema instituție judecătorească a recunoscut în totul dreptatea cauzei, pe cari canducătorii partidului conservator-democratul o susținură, cu tot focul și entuziasm, de care sunt capabili și despre care au tot atîtea dovezi strălucite.

Cu aceasta s'a închis anul judiciar trecut,—vom vedea ce ni va aduce noul an.

D.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd atingi hotarul...

Cele din urme senzații ale unei călătorii mai lungi — sunt legate de mulțumirea reîntoarcerei, ba chiar de trebuința sufletească a reîntoarcerei îndărăt. Călătoria de vară o întreprinzi de ordinar sub impresia oboseli, fizice, pe [illegible] vremea marilor căldури și e [illegible] fatalmente legată de neajunsuri. De aceea reîntoarcerea, făcută în alte condițiuni, după înfiripare și repaos, e mai lesnicioasă, deși nu e cruțată fizicește, de anumite neplăceri.

S'ar părea destul de curios,— dar întîrzierile mari de tren nu sunt caracteristice numai pentru țara noastră, ci se întîmplă destul de des chiar în țări cu organizație mult mai înaintată, în ce privește căile ferate.

Sunt penibile și enervante atari accidente și te pun în mirare.

Ele pricinuesc multe neajunsuri, mai mari sau mai mici. De nerăbdare—sari într'un vagon care nu e cel mai nimerit și care te va sili să pierzi vr'o zi, ori să schimbi vagonul în drum. Somnul e sacrificat—grijei. Somnul din tren!... Acum e conductorul care cere biletele; peste jumătate de oră ți le va aduce îndărăt. Va veni apoi controlorul. După puțin se va schimba conductorul și operațiile vor reîncepe. Apoi stațiile se succed; unul părăsește locul, —alți doi vin de reclamă... locuri în vagon. Vre-o doamnă sau domnișoară va face apel la gentileța ta, ca să-i cedezi numărul tău în vagon, ca să-și mai întindă corpul și să sufere mai puțin de boala de... mare pe uscat. Cine nu ține să fie cavaler cu sexul slab?

N'ai apucat a visa puțin — și iată o frontieră oare care, cu revizii de bagaje, cu schimbări de limbi și de uzuri.... De atîtea ori ai făcut apel la hamali, în drum, de atîtea ori ți le-au cărat, bagajele,—azvîrlit. mutat și strămutat, în cît nu mai rezistă nici ele aproape.

De obiectele mai mici—nu mai e vorba! Noroc că, pe ici-colo, ai mai uitat din ele, cu prilejul schimbării vagonului. Administrațiile europene, chiar înștiințate la vreme, nu se grăbesc să-ți retrimită cele uitate ori pierdute. N'am putut recăpata nici cărțile și manuscrisele pornite la Triest—într'un vagon detașat, nici... pălăria uitată într'un vagon restaurant între Craovia-Cernăuți...

...Din timp în timp vin gările importante, unde regăsești bagajele mari ca să le treci de la o gară la alta, ori să-ți mai lași cîte ceva din gente, valize și cutii pe la portieri— ca să se mai odihnească și ele... Căci nu călătoresc numai oamenii. —dar călătoresc și lucrurile — bagajele! Au și ele viața lor, destinul lor. necazurile lor,—bucuriile și suferințile lor. E foarte interesant și une ori pitoresc tabloul cu numeroase scene, ușoare de cinematografiat, la portierii gărilor mari europene, cu infinitul număr și nesfîrșita varietate de cufere și cutii,—fie care în așteptarea stăpînului care rătăcește în aceste luni de pribegie și de vacanță...

Ai privit puțin și ai pierdut cîte-va minute. E deajuns ca să nu mai găsești rîndul la vagonul de dormit. „Trebuia să comanzi cu 3 — 4 zile înainte-ți se respunde...

Ce reclamații și clamori zadarnice. Te resignezi și-ți reiai colțul de canapea în vagon alături de simplii muritori.

Ar fi multe de meditat și de scris asupra tuturor acestora. Dar răbdarea de a observa, grija de a comenta, gustul de a reflecta, au și ele o margine și de la o vreme, după ce ai hoinărit săptămîni de-a rîndul, te simți biruit de un singur gînd, obsedant și puternic, al reîntoarcei cu ori ce preț cît și mai curînd.

De aceea nu fără o reală emoțiune și mulțumire te trezești într'un zori de zi la hotarul țării și auzi exclamînd în limba ta: „frontiera!“

Tocmai la timp, — pentru că nu mai prezentau nici o garanție de rezistență bietele cutii de pălării, stîlcite și muiate de drum și de... căderi pe jos.

O recunoști ușor — frontiera „ta“ — după atîtea și atîtea semne. După lipsa hamalilor și după lipsa de disciplină, a puținilor cîți sunt. După încetineala și migăiala cu care, de astă dată, ești supus formalităților oficiale. După graba cu care, unul ori altul dintre călători, își ascunde țigările uitate în vr'un buzunar, sau alte mici obiecte ce încap în căptușeală, împreună cu plicticoasele rămășițe de pfenigi, heleri și krăițari nemțești... După căldurile mai mari, cari te moaie, par'că, mai mult de cum te-au muiat apele băilor din străinătate. După repeziciunea cu care călătorii se repăd la vînzătorii de gazete romînești. După caracteristica nedelicatețe a domnului gras care chiamă publicul „la apel“, ca să-și reiee pașapoartele—și după oare cari reflecții puțin inteligente pe care le crede de spirit:—alt fel nu le-ar face.

După unifo[illegible]mele jandarmilor de pază și cele[illegible] [illegible]nite mărunte detalii cari, la olaltă, te fac să exclami fără greș, — laIțcani, ori la Predeal:—Frontiera.

...Și atunci nu te poți gîndi cu destulă mulțămire că, în sfîrșit, vei fi în stare să te odihnești între pereții căminului tău după o trudnică și lungă călătorie de.... odihnă.

Rodion

Impresii și note din Basarabia

III

Cameniița Podolsci. (Camenețu Podolscu=Kamienec Pod.) Des de dimineață fui sculat și cum aveam să mă întorc din Cameniița cel mai tărziu la 10 dim. ca să apuc deschisă tamojmna din Noua Sulița să-mi iau cărțile sechestrate, am luat'o pe jos în lungul și în latul tîrgului. In Cameniița nu te poți rătăci, căci orașul aproape e așezat pe o insulă, așa de mare e potcoava ce o face apa Cameniței „Smotriciul“ de jur împrejur, că șușeniița de stînca ce desparte malul sting dinspre nord, de malul drept din spre sud, abia are lărgimea unei strade; iar Turcii în dorul lor de a apăra cetatea au spart această stîncă, au lăsat să comunice apele din sus cu cele din jos și au zidit din stîncă un pod, ce leagă centrul tîrgului cu stînca de la intrare, pe care e așezată Cetatea Turcească „*Turețcai creaposte*“ — „Fortece Turecka“, cum îi zic Leșii. Impresia ce-ți face cetatea e colosală. Tot pămîntul ce stăpînește cetatea e potrecălit de zidării, ascunzături în pămînt, că șoseaua cea largă trece printre zidurile cetății și făcea din vechi imposibilă atacul cetății din această parte.

Această cetate în inima Poloniei era o sfidare ce Semiluna o arunca Europei și marii viziri și-au dat samă că a merge mai departe ar fi fost a răscula toată creștinătatea contră-le. Și cu toate acestea *Komienec* a căzut în mînile Turcilor în 1672. Pe catedrala dominicană din Cameniița stă și azi turnul de unde Hogea chema pe credincioșii sei la rugăciune spre a face *dova*. Inghesuită între zidurile cetății marea catedrală a Cameniței îți impune vederei prin măreția ei.

Trei mari inscripții latinești vorbesc și astăzi călătorului de zidirea și întîmplările prin care a trecut Cameniița *A. D. 1561*, în scutul purtînd inițialele L. S. E. C. Apoi inscripția: **Coram D. T. O. M. | Ilsmo Eximo Dno Nicolao | a Debgora Dembowski | Episcpo Caminecensi P. M. | huius basilicae restauratori | capitulum cathedrale obli | gatammentoria imprimit ano dni MDCCLIV**“.

Zidită dar biserica în 1561 a fost restaurată pe deplin de Episcopul Dembovschi în anul 1754.

Iată una din porțile [illegible] în partea din sus a tîrgului. Prin portalul larg se dă în piața de verdețuri. Mă pun să copiez inscripția, cînd un jandarm mă acostează „*cto?*“, mă silesc a-i răspunde în rusește că sînt sosit abia acum dimineața și că sînt în trecere prin Cameniița fără otel, și că dar pasportul nu am nevoe de a-l viza prin poliție. Ii arăt pasul și el respectuos mă salută și se duce.

Iată inscripția turnului:

„A. D. 1585 | Per Steph. Bathory r. p. | conditum | Stanislao Augusto regnante Poloni | restauratum et auctum | a. d. 1785 |.

Zidit turnul în 1585 sub Stefan Batori, a fost reparat și mărit sub regele Stanislau, în pragul împărțirei Poloniei.

Amintiri de luarea și prădarea Cameniței de Turci o avem în altă inscripție pe turnul de intrare la Catedrală fațada principală:

D. T. O. M. | Bimae Virg. Mariae | post Turcicam devast. | Mich. Fr. in Murad | Sawin de Z. Potok | Potoki | capit. Tremb. de integro | restaurare augere et dotare | curavit anno dni MDCCIV.

Adică că biserica sf. Marii, pururea Fecioarei, fiind pradată de Turcii lui

TIFOSUL, HOLERA

și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

Murad a fost restaurată și înzestrată de Potoki în 1704.

Iar în drumul meu prin piață zăresc cîteva fesuri turcești; vînzători de lapte, de cafea și văcsuitori și gîndul mi se duce departe, departe în trecut, cînd fesul lua locul șăpcii rusești în aceste loçuri pe care nestatornicia și lipsa de prevedere a Leahului a făcut să-și schimbe stăpînul de la Turcul cu fes la Rusul cu șapcă.

Mă scobor în vale pe albia părăului. Tîrgul din vale are alt farmec, și stau malurile pareți drept de stîncă, și aburul dimineței, care eșia din apă. Ici unul păscuia, altul adăpa caii, femei cu tăgîrțe se duceau în tîrg. Trec apoi pe o punte și suiu și suiu 165 trepte până la soborul rusesc de pe deal, de ceia parte. Mă scobor apoi la vale și trec din nou apa pe podețul de sub cetate și stau și admir cum din stîncile malurilor Turcii și Leșii au făcut să crească ziduri de cetate, urme de arme, de fapte de înalțare și scădere a neamului.

Trec în tîrgul nou. Podul e lung de 200 pași, atîta e lărgimea văii, în care apa a săpat de mii de ani o albie de 30 metri adîncă, cel puțin. Și e frumos orașul din vale văzut de pe pod. In tîrgul nou parc, clădirile oficiale predomină elementul rusesc.

Dar timpul trecu. Se făcuse 7, se făcuse 8, bătea acum 9; țineam să vizitez biserica veche moldovenească, zidită de Stroicești, cu morminte moldovenești și cu lespede de piatră în slove vechi chirilice. Intru în ograda bisericei sf. Ion Botezătorul. Clopotnița, felul bisericei, totul îți arată că nu e biserică rusască, ci ori ce altă veche biserică de la noi. In loc de acoperișul umflat și boit cu verde al bisericilor rusești, aici avem turnul patrat și acoperemîntul bisericilor noastre țuguiate.

Preutul bisericei un cucernic bătrîn, arătîndu-i dorința de a vedea biserica, și că sînt din România, mi-a pus la dispoziție pe tîrcovnic și cu el am decalcat pentru colecția mea cele 3 inscripții importante pentru noi.

Iată-le:

„Sii camen uorasi | zde panu Simion Stroici | vallohii visteralou | zde pologi sina svoego | Ionasco vito 7120“=această piatră o a împodobit aici pan Simion Stroici marele vistrernic, aici a îngropat pe fiul său Ionașco la anul 7120 (1612).

Un rînd scris deasupra arată că „și a cumparat 4 clopote pentru slujba bisericei“.

A doua inscripție stă în păretele din pridvor, o mică lespede de marmură cu slove leșești, se spune că acolo s'a îngropat Ioachim Opuczenco la 1794.

A treia inscripție e o frumoasă lespede de marmură de culoare roză așezată sus în păretele de la strana stînga. E scrisă în latinește și e rîdicată lui Rudolf Cantacuzen, fiul lui Stefan Vodă Cantacuzen, ce a domuit de la 1714—1716 de către soția sa Elisabeta de Beaufremont. Născut la 7 Mart 1699 în București, a murit la 1761 Iunie 1. Inscripția face mai departe istoricul familiei de la împărații Bizantini din 1341. Ea a mai fost publicată la noi de d. T. Burada în „Arhivă“.

Cu notele luate în carnet și cu sufletul plin de toate aceste vechi știri de oameni și fapte, ochiul alunecă pe întinsa privală, ce se desprinde din orizontul îndepărtat. De jur împrejur vederea se oprește la o depărtare de aproape 10 chilometri, și ocupă mijlocul, de și așezat jos în prăbușitura locului, e o cetate naturală prin fericita alegere a locului potcoavă format de apa ce-a săpat adînc în stîncă.

De pe turnul cetății, de pe meterezurile nenumărate ale zidurilor din jur, ochiul sinețașului vechiu prindea departe la răsărit și la miază-noapte cetele năvoalnice ale Leșilor ori ale Muscalilor.

Și acum iată ce pagini frumoase scriu cronicarii noștri de cetatea Cameniței.

Incă din 1456 fiind domn Petru Aron, dușmanul lui Stefan cel Mare, de și jurase credință Regelui Vladislav al Poloniei, înaintea a 4 soli trimeși la cetatea Hotinului, primi fiind în *Cameniță* sol de la hanul tătăresc de la Crimeia, cum să se scoale asupra lui Petru Vodă (Gr. Ureche Let. I, 112).

Venind în scaun Stefan Vodă, în al doilea an de domnie fu invitat să meargă la Liov, să se închine Regelui Poloniei. Stefan se codi să se scuză că are mare dodăială despre Turcia și Ungaria și se mulțemiră solii a lua jurămîntul marelui Stefan în fața lor, amînînduse ca pe altă data ori la *Cameniță*, ori la Colomeia ori la Sneatin va veni însuși cu sine la Craiul Let. I, 122).

Mai pe larg vorbesc însă cronicarii noștri de luarea Cameniței. Așa Miron Costin care a văzut cu ochii baterea cetății și era în lagărul Vizirului, spune că însuși Leșii în cronicile lor puneau în gura Sultanului Osman vorbele: „D-zeu a făcut cetatea aceasta, D-zeu o va lua“, iar acum în zilele noastre a luat-o Sultan Mehmet, în nouă zile, în 7180 Aug. 16 (1672), pentru păcatele Leșilor și netocmala intre ei (Let. I, 259).

Același lucru îl spune și Nec. Costin, atît că pune anul 7181 (1673), dar că după ce „Sultan Mohamet s'a primblat prin Iași trei zile, Mercuri, Joi și Vineri de la 10 la 12 Iunie, au purces la Cameniță și numai 9 zile au bătut'o și au dobîndit'o la 16 August „că nici era într'însa oameni de oaste, nici bucate de hrană, cu nimică nu o grijise cetatea Leșii. Și luînd-o Turcii îndată au pus într'însa un Pașă, cu oaste și au întărit'o cu arme și cu pîne și cu de toate cîte trebuesc cetăților“ (Let. II, 8).

Nec. Mustea ne aduce un alt detaliu, și anume, că Sultanul Mehmet a cerut de la Duca Vodă „chipul și starea cetății Camenița, să vază ce loc și ce tărie ar avea“. Și atunci Vodă a trimes pe Gr. Cornescul „care era foarte meșter de scrisoare și de săpături la piatră și de zidit și la alte lucruri, de au făcut chipul cetății Cameniță de ceară, și starea locului din afară și din lăuntru cu toate tocmelile ei, minunat lucru; și o au trimes la împărăție. Care lucru îndacă l'au văzut Imparatul Sultan Mehmet mult s'au mirat de tăria ce are cetatea, din singură starea locului cu apa Smotriciul și cu stînci înalțe de piatră împrejur. Și mai mult aceasta au clătit pre Turc a veni la cetatea Cameniței (Let. III, 12).

Alex. Amiras scrie mai pe scurt, că Imparatul numai a mers la Cemenița și prea lesne au bătut'o, că n'au foate oaste într'insa, ci numai puțintei Nemți dragoni, care văzînd puterea turcească și temîndu-se și de Craiul s'au dus oliterii cu luptătorii lor în turn, unde era iarba de pușcă și au dat foc erbei de s'au prăpădit toți și au spart și cetatea. Deci au întrat Turcii cum au vroit și au pus oaste și au orînduit cele de trebuit“ (Let. III, 143).

Mai pitoresc este însă maestrul cronicar I. Neculcea. Povestind cum l'a căftănit pe Petricescu Vodă din clucer mare ce era, arată că în Camenița erau numai vre-o 6 mii drăgani de paza porților... și cum au ajuns Turcii supt Camenița trei patru zile au bătut din puște, și s'au și închinat cei din Cetatea Camenița și deschizînd porțile au întrat Turcii *și au făcut dova* în limba lor... și Iov Volodovski starostele de Cameni;a, dacă au văzut că închină cetatea, el au întrat în erbărie de au dat foc de au ars și el cu iarba, socotind mai bine să-și facă moarte cu mînele sale, de cît să încapă în mînile păgînilor rob“ (Let. II, 221).

Aici pune în scenă pe Miron Costin, că mergînd la cortul Vizirului l'ar fi întrebat Vizirul: „pare le lor bine că a luat împărăția Camenița au ba? Iară Miron a răspuns, că se teme a spune drept. Iară Vizirul s'au zimbit a rîde și i-au zis, să grăească să nu se teamă. Atunci Miron a zis: „Sîntem noi Moldovenii bucuroși să se lățească împărăția în toate părțile cît de mult, iar peste țara noastră nu ne pare bine să se lățească“. Atunci Vizirul iar au rîs și i-a zis: „drept ai grăiit“.

Sinceritatea marelui boer plăcu Vizirului și așa în scene emoționante Moldova a privit luarea Cameniței, căci căderea ei supt Turci înseamnă pentru Moldova zile de grijă și de povară.

N. Mustea spune pe scurt: „Avea tare supărare de oștile turcești cari venia de bogate ori... de ducea zahară la Cameniță“ (Let. III. 30). Iar Amiras spune la rîndul lui“... și a luat împărăția cetatea Cameniței, cu a căreia pricină multă răutate au pogorît asupra pămîntului acestuia pentru angariile ce punea și pentru oștile turcești ce treceau prin țară la Cameniță, și de acolo venia încoace“ (Let. III, 80). Și supt Antioh Vodă Cantemir aceleași răle asupra țării, căci „multă tulburare avea țara despre Turcii cari veneau de bogate ori cu seraschierul, altori cu Sultanii Tătărești și împreună cu domnul mergea de băga zachereaoa în *Cameniță* (Let. III, 99).

După poticala Turcilor la Viiana, perzînd Ardealul și Ungaria, au fost siliți a da Polonilor înapoi și Camenița „și făcînd pace dat-au Turcii și Camenița Leșilor, care era luată de Turci dinainte vreme de la Leși“ (Let. III, 39).

Iată de ce Camenița de și nu face parte din Basarabia noastră, prin faptele de arme ce s'au petrecut sub zidurile acestei cetăți, cum și prin corvadele lungi de cară cu zaberile au scos sudori de pe frunțile a lor noștri, mărind răul administrației turcești încă cu proviantul unei cetăți, nefiind îndeajuns cele de pe malul Nistrului.

La 10 eram plecat din Camenița.

Și acum spre Hotin ziua, că noaptea am avut impresii sinistre.

Gh. Ghibănescu

Litere-Științe-Arte

Alexandri—Hugo.—In ultimul număr al „Vieței Romînești“ domnul Ch. Drouhet, profesor universitar de literatură franceză își încheie studiul, bogat documentat și extrem de instructiv, asupra izvoarelor poetice de care s'a folosit poetul Vasile Alexandri.

In numere mai vechi ale aceleiași publicațiuni d. Drouhet a studiat modelele care i-au servit în alcătuirea comediilor; de astă dată dată se ocupă de poezia epică, inspirată ca formă și de multe ori ca fond — din Victor Hugo.

Studiul d-lui Drouhet — asupra căruia vom mai reveni — foarte obiectiv, se încheie astfel:

„Alexandri a naționalizat elemente luaie de la Hugo; cîntul acestuia l'a transpus pe altă cheie, i-a dat o tonalitate necunoscută romanticului francez; patriotizmul care însuflețește poemele sale a schimbat nuanța ideilor morale, a dat alt înțeles „temelor“ literare și a modificat înfățișarea personagiilor împrumumutate, așa în cît opera sa epică *care purcede în privinți atît de felurite și într'un chip așa de puternic de la o operă străină*, e în liniile sale generale, o operă romînească.“

Incheierea aceasta, scrisă cu reticențe și cu indulgență, va obliga pe mulți să revină asupra temei și să urmărească faptele literare noui, scoase la iveală de către domnul profesor Drouhet.

*

Diferite scene europene se pregătesc să monteze opera Parsifal a lui Wagner în 1914 cînd devine liberă de actualul monopol. Pînă atunci, se știe, numai la Beyrenth se pot monta, unele opere mari ale genialului compozitor.

*

La Teatrul „Burg“ din din Viena s'a reluat, pentru deschiderea stagiunii „Cadavrul viu“ de Leo Tolstoi.

*

Revista medicală engleză „Lancet“ arată că Europa numără astă-zi 160,880 medici, dintre care cei mai mulți în Anglia: 28900.

Vin apoi Rusia cu 21400, Franța cu 19,800, Italia cu 18340, Spania cu 13700 Austria cu 10400) etc.

Nu găsim Germania în statistica pomenită.

In proporție cu numărul locuitorilor Anglia numără 78 medici la 10,000 locuitori, Spania 7,5, Rusia 2.

Orașale mari au cel mai mare număr relativ de medici. Bruxel — numără 20.10 medici la 10,000 locuitori, Madridul 20.9, Viena 14, Londra, 13.2, Berlinul 12.8, Petersburg 12, Paris 11.1, Copenhaga 9.

*

STRUNA ZILEI

AVERTISMENT

Papa a adresat o enciclică episcopilor, invitîndu-i să nu ia parte activă la mișcarea antisemită.

Tribuna

Ai scris, prea sfinte, fără pază
Așa enciclică expresă?
Ca mîne Cuza te așează
„Anexă la.... jidanii 'n presă“....

Donna Clara

De la Congresul cîntăreților bisericești

Credem a fi pe placul cetitorilor noștri, reproducînd în extenso, cuvîntarea ținută la congresul cîntăreților bisericești de către domnul Vîrlănescu fost revizor școlar.

*

Cer ertare că ocupațiunile mele ca și starea sufletească provocată de dureri familiare, nu mi-au permis să studiez chestiunea pusă în dezbatere în tot fondul ei.

Totuși n'am putut refuza delicata atențiune a colegilor mei din Iași, care exagerîndu-mi meritele, au cerut cu insistență să-mi spun și eu cuvîntul. Am căutat să răspund acestei invitațiuni și-i rog ca lipsurile ce vor constata în susținerea cauzei, să nu le pună pe dreptatea ei, ci pe insuficiența celui ce vorbește. Apoi, faptul că eu și cu defunctul meu părinte, au depus și depun în serviciul bisericei mai bine de jumătate de secol de muncă, mi-a dat curaul de a vă vorbi ceva:

Domnii mei,

Este un semn al vremei, că în ultimii ani, n'a fost lună și oraș al țării, în care să nu se adune în congrese, diferitele pături sociale, care contribue la mersul și progresul țării. Și acei care depun în serviciul țării, serviciile lor intelectuale ca: medicii, avocații, diferitele grade de profesori, ca și cei ce depun în serviciul ei, munca lor manuală a diverselor categorii de meseriași, toți pe lîngă necesitatea unii mai strînse solidarități, toți au arătat că cu salariile actuale nu mai corespund necesităților vieții și scumpirii traiului și au cerut îmbunătățirea stării lor materiale.

Cîntăreții bisericești numai nu să mișcau. Să pășească ei sunt pe deplin satisfăcuți și că nu mai au nevoe chiar de nimic.

Am căutat să-mi explic această situație și am găsit două cauze:

1) Ca oameni ai ordinei, ei așteptau ca mai marii lor, Ierarhii și Statul să le îmbunătățească soarta și a 2) miseria lor îi puse și într'o stare de Abonlie, lipsă de voință, care e caracterizată în S-ta Scriptură prin cuvintele: „slăbit-au duhul meu de sărăcie“!

Astă-zi însă ne mai putînd suporta starea lor mizerabilă s'au strîns în congres ca să spue d-lor, Ministru al Instrucțiunii, Inalților Ierarhi, în sfîrșit țării întregi, că această stare de lucru nu mai poate continua fără prejudiciu pentru biserică și pentru ei.

In adevăr care este starea lor de astă-zi.

Art 334 și 335 din regulamentul legei clerului spune:

In comunele Urbane, cîntăreților de strana I, li se va plăti 60 lei lunar, celor de strana a 2-a, 50 lei, și paraclisierilor 35 lei, — iar în comunele rurale li se vor plăti 11 lei lunar.

E destul să vă citez aceste cifre, ca să vă convingeți de nedreptățile ce li se face.

Dacă adăugăm, că în orașe cîntăreții de strana I și II n'au case de locuit și dacă din salarul lor anual scădem pentru chirii numai 300 lei, atunci vom vedea, că pentru traiul zilnic al lor și familiei lor nu le rămîne de cît 97 bani, pentru cei întăi; 66 bani pentru cei al 2-lea, pentru Paraclisieri, cu chirie cu tot 49 bani pe zi.

Pentru cîntăreții rurali, cu chirie cu tot 36 bani pe zi.

Acum judecați.

Știi că mi se va răspunde că ei mai au și venituri din popor, reglementare prin lege și anume că din acest venit preuții vor lua 3 sferturi, iar cîntăreții un sfert.

Mai întăi acest articol e neaplicabil în fapt și chiar dacă ar fi, el a produs și produce numai neînțelegeri și ură între preuți și cîntăreți. Dar admițînd că s'ar aplica, încă n'a contribuit cu nimic la înlesnirea lor.

In adevăr, astă-zi nu mai sunt veniturile de altă dată.

La o biserică bine situată, dacă am admite că într'o zi de sărbătoare s'ar strînge din leturghie suma de 10 lei, atunci partea preutului ar fi de 7 lei 50 bani, iar a cîntăreților fiind 3 la o biserică le va veni 50 bani, adică cîte 83 bani de fie care. Dacă se vor strînge 4 lei, partea unui cîntăreț va fi de 35 bani iar dacă se va strînge numai un singur leu, ceia ce se întîmplă de obiceiu, partea cîntăreților va fi numai de 8 bani. Iată la ce se reduce toată partea din venituri.

Nu tot așa a fost însă și în trecut. Inainte de 1864, cînd bisericele aveau averele lor proprii și cînd generozitatea poporului creștin pentru biserică era cu mult mai mare, cîntăreții, lasă că erau mai bune plătiți ca salar.

Dar aveau de la biserică, case de locuit, *chiar întreținerea zilnică*. Veniturile din popor fiind mari, și cîștigurile lor erau mari. Puterea lumească chiar, apreciindu-i bine, le mai dau și titluri de „boerie“ scutindu-i de anumite dări. Atunci a fost și epoca de înflorire a cîntăreților bisericești și tot atunci ei ne-au dat și pe cei mai mari și fecunzi productori ai acestor cîntări.

Secularizarea averilor bisericești, pe care noi o slăvim ca și pe autorul ei, luînd pe sama statului aceste averi, a lasat în grija lui, întreținerea bisericei și a personalului. Fără a judeca însă, constat că această datorie nu a mai împlinit-o.

Și din acest moment începe perioada de scădere a cîntăreților și sub raportul moral ca și sub cel material.

Legea din 1893, a fost lege de mari progrese și pentru biserică și pentru preuți. Insă cum această lege a fost de luptă, în sensul afirmării drepturilor statului în cîrmuirea bisericii, dacă a asigurat o bună situație preuților și în sensul cultural și în cel material, pentru cîntăreți a fost o grea lovitură, căci sub regimul ei stăm și astă-zi.

Domnilor,

Au dreptul cîntăreții la o mai mare solicitupine din partea Statului.

Eu cred că da; pentru motivele următoare: fără ajutorul lor. Pe popor nu-l pot influența adunările dogmatice și speculațiunile teologice, nu sunt excesibile minții și culturii lui, pe popor îl impresionează și-l mișcă ceia ce cade sub simțurile lui.

Și numai cîntările bisericești îndeplinesc această misiune. Deci cîntăreții au drept la o mai justă răsplată a muncii lor.

2). Au drept ca slujitori ai statului.

Religiunea creștină ortodoxă este dominantă în statul nostru. Ea face parte inerentă din organismul statului și personalul ei este pus în slujba statului, deci sunt funcționari ai lui. Dar dacă statul îmi cere serviciul meu, dacă eu funcționar, mă supun la toate legile și regulamentele ce tu stat le-ai făcut, și 'mi împlinesc datoria, am dreptul și eu să cer de la stat, asigurarea mijloacelor de întreținere pentru mine și familia, chiar pentru a fi mărunt și răspunde mai bine cerințelor tale.

3). Cîntăroții bisericii au și un titlu de recunoștință la stat și popor.

In adevăr dacă să recunoaște că cîntările bisericești fac parte din avutul nostru național, dacă să recunoaște că ele au influențat în mare parte chiar, cîntecele populare ale poporului, apoi atunci ne întrebăm cine au păstrat și păstrează aceste depozite sacre ale poporului de cît ei și cu atît e mai mare meritul lor cu cît fără școli, fără mijloace de trai, acești muncitori anonimi au contribuit la păstrarea lor.

4). Ei mai merită recunoștința țării și ca factori culturali.

I. P. S. S. Mitropolit, în cuvîntarea sa, a dovedit, că sub acest raport meritul lor e mai mare chiar de cît a preuților. In adevăr ei au fost aceia, care în timpul cînd nu aveam școli la sate, învățau pe copii poporului nu numai rugăciunile, dar și citirea, scrierea, socotelele etc. adică primile începuturi ale culturii.

Sfîrșesc cu această parte și trec la a doua chestiune pusă în desbaterea noastră. Dreptul de pensie.

Dreptul de pensie este prevăzut în art. 351 și 353 din regulament. Insă acest drept nu e bine stabilit și dă loc la confusiuni, care au pricinuit și hotărîri contrazicătoare ale instituției noastre judecătorești. Legea clerului spune, că Legea pensiunilor generale să va aplica și clericilor, cu derogare însă numai că preuții au dreptul la pensii, la vrista de 70 de ani.

De cîntăreți nu vorbește nimic. Și cum mulți și legea nu clarifică, că cîntăreții sunt în adevăr clerici, dreptul lor este dubios și contestabil. In sprijinul acestei păreri vine și faptul că de și legea clerului s'a pus în aplicare în anul 1894, totuși lor nu a început a să face rețineri de cît în ultimii 3 ani. Dar chiar dacă li s'ar recunoaște acest drept, încă el pentru cîntăreți ar fi iluzorii, întrucît limita de vristă fiind 70 ani, nici unul din ei, nu va ajunge această limită și chiar dacă ar ajunge-o ar fi în dauna bisericei și a prestigiului ei.

Cerem deci, ca cîntăreților bisericești să li să aplice în întregime legea comună a pensiunilor, cu dreptul de a vărsa la casa statului, reținerile ce nu li s'au făcut la timp.

A treia chestie este gradația. Legea clerului prevede gradația prin art. 343 din regulament, însă numai pentru preuți. Este o nedreptate. Cariera cîntăreților bisericești este o carieră închisă ca și a preuților, profesorilor etc. Ori știut este că atunci cînd într'o carieră nu mai este nici o perspectivă de înaintări mici, un imbold care să te miște de a munci mai mult, mai distins și mai productiv, vei fi un slujbaș care să te mărginești a-ți îndeplini serviciul în mod mecanic, fără gust și fără folos. Deci și sub acest raport cerem să se aplice și cîntăreților bis. Gradațiile așa cum să aplică și membrilor corpului didactic.

In rezumat. Pentru îmbunătățirea stării materiale a cîntăreților cerem în privința salariilor. Să se aducă la îndeplinire dorința fericitului în amitire Episcopul Melhisedec, adică să se prevadă în lege pentru urbani; cîntăreților de strana I și II, cîte 100 lei lunar, iar paraclisierilor cel puțin 50 lei.

Pentru rurali cel puțin 25 lei lunar, și o mai justă împărțire a veniturilor bisericești.

2) Să se aplice cîntăreților în întregime legea generală de pensiani ca pentru funcționarii civili cu dreptul de a vărsa în Casa Statului, reținerile pentru anii serviți și înlesnire de plată în această privință.

3) Să se dea gradațiile și lor în măsura și norma după care li se dă și membrilor corpului didactic.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor îmbunătățiri, propun să se intervină la d. ministru al instrucțiunii publice, la Sf. Sinod. la membrii consistorului bisericesc și la mandatarii națiunii, ca în comun acord și cu toții să conlucreze la realizarea lor.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Lipsă de scrupule și conștiință

Este penibil, cînd un partid politic merge cu înverșunare și răutate în a lovi în instituțiile particulare, în stabilimentile de binefacere numai pentru a'și vărsa veninul contra adversarilor politici.

Nu sunt acționar al băilor Govora-Călimănești, nu fac nici un fel de parte în societatea de exploatare a acelor băi, dar ș romîn nu pot privi cu indiferență, cînd văd că ziarul „Epoca" de la 23 a. c. a tacînd valoarea băilor și pentru interese meschine de partid, căutînd a discredita eficacitatea acelor băi.

In vara curentă, aglomerația a fost foarte mare, băile au fost foarte căutate de mulțimea suferinzilor, cari au rămas mulțumiți atît de tratamentul foarte îngrijit, cît și pot să zic de eftinătatea prețurilor mai cu seamă la stabilimentele societății.

Nu sunt partizan al celor ce au în mînă exploatarea băilor, dar nici nu pot trece cu vederea cruzimea și lipsa de patriotism a celor de la „Epoca".

Pentru a masca spoliațiunea de la Sinaia, unde aproape unanimitatea vizitatorilor n'au dus cu ei la întoarcere acasă, decît durerea perderilor ce au încercat, pe cînd cei de la Govora s'au reîntors fiecare cu sat sfacere că n'au fost cheltuelile zădarnice, am văzut mulți suferinzi bine cuvîntînd băile Govora, chiar din cei din partidul conservator.

Cînd doctori de valoare ca dr. I. Țăranu din Iași, dr. Drăgescu din București, ei singuri veniți a găsi remediul în apele de la Govora, au rămas surprinși de valoarea lor, ce trebue să mai credem.

Administrația și supravegherea încredințată unui tînăr dr. Demetriade, care era neadormit, contînd ca vizitatorii să fie satisfăcuți pe deplin, inspecțiunile zilnice făcute la toate birturile și stabilimentele de consumații, nu putea da de bănuit că s'ar servi alimente otrăvitoare.

Se mai spune, că atît la Govora cît și la Călimănești, erau tripouri în cari se spoliau visitatorii, un neadevăr atît de sfruntat, poate da măsura seriozității celor debitate pe contul băilor Govora-Călimănești, se jucau jocuri inofensive prin vile și între prieteni și n'am auzit de perderi măcar de una suta lei din partea vreunui jucător.

Cată deci să mă întreb, permis e, ca pentru meschinării politice, să se caute a se discredita niște băi care sunt ale statului, ale țărei întregi, numai fiind că ar fi exploatate de adversari politici, în loc să căutăm cu toții, fără osebire de culoare politică a încuraja prin prezența și prin mărturisirea adevărului, pentru a ajunge la rezultatul îmbucurător, ca toți locuitorii țării să-și lase banii în țară, de cît să fugă peste frontiera unde sunt cu drept cuvînt victima străinilor.

Am avut ocazia, chiar vara aceasta să văd la Govora mulți din Austria, din Ungaria, din Rusia, lăudînd binefacerile băilor Govora, și de sigur cel ce a scris în „Epoca", căutînd a discredita aceste băi, trebue să fi fost vreun strein pripășit aci în țară, dacă nu el, cel puțin ascendenții sei, în asemenea caz poți șarpele să-i încălzești la sînul tău, și cînd îl vine la îndămînă el tot te mușcă.

A. G. Dabija

ULTIME INFORMAȚIUNI

Apele Prutului au inundat șoseaua ce leagă Hermeziu de Vladomira.

Sunt temeri, că în apropiere de Sculeni, apele Prutului, să nu se unească cu Jijia, care de asemenea a revărsat.

In dealungul malului, Prutul a inundat satele Damachi, Vladomira, Trifești, Bălteni și Sculeni.

Locuitorii și-au evacuat locuințele.

Societatea viticolă din Iași anunță că organizează o expoziție de struguri. Probabil că va expune struguri aduși din străinătate, de oare-ce strugurii din viile locale au fost stricați de mană.

După lecția ce i-a dat-o d. Grecianu ca să scrie cu mănuși glacé, *Evenimentul* scrie un articol la adresa noastră, articol cu un scurt dar inimos final: „sunteți buni de *scuipați*".

Felicitări.

De ale meseriașilor.—Un apel distribuit eri din partea „Cercului Uniunii Meseriașilor" din Iași îndeamnă la unire și la luptă pe toți meseriașii, de oarece—sună apelul— „ răul a ajuns la rădăcină și numai printr'o acțiune urgentă și energică se poate îndrepta.» Apelul anunță că întrunirile se fie regulat din Duminică în Duminică în localul societății Frăția.

O notă picantă a acestei mișcări este că în apelul tipărit figurează și d. *I. Stamatiu*, ajutor de primar. Figurează cu... depozitul, nu-i vorba, dar nu e mai puțin suspect din partea unui... stîlp al regimului.

Ori i-au dispărut bietului guvern toți stîlpii într'adevăr?

— Diplomatul inspector, d. Dimitriu cheamă pe rînd pe diferiți meseriași-conductori încercînd să-i silească a semna oare cari declarațiuni ticluite de d-sa și de cassa centrală, Vr'o nouă cursă pentru meseriași?

—Ni se relatează, cu privire la d. Dimitriu următoarea întîmplare nostimă.

Găsindu-se la masa uneia din berăriile locale, un cunoscut meseriaș, fost membru în corporația „Metalurgică" aflînd cine este, s'apropiă de inspector și-i spuse:

— Domnul meu, dacă ai venit cu gînduri bune pentru meseriași, întăi să-i scapi de bătăușul secretar, „calăul meseriașilor"..... un oarecare P..,

Numai de cît micul „calău", care se afla la masă împreună cu d. Inspector sări fript și aruncă o injurătură ca de obiceiu.

Meseriașul nu-l cunoștea, că n'avea de unde ști pe toți clienții prefecturii.

Dar un inspector ar putea fi mai prudent și să nu se afișeze cu subalternii de calibrul ăsta.

— Meseriașul C. Stoian, victima agresiunei din partea secretarului corporației Confecționnilor, a dat în judecată pe d-nii G. A. Scorțescu și O. Panu, pentru lovire și insulte.

Ca să nu se mai ivească asemenea pretențioase judecăți, pe ușa corporației s'a pus un afiș marghilomanist: „Bătaia nu se intoarce..."

— Pentru ziua de 3 Septembrie se anunță apariția unui ziar săptămînal care va îmbrățișa, îndeosebi, cauza meseriașilor iașani. Bărbierul Carp, stîlpul guvernului, va fi ras cu perdaf și cu sopon, precum îi se cade.

In cursul săptămînii trecute poliția a desfășurat din nou o întreagă acțiune, care n'a fost tocmai ușoară.

A „redactat" din nou chitanțele de abonament ale ziarului oficios, a operat razzii, a încasat sumele le-au și înmînat superiorilor cari aparțin redacției și administrației „Evenimentului."

O comisiune egipteană de petroliști a sosit la noi în țară, pentru a vizita schelele și fabricele de petrol.

La 1 Septembrie încep vaccinările și revaccinările în județ.

Eri s'a înmînat d-lui institutor Dimitriu, medalia răsplata muncei clasa I-a.

Regimentul 8 artelierie din Roman a părăsit eri tabăra de la Șipote.

Direcția generală a serviciului sanitar, a intervenit la Prefectura de județ, cerînd ca locuitorii să fie opriți a culege porumbul, înainte de a fi bine copt.

In comuna Copou, a încetat eri subit din viață, locuitorul Gh. Graur.

Rudele defunctului bănuind că Gh. Graur, a fost otrăvit de o amantă a sa parchetul a ordonat desgroparea cadavrului.

Trib. S. III, din oficiu a declarat astă-zi în stare de faliment firma „Manta Roșie" și pe asociații firmei, ordonînd arestarea lui Bogdan Vasiliu. Tot astă-zi se va proceda la aplicarea sigiliilor.

In urma anchetei făcute de domnul defensor eclesiastic Chiriac, părintele Clement Bonțea, protoereul județului Putna, a demisionat pe ziua de 15 August pentru a evita trimiterea în judecată spiritualului Consistor. In locul său, a fost recomandat ca protoereu la Putna Sfinția Sa, părintele Econom Petrescu actualminte pretoereu al județului Bacău.

Pe ziua de 15 August, a fost recomandat ca protoereu al județului Bacău părintele Econom Zota.

Parchetul fiind instiințat de moartea subită a servitorului G. Gruia, din Sculeni și bănuind că ar fi la mijoc o sinucidere, a ordonat autopsia cadavrului.

Intrunirea meseriașilor.—Intrunirea septămânală a cersului Uniunea Meseriașilor ieșeni care a avut loc eri, la sediul seu din str. Arcu, s'a deschis la ora 3 sub președinția d-lui Ilie Rosin.

Acordându-se cuvântul d-lui V. Arsenie președintele cercului, d-sa arată că deși e scuută vreme de când s'a înființat cercul totuși rezultatele obținute până în prezent sunt minunate.—Mulțumită propagandei ce s'a făcut, astăzi aproape toți meseriașii din localitate cunosc părțile rele ale legei, și știu mijloacele prin care se pot apara de ilegalități.

Măsurile de represiune ce se cearcă în potriva cercului nu vor intimida pe nimenea.

Cercul dă deslegarea membrilor săi—pentru a-i feri de prigoniri—să facă—ori ce declarațiuni li s'ar cere de către delegații Cassei Centrale, numai să fie cu luare aminte la stilul confuz în care se obișnuește a se redacta declarațiunele.

Solidaritatea să fie cuvântul de ordine a tuturora. Risipa banului pe lux inutil, desconsiderarea meseriașului, lacunele grave ale legei actuale sunt stimulente puternice care să determene pe meseaiași la luptă înverșunată.

D. I, Constantinescu arată neajunsurile ce sufăr acei care s'au pus în fruntea mișcărei, conchizând ca ori ce asuprire va avea de efect oțelirea luptătorilor.

D. B. Leinstein își exprimă convingerea că acțiunea cercului a dat rezultate îmbucurătoare.

Arată importanța ce va avea ziarul meseriașilor ce va apare în curând, de vreme ce se va putea duce o luptă mai deschisă.

N. Teleman respinge cu indignare insinuările ce s'au publicat asupra Corporațiilor vechi.

Intrunirea se termină la ora 8 seara când biroul procedează la noi înscrieri de membri.

Revizoratul școlar face cunoscut, că la școala de agricultură din Belcești, sunt vacante 26 locuri de bursieri.

Din plasa Turia, s'a strîns suma de 62 lei, în folosul ligei aeriane din București.

In vederea reglementărei mersului automobilelor, ministrul de interne a cerut Prefecturei de județ, un tablou de toate accidentele de automobil din ultimii trei ani.

In învățămîntul rural din județ, sunt vacante 6 locuri de învățători.

O comisiune de cîntăreți bisericești, s'a prezintat azi la părintele Savin, rectorul Seminarului Veniamin, mulțumindu-i pentru tot interesul ce și-a dat cu găzduirea cîntăreților, cu prilejul ultimului congres.

Eri s'au întors în Iași venind din străinătate: d-na și d. Lascar Antoniu, d-na și d. Ath. Gheorghiu și d. N. Cananău.

Astăzi, fiind onomastica I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, un serviciu divin a fost oficiat la mitropolie.

O telegramă de felicitare, semnată de preuți, a fost expediată înaltului Prelat la București.

Starețul monastirei Secu a împrumutat pînă acum, în contul acelei monastiri, suma de 30,000 lei, fără aprobarea casei bisericei. Se crede, că starețul, împreună cu soborul monăstirei, vor fi dați în judecată civilă de către ministerul cultelor pentru nesocotirea legei.

I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei, se află la Pravița Mare, locul seu natal.

Examenele de admitere la Seminarul Veniamin, încep la 1 Septembrie și vor continua pînă la 9, cînd încep cursurile regulate la această instituțiune.

In localitate s'a constatat azi un caz suspect de febră-tifoidă.

Din Hermeziu se comunică autorităților, că eri doi pescari basarabeni, voind a trece Prutul cu o barcă, aceasta răsturnîndu-se, cei doi pescari, căzînd în apă, s'au înecat.

Cadavrele încă n'au fost găsite.

Fata Ruxanda Mihoreanu din Bivolari, dînd naștere la un copil, l'a omorît și aruncat într'un șanț, unde a fost găsit mîncat de cîni.

In urma unui denunț, crima a fost descoperită. Fata Ruxanda a mărturisit crima, dar fiind foarte bolnavă, a fost internată în spitalul din Bivolari, sub pază.

Cea mai recentă creațiune cinemato-teatrală a companiei artistice daneze, apare astă-seară Luni 27 August pe pînza cinematografului Pathé-Frères din noua grădină de lîngă Administrația Financiară, vis-à-vis de librăria Socec. „Fiica guvernatorului" este titlul acestei piese și cuprinde două părți mari. Sunt apoi conținute în noul program de astă seară Luni: Pe malurile fluviului Zambeze. (Africa). Interesante vederi de călătorie.

Boneta albă. Măreț roman însuflețit.

Fiica guvernatorului. Film danez de mare artă. Din seria pieselor teatrale interpretate de compania dramatică daneză compusă din cei mai renumiți artiști ai scenelor din Copenhaga.

Fiica guvernatorului.—A doua și ultima parte.

O țigară turcească. Scene foarte humoristice.

Din imperiul Semi-Lunei.—Vederi din orașul Constantinopole. Scene de călătorie.

Prins în flagrant delict.—Scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă: Mercuri 29 și Joi 30 August: Valurile vieței, roman contimporan (2 părți)—Pathé Journal, etc. etc.

Școala Profesională de fete

„Hristache Zănescu"

Strada Cuza Vodă No. 22 (situată în centrul orașului), sub Direcțiunea

— **D-rei EUGENIA N. IONESCU** —

Școală pusă sub controlul învățămîntului profesional și particular al Ministerului Instrucțiunei Publice și al Cultelor Cuprinde: un curs profesional numai de 3 ani cu studii teoretice după programa statului.

Primește eleve externe cu plată a 10 lei lunar, iar în atelierul profesional de croitorie al acestei școale, se mai primesc încă gratuit 4—5 copile sarace silitoare și cu bune purtări, cari vor învăța numai teoria și practica lucrului. Asemenea se primesc absolvente practicante externe de la școalele profesionale ale statului, fiind salariate.

Inscrierele pentru eleve încep de la 15 August a. c. prin petițiuni însoțite de: actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire a patru clase primare.

Direcțiunea.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 27 August

Complot contra Regelui Carol

Sofia. — Un ziar bulgăresc, anunță că la Sinaia s'ar fi descoperit un complot, care avea ca țintă un atentat la viața regelui Carol.

Ziarul bulgăresc adaugă că agenții poliției din București au descoperit că adevăratul cuib al conspiratorilor ar fi în redacția ziarului „Fida".

Gazeta bulgărească nu spune nici unde se găsește celebrul ziar „Fida".

Imprumutul bulgar

Sofia. — Se zice că guvernul francez, împedică realizarea împrumutului de 200 milioane, contractat de guvernul bulgar în Franța.

Aceasta pentru a împedeca pe guvernul de a declara rezboi Turciei.

Lupta cu un apaș

Rusciuc. — Eri un apaș a încercat să prade pe comisionarul Avram Off.

Urmărit însă de comisionar, banditul a luat-o la fugă, trăgînd focuri de revolver, și rînind pe mai mulți.

La un moment dat a sosit și prefectul din Rusiuc, asupra căruia banditul a tras 2 focuri, fără însă a l nimeri.

La urmă banditul a fost prins și grav bătut de poliție.

Incercare de sinucidere

Botoșani.—Tînărul Bogdan Șahan, de 21 ani, a încercat eri să se sinucidă, trăgîndu-și două focuri de revolver.

Se spune că a recurs la acest act disperat, din cauza datoriilor.

Sinuciderea unui soldat

Slatina.—In pădurea de la Boicănești a fost găsit eri sinucis soldatul Caranceanu Marin, din regimentul 9 Craiova.

Moartea unui general

București. — Azi dimineața a încetat din viața generalul în rezervă Mihăilescu.

Literatura romînă în străinatate

New-York.—Ziarul *„Daily Peuple"*, pubică în traducere nuvelele Pruncucigașa și Zoe, a d-lui C. Mille.

Atacul de la Zuara

Roma—Agenția Stefani află din Zuara, că azi dimineață un semiregiment de cavalerie condus de batalionul 6 eritrean, explorând regiunea de dincolo de oază, a întâlnit grosul unui detașament dușman, de care l'a atacat și împrăștiat pricinuindu-i mari perderi.

Stare de asediu la Sebastopol

Petersburg.—Un ordin al ministrului marinei, exprimă cea mai adîncă părere de rău că trebue să se declare starea de războiu la Sebastopol.

Ministrul arată că flota rusă trece printr'un moment istoric. Voința Impăratului a redeșteptat flota la o viață nouă, reprezentațiunea națională a manifestat încrederea și i-a dat mijloace din belșug și voința Impăratului cere acum să-și facă datoria.

Este cu neputință a se erta niște oameni neleali și trădători.

Impăratul a fost dureros atins, văzînd că sămânța discordiei s'a manifestat în flota ce-ie atît de scumpă totu-și zice ordinul de zi, numai cîte-va vase au fost atinse de contagiune și ministrul este fericit a putea împărtăși recunoscința împăratului, oamenilor cari și au îndeplinit cu conștiință datoria.

DE ÎNCHIRIAT

Cu începere de la 26 Oct. 1912 Hotelul România din Piața Unirei și toate dependințele și prăvăliile, în afară de acele ocupate de Lăptărie, Frizerie, Cîrciumă și atelierul Fotografic.

A se adresa proprietarului strada Anastasie Panu No. 20 Iași.

Dr. Louis Mendel, dentist

reintorcîndu-se în localitate și-a reluat ocupațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis.

TEATRUL NAȚIONAL

Compania Lirică de operă și operetă

ARTIȘTI ASOCIAȚI

Sub conducerea artistică a d-lui AL. C. BARCANESCU

Va începe seria de reprezentații

Vineri 7 Septembrie 1912

Cu marele succes al trupei

VICE-AMIRAL

Operetă în 3 acte de Ziehrer.

Vor urma apoi:

Sîmbătă 8 Sept., *Soldatul Viteaz* (Der Tapfer Soldat).
Duminică 9 „ *Sînge Vienez* (Wiener Blut).
Luni 10 „ *Valsul Iubirei* (Liebeswalzer).
Marți 11 „ *Fifi în Automobil* (Autoliebchen).
Mercuri 12 „ *Vice Amiral*
Joi 13 „ *Țar și Teslar* (Tzar und Zimermann).
Vineri 14 „ *Valsul Vienez* (Wiener Valzer) Mare Balet.

Prețurile Locurilor: Loja 16, 18, 20 lei, Fotoliu Banca I—III 4 lei, Stal Banca IV—X 8 lei, Banca XI—XIX 2 lei, Banca XX—XXII (studenți) 1 leu, Balcon I—II 2 lei, Balcon III—IV 1.50. Galeria 1 leu, Loja Balcon 8 lei.

Inscrierile pentru bilete la Agenția Teatrală *„Carmen Sylva"* (Librăria Iliescu) Piața Unirei.

n fie-care Duminecă și Sărbător MATINEURI cu prețuri populare!

Școala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— Iași—Strada Albinet 5 —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

— Str. Bărboiu 19 —

Curs primar și secundar, limba franceză, germană, piano, pictură și lucru de mînă.

Inscrierile de la 25 August a. c.

BULETINE de VACCINARE

pentru școli eliberează

Dr. A. STEUERMAN

Strada Golia 13

De vînzare și de închiriet

de la 26 Octombrie 1912. Intreg imobilul—sau în parte—compus din 2 corpuri clădire pe o suprafață de 2600 m. p. anume:

Corpul principal cu 7 camere spațioase, bucătărie, 2 antrete, beciu.

Corpul al doilea, 3 camere, antreu, grajd pentru 4 cai, șură zemnic, pivniță, grădină spațioasă de flori și fructe.

Instalațiune electrică și apă.—Apropiere de hala mare.

A se adresa la proprietar Ilie I, Covea str. Bucșinescu 15 Iași.

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (fosta Golia

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA

L. VIOLET Succesor

De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucuresti—Il. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclamă pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăușelei întrebuințează numai „Diana Franzbrantwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrantwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu frictionează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie frictionează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbrantwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocin 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la tăierea celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. și constr. de mașini agricole, electrot. architect și de construcții.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ȘI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE

„LA PORTUL BRAILA"

Iași— Strada I. C. Brătianu 166—Iași

FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos

Vînzare și în rate mici fără acuntă —

— *Catalouge gratis* —

INCHIBIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate . 430 .

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.

Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Polița universală.

Plata imediată și integrală a sumei asigurate.

Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI

Agentul general pentru Iași.

JOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAȘI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

OPINIA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX – No. 676. – Mercuri 29 August 1912

GUVERNAREA LOR

S'au împlinit exact două zeci de luni de cînd junimiștii dețin guvernul țării și fiind-că ceasul lichidării finale pare a se fi apropiat foarte mult, este momentul, acum cînd își fac calabalîcul, de a ne opri puțin asupra rezultatelor la care au ajuns.

De bine de rău, acum doi ani cînd d. Carp a fost însărcinat, în potriva voinței țării și cu nesocotirea noastră, cu formarea cabinetului, partidul conservator avea un șef, iar guvernul conservator format de d. Carp, era reprezintat prin elementele de căpetenie ale partidului. De și numai superficial, prima formațiune junimistă se prezenta totuși cu un caracter oare care de unitate care, cel puțin de ochii lumei, dădea conglomeratului junimisto-cantacuzinist aparențele de guvern, slab, este adevărat, dar în tot cazul a unui guvern, care cuminte de era, ar fi putut, prin îngăduința Suveranului și indulgența opoziționei, să-și tîrîie, de azi pe mîni, o existență mizeră — ce e drept fără nici un bine pentru țară sau pentru ideia conservatoare în genere

Ce vedem astăzi, în ajunul clarificărei situațiunei, în partidui conservator de sub șefia d-lui Carp ?

In primul loc, constatăm că faimosul bloc s'a spart. O dualitate în directiva politică s'a accentuat cum nu se poate mai clar. Intr'o parte, d. Carp-Marghiloman, fără guvern și fără autoritate, stăruind cu disperare în directiva care i-a dat de rîpă; de cealaltă parte, d-nii Maiorescu-Arion-Th. Rosetti, conducând de formă un guvern care are mandat precis de a duce o politică tocmai opusă aceleia pentru care prima formațiune a fost exclusă.

De aci coliziuni, neînțelegeri, acte cari se ciocnesc cap în cap, cum a fost cu ultimele evenimente în chestia tramwaiului și cum este și cu direcția de dat partidului în viitor pentru a-l scăpa de un naufragiu sigur.

Ast-fel, lipsit de unitate în conducere, cu un șef de partid care nu mai e ascultat, cu un șef de guvern pus între ciocan și nicovală, partidul junimist, numai după 20 de luni, se găsește în cea mai grea situațiune, prin care a trecut vre-odată un partid politic.

Este adevărat însă, că și actuala constituțiune a ramurei guvernamentale reprezintă cea mai nenorocită înjghebare de partid din cîte se puteau închipui. Fără să exagerăm, putem spune că acolo, în jurul puterei, s'au grupat oameni cari se puteau cel mai puțin înțelege între ei din cauza ambițiilor personale și, pe de asupra, s'au pus la discreția capului celui mai dezechilibrat dintre oamenii de partid.

Fiascul politicei junimiste nu ne surprinde: decurge din logica lucrurilor. Nu se poate guverna în potriva țărei, cum nu se poate trăi în contra Naturei. Am avertizat pe d. Carp la timp, i-am prezis înfrîngerea: n'am fost ascultați. Acum, junimiștii au prilej să învețe, de și e cam tîrziu, unde duce politica de ură și răzbunare pe care au practicat-o.

Dar și nouă, presumțiosul șef al junimiștilor ne făcuse o proorocire: anunțase d. Carp, încă de acum cîțiva ani, că, odată d-sa la guvern, în 3 luni nu se va mai vorbi nici despre d. Take Ionescu, nici despre conservatorii-democrați.

Este momentul să ne întrebăm: cum stăm astăzi, noi cei cari trebuiam potrivit oracolului de la Țibănești, să dispărem în neant? Cum stăm, nu după 3 luni, dar după 3 ani?

Am rămas în picioare. Strîns uniți în jurul șefului nostru, adînc încredințați că luptăm pentru o cauză dreaptă, conservatorii democrați se socotesc pe pragul biruinței finale, iar la șeful lor, la d. Take Ionescu, țara întreagă privește ca la un arbitru al situațiunei.

De sigur, datorim succesele noastre înțelepciunei cu care am fost conduși și încrederei nemărginite pe care cu toții am avut-o în acea înțelepciune. Nici cea mai vastă inteligență din lume însă, și nici cea mai fanatică iubire de șef nu ne-ar fi folosit întru nimic, dacă de partea noastră n'ar fi fost dreptatea și adevărul.

Or, ceea ce caracterizează istorica campanie pe care conservatorii democrați au dus-o împotriva uzurpatorilor junimiști, a fost tocmai credința noastră, adîncă că fără voința țărei, fără ordine și legalitate, fără respect pentru dreptul altuia, nu poate să existe adevăr și dreptate și nici partide politice demne de a cîrmui popoarele.

Situația d-lui Dobrescu

Ne am ocupat la timp de somația d-lui Matache Dobrescu, adresată societății de tramvaie comunale din București, și arătăm că cu tot avisul potrivnic al consiliului de miniștri, Primarul Capitalei se pregătește să deschidă un nou proces fatal comunei.

Azi însă au intervenit fapte noui, de natură a ne dovedi pînă la evidență că d. Dobrescu, sau nu știe ce vrea, sau lucrează din îmboldul altora—ceiace pare mai probabil.

In adevăr, toate lucrările împotriva cărora se ridică azi d. Dobrescu, au fost aprobate de d-sa înainte de-a fi izbucnit d. Marghiloman cu paraponul d-sale împotriva societății de tramvaie.

Azi d. Dobrescu, sub îmboldul d-lui Marghiloman, s'a răsgîndit și crede că rău a procedat societatea de tramvaie, așa cum a procedat, și cum d-sa a consimțit să se proceadă.

Așa stînd lucrurile, procesul pe care are de gînd d. Dobrescu să-l intenteze societății, e d'inainte judecat: el va fi pierdut de comună.

D. Dobrescu se joacă cu averea municipalității. Viitorul guvern, va avea în așa împrejurări, datoria imperioasă să-l tragă la răspundere.

Din fericire pentru comună d. Dobrescu e om avut, așa că municipalitatea Capitalei va avea de unde se despăgubi,

De la Congresul studenților

La Craiova studenții romîni de pretutindeni și-au dat întîlnire în congres. Sînt pline de învățăminte asemenea adunări de tineri, ele lasă urme în sufletele lor: întîiu lărgesc cercul cunoștinților personale; intind sentimentul de neam, mai ales cînd—ca de data aceasta—iau parte studenți romîni de pretutindeni, apoi își cunosc țara și primele impresii de la tinerețe sunt mai puternice.

Studentul e chemat să aibă în cultul său intim ideia curată de neam; e vrista care nu face deosebirile, în care patimile și experiența zilei nu a inveninat sufletul. Și apoi e bine ca tineretul universitar, floarea neamului nostru să sburde pe acest cîmp al naționalismului. Ce știe el de rațiunile politice? Ce știe el de considerente de neam? Ce știe de rosul diplomației? El simte, judecă după simțire și se aprinde ușor spre idealuri de neam. Noi avem nevoe de asemenea sburdăciuni naționale, căci prea ne am copt de curînd noi iști mai maturi și prea facem pe cumintele și desinteresatul...

Tineretul universitar are dreptul să vază în Regele României pe Regele Romînilor; *tot ei să urzească rostul lui Carol II de* Regele Daciei. *Au a da samă cuiva? Ii ia cineva la socoteală? Sunt tineri, sunt expansivi, e în firea studentului.*

Cînd zicem acestea nu ne gîndim că Romînia modernă au făcut'o ai noștri; dar au făcut'o muncitorii, foști studenți romîni de la Paris și Berlin, de unde am adus scînteia regenerării.

Decît este o boală în această manifestare a studențimei noastre. Studenții noștri au sute de profesori, și fiecare profesor sporește sufletul tinerimei Universitare cu luminile științii și ale neamului. Tuturor profesorilor studențimea datorește această lumînare. Ce adică d. Onciul e mai rău romîn și mai lipsit de idealuri ca d. Iorga, ori la Iași d. Xenopol mai lipsit de idealuri ca d. Cuza?

Apoi toți profesorii de științi știu să modeleze pe calea cea trainică și adevărat temeinică munca tinerimei Universitare; sunt ei prin aceasta răi romîni? nu simt romînește?

Apoi cei mai mulți din acești apostoli ai luminilor, nici nu fac politică, sînt străini de politica de club, de partid.

Iată de pildă ce temperament politic e în Philippide, în Bujor, în Atanasiu Sava? Adevărații muncitori intelectuali își chel tuiesc ziua în laboratorii sau în praful bicliotecilor și nu aleargă după sgomotul de zi. Ei nu scot gazete să insulte pe toți; ei nu fac propagandă zgomotoasă.

Dacă tinerimea universitară vrea să ia model de sobrietăți de la ei să iee; Și cînd colo ce se întîmplă?

D. I. Bogdan care s'a ales rector cu platitudini politice e luat ca model de profesor nepolitician; d. Gh. Bogdan, care a făcut să se voteze cu basmaua, e tipul profesorului nepolitician.

D-l Cuza care are o activitate literară dubioasă și preprobată, e tipul muncitorului intelectual, iar d. Iorga e apostolul de la Văleni!

De sigur, că dacă acești 2 domni n'ar face din naționalismul lor o armă de luptă, n'ar face paradă falsă, n'ar fi nimic de zis. Mâța cu clopoței șoareci nu prinde, așa și naționalismul lor salbatic și fugnos.

Studenții își contrazic tactica, cînd se înhamă la naționalismul cel mai gălăgios, căci nici la Văleni și nici la Unirea *din Iași, nu se citește altă-ceva de cît naționalism-antisemit, iar în colo fraze și fraze!*

Teoriile „Serei"

Seara lui Griguță e cel mai prost ziar din univers. Cu o totală lipsă de judecată și de bun simț, ziarul Gregorian emite teoria că d. Carp trebuie să reia la toamnă președenția consiliului, pentru că în teorie strict constituțională, nu se poate concepe un șef de partid, care să nu fie în acelaș timp și șef de guvern.

De cît, aici survin două grozave excepții, cari privesc însăși persoana d-lui Carp.

In adevăr, dacă șeful de partid trebue să fie în acelaș timp și șef de guvern, de ce la 1900—1901, d. Carp a cerut d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, șeful de atunci al partidului conservator, guvernul, lăsîndu-i șefia.

Și apoi, de ce d. Carp și-a păstrat la 28 Martie 1912 șefia partidului și a cedat în acelaș timp șefia guvernului d-lui T. Maiorescu?

Iată cele două excepții cari contrazic în chip sîngeros teoria *Serei*.

Oare va fi în stare ziarul Gregorian să concilieze practica cu datoria? Ne îndoim.

Palatul de justiție

Instanțele judecătorești din localitate, se găsesc azi răzlețite și instalate în localuri improprii.

In treacăt e bine să pomenim de lipsa de interes, ce pune administrația comunală, în îngrijirea ce-i incumbă cu privire la localurile judecătoriilor de ocoale. Ast-fel localul judecătoriei ocolului I, se găsește într'o așa stare deplorabilă, în cît amenință nu numai sănătatea funcționarilor, dar primejduește însuși sănătatea publică. Comuna e datoară să întreție localul, și s'a mărginit în a da ordine pentru a se stropi zidurile cu lapte de var, și atîta tot.

Dar dacă administrația comunală, nu va reveni la sentimente mai bune, vom asista la spectacolul interesant, a vedea închizîndu-se localul, din ordinul serviciului sanitar, care nu poate tolera unei judecătorii, ceia ce nu tolerează nenorociților merari din piața halei, cari au a se supune nu numai dispozițiunilor sanitare, dar și răcnetelor fără rost ale lui Cc. Iancu.

La o îndreptare al acestei stări de lucruri, tot fruntașul Iașului, d. Al. A. Badareu, s'a gîndit cel dintăi, dispunînd ca ministru al justiției, restaurarea palatului administrativ.

D. Badareu luase toate măsurile, pentru ca restaurarea să se facă în chipul cel mai solid, dar în același timp să nu trăgăneze, pentru ca cu o oră mai curînd să înceteze viața nomadă și anevoioasă ce o duc instanțele noastre judecătorești.

D. Badareu părăsind ministerul de justiție, chestia restaurărei palatului de justiție din Iași, a suferit o întîrziere dunătoare, la care s'a mai adăugat faptul că nu s'a prevăzut întreaga sumă, din care cauză palatul nu a putut fi terminat încă, spre marele regret a ieșenilor.

Dar o îndreptare ar fi putut interveni. Din escedentul budgetar, s'a putut smulge suma necesară, pentru terminarea și complectarea palatului administrativ.

Față cu imposibilitatea guvernamentalilor locali, s'a văzut nevoit d. Burada, primul președinte al Curței de Apel, să apeleze la Suveran, care la rîndul său, recunoscînd dreptatea ziselor înaltului magistrat, a făcut un apel călduros actualului ministru de justiție, invitîndu-l ca pînă la 1 Aprilie, Palatul să fie inaugurat.

D. Cantacuzino, s'a eschivat, zicînd că dorește aceasta, dar d. Carp refuză a da mijioacele necesare.

Cu acest răspuns chestia a fost tranșată. Restaurarea continuă cu aceiași încetineală, iar reprezentanții Iașului, nu s'au încumetat să ridice glasul, pentru a protesta și a cere cu energie aducerea la îndeplinire mai grabnică a unei îmbunătățiri, cerută de ieșeni, dorită de Suveran.

Dar lucrurile trebuie să se schimbe și se vor schimba,—și tot în d. Al. Badareu, ieșenii își pun toată încrederea și toată nădejdea, pentru aducere la îndeplinire a dezideratelor lor. **D.**

Jurămîntul perfect

Studențimea universitară, adunată în congres la Craiova, a telegrafiat d lor Iorga și Cuza, aducîndu-le la cunoștință jurămîntul ei „perfect", de-a nu-i părăsi nici-odată, adică nici chiar după ce-și vor fi trecut examenul cu bilă albă la cei doui profesori.

Ce-i dreptul, jurămîntul acesta perfect se împunea după imputarea d lui Iorga, că studenții sunt niște secături entusiaste, cari se angajază de naționaliști atîta vreme cît au nevoie de bila de trecere la examene.

Constatăm cu plăcere că discursul d-lui Iorga, de la Teatrul Național a prins și că studențimea adunată în congres, a știut să răspundă cu demnitate învinuirilor mai mult de cît drepte ale Apostolului.

Neapărat telegramele adresate celor doui profesori, într'un moment de entusiasm, nu angajază pe nimeni, și atunci cînd studenții de azi vor fi chemați să presteze vre-un alt jurămînt — de pildă pentru ocuparea vre unui post în Stat — jurămîntul de la Craiova va fi uitat, și nici d. Iorga sau d. Cuza, nu vor putea trage la răspundere pe sperjuri.

De cît, studențimea universitară a comis la Craiova un oribil lapsus: *a uitat să telegrafieze d-lui I. Bogdan, datul afară rector de la Universitatea din București. Și președintele „cercului", d. Cancel, era dator să nu comită o asemenea trecere cu vederea. D-sa a fost acelaș, care nepoftit de nimeni, a telegrafiat în Iunie d-lui Bogdan, o depeșă de condoleanțe, prin care își exprimă regretele studențimei pentru accidentul suferit.*

Nu știm dacă d. Iorga va iertaa această greșală comisă față de cumnatul d-sale—în ce ne privește pe noi, noi n'o putem ierta.

Simetria lucrurilor o cereau cu necesitatea unei logi inexorabile.

OAMENI ȘI LUCRURI

LOCOMOȚIUNE

Mai eri, pe strada Lăpușneanu, trăsura stopă violent și avui impresia, un moment, că mergem îndărăt. O mică spaimă a calului, stîrnită de ivirea unui automobil în cale. Nu un automobil în cursă, purtînd pe cineva la drum,—ci unul nou, nepurtat încă, făcînd abia încercările nu tocmai reușite de a părăsi magazinul care ține locul garajului, pe zisa stradă.

Proaspăt montat, strălucind de culoare nouă și de lustru, automobilul încăpător și apetisant, se războia numai cu mici obstacole tecnice, iar calul, de cîte ori pornia dindărătul mașinei, se retrăgea din nou, întimidat de micul colos, iar nn sfios din fire. Recunoștea, fără îndoială, pe marele lui dușman, pe puternicul său adversar, — pe distrugătorul lui de mîne.

Și cum stam în drum, reținut fără voie, ne trecu prin minte un alt tablou, văzut cu săptămîni în urmă, într'o localitate străină. Doi cai viguroși, bavarezi, purtau spre garaj un automobil scos din uz. Mergeau țanțoși, călcau siguri și mîndri de par'că ar fi dus un trofeu, smuls de pe cîmpul de luptă. Și cu toate aceste noi, privitorii, nu ne puteam înșala asupra realității. In acea frumoasă localitate caii aproape nu mai aveau nici un rost;—„auto" îndeplinia toate serviciile și-i făcea din zi în zi mai de prisos; el execută îndrăznețe suișuri în înălțimi, curagioase scoborîri în văi — și nu cerea cheltueli mari. Lucrul e același preste tot, în momentul de față. Automobilul a eșit din faza curiozității publice, ori a romantizmului. Nu mai e zburătorul ciudat pe care-l urmăria cu fantazia scriitori originali ca Octave Mirbeau. E cu totul altul astăzi și cu totul îmblînzit, de cînd nu mai e o simplă raritate exotică.

Este incalculabil numărul automobilelor cu care sunt înzestrate, în vremea din urmă, orașele germane și, în genere, orașele apusene; este de asemenea incalculabil de mare și de variat modul în care beneficiază oamenii de pe urma lor. E adevărat că, mai ales în vremea din urmă, automobilul se găsește amestecat în urîtele întreprinderi ale apașilor și tîlharilor la drumul mare. Recenta crimă polițienească din New-York — unde s'a văzut încă odată că poliția este eternul adăpost pentru vițioșii și criminalii cari vor să trăiască în siguranță—s'a săvîrșit tot numai grație automobilului. Dar aceste toate sunt și vor fi recompensate prin imense foloase.

De cîte ori, prin ziare, cetim știri despre nenorocite accidente de automobil, noi, de prin orașele de provincie, compătimim și deplîngem pe bieții amatori de sporturi. Dar trebuie văzut automobilul „la lucru", automobilul în acțiune și în activitate, pus în serviciul oamenilor la tot pasul și pentru cele mai diferite sarcini și trebi; trebuie văzut în sute și mii de întrebuințări, iar nu numai, cum îl știm și îl vedem noi, în plimbări de lux ori în inspecțiuni administrative, ci complect domesticizat, democratizat și socializat în folosul tuturor. Și atunci nu te poți opri de a-l admira și de a recunoaște avantagiile reale, beneficiile din zi în zi mai mari ce prezintă, prin puterea motrice, prin rapiditatea, prin curățenia ce pune în serviciul societății de astăzi—și va pune încă mai mult la îndemîna celei de mîine.

...O, generația de mîine,—cine știe! Ea va găsi și va avea ceva *mai* practic, mai agil, mai curat și mai util de cît automobilul. Progresul nu se va opri și omul nu va fi mulțumit de treapta la care a ajuns, de gradul de stăpînire asupra forțelor naturale care și-au rîs de dînsul atîtea mii de ani și l'au umilit...

Rodion

REFLECȚII

— Cu ocazia începutului unui nou an școlar —

Puține zile ne mai despart de deschiderea școalelor primare.

Nu cred să fie mulți din cei însărcinați cu educarea și instruirea copiilor mici, care să aștepte acel moment cu groază. Imi place să cred că, cea mai mare parte din ei, îl așteaptă, dacă nu cu mare plăcere, cel puțin fără grijă Parcă timpul vacanței a fost suficient ca să ne facă să uităm oboseala care începuse a se mai simți pe la sfîrșitul anului școlar.

Și n'au cum fi altfel. Cine crede că ocupația de institutor este plictisitoare, se înșală, acela nu cunoaște copii. Dacă cunoști copii nu se poate să nu-i iubești să nu-ți placă a petrece timpul cuei. Copii au o sumă de calități care-i fac să fie căutați, iubiți, respectați.

In această privință îmi place să fiu de partea poeților și a romancierilor cari cred pe copil cu totul inocent. La ei se găsesc multe frumoase cumparații în ce privește inocența copilului. Copilul, zice unul este un izvor de munte: se agită fără a se turbura pentru că e curat pînă în fund.

Inocența copiilor este ca zapada fără pete de pe munte, pe care nici o urmă n'a calcat-o nici chiar picioarele unei paseri?

Copiii într'o școală sunt ca arborii unei păduri. La prima vedere sunt toți ca unul.

In amănunte însă fie care are particularitățile lui.

A căuta să descoperi aceste particularități și a le trata după cum se cuvine este tocmai ceea ce procură plăcere și satisfacție, în același timp a unui învățător.

Dacă cu toate aceste munci de învățător este cîte odată așa de grea, vina cele de mai multe ori este a acelora ce-l împing pe învățător să lucreze în niște împrejurări nefavorabile. Printre aceste este chemarea prea de timpuriu la scoală a

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

copiilor şi silirea lor ca să înghită nişte materii pentru care mintea lor nu este încă destul de desvoltată pentru a le putea mistui.

Sunt mai multe împrejurări neprielnice care fac pe învăţător să nu poată tot deauna aranja o clasă ca să fie plăcută şcolarilor; dar cred că aceasta este prea destul.

Acesta este un mare neajuns de care se va resimţi naţiunea înteeagă. Şcoala organizată pe necunoaşterea copilului este o şcoală care dă rezultate rele, care scoate oameni fără vlagă, fără dor de viaţă, fără ideal.

Un scriitor modern zice că generaţiile nouă seamănă cu roua şi cu ploaia din cer, care improspătează apele fluviilor întîrziate în cursul lor şi gata a se strica.....

Mi se pare comparaţia nu se poate mai nimerită cu privire la societate.

Progresele unei noţiuni, ale unei societăţi, sunt condiţionate de progresele copiilor.

Acest lucru a fost înţeles în unele ţări, în care chestiunea educaţiei poporului este privită ca chestiune cea mai importantă şi de care se ocupă filosofi economişti, oratori şi oameni mari de stat.

Din necesitatea înaltă de a organiza şcoala primară ,conform cu cerinţele de desvoltare ale copilului, s'a născut în Apus şi în America acea mişcare foarte însămnată, în favoarea studiului copilului, pentru cunoaşterea psihologiei copilului, mişcarea care a început să dea şi roade ici colea.

Roadele se văd în reformele pe nesimţite introduse în şcoalele primare de pretutindene, dar mai cu seamă în şcoalele zise nouă, care au început să apară în fie care an în acele ţări.

La noi, nu zic că nu s'au făcut reforme mari în ceia ce priveşte şcoala în general, şi în special numai în şcoala primară.

Dar încă sunt multe de făcut. La noi chiar lipseşte acea mişcare de prin reviste care să studieze mai sănătos şi ştiinţificeşte, chestiunile de educaţie. Revistele pedagogice care sunt, se ocupă ori cu activitatea extra-şcolară a învăţătorului, ori cu chestiuni vechi de didactică, pe care le sucesc şi le întorc în toate felurile. De multe ori se discută aceeaşi materie, sub o altă formă. Ne lipseşte o revistă pedagogică care să nu facă fraze, ci să discute chestiunile de pedagogie, ori de ce natură ar fi ele, — în mod ştiinţific.

Apoi chiar în conferinţele parţiale şi cele generale, cele mai de mulie ori îi face vorbă, de multe ori frumoase din punct de vedere latern, dar nu se face discuţii ştinţifice.

Nu ştiu care ar fi mijloacele de a şti pe membrii corpului didactic primar să se menţie strict pe terenul discuţiilor ştiinţifice.

Văd însă numai că ar trebui să se părăsească vorbele şi să se înceapă discuţiile ştiinţifice, spre folosul membrilor corpului didactic în special şi în general, în folosul şcoalei. Reformele şcolare cele mai bune au fost săvîrşite de cei de sus, dar după indicaţiile ce au primit de la cei de jos.

Acest lucru s'a întîmplat şi la noi, dar mai cu seamă în alte ţări.

C. V. Buţureanu
Institutor

EXTERNE

Provocările Italiei

Poporul italian a socotit, în primul moment, că războiul în Tripolitania are să fie o plimbare, sau cel' mult o manevră puţin periculoasă. De la declararea războiului a trecut însă mai bine de un an. Plimbarea începe acum să fie periculoasă. In acelaş timp, în orientul Europei, unde Italia îşi rezervase anumite profituri se precipită evenimentele. Fără stăpînirea sigură a Tripolitaniei de o parte şi expusă să piară de altă parte în Balcani aceea ce crede că îi se cuvine de drept—poporui italian a intrat într'o stare de enervare. Această enervare se tradează prin presă, prin diplomaţia şi prin toate actele publice ale Italiei. In rîndul acestora trebuesc socotite şi provocările pe care marina italiană le face la adresa Romîniei.

In două rînduri, împotriva ori şi cărei convenienţe internaţionale, vapoarele serviciului maritim romîn, au fost percheziţionate, iar personalul romînesc a fost ofensat de marina italiană. In locul veştilor unor victorii sigure în Tripolitania, guvernul italian se mulţumeşte să arunce spre mulţumirea opiniei publice, veştile că marina italiană a făcut impolitoţe Romînilor, cari trec în Italia drept aliaţii Turcilor!

Despre comunitatea de origină între Romîni şi Italieni, nu se mai face nici o vorbă în Italia. De cîteva luni chiar această memorie ancestrală s'a pierdut cu desăvîrşire în Capitala, pe care noi o numeam odinioară *Maica Roma!*

Dar dacă Italienii din Italia au uitat de origina comună a lor cu Romînii, în schimb despre această comunitate de origină au început să vorbească Italienii din Romînia.

Este şi aceasta o compensaţie, în felul ei, şi cu cari suntem siliţi să ne mulţumim de o cam dată. Iată, în adevăr, cuvintele pe care le-a pronunţat un funcţionar al legaţiei italiene din Bucureşti şi pe cari le-a înregistrat ziarul *„Adevărul“*.

„Dacă presa romînă a fost cam ostilă Italiei în războiul ce duce, aceasta n'a înăsprit însă, întru nimic, relaţiile cu Romînia.

„D-voastră aveţi un proverb: „sîngele apă nu se face“ şi fiţi siguri că masca de duşmănie dintre Romînia şi Italia va dispare odată cu războiul.

„Dacă Romînia nu ar avea la sudul ei un popor ambiţios ca Bulgarii, ar fi îmbrăţişat încă de la început cauza războiului italian.

„Eu cred deci, că trebue să se păstreze toată liniştea: în politica internaţională o rivalitate momentană nu poate rupe legăturile de secole dintre două naţii.

„Situaţia falşă de astăzi ne jenează şi pe noi Italienii, ca şi pe d-v. Romînii, şi ea ar fi putut lua sfîrşit, mai curînd dacă nu s'ar fi pierdut lovitura ce urma s'o dea Ruşii.

„Şi dacă ar învinui cineva Italia pentru perchiziţionările ce face, gîndiţi-vă că este în joc astăzi prestigiul ei şi nu cred că vreunul din bunii Romîni să dorească înfrîngerea Romei, cetatea comună a străbunilor noştri.

Naţionalismul d-lui Cuza şi revista „România Viitoare“

Reîntors din vacanţă, un prieten îmi atrage atenţiunea asupra unui articol din ziarul „Unirea“ în care un ucenic al naţionalistului patron d. A. C. Cuza, îşi permite într'un chip sălbatic a insulta şi calomnia pe colaboratorii revistei *„România Viitoare“*, ce apare în Bucureşti.

Nu iau condeiul să întru în polemică cu pamfletul ziar „Unirea“ plin de insulte şi calomnii murdare—vorba „Evenimentului“ de eri.

Nu m'am gîndit o clipă că această gazetă „Unirea“, ar merita din partea unui om cinstit, cea mai mică atenţiune. Ţin să lămuresc opinia publică că numita gazetă ne face o insultă nouă colaboratorilor de la „România Viitoare“ în aceia. *că ne acuză de plagiat a ideilor d-lui A, C. Cuza.*

Căci iată ce zice despre tendinţele ce urmăresc colaboratorii revistei *România Viitoare.*

„Categoria aceasta de adversari, care „fură“ ideile noastre şi-şi însuşesc fără sfială chiar idealul nostru, e de apariţie recentă...

„Cînd, prin urmare această înşelare a opiniei publice, prin însuşirea în aparenţă a unor idei ce ni aparţin nouă etc... e de datoria noastră să demascăm a această încercare necinstită de a mistifica buna credinţă publicului romînesc“ etc..

Continuă apoi insultele à la d. A. C. Cuza... insulte care *nu ne ating.*

Iată cum ştie a calomnia d. A. C. Cuza şi ucenicii săi; ne acuză de furt a ideilor d-sale naţionaliste ?!... *Răspundem: Deviza revistei noastre este:* Muncă, ordine în toate şi disciplină socială severă.

Să ajutăm cu sufletele noastre la regenerarea ţării. Să se menţie instituţiile bune şi folositoare, să se îndrepteze cele rele, să se creeze cele necesare. Să trezim în sufletele fraţilor iubirea raţională de patrie, iubirea de trecutul şi viitorul neamului întreg romînesc. Nu prin ură, nu prin a distruge, sau a micşora, tot ce au făcut alţii bine înaintea noastră, se poate face lucruri bune şi folositoare neamului nostru, ci prin *stăpînirea de sine*, această calitate, care nu se găseşte de cît la oamenii cu adevarat civilizaţi.

Noi colaboratorii revistei *„Romăniei Viitoare“* nu am calomniat pe nimeni nici prin revistă, nici într'o ocaziune de manifestare. Primitivii, incapabili de a înăduşi reflexele animalice pe care le provoacă marile dureri morale ţipă, insultă şi chiar lovesc. *Atunci bestia reapare.*

Socotim un falş naţionalism în sistemul propoveduirii urei şi învrăjbirei între clasele noastre sociale şi între masa poporului şi personalităţile politice şi culturale.

Acest sistem de naţionalism e destinat să dispară cu victimele prezentului, în mod fatal, prin războiul ce se dă cu putere contra ignoranţei, duşmanul cel mai tiran al omului.

A căuta să convingi cu ignoranţa, cu micimea sufletească cele mai elementare principii de morală socială, de respect a individualităţei, este a duce răsboiu perpetuu cu noi înşine.

La ce traiu mizerabil ne expune o asemenea vieaţă, se poate vedea din acţiunea—bună oară—a gazetei *Unirea.*

Nu! departe de noi colaboratorii revistei „Romînia Viitoare“. *calea falşului*

Este o adevărată insultă această afirmare a gazetei *Unirea* că noi le-am *furat* ideile naţionaliste.

Cultura, în primul loc, este şi trebue să fie idealul nostru naţional. Forţa numerică cultă va învinge desigur şi va apara, cu tot focul sacru al naţionlismului conştient drepturile neamului nostru romînesc.

Numai prin cultură temeinică îşi va da seamă poporul nostru de ce a fost, ce este şi ce trebue să fie.

Cînd poporul nostru va fi destul de cult, atunci va aprecia cum trebue concurenţa în apropierea mijloacelor de existenţă.

Cultura va fi arma cea mai raţională, mai nobilă, mai morală, în răsboiul social dintre oameni.

Cu cultura oamenii pot măsura şi chibzui mai bine drepturile şi datoriile de cît cu ignoranţa, insinuările, calomniile, insultele, focul, puşca şi tunul.

Noi tindem la pacea socială între clase şi între toţi locuitorii Patriei, prin mijloace civilizate şi demne, *care nu ni le poate da de cît ştiinţa cea adevărată, iar nu fantoma Cahalului.*

Exploatarea dintre oameni va înceta numai în măsură în care ei vor dispune de libertatea intelectuală de care e nevoe pentru a-şi putea cineva da seamă de valoarea muncii lui.

Această libertate o dă numai ştiinţa, numai cultura.

Iată ce ne preocupă pe noi colaboratorii revistei „Romînia Viitoare“. Departe de noi sistemul de naţionalism şi de practică naţionalistă a d-lui Cuza, care distruge înfrăţirea între romîni.

Protestăm cu energie in faţa opiniei publice de calomnia ce ni s'a adus, *ca furtul ideilor d-lui A. C. Cuza.*

Atît am avut de relevat.

Cît priveşte, aprecierile deaberaţii aduse ideiilor şi cuvîntărilor noastre, de la Agapa de la Copou, nu ne ating; căci acele aprecieri le ştie lumea toată că nu pleacă de la oameni întregi, căci ca să fie cineva om întreg îi trebuie trei lucruri:

„Minte“, „sănătate“ şi „curaj“.

Cel din urmă lucru îl aveţi, Domnule Cuza. Atît.

Un colaborator de la revista: „Romînia Viitoare“.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un titlu şi o scriere.—Iată în ce mod se ţanunţă, în rubrica mult gustată a „Miscellaneelor“ din „Viaţa Romîneasca“ lucrarea d-lui Ion Botez:

„In editura revistei noastre a apărut: *Aspecte din civilizaţia engleză*, de I. Botez. In partea întăia a volumului se studiază instituţiile engleze, insistîndu-se asupra caracteristicilor lor faţă de instituţiile similare de pe Continent. In partea a doua se analizează limba, literatura şi relaţiile literare ale poporului englez cu Continentul şi se caută a se fixa trăsăturile originale ale literaturii engleze în legătură cu însuşirile naţionale ale poporului.

Intregul studiu e împărţit în 9 capitole. Volumul are 350 pagini în 8°“.

Nu ne îndoim că lucrarea d-lui I. Botez e instructivă şi bine scrisă. Ne pare, numai curios construit *titlul* cărţii „Aspecte din civilizaţia eugleză“. N'am putea preciza în ce fel anume,—dar curios. Nu e însă un motiv să nu îndemnăm pe cetitori să se pună în curent cu studiile cuprinse în noua lucrare, plină de judicioase observaţiuni, judecînd după capitolele apărute în revista iaşană.

*

A apărut: „Cariera militară“ de George V. Haneş. O carte care discută diverse chestiuni sociale şi militare de reală actualitate.

*

Numirea unui nou director al Burgului —teatrul imperial al Vienei—nu s'a făcut încă. Un ziar vienez a întreprins o anchetă în rîndul scriitorilor germani asupra persoanei celei mai indicate pentru acest înalt post artistic. Răspunsurile sunt foarte împărţite. Mulţi ar dori ca demnitatea să fie încredinţată unui austriac, nu unui german.

*

La congresul Trade-Union-ilor din Londra s'a discutat şi chestiunea, dacă fetele ar putea să-şi cîştige existenţa în mod onorabil în calitate de coriste. Din raportul cetit de către Mr. Wiliam, reprezentantul asociaţiei medicale, reiese că lucrul e cu neputinţă. Coristele sunt rău plătite chiar pe scenele cele mai mari; sunt exploatate de administraţiile şi agenturile teatrelor; nu au angajamentele sigure, afară dacă ştiu să devină... agreabile directorilor şi funcţionarilor.

De aci—jertfa virtuţii, de multe ori.

Congresul a decis a se cere mărirea salariilor. Garanta-va lucrul acesta cinstea lor?

*

Romancierul german Kiong te Bahm se poate lăuda că a scris cel mai lung roman ce s'a scris vr'odată în lume. L'a scris în timp de 40 de ani, între 1852 şi 1892, în 106 volume, cuprinzînd 106,000 pagini,—sau 310,000 rînduri.

Ce e Victor Hugo, ori Alexandre Dumas în comparaţie cu fecundul japonez?

*

STRUNA ZILEI

PROFESIONISTA

Masseuza Suzana H. de la băile de nămol din Constanţa, femee naltă, voinică, a cercat să bată pe d-na C., pătrunzînd la d-sa în curte.

„Viitorul“

N'a vrut nici un rău să facă,
Nici să strice vr'un menagiu.
Ce a vrut dar masseuza, dacă
A pătruns la dînsa? Iacă:
Aplicaţii de mesagiu.

INFORMAŢIUNI

Ziarul nostru nu va apare mîine, 29 August, „Tăierea Capului Sf. Ioan“.

D. I. Constantinescu, profesor, care se află actualminte în Elveţia, se va întoarce în Iaşi pe la finele lunei Septembrie.

Consiliul inspectorilor pentru examenele generale în Septembrie ţine zilnic şedinţa la Ministeriul Instrucţiunii publice, sub preşedinţia d-lui D. Pompei, inspector general.

In „Ordinea“ de astăzi „Scrisorile din Iaşi“ se ocupă de: Ce s'a prevăzut—Dezvoltări comerciale şi industriale—Iaşanii staţionari?—Transformări naturale şi accidentale—De ce arde şi cum?—Pompieria fictivă—A cui este apa?—A curge sau a nu curge—Două categorii de locuitori—Pompe funebre—Cartierele osîndite—Opera de înnoire—Intre datorie şi abuz—Modernizarea Pieţei—Imprejurimele—Filoxera şi Cochyliza.

Duminică 19 August a. c. cu ocazia inaugurărei unui monument în amintirea eroilor căzuţi la 1877 din Flămînzi s'a petrecut un accident, care a costat moartea unei femei.

Automobilul unui mare proprietar din Botoşani a izbit pe femeea Elena D. Sîrghi din Storeşti rupîndu-i picioarele şi rînind-o grav la cap.

Dusă în grabă la spitalul comunal din apropiere, a avut nefericirea să găsească pe medic grăbit ca şi el să se ducă la serbare. In loc s'o interneze în spital i-a făcut un pansament sumar şi-a lasat-o la domiciliu. După 6 oare femeia a încetat din viaţă, lăsînd în urmă 6 copii din care cel mai mic în vîrstă de un an.

Vinovat este şoferul care a dat automobilului prea mare viteză cînd şoseaua era prea aglomerată de public.

Până cînd oare cu asemenea abuzuri?

In strada Pantelimon s'a constatat eri un caz de febră tifoidă.

Bolnavul a fost izolat.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Mult stimate d-le Redactor

Pe fiecare zi ce trece să adevereşte mai mult vorba, că noi sătenii avem parte numai la datorii nu şi la drepturi: Plătim dări peste dări către comună judeţ şi stat, facem drumuri şi şosele, iar nouă nu ni se face nimic în schimb. Nimeni nu mai vine să ne asculte macar nevoile şi greutăţile cu întămpinăm, afară de timpul din preajma alegerilor şi atunci ne promit mult ca să nu ne facă nimic. Biserica e dărăpanată; şcoala a ajuns o ruină, podurile şi şoselele stricate ca vai de ele.

Astă primăvară prăbuşindu-se podul de peste pîrîul ce trece prin mijlocul satului a întrerupt comunicaţia atît cu restul satului de pe cellalt mal a pîrîului, cît şi cu satele vecine. Mai mult încă, Cimitirul aflîndu-se de cea laltă parte a gîrlei, trebuie să ocolim cu mortul distanţa de 7—8 km. pînă la el. Să fereasca D-zeu de timpurile în care am ajuns !?.

Am reclamat în nenumărăte rînduri pe la serviciul tecnic, pe la d. prefect al judeţului şi am cerut să ne facă pod, am trimes delegaţii care s'au întors cu promisiuni dar nici astăzi nu s'au realizat.

Se apropie toamna cînd trebue să aducem recolta de pe cîmp. Pe unde s'o aducem? Ce să facem şi cui să ne mai plîngem.?

Facem o ultimă intrebare d-lui prefect de Botoşani.: Pentru care motive nu vrea să facă podul? Nu mai sunt lemne? Noi ştim că comuna noastră varsă pînă acum în caseta „Asociaţiei comunelor rurale“ din judeţ suma de 31 mii lei şi în schimb n'a făcut în comuna îmbunătăţiri de cît de 5000 lei.

Ce s'a făcut cu restul?

Un cetăţean

Consiliul de război al corpului III (Galaţi), a judecat eri pe soldatul Leiba Abaze din Piatra N., care fusese condemnat de consiliul de război din Iaşi la cinci ani muncă silnică, pentru insulta şi lovirea superiorului — sentinţă casată de consiliul de revizie al armatei.

Abaze a fost asistat de avocaţii Teodorescu (Bucureşti) şi Pella (Iaşi). Consiliul l'a condemnat numai la un an închisoare.

Domnul Ioan Chelărescu, registrator arhivar la închisoarea centrală din Iaşi, a fost transferat disciplinar la Galaţi, şi domnul N. Babeş, diriginte la închisoarea Galaţi, a fost transferat la Iaşi — în interes de serviciu.

Domnul Costache Constandache a fost numit laborant la institutul de chimie din Iaşi.

CASINOUL DIN SINAIA

Mari atracţiuni în tot timpul sezonului

TEATRU de comedii şi varietăţi.—
Trupa romînească şi franceză

Artişti celebri de pe primele Scene ale lumei.

Direcţia artistică MORLAN. Preţuri foarte moderate

Restaurant şi Terase de Consumaţiuni

Bucătărie de prima ordine sub conducerea celebrului şef HEYRAUD.

Serviciu luxos şi îngrijit sub direcţia d-lui BOTTINELLI

ORCHESTRA TEATRULUI compusă din 30 artişti sub direcţia d-lui POMPILIO

PE TERASE: ORCHESTRA de virtuosi sub direcţia d-lui Nisotti din Montecarlo

Serbări—Baluri—Tir Aux Pigeons
NUMEROASE ATRACŢIUNI

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: Domnul P. P. Carp a făcut cunoscut d-lui T. Maiorescu că înțelege să se retragă din șefia partidului conservator, ca și din viața politică.

Domnul Carp indică de succesor la șefia pe d. N. Filipescu. Zilele trecute chestia aceasta fu desbătută la Sinaia, de către unii fruntași ai partidului, cari fusese convocați în acel scop.

După insistențele d lor Maiorescu și Arion nu s'a luat nici o hotărîre, rămînînd să se decidă asupra propunerei d-lui Carp de îndată ce va avea loc o schimbare de guvern

:: Partidul Iorga-Cuza a încercat o nouă și mare pierdere.

D. dr. Răducanu, unul din cei cîțiva băeți, cari au revizuit într-o circiumă din București procesul plagiatului Cuza, a disertat din cîmpul naționalismului și a trecut pur și simplu de partea Cahalului.

D. dr. Răducanu s'a angajat funcționar la banca Marmorosch Blanc.

D. Cuza ce zice ?

:: *In oraș circulă cu insistență zvonul, despre niște ordine confidențiale, sosite la corpul 4 de armată, și care ar da perspectiva unei apropiate mobilizări*

Dăm știrea sub toată rezerva cuvenită.

:: *Din Costuleni se comunică de azi noapte, că apele Prutului venind mari, amenință satul Măcărești.*

:: S'a întors rectumul. Și dacă s'a întors nu înseamănă că n'a rămas tot ce a fost: rectum.

Pe unde a fost a făcut mare cinste țării cu carta sa de vizită: „George Bogdane, rectum de l'Université de Iassy, professeur tout comme Brouardel à Paris sénateur comme Clemenceau, rédacteur important de la „Presse" du vin Mariani".

Chelnerii, portarii, pitolii și, mai ales, bonele de pe la otelurile din diversele les bains unde descindea cu ilustra sa cartă de vizită, ilustrul rectum—s'au arătat foarte surprinse de progresele gigantice făcute de Romînia,—care a ajuns să aibă reprezentanți la ziarul pur literar al lui Mariani.

Intors în Iași, încărcat de lauri, rectumul s'a grăbit să anunțe acest banal eveniment, în gazeta grecinistă.

Din cauza secetei noi am avut mare nevoe de întoarcerea lui și... pe el băieți ca să nu creadă că l'am uitat.

Așa ceva hidos nu se uită.

:: **De ale meseriașilor.** — Pentru astăzi Marți sunt din nou convocate comitetele corporațiilor următoare: Confecții și Construcții în asistența d-lui Dimitriu inspector al Cassei Centrale. D-sa vrea să facă ultimele încercări de a hotărî pe unii membri ai comitetelor, aderenți și fundatori ai „Cercului Uniunii Meseriașilor" să revină asupra demisiunilor din comitete și să se întoarcă la masă. Iașul dă mult de lucru sărmanei Case centrale—și-i va da încă mai mult în curînd.

— Aseară a avut loc o ședință a comitetului Cercului Meseriașilor, în localul societății „Frăția". S'au înscris noi membri dintre meseriași.

— La administrația financiară a sosit o adresă din partea Casei centrale prin care se dispune a se suspenda urmărirea unor meseriași amendați pentru neplata cotizațiilor.

Repetăm prezicerea făcută mai de mult că nu va îndrăzni Casa centrală să execute nici-o amendă, pentru că-și dă seamă de ilegalitatea condamnării fără apel și fără a cunoaște motivele nesupunerei la lege. Cu atît mai mult cu cît toate încasările sunt ilegale, budgetele nefiind votate de corporații și bresle, statutul nefiind încă votat și ne existînd nici un regulament. Toate aceste sunt lucruri fundamentale prevăzute de lege.

De asemenea nu s'au chemat adunările generale pentru alegerea cenzorilor, cari au o misiune mult mai însemnată decît a comitetelor, fabricate de agenți polițienești în cele mai multe cazuri.

:: Părintele Teoctist Stupcanu, starețul istoricei mănăstiri Cetățuia, pregătește actualminte o interesantă scriere, în care va arăta istoricul mănăstirei ce conduce. Sfinția sa se va ocupa de toate faptele de domeniul istoric, religios, critic și literar, atingător de această sfîntă mănăstire și împrejurimele ei,—cum și de persoanele care au jucat vre-un rol.

Lucrarea va fi terminată la primavară.

:: D-ra Ana Gheorghiu, învățătoare la Dudești, și Maria Codreanu, învățătore la Govora, au fost permutate una în locul alteia.

:: Eri, după prînz, pe strada Patruzeci de Sfinți, s'a aprins un automobil, aparținînd d-lui Văleanu.

Pompierii sosind repede, au stîns focul, care însă consumase aproape în întregime automobilul.

:: **Consiliul de higienă.**—Consiliul de higienă al orașului, s'a întrunit aseară, sub președenția d-lui dr. Floru, medic șef al orașului.

Erau prezenți, d-nii d-ri Mezincescu, Palautz, Grigoriu, Tudor, Imervol, Grosi, Buzenchi, Stenner și inginerii Savul și Bălănescu.

*

După ce consiliul ia act de mersul boalelor contagioase, din lunile Iulie și August, se intră în ordinea zilei.

Prima chestiune e aceia al meseriașilor brutari.

Consiliul i-a act de demersurile făcute pînă azi, în ceia ce privește aducerea la îndeplinire a îmbunătățirilor ce sunt de adus localurilor de brutării.

Consiliul hotărește a se interveni la Primărie, ca nici o autorizare nouă de funcționare, să nu fie dată, pînă ce localul nu va fi constatat, că e deplină conformitate cu autorizațiunea eliberată.

In ceia ce privește localurile existente să se menție somațiunile, impunîndu-se brutarilor aducerea la îndeplinire a măsurelor dictate de serviciul sanitar.

Noi autorizațiuni de brutari să nu se acorde, de cît pentru strade canalizate și avînd conductă de apă.

*

A doua chestiune a fost privitoare la circulara direcțiunei generale a serviciului sanitar, cu privire la diferitele fabrici ce funcționează, consiliul decide a nota administrația comunală, pentru aplicarea strictă a dispozițiunilor luate de direcția generală a serviciului sanitar.

*

După o discuțiune, consiliul decide, a nu lua act de întîmpinarea făcută de proprietarul fabricei Țesătura și a impune înzestrarea acestei fabricei, cu o instalație de epurație biologică, pentru apele industriale.

*

D. inginer Savul se numește în comisiunea, pentru studiarea chestiunei, dacă se pot vinde parcele de locuri pe șesul Țutorei.

Din comisiune face de drept parte, d. dr. Floru, medicul șef al orașului.

*

Ultima chestiune la ordinea zilei e o adresă a administrației comunale, prin care avizează consiliul de higienă, de infecțiunea ce o produce felul scandalos cu serviciul care barometric face vidanjarea.

Consiliul după o discuțiune, la cari luau parte d-nii dr. Floru, Mezincescu, Tudor, Imervhol și Grigoriu, hotărește a răspunde administrației comunale, că acest consiliu și-a făcut datoria, a atras atențiunea asupra acestui serviciu—și rămîne ca administrația să ieie cuvenitele măsuri de îndreptare.

*

In urma celor arătate, de către d. dr. Floru, consiliul ia cu mulțumire act de faptul, că orașul a fost ferit de grave epidemii în timpul vacanței.

:: La spitalul israelit a fost internat, maestrul pielar Strul Goldștein, care voind a tăia niște pînză, și-a făcut o gravă tăetură în regiunea femurală dreaptă, urmată de o puternică hemoragie.

Ajutoarele i-au fost date în grabă de către d. dr. Ochs, medicul secției chirurgicale a sus zisei instituțiuni.

:: Congresul avocaților a fost definitiv fixat a se ține la Craiova, în zilele de 8—11 Noembrie.

:: La 8 Septembrie, va avea loc adunarea generală a membrilor cercului pensionarilor, pentru votarea statutelor.

Adunarea se va ține, sub președenția d-lui D. I. Ionescu. președintele cercului

:: In strada Toma Cozma, au încetat ieri din viață doi copii de gemeni ai unui mecanic de la Uzina Electrică anume Zăhărăscu.

Medicul disp. I, bănuind că micii copilași, au murit de foame, a dispus trimeterea cadavrelor la morgă.

Mama copiilor care nu pare a fi străină de moarte a copiilor săi, a fost găsită cu sînul legat, pentru a-și opri laptele.

:: Excelentul ansamblu al trupei Grigoriu, de operete, va da în Iași, o serie de spectacole, începînd de la 20 Septembrie.

Iată numele operetelor noui care vor fi reprezintate:

Rizeta, Eva, Dușmanul femeilor, Dama în roșu, Fiii în automobil, Piatra N., Piatra O., Gospodărie poloneză, Păpușica, Studentul cerșetor, vice Amiral.

Din succesele vechi: Dragoste de țigan, Suzana, Contele de Luxemburg, Fata Pădurarului, Vagabondul nemuritor, Țăranul voios.

Creditul urban din Iași

La 1/14 Septembrie 912, se va ține concurs, pentru ocuparea unui post de copist, la Serviciul Contabilității.

Concurenții vor prezinta următoarele acte:

1) Certificat de absolvirea Liceului sau a școalei Superioare de comerț, și

2) Certificat că a satisfăcut legea recrutării.

Direcțiunea

:: D. V. Popescu a fost numit revizor la moșiile statului din județ.

:: Azi dimineață, a sosit în localitate episcopul armenesc Knell, cu misiunea din partea patriarhatului din Constantinopol, de a inspecta bisericele armenești din Romînia.

Episcopul a descins la otelul Europa.

:: Cea mai recentă creațiune cinemato-teatrală a companiei artistice daneze, apare astă-seară Marți 28 August pe pînza cinematografului Pathé-Frères din noua grădină de lîngă Administrația Financiară, vis-à-vis de librăria Socec. „Fiica guvernatorului" este titlul acestei piese și cuprinde două părți mari. Sunt apoi conținute în noul program de astă seară Luni: Pe malurile fluviului Zambeze. (Africa). Interesante vederi de călătorie.

Boneta albă. Măreț roman însuflețit.

Fiica guvernatorului. Film danez de mare artă. Din seria pieselor teatrale interpretate de compania dramatică daneză compusă din cei mai renumiți artiști ai scenelor din Copenhaga.

O țigară turcească. Scene foarte humoristice.

Din imperiul Semi-Lunei.—Vederi din orașul Constantinopole. Scene de călătorie.

Prins în flagrant delict.—Scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă: Mercuri 29 și Joi 30 August: Valurile vieței, roman contimporan (2 părți)—Pathé Journal, etc. etc.

:: La Hîrlău, a avut loc în ziua de 25 August o frumoasă reprezentație teatrală organizată de domnișoara Maria Belodor-Stănceanu.

Reprezentația a fost patronată de distinsul colonel Burghelea, care merită multă laudă și a fost dată în scopul adunărei fondului necesar pentru ridicarea unui monument victimei aviațiunei romîne, neuitatul locotenent Caranda.

:: Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 28 August

Incheiarea păcei

Viena.—O mare bancă de aci, a fost înștiințată, că încheiarea provizorie a păcei între Italia și Turcia, va fi zilele aceste fapt indeplinit.

M. S. Regina Elisabeta la Brașov

Brașov.—Regina României însoțită de oaspetele ei principele de Bethelm și cu suita, au sosit aici și au asistat într'o biserică la un concert de orgă.

Seara Regina Elisabeta și oaspetele ei s'au inapoiat la Sinaia.

Memoriul guvernului bulgar

Sofia.—Guvernul a adresat Puterilor un memorandum, prin care se plînge contra atitudinei Turciei și cere autonomia Macedoniei.

Accident de trăsură

București—D. dr. Gerota era să fie eri victima unui accident de trăsură.

Venind cu trăsura pe strada Academiei, calul de la trăsură, speriindu-se de un automobil, a luat vînt spre calea Victoriei, unde a fost oprit de niște agenți biciclisti.

D. dr. Gerota a scăpat neatins.

Grevă generală la Londra

Londra.—Mîine expiră contractul general al lucrătorilor de șantiere și al fabricelor de mașini.

In cazul cînd noul contract nu va fi pe placul muncitorilor, e probabil că mîine se va proclama o grevă, la care vor participa 1,500,000 de lucrători.

Incendiul din Constanța

Constanța.—Aseară, un incendiu a isbucnit la teatrul cinematografic din parcul Mitică Georgescu, din cauza aprinderei unui film. Intreaga instalațiune a fost prefăcută în cenușă.

In grădină s'a produs o mare panică,—din fericire spectatorii erau în număr mic și au putut scapa neatinși.

Inundațiile

București.—Prefectura din R.-Sărat, a înștiințat ministerul de interne, că Siretul crește mare și multe localități sunt amenințate de inundații.

Ciocniri între trupele de la granița turco-bulgară

Sofia.—Eri doi caporali din Caratape întorcîndu-se dintr'o patrulă au fost uciși de soldații turci din fostul cu același nume.

Cabinetul din Sofia a însărcinat pe ministrul său la Constantinopol d. Sarafof, să facă demersuri energice ca să înceteze atacurile continui de la graniță.

Se reclamă o anchetă urgentă.

In toate orașele din Bulgaria au avut loc întruniri de protestare.

O scrisoare autografă a imparatului Frantz Iosef

Viena.—Intr'o scrisoare autografă adresată primului ministru de Stnegkh. imparatul Frantz Iosef și-a exprimat întreaga sa recunoștință pentru colaborarea roditoare a ministrului seu la legile militare care nu au fost adoptate în seziunea trecută. Cu acelaș prilej ministrul Georgi a primit titlul de baron și ministrul de justiție recunoștința imperială.

Liceul particular

„Profesorii Asociați"

Iași.—Str. 40 Sfinți No. 9.—Iași

Liceul intră în al III-lea an de funcționare sub aceiași direcțiune.

Liceul are toate clasele inferioare și superioarr, secția modernă și reală.

Preparații de 2 clasa într'un an

Inscrierele încep la 10 August in localul din str. Rece No. 2

Se primesc și interni în condițiuni speciale

Prospecte la cerere

Director, **Titus G. Patriciu—Iași**

Profesor

TEATRUL NAȚIONAL

Compania Lirică de operă si operetă

ARTIȘTI ASOCIAȚI

Sub conducerea artistică a d-lui AL. C. BARCANESCU

Va începe seria de reprezentații

Vineri 7 Septembrie 1912

Cu marele succes al trupei

VICE-AMIRAL

Operetă în 3 acte de Ziehrer.

Vor urma apoi:

Sîmbătă 8 Sept., *Soldatul Viteaz* (Der Tapfer Soldat).
Duminică 9 „ *Sînge Vienez* (Wiener Blut).
Luni 10 „ *Valsul Iubirei* (Liebeswalzer).
Marți 11 „ *Fifi în Automobil* (Autoliebchen).
Mercuri 12 „ *Vice Amiral*
Joi 13 „ *Țar și Teslar* (Tzar und Zimermann).
Vineri 14 „ *Valsul Vienez* (Wiener Valzer) Mare Balet.

Prețurile Locurilor: Loja 16, 18, 20 lei, Fotoliu Banca I — III 4 lei, Stal Banca IV—X 8 lei, Banca XI—XIX 2 lei, Banca XX—XXII (studenți) 1 leu, Balcon I—II 2 lei, Balcon III—IV 1.50. Galeria 1 leu, Loja Balcon 8 lei.

Inscrierile pentru bilete la Agenția Teatrală *„Carmen Sylva"* (Librăria Iliescu) Piața Unirei.

n fie-care Duminecă și Sărbător MATINEURI cu prețuri populare

Școala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcțiunea d-rei E. VESBIANU

— Iași—Strada Albinei 5 —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe și semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care dorese să învețe numai teoria și practica croitoriei, precum și absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcțiunea.

Elev, școala superioară de comerț, anul al IV-lea, dorește să predea lecții la elevi de curs primar sau secundar (curs inferior), în schimbul unui salariu modest sau a unei camere de dormit, sau pentru masă. A se adresa la ziar.

De închiriat *în total ori în parte, pentru societate, birou, atelier ori depozit, un apartament de 5 camere între care una foarte spațioasă.*

Strada Cuza Vodă 13

Societ. filantropică „Steaua"

Școala primară și profesională israelito-romînă de fete

Iași—str. Elena Doamna (Albă) 23

In anul acesta va funcționa cursul primar complect *cu un adus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I-a și a II-a unde se predă:* Croitoria *în mod* practic *și* teoretic, *limbele,* Romînă, Franceză și Germană. Relgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică și gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August și vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria școalei între oarele 10—12 a. m. 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnăria pentru Mobile și Sinaia. Prețul fiind cu ora, fasonatul se calculează foarte ieftin.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Preparator special de franceză, germană, latină matematici, elevi de curs primar și secundar.

Preparațiuni pentru examene corigență admitere în ori ce școală a statului.

V. Emil. *Profesor Str. sf. Teodor 36*

GIMNAZIUL „Moritz și Betti Wachtel" Iași

Str. Sărăriei 147—Imobil propriu

Invățămînt secundar după programa statului.

Elevii depun examenul de fine de an, în școală, în fața unei comisiuni oficiale.

Curs suplimentar de comptabilitate, începînd cu clasa a doua.

Muzeu de istorie naturală și laboratoi chimico-fizic.

Corpul didactic compus din membri ai școlilor statului.

Inscrierile se fac în cancelarią școalei de la 10 August.

DIRECȚIUNEA

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia)

Dr. Louis Mendel, dentist

reintorcîndu-se în localitate și-a reluat ocupațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis.

30-40 metri grilaj de fier *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre ce'e mai bune şi a căror êfecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari nu resistă la toatele celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii şi Farmacistii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcții.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ŞI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE
„LA PORTUL BRAILA"
Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi
FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polițe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende **Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliță universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

OPINIA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași str Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1677 - Vineri 31 August 1912

Nulitatea operei junimiste

Infundați din toate părțile și gata de a reîncepe un nou ciclu de 15 ani de opoziție, amicii d-lui Carp au lansat știrea prin ziarele lor, că junimiștii „cu sau fără concentrare trebue să rămîe la putere". Și drept motiv, organele oficioase ale guvernului invoacă argumentul că „partidul conservator azi la putere nu și-a îndeplinit încă programul de activitate desfășurat cînd a venit la putere spre a corespunde tuturor nevoilor sociale». (Vezi „Seara" No, 94).

Dacă nădejdea d-lor Carp și Marghiloman într'o viitoare guvernare stă numai în gogorița pretinsului lor program de guvernămînt, atunci cu drept cuvînt pot să-și considere situația ca definitiv pierdută.

In adevăr, nu mai e azi nimeni în Romînia, care să nu se declare edificat asupra mult cîntatei capacități junimiste. Șeful și cu cei mai iluștri dintre colaboratorii săi au fost puși la lucru și s'a văzut, repede de tot că și geniul reformator al fostului președinte de consiliu era tot o legendă ca și atîtea altele create de junimiști.

Prin manifestul program, lansat de d. Carp înaintea alegerilor generale, se promitea țărei mari reforme și îmbunătățiri în trei direcțiuni deosebite. Intăi, în ordinea administrativă—reforma scumpă sufletului d-lui Carp—pentru a se curma cum ziceau junimiștii cu enfază, scandalul amestecului administrației în politică.

In al doilea loc, s'a făgăduit eftenirea traiului pe cale directă și indirectă, adică în același timp prin măsuri destinate să scadă prețul lucrurilor de prima necesitate cît și prin degrevări serioase și reale. In fine pe al treilea plan se anunță în programul guvernului mari reforme sociale menite să ocrotească clasele muncitorești și nevoiașe.

La aceste trei puncte esențiale cari formează miezul manifestului d-lui Carp se mai poate adăoga și un al patrulea punct, acela în ordinea morală a lucrurilor, constînd în o asanare generală a moravurilor în ce privește activitatea publică.

Ia să vedem acum, ce a adus d. Carp la îndeplinire din faimosul său program de lucru ?

Absolut nimic din toate cele făgăduite. Reforma administrativă—fără de care fostul președinte al consiliului pretindea, că nu va sta un ceas la putere—a avut o soartă din cele mai mizerabile. Concepută într'un spirit reacționar și incoherent reforma în chestiune a provocat o ilaritate generală. A doua zi după prezentarea anteproectului d-lui Carp, fostul guvern s'a văzut silit să-l retragă cu rușine, căci în potriva așa zisei „mari reforme" se ridicase nu numai opoziția unită și țara întreagă, dar chiar aproape tot partidul d-lui Carp.

Relativ la al doilea punct de program, rezultatul s'a văzut și se vede încă : o scumpire și mai grozavă a traiului. In această privință domnul Carp și-a arătat chiar oficial în Cameră neputința sa, afirmînd că, în afară de degrevările acordate, d-sa nu vede nimic posibil de făcut pentru a se aduce o ușurare a vieței.

Și cît despre degrevări, ele s'au redus cum am arătat de atîtea ori, la niște adevărate acte de aberație financiară, întru cît s'a lipsit budgetul Statului de 13 milioane, fără ca unul singur din cei degrevați să fi simțit o cît de slabă îmbunătățire a situației lor.

Rămîne legea meseriilor și asigurările muncitorești.

Al treilea mare punct din programul domnului Carp. Nici cu aceasta, junimiștii n'au nemerit-o, întîiu pentru că legea meseriilor, un adevărat monument de concepție polițienească, a sculat în picioare muncitorimea din toată țara ; al doilea, fiindcă asigurările muncitorești, furate ca idee din programul conservatorilor-democrați, au fost traduse în proect de lege de un spirit mediocru ca al domnului Nenițescu, care n'are nici inteligența, nici experiența necesară pentru realizarea unei asemenea opere.

Cînd e vorba de cel de al patrulea punct de program, anume de cinstea și moralitatea făgăduită de domnul Carp în activitatea publică, este bine să nu mai vorbim.

S'ar supăra de am face-o, în primul loc domnul Marghiloman și în al doilea loc acea lume întreagă de samsari și oameni de afaceri, cari au dezonorat faima partidului conservator prin gheșefturile și operațiile lor necinstite.

Cum vedem, întreg programul de guvernămînt al domnului Carp a fost o mare deziluzie pentru naivii încrezători în geniul șefului junimiștilor și o adevărată înșelăciune față de țară.

A vorbi deci cum fac organele guvernului, de reîntoarcerea domnului Carp la putere pe baza „programului și a reformelor" este o insolență.

După trista experiență făcută, opinia publică a tăiat orice credit junimiștilor. La pasivul guvernărei carpiste nu se vede de cît politica de ură și răzbunare, legile personale, nedreptatea în chestia bisericească, Parlamentul rușinei și desfrîul d-lui Marghiloman, într'un cuvînt nimic serios de pe urma căreia țara să fi profitat, iar faima partidului conservator să fi crescut.

Bîrna conservatoare și paiul liberal

Presa guvernamentală a început să fie foarte grijulie de cele ce se petrec în sînul partidului liberal. Epoca, *în deosebi, nu vede la liberali decît desbinări și desaprobare.*

Nu ne place să ne amestecăm în afacerele interne ale unui alt partid, dar compania întreprinsă de ziarele regimului e de-un ridicol irresistibil. Să te ocupi ce e la vecin și nu vezi de propriile tale păcate—aceasta e mahalagism politic.

Partidul de la putere a făcut, cîți fruntași atîtea bisericuțe. Guvernul regulat constituit al țării e străjuit de guvernul ocult al d lor Carp—Marghiloman —Filipescu. Miniștrii cu răspundere sunt paralizați în acțiunea lor de către miniștri fără răspundere, dați afară din guvern.

In toate județele țării, partizanii guvernamentali sunt împărțiți în cîte două și chiar mai multe tabere, cari luptă între ele...și cînd așa stau lucrurile, Ziarele guvernamentale uită bîrna conservatoare și se ocupă de paiul liberal.

Amenințările „Epocei"

Ziarul d-lui N. Filipescu încearcă un nou șantaj asupra Coroanei, Epoca **tinde să arate că partidul liberal e caraghios cînd prezice căderea guvernului Maioresca și disolvarea apropiată a Parlamentului Marghiloman. Dar în caz—adaogă** Epoca—**cînd aceste previ deri insolite ale opoziției s'ar îndeplini, partidul conservator va ști să lupte cu toată energia împotriva acelora cari au pus la cale complotul.**

Cînd cu procesele în chestia tramvaielor, Epoca **a avut o atitudine identică, însă față de magistratură.**

Ziarul d-lui Filipescu, ca și întreaga presă guvernamentală, încerca să tragă că fruntașii opoziției ar fi dictat hotărîrile judecătorilor, din faptul că presa noastră a prezis dinainte care va fi rezultatul proceselor deschise de d. Marghiloman. Invinuirile acestea ei le aducea presa regimului, cînd explicația și logica prevederilor noastre erau aproape științifice, orice avocat și om de legi, cu cît de puțină știință juridică ar fi putut prevedea rezultatul proceselor tramvaielor.

Tot așa și în chestia prăvălirii guvernului Maioresca și a disolvării Parlamentului.

Epoca **vrea să vadă în prezicerea aceasta un complot tenebros, împotriva cărula anunță o strașnică mobilizare de forțe, cînd ea se poate explica pe calea mai naturală.**

In adevăr, guvernul Maioresca trebue să plece pe motivul foarte palpabil că e un cabinet de tranziție cu un mandat special și mărginit.

Parlamentul d-lui Marghiloman va trebui neapărat disolvat pentru că acest parlament a votat o lege recunoscută de Justiție ca potrivnică Constituției.

Iată dar premisele noastre din cari în chip logic tragem schimbări de regim.

Totuși, Epoca **vrea să vadă în apropiatele evenimente politice un complot, de care n'ar fi străină nici Coroana. Svîrcolirile acestea sunt cel mai bun semn că regimul e pe drîc.**

Intocmai cum spuma valurilor este semn de furtună pe mare, tot așa clăbucii la gura omului sunt semnul unei furtuni sufletești.

CONCENTRAREA ȘI D. GRECIANU

Nimeni nu l-a întrebat pe d. Grecianu dacă este pentru sau contra concentrărei, cu toate acestea d. Greciauu, prin ziarul său se ocupă foarte regulat de chestie, combătînd energic concentrarea.

Iată-l, însă, pentru concentrare. Din senin și fără a fi întrebat, dar în speranța, că fiind ignorat cînd a fost contra concentrării, va fi luat în seamă, poate, cînd se va pronunța pentru ea.

Domnul Grecianu scrie un articol, prin care recunoaște că partidul conservator, cel mare și puternic, se află la un moment foarte critic și că ar fi timpul ca tachiștii, cari reprezintă necinstea, să reintre în partidul slăbit ca să-l întărească.

Vrea să zică d. Grecianu este acum pentru concentrare. Aceasta ne încîntă tot așa de puțin, precum încîntați fusesem cînd d. Grecianu, din proprie inițiativă, fusese contra concentrării.

Interesant este numai că d. Grecianu recunoaște slăbiciunea partidului seu, că poftește pe „bandiți" să reîntre în partidul conservator și că, la urmă, zice că d. Take Ionescu „a vîndut interesele partidului".

Am relevat toată harababura aceasta, tot ridiculul acesta, spre a dovedi ce fel de „barbat de stat" este acela, care reprezintă, la Iași, bietul junimizm.

Nimeni nu ia în seriosul firește, o asemenea politică de operetă proastă. Regretabil este numai, că eroul operetei este tolerat să deție conducerea politicei junimiste în Iași.

LA TEATRU

La Teatrul Național au început repetițiile, pentru viitoarea stagiune teatrală. D. C. Ionescu, unul dintre directorii de scenă, își dă toată osteneala pentru a monta, cîte-va piese de ale regretatului nostru amic Caragiale, cu care stagiunea se va deschide.

N'am vrea să mai insistăm, cu toate aceste nu ne putem opri de a nu releva, că de doi ani de zile, repertoriul lui Carageale n'a fost reprezentat la teatrul național din Iași.

Și pe cînd s'au cheltuit sume însemnate, cu montarea de piese, la care publicul dormea în sală, și s'au distribuit tantieme și defeuri, nu s'a găsit chipul, de a se satisface dorința ieșenilor, de a vedea defilînd pe scena națională, tipurile așa de bine caracterizate de Carageale.

A fost o greșală, recunoscută însuși de directorul teatrului național, — și trebue ertată.

Mult regretatul Carageale, era convins că piesele sale sunt mai bine întrepretate la Iași, de cît aiurea.

E drept însă, că s'au stins creatorii caracterelor zugrăvite de maistru. S'a stins Arceleanu, un *Trahanachi* incomparabil, s'a dus Dimitrescu, care din *Cetățeanul turmentat* făcuse o creațiune admirabilă, și nu mai este Hasnaș, care ni înfățișa un *Cațavencu*, în carne și oase.

Dintre creatori nu ne-au rămas de cît *Athena Georgescu*, acea cucoană *Vetă*, care a contribuit, după însuși mărturisirea lui Carageale, la eternizarea acestui tip, și care a rămas fără rivală pînă azi.

Incă nu cunoaștem elementele, care vor înlocui pe cei dispăruți,—dar nădăjduim că s'a făcut o distribuție conștiincioasă și montarea nu va lăsa nimic de dorit.

Vom avea deci prilejul să admirăm din nou capod'operele maistrului Carageale și să ne convingem că ele sunt și azi de aceiași actualitate, ca și în momentul creărei lor, căci sunt pagini rupte din vieață, ce nu se pot și nu se vor putea stînge nici odată.

Vom trece momente plăcute admirînd operile geniale ale regretatului Caragiale, —dar rana din sufletele noastre va sîngera din nou, amintindu-ne de marea și ireparabila perdere suferită de țară.

D.

Setea de răzbunare

D. Marghiloman și organele docile de cari se slujește pentru a-și satisface ambiția de om învins, au început, se vede treaba, să găsească plăcere în îndeletnicirea de a plăti, din punga contribuabililor, despăgubiri pentru procesele temerare pe cari le pornesc în dreapta și în stînga.

Sunt osîndiți pînă acum la aproape un milion despăgubiri, fără să socotim paguba colosală, pe care au adus'o publicului — și minte nu s'au învățat. In ura care 'i arde, ură corozivă, oamenii aceștia au ajuns să trăiască cu mintea într'un fel de noapte permanentă. Simțul realității le lipsește cu desăvîrșire — din care pricină au început să se dedea la acte de inconștiență.

Cea din urmă faptă a celor cari inspiră pe primarul capitalei este de-a dreptul faptă de dement.

Au adresat societăței comunale de tramwaye o somație prin care 'i poruncește ca, sub pedeapsă de a plăti primăriei cîte 5000 lei pe zi, să strice, să desfacă și să ridice de pe teren toate lucrările executate de cînd s'a dat sentința definitivă în procesul acesta—și să repuie lucrurile în starea în care se găseau înainte de începerea acestor lucrări.

Și ce se constată ?

Societatea face dovadă că lucrările a căror dărîmare o cere Primăria, sunt autorizate formal de însăși Primărie și că multe dintre ele sunt executate de serviciile domnului Dobrescu în contul societății !

Cînd au ajuns la halul acesta, domnii Dobrescu și Marghiloman nu mai pot înainta fără să rîdice camașa de forță.

Dar ce sunt vinovați contribuabilii să plătească o gloabă pentru fantezia acestor inconștienți ?

Pe calea pe care au apucat, întru cît mai ales acești domni nu se simt obligați de hotărîrile cosiliului de miniștri, d-nii Marghiloman și Dobrescu sunt în stare să dea foc Capitalei ca să-și potolească setea de răzbunare.

Să luăm, dar, aminte.

OAMENI ȘI LUCRURI

Lumea de demult...

Am pomenit dăunăzi — vorbind despre călătoriile și călătorii mai vechi—numele Marelui logofăt Constantin Golescu și titlul scrierii lui : „Insemnare a călătoriei mele în 1824—1826". Bătrînul boer se minuna de vederea unui vapor, precum am văzut — și-l descria în toate amănunțimele, așa cum îi pricepea tecnica și rostul.

Foarte picantă e descrierea, pe care o face despre o călătorie în „Ailvagen" de la Viena la Triest, stăruind asupra tuturor acelor amănunțimi penibile care alcătuiau, pe atunci, fazele unei lungi călătorii — și care, totuși, îi se părea frumoasă.

„Nu este mai frumos lucru de cît a călători cinevaș cu acest mijloc, căci drumul ce-l poate face în 9 zile, călătorind cu chirigiu, sau cu fie care, sau cu caii lui, cu acest Ailvagen călătorește în două zile și trei nopți, și bez cîștigul cheltuelii de celelalte 6, ce apoi de apoi și la birturi pentru mîncare plătesc cu mult mai puțin, de cît cînd vor intra în birturi cu alt mijloc de călătorie.

Nouă, firește, ni se pare astă-zi ridicol entuziasmul pentru atari „comode" și ieftene voiajuri. Dar sunt note multe mai curioase chiar în același capitol din descrierea Colescului.

„...mi s'au întîmplat la întoarcerea de la Triesti la Viena să fim 7 neamuri în căruța cea mare : Englezi, Franțozi, Italieni, „Moldoveni", Grec *și eu Rominul* de la care multe află și învață, tot dintr'acelea ce fiescare n'au știut..."

Despărțirea. cum se vedera încă desăvîrșită între Moldoveni și.. Romîni, cu toată comunitatea de graiu. Și sunt numai 90 de atunci !

E adevărat că însuși acel mare cărturar muntean cunoștea limba romînă numai în parte, după mărturisirea-i proprie :

„Eu, plecînd din Brașov, am început să scriu cele ce vedeam, în limba națională și nu după zile multe, ci după puține, am fost silit să scriu în limba grecească, căci foarte des, întîmpinam vederi de lucruri, ce nu le avem numite în limba națională, cum îi șadîrvanul, statue, cascade și altele, pentru care ar fi trebuit să zăbovesc ceasuri, socotindu-mă de unde s-ar cuveni să le întrebuințez și așa *am fost silit să las limba națională și să încep grecește.* Și aceasta nu tinde e încerca rușine, căci toți tovarășii drumași scria fiescare în limba sa cea națională ; și scriind și eu, m'au întrebat de este această scrisoare în limba națională ?

Și de nevoe am spus că este grecească, mai poftorind că în Patria noastră, toți fiii nobleții obicinuesc mai mult în limba grecească să scrie...."

1824, — prea puțin timp după Eterie după marea încercare istorică de emancipare. De acea se putea ca un Mare Logofăt și un mare patriot în aceleași timp să nu izbutească a-și îmbrăca gîndurile, impresiile în limba țării.

Asta-zi recetind lucrurile aceste, ni se pare că sute de ani ne-ar despărți de acele vremi, de care ne desparte numai o viață de om bătrîn.

Rodion

Impresii și note din Basarabia

IV

Hotinul. Și acum iată-mă la drum spre Hotin, venind din Camenița. Ochiul vedea limpede toate cîmpiile și tot jurul Cameniței. O minune de tîrg, o minune de cetate, o minune de așezare. Tîrgul așezat în vale, în centrul văilor, ce dau spre Camenița și cu toate acestea acolo în vale să fie locul cel mai tare, căci așa l'a urzit D-zeu în potcoava apei Șmotriciului.

Stolbovon duroghi împărătesc apucă în linie dreaptă, tot suind, și de la a 6-a verstă se pierde din vedere Cetatea Cameniței; atîta e orizontul de larg în această parte. Și merge șoseaua împărătească, largă, bine pietruită printre plopi seculari, căci de veacuri fost-a bătut acest drum de oști împărătești ; și mers-au pe acest drum drîmbe de oști leșești să viuă să înece țara Moldovei, să bată cetatea Sucevei, sub Stefan cel Mare ; și mers-au pe acest drum bulucuri turcești, cînd fesul și turbanul se vedeau des pe aici, căci cele 2 cetăți stăteau strajă una alteia, Hotinul pe creasta de dealuri ale Nistrului, Camenița în inima Podoliei, cale de 2 ceasuri bune de lucru de la una la alta.

Șoseaua împărătească merge pînă la frontieră, cîtiva chilometri mai departe Hotin, la Molnița și Ivănuț, iar noi cotim la stînga prin Ruda și scoborîm în vadul Nistrului. Era 12 de-amează. Și sta soarele drept inimă ; iar pe *paroma* care, căruțe, oameni, femei ; stau gata să plece. Ne vede din deal, ne așteaptă, căci plecarea n'are minuta fixă, ci ca în Rusia *săceas* = îndată, întru cît Rusul n'a luat ca unitate de măsură a timpului clipa, momentul, *minuta*, ci ceasul, *săceas* adică în „acest ceas", nu pe dată, *scarii*, sau altfel.

Plecăm. In fața podului de plecare plute sute, sute ; pasomul scărțiia de greutatea de pe el ; iar paromierii, cu drugii lor cu cîngi în vîrf încep să bată în fundul apei să urnească paromul. Lanțurile se desfac. O femee care zăbovise o clipă rămîne pe mal, asvîrlind la tovarașa ei tăgîrțele ce le aducea pline la Hotin. Ne depărtăm de mal ; iar apa ne duce încet la vale, și noi trebuia să eșim la podul paromului hăt la deal. Ocolim plutele și cu ghibăcia celui care știe cum să ducă paromul, iată că malul rămîne departe și noi plutim în mijlocul Nistrului. Ce plăcută apă ! Ce sfîntă apă ! Vederea pe Nistru e oprită de coturile ce le face. Cetatea însă se vede măreață pe coasta stîncei, vre-o 2 chilometri mai în jos de vadul paromului. Și se înalță mîndră, dar tăcută, acoperită cu văzduh, bătută de ploae și grindină și arsă de soare în toiul verii. Sorbiam din clipele de trecere ale paromului legendele străvechi, zingănitele de arme, fiorii unui popor întreg. Pe acest ungher îndepărtat D-zeu a sădit vechiu hotar de neam, de rasă, și pare că vedeam fugarii boeri, ori domnii mazili grăbindu-se să treacă în vadul Nis-

TIFOSUL, HOLERA

și toate boalele intestinale (diareea dizenteria, colita, apendicita) etc. se tratează cu

Lactofermentul ROBIN

Aprobat de Serviciul Sanitar Superior.
Se găsește zilnic proaspăt în Laboratorul Dr. ROBIN
București 5 str. I. C. Brătianu.
Provincie 5 Lei 2 flacoane franco.

trului la Socoli, ori Ruda, fie pe parom, fie călări, alungați fiind în urmă de fugari cu caii de olac. Dar iarăși vedeam pe aceleași maluri boerii pribegi cari se uitau cu jind la cetatea Hotinului, ca să pue mîna pe acest cuib al moldovenilor, și să fie stăpîni de țară. Venit-au cu aprinse doruri de domnie Razvan hatmanul, și din vadul Hotinului au eșit sorții de domnie. Fugit-au cu năsiluire griji Vasile Vodă Lupul, după ce i s'a prăbușit o veche și strălucită casă după 20 de ani de domnie.

Și paromul înainta și iată-ne la malul moldovenesc. Caii cu traistele de orz în cap mîncau fără grijă, căci au socoteală birjarii să-i ocupe cu deale gurii, cînd au să treacă Nistrul în vad.

Ne scoborîm. Plata de 50 copeici se face în trecere și iată-ne acum suind dealul Hotinului. O coastă trăgănată, pe care începe a se zări tîrgul în creștet, pe vîrf, iar cetatea sta de strajă hăt în vale, pe stînca Nistrului, în fața satului *Socoli*.

Se deschide o vale adîncă, ce dă în Nistru. Pe malul drept e cetatea cea veche; ziduri înalte, dar în dărăpanare. Biserica sf. Alexandru Nevski cu turnul hogei stă de veghe în această cetate, ceva mai spre Nistru. Iar zidurile ei despre apă se oglindesc de veacuri în apele străvezii ale Nistrului, mărindu-i privala prin mii de forme ce ia cetatea văzută răsturnată în apă și atingînd cerul înorat cu meterezurile și colțurile sale.

Ce măreață se arăta domului fugar, ori boerului venit cu gînduri de domnie, cînd sta pe malul stîng în satul Socoli și privea cetatea în față! Ea se înalța mîndră și voioasă, căci cine o stăpînea era stăpîn unei țări. „Nu pociu tace aici pentru cetatea Hotinului, ce nesocoteală a o lăsare îndată pe mîna altuia... Treizeci de Nemți să fie pus Vasile Vali să o ție despre coastea Moldovei și despre Ungurii cu anii. Au n'au fost hrană? Pănea unui sat de la Hotin o ar fi putut ținea un an“ scrie Miron Costin judecînd pasul lui Vasile Vodă că s'a grăbit să treacă Nistrul în fuga lui dinaintea lui Gh. Stefan, (Let 1r, 328).

Dinspre Ivănuț ruinele se văd în coastă. Iată mecetul turcesc, cu turnul hogei, de unde se chema pe Turci să facă *dova*, în fund biserica ortodoxă a sf. Alexandru Nevskii. Iar din cătunul Braga de sub cetate zidurile cenușii ale cetățuei se înalță ca nourii Cremlinului, atîta impune prin înălțimea lor astupînd valea spre Hotin și intrarea în *creapost*. In case, cari au fost cîndva gazdă de pași, de domni, de parcalabi, iar azi șueră vîntul, bate ploaia, cucuvaele și liliecii își fac cuiburi, ca într'o tidvă de om! Pe spărtura unui zid te uiți pe la Nistru și vezi satul Socoli ca în strachină. Un portal mare pe care l'a deschis vremea, săpînd cu coasa ei în zidul învechit.

Mă ridic încet și obosit la deal, întorcîndu-mă adesea să le văd o dată, să le prind farmecul de pretutindeni; și iată-mă în tîrgul vechiu. Ce uliți înguste! Ce case și dughene de paiațe!

Fiecare dugheană cu cerdac de scînduri în față, cu trotuarul său, care 2 lespezi, care de 3, care în clină repede, care mai neted, așa că uitîndu-ne de la un capăt la altul al Uliței nu vezi de cît o infinitate de trotuare cîte dugheni; și tu trebue să mergi prin mijlocul uliței, căci altfel te lovești la fie ce pas de petrele de pe trotuar.

Murdar, sărăcăcios. Și numai evrei! Care alt neam de oameni s'ar acomoda să trăiască în atîta murdărie, în atîte sărăcie. Ei ne sînt antiquarii noștri naționali, căci ne păstrează cu o sfîntă evlavie sărăcia veche a neamului și a locucurilor pe unde au călcat ai noștri.

In tîrgul nou de pe deal se deschid uliți largi, case nouă, școli, internate, magazii, piață. Din tîrgul nou rămăi cu impresia unui tîrgușor în formație; și în capătul de sus al tîrgului e Seminarul, iar pe stînga frumoasa gimnazie donația E. P. Codreanu, o Moldovancă de ale noastre, ce-și vede încă cu ochii frumoasa faptă ce a făcut ca o strajă de cultură a tinerelor fete în acest colț nordic al neamului.

Ceasul bătuse 2 și eu trebuia să plec din Hotin, după o frugală gustare la birtul cel moldovenesc în susul pieței.

Dar Hotinul are o pagină bogată în istoria Moldovei și a o spune pe scurt sunt dator.

E greu a spune de cînd apare aici parcalabia, care a ocupat în rangul boerilor noștri locul de cinste, înaintea boerilor de Curte. In primele noastre urice ne apar o mulțime de *viteji*, soldați bine înțeles—dar fără altă determinare: Dragoș viteaz, Grozea viteaz, Costea viteaz, Mihal viteaz (anul 1395, Ulianiți 2). Pe nrmă încep a apărea boeri cu numele de Doroianul sau Nemțanul, ca *Șandu Ot Neamț* (1404, Ulianstki 15); apoi vornici de Suceava, ca Oană (1408, Orh. cit. 1, 1, 132), și tocmai în 1411 Iunie 28 cetim pe *Șandru de la Hotin* (Surete și Izvoade I, 195). Mai apare boer de Hotin *Manoilă ot Hotin* în 1440 (Ac. Rom. pecete 6), în 1449 tot el era supt Alexandru V[illegible]l.; în 1451 tot el; în 1453 tot el; în 1455 tot el supt Petru Vodă Aron, cu *Sin* Hotineanul (Uleanitki 87), ca apoi să rămînă boer fără boerie în primii 11 ani de domnie ai lui Stefan cel Mare, ca bătrîn sfetnic, dacă nu chiar rudă de domni.

Cu Goian trecut din Vornicie la parcalabia Hotinului se începe seria regulată a starostilor din Hotin, apoi vine Staful după 1467; lui îi urmează Vlaicul, mușul lui Stefan cel Mare, și cu fiul său Duma, Luarea Belgradului și a Chiliei a schimbat valoarea cetății Hotinului, toată grija fiind despre Turci. Vlaicul e trecut la Orhei, iar Staful revine la Hotin, luîndu-și tovarăș pe Ion, unde îl găsim pînă către 1491, cînd îi urmează *Mușat*. Cam de la această vreme, adică după 1486 Hotinul își ia locul întăi în seria pârcălabiilor, urmîndu-i apoi Neamțul și la urmă Novogradul sau Romanul. Cei din urmă pârcalabi de Hotin, ce-i găsesc în listele mele de boeri sînt C. Moțoc și Miron Costin în 1664 sub Ututie Dobja Vodă (Surete, sec. X, sub anul 7172).

Din la acest an lipsesc din lista boerilor de divan parcalabii de Hotin, venind după marii vornici imediat hatmanul și parcalabul Sucevei. Turcii puseră stăpînire pe Hotin, ca cetate de strajă spre Polonia, mai ales că cu cît puterea Turcilor slăbia în Austria voia s'o mențină față de Poloni. Atunci au venit peste Moldova zile de mare cumpănă, zile de cronicarul Miron Costin, și care așa de jalnic le spune în cronica lui și în versurile lui „Viața lumei“.

Turcii luase Camenița în 1672; iar Hotinul îl luase în stăpînire efectivă după 1664. Sub Petriceicu Vodă aici se dau luptele de Poloni și izbutesc a lua Hotinul de la Turci prin tradarea Voevozilor Romîni, trecînd cu arme cu tot la Poloni în toiul războiului. Cauza defecțiunei ne-o arată Neculcea: „ce ei ca cei cu nevoe s'au sfătuit ei în de ei, Grigore Vodă Ghica cu Petriceicu Vodă să se închine la Leși, să stee cu toții să bată pe Turcii, ca să nu apuce a se așeza în cetatea Hotinului Pară, precum se așezase în Cameniță; ca așezîndu-se în Hotin pașă, de aici în Moldova n'are de ce mai domni doma“ (Let. 11, 201).

Domni au fost la Moldova și după ce Turci au pus stăpînire pe Hotin, unde au pus pașă cu 3 tuiuri, mai mare în grad ca gospodarul de la Iași, ce era pașă cu tuiuri; dar havalelile purtate de țară pe sama pașei de Hotin erau mari. Tot ținutul Hotinului fu luat ca raia pentru întîmpinarea armatei turcești din cetate. Toți proprietarii acestui ținut au fost despoiații de venitul moșiilor lor și a trebuit să vină anul 1771 ca Rușii să alunge pe Turci din Hotin și să redea Moldovei un întreg ținut, ca după 40 de ani să ia o țară întreagă, Besarabia.

Țara plătea din budgetul ei cîte 1350 lei pe lună, pentru Zaberaoa Hotinului (Surete vol. III, 618), cum cetim in bndgetul țării din 1763. Bacșișurile curgeau gîrlă la oameni pașii de Hotin. Așa în 1762 se dă teftedarului de la Hotin 160 lei pentru o blană de cacum; 90 lei pentru un dunluc stofă, 70 lei pe un ceasornic de argint englezescu; (idem III, 623).

Dar beleaua cea mare era cînd eșia pașa de Hotin la preumblare; toate conacele priveau pe țară. E lung pomelnicul cheltuelilor făcute cu aceste conacuri, ce au costat numai o dată în 1762 suma de 3745 lei, conacul lui Hamza pașa de Hotin ce a mers la Galați. Iată cîte-va conace: Vasilanti (pah. Răducanu), Durăitoarea și Cinciule conac (stol. Beldiman), podul lui Gherman (tij Beldiman), Răzina (tot Beldiman), Boldureștii (tot Beldiman), movila Răbăe (med. Arghire (ispravnic de Fălciu), Stănilești (tot med. Arghire), Fălciu, Crețana, Galați.

In al meu studiu „Cuzeștii“ am dat multe note despre schimbările făcute la Hotin după 1771, cînd toți stăpînii și-au reluat moșiile.

In 1817 cadastrul Hotinului ne arată că numera 174 sate, cu 240 preuți, 2 diaconi, 201 dascali, 155 pălimari, 62 mazili, 10 ruptași; 11 armeni în Hotin; populația peste tot 19,876 locuitori. iară evrei 978.

Iașii aveau dese raporturi cu Hotinul și eu care scriu aceste rînduri despre Hotin, am fericirea de a-mi avea casele pe strada Hotinului, căci toate carele cu sare ce plecau de la Caravasaraua gospod din Sf. Lazăr, treceau pe la marginea tîrgului, prin Tîrgul Cucului, și apucau coasta dealului Săni, drumul Hotinului.

Isr Amfilochie Hotineanul și-a scris numele între cei dintăi dornici de carte romînească, dîndu-ne pe moldovenește o *Geografie* de obște și o *Aritmetică* prin 1795, lăsînd ca astăzi titlul de Hotinean să-l poarte Arhiepiscopul de Chișinău.

Drumul de la Hotin spre Noua Sulița merge pe coasta de dealuri, deal și vale, vale și deal, satele rămînînd cînd pe dreapta, cînd pe stînga, și după 30 de chilometre dai de Ghilanți, unde cu părere de rău n'am mai găsit pe popă acasă, iar la ceasul hotărît, 7 fără un sfert eram la tamojnă, unde mi-am luat cărțile, pe care ofițerul de jandarmi le-a găsit nepericuloase și polițaiu m'a salutat spunîndu-mi că așa fac totdeauna slujbașii cei mici.

Și acum cu trenul spre Bălți.

Gh. Ghibănescu

Ecourl din Mănăstirea Neamțului

Din Mănăstirea Neamțul ne vin unele știri alarmante, cu atît mai îngrijitoare, cu cît unii din părinții acelei mănăstiri se tem să nu se puie în cumpănă spre a se primejdui interesele economice ale celei mai mari și mai însemnate instituțiuni religioase din țară.

Se știe că acum de curînd, cu prilejul inspecțiilor canonice făcute de I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, pe la mănăstirile din această eparhie, Inaltul prelat a constatat mai multe neregularități și abateri grave în sarcina membrilor consiliului economic al sus zisei mănăstiri, din partea I. P. S. Mitropolit.

In urma constatărilor făcute și a observațiilor primite, întreg consiliul economic, în frunte cu starețul Valerie Moglan, asupra căruia planau cele mai grave neorînduieli, 'și-a dat demisia, care ar fi fost primită de Inalta Chiriarhie.—Pînă aici nimic anormal.

Se zvonește, însă, că Inalta Chiriarhie, primind demisia celor abătuți de la datoriile lor, ar fi instituit o comisiune care să gireze interesele Cassei monastirei pînă la alegerea și instalarea noului consiliu; iar în capul acestei comisii provizorii, s'ar fi numit monahul Ioachim Filipovici, fostul econom și membru în consiliul acum demisionat.

Asupra numirii acestui monah, părinții din M-rea Neamțul, s'ar fi alarmat. Ei zic că, în urma administrației destrăbălate a lui „Moglan“, nu le mai trebuia decît pe un „Filipovici“, pentru ca interesele economice ale monăstirei lor să fie curînd, din nou complect compromise.

In ce privește chemarea părintelui Daniil Tomescu în sus zisa comisiune, cu însărcinarea de casier, toți monahii din monăstire, au exprimat deplina lor încredere; de oare ce părintele Tomescu a 20 ani, condus afacerile economice ale cassei monăstirei și a dat dovezi de înaltă pricepere și corectitudine. Dar ei nu se împacă cu faptul de a fi administrați de către numitul Ioaçhim Filipovici, care fiind în consiliul economic demisionat, a dat atîtea pilde de nepricepere și de rea credință, stăpănit fiind și de patima lăcomiei de bani. De aceeia călugării din Neamț, cer imediata îndepărtare a lui Filipovici din capul administrației monăstirei și înlocuirea lui cu o persoană demnă și destoinică.

Ortodox.

Litere-Științe-Arte

Optimism.—Revenind asupra unor teme de meditări filosofice — ce par a corespunde temperamentului d-sale de scrutător neobosit—d. I. Brătescu-Voinești în „Scrisoarea“ ce adresează d lui G. Ibrăileanu, prin „Viața Romînească“ ajunge la încheieri absolut optimiste:

„...Pe fiecare zi vedem cum mintea noastră perfecționează și complectează lipsurile organizmului nostru, care e aparatul nostru de cunoaștere. Organizmul nostru nu are un organ special pentru perceperea scurgerii timpului. Mintea omului a scornit ceasornicul. Organizmul nostru nu are un simț special al direcțiunii.

Mintea noastră a născocit busola. Organismul nostru nu simte îndeajuns variațiunile de presiune atmosferică. Mintea omului l'a complectat, scornind barometrul. Ochii noștri nu văd destul de departe, nu văd lucrurile prea mici. Mintea noastră a scornit microfonul și telefonul. Realități extrem de mici, a căror existență nici nu se putea bănui, mintea omului a găsit mijlocul să le perceapă. Prezența unei a milioana parte dintr'un miligram, mintea omului a găsit mijlocul de a o percepe.

Și dacă e așa, ne-am zis, de ce nu am recunoaște acest spor necontenit al puterii noastre de cunoaștere și nebuni am fi dacă ne-am discalifica singura cunoaștere posibilă și imaginabilă...“

*

La teatrul național din Iași se lucrează cu activitate la confecționarea noilor decoruri menite a contribui la interesanta montare a unora din piesele viitoarei stagiuni.

*

Emile Faguet a întreprins o serie de cercetări critice asupra lui Jean Jacques Rousseau. A apărut acum „Vie de Rousseau“.

Vor mai apărea: „Rousseau penseur“, „Les Amies de Rousseau“ etc.

*

In Japonia se încearcă alcătuirea unei noi religiuni, de oarece vochile tradiții nu mai au autoritate, creștinismul n'a putut pătrunde în deajuns și încercările de a face să fuzioneze religia națională și religiunile de import n'au isbutit.

Această nouă religie se va baza pe ideia de Patrie și de Fraternitate, simbolizată în persoana Mikadoului, astfel că toate manifestațiile cultului să se îndrepte către el.

Prin această religie cetățenească, politică, speră cîrmuitorii japonezi că vor putea să rîdice nivelul moral al populațiunei, înfiltrîndu-i încetul cu încetul sentimentul iubirii de patrie și de conaționali, într'un chip tot atît de profund și de ireductibil, cum pătrund și sentimentele religioase ce au la bază o divinitate personală.

*

Intr'o carte apărută la Hachette sub titlul „Voltaire seigneaur de village“, autorul Ferdinand Caussy. studiează viața lui Voltaire ca mare proprietar, făcîndu-ne să cunoaștem în acelaș timp vechile condiții de proprietate.

*

Din Paris iradiază asupra lumei întregi splendoarea operelor de creațiune artistică, ce primesc un fel de consacrare în Orașul-lumină.

Ca măsură de recunoștință—și ca dovadă de înțelepciune totodată—și Parisul nu vrea să rămînă necunoscător al operelor de valoare create aiurea și în acest scop s'a constituit un comitet de studii, din care fac parte și Jean Richepin, Ed. Rostand și Sarah Bernhardt, pentru a alege, traduce și face să se reprezinte cele mai bune producțiuni dramatice din alte țări.

Scena franceză nu ar putea de cît să se îmbogățească din alegerile pe care le va face.

*

STRUNA ZILEI

PRUTUL RUS,,.

Apele Prutului au luat o jumătate din satul Măcărești.

Oficial

Prutule, grozav iubești
Țărna țării romînești;
Tot așa de ți o fi dragă
O să ne o înghiți întreagă...

Creditul urban din Iași

La 1/14 Septembrie 912, se va ține concurs, pentru ocuparea unui post de copist, la Serviciul Contabilității.

Concurenții vor prezinta următoarele acte:

1) Certificat de absolvirea Liceului sau a școalei Superioare de comerț, și

2) Certificat că a satisfăcut legea recrutării.

Direcțiunea

INFORMAȚIUNI

Legea meseriilor în căile ferate.—Direcția c. f. r. dorind să aibă un control asupra modului cum antreprenorii și tașeronii aplică legea meseriilor și lucrătorii detașați, a dat o circulară tuturor serviciilor de la c. f. r., al căreia cuprins se poate refuza ast-fel:

Pentru lucrătorii meseriași și nemeseriași întrebuințați la lucrările ce se execută prin întreprinzători și tașeroni, serviciile respective de la c. f. r., vor îngriji să li se aplice prin intermediul antreprenorilor și tașeronilor ca patroni, legea meseriilor, atît în ce privește asigurarea contra boalei, contra accidentelor, cît și în ce privește asigurarea pensiei pentru bătrînețe și a pensiei pentru invalidttate din boală.

Se va pune în vedere antreprenorilor și tașeronilor că nu au voe să facă alte reținери lucrătorilor, în afară de timbrele prescrise de legea meseriilor, achitînd bine înțeles partea lor de patron, cîte 15 bani pe săptămînă pentru ori-ce lucrător sau ucenic cu 16 ani împliniți.

Dacă nu s'a aplicat pînă acum dispozițiile legei meseriilor din cauza reținerei de 2 la sută, serviciile vor lua măsuri de pe acum pentru desființarea serviciului medical existent, pe ziua de 1 Octombrie a. c., de cînd urmează a se aplica integral legea.

Serviciile c. f. r., vor înființa imediat cassa centrală a meseriilor, pentru ca aceasta să poată organiza și înființa aceiași serviciul medical.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Pe de altă parte, serviciile vor stabili tot pe ziua de 1 Octombrie sumele rămase neîntrebuințate din reținerile de 2 la sută asupra valorei lucrărilor date în antrepriză, care sunt în curs de executare.

Aceste sume se vor comunica la timp serviciului B pentru a fi vărsate Cassei centrale a meseriilor.

Din situațiile de plată ce se vor face de la 1 Octombrie a. c. înainte pentru aceste lucrări nu se va mai scădea cei 2 la sută; iar pe viitor contractele ce se vor încheia cu antreprenorii și tașeronii nu se va mai prevede reținerea de 2 la sută, ci numai obligațiunea pentru antreprenori și tașeroni de a se conforma tuturor obligațiunilor impuse patronilor de legea meseriilor.

In „Ordinea“ de astăzi „Scrisorile din Iași“ se ocupă de: Graiul destinului.—Inceputuri de incendiu.—O curiozitate rară.— Ce nu e și este. — Arderea Palatului.—Reminiscențe istorice. — Cele nouă focuri.—Orașul sub tătari.— Fatalități și întîmplări.—Schele inflamabilă.—Reflecții în treacăt.—Obiceiu care nu se repetă.

Duminică, oarele 10 dimineață va avea loc solemnitatea deschiderei cursurilor școalei profesionale „Steaua“ din str. Elena Doamna. Vor funcționa în acest an două clase.

Ministerul de instrucțiune a făcut cunoscut revizoratului școlar, că înscrierile în școalele rurale, urmează a se face strict, după regulamentul în vigoare.

Pe ziua de 1 Octombrie, s'a înființat la școalele rurale din județ, un post de învățător la Cotnari, și unul la Ungheni-Bosia.

In învățămîntul rural, s'a făcut pe ziua de 1 Septembrie, mișcarea următoare:

D-ra Maria Sentea din Caligura-Bacău, a fost mutată la Fîntînele, în postul II.

D. Gh. Borș, din comuna Gura Văei-Bacău, la Fîntînele, postul I.

D. Octav Andriescu, din comuna Tureatca-Dorohoi, la școala din Gropnița-Focșani.

Din nou s'a contramandant convocarea consiliului comunal, așa că întrunirea anunțată pe ziua de 1 Septembrie, nu va mai avea loc.

TEATRUL NAȚIONAL

Compania Lirică de operă și operetă
ARTIȘTI ASOCIAȚI
Sub conducerea artistică a d-lui AL. C. BARCANESCU
Va începe seria de reprezentații
Vineri 7 Septembrie 1912
Cu marele succes al trupei
VICE-AMIRAL
Operetă în 3 acte de Ziehrer.

Vor urma apoi:

Sîmbătă 8 Sept., *Soldatul Viteaz* (Der Tapfer Soldat).
Duminică 9 „ *Sînge Vienez* (Wiener Blut).
Luni 10 „ *Valsul Iubirei* (Liebeswalzer).
Marți 11 „ *Fifi în Automobil* (Autoliebchen).
Mercuri 12 „ *Vice Amiral*
Joi 13 „ *Țar și Teslar* (Tzar und Zimermann).
Vineri 14 „ *Valsul Vienez* (Wiener Valzer) Mare Balet.

Prețurile Locurilor: Loja 16, 18, 20 lei, Fotoliu Banca I — III 4 lei, Stal Banca IV—X 8 lei, Banca XI—XIX 2 lei, Banca XX—XXII (studenți) 1 leu, Balcon I—II 2 lei, Balcon III—IV 1.50. Galeria 1 leu, Loja Balcon 8 lei.

Inscrierile pentru bilete la Agenția Teatrală *„Carmen Sylva“* (Librăria Iliescu) Piața Unirei.

n fie-care Duminecă și Sărbător MATINEURI cu prețuri populare

ULTIME INFORMAȚIUNI

Ziarele guvernamentale au dezmințit faptul că reluarea chestiei tramvaiului s'ar datora intervenţiunei d-lui Al. Marghiloman.

Un ministru, în măsură de a cunoaşte adevărul, a declarat, zilele trecute, că, d. Fleva a prezintat primarului Dobrescu o scrisoare a d-lui Marghiloman, datată din Karlsbad, prin care cere ca o nouă acţiune să fie intentată societăţii de tramvaie.

Evenimentul *a declarat că „opera" d lui A. C. Cuza este un plagiat şi un furt—după ce, în prealabil, declarase contrarul.*

Am somat să ne răspundă cînd a mințit. După cîte aflăm răspunsul va fi că d. Cuza n'a plagiat. Dar atît nu va ajunge : va trebui să ne dovedească, că d. Cuza n'a plagiat.

Aşteptăm.

Contrar altor ştiri, n'a avut loc nici o întrevedere între domnii Take Ionescu şi N. Filipescu.

Primarul din Costuleni a făcut cunoscut, că Prutul ameninţă să distrugă mare parte din satele Colţul Coarnei, Sălăgeni, Colţul lui Chiriac, Crozeşti, Manciu, Sberoaia şi Scopăşeni.

S'a luat iniţiativă creării unui dig provizoriu, dar care nu pare a fi de folos real.

De ale meseriaşilor.—In publicaţiile făcute de diverse corporaţii s'a anunţat că meseriaşii, în schimbul cotizaţiilor, însemnate, se bucură de ajutoare medicale atît ei cît şi familiile lor. După prima lună de zile de la întrarea în vigoare a legei ajutorul pentru familii s'a suprimat, iar pentru a mai linişti spiritele s'a anunţat că familiile meseriaşilor vor plăti ordonanţele medicale cu o reducere de 25 la sută. Nici acest folos însă nu-l au cotizanţii corporaţiilor, de oare-ce farmaciştii locali au refuzat cererea cassei centrale. Aceasta nu împiedecă pnblicaţiile şi gazetele oficioase să afirme că rabatul se acordă şi să facă reclamă pe această temă d-lor Neniţescu şi Gîdei.

— Tot cu privire la ajutoarele de care se bucură meseriaşii ni se asigură din sorginte absolut sigură, următoarele. Săptămîna de ajutor se socoteşte fără Duminei şi sărbători. Iar întăia săptămînă sufere totdeauna o scădere de *trei zile.* Cum se întîmplă în cele de mai multe ori ca necesitatea de repaos pentru boală să fie de o sigură boală, ajutorul se reduce, de fapt, în aceste cazuri la... două trei zile.

Asemenea bazaconii au găsit oare colaboratorii d-lui Neniţescu în legile engleze ori germane, cu care se compară mereu harababura de lege a Scorţeştilor noştri ?

Administraţia comunală, după cererea ministerului, a admis a pune la dispoziţie un loc în întindere de un hectar, pe platoul Copoului, pentru ridicarea unui observatoriu meteorologic.

Se ştie că curtea de Apel a admis sechestrul cerut de d. Ion Veniamin Kostaki pentru suma de 45.000 lei, iar d. Veniamin Kostaki a făcut recurs care se va judeca pe ziua de 12 Sept. 1912.

Astăzi a cerut din nou trib Iaşi, d lui Ion Veniamin Kostacki un sechestru asigurător pentru suma de 34.415 lei 31 b. ce a fost încasată de d. Veniam Kostaki de la bunica reclamantului d-na Maria Panopol şi de la moşul său lt.-colonel Gideiu.

Direcţiunea C. F. R. a luat următoarele dispoziţiuni, care au mai fost aprobate şi de consiliul superior al comerţului :

„Toate transporturile de cereale pentru care s'a cerut cîntărirea şi care nu s'au putut transporta imediat, ci au fost depozitate sub şoproanele sau sub aerul liber, trebuesc cîntărite înainte de încărcare pe decimal, sau imediat după încărcare pe bascul şi să se perceapă numai taxa de 1.50 lei de vagon de 10,000 kgr.

„In adeverirea de depunere se va trece chiar numai numărul sacilor şi felul mărfii.

„Dacă predătorul va cere să se facă cîntărirea la predarea cerealelor, atunci se va efectua cîntărirea încasîndu-se încă şi taxa de pînă acum, de lipsurile de cereale depuse sub cerul liber sau sub şoproane.

„Pentru cerealele depuse în magazinele C. F. R. cîntărirea se va face la depunere şi se va încasa 1.50 lei de vagon de 10.000 kgr.".

La comandamentul corpului 4 de armată a sosit un ordin al Ministerului de Război, prin care medicul de corp de armată, domnul colonel dr. Palauz, d. Lt.-colonel dr. Cavrilescu şi domnul căpitan dr. Gh. Cîrvulescu, comandantul companiei 4 sanitară, sunt chemaţi pe ziua de 1 Septembrie la Bucureşti, spre a lua parte la marile manevre sanitare ce se vor dăsfăşura pe şoseaua Pantelimon.

SOCIETATEA Creditului Fonciar Urban DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 20 Septembrie st. v. 1912, la oficiul Creditului Urban din Iaşi, se va ţinea licitaţie publică, pentru vînzarea mai multor obiecte eşite din uz, aparţinînd vechiului mobilier al Otelului Traian şi anume : paturi, somiere, scaune de pae, lavuare, dulapaşe de noapte, storuri de pae, presuri, covoare vechi, fotoliuri, oglinzi, perdeluţe albe, covoraşe de pus pe scări, salteluţe, etc.

Licitaţia va avea loc la orele 3 p. m. iar concurenţii cumpărători vor trebui să achite imediat preţul.

Pentru orice informaţii a se adresa la oficiul Creditului.

Direcţiunea

Secretarul general al ministerului de justiţie a sosit ieri în Iaşi pentru a inspecta tot mersul lucrărilor palatului de justiţie.

Joi 26 curent, s'a celebrat căsătoria d-rei Catherina Procopovici, cu d. Vasile V. Tanase, profesor.

Comisiunea pentru examinarea candidaţilor, care doresc să urmeze, cursurile şcoalei normale „Vasile Lupu" din Iasi se va compune din domnii : I. Mitru, Fedeleş, Manoliu, meastru Teodorescu, Medic d. dr. Mulles.

Azi dimineaţă un început de incendiu a isbucnit la casele Reful Poker, din str. Cucu 46.

Focul a fost curînd stins.

Servitorul Vasile Costin din strada Păcurari, a încercat astă noapte să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

El e în afară de orice pericol.

Cauza este urmarea unei certe, ce a avut cu concubina sa.

Cursurile la şcoala de Bele-Arte vor începe la 17 Septembrie.

Revista *Buhne und Welt*, publică în ultimul seu număr, un studiu asupra celebrei noastre compatriote Agata Bărsescu, care joacă actualmente la Wiener Burghteatru.

Autorul acestui studiu, d. Paul Alfred Merbach, aduce mari elogii marei tragediane.

D. I. Teodorescu, director la închisoarea de la Bucovăţ, a fost permutat la închisoarea din Tg.-Ocna, în locul d-lui Gh. Borcea, demisionat.

Farmaciştii din Bacău au luat iniţiativa, de a închide farmaciile, la ora 10 seara.

In vederea expoziţiei de animale ce urmează să se deschidă în ziua de 6 Septembrie a. c. serviciul veterinar invită pe toţi proprietarii de cai, din jud. şi oraşul Iaşi, care în Primavara anului 1911 au dat la armasarii Statului epele pentru montă şi care în anul curent au produşi (Mînzi), sunt invitaţi ca în ziua de 5 Septembrie să trimeată mînzii însoţiţi de mamele lor la Abator, unde se află instalaţiile pentru expoziţia regională agricolă, unde vor fi sub o îngrijire şi întreţinere specială fără nici o cheltuială din partea proprietarului, şi cînd în una din zile apoi se va proceda la selecţionarea, clasarea şi premierea în bani în care scop Ministerul Domeniilor, Prefectura Judeţului şi Primăria Oraşului contribuesc cu sume mari de bani pentru încurajarea înbunătăţirei vitelor.

Tot odată se face cunoscut tuturor proprietarilor crescători de animale care se ocup cu înbunătăţirea raselor autoctone şi din celelalte specii ca, bovine, ovine, porcine precum şi a păsărilor că vor putea aduce la expoziţia de animale unde deasemenea se vor premia.

Dela 6 August produsele Debitelor Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.80
Smîntînă dulce centrifugată	2.00	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	7 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.25, oca 0.35

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

INSTITUTUL DE DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

— Str. Bărbolu 19 —

Curs primar şi secundar, limba franceză, germană, piano, pictură şi lucru de mînă.

Inscrierile de la 25 August a. c.

Iată noul program de astă-seară Joi al cinematografului Pathé-Frères din noua grădină de lîngă Administraţia Financiară, vis-à-vis de librăria Socec :

„Valurile vieţei," roman contimporan (2 părţi). Din seria filmelor lungi teatrale. roman special scris dentru cinematograf, cea mai îngrijită punere în scenă şi cea mai fidelă şi artistică interpretare.

Cel mai nou număr din Pathé Journal, cu ştirile, faptele, modele, invenţiile şi telegramele însufleţite.

Bărbierul galant, scene comice.

Industria lemnului în Ungaria, scene şi vederi instructive.

Antilele, insule în Arhipelagul dintre America de Nord şi cea de Sud, scene de călătorii.

Tîmpilă şi falşul Prince, scene foarte humoristice.

Mînăstirea Chartreuse (Isère), scene de escursiuni pitoreşti în Franţa.

Noul program viitor se reprezintă : mîine seară Vineri 31 August cu: Amma, hoţul orb, roman etc. etc.

Mîne Sîmbătă matineu la 3 ore ziua, iar seara reprezentaţie obişnuită în noua grădina Pathé-Frères.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 30 August

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a IV-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat :

10.000 lei *31282.*

5000 lei *32581.*

3000—46687.

1000—56679, 35998

500 - 3264, 45799, 56997 43277

300 — 3000, 8475, 41564. 51469 3179, 56871, 4559, 30398.

250—3823, 4536, 8545, 9160, 9773 10152, 21771. 36384, 38372, 34837, 3427 40475, 49895, 54927, 21281, 2691, 8728 18721, 18107, 29030, 31677, 31458 41331 46752, 54436, 4373, 10471, 24384, 32190 43037, 46380.

Excursiunea veteranilor romîni

Sofia.—Veteranii romîni, cari vor vizita locurile istorice, vor călători gratis în Bulgaria.

Un tren special va fi pus la dispoziţia escursioniştilor, care se vor duce la Plevna şi la Griviţa.

Generalul Averescu la manevrele ungare

Macau.— Arhiducele Francisc Ferdinand, care comandă manevrele din Ungaria de Sud, a avut pe cîmp o conversaţie cu generalul Averescu, şeful statului major.

Accident de aviaţiune

Londra.—Aviatorul locotenent Okis, a căzut lîngă Oxford cu un pasager. Ambii au fost ucişi.

Mişcarea albanezilor

Constantinopol.—Ziarele află că albanezii au atacat depozitul de muniţiuni de la Kissova, dar au fost respinşi de trupe.

Atentatul din Salonic

Salonic.—O bombă a făcut explozie în tîrgul din Doiram, sat pe linia Salonic-Xeres.

Sunt 25 de morţi şi 80 răniţi, între care 19 au fost transportaţi la Salonic.

După explozie atentatorii au fugit.

Perchiziţionarea vaporului Dacia

Constanţa.—Vaporul Dacia, care venea de la Alexandria, a fost oprit în drum, prin semnalele convenţionale, de către vaporul italian „Bosnia".

De astă dată ofiţerii italieni s'au purtat cuviincioşi, şi s'au mulţumit în a verifica actele vaporului, fără a mai face vre-o perchiziţie.

Chestia macedoniană

Sofia. — D. Malinoff desminte, că ar fi avut o intrevedere cu d-nii Daneff sau Geşoff, spunînd că dacă guvernul invită printr'un memorandum pe puteri să intervină spre a regula chestia macedoniană, toate partidele îi vor fi favorabile. D. Malinoff crede că chestia macedoniană se va deslega cu pace.

Romînia şi atacarea Turciei

Sofia.—Ziarele de aci, publică o ştire din Petersburg, după care în luna viitoare, Bulgaria, Serbia, Muntenegrul şi Grecia, vor ataca în bloc Turcia.

In acest caz Romînia va ocupa quadrulaterul Rusciuc—Varna. Acest atac al Romîniei, s'ar face—adaugă ştirea ruseasoă—cu consimţimîntul Austriei.

O vizită princiară

Bucureşti. — Azi dimineaţă a sosit în gara de Nord, prinţul Benthaim,—venind de la Curtea de Argeş, împreună cu Principele Ferdinand.

Scandalul din gara Ploeşti

Ploeşti.—Aseară, d. Petru Sion, deputat de Iaşi, sosind în gara Ploeşti, s'a dus la biroul de mişcare, cerînd să-i puie la dispoziţie un vagon special.

Amploiatul de serviciu respunzînd, că aceasta nu intră în atribuţiunile sale, a fost ameninţat de d. Sion.

In acest moment sosi şi subşeful staţiei, care a declarat că cererea d-lui Sion nu se poate satisface.

Drept răspuns, d. Sion a luat la bataie pe sub-şef.

La urmă incidentul a fost aplanat, mulţumită intervenţiei d-lui avocat Petru Cinta.

Incăerare între turci şi bulgari

Salonic.—O încăerare între turci şi bulgari, a avut loc în zona neutralg a garnizoanelor posturilor din Caratep.

Incendiul din strada Lucaci

Bucureşti.—Aseară, un violent incendiu a isbucnit în strada Lucaci 11, la locuinţa comisionarului Fainariu, care lipseşte din capitală.

Cu greu focul a fost localizat, tîrziu noapte.

Nou Primar

R.-Vîlcea.—La alegerea de eri, domnul Tretinescu, a fost ales primar.

Mişcarea avocaţilor

Constanţa.—Avocaţii din Constanţa, întrunindu-se eri, au hotărît să se constitue în societate, după modelul celor din alte oraşe.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iaşi avînd în vedere că unii proprietari cînd cer autorizaţii pentru clădiri din nou, sau numai pentru prefaceri şi reparări de clădiri, nu arată prin petiţiunile lor dacă aceste clădiri vor servi pentru fabrici, ateliere sau stabilimente industriale ;

Avînd în vedere că din această cauză nu se pot prescrie condiţiunile de igienă ce trebue să îndeplinească clădirea ;

Pe baza art. 58 din Legea pentru organizarea Comunelor Urbane :

DISPUNEM

Toţi proprietarii sunt obligaţi a arăta în cererile lor de autorizaţie scopul la care va servi clădirile ce voesc a construi din nou sau a le repara.

In caz contrar nu se va ţine în samă obiecţiunile proprietarilor că ar suferi pagube materiale din cauza nepermiterei funcţionărei fabricelor, atelierilor sau stabilimentelor industriale care nu vor îndeplini toate condiţiunile higienice cerute.

No. 24,728 28 | 10 Aug. 1913

La atelierul Domnişoarei T. GIUDICI

din str. Păcurari 18, se efectuiază ori ce comenzi de croitorie cu preţuri convenabile. Comenzile se execută cu multă îngrijire şi în cel mai scurt timp.

Se primesc eleve la învăţătură şi lucrătoare bune.

Pensionatul de Fete

TEREZA KNOCH

Anunţăm că înscrierile în această şcoală au început de la 25 August crt.

De vînzare şi de închiriet

de la 26 Octombrie 1912. Intreg imobilul—sau în parte—compus din 2 corpuri clădire pe o suprafaţă de 2600 m. p. anume :

Corpul principal cu 7 camere spaţioase, bucătărie, 2 antrete, beciu.

Corpul al doilea, 3 camere, antreu, grajd pentru 4 cai, şură zemnic, pivniţă, grădină spaţioasă de flori şi fructe.

Instalaţiune electrică şi apă.—Apropiere de hala mare.

A se adresa la proprietar Ilie I, Cocea str. Bucşinescu 15 Iaşi.

V. G. CRISTOFOR

Avocat

Str. Cuza-Vodă 42, (foastă Golia)

Dr. Louis Mendel, dentist

reintorcîndu-se în localitate şi-a reluat ocupaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis.

Şcoala profesională de fete

Tereza Paraschiva

General Milicescu

sub direcţiunea d-rei E. VESBIANU

— Iaşi—Strada Albinet 5 —

Curs profesional cu programa proprie.

Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne.

De asemenea se primesc eleve care doresc să înveţe numai teoria şi practica croitoriei, precum şi absolvente, care vor să facă practică fiind salariate.

Inscrierile încep la 10 August. Prospecte să trimet la cerere.

Direcţiunea.

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, CZERNY

ROSENKRÄNZ

şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul-voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

Liceul particular

„Profesorii Asociaţi"

Iaşi.—Str. 40 Sfinţi No. 9.—Iaşi

Liceul intră în al III-lea an de funcţionare sub aceiaşi direcţiune.

Liceul are toate clasele inferioare şi superioarr, secţia modernă şi reală.

Preparaţii de 2 clase într'un an

Inscrierele încep la 10 August în localul din str. Rece No. 2

Se primesc şi interni în condiţiuni speciale

Prospecte la cerere

Director, **Titus G. Patriciu—Iaşi**

Profesor

Societ. filantropică „Steaua"

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

Iaşi—str. Elena Doamna (Albă) 23

In anul acesta va funcţiona cursul primar complect *cu un adus special de* curs preparator *pentru elevele între 6—7 ani.*

Un curs profesional *cu clasele I-a şi a II a unde se predă :* Croitoria *în mod* practic *şi* teoretic, *limbele*, Romînă, Franceză şi Germană. Relgia mosaică, *un* curs de hygienă, muzică şi gimnastică.

Inscrierile pentru ambele cursuri încep la 10 August şi vor continua pînă la 25 August a. c. în cancelaria şcoalei între oarele 10—12 a. m. 3—5 p. m.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Comitetul

De închiriat *în total ori în parte, pentru societate, birou, atelier, ori depozit, un apartament de 5 camere între care una foarte spaţioasă.*

Strada Cuza Vodă 13

Intristaţii : Sofia Feltz, soţie ; Leon Herman, Natan, Solomon, Jean, Tonny Victor şi Suzana, copiii; Roza Feltz, noră; Ella, Viorica, Armand, nepoţi; Rosa Eskenasy, Clara Tennenbaum, Ernestina Grünberg, surori ; Herman Grünberg, Moritz Tennenbaum, cumnaţi; Etty şi Natan Trub, Mina şi Mitza Silberman, Tennenbaum, nepoţi, precum şi familiile David Friedman, A. Wasserberg, I. Wechsler, H. Zimmer şi I. Şmilovici, au durerea a vă face cunoscut perderea prea iubitului lor soţ, tată, socru, unchiu, frate şi cumnat

Uşer Feltz

încetat din viaţă Mercuri 29 August ora 5 jumătate p. m. după o lungă şi grea suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc Joi 31 August ora 3 p. m. la cimitirul Israelit. Cortegiul va porni de la locuinţa defunctului str. Elena Doamna 21.

In locul ori cărei alte înştiinţări.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

LIVRIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Viţan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii primo, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clăteşti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exercitiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămădult, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *durerile* cari „3 roase" şi toatelor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antăiă să se iea 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LOS VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghierii şi Farmaciştii.*

INSTITUT POLITECHNIC Frankenhausen a K. (GERMANIA)

Sect. de ing. pentru ingineri gen. şi constr. de maşini agricole, electrot. architect şi de construcţii.

Laboratorii mari

Lămpi de benzină

SITE ŞI STICLE

LA MAGASINUL DE STECLARIE

„LA PORTUL BRAILA"

Iaşi— Strada I. C. Brătianu 166—Iaşi

FOST ACKERMAN

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidităţe şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r. No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 poliţe de lei 354.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,986,253 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.